A

1340

I

BIBLIOTHECA ACADEMIAE SCIENTIARVM HVNGARICAE
MDCCCXXVI

1964

FOTO
NR

1

MTA KÖNYVTÁRA
KÉZIRATTÁR
AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1888

KÉZIRATOK

FOLYTATÁS

1891/M. E.

"

Ő császári és apostoli királyi Felsége elő terjesztésem folytán f. hó 21-én kelt legfelsőbb határozatával Trefort Ágoston tud. akadémiai igazgató és tiszteleti tagnak a magyar tudományos akadémia elnökévé újabb három évre lett megválasztását legkegyelmesebben megerősíteni méltóztatott.

Miről van szerencsém a magyar tudományos akadémiát ezennel értesíteni.

Budapesten, 1888. évi május hó 23-án

Trefort

A magyar tudományos akadémiának.

Érk. 1888. május 25.

506.

Nagyméltóságu Trefort Ágoston úrnak
a M. T. Akadémia Elnökének.

Nagyméltóságu Elnök Úr!

Van szerencsém Excziádat értesíteni, hogy a m. kir. Miniszterelnök úr f. évi május hó 23-án ~~kelt~~ 1894. szám alatt kelt átiratával értesítette ő cs. és apostoli királyi Felsége f. hó 21-én kelt legfelsőbb határozatával Nagyméltóságodnak a M. T. Akadémia elnökévé újabb három évre lett megválasztatását legkegyelmesebben megerősíteni méltóztatott.

Fogadja Nm. stb.

Budapest, 1888. május 25.

másolnok.

506

888.

Tekintetes úr!

[illegible]nnel veszem nagybecsű jele-
[illegible] a Kamman szépkalmi épü-
[illegible]ben ostozlendő munkálatok
[illegible]ban.
[illegible] költségvetését az Ig. Tanács
[illegible]ának határában tartandó ülésén
[illegible]mutatni. Es nem kétel-
[illegible] azt várni, hogy a Korlbég meg
[illegible]vagyatni.

[illegible]fogadja ....

Pécs 25/IV 88.

Alyzerneh.

Tekintetes úr!

Körösnek vetem magyarázni jelen-
tését a Kamarai szójhalmi eljá-
rásban az körlendő munkálatok
tárgyában.

A Körbejárást az Ig. Tanács
marás havában tartandó ülésén
le fogom mutatni. És nem kétel-
lem az iránt, hogy a Körbejáró meg
fog Iratkozni.

Tegnap ....
Pécs 25/V 88.

Alázatosch.

888.

509

S. a. Ujhely 1888 máj. 22.

Nagyságos Főtisztkár Ur!

A Széphalmi birtok tárgyában van szerencsém a Körelkező előterjesztést tenni.

A gazdasági épületeket, melyeken régibb idő óta semmi igazítás nem történt, helyreállítva megvizsgálva, azt tapasztaltam, hogy károsnak a fedele oly rossz, miszerint azokat ujitás nélkül meghagyni az épületek rendkivüli pusztulásával járna. E végből ugy azok mint egyéb halaszthatatlan igazítási valókról Költségelőirányzatot Készíttettem Langh Nándor s. a. ujhelyi épitőmesterrel, melyet van szerencsém ide./. melléklete bemutatni.

Az ezen előirányzatban foglalt két elő tételek, a mauzoleum körüli beruházni járdának megigazitásai 44f 40 kr. egyéb, Kényszeren voltam azonnal foganatosítatni, minthogy jövő hó 3ikán lesz Széphalmon a t. Akademia által a S. patakiak és s. a. ujhelyi ifjakból számos Kirándulás tartatván, mely alkalommal Kazinczy emlékének Kitüntetésével járó Kazinczy ünnepély.

A többi ujraállításokra további utasítást nélkül alig cselekedhetem, mert jövedelmi és kiadási mérlegem viszonyítva a mult évben a Körelkező:

I Bevétel: Földek bérlete 1220 f
tegala bére 54 f összesen 1274 f

II Kiadás volt tanuly a kerület fiúcselédre
adóra és a Kerz fentartására minden
épületi igazolás nélkül Kerchpárával 900 f

Marad 374 fl.

Ezen 374 ftnyi összegből levonva a vizi fenn említett
44 f 40 Krnyi Kiadást, - levonva az evangelium díjszá-
lyát ki Egházakhoz az evből meg fogja beczülni
s ételkészítéséhez javadalmat venni, - leszámítva
a K. Kerületi főnöcnök felügyelőül szükségből
olvan Kapott menből Kiszlelődíjat, ki most a
Kerületből Seregrajzot Készit, hogy ennek alapján a
jövőre nézve rendszeres parkletnek Szükség lehessen,-
az ez évi jövedelemből a Kötségvetésbe foglalt
Kelelet Körül legfeljebb a III. IV. V és VI alatti
arat, mint Különben is, halaphatatlanokat
fogom fogamasitathatni:

Mintán azonban a Kötségvetésben VIII és IX
alatt jelzett Két épület, ha e nyáron be nem
fedetnek, ősszel és télen jelentékeny Kárt fog
szenvedni s a Kiadás ezáltal jövőre folyozodni
fog; nélelményem szerint az ezen épületekre most
fordítandó Kötség a Kaszinczy alapból volna
fedezendő.

Ezzel Kétre Kérek választ illedne adatni.

Megjegyzem, hogy a mellékelt költségelőirány-
zatot a Kerületi K. főmérnöki segédjével felül-
vizsgáltattam, ki az árakat nagyon mérsé-
kelteknek találta.

Még arra is szükségesnek tartom megjegyezni,
hogy ha a mauzoleum körüli kertből a
helynek megfelelő díszes fákat a jövő"
szánára eredeti állapotunk, úgy annak első"
kellékе a víz s vagy minél, 20 - 25 méter
mélyen kutat fog kelleni ásatni, vagy pe-
dig a Kertből szomszédos egyik a birtokhoz
tartozó szántóföldön faravő" kő" forrást a
kertbe vezetni, mely utóbbi munkálat eszkö-
zölhetése okáért a forrást ei kertet leg-
mérsékletesebb fogom.

A vízszerzés mikéntje azonban már csak
a jövő" évi budgetel fogja tervelhetni.

Kiváló tisztelettel maradván

Nagyságodnak

alázatos szolgája

Meyer Kornél

1/ 1 darab melléklettel

Érk. 1888. május 25.

507.

Budapest Főváros Levéltári Hivatala.

122 szám.
1888

Budapest, 1888 május 23.

Nagyságos és főtisztelendő Kanonok és főtitkár Úr!

Arany László úrtól értesültem, hogy ő, mint az Eötvös-szobor bizottság titkára a szobor lelepleztetése után, a szoborra vonatkozó összes iratokat egy kötetbe kötve a M. T. Akadémia főtitkári hivatalában letette.

Minthogy ez iratokra nagy szükségem volna, mert a főv: Tanács megbízásából az Eötvös szoborról, annak keletkezéséről, stb. jelentést kell tennem, kérem Nagyságodat, kegyeskedjék nekem ez iratokat néhány napra kiadni.

A rólok szóló téritvényt van szerencsém ide mellékelni.

Kiváló tisztelettel

Nagyságodnak

alázatos szolgája
Dr Toldy László
főlevéltárnok.

Érk. 1888. május 25.

509.

T. Polgármesteri Hivatalnak

Eger

Vonatkozva f. hó 22-én 4623. sz. a. kelt átiratára, szerencsém van értesíteni, hogy a Kisely-hagaték ügyében f. é. február 20-án ~~megtartott~~ ~~elrendelt~~ árverés ~~nem tartatott meg~~ eredménye tárgyában Budapest főváros főügyészi hivatalához, méltóztassék kérdést intézni, mely ezen hagyaték kezelésével meg van bízva. F

Fogadja stb.

Budapest, 1888. május 25.

F Az Akadémia az árverés eredményéről ez ideig még nem értesíttetett.

510

888.

4013
1888

Siegszájos Királyúr!

Budapest

Folyó évi január hó 18-ról kelt 14 számú leiratával felkérni, hogy a Kisszály hagyaték ügyében folyó évi február 20-án megtartott árverés eredményéről értesíteni méltóztassék.

Kivált tiszteletem nyilvánítása mellett maradtam Eger 1888 évi május 12.

Gyürky
h. polgármester.

Érk. 1888. május 25.

510.

Alólirott bátor vagyok a T. Bizottságnak következő ajánlatomat megtenni:

Kinyomatott oklevelekért minden 8. r. nyomtatott ivért a másolásért és összeolvasásért 10 ftot, összeolvasásnélkül 8 ftot kérnék.

A mely munka indexének elkészítésére nézve megbízatást nyerendek, az index minden nyomtatott ivéért 30 ftot kérek, az index alakja az árpádkori Ujokmánytár indexéhez lenne hasonló. #

Mindezért kapnék 65 ft. előleget havonként minden hónap 1ő napján oly módon hogy az összeszámolás az év végén történnék meg, azonban kötelezném magamat arra hogy időközben is a T. Bizottság tisztelt előadójának munkalkodásom eredményét bármikor is kimutatni tartozom, megjegyezvén hogy egy index elkészítése egy évnél több időig tart s hogy az indexekért nyomtatott ivenként honoráltom az összeszámolás e tekintetben csak a kinyomatott ivek alapján történhetik meg; azon esetben pedig ha az összeszámolásból kitűnik hogy az alap árakon felül többet érdemeltem ki mint a mennyi előleget kaptam az év végén a munka többletért az alap árak szerint külön díjaztatnám, ellenben ha kevesebb lenne munkám értéke, ez a jövő évi összeszámoláskor munkám többletébe beszámítatnék; ha egészségem úgy hozná magával hogy munkaképtelen válnék s nem dolgozhatnám ily helyzetemben az előlegre csak hat hónapig tarthatok számot s hat hónapon túl a szerződés felmondottnak tekintendő.

Ezeken kívül minden oly oklevél másolatokért melyek egyelőre kéziratban maradnak hivatalos alakú papírra írott ivéért ha össze is olvasatott 1 ft 80 kr. összeolvasás nélkül 1 ft 60 kr.

N.º A. 881.44. / 30 dg.

888.

511

Alólirott bátor vagyok a T. Bizottságnak következő ajánlatomat megtenni:

Kinyomatott oklevelekért minden 8ad rétü nyomtatott ivért a másolásért és összeolvasásért 10 frtot, összeolvasás nélkül 8 frtot kérnék.

A mely munka indexének elkészitésére nézve megbizatást nyerendek, az index minden nyomtatott iveért 30 frtot kérek, az index alakja az Árpádkori új Okmánytár indexéhez lenne hasonló.

Ezeken kivül minden oly, oklevél másolatokért, melyek egyelőre kézirasban maradnak hivatalos alakú papirra irott ivért ha össze is olvasiatott 1 frt 80 kr. összeolvasás nélkül 1 frt 60 kr.

Mindezért kapnék 65 frt előleget havonként minden hónap 1ső napján oly módon, hogy az összeszámolás az év végén történnék meg, azonban kötelezném magamat arra hogy időközben is, a T. Bizottság, tisztelt előadójának munkálkodásom eredményéről bármikor is kimutatni tartozom, megjegyzvén hogy egy index elkészitése egy évnél több időig tart s hogy az indexekért nyomtatott ivenként honorálttatom, az összeszámolás e tekintetben csak a kinyomatott ivek alapján történhetnek meg; azon esetben pedig ha az összeszámolásból kitünik, hogy az alap árakon felül többet érdemeltem ki mint a mennyi előleget kaptam az év végén a munka többletéért az alapárak szerint külön dijaztatnám, ellenben ha kevesebb lenne munkám értéke, ez a jövő évi összeszámoláskor munkám többletébe beszámittatnék; ha egészségem ugy hozza magával, hogy munkaképtelen válnék s nem dolgozhatnám ily helyzetemben az előlegre csak hat hónapig tarthatok számot s hat hónapon túl a szerződés felmondottnak tekintendő".-

Tekintetes Székely Lajos áll. népisk.
tanító úrnak

Pánczél-Csehi

Tisztelt Uram!

Vonatkozva f. hó 18-án kelt levelére, van szerencsém értesíteni, hogy a M. T. Akadémia a Könyvkiadó Vállalat példányainak könyvárusi értékesítését újabban a Révai-Testvérek könyvkereskedésére ruházta s ennél fogva a régebben ~~nyujtott~~ engedélyezett kedvezmények hatályukat vesztették.

Fogadja stb.

Budapest, 1888. május 25.

512

888.

512/888.

A M. T. Akadémia Főtitkári Hivatalának

Budapesten.

Alázatos tisztelettel alulírott bátorkodom a következő kérést tenni:

A M. T. Akadémia Könyvtári bizottsága, 458–1887. sz. a. alatt hozott kegyes határozatával, engedélyezte nekem a könyvkiadó vállalat kiadványainak, fél-árban való megszerezhetését, – „akár egy, akár több munkát egyszerre."

Taval csakugan így is rendeltem meg egyet (Mayr művét), és így kaptam, t. i. 95 trért kötve.

S mintán egy, helyettes főtitkári felhivás (526–1887. számú) szerint ezutá – „egyenesen az akad. könyvkereskedésher" lehet fordulnom:

/.

ezt tevém néhány hete, beküldvén a 95 frt, kérve azért Haraszti művét, kötve.

De a Révai-czégtől kaptam egy fűzött példányt azon követeléssel, hogy még fizessek 1 f 40 frt.

Én tőlök és ily árban nem rendelve a kérdéses művet, nem is fogadhattam azt el s visszaküldöttem (költségemen), jelezve az idézett határozatot, melynek idézésével kértem a művet az akad. könyvárus úrtól, kinek szintén írtam, hogy tegen az idézett határozat szerint, mint a mult esetben.

Ő azonban azt felette, hogy nem tehet, hanem forduljak ez ügyben a főtitkári hivatalhoz.

Ez okból bátorkodom tehát tisztelettel és bizalommal – teljes kérésemet előadni:

Méltóztassék az idézett határozat alapján hathatósan intézkedni annak megtartása iránt, elháritva jövőre nézve is a zavart okozott körülményt, hogy ez ügyben nekem (szegény és közelebbről is a legnagyobb családi csapással sujtott embernek, családapának) fölösleges költség és fáradság – ha csak lehetséges – ne okoztassék.

Mely kérésem után vagyok

A Főtitkári Hivatalnak

Alázatos szolgája:

Pancrélyeh, 1888. 18/V.

Szélkely János
áll. népisk. tanító.

Reynald Ábrahámnak.

Azon mely értekezésénél fogva,
melyhez Emlősentiád a M. T.
Akadémia ügyeis főladatai,
rügyei iránt viseltetik, azon fölté-
vésre bátorít jogosítani, hogy
Emlősentiád ezt Kitegyésre azokra
is, kik tagjaitában állanak.

Emelfogva bátorságot veszek
magamnak ~~Vmelto~~ Tisztelt
~~Károly~~ Ivegy Tinoll Károlyné
asszony Kérvényét Emlősentiád
magas figyelmébe és pártfogásába
ajánlani.

Több év előtt elhunyt fejé
egyéni körülmények ~~ár~~ az Akadémia
Könyvkiadó hivatalának vezetője
volt, mint ilyen buzgó tevékeny-
ségét fejtett ki; és váratlan
elhunytával családját ~~gondtalan~~ anyagiban
hagyta hátra, melyet az Akadémia
adakozó Kegyéje csak némileg
képes enyhíteni.

~~Az ügyben tehát azon~~ o
fogadja egyébiránt Emlősentiád mély
tisztelete nyilvánítását

Pest 26/V 68.

L melyben egyik
fiai nál-
Emlősentiád a Kalocsai
érseki főnevelőintézetben fo-
vételét folyamodik,

513/888.

Tekintetes Akademia!

Önbiographiámat az ügyrend 7. §. teljesí-
téséül van szerencsém pecsét-
alatti csomagban idemellékel-
ve beterjeszteni, esedezőleg,
miszerint az halálom bekövet-
kezteig ne bontassék fel; mély
tisztelettel maradván. Kelt
Sőjben, 1888ik évi majus 24én

A Tekintetes Akadamiának

alázatos szolgája
Kracskovics Lajos
levelező tag.

Érk. 1888. május 26.

514.

Hochverehrter Herr Bibliothekar!

Ich beehre mich den Empfang
des Ordinarius Shizuoiensis,
den Sie aus Ihrer Bibliothek
uns zum Behufe wissenschaftlicher
Benützung ~~zu~~ übersendet haben,
hiemit dankend zu bestätigen.

Budapest ~~1888 d~~ den 27 Mai. 1888.

515

888.

N. 77.

Euer Hochwürden!

Ihrem Wünsche gemäss habe ich die Ehre Euer Hochwürden das Werk: „Ordinarius Almae Agriensis Ecclesiae" hiemit zu übersenden.

Ich zeichne mit aller Hochachtung

Euer Hochwürden

Lemberg den 25. Mai 1888.

ergebenster Diener

A. Finsterer

Érk. 1888. május 27.

515.

Méltóságos Praelatus Ur!

Van szerencsém ide csatolva megküldeni a lembergi Ossolinski-könyvtár tulajdonát képező „Ordinarius Almae Agrienseis Ecclesiae" czimü régi nyomtatványt, oly kérelemmel, hogy azt jövő hó 24-ikéig a főtitkári hivatalhoz vissza-küldeni méltóztassék.

Fogadja stb.

Budapest, 1888. május 27.

Dankó József l. tagnak Esztergom.

Mélyen tisztelt Akadémia!

Levelező taggá történt megválasztásomért a legmélyebb tisztelettel és szívem őszinte hálaérzelmével mondok köszönetet. Midőn ama kiváló kitüntetésben részesülök, hogy nemzetünk legfényesebb tudományos testületébe léphetek, ígérem, hogy alapszabályainak minden pontját lelkiismeretesen megtartom s különösen a szék foglalóra vonatkozó kötelezettségemnek a folyó év October vagy November havában eleget teszek.

A mélyen tisztelt Akadémiának

Kitünő tisztelettel

Budapest 1888 májushó 27.

Acsády Ignácz mk.

A tettes magyar tud. Akadémiának

Budapesten!

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. május 28.

516.

1911. sz. **A sárospataki ev. ref. akadémia igazgatósága.**

Sárospatak, 1888 május hó 28.

A m. T. Akadémia főtitkári hivatalának

Budapesten.

Méltóságos uram!

Midőn a M. T. Akadémiának főiskolánknál a Karinszy emlékére tett Kegyes alapítványát hálásan megköszönöm főiskolánk tanári kara nevében: van szerencsém ez ügyben eddig tett intézkedéseinkről s ítéletünk érdemi.

A 10 aranyas pályadíjra még septemberhóban kitűztük a következő tételt: „Karinszy Ferenc nyelvújítása, különösen tekintettel arra, hogy szükséges és jogosult volt-e a nyelvújítás és milyen befolyással volt a nemzeti élet fejlődésére." Beadatott két pályamű, melyet megbírálásunk, jutalomra érdemesnek találtatott az I. számú ezen jeligével: „Jó s jól! Ebben áll a nagy titok. Erre ha nem érsz, Szánts és vess; s hagyjad másnak az áldozatot." Karinszy Ferenc. A mű tevője Szathmáry József II. éves theologus.

Főgymnáziumunk tanári kara az 5 aranyas jutalomdíjra Gulyás István VIII. o. tanulót itélte érdemesnek.

Az ünnepélyt a Képcsarnoki Mausoleumban június hó 10-dikére tűztük ki, az ujhelyi gymn. igazgatósággal egyetértésben, s mindent elkövetünk, hogy Kulcsárban az ujhelyi közönségen annak megnyerjük.

A Rádémiai ifjúságunk körében a „Magyar irodalmi önképzőtársulat“ is a maga részéről 2 arany pályadíjas versőtt ki es alkalomra egy ódára Kazinczyhoz. Sfő-iskolai énekkarunkat is bevonnuk a szereplébe. Szerepelni fog az ujhelyi gimn. énekkar is.

Az ünnepély programmja a következő:

1. Valamely alkalmi ének. Előadja a sp. főiskolai énekkar.
2. Megnyitó beszéd. Tartja Nagy Lajos főiskolai igazgató
3. Kazinczy emlékezete. Molnár Lajos főgimn. tanártól.
4. Kazinczyhymnus (zenéje Kistóczy Istvántól). Előadja az ujhelyi gimn. énekkar.
5. Szavalat (Óda Kazinczyhoz, vagy Kazinczytól valamely Költemény)
6. x x x Énekli a sárospataki énekkar
7. A díjazott gimn. ifjak nevének kihirdetése s a pályamunkák kiosztása az igazgató által.
8. x x x. Énekli az ujhelyi g. énekkar.
9. Akadémiai igazgató felolvasása a pályázat eredményéről s a pályadíjak kiadása.
10. Részlet a pályanyertes műből. Felolvassa a szerző.
11. Búcsú beszéd. Tartja Kalmy Imre ujhelyi g. igazgató.
12. x x x. Énekli a sárospataki ifj. énekkar.

Programmunkat több szavalattal és alkalommal szerkeszthetnők, kivánatos azért, hogy a pályamunkák gimn. ifjaknak, kik pedig első sorban óhajtanának volna az ünnepélyben szerepelni, egyike sem bir a pályadíjak adományával.

Tisztelettel bátorkodom kérni, hogy a Mauroleum felügyelőjét az ünnepélyre nézve értesíteni s utasítani, valamint a páholy-számokról megküldéséről intézkedni méltóztassék. Ezek hivatalomhoz is, egyúttal is küldhetők.

Még egyszer hálásan köszönve a M. T. Akadémiának főiskolánk iránt tanúsított kitüntető figyelmét, kiválói tisztelettel vagyok

Méltóságodnak

alázatos szolgája

Nagyszentiványi

akadémiai igazgató

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. május 28.

518.

Nagyságos úr!

A M. T. Akad. Könyvtár kézirattárának ~~kezelése~~ ügyében ~~tett~~ folyó évi ... napján kelt ~~rendelet~~ leiratára van szerencsém alázatosan jelentenem, hogy a b. Lugossy József ~~könyvtárában~~ hagyatékából a XVI. – XVIII. századbeli régibb magyar irodalom nevezetesebb ~~terms~~ műveinek hiányzó példányai az Akad. Könyvtárában hiányoznak megvásárlásuk eltanácsolván, Nagyságodtól Bél Mátyás Bela I. tagon kéziratának megszerzésére nézve a megfelelő lépéseket megtenni; Mészöly Gáz árolat elárusító Könyvárustól megvásárolni méltóztassék.

A Kelletkező Akad. Könyvtári kézirattár ügyében van, ~~és~~ Nagyságodnak rendelkezése ~~alá~~ áll.

Fogadja ...

Buda 1877 ...

Szilágyi Sándor

519

888.

Másolat.

Közös végrendelet, illetőleg öröklési szerződés.

„Rendelet el háradat, mert meghalsz" A szentírás ama bölcs intésének hódolva, mi alulirottak u: mi: én Nemes Szőnyi Pál egyrészről, s én Szőnyi Pálné szül. Wenninger Ludmilla másrészről, életünkben és mindkettőn ép lélekkel s elmével, Isten akaratjában megnyugvásunk mellett, vagyonunkról az alant előadottak szerint kivánunk rendelkezni, arra határozott kijelentéssel, hogy minden előbbi, bármi módon és annak alatt végrendelkezésünket ezennel semmisnek nyilvánitjuk, és ezúton jelen közös intézkedésünket akarjuk, hogy önmagunk, valamint megnevezett örököseink s egyeb által érvényben fentartassék.

Nem mellőzhetjük itt annak kijelentésül hogy a közöttünk benső szeretet, melylyel egymás irányában, egybekelésünk napjától kezdve viseltetünk, s a bizalom teljes egyetértés, mely egyiink-másunk minden percről szemlélve egyedül azon indokok, melyek bennünket ösztönöznek, hogy végső akaratunknak is egyiket s oly módon adjunk kifejezést, hogy azon egyoldalulag egyikünk se tehessen változtatást, hanem közülünk az minden pontjában, nem csak azt, ki közülünk első múlna ki az életből, hanem azt is ki a másikat túlélné; ez utóbbi mindazon által csak akkor, ha ebbeli intézkedésünk az alantabb megjelölt eredmények által is teljes tiszteletben fog tartatni.

Mit jogunk vélünk közelebbről, annyival inkább, mert különösen én Szőnyi Pálné ugyan beismerem, hogy ezen egyiknek közös végrendelkezésünkből, közülünk vagyonközösségre semmiféle következtetést hurcolni nem lehet; sőt kijelentem is beismerem, - amúgy egyébként is köztudomású dolog, - hogy a közös közül található vagyon, névszerint az alább körülirt ház, mely jelenleg is fején Szőnyi Pál egyedüli nevén áll, az ő kizárólagos tulajdonát képezi.

Tartozom e beismeréssel az igazság érdekében, részint mivel a szerzés anyagi alapját nem az én, hanem tőkepénz forint képezé, melyet ő egybekelésünk előtt

/.

már bírt, részint nivel maga a finövelole is, mely
a mostani intézkedésünk alapját képező vagyon-
nak, úgy szólván további szerzője, virágzását, termé-
szetének fogva, kulnyomólag férjemnek köszöni, mind
ki abban a tanitással is folytonosan és lényegesen
foglalkozva működött, abban az összes nevelés-
nek és tanitásnak is vezetője volt, mind a mainapig.
Ön ellenben kaiom, még akkor neveletlen gyermeket
és az egybekelésünk előtti években engem érő anya-
gi csapások következtében, adósságot kortam a ház-
hoz, mely gyermekek nevelését és adósságaim tör-
lesztését szeretett férjem mindenkor áldozatra
kész szeretettel teljesitette.

Mindazáltal én alólirott Irinyi Tál, hálás el-
ismerésében annak, hogy kedves nőm engem egybe-
kelésünk első percétől fogva folytonosan csak bol-
dogitott, és a jelen végrendeletben foglalt felté-
telek megtartásának szigorú követelése mellett,
nőmnek első házasságából született s még élő
gyermekét Mayerffy Sándort, s ugyancsak első házas-
ságából született Béla fiának törvényes utódait
vagyonomból, az alább kifejtendő módon, részeltetni
kivánom.-

Ezen vagyoni viszonyunk felvilágositására szüksé-
gesnek tartott megjegyzéseinknek előre bocsátása
után, következő rövös végrendeletet tesszük.

1. Lelkünket Isten örök megyelnébe ajánlva, test
maradványainkat, a helvét hitvallás szertartása szerint,
tisztességesen de minden fény és pompa nélkül, kivá-
nuk eltakaritatni.

2. Azon ingatlan vagyonnak, mely bármelyikünk
előbb elhalálozásakor hátramarad, birtokában és haszon-
élvezetében, a másikat túlélő fél addig maradand, hogy abban,
mig él, senki által, semmi módon és semmi cim alatt ne za-
vartathassék.

3. Az összes ingóságokat, ékszereket, butorokat, ezüst és ruha-
neműeket stb. stb. a túlélő házastársnak szabad tulajdonául
hagyományozzuk kölcsönösen: megjegyezvén s helyesen, hogy
a könyvtár, ritkaságu állat, physikai szerek, s zegyes minta
és ásvány gyüjteményeket, melyek alólirott Irinyi Tálnak,
külön adóra szánt tulajdonomat képezvén, jelen végren-
delet által ellenkezőnek hagyatnak, fentartván ma-
gamnak arról irant, a kifejlendő körülményekhez ké-
pest, külön intézkedési jogomat.-

4. Az Erzsébetfalvi 2566, 2567, 2568, 2569, 2600, és 2063 szám telekjegyzőkönyvekben nevünkre közösen írt hat háztelekben mindegyikünket illető felerészéről egymás javára kölcsönösen lemondunk oly képen, hogy az a túlélő fél tulajdonába átszálljon, ez az összes hat háztelekkel, mint sajátjával rendelkezhessék, s hogy azt, jelen végrendelet által arra felhatalmaztatva, maga nevére tulajdonjogilag bekebelezhesse.

5. Alólírott Benyi Pál a Budapest IV. ik kerület Czukorutcában 49/b sz. a. „Jezsu" házamról, - illetve az ezt képviselő értékösszeg fennmaradó tiszta részéről - azzal rendelkezem: hogy ha én előbb halnék el mint nőm, ez esetben nőmnek is halála után, ha pedig én nőmet túlélem: ekkor az én halálom után, két harmad részben, fennevert Mayerffy Jánosnak mostoha fiamra és Mayerffy Béla nagykorusult mostoha fiamnak most élő s netalán még születendő" törvényes gyermekeire, az alább megjelölt módon szálljon örökségképen.

A harmadik harmadnak hova fordítására iránt fentartom külön intézkedési jogomat. Ha a magam részéről fentartott egy harmaddal elérni szándékolt célom érdekében, vagy a házamnak netalán terhelő adósság törlesztése tekintetéből, a házamat eladásról az illetékes egyéniséget, halálom után szükségesnek látnám: akkor az, vagy közös megegyezéssel kézalatt, vagy önkéntes árverés útján lesz eladandó. -

6. Ezen házamnak eladási ára, az addig felmerülhető összes terhek levonása után, következőképen osztassék fel:

Egy harmadrésze fordíttassék arra célokra melyeket a megelőzőkben 5ik pontban fentartott külön intézkedési jogommal fogva, annak idejében kijelölendek.

A másik harmadrészt nyerik Mayerffy Bélának most élő s netalán még születendő törvényes gyermekei, oly képen mind az által, hogy a vagyonhoz csak szüleik halála után tarthatnak igényt, mindaddig pedig Mayerffy Béla s neje született Gilbert Mária felügyositkatnak, ezen örökrészt, felhatalmilag is peldig kiskorusitásával, úgy az árvaszéknek, mint bármely más harmadik személynek, s minden szükséges intézkedés tehetségétől, legjobb belátásuk szerint, kezelni s a befolyó jövedelmet önszükségletek fedezésére fordítani.

Ha azonban a szülém az örökösök kiskorúsága előtt halnának el, és esetben a vagyon felett felügyeleti jogot az árvaszék gyakorolja. Világosan megjegyzem kívánom e helyütt azt is, hogy a szóban forgó örökrész utáni jövedelem Mayerffy Bélát terhelő adósságok törlesztésére - nem fordítható, s idegenek által e célból, le sem foglalható, mindaddig, a házasságnak a lefoglalás fennállásáig, a házasélvezet kizárólag a másik házas fél, - vagy ha ez már nem élne - az e vagyon utáni örökösök javára esnék. Ha pedig a most élő s netalán még születendő örökösök szülei előtt halnának el; ez esetben a vagyon Mayerffy Béla neje, született Pillwax Máriára száljon, feltéve, a mit egyébiránt óhajtva remélnünk, hogy e házasságban élnének. A nem óhajtott ellenesetben, valamint ha ezen helyettesítési öröklésnek bekövetkeztekor Mayerffy Béláné sem lenne már életben, Mayerffy Bélának tartsuk fen a jogot, hogy tetszése szerint örököst jelölhessen meg. —

A mi pedig Mayerffy Sándor örökére illeti: ez a neki hagyományozott harmadrészben, élete fogytáig, csak használeröje leend, s nem lesz jogosítva, a neki hagyományozott tőke vagyont önszeműleg kezelni; hanem felkérem e kezelésre szeretett sógornak Weninger Vincét, akadályoztatása esetében pedig szeretve tisztelt barátomat Tisza Lajost, és szeretetöktől utolsó kérésem teljesítését bizton remélve, azzal őket bízom meg.

7. Mostoha gyermekeim iránt tett ezen intézkedésem körüs akaratunk kifolyása. Mellőzzük azon okok felsorolását, melyek bennünket arra birták: de tisztán lelkiismeretünk sugallata, hogy ezideránt ben helyzetben nem járhattunk volna el.

Mayerffy Sándor halála után az általa használt tőke, 3. egyenlő részre leszen felosztandó, melyből két rész azokat illesse, kiknek külön leendő intézkedésem alapján hagyományozni fogom; a harmadik rész pedig legyen azon egyesé vagy családé, kik nekünk végrendelkezőknek, mindkettőnknek elhalása után, Sándor fiunk irányában, szóval, tettel, ápolással s vele való gondoskodással, a legnagyobb kitartást oly módon tanusították, hogy ezen tény vagy Sándornak elismerése, vagy törvény útján bebizonyítható.

8. Wéninger Ida testvér s illetőleg sógornőnek hagyományozunk 1000. az az egyezer forintot o. é. olyképen hogy ezen összveg csak mindkettőnk halálával lesz a hagyatékból kiadandó, addig pedig a túlélő fél, az ezen összveg után 6% kamatot fogja, evnegyedenkénti részletekben, utólagosan fizetni.

Ha azonban nevezett hagyományozó nálunk végrendelkezőnél előbb halna el: ezen esetben, a jelen pontban lett intézkedésünk hatálytalanná válik.

9. Aláirott Szűnyi Szilvi bizalommal vagyok el gyermekeimtől, hogy ezen közös akaratával készült intézkedéseinket, mint utolsó szülei kívánságot, szentül megfogják tartani, illetve, hogy nem fogják önérdekök felé ismeretével, ebbeli intézkedéseinket megtámadni merészelni. - Ha azonban a gyermeki szeretet félreismerésén alapuló ebbeli feltevésemben csalódnám; s gyermekeim bármelyike támadólag lépne fel: ez esetben rendelem, hogy minden intézkedés, mely jelen rendelkezésünk folytán, különben a megtámadóra nézve lett volna előnyös, a megtámadói következetében, a megtámadóra nézve semminemű tekintetben, s egyedül szeretett fiaim Szűnyi Szilvia javára érvel mezzessék.

Ezen itt említett, bár nem várt esetben tehát mindketten, - ezennel végrendelkezők - megszünkedjünk végrendelkezésünkkel, de csak is azon pontokra, s oly vonatkozólag, mely ezen végrendelkezésünk értelmében azt illette volna, ki végső akaratunk megtámadása által hálátlanságot tanusított szeretetünkért.

10. Én Szűnyi Szilvi fölkérem szeretett fiaimat, s folytan kapandott gyámolatából bizton reménylem, hogy Sándor fiamat, mint eddig úgy halálom után is, mind addig míg magát erre érdemetlenné nem teszi, tőle telhető anyagi és szellemi segélyben részesítendi.

11. Ha Mayerffy Sándor előbb halna el, semmint az örökség megnyilik: ez esetben azon vagyon rész, mely neki jutott volna, a még élő szülő további rendelkezése alá esik.

12. Jelen közös végrendeletünk, illetve örökösödési szerződésünkben foglalt intézkedéseink

végrehajtásával Dr. Halász Jenner ügyvéd urat biz-
ni meg, eljárásáért illető s főügyvédségának
megfelelő jutalmazást kérjük részére a hagyaté-
ból kiadatni. —

Mely végrendeletünket saját kezünk aláírásával
megerősítve, az alant jegyzett, e célra külön meghívott
tanuk, előttemezés végett hasonlóan jelkeztük.

Kelt Budapesten 1875. évi Julius hó 1-ső napján

Nemes Irinyi Pál m.k.
végrendelkező.

Irinyi Pálné
született Wenninger Ludmilla
végrendelkező.

Hogy Irinyi Pál s neje Wenninger Ludmilla ezen közös végren-
delkező, illetve örökösödési szerződést, minden-
ép elmével, szemünk láttára, saját nevük aláírásával
ellátva, azt előttünk akaratjokkal mindenekben
egyezőnek, illetve végakaratunkul tartalmának
jelentették ki — ezennel mint e végből külön fel-
kért s egyszer jelenlevő tanuk saját nevünk aláí-
rásával s pecsétünkkel bizonyítjuk.

Kelt Budapesten, 1875-ik évi Julius 1-ső napján

Páter Kálmán h. ügyvéd mint tanu.
Darvó József m.k. intézeti tanár mint tanu.
Kovalon Győző mint tanu.
Ifj. Dézsy Lajos mint tanu.

A fenti közös végrendeletet, mely előttünk egész ter-
jedelmében felolvastatott, a magunk részéről
mint kifogáskolant elfogadjuk.

Kelt Budapesten 1876 évi Decemb. 19-én

Előttünk:

Tóth Dezső mint tanu
Grünfeld Jakab mint tanu.

Mayerffy Sándor
Mayerffy Béla
Mayerffy Béláné szül.
Pillwax Mária.

/

Szeng. Peter megye
Compregnadelere

1875 Juli 1.

2782
1287

– 1. –

néhai Bukovinszky József végrendelete kihirdetése tárgyában.

Végzés

Az eren jegyzőkönyvben foglaltak szerint néhai Bukovinszky József végrendeletének kihirdetése tárgyában

9.) a B. a. ujhelyi megyei Kórházban szegény sorsú vagy ipáros orvosának emlékére egy ágy alapítására ——— 4000 ftot

10.) Szatárcsik Ottónak ——— 200 ftot

11.) egy szegény megyei születésü Kereszt-lyén jó erkölcsü fiunak tanulá nevelésére — 3000 ftot

12.) tudományos akademiának —— 200 ftot

13.) a tud. academia hivatalnoki fizetésének javitására és nyugdijaik szabályozására ——— 4000 ftot

14.) nemzeti szinház alaptőkéjéhez —— 300 ftot

15.) a nemzeti szinház hivatalnoki és altisztjeinek nyugdijazására —— 4000 ftot

16.) a nép szinház javára ——— 300 ftot

17.) nemzeti muzeumnak ——— 200 ftot

18.) a nemzeti muzeum alsóbb rendü hivatalnoki fizetésének és nyugdijainak javára. ——— 4000 ftot

19.) természet tudomány társulatnak 200 ftot

20.) a pesti orvosi tudori Kar által kitüzendő orvosi vagy sebészi müleirásnak kidolgozására érdemes orvosnak — — 3000 ftot

21.) a magyar orvosok vagy sebészek elszegényedett fiainak vagy özvegyeinek segélyzésére — — — 3000 ftot

22.) a pesti piaristák gymnásiumában idegen ajku, de magyar állampolgárságu, s a magyar nyelv elsajátitásában magát kitünteted vallásra való tekintet nélkül: Kereszt lyén szegény fiuknak összesen 2000 ftot

23.) a Kisfaludy társulatnak — — — 200 ft.

24.) a Petőfi társulatnak — — — 200 ft.

25.) zeneiskolának — — — — — 300 ft.

26.) müképző intézetnek — — — — 300 ft.

27.) szerzetes házaknak — — — — 300 ft.

28.) Polgár menedék és javitó háznak — — 600 ft.

29.) böldsödének ——— 200 ft.

30.) a Rokus és János Kórháznak — — — 300 ft.

31, a lunkai irgalmasok házának i kórhá-
zának R - - -

47.) Az elhunyt Petrányi [illegible] ... novella 30-ik

Horváth Mihály budapesti ügyvéd értesíttetik: hogy örökhagyó által végrendelet végrehajtójának lett kirendelve, s felhivatik: hogy 15 nap alatt nyilatkozzék az iránt, hogy ezen tisztét elfogadja-e vagy sem?

Végre a végrendelet hivatalos másolatban a vallás- és közoktatási továbbá: a belügyminiszterhez felterjesztetni rendeltetik.-

Indok:

1.) a központi Díj- illetők kirakási hivatal a végrendelet hivatalos másolatával.

2.) Dr. Babinszky József f. lakos Párkány. Ekvent kihallgatandó:

3.) Babinszky Margit (: l. n. o. :)

4.) Babinszky Róza (: l. n. o. :)

5.) Barki Otilia (: l. n. ofő. :)

6.) magyari rom. cath. plébánia hivatal

7.) a Tátor-alja- ujhelyi rom. Kath. plebánia hivatal,

8.) Szabolcs megyébe kebelezett Kaposcsapáti rom. Kath. plebánia hivatal

9.) Szathmár megyébe kebelezett Vitka község rom. Kath. plebánia hivatal.

10.) A. "Carolina" rom. Kath. leány nevelde Tátor alja-ujhelyen

11.) Tátor-alja-ujhely városa Tanácsa a végrendelet hivatalos másolatával

12.) Párkányban született Matarcsik Anna vén. Péglösné f. Tátor-alja-ujhelyi

13.) Templén vándorgyülése alispánja a végrendelet hivatalos másolatával,

14.) A magyar tudományos akademia igazgatósága a végrendelet hivatalos másolatával!

15.) a magyar nemzeti színház igazgatósága a végrendelet hivatalos másolatával

16., a pesti népszínház igazgatósága
17., a m. nemzeti muzeumi igazgatója
18., természet tudományi társulat elnöke,
19., a pesti gazdasági gymnásiumunk igazga-
tója
20., Kisfaludi társulat elnöke,
21., Petőfi társulat elnöke
22., a pesti zenede igazgatója
23., a pesti műképző intézet igazgatója
24., Budapest fővárosi tanácsa a végrendeleti hivatalos másolatával
25., a lipcsei bölcsőt elnöke,
26., a budai ingalmasok perjele,
27., a magyar királyi Kir. államjavadalmi ügyigazgatósága, a végrendeleti hivatalos másolatával,
28., a pesti magyar gazdasszonyok elnökének
29. a magyar írók és művészek elnöke.—
30., Zakner János vízvezetéki pénztárnok
31., Kipső vármegye aljegyzője a végrendeleti hiv. másolatával
32., Szabolcs vármegye aljegyzője a végrendeleti másolatával,
33., erdélyi iparegyesület igazgatója Kolozsvárt
34., Esztergom város tanácsa, a végrendeleti másolatával
35., a pesti magyar királyi tudományos egyetem orvosi Kara a végrendeleti hivatalos másolatával ezen végzés állott értesítetnek.—

Budapesten 1887 évi julius hó 16-án.
A budapesti Kir. törvényszék polgári osztálya.

1 22782 1887

A magyar tudományos Akadémia
tkr. igazgatóságának

14/ i. l. — tet
a Akadémija ü

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1887. aug. 16.

519.

Visszavárólag tétetik át a
M. T. Akadémia ügyészéhez.
Budapest, 1887. aug. 31.

Gyulai Pál
h. főtitkár.

9615
1886.

Néhai Szönyi Pál hagyatéki ügyében

Végzés

Budapesten 1887-évi Junius hó 17-ik napján végrendelet hátrahagyása mellett elhunyt néhai Szönyi Pál hagyatékát a Budapesten 1885-évi Julius hó 4-én Steinbach István kir. közjegyző által felvett és Budapest fővárosi árvaszéke részéről 23363/85 sz. a. jóváhagyott Rigazitott főleltár és osztály szerint Kijegyzik: ——

I.

Cselekvő állapot:

Az örökhagyó cselekvő által 1875-évi Julius hó 1-én egyíttesen aláirott végrendelet értelmében elsőfelosztás alá vett vegyes örökre kimondott ingatlan és ingó javak, és pedig: ——

1.) a Rigazitott főleltár 1—5 tétele alatt feltüntetett ingóságai és értékpapirok eladásából befolyt . . . . 24861 ft 06 kr

2.) az eladott ingatlanokból a főleltár 6—8 tétele szerint befolyt és bírói letétben őrzött készpénz . . . . 42338 ft 41 kr

Összesen . . . . 67199 ft 47 kr

II.

Szenvedő állapot:

A közös végrendelet intézkedése, valamint az érdekeltek között létrejött és gyámhatósági jóváhagyott osztály tervezet szerint a hagyományok és terhek nem a hagyaték törzsvagyonából,

/.

hanem az elözetesen megosztandó hagyaték három részéből, egyenlőtlen arányban levén levonandók, nem egy helyen egy összegben - hanem a részletekből tüntet-
kitör fel, — ehhez képest: —

a., a csalódó állapotnak ... 67199 frt 47 kr
tevő összegéből mindenek előtt levonandók: —
1., a főoltár és osztályának 9-13 tételei alatti
tartozások ... 7904 frt 97 kr
2., a főoltár kiadási rovatába a, b, tétel
alatt felvett hagyományok ... 10345 frt —
3., a főoltár kiadási rovatában kitüntetett és
az osztályt megelőzőleg tett gondnoki kia-
dások ... 6111 frt 09 kr
összesen ... 24861 frt 06 kr.
mutatkozik tehát tiszta hagyaték ... 42338 frt 41 kr.

b., a tényvadó állapot második csoportjában
feltüntetendők voltak a következő ha-
gyatéki terhek:
Miből az oszlop a, jelzésű, csoportban
tett levonások utánfennmaradt 42338 frt 41 kr
tiszta hagyaték felosztás alá kerülne, ab-
ból kihasítandók a sorozsár-gulyacsi
és tokaji szőlőtanya vételárából befolyt
összegek 1379 frt 66 krral, mely összeg
a C., alatti csoport harmadik harmadré-
szének a növedéket képezendi. —
Az ezen levonás utáni jelentkező ... 40958 frt 75 kr
megterheltetik a tényvadó állapotkép je-
lentkező következő nyadalterhekkel és pedig:
a főoltár II. osztályában 1-5 tétel alatt
felvett hagyomány és kiadásokkal mely-
ek összege ... 7840 frt 13 kr
minek a főösszegből levonása utáni felosztás
alá kerül ... 33118 frt 62 kr
C.) Végül a harmadik osztály iránt rendelendő azon
külön hagyományok és terhek, melyek az egyes
örököst illető részeiket terhelik és csak a külön
osztály részéből vonhatók le, nevezetesen
a külön végrendelet értelmében a harmadik
harmadrészben rendelt 11039 frt 54 kr te-
vő összeget, mely a hozzá járuló növedékek
pl. fennebb 1379 frt 66 kr. ingatlanokból befolyt
vételár:/ és időközi adi jövedelmek által
15013 frt 92 krra növekedik, terhelik azon ha-
gyományok és kiadások: mely a főoltár

III. ik osztályában 1–12 tételi alatt felszámítva 4824 ft 91 kr
főösszeget tesznek ki, és melyből összegnek előleges levonása után nyilatkozni
végre Rátzvein . . . . . 1018 9 ft 01 kr.
Mely előképen Rátüntetett rendezés után a visszamaradt hagyatéki vagyon tekintettel arra, hogy
a Központi díj előirányzatának Nikrasdán hivatal által 1212/86 tétel sz. a. kiszabott 42 ft 35 kr örökösödési
illetéke a letétileg kezelt hagyatéki tömegből levonás által biztosítható illetőleg kifizethető, a
többször idézett végrendeletből megnevezett örökösök és pedig ——————
1.) Mayerfi Béla és neje élő és még születendő gyermekeinek . . . . . 1103 9 ft 54 kr
2.) Mayerfi Sándornak . . . . . 1103 9 ft 54 kr,
illetőleg törvényes hagyományosainak u. m.
a.) a magyar Kir. tud. egyetemen „Szőnyi Paulina" néven alapítandó ösztöndíj alapnak . . 3679 ft 84 2/3 kr.
b.) a m. kir. budapesti műegyetemen ugyanily alapítványnak . . . . . 3679 ft 84 2/3 kr.
c.) Mayerfi Sándor által kijelölendő, vagy a végrendeletből tekintet igényt tarthatók egyenlő részben . . 3679 ft 84 2/3 kr.
3.) a magy. tud. Akadémia kezelése alá bocsátandó alapítványok javára . . . . . 1018 9 ft 01 kr
végrendeleti örökösödés jogcímen hagyaték birtokilag ezennel átadatik. ——————
Ehhez képest az elhúnyt átadott hagyatéki felosztása és az elismert hagyományosai és terhek az 1883 évi Julius hó 4-én kelt részletes főleltárba foglalt osztály egyességi szerinti kifizetésére Steinbach Istvánné kir. közjegyző ezennel kiküldetik. ——
Miből folyólag utasíttatik a budapesti m. kir. (ferenczvárosi) állampénztár mint birói letéthivatal, hogy a néla néhai Szőnyi Pál hagyatéka javára 196/884 sz. letét czímén alatt kezelt összegeket, u. m. ——————
Az 1884 évi 13157 számú végzésével letétbe utalt . . . . . 40958 ft 75 kr
továbbá az 1882 évi 27938 számú végzésével letétbe utalt . . . . . 119 ft 66 kr
és az 1882 évi 21034 számú végzésével letétbe utalt . . . . . 1260 ft —
összesen . . . 42338 ft 31 kr
az az negyvenkétezerháromszázharminczennyolcz forint 31 kr-t és az ezen összegnek után járó kamatait, — levonván az örökösödési díjakat, — mások netáni előbb érvényesített követeléseinek és pedig beutalásával; Steinbach Istvánné budapesti kir. közjegyző mint hagyatéki biztosnak nyugtatványa ellenében . . .

tassa Ri. ——————————————————————

Steinbach István Kir. Közjegyző pedig utasíttatik hogy a most kintalt 42388 frt 31 krból mindenek előtt vonja le a fentebb említett örökösödési illetéket és azután állampénztárba fizesse be, a fennmaradó összegből pedig azután elfogadott és a hivatkozott főleltári tételek alatt részletezett hagyományok és egyéb hagyatéki terheket tőllessze és a végül fennmaradó örökrészeret mint utóöröklés és ntóhagyományokkal terhelt örökségeret Külön Külön fővárosi kezelés illetve a budapesti m. Kir. Közalapitványi ügyigazgatóságnál az osztály egyességben kijelölt módonni gyümölcsöző kezelés végett letétemányezve, előbb azonban a Mayerfi Sándor örökségéül beszavatolt összegből 500. azaz ötszáz forintot elvonván, ezt a most neverettnek életfentartási költségeinek fedezésére Imre Aurél ügyvédje kezéhez szolgáltassa ki, — és eljárásáról 30 nap alatt jelentést tegyen. —

Indokból:

1.) dr. Hlatky Ferenc ügyvéd mint végrendeleti végrehajtó, —
2.) Imre Aurél ügyvéd mint Mayerfi Béla és neje és Mayerfi Sándor képviselője, —
3.) Pisztóry László országgyülési képviselő mint Mayerfi Sándor gondnoka, —
4.) dr. Králik Lajos mint Mayerfi Béla élő és még születendő gyermekeinek gondnoka
5.) dr. Fay Andor Kir. Közalapitványi ügyész, —
6.) Szemenyei Sámuel akademiai ügyész, —
7.) Budapest fővárosi árvaszék,
8.) a budapesti m. Kir. Központi díj és illeték Kiszabási hivatal, —
9.) a m. Kir. állampénztár mint biróilag letétt hivatal, —
10.) Az elnöki letétnapló vezető, és —
11.) Steinbach István Kir. Közjegyző ez utóbbi az összes iratok kiadása mellett, felzetten értesittetnek. —

Budapesten 1886 április 10én
a budapesti Kir. törvényszék polg. osztálya.

9615/886.

Ex. 22/4 86

Szemenyei Sámuel
akademiai ügyész
irnok

Elnök.

Steinbach
jegyző.

Szöngi Cal Kapcsolat

Skalanna a Lazzanainga 1000ft

Jó Kön Kaunata 29ft

Ossz. 1029ft

Skálon vége alapitvány 11432ft

Tiök végrendelet.

Alólirt nemes Szőnyi Tál testben ugyan gyengélkedő de lélekben ép, a Budapesten 1875. évi július 31-én kelt és a budapesti kér. kir. törvényszéknek 38318/875. sz. alatt bemutatott, s annak levéltárában őrzött végrendeletemet alábbiakra szerint részint módositom részint kiegészitem.

1. Miután boldogult nőm szül. Weninger Lud-milláival kelt közös végrendeletünkben végrendeleti végrehajtóul Dr Halász Ferenc ügyvéd urat neveztük meg e tekintetben külön intézkedést szükségtelennek tartottam; mindazáltal nehogy félreértések merülhessenek végett kijelentem ezuttal, hogy a végrendeleti végrehajtói tisztséggel említett Dr Halász Ferenc urat a magam részéről is külön megbizom, sőt a mennyiben a hagyaték rendelkezés szerinti felosztásáig annak gondnok általi képviselete lészik szükségessé - a gondnoki tisztségre is Dr Halász Ferenc urat jelölöm ki, s felhatalmazom hogy a hagyatékot birosag előtt vagy azon kivül szükség esetében fel és alperesi minőségben egyaránt védelmezhesse. Boldogult nőmmel együtt kelt közös végrendeletünkben a végrendeleti végrehajtónak illő jutalék dijat kikötni megalapithatni, minekhez azonban e határozatban megjelölés intentiónk félreismerésére vezethetne, én pedig: óhajtom, hogy az ügyvéd s hozzánk 15. év óta állandoló házi barát tetemes időveszteség és fáradsággal járó munkadijjáért kellőleg jutalmaztassék, annálfogva részére külön tiszteletdijképen 1500. mond egyezer ötszáz forintot o. é. rendeletet mint minimalis összeget, mely összeg azonban a teljesitendő munkálatnak képest felebb is emelhető.

2. Végrendeletemnek b., alatti pontját vagy

is arra rendelkezését a melyhez Lessik Mária szül. Faubelnek egy ezer forintból hagyományozok a valtozott körülményeknél fogva visszavonom, s neki mit sem hagyok.

3. Ugyanazon végrendeletemnek i, pontja szerint Barró Józsefet intézetem egyik tanárának hatszáz forintot hagyományozok. - Tekintetbe véve azonban emlitett Barró urnak 25. éven át házunkhoz egyformán mutatott ragaszkodását, a szolgálatkészségét, melynek főleg özvegységem óta beállott nehéz napjaim alatt oly gyakran adta jeleit, s figyelembe véve azon szeretetteljes gondoskodását, melyben betegségem alatt részesitett- a végrendeletileg hagyományozott hatszor száz forintra önkéntesen fölemelem, igy akarvan jutalmazni irányomban tanusitott szép magaviseletét.

4. Dier Amália asszonyt, ki már 10. éve óta lakik intézetemben, s ki főleg a kicsiny növendékeim körében tanusitott szeretetteljes hü s minden egyformán békitő ápolása s anyai gondoskodásáért növendék és szülé másod felektől ragaszkodással kitünteket, s ki e dicséretes tulajdonáért becsülésemnek eddig is birta, s ki végre betegségem alatt is hü ápolóm volt 2000-mond kétezer forintot hagyományozok.

5. Varga Julia szobaleánynak, ki három évi szolgálata alatt kötelességét egyforma jóakarattal teljesitette bolot. nőtlen és hozzám hü és ragaszkodó volt, ki betegségemben mindnyájunkat gondosan ápolt- ezen erényei elismeréséül, s buzditásul másoknak a jó példa követésére 200. mond kétszáz forintot hagyományozok.

6. Ezen itt említett hagyományok tekintetében rendelem, hogy azok a végrendeletemben elősorolt többi hagyományok fölött elsőbbséggel bírjanak, illetve, hogy ezen hagyományok vagyonomból elsősorban elégitessenek ki.

A fentebbi pontokban kijegyzett azon kivá-

nalmainn, melyek tekintetében kívánatosnak végrendeletemet részint módosítani részint kiegészíteni óhajtáson. - Ha Isten jó valóból egészségemet még visszanyerem, úgy fenntartom magamnak, hogy a körülmények szerint esetleg ujabb intézkedést tehessek, de hogy a gondviselési rendeletekre az volna, hogy a földi életből való majd, semminé valamely ujabb intézkedést tennék, vagy tehetnék, ugy akaratom s óhajom, hogy végrendeletemnek kiegészitő részét képező jelen fiúi végrendeletemben foglalt pótlólagos intézkedéseimnek erejével birjanak s halálom után teljesittessenek.

Melyek után barátaim s jóakaróim részére Isten áldását kérve jelen fiúi végrendeletemet saját kezem aláirásával s nagyobb pecsétemmel ellátkam.

Kelt Bpesten 1878. évi május hó 4-én

Alólirtak, mint ns Szinyi Pál ur által fiúi végrendeletének tanúi felhivattak s egyúttal jelen valának igazolják, hogy Szinyi Pál ur ezen fiúi végrendeletének czimzett okmányt személyesen irta alá, továbbá hogy előttünk kijelentette, hogy az ezen fiúi végrendeletében tett rendelkezése Bpesten 1875. évi julius 31-én kelt s 38318/875. sz. a. a budapesti kir. törvényszék levéltárában őrzött végrendeletének kiegészitő részét képezi, s hogy mindkettő együttesen végakaratának tartalmazza.

Kelt Bpesten 1878. évi május hó 4-én

Tanúk: Dr Luby Gyula
Tóth Dezső
Molnár Lajos
Babics Károly.

80 feb 18=1A

L'11
Lorenzi Ciel Ferd
Vedi Dolore

3/

1878 Marzo 2

(: eredeti 1.frt bélyegző :)

Másolat.

f. négy ötven krajczáros bélyeggel ellátott eredetiről.: Végzem-
elet. Alább is megírt Nemes Zöldi Pál, azon vagyonkérdésün-
ra nézve, melyeket az 1875. Julius 1-ső napján történt házasság szüle-
tett Weninger Ludmillával tett közös végrendeletünkben, kü-
lön rendelkezésem tárgyairól tartottam fenn, ezennel, Isten Re-
gyelméből egészséges testben, és lélekkel teszem Közétéző végzem-
életemet! — 1.) Halálom után, azon esetben is ha én előbb
halok el mint nőm, azon nagy és szép gyüjteményem, mely
Budapesten, IV. Kerületben Lukor utczában 6szám alatti saját
házamban, első emeleti 3 ablakos lakszobámban, ö[illegible]=5 nagy
almariumban foglaltatik, valamint az ásvány jegyzé-
ket képviselő, abból készült krystály mint a gyüjteményem
kitöltött madarak lepkék bé gyüjteményével és összes köny-
tárammal együtt - kivéve a Slavische zeitschrift Hungaride Zei-
mü három nagy kötetből álló munkát, melyet az elsőlyi
múzeumnak ajánlok - szállíttassanak a elhezeni kath. Fiúis-
kola tulajdonába, azon megjegyzéssel, hogy a nevezett
ásvány gyüjtemény „Szőnyi-féle gyüjtemény" ezen elnevezés alatt együtt
tartassék; belőle azon ásványok se adassanak el, vagy cseré-
lessenek más gyüjteménybe, melyek talán más példányokban
már azon főiskolai tárakban megvolnának, és hogy idő-
ről időre új ásványokat, vagy több példányokat szerezve a mé-
nely fajból a főiskola az ily ásványok ne tartozzanak az
én gyüjteményembe bele, hanem annak kiegészítésül adjanak,
akkorának egy pótgyüjteményt ehez, melynek őrzése együtt
tartásával kérjük, jó czélból, történelmi érdekességét szerezni.
A nagy gyüjteményen kivül s más almariumokban vagy
szobában elhelyezett ásványaimból pedig, melyeknek szám-
hasonlóan ezeréhez megy, alkalmasaknak czéljaira egyes
iskolai gyüjtemények, szakértő bíjárott egyén hozzájárulá-
sával; s mindezek oly feltétel mellett adassanak a Tiszai
kerületi ref. f. t. egyházkerület rendelkezése alá, hogy Lebiczemnek
minden külön leányiskolája egy-egy hozzá illő gyüjteményt
kapjon előbb, a mint fennmaradásukról a f. t. egyházkerület, való
beláttása szerint tudva ki a Lebiczen és határában kar hol lesz
iskolák közt. — 2.) A gyüjteményeken és könyvtáramon kivül
minden ingó és ingatlan vagyonkám, ha nőm előbb hal-

/.

ma el mint én, úgy az én halálom után; ellenkező esetben pedig neki is elhalálozása után pénzzé tétetvén, azonnal befolyandó összegből adassék a Kölcsey-ek levonása után: a.) A M. Tud. Akadémia alapítóképpeni gyarapítására egyezer azaz 1000 forint. b.) A Sárosi ref. Theologiai intézet gyarapítására fizettessék ki azon összeg tőke: forintnyi alapítványában, melynek 1857. május 29. napja óta eszközlendő kamatjait. — c.) A Szily Endre által megjavított népdalainak regélyező egylet tőkéjéhez Kétszáz forint. d.) A Kisfaludy-társaság tevékeny egylet tőkéjéhez egyszáz ft. e.) A Kir. Magyar Természettudományi társulat alaptőkéjéhez Kétszáz forint. f.) A nemzeti színháznak kasszában. g.) A Kochus Károlyné Varsa intézetének egy-egy száz forint. g.) Weninger Lajos nevelő igazgatónak egyezer forint. h.) Özvegy Lenik Mária születésű Faubel zongoranak egyezer forint és i.) Barzo József intézeti egyik tanárának hatszáz forint. Kamat összegéből pedig eszközölje a lefoglalott mű Kinyomatását, melyből az akadémia tagjai ingyen példányokat kapjanak; mások pedig a nyomtatási költségen vehessék a példányokat. Ezen adott példányokból befolyó pénz adassék az m. tud. Akadémia alaptőkéjének szaporítására. — A mely összeg ezen eljárás mellett a bécsi kamat összegből, minden esztendőről esztendőre, akkorra az egy 6% díjért kezelendő tartalék pénzből, melynek czélja lehet az ezen hagyomány ügyében felmerülendő kiadásokat, szükség esetében pótolni. — És minden az Angol, francziá és német nyelvből nyelvünkre átvett remekei az élőbeszéd iránti érdekeltségnek több módot nyújtottak körünkben e tudományunk művelésére; arányul ugyancsak bécsi viszonyokban adassék minden két millió öt-ötezer = 5000 forint írói díj, a közelebb eltelt két évi alatt megjelent, vagy két kézirat szerint az m. tud. Akadémia bírálása alá bocsátott színművekért egyenként ötszáz forint, a mi a színművek legjobbikáért; a másodrangúakért is elsőrendű színműveknél, de 500-ötöz forintnál nem kevesebb írói díj. Ezen műveket bírálói kapjanak száz-száz forintot bírálói fáradságukért. — Az ily műveknek közrebocsátása, a bécsi kamat összegnek az írói és bírálói díjon felül megmaradt részéből akkor szükséges lenne, a tartalék pénztárból is fedezendő, a bírálók részletes véleménye, a Kinyomott könyv végén, közöltessék: az ingyen példányok és az eladottak számára nézve az tartatván itt is meg, mi fölebb a fordításokról mondatott. — 3.) a mi végre

/.

azon özveget illeti, mely nőmnek született Weninger Ludmilával 1875. Julius 1sö napján tett közös végrendeletünknek 7dik pontja értelmében, a Mélyenalulirt társulat utasitása által hazafiuilag kötelességemnek ismerem, az ö halála közvetö adatok szerezhetö s nyilvánitandó meggyözödés szerint, legtöbb sorgalmat és sikert fejteni ki. — Végleges intézkedéseim végrehajtásával dr Kalász Ferenc ügyvéd urat bizom meg, kinek ebbeli fáradalmaiért megfelelö jutalmat kivánok a hagyadékból kiadatni. — Azon édes reményben, hogy jelen intézkedéseimmel, szerény felfogásomban s a mennyire csekély vagyonomtól telhetett legjobb egy tudományunk mívelnek, az eddiginél inkább diszoltadására és is lendületem valamint - éljaink ismeretéből hiszem, hogy a nálam szerencsésebb anyagi helyzetben levö honfitársaim, nemes versenyre ösztönzésül szándékszik szemben a többi tudományokra nézve, jó törekvésemet; s meghozzák áldozatból nemzetünknek tudományaiban teljes felvirágoztatására. — Mely özvegyemben megnyugtató hitemben, Isten minden áldását esdve hazámra és nemzetemre, saját kezem aláirásával és rokon pecsétemmel erösitem meg jelen végrendeletemet. Kelt Budapesten, 1875. dikéi Julius 31dik napján Nemes Szönyi Pál m.k. végrendelkező s.k. P.H.

Hogy nagyos Szönyi Pál úr ezen végrendeletét és elméivel szemünk láttára, saját neve aláirásával ellátva, azt elöttünk akaratjával minden tekintetben egyezönek, illetöleg végakaratlan tartalmának jelentette ki — ezennel mint e végból külön felkért s együtt jelenlevö tanuk saját nevünk aláirásával és pecsétünkkel bizonyitjuk. Kelt Budapesten 1875 évi julius hó 31-én. Péter Kálmán ügyvéd mint tanu s.k. P.H. tanu s.k. P.H. illetöleg dr Wágner Dániel mint tanu s.k.P.H.

/.

D. Nendtwich Károly mint tanu s.k. P.H. Reidter A mint tanu s.k. P.K. Szám Herman mint tanu s.k. P.H. Telen végrendelet alulirt napon a budapesti kir. törvényszéknél kihirdettetett. Budapest, 1878. évi junius 26-án. Frey Hugó kir. ügyv. biró s.k. Schmidt Albin joggyakornok s.k. irá: Nobilis Károly.

Hitelesitem Károly.

Lévén Balogh gyanúsítva
1875 Jul 31

875 Jul 31
2654 ungv

levő" és vezető állapot pontos megállapítása, és az osztálynak úgy a letétbe helyezett készpénz, mint a nevezett Kir. Közjegyző őrizete alatt maradt a tárgyi és értéktárgyak, a végrehajtó kezei között levő készletének és tekintetében leendő megtételére végett, Simándi Alajos Kir. Közjegyzőnek, jelenléte mellett kiadatnak.

Miről:

1.) Simándi Alajos Kir. Közjegyző" az összes iratok és Kiadások mellett,
2.) Horváth Mihály ügyvéd, mint végrehajtó,—
3.) Nmélt. Somssich Pál, mint a csángók segélyezésére alakult egylet elnöke,—
4.) Bary Gedeon ügyvéd
5.) Fischer Ágoston /: Külső" stáczió utcza 40 sz. a. :/
6.) Dr Balogh Sándor ügyvéd,—
7.) Patay Miklós /: lak. megtudhatlan Simándtól. /
8.) Rudnyánszky Ferencz ügyvéd,—
9.) Lehoczky Mihály ügyvéd,—
10.) Mizsák István Temetőn ut. Kir. Ti ügyész S. A. helyett,—
11.) Szemenyei János ügyvéd,—
12.) A m. Kir. vallás és Közoktatási Simándi ügyigazgatóság,—
13.) Dr Vida Jenő" ügyvéd.—
14.) Dr Angyán Béla orvos,—

40107
1887.

Dr. Schaj

Bukovinszky József hagyatéki ügyében.

Végzés

Tiszaújvárosi Alajos Kir. Közjegyző, mint Horváth Mihály ügyvéd, végrendeleti végrehajtó, mint bírói megbízottának, Bukovinszky József hagyatéka ügyében, a 34762/887. sz. a. hozott végzés alapján foganatosított hagyatéki értékek bevételéről és a befolyt készpénznek letétbe helyezéséről tett jelentése, az eljárás jóváhagyása mellett, tudomásul vétetik, és a bírói letéti naplónak f. évi 634. folyó és 634 czifra számába alatt bevételezett 101.864 frt 76 kr. azaz egyszázegyezernyolczszázhatvannégy forint és hetvenhat krajczár készpénz, bírói letétül elfogadtatik. —

Utasíttatik ennélfogva a m. Kir. állampénztár mint bírói letéthivatal, hogy a jelentésben említett összeget, Bukovinszky József hagyatéka czimén, további bírói intézkedésig, gyümölcsöző bírói letétként kezelje.

Mintaúj pedig a Tiszaújvárosi Alajos Kir. Közjegyző előtt, Budapesten 1887 évi szeptember hó 24-én felvett tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint, a hagyományosok között az osztály tekintettel a hagyaték állagának megállapíthatlansága, ez ideig még létre nem jött. az összes hagyatéki iratok, a ere-

Levő" és vezenvedő állapot pontos megállapitása, is az osztálynak ügyfa letétbe helyezett Készpénz, mint a nevezett Kir. Közjegyző őrizete alatt maradt a tanu és erüst nemüek, is a végrendeleti végrehajtó kezei között levő" követelésének tekintetében leendő" megtétele végett, Simaúnyi Olajos Kir. Közjegyzőnek, jelentésétel kötelezettsége mellett kiadatnak.

Miről:

1.) Simaúnyi Olajos Kir. Közjegyző" az összes iratok és Kiadása mellett,
2.) Horváth Mihály ügyvéd, mint végrendeleti végrehajtó, —
3.) Nmélts. Somssich Pál, mint a czángók segélyzésére alakult egylet elnöke, —
4.) Baky Gedeon ügyvéd
5.) Fischer Ágoston /: Külső" stáczió utcza 40 sz. a. :/
6.) Dr Balogh Sándor ügyvéd, —
7.) Patay Miklós /: lak. megtudva Simaúnytól.)
8.) Rudnyánszky Ferencz ügyvéd, —
9.) Lehoczky Mihály ügyvéd, —
10.) Mizsák István Kenyeres nr. tiszti ügyész S. A. ujhely, —
11.) Szemenyei Lajos ügyvéd, —
12.) A m. kir. vallás és Közoktatási Simaúnyi ügyigazgatósága, —
13.) Dr Vida Jenő ügyvéd. —
14.) Dr Angyán Béla orvos, —

15.)
16.)
17.)
18.)
19.)
20.)
21.)
22.)
23.)
24.)
25.)
26.)
27.)
28.)
29.)
30.)
31.)

15., Lengyel István ü. tan. (Szinnyei-től megtudni)
16., Dr. Szőcs Ferencz ügyvéd, –
17., Dr. Váradi Béla ügyvéd
18., Benkő Kálmán ügyvéd, –
19., Dr. Münich Aurél ügyvéd
20., Kádár István budapesti Sólyosüde
egylet jegyzője, –
21., Alkér Emil fővárosi tiszti ügyész
22., Farkas György ügyvéd, –
23., Mayer György ügyvéd, –
24., Morlin Imre Stefánia gyermek
kórház aleltárnoka, –
25., Lakner János (: lak. Szinnyétől megtudni)
26., Vitka Rózsa (: Szathmár megyei) róm.
cath. tanítónő, –
27., Romóczi József, Pótfi társulat, –
28., Hirlapiró Nyugdíjintézete Falk
Miksa részére, –
29., Erdélyi iparta[illegible]oldi alapigazga-
tóság Zsinder Lajos részére Ko-
lozsvár, –
30., Esztergom város polgármestere,
31., M. Kir. állampénztár mint bi-
rói letéthivatal értesítése a végzésileg elrendeltetett
Dandapesten 1887 December 10-én
a budapesti Kir. törvényszék
polgári osztálya. –

4010/7
1887

Ter. 19
Szemenyey János
ügyvéd címnek
tárt 1.

Szemenyey
jegyző.
Ex. 3/I 88. M

34762
1887

Budapest fővárosi Tanácsának átiratára néhai Bukovinszky József magyaróvári nagyiparban, mely mellett 100,190 forint értékű ingóságok, és 29 Ft értékű arany és ezüst nemű, mint hagyaték vagyont a f. évi 28760/87 sz. a. kelt átiratában megkeresei folytán átteszi.—

Végzés

Néhai Bukovinszky József hagyatéki ügyében ezen kir. törvényszéknek f. évi 28460/887 sz. a. kelt megkeresése következtében Budapest fővárosi Tanácsának f. évi September hó 14-ről 31770/887 sz. a. kelt átirata — mely mellett az örökhagyó hagyatéka, képező 100,190 frt értékű értékpapirokat és 29 frt értékű arany és ezüst nemüeket átteszi — tudomásul vétetik, s a hagyatéki vagyon átvételéről Budapest fővárosi Tanácsa tudomása végett értesítendő.

Miután pedig ezen hagyatéki ügyben a Tiszaújvárosi Állami Kir. Közjegyző előtt f. évi September 24-ről felvett jegyzőkönyvben meghalgatott összes érdekeltek a hagyatéki vagyont képező arany és ezüst nemüek és értékpapirok készpénzre tételét, valamint a közvetítések behajtását, az activ hagyatéki vagyon kimutatása megállapithatása és felosztható részének ezen részletes érdekeltek tekintetbe vételével arra nézve, hogy a tett ajánlatok elfogadásáról nyilatkozatok alapján az értékpapirokért tényleg befolyandó árak, a letétesitett összegek egyes

/.

regeit elöreláthatolag megváltoztatni fogják, helyzetüket; minek folytán az alább elősorolandó arany és ezüst nemüek, beleértve könyvek, értékpapirok esetleg bőrze ir. folytán szerzett eladása és behajtásával az összes érdekelt felek kielégítésére Horváth Mihály budapesti ügyvéd mint végrendeleti végrehajtó közbenjöttével lefolyandó árverésen a Kir. Közjegyző; a később felvételendő követeléseik behajtása, s az ebből befolyandó összeg kiosztásával pedig Horváth Mihály ügyvéd mint végrendeleti végrehajtó ezennel hagyatéki biróilag megbizatnak. —

Utasittatik tehát a m. kir. Állampénztár mint birói letéti hivatal hogy a f. 1887 évi október hó 12-ről 541 szám alatt bevételezett következő értékpapirokat és arany ezüst nemüeket u. m.

1., 1 drb. 27539 p. I m. Iparbank beleéli könyvet . . . . . 2950 frt

2., 1 drb. 27283 f. hasonló beléli könyvet 10,800 frt

3., 6 drb. 27919, 27924, 27923, 27921, 27922, 27920 f. 4½% 1000 frtos m. földhitelintézeti zálogleveleket . . . 6000 frt

4., 22 drb. 575, 576, 1557/a, 3510, 4546, 4547, 4551, 4557, 4549, 4548, 4550, 4552, 4553, 4554, 4555, 4556, 3512, 3511, 3509, 3508, 1552 f. I m. Iparbank részvény a, 150 f. . . . . 3300 frt

5., 13 drb. 2001—2005, 2633, 2634, 2636, 2818, 2935/6 3458/9 számu Budai takarékpénztári részvény a, 100 f. . . . 1300 frt

6., 5 drb. 3041-3045 f. Budapest fővárosi 6 millio kötvény a, 1000 frt . . . . . 5000 frt

7., 5 drb. 22, 71, 498, 1163, 1736 számu hasonló kötvény a, 500 frt . . . . . 2500 fr

8.) 8 drb. 1566–1570, 3098, 4411, 3601 sz. ... Pesti hazai L. tak. penzk. Kamatozó Kötvény 5 % a 1000 frt ..... 8000 frt

9.) 6 drb. 3292–3297 sz. 100 frtos kamatozó Kötvény ..... 600 frt

10.) 3 drb. 1491, 1479, 1548 sz. budapesti kir. szab. fővárosi elsőbbségi 500 frtos Kötvény ... 1500 frt

11.) 77 drb. 1935, 1986, 2036, 2083, 2096, 2109, 2170, 2203, 2276, 2291, 2683, 2719, 2746, 2487, 3758, 3760, 4038, 4039, 4040, 4176, 4177, 4871, 4872, 4879, 4881, 4874, 4969, 4873, 4968, 4967, 4382, 4748, 4750, 4751, 4752, 4754, 4755, 4756, 4757, 4753, 4758, 4868, 4869, 4870, 4041, 4042, 4043, 4045, 4046, 3456, 3464, 3457, 5062, 5061, 5064, 5060, 5035, 5034, 5033, 5032, 5415, 5417, 5416, 5441, 5453, 5436, 5454, 5705, 5706, 5509, 5710, 5712, 5713, 5711, 5728, 5411, 5413 sz. ... mu lánczhid elsőbbségi Kötvény a 100 frt 7700 frt

12.) 2 drb. 4924, 4925 sz. 1000 frtos, 3 drb 7055, 7019, 22721 sz. 100 frtos Temes Béga völgyi vízszabályozási társulati Kötvény ... 2300 frt

13.) 8 drb. 47489, 47490, 71995, 119657, 121831, 132471, 149727, 181957 sz. ... magyar 5 % os papirjai, valódi Kötvény a 1000 frt é. 5 drb. 21850, 32799, 45530, 47844, 80373 sz. ... mu 500 frtos hasonló Kötvény kamatszelvényel ..... 10500 frt

14.) 9 drb. 722, 865, 866, 867, 1147, 1148, 1379, 5157, 5672 számu 1000 frtos, 3 drb. 654, 3220, 3221 számu 100 frtos ... magyar Kereskedelmi bank 5 % zálogleveleit ... 9300 frt

15.) 1 drb. 1931 számu 5½ % Pesti m. Kereskedelmi bank Zálogleveleit ..... 1000 frt

16.) 1 drb. 343 sz. hasonló 500 frtos ..... 500 frt

17.) 1 drb. 933 sz. Pesti m. Kereskedelmi bank 6 % zálog levelet a, 100 frt ..... 100 frt

18., 1 drb. 22 fzámu m. Kir. Zálog házi Kötelezvényt 6% . . . . . 7000 frt
19., 1 drb. 6 fzámu kasonlók . . . . . 3800 frt
20., 1 drb. 46 fz. kasonló zálog házi Kötelezvényt . . . . . 1200 frt
21., 1 drb. 2 fz. kasonló 5% . . . . . 1400 frt
22., 1 drb. I 424 fz. m. jelzálog hitelbank zá. loglevelet . . . . . 5000 frt
23., 1 drb. II 690 fz. kasonló zálog levelet . . . . . 500 frt
24., 1 drb. 6247 fz. 1000 frtos prioritás és 1 drb 4316 fz. 100 frtos magyar földhitelintézeti Kötvényt . . . . . 1100 frt
25., 4 drb. 743, 793, 2500, 2205 fzámu 6% Pesti Dorottya 5 milliós Kötvényt a, 1000 frt . . . . . 4000 frt
26., 2 drb. 1595, 2603 fzámu 500 forintos kasonló Kötvényt . . . . . 1000 frt
27., 5 drb. 1466, 1691, 2057, 3463, és 3504 fz. 100 frtos Pesti városi 5 milliós Kötvényt . . . . . 500 frt
28., 1 drb. 391 fz. Pesti városi 3 milliós 100 frtos Kötvényt . . . . . 100 frt
29., 1 arany cilinder óra 87110/1917 . . . . . 25 frt
30., 1 ezüst evőkanál, 1 Kávés kanál, 1 kés, 1 villa 1 rafli egy magyar huszassal a közepén . . . . . 4 frt

Zimonyi Alajos Kir. közjegyző és Horváth Mihály ügyvéd mint végrendeleti végrehajtó közös ügyben elősmervénye ellenében az örzési díjak bekövetelése mellett folyó ügyben

Felhivatik ennélfogva nevezett Kir. közjegyző és végrendeleti végrehajtó, miszerint a fent elősorolt óra és ékszereket, eggyütteseu e végzés vétele után 8 napon belől 24 óra alatt az állampénztárból átvevén azokat és pedig minden egyes értéktárgyat Kelvényeivel együtt özvegy Pesti Dorottyán ágyától, életével vállsait be, az arany és ezüst nemüeket pedig azonnal: ha azok a végrehajtási adós által beszolgáltatott ékszerek közt meg nem találnának pénzeivel fizesse, a befo-

gandó pénz összegek az értelek átvételétől fogva, mitsoda 15 nap alatt a m. kir. állampénztár mint bírói letéthivatalba tüzetes jelentésével mutatás sák be.

Utasíttatik továbbá a m. kir. állampénztár mint bírói letéthivatal, miszerint a fentebb körülirott czikk alatt őrizetbe vett következő tárgyakat, és pedig:

1.) Egy drb. Bonis Tamás és Judith által 1875 március 8-án kiállított, kötelezvényt 500 frt

2.) Egy drb. özv: Somoggi Istvánné által 1886 évi Julius 1-én kiállított kötelezvényt 500 frt

3.) Egy drb. Hefzelberger Antal és Magdolna által 1862 évi Decemb. 19-én kiállított kötelezvényt 300 frt

mások netán előbb szerzett jogainak sérelme nélkül Horváth Mihály ügyvéd mint végrendeleti végrehajtó kabátőrizeti nyugtája ellenében az őrizeti díjak behivása mellett pénztári alja kir. Minélfogva felhivatik Horváth Mihály ügyvéd mint végrendeleti végrehajtó, miszerint a kezéhez kiadandó kötelezvényeken alapuló követeléseket mielőbb hajtsa be, a befolyt összeget pedig halasztás nélkül a m. kir. állampénztár mint bírói letéthivatalba helyezze be, ez irányban tett eljárásáról ezen végzés vétele től számított 30 nap alatt ezen kir. törvényszékhez jelentést tegyen.

Ezek után elrendeltetik a m. kir. Állampénztár mint bírói letéthivatal mint szintén a fent körülirott értékpapirok kiadásánál, hogy a kiadandó értékpapirokról kiadandó összegről a bírói intézkedésig kabátőrizetbe vegye, végül hogy a végrendeleti végrehajtó

által a közvégrehajtásból elrendelendő s bemutatandó
adó részpénzt illetőleg is, hasonló módon
cselekedjék. —

Mindereknek utána kiviláglott,
van feltüntetve az I m. iparbank Igazgató
sága, hogy a 27539 és 27283 számú „B" jegyzés
illetve „Szaboltai József" nevével ellátott
2950 illetve 10800 forint értékű 2 drb. betét
könyvet — a mennyiben azok semmisítésével
vannak korlátolva ennek mellőzésével
a budapesti Kir. törvényszék mint mint
Buttkovinszky József hagyaléki bizonyságának
megbízottjai Zimányi Alajos Kir. közjegyző
és Horváth Mihály ügyvéd mint végrendele
ki végrehajtó kezeihez szolgáltatása Kir. —

Végre a leltár 13 tétele alatt összeírt
22/1872, 46/1876, 6/1876, 2/1880 számú négy drb. Kir.
Zálogházi kötvény — miután ezek nincsenek
lok — a bevállás akadály nélkül esetleg
se czélja ból az alábbi hagyaléki bizonyági zára
dékkal ellátandó rendelkezésnek, ennek folya
tán utasíttatik a Kir. közjegyző, hogy a jelen
számú 4 drb. Zálogházi kötvény annak
kézhez vétele után a birósági záradékkal
leendő ellátása végett azonnal mutas
sa be.

Kiről

1., Horváth Mihály ügyvéd, mint végrendeleti végre
hajtó
2. Zimányi Alajos Kir. közjegyző
3., Baky Gyula ügyvéd
4., Fischer Ágoston (Külső Lácia utca 40 sz)
5., Dr. Balogh Sándor ügyvéd
6. Palatki Miklós (lak. megszűnt Zimanyinál
7. Rudnyánszky Ferencz ügyvéd
8. Lehoczky Mihály ügyvéd
9. Mészáros István Fiumei m. kir. tiszti ügyész

J. A. Ujhely.

16., Szemenyei János ügyvéd
11., Ft. m. Kir. vallás és közoktatási ügyi o. á. gyakornok
12., Dr. Vida Jenő ügyvéd
13., Dr. Ungyán Béla orvos
14., Rengyel István (akk. Liménzsinál megtudni)
15., Dr. Szőcs Ferenc ügyvéd
16., Dr. Váradi Béla ügyvéd
17., Benkő Kálmán ügyvéd
18., Dr. Münich Aurél ügyvéd
19., Kaiser István budapesti bőrárúcsőde czégtulajdonosa
20, Alker Emil fővárosi biztosi ügyész.
21. Farkas György ügyvéd
22. Mayer György ügyvéd
23. Morlin Ivor Stefánia gyermek kórház alelnöke
24. Lazner János (akk. Liménzsinál megtudni)
25. Vitka Károly (Szatmárnémeti) rom. Török. lelkésze.
26 Romoczi József, Pelsőczi birtokos
27. Horlapiock nyugdíjintézete Tolk Vilma kezében
28. Erdélyi ipartanodai alap igazgatósága, Binder Lajos kezében Kolozsvár
29. Esztergom város polgármestere
30., A m. Kir. Állampénztár mint bírói letéti hivatal
31. A Budapesti I. ker. m. Iparbank Igazgatósága
32, A m. kir. Tolyhház Igazgatósága
ezen végzés által Budapest fővárosi tanácsnak predig az alábbi iratokkal együtt visszatétetik.

Budapest 1887 október 29-én

A budapesti kir. törvényszék polgári osztálya.

34762/87 12.

Dr. Fabó. Jegyző.

E. 1889. nov. 21.

34762
1887

Tekintsen Ő Kegyelmes Úr
nyájas válaszát

Városok Igazgatósága!

Van szerencsém Kegyeddel jelenteni, miszerint alulírott B.

J. hó 6-án délután 4 órakor 1944.

Szept. 28-án elkövetett végrendele-

tének 7. pontjában a Ht. V. A.

városa 1000 aktafordával kedvező

fordulatig kezességet kér.

Továbbá az alapítandó végren-

delet 8-ik pontjában a Ht. V. A. akadós sorsú tisztviselő-

kairat fiatalításának és ugyan-

dijtipijainak kapacitására egyen-

lő felosztásban 4000 K. havi hóy-

engedményt kezdeményezek.

Egyidejüleg kérhatalom

képletekkel jelentem, hogy ezen

kaszárnyai Szeptember 29-ik-e-

kérvényaltalában, miután az ezen

végrendelet alkotási nem tek

kifogásik, semmisnek tekinthető-en-

után az illetős kaszárnyai köz-

ségtől és elöljáróságtól két-

hogy a kaszárnyájuk az illetőségek

rövid időn belül kifogásmentesen fizet-

sék.

Mely adatok jelenlétében

kedvező értesítés iránt eddig,

maradok. Kegy. Tiszteletem

alázatos szolgája

L. F.

ak. tiszt.

Tárgy.

A kir. ügyészi hagyat. Ügyvédi Tanácsnokhoz.

Budapest.

Folyószám

Ügy-f.

Vád. Borbovicsany Jusef állatkereskedő kereseti ügyében.

Lejárat 22/XII 8D

205
1887.

Zimányi Alajos budapesti kir. közjegyző

Meghivás.

Magyar tudományos Academia nagyméltóságú Elnöksége részére

Budapesten

Néhai Bukovinczky József hagyatika

ügyében a hagyatiki tárgyalás

1887. évi Szeptember hó 24 napján dél 1749 órakor fog kir. közjegyzői irodámban Budapesten (II. kerül. Lánczhid utcza 2. sz.) megtartatni, mely határidőre a t. czímet azon figyelmeztetéssél hivom meg hivatalosan, hogy akkor vagy személyesen vagy rendes meghatalmazással ellátandó képviselője által jelenjen meg; s a t. czímet érdeklő végrendeleti hagyomány tárgyában nyilatkozzék.—

Budapesten, 1887. évi Augusztus 29-én

Zimányi Alajos
kir. közjegyző

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1887. aug. 31.

533.

Áttételik a M. T. Akadémia ügyé"
széhez.

Gyulai Pál
k. főtitkár

Budapest, 1887. aug. 31.

24/9

Ch 31/8 87

205.
1887

Zimányi Alajos budapesti kir. közjegyző

Meghivás.

Tekintetes Szemenyei János ügyvéd
úr részére.

Helyben

Bukovinszky József hagyatéka
ügyében az osztály tárgyalás

1888 évi Január hó 19 napján délelőtt 9 órakor fog kir. köz-
jegyzői irodámban Budapesten (II. kerül. Láncz hid utcza 2. sz.)
megtartatni, mely határidőre
azon figyelmeztetéssel hivom meg hivatalosan, hogy ak-
kor vagy személyesen vagy rendes meghatalmazással ellá-
tandó képviselője által jelenjen meg

Budapesten, 1887 évi. December 31

Zimányi Alajos
kir. közjegyző

1911
J.e.9

9113/884.

Ress Jam

RR.

Másolat bélyegtelen eredetiről

Az Atyának, Fiúnak és Szentlélek nevében ámen.
Végrendeletemet. Hálát adva Istenünknek, a min-
denség teremtéséért, s jó tényeiért, fentartásáért,
mély köszönetemet nyilvánítom jótevőimnek, kará-
imnak, kik életem folyamán anyagilag úgy, mint
erkölcsileg támasztólk iránymban kegyüket, szi-
veségüket, baráti szeretetüket, minden nemtől
bocsánatot kérek vétségeimért; e mellett viszo-
nyok mellett igen fáradságos, aggodalmas, nem
választásaimmal, örökösödés nélkül szerzett pénz-
beli szerzeményeimet, Istenünk dicsöitésére, érde-
mes rokonaim segélyezésére, jótékony és tudomá-
nyos intézetek elömozdítására, szenvedő embertár-
saim gyámolitására, jól m fontolt tan, épp testem-
ben, Egészséges elmével következőleg általszom m: m:

Özvtr. erk. fs.

1.) Tekintve néhai Kegyes nagybátyám Ba-
binszky József nagyvári Kincstári nyugvó Pál-
tal gyermek korukban néhány évig rokon
szeretettel adományaival párosult nevel-
tetésemet, az ő, és nékem tudta öcsém
Babinszky József Pest m. alsó némedi jegy-
ző, † 1848/9-ben honvéd erényeit, s iránymban
bebizonyított rokonszenvét, Kis-Kun-
Szentmiklóson lakó özvegye sz. Baky Ró-
za, s leányainak erkölcsiségeit, ezen tőrté-
nyes özvegy nejének tanuzik fényesen Szege-
di lakosnak, Róza növéreinek mint édes
leányainak, emlitettem özvegy növérének
Otilliának, testvéreiránt viseltetett hü
lényeit, s iránymban kegyeletességét
méltányolva, kegyadományozok nekik öszv-
vesen: kettőezer ezer forintot sz. sz. ötsz

for.

2.000 fr
o. é.

Képen: hogy abból egyenlő arámban osztozván
20,000 ft. illesse az özvegyet és két leányát
egy egy ezer pfr. 1,000 ft pedig Baky Ottilia kis-
asszonyt; azonban: a.) ezen elősorolt szegé-
nyek és leányainak kötelességükké tészen:
miszerint a nekik átadandó pénz tőkéit
épségben tartsák, csak is a kamatokat
élvezzék s nyilandó alkalommal ingatlan
vagyonba invitányozzon fektessék, melly át
alakítást, a jó Baky Gyuron jelenleg szé-
kelyi törvényszéki bíró fivérük ő nagy-
bátyjuk utasításával, s tőle nyert előzmé-
nével éljenek s befolyása nélkül végezni
ne bátorkodjanak. — b.) ezen itt nagyon
hagyományosunk örvetlen jótékonyság-
unk elősmeréseül minden év József nap-
ján Babinszky József ő az ő lelki
nyugalmáért egy egész sz. misét tar-
tatni elne mulasszanak, valamint sziromat
gondoztatni sziveskedjenek. — — — —

2.) az ürmenyári R. Kath. Az egyháznak Kétszáz
forintot, azaz Pelek, Kamatjai fejében éven-
kint március hava József napján, néhai
1828-ben elhalt Babinszky József kincstá-
ri ügyész lelki üdvéért, illető Lelkészei
által tartandó egyész misere sz. sz. — — — 200 ft

3.) A S. A. ujhelyi R. Kath. egyházra egyszáz forintot, pfr 100 ft
a.) uggan azon Templomuk segédlelkészi fizeté-
sek javításához: öt száz forintot, pfr 500
mely adományom elősmeréséül minden ol-
tári vagy vitélki volt jótevőimnek lelki
nyugalmáért, egy egész misét, minden
év halottak napján, vagy utánna, illető
segéd lelkészei tartani sziveskedjenek. —
b.) a' s. a. ujhelyi R. Kath. sz. egyházzal emlí
tőjének építő jánál, kamatjainak egyenlő arány-
ban osztva, hagyok negyszáz forintot, szám szerint 400

Forintokat.

4.ik Szabólcs megye Kapvács apáti Rfatk.
Egyháznak ajánlok két száz forintok fr. ft. azon kéréssemmel: mi szerint Községünkben lakott, birt, s elhalt Babinszky család lelki üdveiért, évről évre, szent Mihály napján az illető magyar t. Szelkész úr gyászmisét tartani lészen jó 5ör Szathmár vármegye Vitka helységbeli Rfatk. templomában a szélből: hogy fiának Istvánnak helységében porlódozó édes atyám Antal lelki üdvösségáért, évről évre Sz. Antal napján a' magyar kirt: Plébános úr gyászmisét mondjon, ajánlok Kétszáz forint sz. sz. - - - - 200 fl.

6ör) S. a. ujhelyben alapított Karolina Rfatk. leány nevelde javára adok háromszáz forintok sz. sz. 300 fl.

a.) Ugyanazon Zemplén megye szélkovárosában, az elaggott, s munkaképtelen, szegények házába elhelyezett egyének ápolltatására, a Rfathoticus úgy, mint a' Kalvinisták részére, egyenlően osztva, összesen négyszáz forintok fr. ft. 400

b.) S. a. ujhelyben létező hajdúm megyei Kórházban, egy szegény lakuló, vagy ipszoru betegek orvoslása céljából, nevemre, egy ágyas házapitok, s Rfat[illegible]egyének fedezésére négyezer forintok fr. ft. - - - - 4,000

adományozok. - c.) S. a. ujhelyi vendéglőnél Keresztleányomnak férjezett Kovácsban sz: Matáncsik Annának Kétszáz forintok sz. sz. 200.

d.) Zemplén megye minden rendü, és rangu pártolóim jó levőim, Kiknek bizalmából egyesen, elösmerésül, Kezeletességképp, egy Zemplénben születendő szegény jó erkölcsü s lakó nevelésére, bármelyik Keresztény vallású levőnek - azonban felváltva - nevelésére, három

	Forintok.
ezer forintok szám sz " " "	3000.
7.) A' Pesten léterő Magyar Kir. Tudományos akademiának Két száz ftot pz: szerint	200.
a.) ezen intézet alsóbb rendü hivatalnokainak fizetés javitására, s nyugdijjainak gyarapitására egyenlő fele részben négy. ezer forl. pz. pz. - " " " "	4,000.
8.) a Pesten fenn álló Magyar nemzeti Szinház alapitókjához járulok háromszáz forint pz.pz.	300.
a.) ugyan ezen szinház hivatalnok és elaggott tagjainak nyugdijazására fele részben négy ezer forintok pz. pz. " " " " "	4,000
b.) a' Pesti magyar nép szinház javára három száz forintok szám szerint " " "	300
9.) A Pesti nemzeti muzeumnak Két száz forintok szsz. - - - - - -	200.
a.) ezen muzeum alsóbb rendü hivatalnokai fizetésének, és nyugdijainak gyarapitására, rendelek négy ezer forintok sz. sz " "	4.000.
10.) a' Pesten működő természeti tudomány társulatának Két száz forintok szám szerint	200.
11.) egy a' Pesti orvos sebészi Kar által Kitüntető orvosi vagy sebészi pálya mü legjelesb kidolgozásáért érdemes orvosnak: három ezer ftok pfz	3000.
12.) a' magyar orvosok, vagy sebészek elszedemenyeiknek legjainak vagy özvegyeinek és árvainak segélyzésére: három ezer forlok szám szerint	3000.
13.) egy Pesten, a nagy érdemü Piaristák gymnasiumában idezen ajkú, de magyar állomisági, s a' magyar nyelv elsajátitásában magát kitüntetett, erkölcsös, vallás tekintet nélküli (Kerr) vezeny tanulónak öszvöndijául: Kétezer forl pfz.	2000.
14.) egy Pesten levő Kir. Tudi társulatának adatsék Két száz forint szám szerint	200.
15.) nagyanotth a Pesti társulatnak hasonlólag Két száz forintok, hagyok szám szerint	200.

	forint
16.) A' pesti zenedének háromszáz ftnyi pfre	300.
17.) A' pesti műképző intézetnek háromszáz ftnyi pfre	300.
18.) A' Budapesti Szeretetháznak háromszáz ftnyi pfre	300.
19.) A' Budapesti Polgár, menedék, ő javító házra összesen, és egyenlő részre osztva: hatszáz ftnyi pr. pr.	600.
20.) A' Budapesti bölcsődének kétszáz ftnyi sz. sz.	200.
21.) A' Pesti Róchus, és a Budai Sz. János orsz. Kórházaknak, fele részben háromszáz ftnyi pr. pr.	300.
22.) A' Budai irgalmasok házának és kórházainak egyenlő arányban, Kétszáz ftnyi pr. pr.	200.
23.) A' Pesti vakok intézetének Kétszáz forintnyi szám szerint — — — — — — —	200.
24.) a Pesti magyar gazdasszonyok gondozása alatti szegények segélyzésére Kétszáz ftnyi pr. pr.	200 ft.
25.) a' Pesti Nádor József fele árvaházbeliek Kétszáz forintnyi szám szerint — — —	200 ft.
26.) A' Pesti első Kórház (gyermek) Stefánia intézet javára: Kétszáz forintnyi szám sz.	200 ft.
27.) a' Pesti Erzsébet árvaleány intézetének segélyzésére: Kétszáz forintnyi szám szerint — —	200 ft.
28.) A magyar írók és művészek elaggott fogyatkozásainak, özvegyeinek, vagy árváinak segedelmül: négyszáz forintnyi szám — szerint —	400.
29.) Az elszegényedett, vagy munkaképtelenné (önnön hibája nélkül) lett törvényszéki gyámoltáira: Két szász forintnyi szám szerint —	200 ft.
30.) Rakner János, Pesti vízvezetéki liv. pénztárosának, Keresztfiamnak, irányomban bizonyított hajlamaiért, szives tényeinek elösmerésül: egy ezer forintnyi, szám szerint —	1,000 ft.
31.) Egy Bukovinszky nevü minden erkölcsileg minden tanulásban jeles szegény ifjú nevelésére való lás különben még nélkül — (Kipsó, vagy Szabolcs megyének előnyben lévén —) hazafiösszer ftnyi pr. pr.	5,000
32.) Erdélyi jó magyar testvéreink ipsavda novari alapítványa gyarapítására: négy ezer ftnyi pr.	4,000 f.
33.) A' magyar államban letelepített Czanzó-	

magyarok Rsátk: keresztyénná (szegény) Ré-
bánsainak, Kenitőjének, organis Kájnik fi-
zetésének javítására, egyenként egy ezer, ösz-
vesen: Négyezer forintok szám szerint | 4,000
34.) hazánkon Csángóbeli jó erkölcsü és szegény
tanuló nevelésére: Négyezerforintok szám ft. | 4,000
35.) a' Bukovinai Csángó reform. szegény eccle-
sia, papja, tanitója, Kántora, anyagi állá-
sukat javitására, egyenként 2ezer, összesen
Négy ezer forint juttassék szám szerint | 4000/-
36.) Mind a magyar országi, mind a' Bukovinai
Csángó magyarok tanodájának fentartási
költségeire, - Rsata & Kalotaszálkat értve-
egyenlő arányban, osztok összesen: Kétezer ftt ft. | 2,000
37.) Erzsébetvárosa Kórházának segedelmére
Kétszáz forintok sz szerint | 200/-
38.) Nagybanyán kórház alorvosi fizetés gyara-
pitására ajánlok, egyezer, t egyszáz ftt ft. | 1100.
39.) azon városbeli, önhibájok nélkül elsze-
gényedett férfiak, özvegyek, árvákuak segité-
sére, egyenlően osztok: három száz ftt. ft. | 300.
40.) Azon város Kálváriája környékre cső n.
nevezett, Czigánytól fentartására ötven ftt ft. | 50.
Kérésem el fogadása végett I.) Ezen fent 40 pont
alá foglalt szándékaimat, érvényesitő sze-
rencsémnek, s hozzájárulásom, értékpapir, (osztrák
ért.) pénzben, takarékpénztári könyvekben,
Wertheim féle pénz szekrényekben találandók,
a' melyek foglalata szerinti készpénzem ha-
gyományozásaimnak, névértékök szerint fundus
be, a tőkéknek pedig csak kamatjaik élvezhe-
tik az illetők! II.) Ha elcsorolt hagyományai-
im, és állapotokon kivül intézkedéseim, valamint
arapás Revocatiomé, s' vesztett összes végrende-
letemben vonassék le az illetőségekből, ha
pedig Isten segélyével, még rendelkezhetnem

szerzeményem é' mennyiségéK, e szaporodás az illetőKneK arányosan osztasséK é' áVassáK. III) Ingóságaim elárverezendőK, é' az abból nyerendő pénz, tőkéinher csatolásséR, izénytelen könyvtáramat é' Zenplén megye t. á. nyilteK városában fennálló Kórházi intézetneK ajánlom, azon kívánalmam, mint: miszerint annaK épp fenntartása czéljából, ellenőrzés mellett, az helybeli szakkorló orvos-sebészeltneK, é' visszatérésig felügyelete alatt olvasmányul, időről időre, nyittassaK. — IV) Orvosaim, ápolóim, illendően jutalmaztassanaK temetésem, mely egyszerű díszletességgel tartatni kérem. V.) élete jeles rövid pályájáN, mintán velem adósságait összevetésében voltakat kielégítve, időm sentkineK sem maradtam, emeK Következteben Sajgomén özv. Babinszky álapos özvegyét is Esztergomba tett áthelyezésem után, két év s pár hónapig együtt tartózkodtam a Családjával tett társaságaiért, teljesen kielégítem, nem tekintve 5-6 ról szóló Kénti 40-50-100 ft adományaim. II) Ezen végrendelet másolata Pénzszekrényemben ki található, azon, dőn annaK eredetije Tek. Nyugo Zsigmond P. B. Dalnok érDemes Körjegyzőnél VII) végrendeletem bori tétele saját pecsétemmel és Hoss Ottrich m. tan. úr pecsétjével látottatik el. — VIII Ezen, és a' tulhajtásban ólajainy, é' rendelvényeim kérelmeim foganatosítására megbizom, mély tisztelettel kérve J. Horváth tiszteltt Bpesti ügyvéd úrat, buzgó ügyeimet: mint rendi é' megbizásában, é' fon'os ügyben pontosan, é' lelkiismeretesen eljárva törvényesen é' igazságosan végezni szivesKedjen, mely üdvös működésének elösmerésem tanusítása Képp: tiszteletdíji díjazásánt, két ezer az sz. 2000 ftot ajánlok, a fenti ügyben forgott ügylet befejezése után, - illatalmazása ellenében pedig felkérem: a Bpesti törvény-

pétkelt, nagy s' hosszatéki biróságot kivánkatom
érvényesitésére. IX ez eredeti végrendeletem másolata,
mint Azintugy sajátkezüleg irott Vertheim pénz
szekrényében található. – Végre Ezen a kelttől
végig sajátkezüleg irott végrendeletem eredetijét, mint
valódit Kék alól irott törvényes tanuim előtt
be valottam, s jelenlétükben a' keltet esztendőt, hó-
napot, s napot névaláirásommal megerősitve, a t. ta-
nuk sajátkezüleg aláirásaikkal is bizonyitják.
Szivem mélyéből kivánva a' dicső multu Magyarhon
és Nemzetem állandó haladását, erélyét, hogy az ádáz
elleneinek ugymint, ennig a' sajátt és Europa érdeké-
ben mindenkor győzelmében bizhassa. – Végül meg
jegyzem: hogy a 4ik lap 21ik tételnél alulról a 3ik sor-
ban „kétszáz" szónál látható vakarás – ugyanazon
lapon a 14 tételnél a 18ik sorban (Kétszáz) szónál
és 200 számnál látható igazitás – az 5ik lapon a 4ik
sorban (pám) szónál látható vakarás – ugyanazon
lapon alulról az 5ik sorban a 35 tétel (szegény) szónak
beszurása – a 7ik lapon a 15ik sorban VII tételnél pe-
ciétjével szó beszurása – végre ugyanazon lapon a 20ik
sorban VIII tételnél eljárni szó törlése, és helyébe
végezni szó beszurása általam sajátkezüleg történt.
Kelt Budapesten 1886 Sept. 26án Bukovinszky József
sk. néhai Zemplén megye s Kórházra orvossa. 84 8/9 kon-
vén főorvos Detrich Márton sk. mint tanú Ungvai
József sk. mint tanu Ezen, a Rupp Zsigmond kir. közj.
jegyző által 9669/886 szám fr. a. felvett jegyzőkönyvhöz
füzve volt végrendelet a budapesti kir. törvényszék-
nél f. 1887 évi julius hó 6án prabábszerüen kibirtokol-
tatott. – Budapesten 1887 évi julius hó 6ik napján Molnár
Jenő sk. kir. törvényszéki biró Christián Sándor sk.
irnok
A jelen bélyegzetlen eredetiről vett másolat hitelesül kivatalos
használásra
Kelt Budapesten 1887 Augusztus 1en.

Bánya V.
Irnok.

Academia Scientiarum Hungarica
Universitati Litterarum et Artium Bononiensi
S. D.

Festivi diei solemnitis, quo
Inclita Bononiensis Univer-
sitas, octavo saeculo feliciter
transacto, feriis vacculareo
agit, cunctos Europae popu-
los laetos adesse par est;
quum
~~omnes~~ cunctæ participes fue-
rint beneficiorum, quibus
haec
Universitas ~~illa~~, in propaga-
da civilitate et promovendis
litteris de republica christiana
optime meruit, orbem terra-
rum nominis sui gloria im-
plevit.

orum
Hungar~~ae~~ gens hac die
grata memoria et elato ani-
mo praeteritorum recordatus tem-
pora. Nam non solum
hausit e eruditionis fonti-
bus, quae in Bononiensi Uni-
versitate manabant, sed
etiam iis augendis operam
~~praestitit~~ contulit.

Iam inde a XIII. saeculo hun-
garos magno numero Bono-
niensium doctorum fama ad-
scivit, ac inter Universitatis
nationes Hungara non ulti-
mum tenuit locum.

adhuc haec
Arctiora efficiebantur vin-
cula / gloriosorum et studiosa-
versum stipes Regum — quos
Italiae Hungaria debet — et
renascentium litterarum aetate / laetas.
Plures Bononiensium —
Galvanum, Beroaldum, Pium
nominare sufficiat — in Re-
gibus et Antistitibus nostris
studiorum / fautores maece- / suorum
nasesque coluerunt // tot sae- // invenerunt.
culo XV. ties ex Hungaria
viri docti cathedras magiste-
rii in (Bononiensi Athenaeo) obtinuerunt.
eras erant magistri.
Hos tristi illo tempore,
dum Tuscanum gogsss patria
nostra fecerat / ad pericula / sub Tuscarum jugo
quae illam, extinctis Aca- geneba,
demiis, manebant propulsan-
da, Praelatorum Hungariae
munificentia, bonarum artium
studiosis, Bononiae Collegium
erexit.
Ita Academia Scientia-
rum Hungarica grati animi
et / obsequii / testimonium hac / summi sui
pagina (reddere) statuit; simul-
que precatur, ut Bononiensis
Universitas gloriam pristi-
nam saeculis seret, floreat
et augeat.
Vivat, vigeat, floreat! A. S.
D. Budapestini Idibus Maii. MDCCCLXXXVIII.

A Magyar Tudományos Akadémia
a Bolognai Tudományos Egyetemnek.

Kiadón a bolognai egyetem fönnállásának nyolcszázados emlékünnepét ülni, illő, hogy a keresztény civilisátió ezen dicső ünnepélyében, a művelt világ összes népei részt vegyenek; amiképpen részt vala a művelő tudományos művelődés jelenében és melegében, mely onnan kiindúlva,

Visszatekintve az egyetem történetére, a magyar nemzet is oly büszkeséggel mint hálával tekinthet; hogy tudományának a bolognai Bölcsőben mester megnyíltán forrásaiból bőven merített, sőt gyarapításához is hozzájárúlkatott.

A XIII. századtól kezdve számos évszázadokon át magyar ifjak, és az egyetemi nemzetek sorában nem utolsó helyet foglalt el a magyar.

Még szorosabb viszony fejlődött ki azon nagy királyok idejében, kiket Olaszországnak köszönhetünk, és a bolognai egyetem díszei közül nyerte a pécsi egyetem Galvanus jogtanárt, kinek munkássága nálunk fénykorában.

uralkodása alatt

és a renaissance idejében.

~~kálás elismeréssel és tökéletes adományokkal~~ ~~tökéletességgel~~ ~~jutalmaztatott~~

[Visont a XV. században kassai magyarországi származású tudós emlékezete a bolognai egyetem tanszékére.

És ~~akkor~~ a bolognai humanisták egyik legkiválóbbika Beroald Fülöp a Magyarország királyában és főpapjaiban mecénásait kereste.

Utóbb, ~~a nagyarányú katasztrófa~~ mikor a török uralom gyászos korában, főiskolairt ifjeinek nemzeti kultúrát fenyegető veszélyek elhárítására, lelkes ~~papok~~ főpapok a bolognai egyetem mellett külön collégiumot alapítottak magyar és horvát tanulók részére.

A Magyar Tudományos Akadémia megragadja az alkalmat, hogy a bolognai egyetemnek a magyar tudományosság ügyében tett érdemeit kegyeletesen méltányolja; egyúttal azon óhajtását fejezi ki, hogy a bolognai egyetem ~~a jövőben is,~~ ~~jövője legyen oly~~ ~~oly az jövendőben~~ a jövő" hagyományos Kossuth is oly szeretettel és dicsőséggel töltse be hivatását, mint a multban tette.

L Szamos bolognai tudós tanár — csak Galvanust, Beroaldust és Pisot nevezem meg — Magyarország királyaiban és főpapjaiban bőkezű pártfogóit kiselte.

520

888.

Méltóságos Tanácselnök úr!

Rath György

Második ív

A M. T. Akadémia Könyvtárának egyik főfeladata a magyar nyelv és irodalom történetének régi emlékei lehetőleg összegyűjtése és azok tudományos ellenőrzésével előmozdítása; és

Ezek közzétevése ~~mindenkor~~ könyvkölcsönzések esetenkénti kiegészítésével minden alkalmat megragadni.

Ily alkalom kínálkozott, midőn b. e. Lugosy József könyvtára piacra került. Amint a jegyzék legnagyobb részét az Akadémiának ellenőrzés, kalauz nélkül ebben kiválasztottam azon könyveket, melyek hiányoznak, és azok megszerzését a Könyvtári bizottság mai ülésén pótharaszmarcó keresetre

Arról egyidejűleg bejelentettem, hogy Méltóságod az Akadémia által kijelölt munkálatokat [illegible] gyűjteményébe megrendelte.

Az Akadémia ezen eljárását jogosultságát nem vonja kétségbe, sőt elismeri, hogy Méltóságodat buzgalma és alkotóképessége megszerzésében és utasításában méltó,

Lezárva

De egyúttal Méltóságodnak
a nemzeti cultúra és azzal való
viszonyra, hogy Méltóságod ~~nem~~
~~fog élni a nem fog élni~~
az Akademiával szemben nem
fog élni akarmi arra előnyeit,
melyet ~~az egy~~ az egyén részéről a tanárok
tárgyalásaiban ~~gyorsasága~~ való
korlátolt szabadságát nyújtja.

Az Akademia arról arra kí-
vánnyal fordul Méltóságodhoz,
hogy az Akademia Könyvtárában
levő darabokat arra arra,
melyen Méltóságod megnevezve,
ütemgedni méltóztassék.

~~Legyen~~

Nagybecsű válaszát kérve,
ottmaradok
Méltóságodnak
Budapest 1878 május 28

alázatos szolgája

522
888.

Illustrissime Domine
Universitatis Rector!

Placuit Universitati Buda-
pestinensi, secularia
octava celebranti, Academiam
Scientiarum Hungaricam
in praesens lactitiae vestrae
vocare.

Academia nostra ~~eadem~~
~~m~~ Doctori Josepho Szabo
pro mathematicis et naturalibus
scientiis secretario honori-
ficum concedidit munus, ut
obsequii sui significationem interpretem
agat, simulque fausta novi
saeculi auspicia precetur.

D. Budapestini Idibus Maii A. S. MDCCCLXXXVIII.

523

888.

Kivonat
a M. T. Akadémia 1888. április 30-iki összes
üléseinek jegyzökönyvéből.

92. Tőtitkár bemutatja a Péczely-pályázatra beérkezett magyar történelmi színműveket, úgymint:

I. Bartók Lajos. Budapest. Thurán Anna. Történeti dráma négy felvonásban. Budapest, 1887.

II. Szabó Sándor. Budapest. A női jurfang. Dráma négy fölvonásban. Budapest, 1888.

III. Névtelen. Pater Laurentius. Tragédia öt felvonásban. Budapest, 1888. Teljes levéllel.

Szabályszerü megbirálás végett az I. osztályhoz tétetnek át.

Pulszky Ferencz
főnöki

A fönnebbi darabokat átvettem
Budán, Junius 29 1888

Degré Lajos
Heinrich

524.

1875/53. szám.

A festészeti női tanfolyam számára a magy. tud. akadémia palotájában bérben tartott helyiségek, folyó évi február hó 8-án 5870 sz. a. kelt leiratommal felmondván, további szíves intézkedés végett, van szerencsém Nagyságod becses tudomására hozni, hogy a mondott helyiségekért járó évi 900 frt házbért, a budapesti IV. ker. állampénztárnál a házbértartam megszüntével, vagyis folyó évi Julius hó 31-ével beszüntettem.

Budapest, 1888-évi május hó 23-án.

Trefort

Nagyságos és főtisztelendő Draskovi Vilmos, apát-kanonok úrnak, a magy. tudományos akadémia főtitkárának.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. május 30.

527.

Nagytekintetü Igazgató Tanács!

Miszerint a reám bizott díszítési munkálatok az Akademia dísztermében be vannak fejezve és úgy látszik általánosságban tetszést nyertek, bátorkodom az igen tisztelt igazgató tanácstol az annak idejen illető helyén megnevezett tiszteletdijam 2000 forint fejében nekem még járó 700 forintot levonás nélküli utalványozni méltoztatni, mely levonás s jándéka által annál inkább mélyen sértve érezteem magamat, mert részemről minden tekintetben annyi oda adással, idő és pénzbeli áldozattal mi kövöttem, hogy a már neveretett összeg ennek ellenében igen mérsékelten van szabva.

Csak benső ellenszegülésével ezen
Kényes ügyben hozott határozat
ellen merek felebbezni – a melyik
akkor jött létre, midőn a terem
díszítése még nem egészen el-
készítve nem kedvező
hatást nyujtott, mely körülmény
a tisztelt tanács ítéletét jól
érthetének magyarázza.

Datorkodom egyébiránt azt
megjegyezni, hogy az Akademia
áránylag csekély pénzösszeg ért
– mégis egész szép eredményt
nyert el, és hasonlítva azzal
hogy p. o. e a Deák szobor hoz-
felállított Proba minta, biztos
forrásból értesülve 9000 ftba
kerület. A Deák bizott ság tehát
9000 ftot nem restellte feláldozni

egy művészeti kísérletért, a hol az Akademia nem igen sokkal nagyobb pénzösszeget ért már egy végleges monumentális munkát nyert.

És mégis, ha remélkedésemre talált volna minőlunk jobb gyakorlottság és szakszerűséggel bíró segéd munkásokat, a kiadások mégcsekélyebbek lettek volna — de épen ezen okból leg kevésbé volt az én időm és fáradozásommal takarékoskodni. — E tekintetben a két és fél év alatt oly sok időt kénytelen voltam az engem megtisztelő megrendelésének feláldozni, mintha nagyon gazdag anyagi jutalom is kilátásban lett volna helyezve.

Kegyes elnézését szerény munkám megítélésében, mely egyébiránt

minden féle körülmény által
okvetlen szabadságában korlátoz-
va volt – ajánlom magamat
a további jóakaratába
a tisztelt igazgatóságnak
mély tisztelettel

Schickedanz Albert.

Budapest 1888. Május 28án

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. máj. 29.

528.

Tekintetes M. T. Akadémia!

Alulirott azon alázatos kéréssel járúl a tekintetes M. T. Akadémia legyen szíves, hogy nekem, mint végzett másodéves műegyetemi hallgatónak, ez magát a megszabott folyóvizsgálatokat alávetni lész, a Hollán Miklós-féle ösztöndíjat odaítélni leggyesebben kedjék.

Ezen kérelmemet mogyorósítva maradok

alázatos szolgája

Budapest 1888 május 29.

Hanauer Jenő Elek
műegyetemi hallgató.
(Lakóhelye: Pápa)

Mellékletek:

A.) Érettségi bizonyítvány

B.) Index, melyből csak a kötelező műveknek utánvételi leckönyv

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. május 31.

529.

A tekintetes M. T. Akadémiához intézett

aláírás folyamodványa

Hanauer Jenő Pál

műegyetemi hallgatónak

a Holzer Miklós-féle

ösztöndíj tárgyában.

Ad

2 darab mellékelt.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

542.

Nagyságos Úr!

Van szerencsém ide csatolva megküldeni a Holczer-ösztöndíjra május 31-ikéig mint utolsó határnapig Hanauer Jenő műegyetemi hallgató benyújtott folyamodását, oly kérelemmel, hogy a Nagyságodból, továbbá Nendtvich Károly és Szily Kálmán r. tagokból álló bizottság véleményét a június 25-ikén tartandó összes ülésig előterjeszteni méltóztassék.

Fogadja Nagyságod kiváló tiszteletem nyilvánítását.

Budapest, 1888. június 8.

Fraknói Vilmos
főtitkár

Nagyságos Kruspér István úrnak, mint a
Holczer-ösztöndíj bizottság elnökének.

Magyar Tudományos AKADEMIA Főkönyvtára
Érk. 1888. jun. 1.
531.

MINISTÈRE DU COMMERCE ET DE L'INDUSTRIE.

EXPOSITION UNIVERSELLE DE 1889, À PARIS.

DIRECTION GÉNÉRALE DE L'EXPLOITATION.

EXPOSITION RÉTROSPECTIVE

DU TRAVAIL

ET DES SCIENCES ANTHROPOLOGIQUES.

PARIS.

IMPRIMERIE NATIONALE.

M DCCC LXXXVIII.

MINISTÈRE DU COMMERCE ET DE L'INDUSTRIE.

EXPOSITION UNIVERSELLE DE 1889.

DIRECTION GÉNÉRALE DE L'EXPLOITATION.

EXPOSITION RÉTROSPECTIVE
DU TRAVAIL ET DES SCIENCES ANTHROPOLOGIQUES.

EXPOSÉ DES MOTIFS.

Paris, le 12 octobre 1887.

En 1867, un arrêté du Ministre d'État, vice-président de la commission impériale, avait créé, sous le nom d'*Exposition de l'histoire du travail*, une section destinée à recevoir les objets produits depuis les temps les plus reculés jusqu'à la fin du XVIIIe siècle.

Prenant en considération cette pensée utile et pratique, l'article 5 du Règlement général de l'Exposition de 1889 a institué une *Exposition rétrospective de l'histoire du travail.*

Le programme de l'exposition rétrospective de 1867 établissait, pour la partie française de celle-ci, un classement correspondant à dix époques bien tranchées :

1° La Gaule avant l'emploi des métaux;
2° La Gaule indépendante;
3° La Gaule pendant la domination romaine;
4° Les Francs jusqu'au sacre de Charlemagne (800);
5° Les Carlovingiens du commencement du IXe siècle à la fin du XIe;
6° Le moyen âge, du commencement du XIIe siècle au règne de Louis XI, inclusivement (1483);
7° La Renaissance, depuis Charles VIII jusqu'à la mort de Henri IV (1610);
8° Les règnes de Louis XIII et Louis XIV (1610 à 1715);
9° Le règne de Louis XV (1715 à 1774);
10° Le règne de Louis XVI et la Révolution (1774 à 1800).

Les nations étrangères étaient invitées à prendre part à cette exposition

en adoptant un classement conforme au développement historique de leurs civilisations respectives et de leur travail national.

Tout en présentant un intérêt réel, surtout au point de vue archéologique et de l'art rétrospectif, cette section de l'Exposition de 1867 ne tint pas tout ce que les principes de son organisation semblaient promettre, car les amateurs qui consentirent à prêter leurs objets formant collections ne se soumirent pas volontiers à la division que comportaient les prescriptions de l'ordre historique et chronologique.

En 1878, un nouvel appel fut adressé aux collectionneurs pour l'organisation d'une *Exposition historique de l'art ancien* dans les ailes du palais du Trocadéro. On arriva à grouper des objets anciens très remarquables, tant au point de vue historique qu'au point de vue du mérite réel. On avait adjoint une *Exposition ethnographique*, conçue dans le but de mettre sous les yeux du public un tableau de la marche de la civilisation à travers les âges et de ses développements successifs dans les différentes contrées du globe.

L'exposition historique de l'art ancien et le musée ethnographique ont formé, en 1878, un ensemble magistral; le succès obtenu a été éclatant, grâce à l'empressement des collectionneurs, dont la bonne volonté aurait pu être mise en doute après tant d'expositions rétrospectives de beaux-arts, où leur concours avait été sollicité, depuis la plus importante de toutes, ouverte en 1873, dans les salons de la présidence du Corps législatif, au profit de la « Société des Alsaciens-Lorrains ».

Quoi qu'il en soit, il suffit de jeter les yeux sur la nomenclature ci-après des dix sections entre lesquelles ont été répartis les objets admis en 1878, pour rester convaincu que cette exposition eut, de nouveau, pour élément essentiel l'art rétrospectif proprement dit.

1re *section.* — Art rétrospectif et antiquités des Gaules;
2e *section.* — Sculpture antique du moyen âge et de la Renaissance; glyptique;
3e *section.* — Numismatique gauloise et moyen âge; médaillons, sigillographie;
4e *section.* — Céramique du moyen âge, de la Renaissance; faïences, porcelaines;
5e *section.* — Manuscrits; livres incunables, dessins, reliures;
6e *section.* — Armes, armures;
7e *section.* — Orfèvrerie, ivoires, cristaux, bijoux;
8e *section.* — Ameublement, étoffes, tapisserie;
9e *section.* — Ethnographie des peuples étrangers à l'Europe;
10e *section.* — Instruments de musique.

Cette répartition avait été arrêtée surtout en vue de l'admission des objets, et ceux-ci devaient être rangés dans les salles, suivant des séries surtout chronologiques, comprises entre les temps anciens et le commencement du XIXe siècle. L'ordre d'exposition ainsi réglé a été maintenu aussi rigoureusement que possible, mais les comités d'installation se sont encore trouvés trop souvent impuissants devant la volonté des prêteurs, qui désiraient maintenir leurs collections dans leur intégralité, si disparates d'espèces et d'époques que pussent en être les pièces.

Il appartient à l'Exposition de 1889 de réaliser ce qui n'a pu être accompli avant elle. Il ne saurait plus être question d'une exposition rétrospective d'œuvres d'art, pouvant être la répétition, sous une forme quelconque, de ce qui a été déjà fait; il faudrait, en effet, extraire les éléments constitutifs de cette exposition de collections souvent mises à contribution et qui n'ont, pour ainsi dire, plus rien à révéler, parce qu'elles n'ont pas eu le temps de s'enrichir, dans une mesure suffisante, de morceaux nouveaux à montrer.

L'exposition rétrospective du travail, en 1889, ne saurait avoir qu'un but très défini : celui de retracer à grands traits, au moyen de la production de documents et de monuments authentiques, les étapes du génie de l'homme.

Obéissant successivement au souci défensif de sa vie animale, à la recherche de son bien-être et de sa richesse, à l'idée de l'avancement économique et social, l'homme a fait parcourir aux moyens et aux méthodes de son travail une route qu'il importe de retracer sous les yeux de nos contemporains. Ce travail, purement manuel d'abord et secondé ensuite par l'arme-outil des âges primitifs, a été simplifié progressivement, pendant les époques historiques, par l'emploi des instruments dont le perfectionnement a abouti à la création des engins mécaniques industriels de notre siècle.

Pour atteindre ce résultat, il est nécessaire d'associer à l'*exposition rétrospective du travail* celle des *sciences anthropologiques*, afin de faire voir, pour commencer, l'homme tel qu'il est sorti des mains de la nature dans ses formes physiques des différentes races.

L'histoire primitive du travail de l'homme serait ensuite retracée au moyen des découvertes de la *paléoethnographie* ou *archéologie préhistorique*, qui, dans les sciences anthropologiques, forme l'introduction de l'ethnographie proprement dite, classée comme la deuxième division de ces sciences, dont l'anthropologie physique est la première.

L'*anthropologie* physique, ou technique, ferait une part *au vivant*, en

présentant des types reproduits par les arts de la plastique et du dessin : bustes, masques, etc.; elle montrerait ensuite le crâne, laboratoire de la pensée et de l'esprit de découverte, avec le squelette qui est la machine articulée naturelle mise au service exécutif des conceptions issues de l'enveloppe cérébrale. L'*ethnographie*, — qui peut être définie l'*histoire du progrès dans les choses*, — associerait en général ses enseignements aux démonstrations résultant de l'exposition méthodique des organes mécaniques et des objets industriels d'autrefois. Elle constaterait ainsi la filiation séculaire rétrospective des produits modernes réunis dans l'exposition internationale du Champ-de-Mars.

Les recherches seront longues et pénibles pour arriver à constituer matériellement l'*exposition rétrospective du travail*, pendant les siècles antérieurs à la publication de l'*Encyclopédie;* mais, avec le temps, la science et la bonne volonté de tous aidant, on arrivera certainement à des résultats très intéressants. Il suffit de se mettre immédiatement à l'œuvre; et c'est à la poursuite de ce but que pourrait se dévouer sans retard un comité spécial chargé de préparer et d'organiser l'exposition projetée sur les larges bases esquissées plus haut.

A partir de 1789, la tâche deviendra plus aisée et la démonstration sera plus significative. Malgré la différence ou l'antagonisme des institutions politiques des peuples divers, la date de 1889, personne ne peut y contredire, est l'anniversaire d'un fait aussi bienfaisant pour l'humanité que glorieux pour la France. L'année 1789 a vu 37 millions de Français proclamer l'égalité civile. Ce principe immortel s'est imposé au monde en fondant universellement la richesse industrielle et commerciale, c'est-à-dire, en mettant au service du travail universel l'intégralité des forces et des capacités. C'est donc à partir de 1789 qu'il faut accumuler les leçons de choses qui apprendront aux visiteurs de l'Exposition comment s'est formé, par la science et ses applications, par la pratique professionnelle, par le développement du génie de l'homme, le merveilleux outillage actuel des *arts et métiers du monde*.

En établissant des séries dont les points de départ seraient les appareils mêmes qui sont sortis des mains des inventeurs et de leurs successeurs immédiats, appareils dont certains existent encore ou dont la connaissance peut être procurée exactement par des documents graphiques de l'époque, on arrivera à constituer dans les salles de l'*exposition rétrospective du travail* une série d'objets curieux, choisis comme espèce et comme

nombre, de façon à retracer matériellement et à grands traits la marche du XIXe siècle dans le domaine de la science appliquée et de l'industrie proprement dite. Là sera véritablement le vestibule historique de l'Exposition de 1889.

Il serait évidemment téméraire de se substituer au comité d'organisation de l'exposition projetée, et de présenter dès maintenant un programme classifié de l'*exposition des sciences anthropologiques* et de l'*exposition rétrospective du travail;* mais on peut penser néanmoins que l'exposition dont il s'agit doit comprendre cinq grandes divisions :

1° Sciences anthropologiques et ethnographiques;
2° Arts libéraux;
3° Arts et métiers;
4° Moyens de transport;
5° Arts militaires;

qui, fractionnées elles-mêmes par les soins du comité d'organisation, pourront présenter, dans tous les âges et dans tous les pays, le tableau complet de l'histoire du travail.

Le Directeur général de l'exploitation,

G. BERGER.

MINISTÈRE DU COMMERCE ET DE L'INDUSTRIE

EXPOSITION UNIVERSELLE INTERNATIONALE DE 1889

DIRECTION GÉNÉRALE DE L'EXPLOITATION

EXPOSITION RÉTROSPECTIVE DU TRAVAIL

ET DES

SCIENCES ANTHROPOLOGIQUES

RÈGLEMENT GÉNÉRAL

ARTICLE PREMIER

L'Exposition rétrospective du Travail et des Sciences anthropologiques sera internationale. Son Règlement général, arrêté par la Commission supérieure d'organisation, instituée par l'art. 3 de l'arrêté ministériel du 12 octobre 1887 et approuvé par le Ministre du Commerce et de l'Industrie, sera envoyé à tous les Comités départementaux de la France et à tous les Comités nationaux étrangers.

ART. 2

Cette Exposition aura lieu dans la grande nef du Palais des Arts libéraux, au Champ de Mars.

L'Administration prend à sa charge la construction et la décoration des locaux nécessaires pour cette exposition.

L'Administration pourra également se charger de l'installation et du transport de certains objets prêtés.

ART. 3

L'Administration prendra toutes les précautions utiles pour préserver les objets exposés contre le vol et les accidents de toute nature; mais elle ne pourra être rendue responsable en aucun cas.

ART. 4

L'adjudicataire du Catalogue général de l'Exposition de 1889 sera invité, conformément à l'art. 3 du cahier des charges, à publier un catalogue spécial et descriptif de l'Exposition rétrospective du Travail et des Sciences anthropologiques.

ART. 5

Les objets qui composeront l'Exposition rétrospective du Travail et des Sciences anthropologiques seront répartis par Groupes distincts correspondants aux cinq Sections indiquées par l'art. 1er de l'arrêté ministériel du 12 octobre 1887, à savoir :

SECTION I. — Sciences anthropologiques et ethnographiques.
— II. — Arts libéraux.
— III. — Arts et métiers.
— IV. — Moyens de transport.
— V. — Arts militaires.

ART. 6

Chacun des Comités, nommés conformément à l'art. 2 de l'arrêté ministériel du 12 octobre 1887, sera chargé de l'organisation de la Section pour laquelle il a été désigné, conjointement avec le Directeur général de l'Exploitation.

ART. 7

L'Exposition rétrospective du Travail et des Sciences anthropologiques, spécialement en ce qui concerne les Sections II, III et IV, comprendra les procédés du travail intellectuel aux différentes époques du monde; les appareils anciens de recherches scientifiques et de pratique industrielle, professionnelle ou usuelle; les appareils, engins et moyens de transport; les engins anciens de mécanique générale et les outils anciens de métiers représentés à l'état d'originaux, de modèles restitués, de reproductions plastiques, dessinées ou photographiées, d'images fournies par l'épigraphie monumentale, la sigillographie, la numismatique, etc., etc.

Les matières premières et les produits fabriqués, artistiques ou industriels, ne pourront figurer qu'à l'état d'échantillons ou de types caractéristiques, à côté des appareils, engins et outils exposés ayant

servi à la récolte , à l'extraction, à la préparation des matières premières et à l'exécution technique des produits fabriqués.

ART. 8

L'Exposition rétrospective du Travail ne devra contenir généralement que les appareils, engins et outils qui ne sont plus en usage ou qui ne sont employés maintenant que sous une forme plus perfectionnée.

ART. 9

Aucun objet exposé ne pourra être copié, dessiné ou reproduit, sous une forme quelconque, sans l'autorisation du propriétaire ou de l'exposant, visée par le Directeur général de l'Exploitation.

ART. 10

Le programme général de l'Exposition rétrospective du Travail et des Sciences anthropologiques est résumé ainsi qu'il suit :

SECTION I

ANTHROPOLOGIE — ETHNOGRAPHIE

I. — Anthropologie.

Pièces d'anatomie comparée et d'embryogénie relatives à l'homme. — Moulages de cerveaux. — Crânes et squelettes typiques et, à leur défaut, moulages.

Crânes préhistoriques, crânes trépanés et pathologiques préhistoriques.

Moulages de bustes et de masques typiques (vivant).

Instruments d'observation physique et physiologique. — Instruments de craniométrie et d'anthropométrie.

Cartes de répartition des races ou des caractères de races. Photographies de crânes et de types ethniques. Photographie composite.

II. — Ethnographie.

Matériel de travail et spécimens représentant les diverses phases de la fabrication des instruments primitifs.

Taille, polissage, perforation, etc., des objets de pierre. — Travail des os, des bois de ruminants, etc. — Pièces se rapportant aux origines de la pratique des arts, du dessin, etc. — Céramiques primitives.

Vues, plans ou modèles réduits d'habitations, de monuments funéraires, des temps antiques, etc.

Coulage et martelage des métaux : cuivre, bronze, fer. — Spécimens de moules et d'objets en métal fondu ou martelé. — Cachettes de fondeur, etc.

Origines du verre, de l'émail, etc.

Termes de comparaison empruntés aux populations sauvages actuelles. — Moyens d'obtenir le feu, de fabriquer les objets en pierre, en os, en bois, en terre cuite, etc. — Métallurgie comparée.

III. — Archéologie.

Objets relatifs à l'histoire du travail dans l'antiquité : Egypte, Assyrie, Phénicie, Grèce, Empire Romain (Gaule en particulier), Extrême-Orient, Nouveau-Monde.

Modèles réduits, plans, etc., de constructions caractéristiques. — Sculptures et peintures (originaux ou copies) reproduisant des professions manuelles. — Appareils scientifiques et matériel des arts industriels jusqu'au règne de Charlemagne. — Spécimens représentant les diverses phases de la fabrication. — Collections de produits fabriqués caractéristiques.

Paris. — Imp. de l'Exposition, 16, avenue de la Bourdonnais.

Paris. — Imp. de l'Exposition, 16, avenue de la Bourdonnais.

Dr PAUL TOPINARD

SECRÉTAIRE DE LA SECTION DES SCIENCES ANTHROPOLOGIQUES

A L'EXPOSITION DE 1889

Commissaire Spécial pour l'Anthropologie proprement dite

105, rue de Rennes

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. jun. 2.

532.

Budapest 1888. jun. 2.

A Magy. Tud. Akadémia tisztelt
főtitkári hivatalának
Budapesten

Van szerencsém a Hornyánszky-czeggel a Nyelvtört szótár tárgyában f. é. május 30-kai előttem kötött közjegyzői okiratot (az ősokiratot, melynél én az eredeti kiadványokat csak az akadémiai elnökség hiányzó aláírása után állíthatom ki.) az alelnöki és főtitkári aláírás végett – mint eddig hőkéletlent – meg küldeni, azon kérelemmel, hogy azt aláírottan mielébb hozzám visszajuttatni méltóztassék.

Hivatalos tisztelettel

Sörgei István
kir. közjegyző

A szerződés aláírás végett elküldetett a másodelnök úrhoz.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. junius 8.

538.

Der k. und k. gemeinsame
Finanzminister.

Nagyméltóságú Elnök Ur!

Nagyméltóságod kegyeskedett engem tudósítani, hogy a M. T. Akadémia f. évi május 4-én tartott nagygyülésén megválasztott rendes tagjai sorába.

Engedje meg Nagyméltóságod, hogy e rendkívüli megtiszteltetésért ugy Nagyméltóságodnak, mint a M. T. Akadémiának legőszintébb köszönetemet nyilvánithassam. A hála kifejezéséhez bátorkodom

még azon igéretet fűzni, hogy a mennyire tőlem telik, igyekezni fogok meg is érdemelni ezen kitüntetést.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem nyilvánítását.

Bécs, 1888. junius 6.

Vállay Béni

ORSZÁGOS MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT.

1022/88

A Magyar Tudományos Akadémia
Mélyen tisztelett Igazgatóságának.

Társulatunk választmánya hivatásszerű feladatot vélt teljesíteni, a midőn Lotz Károlynak az Akadémia dísztermében az imént elkészült hármas falképét szemelte ki jövő évi műcsarnoki tárgyául.

Minthogy társulatunknak czélja e nagyszabású mű sokszorosításánál az volna, hogy azt a hazai közönségnek lehető szélesebb körében is a mű jelentőségének megfelelő művészi reproductioban ismertesse, másfelől művelhessük, hogy ezen közérdekű művészeti vállalattal a Tudományos Akademia hazafias czéljait is szolgáljuk, ezért a mélyen tisztelett Igazgatósághoz teljes bizalommal fordulunk azzal a kérelemmel, hogy

az említett falképek sokszorositási jogát társulatunkra ruházni s egyszersmind megengedni méltóztassék, hogy a fényképi felvétel czéljából a diszteremben az arra szükséges állvány (társulatunk költségén) felállitható legyen.

Budapest, 1888 junius 2

Mély tisztelettel

L. Szemere Miklós
titkár

Keleti Gyula
társulati igazgató

Érk. 1888. junius 4.

533.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. junius 6.

535.

T. cz. Schenker és Tsai
a franczia keleti vasút birományosai
Budapest
Károlykörut 9. sz.

Vonatkozva f. hó 5-ikéu kelt becses levelükre, van szerencsém értesiteni, hogy a M. T. Akadémia czimére Párisból érkezett három láda könyvszállitmányt, nem nyugtározott számla kiséretében, a M. T. Akadémia főtitkári hivatalához megküldeni szíveskedjék.

Teljes tisztelettel
Budapest, 1888. junius 8.

Schenker & Co.

Agentur der französischen Ostbahn.

Budapest, Carlsring Nr. 9. 5/VI 1888.

An die kön. Akademie der Wissenschaften BUDAPEST.

Von ~~Sendung de~~ Paris

für Ihre w. Rechnung:

H W. 202/4 3 Kisten Bücher Ko 347

im Sammelverkehre hier angelangt.

Wir ersuchen Sie uns gefl. umgehend mittheilen zu wollen, ob wir diese Sendung für Ihre w. Rechnung verzollen und Ihnen zuführen sollen, in welchem Falle wir Sie noch ersuchen uns gefl. anzuzeigen wohin wir diese Waare zuzuführen haben.

Falls Sie die Verzollung und Zufuhr selbst besorgen wollen, bitten wir Sie, die zu diesem Zwecke nöthige Cession an uns. Cassa gegen Erlag von ö. W. fl. 57.62 *kr.* **sofort** *zu beheben.*

Hochachtend

Schenker & Co. Budapest.

KIR. MAGY.
TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT
TITKÁRI HIVATALA
BUDAPEST
V. kerület, Eötvöstér 1. sz. II. emelet.

05. 12.
1888.

A Magyar Tudományos Akadémia
Tekintetes Főtitkári Hivatalának
Budapesten.

Tisztelettel bírom a Tns. Főtitkári Hivatalt, mélyértesíteni a Természettudományi Könyvkiadó Vállalat folyó évi 2000 forintnyi segélydíjának első felét utalványozni, hogy tetemes kiadásaimban fedezhessük.

Kiváló tisztelettel
Budapest, 1888. május 29.

alázatos szolgája
Szily Kálmán
a K. M. Természettud. Társ.
elnöke.

Nagyságos Úr!

A m. t. akadémia a tiszteli elnök tagtársi üléseiben elhatározta, hogy folyó hó szeptember 7-én, a midőn évenkint ünnepélyesen megtartja közülése lesz arra nagyuk a mélyen tisztelt nagyságod az akadémiai tagjává választatott, az elnöki szék egy üdvözlő iratban fejezze ki nagyságodnak az akadémia érzelmeit a jó kívánatait

E határozat értelmében van szerencsém üdvözlem nagyságodat akadémiai tagsága évenkinti ünnepélyében. Mint gazdasági írodalmunk egyik ujtörő és jeles bajnokára szükség nincsen fejtegetnem ki nagyságod, s a gazdasági tudományok, majd a magyar gazda s végre a társadalmi [illegible] szakterületeivel mennyire szoros összeköttetésben folyt be a nagyon gazdasági gazdasági élet számtalan reformjaiba. E mellett nagyságod folyvást egyesületi [illegible] tagjainak a tudás és humanismus nemes törekvéseit s mint egy tiszteli polgár, mint országos képviselő, [illegible] is alkotmányszerüleg szolgálta a közügyet.

Adja Isten, hogy nagyrabecsült nyugalmában még sokáig élhessen a hazával megfutott pályán önkutatást, barátai és polgártársai tiszteletét.

Fogadja egyszersmind kiváló tisztelete kifejezését.

Budapest, 1887. szept. 6.

elnök.

I. Füredek

t mint bírá

12

Nagyságos

Kacskovics Lajos nyug. kir. törvényszéki bíró úrnak, a M. T. Akadémia levelező tagjának

Söj

u. p. Balassa-Gyarmat.

288

0+5

Nagyságos kir. Tanácsos úr!

M. T. akadémiai tag

E határozat értelmében van szerencsém tiszteletteljes nagyságodat akadémiai tagsága ötödik évfordulóján

üdvözölni.

Ha van oldala e határban, a hol ehez ily fokú nyelvemlékünk közel az irodalomnak és tudományunk első kezdetével állhatna életet, az kétségtelen nagyságod. Mint nevelő pályáját, mint collegiumi tanári folytatta s mint egyetemi tanár végezte be. Az ily fokú nemzeti oktatási, kinek barátja és szerzője volt ez tanári, tudós, és közéleti nagyságod hazafiasságának és odaadásának példáját. Tanítványaitól lépett fel az irodalomban; majd az első magyar népiskolát alapította és számos évtizeden át tanfelügyelte az ismeretkört, ébresztő fogékonyságot a tér ennek irányát. Összhangzatos művelődésre törekedve, foglalkozott a tudományok majd minden ágával s igen sokat tett, a T magyar tudományt a magyar tudományos irodalomnak nem egy ágában pótolni úgy a mathematikai és természeti, mint a philosophiai és nyelvészeti tudományok körében. A m. t. akadémia tiszti munkáit ismeretesen által hu nagyságodnak, mindig hiteles ismerettel hallgatta felolvasásait s két munkáját nagyobb részletét: Logikáját, a Nyelvtudat című értekezését az olvasók markának, a mely a magyar szellem egyik legfontosabb kérdését Lélektanilag fejtegeti, Lélektanilag tárgyalta.

Nagyságodat az Isten nemes kedélyű élettel áldotta meg, hogy a mit ennek lett lelki ifjúsággal, majd érett korában és munkái fogékonysággal a tudomány és művészet iránt. Adja Isten, hogy lelki ifjúsága mind végig tartson s a m. t. akadémia még sokáig élvezhesse nagyságodban a magyar tudományosság mentorát

Fogadja egyszersmind kiváló tiszteletem kifejezését.

Budapest, 1887. szeptember 6.

T. ex egyetlen magyar néplapban

T mutatkozó sikkség szerint,

L nagy sikerrel tárgyalta.

Nagyságos

Brassai Sámuel kir. tanácsos úrnak,

a M. T. Akadémia tiszteleti tagjának

Kolozsvár.

ehök.

540

887.

V

Tekintetes Könyvtári Bizottság!

Hivatkozással a tek. Akademia könyvtári bizottságának f. évi Május hó 28-án kelt határozatára, mely szerint Szilágyi Sándor a könyvtári bizottság tagja s alulírott telyhatalommal megbízattak a Dobrowsky Agost vádon könyvkereskedő által Lugossy József hagyatékából megvett könyvtárban található régi magyar nyomtatványok közül a magyar tudományos Akademia, a magyar nemzeti Muzeum és a tudomány Egyetem könyvtára részére szükségelt nyomtatványokat vétel útján megszerezni: van szerencsém e tekintetben teljesített eljárásunk eredményét a következőkben előadni:

Hellebrandt Árpád akademiai könyvtári őrt úr közreműködése mellett kiválasztván említett Lugossy féle könyvtárból 30 darab régi magyar nyomtatványt és 7 darab hungaricumot, azokat három részre csoportosítván az első 18 darabból álló csoportot 181 frt értékben a magyar nemz. múzeum által szükségelt nyomtatványokat foglalja magában, a második 8 darabból álló csoport 112 frt 50 kr értékben, valamint a harmadik 11 darabból álló csoport 188 frt értékben a magyar tud. akademia könyvtárát illeti.

Az első és második csoportnál 6% levonásba jövén, a magy. nemz. Muzeum könyvtára részére 170 fr. 14 kr. készletár ezik; a második csoportért szintén 6% levonás után 105 fr. 75 kr. ez fizetendő. A harmadik csoport árát kútforgasnak találván

azon árakat készíttetni igyekeztünk oly módon, hogy azon csoport Könyvért átlag árt 150 frtot Kívánván, azon árban a harmadik csoportot is a magy. tud. akadémiai részére 150 frtért megvettük összesen tehát. 1-ső csoport 170 frt 14 kr mely rész a múzeum részéről megtérítetlek. 2-ik csoport 105 frt. 75 kr 3 ik csoport 150 frt. —

Összesen 425 frt. 89 kr lesz a magy. tud. Akadémia által kifizetendő"

Ami továbbá azon nyomtatványok megszerzését illeti, melyek nyugtáznak a Lugossy féle hagyatékból Dobrowsky érdem könyvtárosa Rath György úr által megvétettek; Rath György ő kegyességével személyesen érintkezvén, oda nyilatkozott, hogy ezen ügyet bővebben megfontolja, egyelőre azonban kijelenté, hogy a kibálasztandókat pénzért nem engedi át, de más mód lesz keresendő az ügy kívánt elintézésére.

Kelt Budapesten 1888 Június 4-én.

A Tekintetes Könyvtári Bizottságnak

Bél György
Mihalik Béla
akad. levéltáros.

manyos
A MIA
nivatal.

Érk. 1888. junius 9.

540.

Kivt czikk
a M. T. Akadémia 1888. május 28-iki
összes ülésének jegyzökönyvéből.

109 Az I osztály jelenti, hogy Ballagi Aladár l. t. az irodalomtörténeti bizottság tagjává megválasztatott.

Az Akadémia a választást helybenhagyja.

Szakmányi Lajos
főtitkár.

541.

1888

Kruspér István
Nagyságos ~~Szily Kalmán~~ úrnak,
mint a Hölczer-ösztöndíj bizottság
elnökének

Nagyságos Úr!

Van szerencsém ide csatolva megküldeni a Hölcrer-ösztöndíjra május 31-ikéig mint utolsó határnapig Hanauer Jenő műegyet. mi hallgató ~~k~~ benyújtott folyamodását, oly kérelemmel, hogy a Nagyságodból, továbbá Neudstich Károly és Szily Kálmán r. tagok" ból álló bizottság véleményét a junius 25-ikén tartandó össes ülésig előterjeszteni méltóztassék.

Fogadja stb.

Budapest, 1888. jun. 8.

5/12
888.

A m. kir. Tudományegyetem bölcsé„
szeti karának
Budapest.

A magyar zeneakadémiának
Budapest.

A Nemzeti Zenedének
Budapest.

A M. T. Akadémia Könyvtári bi„
zottsága elhatározta, hogy ~~fölös~~ az akad.
kiadványok fölös számú példányaiból
a következőket:

(: a munkák címe és száma :)

minden díj nélkül
a ..... nal (rendelkezésére
bocsátja. Annak idején fölkértem a T.
Címet, hogy ezen könyvpéldányok el„
szállítása iránt intézkedni méltóztassék.

Minthogy ezen ajándékpéldányok
összecsomagolva még ma is a főlitkári
hivatalban hevernek, van szerencsém ígéből
arra kérelmet intézni a T. ..... hoz,
hogy azokat mielőbb (elszállíttatni méltóztassék.

Fogadja stb.

Budapest, 1888. jun. 9.

543/888.

Tekintetes főrizgyző úr!
Nagyságos úr!

~~Szerencsém van értesíteni, hogy~~
~~a Lugosy-féle Könyvtárból az~~
~~Akademia értesítem Könyv.~~

Szemenyey János szigyéd úrtól
a Kövekező" nyilatkozatot vettem.

. . . . . .

Bátor vagyok Nag Tek. Főrizgyző
úrhoz azon kérelmet intézni,
~~hogy néhány órában megvizsg-~~
~~tatni méltóztassék~~ azután,
~~vajjon az azon cikk~~ hogy ezen
vonatkozólag becses nézetei velem
mielőbb közölni méltóztassék.

Fogadja egyébként . . .
Pécs 11/VI 88.

Tek. Schlagenhaufer Gyula
főrizgyző urnak
Lombos

544

888.

SZEMENYEI JÁNOS

köz- és váltó-ügyvéd

a ~~magy. tud. Akadémia és a~~ magy. irók segélyegylete ügyésze.

BUDAPEST, V. k., Arany János utca 1. sz. (Akadémiai bérház).

Budapest 1888 Jun. 10

Nagyságos Főtitkár Úr!

Most vett becses levelére vétetek Nagyságodat értesíteni miszerint vagy Nagyságod ítélete szerint Daisnie gyé fölügyiszét, vagy ez ügyben Ki magát szerint; ment Daisnieggye a Rudics hagyatéki ügyben te vett eggyenigjet elvben elfogadta és elfogadja.

De mintán az oldalrokonok a „Kúnbaja" és „puszta Kúnbaja" elnevezésekből azt következtetik hogy néh. Dr. Rudics József csak „Kúnbaja"-hoz tartozó rendelkezett, ellenben az itéletből és na gyobb „puszta Kúnbaja" birtokról nem, <u>sőt az utóbbi Jászkúnsági örökösödési alá esik</u>, ez iránt ör pest azonnal folytatni az örökösök ellen.

Minthogy azonban a Kúnbajai birtokról az elő végrendelet értelmében, Daisy-Dodrag megyében hagyományozott alapból, Jerneiszter hogy azon

Schlagerne Gy. k.

nem vevett eszbe, ha azon körülmények hogy a végrendeletben csak „Rumbaja" el nevezi for dul első, a bíróság is arra kötelezte (vonná le hogy a „pusztá Rumbajai" ingatlanokra a végrendelet ki nem terjed s így az Országos árvaszéki határozat sei alá esik. Bármiképp azonban kevesebb összeg, semmint a fő[illegible]ügyész azt kívánná, hogy per vesztes esetére a többi érdekelt - tehát a m.t. akadémia is - szavatolást vállaljon. A közalapok képviselője fenntartotta hogy az érdekelt a kiskorú szavatolást elfogadják; és ellenben a t. akadémia érdekében kijelentetett, hogy ez semmiféle vagyoni szavatolást el nem fogadott; mert azért hogy Rais-Dávid megjegyzése a végrendelet nem tartalmaz világos intézkedést is ennek folytán csekély kevesebb bet kap mint vesztett; ép oly kevéssé igazolt a netán elvesztendett rész miatt kárpótlást kérni mint nem volna igazolt az esetben ha az egész Rumbajai birtok talán elsülyedne? mert hiszen az első végrendeletben egyes birtokok külön külön értékben más más jogi szemlélet

hazzamaiy ortattak. Igen is lehetne levonni tolà
lam a Kölsönöt vevelnek is ezt akarom meg
igèritem. Daimegge fönèggèsèo àllàspontam lehet
séget akarom be is látta s legalább tölem emel
többet nem is kivánt. Arról lehat, hogy Daimegge
az általam fennelt eggenéget elfogadja, határozat
tan biztosithatom hogységadat

Mindar által is - mint jelentésemben is nyi
latkozni szerencsém volt - meg igen sok megoldandó
kérdés van, mert ott hol Könitbelül 100.-tkulàn
böcö jegyzmire kivolnak, - èvdrelt van, nem köny
nyü mindnyájokat egy Kalap alà hozni. De mesem
állitani hogy Kölsönös engedékenység és felvilágosi
tás mellett lehetö az eggenég finalizàlàsa.

Egyik másik oldalról jövö elhamarkodott nyilat
kozatok aromban, mindég nyü volgot adnak az eggen
getésre.

A mi a Dr. Rudis nyü tovàbb vitelét illeti
nem tudhatom hogyrajon elött, mikor vit ez arau
nyü. melyben össze ügyvédkedésem alatt, legtöbb
tanulmányt fektettem; ennek fabrikàcziós viszonyaiban
sig mélyen állithatom, hogy az egész hazzaleki
nyében elsö ügyvéder Körül egy sem ismeri

az ügyet annyira annit ei. Hogy ily előtanul
mányal v. ana való dolgoztathol, hogy tovaa praxi
ban alkalmas orvos vegyen deleti ügyet vezethessen
az ily ügyekben individualisat tüzetes ismeretet,
a m.t. akademiának hátrányára semmi esetre sem
lehet ha az ügy további vezetése az ei Mercuben
maradna. Ez viszont ambitiot helyeselné az ügy
vitelére, melyben már annyit fáradtam.

Miért is van szerencsém Kérelemtek mivel
nit a Tr. Rudics hagyatéki ügyében a m.t. Aka
demia Képviseletét Kulcsár megbizási alapján vise
sem elfogadnam, ha hagyságad is arra nézve
lenne hogy ez gyorsabban és kiterjedtebben járjak el
el mint kiáki más kiváncsi még sok fáradság
gal és időmulasztással kellene az ügyet alapos
san megismerni.

Egyebekben mély tisztelettel maradok

Nagyságodnak

alázatos szolgája

Kovacsy János

Nagyságos Kondor Gusztáv l. t. úrnak

Nagyságos Úr!

Van szerencsém Nagyságodat felkérni, hogy az 1889-ik évi akadémiai Almanach naptári részét ~~az idei keretben~~ ~~alakban~~ — az idei összeállításnak megfelelő alakban — megszerkeszteni és a főtitkári hivatalhoz beküldeni méltóztassék.

Fogadja stb.

Budapest, 1888. jun. 11.

545

888.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. jun. 11.

547.

Nagyságos és főtisztelendő ha!

A kezeimnél levő postai vevény szerint
még f. évi januarhó 23-án e
cím alatt: „A bünkisérlet a bü-
nös akarat szempontjából tekint-
ve" egy tudom. dolgozatot kül-
döttem be a m. tud. Akadé-
mia tek. Igazgatóságának oly
kérelemmel, mincsenet ont elfo-
gadni és kiadásai körü igtat-
ni szivaskedjék.

Értesíttetett 1888. jun. 11.

Minthogy ez ügyben eddigelé
semmifele értesítést nem vettem,
e körülmejből azt kell következ-
tetnem, hogy a dolgozat eltévedt
illetőleg nélgát tévesztette.

Miérül is fiverkedjék velem
közöbrü azt, vagyon és mikor
vetetem ét dolgozatomat.

Kivali tisztelettel mara-
dok

Nagyvarad

alázatos szolgaja
Dr Werner Kerió
(aláírás.)

GYŐRFI LEO

divatáru- és vászonkereskedese
GYŐRÖTT.

Mode- und Leinenwaaren-Handlung
RAAB.

Tekintetes
Tudományos Akadémiának
Budapesten

A szakmámban gyakran előfordul ez a szó „Buxfinnpaper", melynek magyarra forditását nem ismerem, és nagyobb fáradozásom mellett sem sikerült azt kipuhatolni, holott sürgősen szükségem volna reá.

Bátorkodom tehát alázattal esedezni, miszerint nevezett szónak magyar nyelvre forditását velem közölni szivesKedjék, mit előre megköszönve maradtam

Győr 1888. Junius 8-án.

Kiváló tisztelettel

Győrfi Leo

5 kros levéljegy válaszra.

Árutömeg, áricsoport.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári nivatal.

Érk. 1888. jun. 11.

548.

Expedíttetett 1888. jun. 11.

Nagyságos főtiszteletű ur!

T. è. május hó 4ẽn 428 sz. a. kelt nagy"
becsü èrtesitèsèvel tudósitani méltóztatott, hogy
a m. tudományos Akadèmia levelező" tagjai"
sorába felvèttettem.

Midőn e kitüntető megtiszteltetèst megkö".
szönném, van szerencsèm kijelenteni, hogy ezt
örömmel elfogadom.

Szèk foglaló èrtekezèsemet az alapszabá".

lyok értelmében egy év leforgása alatt
jogom megtartani.

Nagyságodnak v a Magy. Tudományos
Akadémia Elnökségének kiváló tisztelettel

Budapest 1888. jun. 6.

alázatos szolgája
Berzik Árpád

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk 1888. június 11.

549.

1.

1878/81 szám.

Csaszka György szepesi püspök mint a hazai tót kör
művelődési egyesület elnökének f. évi április hó 25-ről kelt folyamodványát,
melyben arról kéri, hogy a Tekésházy féle alapitvány tőkéje után a jövő
1889 évtől járó kamatoknak az egyesület által célba vett s a tudomá-
nyos Akademia felügyelete alatt készitendő magyar tót és tót ma-
gyar szótár kiadási költségeire leendő fordithatása engedtessék meg:
van szerencsém a tudományos Akademiának f. évi május hó 3-án
4.32 sz. a. kelt magyarázati felterjesztésére vonatkozólag, szives véleményezés
végett vissatérőleg f. alatt megküldeni. —

Budapest, 1888 évi junius hó 7-én.

Trefort

A magyar tudományos akademiának.

2

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári nivatal.

Érk. 1888. junius 11.

550.

Nagyméltóságú Vallás- és Közoktatásügyi Minister Ur!

Kegyelmes Uram!

A hazafias irányú Magyarországi tót Kormívelődési Egyesület folyó évi febr. 11-én tartott közgyülésében elhatározta, hogy mivel jelenleg az egész hazai magyar és tót irodalomban nem létezik oly magyar-tót és tót-magyar szótár, mely a nyelvtudomány mai színvonalán állana: egy ilyen műnek létrehozására haladék nélkül megtétessenek a szükséges előkészületek, s ahoz a magyar tudományos Akademia támogatását is kikéressék.

Minthogy azonban a magyar tudományos Akadémia csak a Nagyméltóságú Vallás- és Közoktatásügyi m. Kir. Ministerium részéről annak kezelése alá bocsátott Teleki-Házy Mihály féle alapitvány kamatait fordithatja a nem csupán magyar nyelven megjelenő, de azért a magyar nyelv terjesztését is előmozditó müvek segélyezé-

sére:

zésére: mi tisztelettel alólirottak, mint a fentnevezett tót Közmivelödési Egyesületnek megbizottjai, azon alázatos Kérelemmel járulunk Nagyméltóságodhoz, mint a nevezett alap jókezelöjéhez; méltóztassék Kegyesen megengedni, hogy a Feketházyféle alapitványnak kamatai, a jövö 1889 évtöl fogva, az Egyesületünk által választ vett, s a magyar tud. Akadémia felügyelete alatt készitendö Szótár kiadására fordittathassanak, s a hazai nyelv megtanulása ez által is megkönnyittessék.

Mely alázatos Kérelmünk megnyitása mellett, kivált tisztelettünk ösztönlete nyilvánitásával, vagyunk

Nagyméltóságodnak

Budapesten, 1888. April 25.

alázatos szolgái

Csáska György

mint a hazai tót Közm. Egyesület elnöke.

Zsilinszky Mihály

titkár.

17321 27/4 1888

Nagyméltóságu

Trefort Ágoston

Vallás- és Közoktatásügyi

m. kir. Minister Urnak

20522/85

alázatos Kérvénye a bent-

iratokról.

III

melyben a Fekéthazy féle alapitvány kamatait egy magyar-tót és tót-magyar szótár kiadására fordittatni kéri.

1888
V

2. 13190.

5. sz.
ügy. jelentés

Mélyen tisztelt Akadémia!

Néhai Rhédey László hagyatéki ügyéből kifolyólag a sárospataki ref. főiskola jogigazgatójának Németh László urnak az Elnök ur ő Excellentiájához intézett kérvénye a főtitkári hivatal részéről f. é. május hó 29-én 526. sz. a. véleményezés és javaslat megtétele végett hozzám áttétetvén, a közlemény 1. alatti visszaszárása mellett szerencsém van jelenteni a következőket:

1. I. néh. Reviczky Imre ismeretlen örököscii képviseletére kirendelt ügygondnoknak - néhai Rhédey László végrendeleti örökösei 1: és pedig 2/5 részben a M. T. Akadémia, 1/5 részben a Nemzeti színház nyugdíjintézete, 1/5 részben a debreczeni és 1/5 részben a sárospataki ref. főiskola 1 elleni perében - a per előnyös kimenetele a 1. alatti kérvényben foglaltak szerint is attól függ, hogy a kérdéses és évekeu át több izben sürgetett - eddig azonban meg nem talált okmányok a M. T. Akadémia érdekében a per bírája előtt produkáltassanak.

A M. T. Akadémia eddig még nem rendezett ügyvitelei közt sikerült ezen döntő bizonyítékokat képező okmányokat - melyek a 1. alatti kérvényben is körülirvák - felleluem.

Minthogy pedig a kérdéses okmányok közjegyzőileg hitelesitett másolatai a perben leendő használatra tökéletesen elegendők, azok eredetijét az akadémiai irattárból rövid használatra

átvévén, hiteles másolatairat a kérvenyező s a perben a M. T. Akadémia képviseletével megbizott Németh László urnak postai uton elküldöttem.

A kérdéses okmányok hiteles másolatai segélyével a közös védelem előmozditva s a per előnyös kimenetele - igénytelen nézetem szerint - biztositva lesz.

II. A tarczali 302. sz. tjkben jelenleg is Rhédey László nevén álló, azonban 1886. évi február 2án kiállitott és ugyanazon év márczius 15én elnökileg jóváhagyott szerződéssel Bajusz Mihály és nejének Borbála eladott 366. helyrsz. ingatlan telekkönyvi állapotának rendezése tárgyában mindenben osztom Németh László főiskolai jogigazgató ur 1. alatti kérvényében foglalt előterjesztését s mivel a kérdéses ingatlanra nézve a hagyatéki póteljárás megindítása szükséges, mert e nélkül az eladott ingatlan a vevők javára telekkönyvileg annak idején átiratható nem lesz, oda terjed az én alázatos véleményem is, hogy ezen ügyben Ritovák Zsigmond kir. tanácsos nagyváradi ügyvéd ur - a mennyiben helyettesitésének elfogadni hajlandó lesz - bizassék meg az ügynek a nagyváradi kir. törvényszéknél, mint hagyatéki birósánál lefolyó rendezésével.

A mennyiben a M. T. Akadémia ezen előterjesztésemet elfogadja, a tarczali ingatlan telekkönyvi állapotának rendezésére Ritovák Zsigmond urat fogom felkérni.

Midőn még azon kérelmemet előterjeszteném, miszerint ezen jelentésemet tudomásul venni s a 1. alatti csatolmánynak további használatul nekem visszaadatni méltóztassék, maradok

Mély tisztelettel

a M. T. Akadémiának

alázatos szolgája

Dr. Fejérpataky László
akadémiai ügyész

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. jun. 12.

551.

A

Nagytekintetű M.
T. Akadémiához

jelentése

Dr Tejérpataky Kálmán akadémiai ügyésznek

néh. Rhédey Sándor hagyatéki ügyére vonatkozólag.

az 526/88 sz. hoz.

1. a. csatolmány.

Az országos Magyar Képzőm Társaság

Tekintetes Igazgatóságának.

Élénk örömmel vettem tudomásul a Tekintetes Igazgatóság f. évi jun. 2-án kelt nagybecsű átiratából azokat, hogy a Társulat Választmánya Lotz Károlynak az Akademia disztermében az ünnepélyes történő koszorúzása alkalmával a történelem nagy alakjai iránti kegyelet nyilvánítására gyönyörű határozatot hozott; ezzel az Akademia által kitűzött cél elérését is előmozdítani.

Nincs kétségem afelől, hogy a kiváló művész nevezetes szobrainak sokszorosítása a művelt magyar közönség sorában régi a művészet iránt mutatott érdeklődés alapját szilárdítaná meg.

Az Akademia Igazgató Tanácsa, melynek a Tisztelt Igazgatóság Tanácsa is Igazgatóság kérem a legközelebbi ülésében előterjesztést tenni, hogy a kellő részletekkel fogja a sokszorosítási jogot a M. K. Társulatnak

átengedni, és így — tekintsed

a engedségre — nem kérem

mai most beleegyezésemet adni

ahhoz, hogy a fenyképi felvétel

emkörölkeresch, és az ahhoz szükséges

állvány a dunszerembem felállíttassék.

Budapest 1888 január 11.

Tisztelő barátod Ny. Ala.

552

888.

Tekintetes Akademia!

Van szerencsém jelenteni, hogy a „Szó„
halmos f. hó 10 ikén a T. patakai és
T. a. Ujhelyi iskolák által rendezett
Kazinczy-emlék ünnep, a melyen a
f. é. maj. 28 ikán 521 sz. a. kapott meg„
bizatás folytán a m. t. Akadémiának
képviseleti szerencsém volt, a közönség
meleg érdeklődése mellett, jelen is
ely fényesen sikerült, hogy ezt mél„
ján nemzeti és irodalmi ünnepeink
sorozatába.

Az ünnepélyre a T. patakai ref.
főiskola és gymnasium növendékei
a reggeli vonattal - a Ujhelybe meg„
érkezvén, a hozzájok csatlakozott
T. a. Ujhelyi r. k. gymnasium növen„
dékeivel együtt fogadtatásukra
tak ki a lóbogókkal feldíszített szín-
nepies szinek előtt városból - Szépkalom„
ra, hol már a város és vidék érkezni
sége s a mit, különösen figyelemre mél„
tónak s kiemelendőnek tartok, a mü„

veltség alantabb fokán álló- de a nemzeti-
ségért, nem kevésbé lelkesülő fegyénybe-
li sorsu polgárság is várta őket, időköz-
ben megtekintvén a mausoleum belsejét, és a lavaly megujitott szép sírt.-

A fanulo ifjuság megérkezte után azonnal megkezdték az ünnepélyt.-
Mindenekelőtt a s. pataki főiskolai dalárda a „Fohász" t énekelte el, mire elöirott, rövid szavakkal üdvözölvén az egybegyültekét a mausoleum lépcsőjéről, átadtam a szót a s. pataki főiskola köz. jogi tanárának Nagy Gusztáv urnak, ki az ünnepélyt szépirtéü rövid beszéddel nyitotta meg, melyben összehasonlitotta az évekkel ezelőtt tartott első Kazinczy ünnepet a maival utalván arra, hogy mig az inkább politikai szinezetü volt, a mai kizárólag irodalmi és nemzetiségi. Ismertá továbbá a Kazinczy alap eredetét és hivatását, a mostani pályadijak történetét, s hálás köszönetet mondott érettök a m. t. Akadémiának.-

Ezután Molnár Lajos s. pataki gymnásiumi tanár olvasta fel lelkesitő hangon Kazinczy emlékezetét, hevével s ihletségével magával ragadván a nagy közönséget.

Beszédet van szerencsém ide „mellé"
kelve nyomtatásban bemutatni:
Molnár felolvasása után Kovács István
III-ad éves hittan hallgató „valta el Ka-
zinczy Ferenc emlékezetéről Tompa Mihály-
tól.-

Ezek következtek a jutalmak kiosz-
tásai:

A s. pataki főiskola számára kitüzött
10 darab aranyat Szathmary József II-évi
hittan hallgató nyerte „Ily czimü érte-
delmes dolgozatával: „Kazinczy Ferenc
nyelvujitása különös tekintettel a
nyelvujitás jogosultsága és szükséges-
ségére; s mi befolyással volt a nyelv-
ujitás a nemzeti élet fejlődésére."
A s. pataki ref. főgymnásium számára
kitüzött 5 aranyat Gulyás István 8-ik
gymnásiumi osztályt végzett legjele-
sebb tanuló és
a s. a. ujhelyi r. k. gymnásiumnak
adott 3 aranyat Buza József 5-ik osztály-
beli legjelesebb tanuló nyerték el.-

A pályadijakat az illető igazgató
urak lelkes buzditó szavakkal adták
át a nyertes ifjaknak a mausoleum lép-
csőzetén a közönség és tanuló ifjuság
előtt s ennek élénk tetszései kiséretében.

Tervben volt az is, hogy Szathmáry
József müvének kis hibáit fel fogja

olvasni, de ennek a fenyegető "eső" miatt el kellett maradnia.

Az időközöket a s. patak fő"iskolai és s. a. ujhelyi gymnásiumi dalárdák föl"lötték ki alkalmi dalaikkal, melyek közül megemlítendő az ez alkalomra irt szép dalköltemény „Kazinczy hymnus" Szöllősi Istvántól, melyet a s. a. ujhelyi gymn. dalárda igen szabatosan adott elő.

Végül az ünnepet Halmy László s. a. ujhelyi gymnásiumi igazgató igen meleg hangu beszéddel zárta be.

Az ünnepély után s. a. ujhelyben tartott közebéden Fejes István a s. patak fő"iskola egyházi gondnoka lelkes pohárköszöntőt mondott a m. t. Akadémiára, a két iskolának kitünő fejlődésükért, melyben ki legujabb intézkedéseiért, melyek ezen, évenként ismétlendő, nemzeti és irodalmi ünnepet életbe léptetté.

Ilyen volt az emlékünnep lefolyása:

Megfelelt teljesen a m. t. Akadémia intentiójának s méltó volt a két város iskoláinak tanári karához. Oktató, buzdító s mindenek felett kazafias!

Az ünnep napján megjelent helybeli lap"nak a „Zemplénnek" "számát, melyben Kazinczy emlékének volt szentelve van szerencsém fentén ide j. mellékelni:-

Ez alkalomból van még szerencsém a következőket jelenteni:

Hogy az ünnepélyek azok telke-
ben, kik megjelentek nemileg megörökí-
tem és Szépalommak kívánok terjeszteni,
az ünnepet megelőzőleg lefényképez-
tettem a mausoleumot, kék, alakban
és a sírt, és felhatalmaztam a fényké-
pészt, hogy képeit az ünnepélyen árúsíthassa; melyek ezentúl a mausoleum-
ban is a látogatók által emlékül meg-
vásárolhatók lesznek. - E 3 darab fény-
képet van szerencsém ide / mellékelve
beküldeni: - Az alkalomból 80 darab
árúsított kép vízi útján Kazinczyemlé-
kezetét a családok körébe. -

Jelenteni továbbá, hogy Kazinczyte-
rencz itt lakó unokája Becske Bá-
lint k. adófelügyelő úr kérésemre ez
alkalommal a tulajdonjog fentartá-
sa mellett több emlék tárgyat adott
át, az egyik, idáig még üresen állott
díszszekrénybe, melyek közül 5 darabot az
ünnep alatt már ki is volt állítva, - s
hogy Pólányi Gyula úr is ajándéko-
zott e czélra egy könyvet. A tárgyak
jegyzékét, mellékelve mutatom be.

Az emlékünnep lefolyása alatt foly-
tonos attól tartottunk, hogy Zápor

fogja a közönséget távozásra bírni, mely körülmény arra figyelmeztetett bennünket: hogy, ha azt akarjuk, miszerint ily ünnepélyek évenként megtartassanak az ide sereglő közönség, de a más alkalommal is ide kirándulók az idő viszontagságai ellen legalább részben védve legyenek, a park ujjá alakítása alkalmával okvetlenül arról is fog kellene gondoskodni, hogy valamely fekvésében ízlésessé helyezett megfelelő nagyobb pavillon és épitvény, melynek tervezetére nézve már meg is kerestem Kock Henrik müépitészt urat. A költség előirányzatát lesz szerencsém annak idején előterjesztés végett bemutatni.

Megragadom ez alkalmat, hogy még némely tpendőkre nézve kivánságomat is tudtul adjam. Akadémia figyelmét.

Az ünnepélyt megelőzőleg azon botrányos eset fordult elő, hogy a s. patakí állami tanitó képezde az emlékünnep napján nyári mulatságot akart S. Patakon rendezni, a szerelvénynek szóló ide f. évi meghivó tanusága szerint s magán erbesülés után budem, abbeli elkeseredésében, hogy az állami tanitóképezde a pályadijjal való részét

telésből kimaradt. Ő nagymélt. vkörök. tudósügyi miniszter urnak a tanfelügyelő jelentése folytán távirdailag kellett e bokrétányt megakadályozni s a tanárok csak így vehettek részt az ünnepen.

Miután az állami tanítóképezde (való-
X színűleg csak feledékenységből nem ré-
szesült pályadíjban s miután annak nö-
vendékei, kik első sorban hivatva vannak
a nép fiaiban a hazafiság érzetét gerjesz-
teni s ébren tartani, arra csakugyan érde-
mesek is, kérem a t. Akadémiát, hogy
jövőre nézve a már e czélra fönt 20 aran-
nyon kivül még 6 aranyat a s. patak
állami tanítóképezde növendékei szá-
ra felosztandani s a pályadíjnak kitüzé-
si modalitásait ezen intézetben a minisz-
ter által kinevezett igazgató tanács ra
bizni kegyeskedjék.

X Jelentésemet nem zárhatom be a nél-
kül, hogy még azon benyomásra kö-
telességszerüleg ne figyelmeztessem a tek.
Akadémiát, melyet az emlékünnep tett
gyakorolt. A Kazinczy mausoleum, mint
nemzetiségünk dicső jelképe épen a magyar
faj lakta határon, de már tót ajku nép
által lakott községek határaiban áll.
Sakkor, midőn a magyar nemzet e helyen
ünnepet ül, a tulajdon község, mely
csak legujabban vette fel a Kazinczy által

neki adott nevet „Szépkalom" (azelőtt Kis-
Bámpácska) s úgy a vele összefüggő község-
széd Hosszúlúz lakossága is csak bámul,
mert nem érez velünk. Valóban csak e
nép békés természetének köszönhető, hogy a
mausoleumot környező kertben, melytől nem
kegyeletet tartja vissza a népet, több kár nem
esik. Ezt behunyt szemmel tűrnünk nem
szabad. Ezen két községek, mely a ma-
gyarsággal való szomszédságánál fog-
va a magyar nyelvtől nem idegenkedik
mielébb minden áron meg kell magya-
rosítanunk. Sőt ön a legrövidebb idő
alatt elérhetőnek látszom jó állami isko-
la felállítása által, melyre itt különben
is szükség van, mert Szépkalomnak isko-
lája sincs s mely méltó párja lenne a mau-
soleumnak és emléke Karinczynak.~

Ezt tovább indokolnom feleslegesnek
tartom itt hozzám javaslatba, ezt csak azért
teszem, mert meg vagyok győződve,
hogy a nagym. kormány erre a m. t.
Akadémia által figyelmeztetve nem
fog késni, daczára a pénzügyi helyzet
nehézségeinek, ezen iskolát minél előbb
felállítatni.

Hogy azonban addig is ezen 2 község
jó indulatát, a kert és mausoleum iránt
megszilárdítsam, saját halálkörömben
mint e birtoknak és kertnek a t. Akadé-
mia által megbízott felügyelője négy, ő-
szesen 10 forinyi pályadíjat bocsátok a k.

tanfelügyelő" rendelkezésére a hosszúlaki
népiskolának 2 sőpkalmi 2 hosszúlaki leg-
jobb s a magyar nyelvben legnagyobb
haladást tett növendéke jutalmára.—

Bocsánatot kérve jelentésem hos-
szasságáért kiváló tisztelettel maradok

S. a. Ujhely jun. 13. 1888.

a tekintetes Akadémiának

alázatos szolgája

Thyrer Kornél

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. jun. 15.

554.

Pfaff Kornél l. t.
jelentése a Szephalaeon
f. é. jún 10 iki tartott
Karinczy emlékünnepéről,
úgy Szepha Corneae vonat-
kozó előlegjegyzésnél

Jegyzéke

az 1883 junius 10 és 11 iki a Karinszy mausoleum számára Kapott tárgyaknak:

I. Beszka Bálint ezrétől

a tulajdonjog fentartása mellett.

1. Karinszy Ferenc Kagyadékából Sevrnes Sèvresi porczellán fordítását R. F. tól.
2. Mendelsohn Zsoltárainak egy példányát Karinszy f.nek a boritéklapra vett sajátkezü jegyzeteivel.
3. 1814 iki Karinszy f. által használt naptárt igen sok sajátkezü jegyzetével.
4. Üveg alatt diszes Ki számára Karinszy Ferenc nejének ősz hajfürtjét.
5. Hasonlóan kiállitva Karinszy Ferenc fiának Lajosnak, Aradon Kivégzett honvéd tábornoknak első szakállát.
6. Két alabastrom urnát, melyekben Karinszy Ferenz szerinte nem sikerült ereit megégetett kéziratainak hamuját tartogatta.

Ezek azonban nagyon megrongált állapotban
lévén, kitisztítás és a mausoleumhoz illő
stylszerü talapzattal való ellátás végett,
Koch Henrik müépitész urhoz küldtem arczkat
hogy ahhoz irtövel igazitana meg.
Beiske ur legközelebb még szárazo
czás évében sárgrat fog a mausoleum-
ba beszolgáltatni.

II. Bólányi Gyula uttól

1. „Kazinczy Ferenc Kül-földi játszó-
szinje. Első" Kötet. Hamlet. – Stella. –
Miss Sara Szampson. (: de csak Hamlet
van meg :) Kassán. Ellinger Jácos kir.
priv. Könyvnyomtatójánál 1790."

S. a. Ujhely június 13. 1883

Beyer Kornél

Segyzéke

a Deske Dáliczkáról

és Bolányi Gyuláról

a Szépalmi mausoleum

számára Kapott két

gyaknak.

ad 554
/ 888.

MEGHÍVÓ.

A sárospataki állami tanitóképezde ifjúsága

1888. évi junius 10-én, a «Kossuth-kertben»

NYÁRI

TÁNCMULATSÁGOT

rendez, melyre

t. címzett urat és családját tisztelettel meghívja

a rendezőség:

Podszedli Mátyás,
ellenőr.

Sebeczki Győző
Lucskai János
Szabó Dezső
Török Lajos

Putnoki István,
ifj. alelnök.

Kovács István
Soltész Kálmán
Bodon Barna
Kodi József
Szabó Péter

Gergely István,
pénztárnok.

Köszeghi István
Nevelős Lajos
Dobos Géza
Kocsis János.

Belépti díj: Személyenkint **40** kr; családjegy **1** frt.

Kezdete d. u. 4 órakor.

Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a városháza nagy termében fog megtartatni.

Nyomatott Sárospatakon.

Nagyságos

Dr. Chyzer Kornél

úrnak

Helyben.

Sátoralja-Ujhely, 1888. junius 10. 24. sz. Tizenkilencedik évfolyam.

ELŐFIZETÉSI ÁR
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A nyilttérbe minden garmondsor dija 30 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HIRDETÉSI DIJ:
hivatalos hirdetéseknél:
Minden egyes szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Kiemelt disztetük a körzettel ellátott hirdetményekért tárgyértük szerint minden □ centiméter után 3 kr számittatik.

Állandó hirdetéseknél kedvezmény nyujtatik.

Hirdetések a „Zemplén“ nyomdába küldendők.

Kazinczy Ferenc.

Egy iró emlékezetének szentelt ünnepet ül ma Széphalom. A ‚nemzet-hálátlanság égbekiáltó némasága‘, ‚a nemzet-szégyen Kain-bélyege‘: Széphalom megélénkül az ünneplők zajától s tanuságot tesz Kazinczy szellemének, hogy eszméi termékeny talajra találtak a szép, jó, igaz eszmékért, az örök ideálért lelkesedni tudó szivekben; mert felfogjuk, érezzük, ismerjük a magas célokat, melyekért egész életén át küzdött s méltó letéteményesei vagyunk a ránk hagyott örökségnek, a Tőle gigászi erővel védett, öntudatos művészettel ápolt, finom ízléssel megnemesitett magyar nyelvnek.

Kazinczy neve s a nyelvujitás elválhatatlanok.

A magyar irodalom-történelemnek nincs elszomoritóbb s mégis dicsőbb lapja a nyelvujitásénál. Egy kevesektől értett, soktól félreértett, a legtöbbtől nem ismert ember félszázados küzdelme ez, fiatalon megkezdve, soha nem lankadva, késő aggkorban is ujult lelkesedéssel, néha a kétségbeesés erejével vivott harca az ó- s uj-kor klasszikus műveinek emlőjén finomult ízlésnek, eleganciának a roszakarat, a szellemi korlátoltság, a kicsinyeskedésig gyanuskodó konzervatizmussal szemben. Pedig Kazinczy törekvése jogosult volt. A nyelvujitás politikai forradalom is s ezek nem egy évszáz, sem egy ember művei. Az angol s francia forradalmat sem Cromwel, sem Mirabeau nem csinálták. Kazinczynak sem műve a nyelvujitás. Megnyilatkozása volt ez, mint bármely esemény, a történelem logikájának s célja volt: a magyar nemzetet nyelvében, művészetében, a tudomány- s politikában a többi nyugat-európai művelt nemzetekkel egyenlő ranguvá tenni.

Öntudatos nyelvujitási törekvések jelentkeztek a magyar nyelv [illegible] mindég, valahányszor a nemzet szellemi világa uj fogalmakkal, uj eszmékkel bővült. Számos uj szóval árasztja el nyelvünket a kereszténység felvétele is, mert az uj eszméket szükséges volt a nemzettel megértetni. A középkor egyoldaluan fejlesztette a nyelvet, csak a vallási élet körében, mert ez a szak nem érintkezett ugy, mint ma egyébbel: filozófiával, természettudománynyal. A XVI. és XVII. évszáz irói igyekeznek az átvett idegen szókat hazaiakkal pótolni s uj szókat öntudatosan képezni. A XVI. évszáz irói nem átallottak élni a nép kifejezéseivel. Pesti, Heltai stilusa népies. A XVII. évszáz teológiai vitái és több oldalu tudományossága szintén uj eszmékkel, uj fogalmakkal, kifejezésekkel gazdagitották a magyar nemzet szellemi világát s azért számos szót és szólásmódot is alkottak e kor nagy irói. Sőt ekkor már valóságos vita támad az ujitók és az ujitást ellenzők között. Gelei a neológiát védi Medgyessi orthologiájával szemben. Ez a nyelvvel szemben semmit sem enged az esztezisnek a választékosabb, szebb kifejezések kedvéért, — az meg tág tért nyit a szók alakitásának.

A XVII évszáz végén s a XVIII. évszáz első felében a politikai harcokkal megszünnek a nyelvért való küzdelmek is. A tespedés, a letárgia kora ez. A nemzet leveretve végső perceit látszik élni, mert lemondott létének még egyetlen támaszáról: a nyelvről is. A felsőbbb körök társalgásában a német és francia nyelv járja, a közigazgatás s középosztály nyelve a latin s a latin idiomákkal szaturált magyar. Mintha az erős, hajlitható magyar nyelv egyszerre elviszitette volna minden képességét magasabb eszmék kifejezhetésére! Három évszázzal látszottunk visszasülyedni s veszedelem fenyegetett, hogy Európa népeinek kulturális törekvéseiben nincs része a magyarnak!

Ezt látta be Kazinczy is tisztán felállitván magának a kérdést: határozottan felelt reá s bátran kitüzte az ujitás zászlaját. Mindent megengedett magának és kötségnek a szép nevében a nyelv szellemének korlátain belől. Azt akarta, hogy a magyar nyelv a nyelvek ideálja legyen. Hajlékonynyá, alakithatóvá kivánta tenni mint minő a görög, tömörré mint a latin, választékossá mint a francia s a magas, bölcselmi eszmék kifejezésére alkalmassá mint a német nyelv. Törekvése volt megőrizni a nyelv tisztaságát s mégis kifejezni magyar nyelven mindazt, mi szép, magasztos csak létrejöhet az ember agyában. Forditásaiban, eredeti müveiben sem engedte magát korlátoztatni a nyelv nyügeitől s mindazt lenyeste, miben finomult izlése megbotránkozott. A legnemesebb izléssel felfogott feladatát sohasem tévesztette el szemei elől, öntudatosan lépte át a nyelv korlátait s hibáit öntudattal követte el. Szembeszállt minden nehézséggel s az igazság s eszméi győzelmének érzetében egy pillanatig sem engedte kivétetni kezéből a zászlót a kicsinyeskedők, a gunyolók, őt a nyelv Herosztrátesének, őrültnek csúfolók táborától. Soha irodalmi harc nagyobb hévvel nem vivatott és soha eszmékért küzdő felek anniyra méltatlanok egymáshoz nem valának!

Kazinczy célját érte. Teljes irodalmi siker követte törekvéseit és semmi sem bizonyit jobban mellette mint az, hogy szavai, szólásmódjai a nemzet lelkébe mentek által s most a nép ajkáról is hangzanak azok. Irodalmunk lépést halad az európai irodalmakkal s nyelvünk szépsége, gazdagsága irigyelt a müvelt nemzetektől is.

Petőfi egykor szemére hányta a nemzetnek rút hálátlanságát Kazinczyval szemben.

„Magyar nemzet, most nem volnál magyar!
Ő akkor volt az, midőn senki nem volt,
Midőn magyarnak lenni szégyen vala‘ . . .

E szemrehányás ma nem volna jogosult. A nemzet Mekkájává lett Széphalom. Hálás nemzete lerótta tartozását.

Ki életét nemzete jövőjének szentelte — nemzete tudatában örökké él s minden idők tiszteletére érdemes.

TÁRCA.

Kazinczy emlékezete.

Zombori Gedőtől.

— A Zemplén eredeti tárcája. —

Egy nap, amelyen ezerek szeme most,
Felejtve bút s három gyász századot —
Széttört remény s az irtó kardon át,
Dicsecsel fénylő jövő napokba lát!
Támadhat vész és zúghat a vihar,
Bal napokkal megküzdhet a magyar;
Mert éltet nyert derék népünk szivén,
Mit a költő szólt lantja zengzetén:
Honé a szivben minden dobbanás
S a hölgy ajkon a szent imádkozás.
A férfi gondját, szive lángjait,
A gyermek vágyát, férfi karjait
Egygyé forrasztva esdekel imánk:
Oh légy már boldog imádott Hazánk!

Halvány mécs lett Árpád lelke, lángja;
S hogy eloltná, ezt is ármány fútta . . .
De hirtelen fénycsillag az égen:
Szól egy ember elfeledett nyelven,
Melyen parancsot — a félvilágnak —
Hadat verő bátor hősök szóltak! . . .
Éled a nép, újból éltet nyernek
Lélekben — a párduc bőrös ősek
Megpendité Hadúr nyugvó kobzát
Átvillanyozott egy még alvó hazát . . .
S a lelkesültség áradattá lőn,
A völgyben lent és fent a béretetőn,
Kezdett omolni szét a gát, lehullt . . .
S a tenger egyet rémitőt mozdúlt . . .
Egy eszme szólt lenn s Kárpát ormain:
Kazinczy szólt egy nemzet ajkain.

Hol van, hová rejték a látnokot,
Kinek lelke nagy jövőbe látott,
Ki tépett ugy zászlótartója lett —
Porló romokból templomot emelt,
Ki kunyhóból az elsatnyult árvát
Lakni dúsak házába vitte át,
S szobrát — a nyelvet addig ölelé,
Mig életet s lelket lehelt belé!? . . .

Oh jaj, oh jaj, kezén a lánc csörög,
Arcán maró kinoknak könye görg! . . .
S tán váz nőtt fel a börtön éjiből,
Tétlen: napot ki nap után őröl.
Oh nem! Rá szentelte még napját, éjeit,
Hogy vissza adja bűvös bájait —
A lágy, édes — s ha kell — szilaj nyelvnek,
Melyben harckürt s zengő dal beszélnek,
Mely dörg, harsog, miként a fergeteg,
Vagy lágyan Eolhárfaként zeneg.

Oh látnok s mártír, oh te nagy s dicső,
Kinek porából honszerelmünk nő;
Mig magyar földön magyar szív dobog,
Szentelt neved — Kazinczy — élni fog!

* * *

Oh magyar nemzet — fényes ősi kard,
Melyen vérrozsdát sok babér takart;
Csak tartsd meg tisztán ősi fényedet,
Ne félj akkor ármány el nem temet!
Tudás most a népek élet ára, —
Ez ragyogjon imádott hazánkra. —

Mai számunkhoz egy iv melléklet van csatolva.

A vármegye gyüléstermébol.

(Május 24., 25. és 26.)
(Folyt. és vége.)

Olvastatott a Budapesten elhunyt *Bukovinszky József*, zemplénvármegyei közkórházi volt orvosnak egy Zemplénvármegyében született ifju neveltetési és tanittatási költségeinek fedezése végett a vármegye közönségének kezelésére bizott 3000 ftos jótékony-alapitvány ügyében beadott alispáni jelentés. A közgyülés e hazafias célu hagyományozást az örökhagyó emléke iránti kegyeletes érzülettel vette tudomásul és az időközi kamattal 3669 ft 18 krra felszaporodott s a vármegye pénztárába befolyt alapitványi összegnek gyümölcsöztetése iránt határozván, az alapitvány kezelését köruliró és a végrendelet intézkedésének megfelelő szabályrendelet elkészitésével hét tagu küldöttséget bizott meg.

A kir. államép hivatal szakjelentése szerint a vármegyeháza nagytermében rendeztetni szokott jótékonycélu táncmulatságok az épületet erősen megrongálván, sőt magát a nagytermet beomlással fenyegetvén: jövendőre nézve a táncmulatságok megtartása ottan veszedelemmel járván, utasittatott az alispán, hogy a termet ily célokra további intézkedésig át ne engedje. Tekintetbe véve azonban, hogy a helyi viszonyoknál fogva a társadalmi és humanisztikus szempontok egyaránt kivánatossá teszik, miként a jótékonycélu táncmulatságok a vármegyeháza nagytermében jövőre is otthont találjanak, utasittatott a várm. kir. államépitészeti hivatal, hogy a megfelelő átalakitások tervezetét s az ide vonatkozó részletes költségvetési előirányzatot a vármegye közönségéhez 60 nap alatt mutassa be.

Olvastatott több községnek a saját hatáskörébe utasitott közigazgatási teendők ellátására, valamint sáját községi szervezetére vonatkozólag elkészitett szabályrendelet tárgyában kelt tiszti főügyészi vélemény, melynek elfogadásával ama szabályrendeleti tervezetek megfelelő átdolgozás végett az illető községi előljáróságoknak visszaadatni határoztattak.

Olvastatott a magyarnyelvet és népnevelést Zemplénvármegyében terjesztő egyesület elnökségének átirata, melylyel a vármegye területén még felállitandó kisdedóvó-iskolák, ugyszintén a létesitendő gyermek-menedékhelyek életbeléptetése iránt hozott határozatát propágálás és az e célra alkalmasaknak itélt községek képviselő testületeinél érvényre juttatás végett erkölcsi és anyagi támogatásban részeltetni kéri. A közhelyeslással és hazafias örömmel fogadott átirat felolvasása után a következő községek jelöltettek ki a fenti célra alkalmas helyekül;

I. *Szerencsi járásban:*

Zombor, Gésztely, L.-Bénye, Harkány, Sajó-Hidvég, Kesznyéten, T.-Lucz, Mád, Megyaszó, Monok, H.-Németi, T.-Szada, Szerencs és Girincs.

II. *A tokaji járásban:*

Bodr.-Keresztur, O.-Liszka, Tarczal, Tokaj, Tolcsva.

III. *A s.-a.-ujhelyi járásban:*

Barancs, Trauczonfalva, Zemplén, Ladmacz, Imreg, Legenye, Velejte, Vily, Vitány, Mikóháza, Lasztócz, Czéke, Garany, M.-Jesztreb, N.-Kázmér, S.-a.-Ujhely, B.-Ujlak, Károlyfalva.

IV. *A bodrogközi járásban:*

Lelesz, Czigánd, Kir.-Helmecz, Karád, Bodr.-Szerdahely, Tárkány.

V. *A gálszécsi járásban:*

Gálszécs, Hardicsa, Hoór, M.-Izsép, Sz.-Keresztur, Kozma, Pelejte, Sz.-Polyánka, Sz.-Ujfalu, Vécse, N.-Azar.

VI. *A nagy-mihályi járásban:*

Abara, Berettő, Butka, Deregnyő, A.-Kórtvélyes, Lasztomér, Málcza, Őrmező, Pazdics, Rákócz, Sztára, Vásárhely.

VII. *A varannai járásban:*

Dobra, V.-Csemernye, A.-Hrabócz, Sókut, Szacsur.

VIII. *A sztropkai járásban:*

Sztropkó, N.-Domása, Kelcse.

IX. *A homonnai járásban:*

Csertész, N.-Kemencze, Habura, M.-Laborcz.

X. *A szinnai járásban:*

Szinna, Cz.-Béla, Cz.-Hosszumező, Sztakcsin.

Elvárja a vármegye közönsége nevezett járások főszolgabiráitól, hogy a fent elősorolt községeik előljáróságát és képviselő-testületét ezen, a magyar nemzeti népneveles s vármegyénk népesedésének előmozditására célzó oly fontos és kiválóan ajánlatos intézmények létesitési ügyének megnyerni hazafias és elengedhetetlen kotelességüknek ismerendik. E hazafias feladat megoldásának könnyebbitése tekintetéből *P. Szathmáry Károly* által a magyar nép számára irt s e tárgyakkal megnyerő modorban foglalkozó, ugynevezett »*Piros Könyv*«-ből, valamint az óvóiskolák felállitására és berendezésére vonatkozólag kiadott „*Utasitás*«-ból kellő számu példányokat nevezett egyesület elnöksége ingyen fog bocsájtani főszolgabiráink utján a községek értelmesebb lakosainak rendelkezésére.

T.-Szada k. község képviselő-testületének kérelme, mely szerint a k. községnek nagy községgé leendő átalakulhatása végett folyamodik, a m. kir. belügyministériumhoz pártolólag felterjesztetni rendeltetett.

Olvastatott *Dókus Gyula* biz. tagnak, mint a s.-a. ujhelyi önk. tüzoltó egyesület főparancsnokának *egy vármegyei tüzrendészeti szabályrendelet* jóváhagyása iránt benyujtott előterjesztése. A szabályrendelet véleményadás végett a szakküldöttségnek kiadatott.

Ezekután százakra menő s közmunkaváltságra vonatkozó és számos egyéb, inkább magán természetü ügy nyervén elintézést, több közérdekü ügyre vonatkozó, itten föl nem emlitett határozat pedig a „Zemplén« hivatalos részében is közzé tétetni rendeltetvén — főszámvevő mutatta be s adta elő az itten felsorolt községi költségelőirányzatok és illetve záró számadásokra vonatkozó véleményes előterjesztéseit. A véleményes előterjesztések elfogadásával elintézést nyert költségvetések a következők:

O.-Liszka n. községnek 1888. évi költségvetése s ezzel kapcsolatban a nevezett község háztartásában előfordult kezelési rendetlenségek megszüntetésére vonatkozólag a főszámvevő által előterjesztett javaslat vétetvén tanácskozás alá, a költségvetés kivételesen jóváhagyatott, egyszersmind nevezett község vagyoni kezelése és a multból eredő háztartási zavarok megszüntetése, valamint az észlelt számadási bonyodalmak kitisztázása céljából a zárgondnoki állás fentartása mulhatatlanul szükségesnek bizonyulván, az iratoknak az alispán, a zárgondnoki tisztség időközi javadalmazásának pótköltségvetésben leendő felvétele végett és az ügyben saját hatáskörében megfelelő eljárás céljából kiadatni rendeltetik.

S.-a.-Ujhely város 88. a.-bereczkii körjegyzőség 88, Ladmacz 88, havaji kj. 88, n.-géresi kj. 88, malczai kj. 88, czigándi kj. 88, n. kövesdi kj. 88, butkai kj. 88, n. dobrai kj. 88, tavarnai kj. 88, girincsi kj. 88, leleszi kj. 88, T.-Lucz 88, velejtei kj. 88, n.-mihályi kj. 88, Monok 88, zétényi kj. 88, a.-hrabóczi kj. 88 Monok 88, Mád 88. évi alapköltségvetése és Tokaj 88. évi pót-költségvetése.

Az ugyanekkor elintézésben részesült községi záró számadások pedig ezek:

Agárdi körjegyzőség 83—86, Gesztely 85—86, sztropkai kj. 86, bélyi kj. 85, havaji kj. 86, Sárospatak 84—85, K.-Dobsza 83—84, h.-csebinyei kj. 85, Regmecz és Bite 86, sztarinai kj. 84—85, T.-Szada 87, B. Kisfalud és Szegi-Long 86, Horb.-Csebinye 86, V.-Csemernye 86, Dávidvágás 86, Szacsur 86, n.-géresi kj. 86—87, Sóstófalva 85—86, bánóczi kj. 86, e.-horváti körj. 86, A.-Hrabócz 86, K.-Tárkány 85—86, Csanálos 86, F.-Regmecz 85.

Ezek során a három napig tartó közgyülés az elnöklő alispán megéljenzésével végződött.

A jótékonyság angyalai.

A női kebel legszebb gyöngye a szeretet. És az érzelem annyi változatai között legszentebb az, amelyik a szenvedő emberiség enyhitésére emel oltárt. Lukretia jelleme a karthagói hajfürtök, a női erény eszményi példái a történelem örökbecsü emléke, mig a szivjóság jutalma a jó tett boldogitó öntudata, a hálakönnyekben tükröződik vissza és nem számit rá, hogy lapot nyisson számára a történelem muzsája.

Az élet örökös küzdelem a létért az elemekkel. És midőn nincs erő, nincs hatalom, mely a pusztulásnak gátat vethessen, a nyomor és inség segélykiáltására megdöbben a »jó szivc, az anyagiság rideg korszakában egy fenső sugallatra feltárulnak a szeretet forrásai, a kétségbeesés sötét fellegein áttör a remény sugara, uj életet, uj erőt lehel a csüggedt lélekbe a küzdelem folytatására.

Az idei árvizkárosultak fölsegélésére megindult országos jótékonysági mozgalom szelleme vármegyénk lelkes hölgyeit is megszállotta; áldozatkészségüknek emlékeül, e szerény lapok hasábjai és a segélyzettek hálaérzete nyissák meg a »jó szivc albumát, mert az ő érdemök az alant közlött anyagi siker. Legyenek üdvözölve!

Nyilvános számadás.

A zemplénvármegyei árvizkárosultakat segélyező bizottság által a s.-a.-ujhelyi hölgyek közreműködése mellett folyó hó 2-án a »Dianna« kertben tartott nyári mulatság alkalmából a következő adományok gyültek be:

I. A városból:

Chyzer Kornélné és Kecskés Dezsőné ivén 25 ft 05 kr. Erre adakoztak: Dókus Józsefné 1 ft, Nádory Vilmosné 1 ft, Nyomárkay József 2 ft, dr. Nyomárkay Ödön 1 ft, Gombos Istvánné 50 kr., Dubay István 1 ft, Singer Izrael 1 ft, Hoffer Ferencné 10 kr., Palánkay 20 kr., Ármágyi 20 kr., Csizi 50 kr., Kriegbaum Gyula 1 ft, Zboray Józsefné 20 kr., Rosenblüth 20 kr., Klein Leopoldné 50 kr., Knopfler Sándor 50 kr., Heimlich 10 kr., Zermer Sáli 25 kr., Szamosy Jenőné 50 kr., Dofkay Józsefné 1 ft, Deutsch 30 kr., Jelenekné 1 ft, N. N. 50 kr., Csernyiczky Mihály 1 ft, Zinnerné 46 kr., Irmeretlen 2 ft, Hvozdovitsné 1 ft, Krasznapolszky Ferenc 2 ft.

Löcherer Andorné ivén 15 ft 50 kr. Erre adakoztak: Matolay Etelné 1 ft, Blizmann Ferenc 1 ft, Farkas Istvánné 1 ft, Körmendy Lajosné 1 ft, Adriányi Gyuláné 1 ft, Tokár Józsefné 2 ft, Izsépy Miklósné 1 ft, Barna Bertalanné 1 ft, Steiner Luiza 1 ft, Szeghy Gyula 1 ft, Dókus Mihályné 3 ft, Czigler Józsefné 1 ft, Dongó Gézáné 50 kr.

Nickl Ferencné ivén 36 ft 70 kr. Erre adakoztak: Schön Sándor 2 ft, Friedrich Mór 1 ft, Zlinszkyné 1 ft, Schulcz Sándorné 1 ft, dr. Hornyay Béla 2 ft, Marie Camerer 1 ft, dr. Reichard Sománé 1 ft, Csink Jánosné 1 ft, Kun Frigyesné 1 ft, Schwartz Bernátné 1 ft, Grünbaum Simonné 1 ft, Burger Samuné 1 ft, ifj. Reichard Manó 70 kr., Horváth Endréné 1 ft 50 kr., Major Istvánné 1 ft, Kornstein Mórné 1 ft, dr. Haas Bertalanné 1 ft, Papp Lászlóné 2 ft, Koós Károly 1 ft, Németh Nándorné 3 ft, de Rivó Györgyné 1 ft, Waldmann Adolfné 2 ft, Kecskés Antalné 1 ft, Brezanóczy Béláné 1 ft, Pólányi Gyuláné 1 ft, özv. Cometter Bernardné 1 ft, Gutaman J. 2 ft, Névtelen 50 kr., dr. Ehrenreich Jenő 1 ft, Kasztner János 1 ft.

Pintér Ferencné és Lenkey Mihályné ivén 32 ft 30 kr. Erre adakoztak: Raisz Laura 1 ft, dr. Szepesi 1 ft, Bodeczky Gyula 1 ft, Rosenthal Sándorné 1 ft, Láczay Károlyné 1 ft, Kresinszky Ferenc 50 kr., Móré Gézáné 1 ft, N. N. 30 kr., Friedmann Ábrahám 1 ft, Schön Miksáné 1 ft, Kossuth Ilona 1 ft, Glück Ignác 1 ft, Póka Káz. mérné 2 ft, K. J. 50 kr., Rosenfeld Zsigáné 1 ft, M. N. 40 kr., Szunyoghyné 3 ft, Pollákné 1 ft, Siegmeth 1 ft, N. N. 10 kr., Láczay Elekné 1 ft, Klein Salamonné 1 ft, Lenkey Mihályné 1 ft, Stépán Gyuláné 1 ft, Rácz Gyuláné 1 ft, Nemes Lajos 1 ft, Hellné 50 kr., Gosztonyi Teréz 2 ft, Féiedlieber Albert 1 ft. Polacsek Ignácné 1 ft, Nyomárkay Józsefné 50 kr., N. N. 20 kr., N. N. 20 kr., Pintér Ferencné 1 ft.

Viczmándy Ödönné és Teich Zsigmondné ivén 40 ft 30 kr. Erre adakoztak: Jakobovits Armin 1 ft, Beszterczey Ferenc 1 ft, özv. Decsényi Józsefné 1 ft, Grósz Vilmos 1 ft, Singer Izrael 50 kr., N. N. 1 ft, Kincsessy Péter 2 ft, Weisz Adolfné 1 ft, Teitelbaum Johanna 1 ft, N. N. 1 ft, Hass Lipótné 1 ft, Szécsi Fáni 1 ft, Löwy Adolfné 1 ft, Lövinger Ödönné 1 ft, Szentgyörgyi Vilmos 1 ft, dr. Hornyay Béla 1 ft, Bolgáriné 1 ft, Pick Clementine 1 ft, Waldmann Johanna 1 ft, Reichard Gyula 50 kr., Frischmann Simon 50 kr., Frenkel Lipót 50 kr., Klein Móric 50 kr., Wessely Mórné 50 kr., Reichard Markus 40 kr., Reichard M. 20 kr., Reichard 20 kr., Kálniczky Károlyné 1 ft, Truttler Józsefné 2 ft, Népbank 2 ft, Csuka Ödön 2 ft, Róse József 50 kr., Juhász Jenőné 1 ft, özv. Izsépy Góuláné 1 ft, Kula Györgyné 30 kr., Bauer 1 ft, Langerman 50 kr., Steinblakné 20 kr., Krizsó Tamásné 1 ft, Viczmándy Ödönné 5 ft.

Viczmándy Ödönné és Schön Izidorné ivén 32 ft 50 kr. Erre adakoztak: Viczmándy Viktorné 2 ft, Szerdahelyi Vincéné 3 ft, Hausch Dezsőné 1 ft, Krausz Náthánné 1 ft 50 kr., Kornfeld Mórné 50 kr., Sziráky Barnáné 2 ft, Nagy Béláné 1 ft, Szenczy Lilla 1 ft, Bessenyey Gáborné 3 ft, Keresztessy Lajosné 1 ft, Diószeghy Jánosné 4 ft, Pólányi Géza 1 ft, Fekete Istvánné 50 kr, Jakubcsák 50 kr., Csákó Imre 50 kr., Stich Lajosné 50 kr, Speckné 2 ft, Kornstein Ignácné 1 ft, Klein Lipót 1 ft, Tührer Sándorné 50 kr., Szőllősi Arthur 1 ft, Kun Géza 2 ft.

Oroszy Gézáné és Keresztessy Jelma ivén 16 ft 20 kr. Erre adakoztak: Fehérváry Istvánné 2 ft, Rieder Engelbert 2 ft, Kopper Józsefné 1 ft, Lonszky Adolfné 2 ft, Irányi és Nebesz 1 ft, Ligethy Bertalan 1 ft, Deutsch Herskó 20 kr., Hercz Kálmán 50 kr., Preisz Elkán 20 kr., özv. Erényiné 1 ft, Hericz Sándor 60 kr., Ribó József 20 kr., Orosz Mihály 50 kr., Behyna 1 ft, Pritula Györgyné 1 ft, Weisz Lajosné 1 ft, Neuwirth Adolfné 1 ft.

Dóbiász Edéné ivén 4 ft 50 kr. Erre adakoztak: dr. Löcherer Lőrinc 1 ft, Pékáry Gyula 1 ft, Becske Bálintné 1 ft, Farkas Dezsőné 1 ft, Dókus Gyuláné 50 kr.

Kolozs Manóné és Margitay Józsefné ivén 72 ft 20 kr. Erre adakoztak: Kolozs Manané 3 ft, Kolozs Gyuláné 3 ft, Cseley Borbála 1 ft, Szögyéni Imre 1 ft, Vályi Istvánné 2 ft, Mezőssy Menyhértné 2 ft, Erben Alajos 1 ft, Révy Gézáné 2 ft, Isépy Istvánné 1 ft, Ember Ernő Mihály 1 ft, Koczaurek Ferenc 1 ft, Némethy Józsefné 2 ft, Fábry Károlyné 1 ft, Bodnár Péterné 50 kr., Gosztonyi Alajosné 1 ft, Petrasovics Jánosné 50 kr., Borske Emma 20 kr., dr. Hornyay Béla 1 ft, Átányi József 1 ft, Döllner Lajosné 1 ft, Egry Róza 1 ft, Margitay Józsefné 1 ft, Szilágyi Béláné 1 ft, Klimó Menyhért 1 ft, Friedrich Antal 5 ft; Mandel Gyula 2 ft, H. S. 2 ft, Haury József 1 ft, Schwarcz N. 3 ft, Gettó Gyula 2 ft, Zarubay Bódog 1 ft.

Hegyi S. Gyula ivén 11 ft.

Ezen kivül közvetlenül beküldött: Berman Lipót 2 ft, Kolos Gyuláné 1 ft 50 kr., Kormos Gyula 2 ftot.

Befolyt tehát e cimen **291 frt 75 kr.**

Folytatás a mellékleten.

Melléklet a „Zemplén“ 24-ik számához.

I. Vitézről:

Boronkay Farkasné 3 ft. dr. Kun Zoltánné 3 ft. Elsdinger nővérek 3 ft. Maoks Árpádné 2 ft. Kuczun Miklósné 20 ft. Matolay Bélánné 2 ft. B. Jones Józsefné 3 ft. Fraetter Zsigmondné 2 ft. Kuzmicska Ferencné 10 ft. Perecsényi Jánosné 3 ft. gr. Andrassy Aladárné 25 ft. Vitányi Bertalanné 3 ft. gr. Hoyosné 25 ft. Molnár Leona 3 ft. Graf Józsefné 3 ft. Vezmándy Vazul 2 ft. Zalay Istvánné 20 ft. Füzessery Gyula 1 ft. Olchvary Gizella 1 ft. Dessewffy Józsefné 3 ft. dr. Thomann Dávid 3 ft. Laczay Lászlóné 3 ft. Kassa Gitlant 3 ft. Csekey Lajosné 3 ft. Sissay Gyuláné 10 ft. Mezzner Ilonka 3 ft. Szemere Gézáné 3 ft. Forenczy Elek és Szirmay Ödönné 25 ft. br. Sennyey Kimike magasulatára beküldött a ifj. szabadalom-váltságmutatón 27 ft.

Székely Károlyné és *Kálmán Lajosné* wien 22 ft 20 kr. Ezen adakoztak: Kecskeméty Antalné 1 ft. Lukó Emma 1 ft. Paulay Gáborné 1 ft. Peskovenz 1 ft. Ujhelyy Károlyné 1 ft. nsz. Szabelay Dámáné 1 ft. Szokolay Emilné 1 ft. Fried Karolina 1 ft. Dienes Bertalan 1 ft. Karacsony Mihályné 1 ft. Neuman 1 ft. Hegyfoky Ambrusné 1 ft. Benyovszky Józsefné 1 ft. Kohn Emánuelné 2 ft. Fried Lajosné 1 ft. Benedek Pálné 3 kr. Gutthard J. 1 ft. Kálmán Lajosné 1 ft. Székely Károlyné 1 ft.

Lepesz Istvánné wien 26 ft. Ezen adakoztak: Pilissy László 1 ft. Kapp Lajos 1 ft. Lepesz István 1 ft. Kutis Emma 1 ft. Spiegl Samuné 1 ft. Spiegl Bernát 1 ft. Fröhlich Gyuláné 1 ft. Szentiványi Géza 1 ft. N. N. 1 ft. nsz. Donzil Emma 50 kr., Benjamin Endre 50 kr. Szladek Józsi 1 ft. Jager N. 1 ft. Sanitsák Ferdi 1 ft 50 kr. Varga Elek 1 ft. Orosz Borcsa 50 kr., Rosenberg Ignác 1 ft. Glück Mór 1 ft. Gulasz József 1 ft. Strompl J. 1 ft. Salvassy Ágoston 1 ft. Lechlich Markus 50 kr., Rukovszky Aladár 1 ft. id. Fröhlich Gyula 1 ft. N. N. 40 kr., Lepesz Istvánné 1 ft. Neuvirth Dávid 1 ft.

Befolyt tehát e czimen a mádiakról: **283 ft 20 kr.**

Az étkezési asztaloknál befolyt és pedig: *Drozy Bézáné* asztalánál 24 ft 50 kr., *Matlovich Józsefné* asztalánál 24 ft 15 kr., *Zlinszky Józsefné* asztalánál 36 ft 40 kr.; *Lányiné Kindernél* asztalánál 63 ft. *Szakácsasztalhoz* 63 ft 10 kr., *Virágosnékhoz* 30 ft 05 kr., *Mészárosékhoz sátorban* 42 ft 50 kr., *Szivar sátorban* 46 ft 55 kr., *Pezsgő- és asszonyasztalhoz* 143 ft 20 kr., számszerü pezsgő elmaradás 33 ft 50 kr. Összesen begyült tehát az asztalokból 543 ft 05 kr. *Konyhára* 230 ft 80 kr. *Italért ingyenkére* 232 ft 75 kr.

Bevétel tehát összesen	1282 ft 44 kr.
Kiadás	282 ft 75 kr.
Eddig tiszta jövedelem	1003 ft 69 kr.

amely összeghez hozzá lesz csatolandó a még kint levő sorsjegyek s az el nem nyert vagy visszamaradt tárgyak eladási ára.

A jövedelem az árvaházosoknak javára egyébként betolyt összeghez adatik. A számadások a segélyező-bizottságnál bárki által megtekinthetők.

Csarsolandó tárgyakat ajándékoztak:

A városból:

Ispány Lenke, Bayinger Aranka, Bancsy Jenő, Thurzonszky Lászlóné, Chyzer Kornélné, Matolay Emilné, Farkas Istvánné, Diskus Kázmér, Kecskés Dezsőné, Drangó Gézáné, Schön Sándor, dr. Schön Vilmosné, dr. Nagy Arminné, Schön Jenőné, Major Istvánné, br. Gauzler Józsefné, Füllopp Gyuláné, Nickel Anna, Szaszky Nándorné, Feuchtmann Simon, Juhasz Jenőné, Lenkei Mihályné, Reichard testvérek, Vezmándy Ödönné, Bonch Elemérné, Tesch Zsigmondné, Lassy Edéné, Balogh Károlyné, Kulin Ödönné, Hegyi S. Gyula, Csapó Józsefné, Bokor Józsefné, Szabó Anna, Perlszein Józsefné, Orbán Józsefné, Diskus Gyuláné, Diskus Edéné, Spitzenberg Ottóka, Bogyay Vilma.

A vidékről:

Molnár Béláné, br. Sennyey Kálmán, Franyóssy Boldizsárné, Zabraczky Ottóné, Gerulff Józsefné, Oltványi Gizella, Molnár Leona, Pilissy Tamásné, Veress Gida Károlyné, Zabraczky Ottóné.

Elajándékozó nőmagyarok: Zarubay Bodogán, Lacherer Andrásné, Zlinszky Józsefné, Mayer Imréné, Lefkovits Ignác, br. Gauzler Józsefné, Kassa Bertalanné, Medveczky Jánosné, Nickl Ferencné, Kassa Béláné, Schönfeld Sidónia, Bydeskuthy Sándorné, Szinky Nándorné, Wihs Keresztélyné, Mallarcsik Józsefné, Csaszkovszky Jánosné, Kornitzer Ferencné, Tesch Zsigmondné, Hammersberg Jenő, Reichard testvérek, Mallarcsik Györgyné, Bonch Elemérné, Vezmándy Ödönné, Margitay Józsefné, Ligeti Józsefné, Kulin Ödönné, Hlavatchy Józsefné, Kacz Bertalan, Demjén Gusztávné, Schwarcz Ignác.

Közreműködtek:

Az étkezői asztaloknál: Lacherer Andrásné, Nickel Ferencné, Orossy Gézáné, Csaszkovszky Jánosné, Ligeti Józsefné, Mallarcsik Györgyné, Waldmann Adolfné, Laczay Károlyné, br. Gauzler Józsefné, Dessewffy Erzsi, Nickl Anna, Bergstein Margit, Bancsy Jenő, Matenko Terka, Blizman Margit, Tóth Mariska, Kacz Margit, Demjén Sarolta, Tolnaszthegyi nővérek.

A sorsjátéknál: Pintér Ferencné, Tesch Zsigmondné, Hlavatchy Józsefné, Polányi Gyuláné, Matolay Béláné, Karassz Emma, Mayer Jenő, Balogh Gizella.

A szivar sátornál: Laczy Kornélia, Baronkay Sarolta, Sass Jolán.

A szerelmi sátornál: Margitay Józsefné, Kolonics Anna, Dessewffy Vilma, Tóthos Kázmér, Kossuth Jenő, Izsépy Lenke, Tesik Erzsike.

A virág sátornál: Kulin Ödönné, Benesik nővérek, Hlavatchy Ilonka.

A mézeskalács sátornál: Szerdahelyi Vincéné, Berkeszelay Ferenc, Chyzer Evelin, Vidéky Ella, Kassandra Mariska.

A bazárt és a nagy italos sátorában: Vezmándy Ödönné, Szinyeghy Józsefné, Bonch Irén, Szabó Zsella, Izsépy Evelin, Jeszer Ernő, Kiczmer Jenő.

A sorsjátéknál a következő számok húzattak ki:

7 83 114 115 328 332 329 367 401 420 457 473 479 517 666 630 661 674 808 872 876 963 1020 1038 1044 1045 1077 1098 1117 1130 1155 1202 1230 1296 1408 1438 1457 1541 1556 1548 1650 1653 1698 1703 1718 1763 1788 1813 1865 1899 1903 1919 1956 1926 1947 1964 2024 2050 2086 2088 2138 2284 2262 2292 2248 2228 2262 2240 2247 2288 2340 2439 2630 2408 2413 2440 2470 2528 2571 2569 2664 2656 2654 2720 2769 2775 2747 2778 2765 2771 2708 2881 2884 2836 3071 3084 3080 3096 3030 3062 3158 3129 3252 3284 3357 3388 3307 3487 3528 3550 3552 3667 3657 3680 3628 3780 3728 3812 3927 2954 3924 4080 4145 4167 4124 4001 4004 4176 4020 4164 4032 4128 4280 4134 4136 4176 4240 4234 4246 4281 4287 4330 4388 4319 4339 4368 4340 4349 4302 4440 4450 4472 4437 4435 4486 4443 4469 4477 4543 4567 4512 4508 4542 4533 4475 4628 4677 4665 4650 4681 4682 4663 4684 4808 4820 4826 4753 4847 4906 4988 4850.

A kiknek nyerő számaik vannak, felkéretnek, hogy nyereményeiket *folyó hó 7-éig* a főspan titkár hivatalos helyiségében annál bizonyosabban átvenni, esetleg annak elküldése iránt a nyerő sorsjegyek bemutatása mellett intézkedni szíveskedjenek, mert az erre való idő után visszamaradt tárgyak az árvakarosultak javára ugyanazon nap d. u. 3 órakor, mint ezennel közhírré tétetik hatóságilag a varmegyeháza ifj. termében hatósági közegek közbenjötte mellett nyilvánosan el fognak árvereztetni.

Egyszersmind kellemes kötelességet teljesítünk, midőn az alig remélt eredmény iránt a közönség széles körezemükösök s ezek közül kivalóan S.-a.-Ujhely város hölgyei valamint a kegyes adományozók iránt segélyre szoruló árvakarosultaink nevében hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

Kelt S.-a.-Ujhely 1888. jun. 6.

A segélyező-bizottság megbízásából:

Margitay Józsi. jkv. tagnő. *Vezmándy Ödön.* jkv. elnök.

Színház.

Vasárnap, jun. hó 3-án a Faiu vissza eleresztett fiú hosszu álmából. A mai gyarlag készülő, legtöbbnyire mesterkélt szinkezelés nepszinmüvek közül a magyar népéletből ily egyszerüségben álló eme klasszikus becsü népszinmü, ha nem is nagy, de kellő számu közönséget tudott volna összehozni. Igy csak a szinészeknek jutott a nyilvánosság tanusága, hogy ami egy-egy mütnek keresztülvitelét kezdve Shakespeare-ig, Arisztofanesig, Molière-ig életben biztosit s kontárba jutni nem enged: az örök ifjuságot lehelő szépséget. Tesch Edének e remekalkotását is meg tudja tenni a direktion kangyorrá mélyedő. A Lisztvegülők gyengéje 35 kerekével jeleskedtek. A nézőség szeretetes ismerésében minden felvonás végén a függöny elé hivta, zajosan tapsolva, éljenezte. Hegy *Szidival*, aki Csenge, cigánygyermek szerepében ünnepi diadalmasan vonta magára a közfigyelmet.

Hétfőn, jun. hó 4-én. Szilágyi Vilmos jutalomjátékául a Három testőr — egy fiu czimü, Grandet Dicconi nak 3 felvonásos, kacagtató vigjátéka került szinre — csinos számban egybegyült közönség előtt, mely nem volt fukar sem tapsban, sem kihivásban. *Szilágyi* első jelenetében szép baberkosztümét, vadászul még egy pár diszes buketet is kapott. Ugy ő, mint társai élénk temperamentummal és sok melegséggel játszottak. *Áréna Ida* (Miss Victoria), mint ugyis Master Boxon a (Bessenyei) az angol sportot finom érzékkel juttatták érvényre.

Kedden, jun. hó 5-én kiskorunalma (I) Ujfi kerály, másodszor csaknem üres ház előtt került szinre.

Szerdán, jun. hó 6-án. Egy csepp méreg. Blumenthal O.-nak 4 felvonásos szinmüvét, vagy ha ugy tetszik mint tetszett nevezni a tegnapi szinlapnak is, ezuttal adták. Vagyunk ily megitélésben akár a vigszinpadi szállóigéjéből való *Irendási*, kapott baron véleménél, akár az ujabb fölvetésekből tanult komikus helyzetekre tekintsük, igazabb jogot formálhat. A szereplőkről, élükön a mindig elegans üdvét *Arányi Idával*, egyenkint a összességben teljes elismeréssel szólhatunk, csupán *Gaál* Vendinger szerepe jöhetne tollhegyet a simulhatlan ábrázolásért. Közönség nagyobb részt nőnem is, parányi számu volt.

Csütörtökön, jun. 7-én Lecoq ujdonat operett 3 felvonásban, zenéjét szerezte Kont. J. Történetünk előadása a varmegye árvakarosultak javára. Egyik nagyból a jó szivü közönségeszeretnek lélekrezgése, másik nagyból az „ezeregy éjszaka“ mesés kedvessének ingere csinos számu közönséggé vonzotta meg a szinhaz nagyobb részét. Az est *morális* sikerének hisszük (*Kámán*“, *Barzsenyi* a. *Darvady* ő) és hisszük *Virágy Idának*, akinek, mint a szinpadnak ilyen müfaj interpretálásában, ugyszólván a kisebb sikolam, valló szeretet és e bohózatban szép zenéjü operett partiurájának minden számában tombolo tapsokat arattak. *Barzsenyi* a. Grevin szalónt szerepkörében, mint a társulat szemefyzetnek uj tagja, ma mutatta be magát Ujhelynek először. Lesamitva erősen szellemi modorosságát, jól iskolázott s kellemesen csengő hangjával komolyan számba vehető operett-erőnek mondhatjuk.

*

Tarnóc Géza, a jelenleg városunkban működő szinitársulat kedves igazgatója, hiában hézőn tartja jutalomjátékát, mely alkalommal »Constantin abbé« adatik itt először. Csütörtökön *Ferenczy Józsi* javára »Gasparone«. Ezen két jutalomjátékot, tekintettel úgy a kitünő darabok, mint a szép tehetségü jutalmazottak érdemeire, melegen ajánljuk a t. közönség részvevő pártfogásába.

*

A jövő hét műsora következő: Ma vasárnap, a Kazinczy-ünnepség alkalmából diszelőadással »Ne vigy a kaszárnyába« uj szinben. Tarnóc Géza jutalomjátékául: »Constantin abbé« uj. Kedden: »Királyfogás«. Szerdán, itt először: »Az egér«, vig. uj. Csütörtökön, Ferenczi J. jutalomjátékául »Gasparone«. Pénteken szünet. Szombaton, itt először: »Miknád« uj.

Hirek a nagyvilágból.

Frigyes német császár hajnali kilenc, hogy az nem tréfa-nik, s nyugalmát nem gyógyithatlan bajba. Orvosai most mar bizonyosra veszik, hogy a császár ereje rövid idő multa teljesen helyre all.

A zörök szultán háremében, konstantinápolyi jelentések szerint, tizennégy hölgyet mérgeztek meg ingyalmával és cukorkákkal. Harom a hölgyek közül talán mar meg is halt. A gonosz eltéssegek ellen tartalmi letiltások voltak bekeretve.

Kolumbus Kristóf emlékszobrát Barcelonában, honnan 1492 ben Amerika felfedezésére indult, e héten lepleznék le a spanyolok nagy pompával és lelkesedéssel.

Golyó-szóró puskát talált fel bizonyos *Skrem Maxim* amerikai gépiakatos. Gyilkolás szerszámja percenként 600 az ft. A golyó-szóró puskának gyartási szabadalmat husz ezer Krupp, a hires ágyu-király, vállalta magára Németország számára.

Romaniában ismét fellazadt két falu parasztnépe. A kormanyság a lazadast hamarosan levezeti. A szerencsétlen parasztok fölött orosz ügynökök beszélnek zsi.

Hirek az országból.

A magyar orvosok és természetvizsgálók az idei vándorgyülésüket Tatraliliében tartják meg tartani aug. 23—28-án.

A bécsi zenekedvelő Egyesület Budapesten, az árvakarosultak javára f. hó 5-ön a városligeti iparcsarnok előtt, hatalmas hangversenyt rendezett. A jegyek legnagyobb része elkelt. A hallgató közönség számát 10,000 főnyire becsülik.

Királynének szomorusága. Erzsébet királyné anyját, *Miksa* bajor herceget szállitás ezte. A királynéasszony, valamint a családnak többi tagjai a beteg herceg ágyához siettek s ámnak fölött a betegnek helyzetének jobbra fordulásában.

Különfélék.

Lapunk jelen ünnepi számában azt a formai változtatást tettük, hogy a »hivatalos rész«-t a lap végső rovatába tördeltettük.

Országházban. A f. hó 6-án végbe ment törvényhatósági rendkivüli közgyülésről, valamint az ugyanakkor megtartott közigazgatási bizottsági ülésről tudósitásunk, egyéb közlendőink tulhalmozottsága miatt, a jövő számban fogunk referálni.

* Természetesen, mint Lacherer ecsetei, csak ufelt nimmani hiányban tekintendő. Szerk.

(Értesítés). A jun. hó 10-én Széphalmon tartandy Kazinczy-ünnepséghez a kivonulás d. e. 9 órakor a »Diána« kertből veszi kezdetét. Az ünnepség a mauzoleom előtt d. e. 10 órakor kezdődik. Társas étkezés, tekintettel a bekövetkezhető kedvezőtlen időre, 1 órakor a »Diána« kertben, valamint a táncmulatság 5 órakor hasonlólag ott fog megtartatni. Társas étkezés személyenkint 60 kr., a táncmulatságbani részvét 1 ft. Az ünnepségre külön belépő díj nincs. Az ünnepségre kulon, személyre szóló meghivók ki nem adatnak. A rendezőség.

(Koronázási évforduló.) F. hó 8-án, vagyis Ofelségének magyar királylyá történt megkoronáztatása *huszonnegyedik* évforduló napján, az ujhelyi k. r. nagygimnázium ifjusága e nagyjelentőségü nap emlékéhez illő ünnepséget rendezett. Hálaadó isteni tisztelet után a gimnázium gyülekező termében az énekkar nyitotta meg az ünnepiességek sorozatát *Kölcsey* »himnuszával. *Halmi* igazgató hazafias szellemü beszédet mondott; *Spilenberg Gábor*, a nagyreményü intézeti ifjuságnak egyik jeles tagja a »*Magyarokhoz*« c. ódát szavalta Berzsenyitől. A hazafias szellemü ünnepség *Vörösmarthy* »Szózat«-ának lelkes előadásával végződött. Ez emlékezetes nap tiszteletére tanitási szünet volt.

(Árvaházi gyülés.) A s.-a.-ujhelyi árvaegélyző s jótékonysági egyesület választmánya f. hó 7-én tartott gyülésén elhatározta, hogy a gf. Wallis Gyuláné által az egyesületnek ajándékozott, u. n. Rákóczi-épületet, tekintettel a szakértői véleményre, lebontatja s annak helyébe uj, egyelőre 12 árva befogadására elegendő árvaházat épittett. Az épitési költség 4000 frra, az egyesületnek ez időszerint való tőkéje pedig 6199 ft 99 krra rug. A részletes épitési terv és költségvetés elkészittetésével s azoknak a választmány elé leendő terjesztésével *Matolai Etele* elnöklete alatt *Dókus Gyula* és *Chyzer Kornél* bizattak meg.

(Főúri esküvő.) Gróf *Sztáray Vilmos*, cász. és kir. tengerésztiszt f. hó 6-án vezette oltárhoz Pálóczon *Hadik Ilma* grófkisasszonyt, néh. futaki *Hadik Béla* cs. és kir. ellentengernagy és neje néh. szalai *Barkóczy Ilona* grófnő bájos leányát. Napfény és virág övezze őket a házasélet utain!

† **Izsépy Kálmán**, a szinnai járás közszeretetnek örvendő főszolgabirája Budapesten e hó 2-án elhunyt. Árván maradt családjának mély gyászában osztozik Zemplénvármegye tiszti kara, mely egyik érdemes tagját vesztette el a boldogultban. De részt követel a jóindulom sulyából megárvult járása és vármegyénk nagy közönsége is, kinek a jobb létre költözött főszolgabiró tizenkilenc évig volt egyik hü és ügybuzgó mandatáriusa. A boldogultnak hült porait Budapesten, f. hó 3-án d. u. helyezték örök nyugalomra gyászoló özvegye, szerető testvére és a hozzá holtig hü rokonok jelenlétében. Legyen béke, legyen áldás jó emlékezetén!

(Gyászhir.) Szmrecsányi János vármegyénk nagy birtokosának édes anyja, özv. Szmrecsányi Odönné szül. br. Berzeviczy Mária, Sárosvármegye egyik ősi — mai nap is virágzó és dusan szétágazott családjának anyai törzse szállott a sirba. A hü feleség egy aranymenyegzővel megkoszoruzott, szeretet és boldogságban gazdag házasélet után gyorsan követte a közelmultban elhunyt férjét. A megboldogult pár, mely annyi kitünő fiukkal és leányokkal és reménnyteljes sarjakkal gazdagitá a nemzetet, méltán megérdemli, hogy a közkegyelet is meghatott érzelemmel tekintsen a családi gyász hervadhatatlan koszoruival boritott sirjok felé. A szomoru esetről következő gyászjelentés értesit: Mély fájdalommal jelentjük, hogy forrón szeretett anyánk, anyósunk, illetve nagyanyánk özv. szmrecsáni *Szmrecsányi Ödönné* szül. berzeviczei és kakaslomniczi báró Berzeviczy Mária, élte 70-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után, mai napon d. u. 1 órakor, Budapesten elhunyt. A drága halott földi maradványai Daróczra (Sárosvmegye) fognak szállittatni és ugyanott folyó hó 9-ik napján d. e. 11 órakor, az engesztelő szent mise áldozat bemutatása mellett beszentelteti s örök nyugalomra helyeztetni. Budapest, 1888. jun. 5. Áldás és béke lebegjen drága hamvai felett! Szmrecsányi László, János, Jenő, Anna, József, Pál, Emma, Károly, Lajos, Ilona, Miklós, Riza és Antal mint gyermekek. Elek Ida, Szmrecsányi Paula, Berzeviczy Ninon és Mayer Etelka mint menyek. Ghyczy Géza, id. Rakovszky György, ifj. Szinyey Merse József mint vők. Szmrecsányi Márta, Géza és Ödön; ifj. Szmrecsányi István, Margit és Béla; néhai Szmrecsányi Zsófia és férje néhai Kelcz Gyula gyermekei: Kelcz Jenő, Kelcz Vincze és neje br. Töply Fanny, Kelcz Anna és férje Udránszky Józsél, Kelcz Gyula, Zsófia és Emma; Szmrecsányi Anna és Zsófia; Rakovszky György ifj., Endre, István, László, Jenő, Mária és Anna; Ghyczy Jenő, Miklós, Emma, Margit, Ilona és Gyula; Szmrecsányi Pál, József és Etelka; Szinyey Merse Zsigmond és Anna mint unokák.

(Mutatóul a nyelvujitás szótárából) jegyzünk ide pár szót a következőkben. *Szemere Pál* alkotásai: ábránd, dalnok, elnök, erény (Kazinczy rény-nek, később csány-nak mondotta, Baróti Szabó Dávid erőny-nek irta) hulla, ipar, jellem (*Márton István* erkölcsi cimer-nek, *Bároczy Sándor* cimeres tulajdonság-nak nevezte) kegyed, regény, szerv, színész (Kazinczy szinjátszó nak mondja) szobrász (képfaragó), fesztész (képiró), titkár, verseny, viszony stb. *Diószeghy Sámuel*: egynap életü (ephemer) stb. *Döbrentey*: élc. stb. *Dugonics*: kerület, szög (angulus), derékszög stb *Molnár János*: picinkeség (atóm), folyadék, szopóköpü (légszivattyu), test nyalábja (térfogat), gépely (machina) stb. *Barcsafalvy Szabó Dávid*: alap, előzmény, idom, körülmény, közömbös, láthatár, (*Bertalanfi Pál* igy mondta: látásnak határozattya) önkény, bátvárda (asylum), muzsikodalom, oltönyeg stb. Gf *Széchenyi Istvántól* valók: imola (templom), üdvlelde (mauzóleom), ildom (eszély). Az ugynevezett »fensőbb müvelt társalgási nyelv« köréből való szók: báj, kéj, kecs, kellem, gyönyör, est, alkony, kedély, vágy, sóhaj stb. Maga Kazinczy a szoros értelmü nyelvujitásban nem igen vett részt, az ő merészsége inkább a stil körüli müvészkedésben nyilvánult s azoknak, akik szemére lobbantották a müvelt külföld irodalmi remekeinek a magyar literatura kertjébe való átültetését, találóan igy felelt:

„Csak a bútt tettenti, ami uj.
Külföld termése volt a rózsa is,
A müvelés bellőlünk tevé“ . . .

(Nyári mulatság). A s. a.-ujhelyi polgári olvasó kör szokásos és népszerü nyári mulatságát — mint értesülünk — mához egy hétre fogja a „Torzsás“-on megtartani. Ha Jupiter Pluviusz ő fenségének ugy tetszik, remélhetjük, hogy a szép közönség ezuttal is osztatlanul fog részt venni a mindig jó sikerü mulatságban s előbbre viszi a nemes hivatást teljesitő egyesület anyagi gyarapodását.

(Kinevezés). A m. kir. igazságügyminiszter *Nagy József* irnokot a s.-a.-ujhelyi kir. telekkönyvi hatósághoz segéd telekkönyvvezetővé nevezte ki.

(Visnyey Zoltán) okl. jegyzőt Dókus Gyula főszolgabiró a megüresült csörgői körbe helyettes körjegyzővé nevezte ki.

(Bünös kezek.) F. hó 2-án szombaton este 11 óra tájban a gondviselés vezette el *N. J.* utját *Akkersman Lajos* főutcai (Kollener ház) vegyes kereskedése előtt, midőn abban sajátságos ropogást hallva s fojtó füstöt érezve tüzet kiálltott. Egy pár elősietö társával annak ajtaját legott fölszakitották s rémületesen győzte meg őket a föllobbanó láng s kitóduló büzös füst-gomoly a lappangó vészről. Nehányan a bátrabbak közül a boltba hatoltak s ottan az egyik szegletben sistergő tüzes rongycsomót egy csöbör vizzel leöntve a pudlival együtt az utcára kihányták. Tüzet a füstös sötét boltban már nem is lehetett látni' mégis a szigorubb meggyőződés s megnyugvás tudata lámpát gyujtatott, melynek fényénél egy bárgyu gazsággal kifőzött, de szerencsére füstbe ment *szándékos gyujtásnak* jöttek nyomára. A bolti áruk nagy része, ugyanis fő egészen az üres cukorsüvegekig, a gyufadobozokat sem véve ki, *petroleommal volt beitatva*; az állványok között hasonlóan petroleomba áztatott rongyok találtattak becsavarva; a padlón, de mindenütt, az *Akkersmann* szerencsétlenségére tüzet nem fogott petroleom volt elöntözve. Az időközben elősietett tüzoltók, rendőrség s más jelenvoltak — köztük a *kárvallott* (?) kétségtelenül megállapitván a bünös szándék nyomait: a bolthelyiséget a rendőrség bezárta s másnap az ügyészségnek jelentette fol. Itt a nyomozattal Láczay K. vizsgálóbiró bizatván meg, a tanukat kihallgatva, a helyszini szemlét fölvéve, számos bünjelet összeszedve jónak látta Akkerszmann uramat, kit boltjából kevéssel a tüz kiütése előtt távozni láttak, nyomban letartóztatni. *Melesleg* emlitjük még föl: a bolt a »Phönix« biztositó társulatnál *2600* forint erejéig volt biztositva; — a benne talált áruk értéke pedig, jó becs szerint *300* ft (!) körüli lehet. A bünös, ki gaztervének sikerülte esetén az éjjeli erős szélben kiszámithatatlan veszedelmet hozhatott volna oly sokakra, méltó, hogy igazságosan itélő birái által legszigorubban fenyitessék.

(Zugiskolák.) S.-a. Ujhelyben ismét sikerült a szolgabirósággnak két zsidó-zugiskolát szétrebbenteni. Az egyik a Kis-Piac-utcában, a másik ennek félreeső közében lappangott, mindegyik oly zegzugosan épitve, hogy rá kellett lesni a beut'nyitjára *Lechner Ábrahám* és *Weinstock Ábrahám* „tanitó orak«, kik 35 tanitvány szellemi elnyomoritásán fáradoztak, vizsgálat alatt állanak.

(Medárd napja) végre valahára meghozta a várva-várt áldásos esőt — Ujhely s vidéke mezőgazdáinak nagy örömére. Az isten áldását mohó vágygyal fogadó szomjas földben a már-már tönkre ment növényzet szemláttomást üdül.

(Öngyilkos káplár.) Az Ujhelyben állomásozó uhlánus-lovassággnak egyik káplárja f. hó 7-én d. u. saját karabinjából magát főbe lőtte. Rögtön kimult.

(Tisza-virág.) Évenkint rendesen junius hónap első felében, több vagy kevesebb millió számban, az ugynevezett szitakötő lepkéhez hasonló rovarok szokták a Tisza, Bodrog stb. folyamok felszinét ellepni. E rovarok Tisza-virág vagy kérész név alatt ismeretesek, gyakran nagy tömegekben jelennek meg a viz felszinén, néhány méternyi magasságra felszállanak, s ugy a folyam fölötti levegőben, mint annak partjain s magán a viz tükrén rajzanak. E rovarok hosszu évszázadon keresztül csupán vizi madarak, vagy a házi kacsák s libak által háboritva élték le rövid órákig tartó életüket, mig a mult években egy élelmes angol a csehországi Elbe folyó partján utazva azon felfedezést tette, hogy a *kérészek alkalmas módon megszáritva, egyiket adják a legkitünőbb halés madár táplálékoknak*. 1884. évtől kezdve megszünt az Elbe folyamot lakó kérészek idilli élete, s a cseh kacsák és libak leeresztett orral tapasztalták, hogy a junius havi kérészlakomákban erős versenytársakra találtak a partmenti halászokban. A kérész-halászat az Elbe mentén már 1885-iki évben oly élénk lendületet vett, hogy a Bindtner Th. bécsi cég 114,640 ftot fizetett ki az Elbepartmenti lakóknak. A Bindtner Th. cégléle vállalathoz, mint magánvállalathoz semmi közünk. De mint a társadalom érdekeinek képviselői, nem hallgathatunk akkor, midőn egyes társadalmi osztályok keresetképességének előmozditásáról s fokozásáról van szó. Vármegyénk Bodrog-Tisza menti községei az idei árviz és gátszakadások, valamint egyes természetes magaslatoknak az ár általi meghágása következtében messze időre kiható károsodásokat szenvedtek. Sok helyen alig van kilátás rá, hogy a nyári munkaidő alatt a napszámosos osztály téli élelmét megkereshesse; kétszeres értékkel bir tehát az adott körülmények között minden oly alkalom, melynek megragadása némi keresetre nyujt a legszegényebb néposztálynak kilátást. A kérésztermelés, következőképen eszközöltetik: A vizbe hullott rovarok hálóval, rostával vagy kosárral kimerittetnek és megszárittatnak. A száritás oly módon történik, hogy az összegyüjtött rovarok két-három ujjnyi vastagságu rétegben ponyvákra vagy gyékényekre kiterittetnek és a napon megszárittatnak. Nem szabad azokat rakásra összehalmozva hagyni, mert igy hamar rothadásnak indulnak s hasznavehetetlenekké válnak. A kiterigetett rovarok szabad levegőn rendesen már 12 óra alatt tökéletesen megszáradnak. A rovarnak körülbelül oly szárazaknak kell lenni, mint a tarhonya. Szükség esetén a kiterigetett rovarokat kivált borus időben tanácsos gereblyével többször megforgatni. A rovarokat gyengén fütött kemencében is meg lehet száritani, de arra vigyázni kell, hogy meg ne pörkölődjenek. A kiszáritott rovarok további kezelést nem igényelnek s kilogrammonkint 10 kr. árban beváltatnak a bodrogközi, ujhelyi, tokaji és szerencsi járási főszolgabiráktól erre a célra felkért községi közegek által. Látható, hogy a kérésztermelés sem sok időt, sem fáradságot, sem költséget nem igényel s 24 óra alatt 3—4 forintnyi keresethez juttatja a szegény napszámost. Miután a közs, elöljárósága előtt nem lehet közönyös a legszegényebb lakosság érdeke, elvárjuk a Bodrog-Tisza menti községek vezetőségeitől, hogy buzditani fogják a lakosságot a kérész termelésre, s annak fogása és száritási módját relük megismertetvén utat nyitnak községeikbe egy ujabb jövedelmi forrásnak.

(Vándor madarak.) A bialai ker. kapitányság nyolc, részben Velejtéről, részben Garany községéből való magyart téritett vissza e héten Amerikába vezető utjokról.

(Nemes tett). Garanyból irják: A jótékony, ságáról ösmeretes id. Almássy Kálmán gróf fia-*Almássy György* itteni földbirtokos, édes atyja nemes példáját követve, abból az alkalomból, hogy f. hó 2-án vezette oltárhoz *Zichy Zenke* gróf kisasszonyt, a község szegényei között nagyobb összeget rendelt kiosztatni, miáltal sok árvizkárosult nyomorán segitve lett. A hálaadók nevében is kivánom, hogy nemes grófjuk egész élete legyen oly örömteljes, mint amilyen esküvőjének napja volt.

r. l.

(Esperesi beigtatás). Boly községében a bodrogközi rk. esperesi kerület mult hó 29-én rendes tavaszi közgyülést tartott, mely alkalommal *Szepessy Ede* bolyi plébánosnak az elhalt Magyarváry Endre esperes helyébe esperessé való beigtatása fényes ünnepiességgel ment végbe a kerületi papság, nagy számu hivek és számos előkelő vendég jelenlétében. A beigtatási ünnepiesség végeztével igaz testvéri szeretettel üdvözölték jelenvoltak a kerület feddhetetlen jellemü, szép tehetségü, lángbuzgalmu paptársukat e megérdemelt s kitüntető uj állásában. Ezután barátságos lakoma következett 40 teritékre. Az ötödik fogásnál a házi gazda-esperes lelkes pohárköszöntéssel éltette *XIII. Leo* pápát és a legelső magyar embert, a koronás apostoli magyar királyt, *Bubics Zsigmond* megyés püspököt. Hálás tanitványi kebellel emelt poharat dr. *Soltész Bálint* premontrei kanonokra, *Juhász Mihály* kiérdemült plébánosra, *Zsarnay Márton* kir. jbiróra, *Bencsik István* közig. főszolgabiróra és lelkész társaira. A szellemes pohárköszöntőkben megpendített szép eszmék hallatára, természetesen, nem maradt szótlanul a vendégsereg sem, kikhez csatlakozva, kivánom, hogy *Szepessy Ede* esperes-plébánosunkat hiveinek lelki üdvére az Isten sokáig éltesse!

r. l.

(**Az orsz. m. k. zene és szinművészeti akadémia**) zenészeti osztályában az 1888/89-iki tanév kezdetével, azaz szeptember hó első napjaiban a *zongora*, *hegedü* és *gordonka* főtanszakoknál előkészitő osztályok szerveztetnek *Thomán István* (zongora), *Ellerung Bruno* (hegedü) és *Rosé Ede* (gordonka) vezetése mellett, a zongoránál 2, a hegedünél és gordonkánál 3—3 éves tanfolyammal. Minden jelentkező növendék egyszer s mindenkorra 5 ft felvételi továbbá évenkint 1 ft beiratási és 50 kr tandijat fizet. A tandij két egyenlő részletben fizetendő, u. m.: a felvétel napján és február hó 1-én. A tanórák a középiskolák oktatási idejének tekintetbe vételével fognak megállapittatni. Bővebb értesitést az orsz. m. kir. zene- és szinművészeti akadémia igazgatóságánál nyerhetni: Budapesten Andrássy ut 67. sz. a.

Nyersselyem batistruhákat 10 frt 50 krjával
valamint jobb minőséget is szétküldi vámmentesen Henneberg G. gyári raktára (cs. kir. udvari szállító) **Zürichben**.
Minták azonnal küldetnek. — Levelek 10 kr. portóval.

TANÜGYI ROVAT.

Vizsgálati sorrend.

A helybeli kath. gimnáziumban az évzáró vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg: *Junius* **16** *án*: I.—VI. oszt. Hittan, **18**-*án*: VI. oszt. Latin s görög nyelv és történelem, V. oszt. Magyar és latin nyelv, IV. oszt. Természetrajz, mathematika és rajzoló geometria. **19**-*én*: V. oszt. Természetrajz és mathematika, III. és II. oszt. Magyar és latin nyelv, I. oszt. Földrajz, számtan és rajzoló geometria. **20**-*án*: VI. oszt. Természetrajz és mathematika, IV. oszt. Latin ny. és történelem. **21**-*én*: V. oszt. Görög s német nyelv és történelem, III. oszt. Földrajz, számtan és rajzoló geometria, I. oszt. Magyar és latin nyelv. **22**-*én*: VI. oszt. Magyar és német ny., III. oszt. Német ny. és történelem. **23**-*án*: IV. oszt. Magyar és német nyelv. II. oszt. Földrajz, számtan és rajzoló geometria. *E vizsgálatok mind d. e. 8 órakor veszik kezdetüket.* **25** *én* d. e. 8 órakor Francia ny. és gyorsirás; d. u. 5 órakor: Ének és testgyakorlat. *26-*, *27-* és *28-án*: Magánvizsgálatok. A nyilvános vizsgálatokra a t. c. szülőket és érdeklődőket tisztelettel meghivja:

az igazgatóság.

CSARNOK.

Gyöngyszemek Kazinczy müveiből.

A hit szava.

A oktalan bölcs titeket, istenek!
Tagadni akarna. De ti felette meg-
Dördititek bosszús ütéssel
A ropogó tüzeket, hogy Ujhely

És a Hegyalják tornyai rengenek,
S fortyanva csap ki partjain a Tisza;
S ő sápadozva rogygyan össze:
Érzi hatalmatokat, s tagadja.

Ekként dühültek egykor az elfajult
Tellus szülöttjei[1]) ellenetek, de Zeüs
Felkölt: futának ők, s az ádáz
Enceladust[2]) leterité az Aetna.

Engem szerény szív vonz tifelétek, és
Nem ingható hit, s magzati félelem.
Ald szenvedésim közt nyögésem;
Áld poharam, ha virág övedzi.[3])

Az éj sötétét tiszta nap, a fagyos
Telet tavasz s nyár váltja fel, és az ősz
Gerézddel ékesitve fürtjeit;
S ujra sötét jön elő, fagy ujra:

Hadd jőjenek! ti gondotok az. Nekem
Örvendeni illik, tűrni, reményleni.
Ég föld szakadjon össze, szórja
Lángjait a Phlegethon[4]): ti védtek.

A hazaszeretet.*)

A haza szeretete egyike a természet legszentebb érzéseinek. . . . . Szent az, mint a gyermeki hűség és szülei szeretet. Jaj az oly atyának (úgymond Rousseau — és ez nem csak a ház, hanem a haza tagjaira is illik), ki az észtől koldúl okokat, melyeknél fogva néki gyermekét szeretnie kell: nékem az oly atya kedves, ki gyermekét szereti, mert az az ő gyermeke. S a patriotismus nem ellenkezik a kosmopolitismussal: ez amazt csak nemesiti. Valamint az az atya volna igazságtalan és esztelen, ki a maga nyomorék gyermekét, minthogy az övé, szebbnek nézné a más ép és deli termetü gyermekénél, s esztelen volna és igazságtalan a gyermek, ki a maga érdem nélkül szükölködő atyját annyinak nézné, mint társait, kit nagy tettei nagygyá tettenek: úgy igazságtalan és épen nevetséges volna az a magyar, aki, vagy nem ismervén, vagy ismerni nem akarván nemzetét és honját, magát esztelen gőggel mérsékelné a nálánál igen sok és igen nagy tekintetekben boldogabb némethez, olaszhoz, franciához stb. Szerencsére a természet még a sanmarinói polgárnak s a grönlandi halfogónak is adott okot hazáját szeretni, sorsának örvendeni; s ha vannak is esetek, melyek a szerencsétlen Teucest Salamist elhagyni, magával elvinni s másutt állitani kényszeritik: általatosabb a nemesb érzésü emberek előtt semmi nem lehet, mint a sváb, ki szülötte földjét elhagyja, s oda megyen lakást venni, hol jászla bővebben telik.

E nagy érzés igen tetszetes bélyege a magyarnak. Mint a zsidó fordul Jeruzsálemnek, midőn imádkozik: a szerint fordul ez a külföldön honja boldog fekvése felé, midőn tokajijának cseppjeit fösvénykedő gyönyörűséggel szörböli, s lelke nemzete történeteiben elsulyed; — mint Iphigenia ragadtatik a barbarok közt heves örömre, midőn fuleiben valahára ismét görög szó zeng, midőn szemei végre ismét látnak egyet, kinek a Hellas boldog földje adott születést: a szerint pattan fel a külföld pázsitjáról a fáradtában elheveredett magyar rekruta, a szerint kiáltja ezt elragadtatva: Nézd a magyart! midőn a mellette elmenő szekérről egy idegen magyar accentusu magyar szóval szóll hozzá; — mint a hazájából távol szakadt görög sirja édes könyűit, midőn a Fekete-Tengeren már kékelleni látja a thráciai hegyeket: a szerint sir a hazájába megérkező magyar, midőn hajója előlt Dévény feltünik, s a földet, Pozsonyban, ujjára nyomott csókjával illeti.

Nem vad buzdulat ez, nem a puszta szokás müve, nem a más nemzetek megvetése mibennünk, aminek azt, holmi vásottságokat felkapdosván, az oly külföldiek nevezni szeretik, kiknek hazájok, nemzetek, megkülömböztető nyelvek, ruhájok, szokásaik nincsenek, és a mindenféle születésüek zavarjokban egészen elenyésztek. Az ő kevélységök elfojtja bennek azt, ami ennek érezhetésére kívántatik, s felejtik, hogy igen sokszor egyenesen az ő ingerlések cselekszi, hogy vásottságok esnek. Tudja a magyar, miért szereti ő hazáját és nemzetét; tudja, hogy ege tiszta, földe termékeny, hogy Zemplénye néki isteni nektárt, Aradja igaz ichort nyújt, hogy hegyei spanyol aranynyal vetekedő ásványokat adnak; hogy nyelve zengő, muzsikája, tánca lelkesült, öltözete ékes, erkölcsei, szokásai mennyivel inkább egyezők a természettel, mint sok más nemzetekéi; törvényei, minden fogyatkozásaik mellett, mennyivel jobbak az oly nemzetekénél, melyek a magokéin az idők szükségeihez képest még vagy nem segitettek, vagy nem segithettek, s örvend polgári alkotványának, mely neki — nemesnek és nem-nemesnek — oly boldoggá teszi életét, hogy semmi más országnak nem óhajt lakosává válhatni. Érzi ő, melyik grádicsán áll a cultúrának: de azt is érzi, hogy magának hagyva, s sokkal rosszabbúl mint csak magának hagyva, nem piruhat akármely nemzet előtt, mely nálánál, minden oldalról segéllve, sokkal előbbre haladott; s ez az érzés, s a régi idők szomoru emlékezete, melyek boldogságát gátlották, gyülasztják szivét, s eltöltik az elkeseredés bátorságával, buszkévé teszik és nagygyá; s reményljük, aki akarja látni, hogy Teréziának kedves uralkodása óta mint haladunk ahol haladnunk lehet, aki seregeinknek vitézségét, mind a Fridrikkel való viaskodásokban, mind az újabb idejűekben, s Rendeinknek készségeket, melylyel ők a köz jót előmozditani igyekeztek, minden ide tartozandókkal tekinti és tekintheti; ha igazságos, meg nem tagadja tőlünk a közlelkűség dicséretét, melyet egyedül a haza szeretete szülhet. . . . .

[1]) ***Tellus szülöttjei*** = emberek; itt a görög hitregének eget ostromló ember-óriásai értendők.

[2]) ***Enceladus***, más néven Typhon, egyike az ég ellen fellázadt s az istenekre sziklával dobálódzó óriásoknak, kire Jupiter, a görögök atyaistene Zeüsz, mikor már villámával lesujtotta, még ledobta rá az Etna-hegyet is.

[3]) **Ha virág övedzi.** Ókori, hellén s római divat szerint szokás volt, hogy a lakmározók magukat is, kelyheiket is koszoruval felékesitették; tehát a versszor igazi értelme ez: Akkor is téged áldlak (isten) mikor nagyot mulatok.

[4]) ***Phlegeton***, — az ókori mesés teológia szerint a a poklok országának egyik tüzfolyama a négy közül. Szórja lángjait a Phlegeton = elnyeléssel fenyeget a pokol.

*) Mutatóul *Kazinczy F.* ily cimü értekezéséből: „A magyar nyelv polgari nyelvvé emelése felől.“ Szerk.

HIVATALOS RÉSZ.

Zemplénvármegye közigazg. bizottságának 1888. évi junius hó 6-án tartott üléséből.

Olvastatott a vármegyei közgazdasági előadónak a vármegye közgazdászati f. évi április és május havi állapotát feltüntető jelentése.

Az állategészségügy terén a kozgazd. előadó jelentésével feltárt aggasztó tünetek, továbbá a szerb tövis nagymérvü terjedése a közig. bizottság komoly figyelmét ébresztette fel, és a közgazdászatot veszélyeztető ezen jelenségekkel szemben a kellő óvintézkedéseket haladéktalanul megtétetni kötelességének ismervén, utasittatni határoztattak a járások főszolgabirái, hogy járásaik területén az állategészségügyet éber figyelemmel kisérjék, takonykór, lépfene, vagy másnemü ragályos járványok és a sertéskenél az orbánc eseteit haladéktalanul jelentsék be az alispáni hivatalnak, sőt a ragályokkal szemben a megelőző óvintézkedéseket, nevezetesen: a karbolsav fertőztelenitést és a lépfene ellen a sósav használatát igyekezzenek gyakorlatba vétetni. Felhivatván egyidejüleg a megyei állatorvosok, hogy ezen prezervativ eszközök használatához szakszerü utbaigazitásokat a községek előljáróival közöljék; továbbá utasittatnak a főszolgabirák, hogy a szerb-tovisek irtása iránt is, és pedig folyó hó végeig erélyesen intézkedjenek.

Miről a megye közönsége a »Zemplén« hiv. lap utján tájékozás és a ragályos járványokkal szemben az óvintézkedéseknek saját érdekokben magangazdasági korokben is kifejtése céljából értesittetni határoztatott.

Jegyzette: *Horváth József*,
tb. főjegyző.

21915/XIV. 1888. szhoz.

Pályázati hirdetmény

a cs. és kir. hadapród-iskolákba való felvétel tárgyában.

A cs. és kir. hadapród-iskolákra az 1888/89-iki tanév kezdetével (szeptember 18.) körülbelől az alább megnevezett számban fognak növendékek felvétetni, és pedig:

a bécsi, budapesti és prágai gyalogsági hadapród-iskolák I. évfolyamába mindegyikbe 80; a károlyvárosi, a Brünn melletti karthausi, a Krakkó melletti lobzówi, a nagy-szebeni, trieszti, a Grácz melletti liebenaui, a pozsonyi, az innsbrucki, és a temesvári hadapród-iskolák I. évfolyamába mindegyikbe 30; a tüzér-hadapród-iskola I. évfolyamába 80; az utász-hadapród-iskola I. évfolyamába 40; a mérnökkari hadapród-iskola I. évfolyamába 15; a lovassági hadapród-iskola II. évfolyamába 50; s ugyanezen iskola III. évfolyamába 25.

Közvetlen felvételnek a tüzér- és utász-hadapród-iskolák III. és IV., valamint a mérnökkari hadapród-iskola II. és III. évfolyamaiba nincsen helye.

A hadapród-iskolák többi évfolyamaiba csak annyiban fognak növendékek felvétetni, a mennyiben egyes helyek esetleges fogyatékok (elhalálozás, felmentés stb.) következtében üresedésbe jönnek.

A hadapród-iskolákba való felvételnek feltételeit a cs. és kir. közös hadseregbeli csapatiskolákra vonatkozó utasitás VIII. része tartalmazza.*) Ezek a következők:

A) a testi alkalmatosság;

B) minden tekintetben kifogástalan előélet;

C) megfelelő előképzettség;

D) azon kötelezettség elvállalása, miszerint az illető a hadapród-iskolából való kilépése után, minden egyes ott befejezett tanévért a törvényszabta három évi sorhadi szolgálatkötelezettségén felül, még egy-egy évvel tovább tényleg fog szolgálni. (Ezen kötelezettség elvállalása »kötelező nyilatkozat« tal történik);

E) azon kötelezettség elvállalása, hogy az előirt felszerelési tárgyak beszerzése és jó karban tartása saját költségén fog eszközöltetni;

F) a tandijnak kellő időben való lefizetése. Ide vonatkozólag megjegyeztetik, hogy a lovassági hadapród-iskola növendékei ezenkivül a II. évfolyamban 100, a III. és IV. évfolyamban pedig 200 ftnyi összeget tartoznak előzetesen és egyszerre az ezen iskolánál a hátas lovak és a lovaglási oktatáshoz megkivántató egyébb szükségletek beszerzésére létesitett lovaglási alap javára lefizetni, mely összeg csak a kevésbbé vagyonos tisztek és katonai tisztviselők fiai számára szállitható le — indokolt kérelem folytán, — 50, illetőleg 100 ftra.

A *C*) pont szerint megkivánt előképzettséget valamennyi pályázó iskolai bizonyitványokkal és a *felvételi vizsga* sikeres kiállásával tartozik igazolni.

Az *iskolai bizonyitványokkal* igazolandó, hogy a pályázó az alább jelzett tanintézeteket (osztályokat) általános *kielégitő*, tehát legalább is »elégséges« eredménynyel végezte el; és pedig:

a gyalogsági hadaprod-iskolákba való felvételnél:

a) az I. évfolyamra nézve: hogy valamely realiskola, gimnázium vagy ezekkel egyenértékü tanintézetnek négy alsó osztályát,*)

b) a II. évfolyamra nézve: hogy legalább öt alsó osztályát,

c) a III. évfolyamra nézve: hogy legalább hat alsó osztályát,

d) a IV. évfolyamra nézve: hogy valamely főreáliskola, főgimnázium vagy ezekkel egyenértékü tanintézet összes osztályait elvégezte;

a lovassági hadaprod-iskolába való felvételnél:**)

a) a II. évfolyamra nézve: hogy valamely reáliskola, gimnázium vagy ezekkel egyenértekü tanintézetnek legalább öt alsó osztályát,

b) a III. évfolyamra nézve: hogy legalább hat alsó osztályát,

(Vége következik.)

*) Külön lenyomatban megjelent Seidel L. W. és fiánál Bécsben; s a Némethy Kálmán, m. kir. honvéd százados által 1883. évben kiadott és Légrády testvéreknél (Budapesten) kapható „Utmutatás“-ban is közölve van.

*) Valamely középiskolának csak három osztályát végzett pályázó csakis általános jeles bizonyitványnyal bocsáttatik felvételi vizsgára.

**) Az első évfolyam valamelyik gyalogsági hadapród-iskolában végezhető el.

8284. sz. *Zemplénvármegye alispánjától.*

10 főszolgabirónak.

Köröztetés s eredmény esetén jelentéstétel végett kiadatik.

S.-a.-Ujhelytt, 1888. május hó 31-én.

Matolai Etele, alispán.

I.

(Másolat.)

1845/ki. 88. sz. A bodrogközi járás főszolgabirájától. Klein Móric perbenyiki lakosnak egy 5 éves, barna szőrü, kifordult szarvu tehene elveszvén, annak köröztetése iránt intézkedni méltóztassék. K.-Helmeczen, 1888. május 23. A főszolgabiró távollétében: Markovics Miklós, szgabiró.

II.

8026. sz. (Másolat.)

1516/I. 88. sz. A tokaji járás főszolgabirájától. Folyó hó 15-én Sass Ferenc tokaji lakos tulajdonát képező egy 7 éves, barnás szőrü, csóka szarvu, jegyesfülü, L. S. bélyeggel ellátott tehén a nyiregyházai országos vásár alkalmával hajcsárok által elhajtatott, miért is annak megyeszerte leendő köröztetését tisztelettel kérem. Tokaj 1888. május hó 18-án. Füzesséry Ödön, főszolgabiró.

7363. sz. III.

A folyó évi 4168. szám alatt kelt felhivásom kapcsán tudatom a t. főszolgabiró urakkal, hogy a gróf Andrássy Aladár homonnai és mislinai lóállományára takonykór miatt elrendelt veszteggzárt, miután a ragály gyanuja megszünt, — feloldom.

IV.

7939, 7940, 7941. sz.

Közhirrététel végett tudatom a t. főszolgabiró urakkal, hogy t. Sárosvármegye törvényhatóságához tartozó Tófalva község lóállománya takonykór miatt 60 napi zárlat alá vétetett.

KIMUTATÁSA

a zemplénvármegyei nyilvános közkórház 1888. évi május havi beteg-forgalomnak.

1888. április hó-ról ápolás alatt maradt	1888. május hó-ig ujonnan felvétetett	Ápoltak összege	Ezek közül elbocsáttattak: Gyógyult	Javult	Gyógyulatlan	Meghalt	Összes fogyaték	A hó végével ápolás alatt maradt	Az ezen idő alatt felmerült ápolási napok
37	38	75	42	—	—	5	47	28	952

Tokár József. alorvos. *Dr. Schön Vilmos,* főorvos.

Nyilt-tér.*)

MATTONI FÉLE BUDAI KESERŰVIZ

Több kiállításon jutalmat nyert.

Kapható minden gyógyszertár és ásványvíz kereskedésben.

MATTONI és WILLE BUDAPESTEN.

*) E rovat alatt közlettekért nem vállal felelősséget a szerk.

Szerkesztőségi posta.

Sz. K. urnak. Bpest. A mai számba behozni abszolute lehetetlen volt.

F. A. urnak. K.-Helmecz. Megérkezett, átolvassuk.

Dr. W. Zs. urnak. N.-Mihály. Szives türelmet kérünk.

Felelős szerkesztő:

HORVÁTH JÓZSEF.

Főmunkatárs: DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadótulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ

HIRDETMÉNYEK.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

Sirkövek ujból tervezése

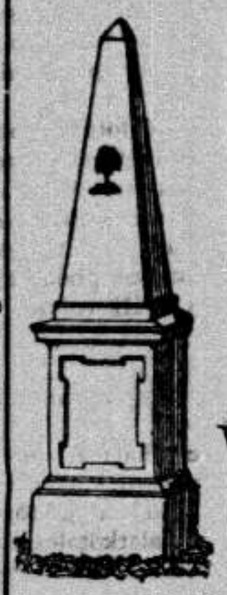

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutczán, a „Vörös ökör" vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kivánatra feláll itok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

VÖRÖS MÁRVÁNY

és homokkő sirkövet.

Jutányos áron készittetnek.

Tisztelettel

BURGER ADOLF

vállalkozó.

Sürgönyczim: **Burger Adolf S.-a.-Ujhely.**

5—

Kivánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

161/88. vgh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólirt bir. végrehajtó közhirré teszi, hogy a kir.-helmeczi kir. jbiróság 1209/88. p. sz. végzése által Frigyesi Simon javára Litanszky Mihály és neje ellen 230 frt 13 kr. tőke, ennek 1888. évi febr. 15-től 6% kamatai, eddig összesen 45 frt 46 kr. perköltség erejéig lefoglalt és 314 frt 30 krra becsült házi butorok, sertés és kisebb bolti czikkek, ugyszintén 3 holdon gabona és 3 holdon őszi buzavetés reménlhető terméséből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a kir.-helmeczi kir. jbirósági 1271/88. p. sz. kiküldő végzése folytán a helyszinén, vagyis Leányvár községében alperesek lakásán leendő eszközlésére 1888-ik évi junius hó 16-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitüzetik azon megjegyzéssel, hogy ezen árverésen az ingóságok a legtöbbet igérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Kir.-Helmeczen, 1888. jun. 2.

Szabó László, bir. végrehajtó.

P. 603/1888. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a varannói kir. járásbiróság 1498/p.83 számu végzése által a felső-zempléni kölcsön és takarékintézet csődtömege végrehajtató javára Vrobely Mihály s társai ellen 410 frt 1 kr. tőke, ennek 1881. év december hó 14. napjától számitandó 8% kamatai és eddig összesen 6 frt 20 kr. perköltség követeléserejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 427 ftra becsült ló, takarmány stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 603/1888. p. számu kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Tavarnán, alperes lakásán leendő eszközlésére 1888-ik évi junius hó 27-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881-ik évi LX. t.-c. 107-ik §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak. A netaláni elsőbbségi igények a hivatkozott törvény 111. és 112. §-ai értelmében érvényesitendők.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Varannón, 1888. évi május hó 26-ik napján.

Sztankó László, kir. bir. végrehajtó.

Tk. 704. sz.

1887.

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-mihályi királyi járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Sulyovszky István végrehajtatónak ifj. Ilkanics András végrehajtást szenvedő elleni 101 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvszék (a n.-mihályi kir. jbiróság) területén lévő s Lasztomér községe és határában fekvő a lasztoméri 25. sz. tjkvben foglalt A + 1. sor-, 51/a. hr.- s 67. ö. i. sz. udvar és kertből ifj. Ilkanics András tulajdonául jegyzett földhaszonélvezeti és felülépitményi jutalékra az árverést 262 frtban, továbbá a lasztoméri 215. sz. tjkvben A I 1. sor.-, 693. hr. sz. a. foglalt s $^{3}/_{4}$-ed részben ifj. Ilkanics András, $^{1}/_{4}$-ed részben Weinberger Herman tulajdonául jegyzett ingatlanra 98 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi julius hó 10-ik napján d. e. 9 órakor Lasztomér községe házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis a lasztoméri 25. sz. tjkvi ingatlanra vonatkozólag 27 frtot, a lasztoméri 215. számu tjkvi ingatlanra vonatkozólag pedig 10 forintot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-mihályi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1888. évi április hó 20-án.

Kapy, kir. aljbiró.

Eladó

30,000 darab **donga** a kistárkányi határral szomszédos györöcskei erdőben. A venni szándékozók forduljanak *Petrik János* k.-tárkányi birtokoshoz u. p. Bély.

Zemplénm. nagymihályi j. szolgabirája.

1193/k. i. 88. sz.

Pályázati hirdetmény.

Zemplénmegye nagymihályi járásban a vásárhelyi körorvosi állomás, melyhez Bánócz, Kis- és Nagy-Csebb, Füzessér, Alsó-Körtvélyes, Krasznócz, Lask, Leszna, Morva, Pazdics, Rákócz, Sámogy, Szuha és Vásárhely, összesen 7780 lelket számláló községek tartoznak, megüresedvén, annak választás utján leendő betöltésére ezennel pályázat nyittatik.

Ezen állomás 500 frt évi fizetés, 231 frt fuvar átalány és szabályrendeletileg megállapitott gyógykezelési járulékokból álló javadalommal van egybekötve.

Felhivatnak pályázni szándékozók, hogy az 1876. évi 14. törvczikkben körülirt minősitvényeiket, igazoló kérvényeiket alólirott szolgabirói hivatalhoz **f. 1888. évi julius hó 4-ig** bezárólag annál inkább adják be, mert később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

A körorvos választás **f. 1888. évi julius hó 5-én d. e. 10 órakor,** Vásárhelyen, a kör székhelyén a rkath. iskolában fog megejtetni.

Nagymihály, 1888. jun. 5.

Füzesséry Tamás,
főszolgabiró.

146/1888. ügyszám.

Hirdetmény.

Alólirt kir. közjegyző által Haas Fülöp s.-a.-ujhelyi lakos megkeresése folytán a Haas Fülöp által Krieg József stanislói lakosnak eladott, de a vevő által ki nem fizetett 16 hordó boroknak nyilvános árverésen való eladatásuk végett határidőül **1888. évi junius hó 18-ik napjának** reggeli 10 órája zemplénmegyebeli S.-a.-Ujhely városba, Haas Fülöpnek az ugynevezett „Ung-váron" lévő pinczéjébe tüzetik ki.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1888. évi május 28.

Vályi István,
királyi közjegyző.

Árverési hirdetmény.

A S.-a.-Ujhelyi kir. törvényszéknek, mint csődbiróságnak 4920/1888. sz. a. jóváhagyott, 1888. évi április hó 29-én hozott csődválasztmányi határozat folytán *a felső-zempléni kölcsön és takarékintézet csődtömegéhez* tartozó ingóságok (butorok, pénzszekrények, ékszerek és értékpapirok) *f. évi junius hó 18-án d. e. 10 órakor Homonnán az intézet helyiségében* nyilvános árverés utján elfognak adatni.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1888. junius 7.

Dr. Rozenthal Sándor,
tömeggondnok.

Haszonbéri hirdetmény.

Az eperjesi gör. kath. püspökség és káptalan tulajdonát képező, zemplénmegyei Visnyó községben fekvő egész nemesi ingatlan birtok az urasági s egyébb gazdasági épületekkel, nemkülönben az italmérési jog a korcsma-épületekkel s hozzá tartozó földekkel, s végre a malomjog s ahhoz tartozó épületekkel **1889. évi május hó 1-ső napjától hat évre** haszonbérbe adandó lévén, felhivatnak mindazok, kik ezen bérletet, vagy annak némely részét enyerni óhajtják, miszerint irásbeli ajánlataikat, melyekhez bánatpénzül a felajánlandó évi bérösszeg 10% készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban melléklendő, f. 1888. évi julius hó 20. napjáig alólirottnál Eperjesen nyujtsák be, hol egyuttal a feltételek is megtudhatók.

Eperjes, 1888. évi május hó 15.

Stempák Ignácz,
prépost-kanonok, uradalmi igazgató.

1—3

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje KASSÁN, eperjesi-ut 6. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmeltartásával czélszerüen s gondosan gyártott jóhirnevü gépeit a közeledő **nyári idényre**, nevezetesen:

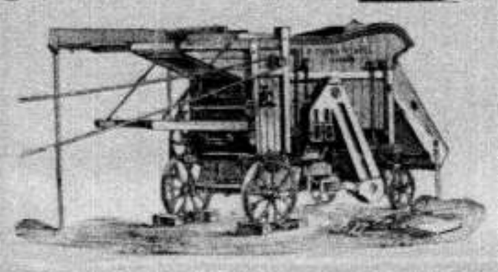

Cséplőkészületeit könnyü járással, járgány vagy gőzmozgony általi hajtásra.

Kézi-cséplőgépeit, járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

Baker-, és magtár-rostáit,

továbbá mindennemü **szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár-berendezéseket,** m. p. **Henze-főzők, kavaró-készülékek, maláta- és burgonya-zuzókat** stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan** s bizományi raktárt

BEHYNA TESTVÉR uraknál S.-a.-Ujhelyben.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénknek gyártmányai árjegyzékét kivánatra ingyen és bérmentve küldjük.

2—6

A legkitünőbb szer

MINDEN ROVAR ELLEN

Meglepő erejével annyira hat és oly gyorsan s biztosan irtja ki a kártékony rovarokat, hogy azoknak **többé semmi nyomuk nem marad.**

Különösen figyelembe veendő:

hogy a szabadon lezárt papirban

kimért por **sohasem**

„Zacherl-különlegesség"

Csak eredeti üvegekben valódi minőségben és **legolcsóbban** kapható:

S.-a.-Ujhelyben: Szentgyörgyi Vilmos, Zlinszky József, Kincsessy Péter és Reichard testvéreknél.
Sárospatakon: Pavletits Györgynél.
Homonnán: Pápay Pálnál.
Nagy-Mihályban: Marmorstein Simon, Glück Mór és Czbur Bertalannál.
Szerencsen: Rorhlitz Rezsőnél.
Tokajon: Reiner D. gyógytárában.
Varannón: Cséri Hermannál.

Fő-raktár:

J. ZACHERL, Wien, I. Goldschmiedgasse 2.

4—12

Kiadó.

Sátoralja-Ujhelyben, a miskolci hitelintézet házában, Rákóczy és Kazinczyutcasarkán, igen élénk helyen, egy nagy bolti helyiség 5 mellék szobával (ezelőtt kávéház) bármikor kiadó. Bővebb felvilágositást **Zlinszky József** gyógyszerész ad.

11747/I. 1888. sz.

Fürdő-megnyitás.

A rank-herlányi kincstári gyógyfürdőben a fürdő-évad **május hó 15-én** nyittatik meg.

Ezen, a tüneményszerü időszaki szokőkut által szélesebb körökben ismeretes fürdőnek égvényes, konyhasós vasas savanyuvizei kitunő sikerrel alkalmaztatnak vérhiánynál, halványkórnál, gyomor és hörge hurutnál stb.

Fürdőorvos: **Dr. Földi Adolf.**

Postahivatal helyben; legközelebbi táviró állomás Kassa és Gálszécs; társaskocsi közlekedés Kassáról és vissza; mérsékelt (33⅓%) vasuti menet-térti jegyek; kényelmes, igen olcsó lakások; kitünő konyha.

A fürdőhely levegője egészséges erdei levegő. éghajlata szelid.

Bővebb felvilágositást ád a rank-herlányi fürdő-gondnokság.

Kassán, 1888. évi április havában.

3—3 **M. kir. pénzügyigazgatóság.**

FEHÉR MIKLÓS

a m. kir. államvasutak gépgyára vezérügynöke és több kiváló gazd. gépgyár képviselője,

Budapest, üllői ut 25 sz., Köztelek.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült, tüzveszélyt elháritó szikrafogóval ellátott es fa-, szén- vagy szalmatüzelésre berendezett

6, 8 és 10 lóerejü locomobilokat,

melyeknél a nagy tüzszekrény folytán tüzelő anyagban nagy megtakaritás eredményeztetik; az ugyanazon gyárban készült,

felülmulhatlan munkaképességü

48", 54" és 60" széles vaskeretü gözcséplögépeket,

két szab. s kiváló fontosságu szerk. utasitással, és pedig:

a) az uj, maguk között négyszögü lyukat bezáró s rostélyzat alakjában egymásra illesztett keményfa rudacskákból alkotott **törekrosta,** mely által **a törek ben 180-szor kevesebb szem megy veszendőbe;**

b) a meghosszabbitott **rázó-asztal,** mely a szalmának egy második kirázását eszközli s mialtal **a szalma közt 2½-szer kevesebb mag marad viszsza,** mint az eddig ismert legjobb gözcséplögépeknél, mely eredmények a m.-óvári és kassai kisérleti állomások által számszerüleg hivatalosan konstatáltattak.

— Azonkivül ajánlom —

2, 2½, 3, 3½ és 4 lóerejü locomobiljaimat

hozzájuk tartozó **páncélszeges cséplögépekkel,** valamint mindennemü **járgánycséplögépeket, Hollinsgworth-szénagereblyéket, fükaszálókat, aratógépeket** és minden egyeb legjobbaknak bizonyult és szolid szerkezetü mezőgazdasági gépeket leszállitott árak mellett. 8—10

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Magyar gőzcséplő-készletek

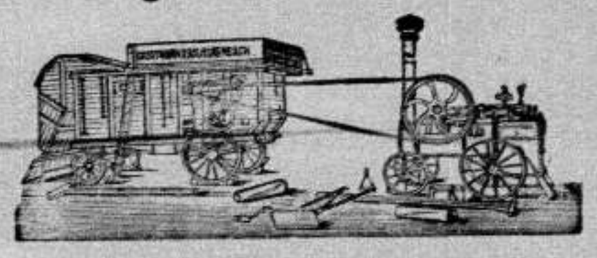

Gőzmozgonyok

2, 2½, 3½, 4, 6, 8 lóerőre.

Gőzcséplőgépek

fa- és vaskerettel, veröléczes vagy szeges dobbal,

legujabb, legerősebb szerkezet,

legnagyobb munkaképesség mellett.

Olcsó árak és előnyös feltételek.

Árjegyzékek kivánatra. 9—15

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

első magyar gazdasági gépgyára,

Budapest, külső váczi-út 7. szám.

Schlick-féle vasöntöde és gépgyár-részv.-társaság

Budapesten.

KÖZPONTI IRODA: VI. Váczi-körut 57., GAZDASÁGI GÉPOSZTÁLY: Külsö váczi-ut 1696-1699

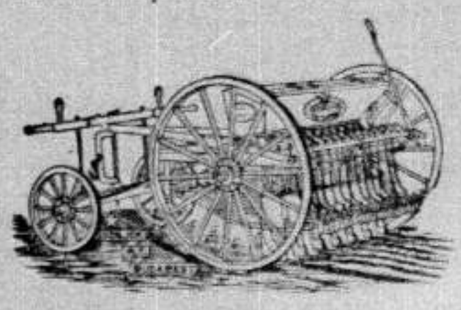

Schlick-féle szabadalmazott

„Triumph"

sorvetőgépek.

Legnagyobb kitüntetés a vetőgépekre: arany diszokmány a hatvani nemzetközi ekeversenyen.

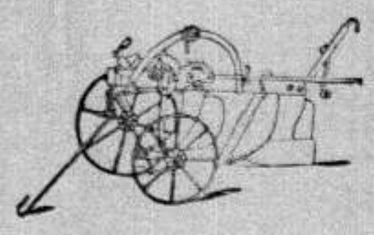

Schlick-féle szabadal. egyes-, royal-, kettös- és hármas-ekék, **2 első díj aranyérem** és még három egyéb kitüntetés.

Schlick- és Vidats-féle cred. egyes-ekék, kapáló, töltögető és porhányító ekék stb

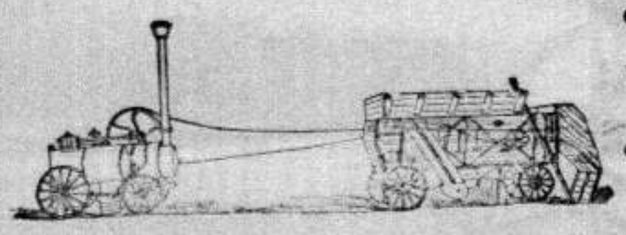

Gőzeséplők, járgányesèplők, gabonarosták, örlö malmok, takarmánykészitö és egyéb **gazd. gèpek.**

Elönyös fizetési feltételek

10-12 *Legolcsóbb árak. — Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.*

FAIRBANKS-MÈRLEGEK

az egész világon a legtökéletesebbnek elismert mérleg-szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerüek, rendkivül **érzékenyek** és **tolósulylyal** vannak ellátva.

Tartósság, pontosság és könnyü **kezelésüknél** fogva az összes világkiállitásokon az első dijat nyert **legkitünöbb mérlegek.**

A jutányos árakban — melyek sulyokkal számitott **tizedes mérlegek áruinál nem magasabbak** — a hiteles tés, csomagolás és vasutra való feladás költségei benfoglaltatnak. Gazdasági szekér- és zsák-mérlegeink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérlegszerkezetek.

Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

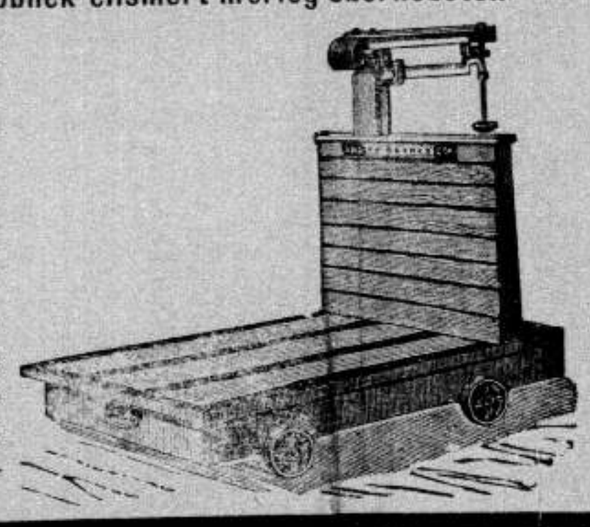

Czim: Oszt.-magyar Fairbanks-társaság mérleg- és gépgyára John Block vezérigazgató 9—24

BUDAPEST, Andrássy-ut 23.

Árjegyzékkel és felvilagositással szolgál a központi iroda. **Gyár: Ujpest — K.-Megyer.**

COGNAC

CZUBA-DUROZIER & Cº

FRANCZIA COGNÁCGYÁR

PROMONTOR

A vegytani müintézet (Laboratorium) által megvizsgáltatván, **francia cognakkal egyenértékünek és orvosi czélokul ajánlatosnak** találtatott.

Egyedüli föraktár:

DEUTSCH JÓZSEF FIA

kereskedése,

S.-A.-UJHELYBEN.

Egy angol apától és anyától származott 2 db öthónapos **hím vizsla kölyök,** esetleg ezek két éves jól tresszirozott anyjuk (ez esetben csak egy kölyök) jutányos áron **Nagy Gyula** s.-a.-ujhelyi lakosnál eladó. 2—2

A nemes fajért kezesség vállaltatik.

JELES MINÖSÉGÜ

Portland- és Román-cément

valamint

cémentlemezek

rendkivül olcsó 6—6

gyári áron mindig készletben kaphatók

Benczur mogyoróskai cementgyárának

kassai nagy raktárában.

Kérdések és rendelmények levélben **„Benczur cémentraktára Kassán"** vagy sürgönyileg **„Benczur Kassa"** cim alatt kéretnek.

HIRDETMÉNY.

A ruda-bányácskai gkath. templom tornyának tervrajz szerinti kiépitése a parochián *f. évi junius hó 21-én d. u. 2 órakor* fog vállalati uton kiadatni. Vállalkozni kivánók a tervrajzt s költségvetést alulirtnál bármikor megtekinthetik.

Takács Péter,
ruda-bányácskai lelkész.

Ház eladás.

Néhai Ujházy János-féle ház kerttel együtt Sáros-Patakon a collegium mellett, közel a vasut állomáshoz, kényelmes berendezéssel szabad kézből eladó, vagy a lakások bérbe is vehetők. — Értekezhetni a tulajdonos Ujházy Gyula m. kir. államvasuti mérnöknél SZEGEDEN, vagy Végh Bertalan ügyv.-nél S.-PATAKON.

Háziasszonyaink figyelmébe!

A magyar ipar életrevalóságát

leginkább az bizonyitja, hogy oly elösmert jóságu termékeket képes létrehozni, mint a milyen a 16—20

LENCK-KÁVÉ

mely illat és az alkatrészek kifogástalan minösége tekintetében **felülmulja** az összes eddig ismert kávépótlékokat s nem drágább, mint a legjobb külföldi pótkávék.

A **LENCK-kávé** kapható **minden** füszerkereskedésben s ahol még nem volna, vagy a készlet elfogyott volna, a t. közönség **követelje** mint **magyar gyártmányt**

Sátoralja-Ujhelyre és környékére nézve a gyár képviselője **Lichtenegger R.** ur **Kassán.**

Legjobb asztali- és üditő-ital.

Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Az évi elszállitás 2.000,000 palaczk.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS,

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsöbb és legfelsöbb körökben is.

Ő fensége József föherc. és ő felsége Milán szerb király

— asztalán rendes italul szolgál. —

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb **Fiumében** is ép ugy mint **hazánkban** általánosan a **kolera** megbetegedés ellen **praeservativ** gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóinak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógyczélokra, vagy tisztán mint asztalivizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidítve

ÁGNES-

forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdemü közönségnek ásványvizünket szives jóindulatába ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel

az ÁGNES-forrás kutkezelősége Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszertárában, füszerkereskedésében és vendéglöjében kapható.

Országos föraktár

ÉDESKUTY L.

m. kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállitónál BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Raktár Sátoralja-Ujhelyt: Behyna testvérek és Szentgyörgyi Vilmos urak kereskedéseikben.

Nyomatott a ‚Zemplén' gyorssajtóján, S.-a.-Ujhelyt.

KAZINCZY FERENCZ

EMLÉKEZETE.

A SÁROSPATAKI EV. REF. FŐISKOLA ÉS A SÁTORALJA-UJHELYI R. K. NAGYGIMNÁZIUM ÁLTAL SZÉPHALMON, 1888. JUNIUS 10-ÉN RENDEZETT ÜNNEPÉLYEN

ELMONDTA

MOLNÁR LAJOS,
SÁROSPATAKI GIMN. TANÁR.

Ára 20 kr.

Tiszta jövedelme a sárospataki ev. ref. főiskolai tanári nyugdíjintézet javára fordittatik.

SÁROSPATAK.
NYOMTATTA STEINFELD BÉLA, A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL
1888.

KAZINCZY FERENCZ

EMLÉKEZETE.

A SÁROSPATAKI EV. REF. FŐISKOLA ÉS A SÁTORALJA-UJHELYI R. K. NAGYGIMNÁZIUM ÁLTAL SZÉPHALMON, 1888. JUNIUS 10-ÉN RENDEZETT ÜNNEPÉLYEN

ELMONDTA

MOLNÁR LAJOS,
SÁROSPATAKI GIMN. TANÁR.

Ára 20 kr.

Tiszta jövedelme a sárospataki ev. ref. főiskolai tanári nyugdíjintézet javára fordíttatik.

SÁROSPATAK.
NYOMTATTA STEINFELD BÉLA, A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL
1888.

KAZINCZY FERENCZ

EMLÉKEZETE.

Mélyen tisztelt ünneplő gyülekezet!

Nemes tanuló ifjúság!

Légy üdvözölve szent buzgalmadért, mely felgyújtá szívedet, hogy ide zarándokolj, és hogy, mint az igaz hitű müzülmán, ki nagy prófétája hamvainál szilárditja meg ingadozó hitét a jövendő élet fényes mennyországa iránt: te is itt, e szentelt hantok mellett, erősödjél meg a hitben nemzeted jövendője iránt; te is itt aczélozódjál meg ama szentséges érzelemben, melynek minden honfi szivét egyiránt kell dobogtatnia: a lángoló és soha ki nem alvó honszerelemben!

Légy üdvözölve általam, a szóban szegény bár, de érzelemgazdag férfi által, ki, mint az őshajdan nagy vezére, szent borzalommal vélem hallani ez égi szózatot: «Old le a te saruidat, mert szent ez a hely, a hol állasz»; én vagyok egy egész nagy világnak, az emberi érzelmek manifestacziójának, az édesen zengő honi nyelvnek újrateremtője; én vagyok Kazinczy Ferencz, «a ki kitisztítottam a míveletlen telket, hogy az istenfiak szabadon futhassanak rajta!» (Kazinczy). Tartózkodva is nyitom fel ajkamat a múzsák hódolatának e kegyeletes ünnepén, mert attól félek, hogy midőn töredékes hangomon dicsőíteni akarnám a hallhatatlant rövid vázlatommal, még le találok vonni soha nem évülhető érdemeiből.

*

Azért nem is szándékozom a dicsőült férfiú élet- és jellemrajzát tüzetesen előadni, bármily tanulságos, bármily lélekemelő lenne is az, mert hiszen ő már úgy is megtalálta s még ezután is megtalálandja méltó Plutarchját. *Czélom: csupán néhány vonással tüntetni fel amaz óriás küzdelmet, melyet ő az alvó magyar nemzetiségi eszme felébresztése- és megerősítéséért úgy a köz- és magánélet minden viszonyaiban, mint különösen az irodalom harczaiban kifejtett.* És e czél nem csupán azért lebeg előttem, hogy a néhány vonásból különösen ifjúságunk alkosson magának oly képet, mely kebelében, mint a marathoni győző emlékszobra az ifjú Themistoclesében, nemes lángot ébreszszen; az igaz, jó és szép iránti tántoríthatlan kitartásra serkentsen s örök, életadó táplálékot szolgáltasson: hanem azért is, hogy épen dicsőültünk példája által mutassam azt meg: mikép az igazi érdem, mint a hamvából kiemelkedő phoenix, napfényre tör; előbb-utóbb meghódítja a hálát, elismerést; s korábban vagy később, de megtalálja méltó jutalmát épen úgy, mint dicsőültünk, kiről magáról is örökké zengeni fog, a mivel ő mást magasztalt, zengeni fog az, hogy «Ő hív és nagy vala!»

Óh, dicsőült szellem! szállj le reám, ihlesd meg rebegő nyelvemet, míg immár elporlott hamvaidnál, itt, egy egész nemzet által neked szenteltetett csarnokban felemelem téged dicsőítő szózatom.

Te pedig, óh, ünneplő gyülekezet! jer és ajándékozz meg becses figyelmeddel és türelmeddel, míg áldozatom lángja a hála és kegyelet oltárán fellobog.

* *
*

Fájdalom! tisztelt gyülekezet, voltak oly szomorú idők nemzetünk történetében, melyekben — örök szégyenére a hármas bércz lakóinak — nem idegen zsarnok, hanem önmagunk ellen kellett küzdenünk legdrágább kincsünkért; küzdenünk kellett nyelvünkért s ez által nemzetiségünk fennmaradásáért. Hiszen épen akkor is, mikor a Biharmegyei ér-semlyéni ház 1759. október hó 27-én a magyar nyelv megváltójának betlehemi jászolává lőn, az a nap, melynek sugarai először csókdosák bölcsejét, szomorúan sütött le a dermedtség álmában szunnyadozó szép magyar hazára. Ugyanis, a mint épen kevéssel azelőtt, csak mintegy viszhangjául a régi dicsőségnek, megdördült a híres «Vitam et sangvinem» szózata, mely ámulatba ejtette Európát, s még egyszer odakiáltá az egész világnak: «Él magyar áll Buda még!» csak hunyó üstökös volt e nagy magyar dicsőség, mely feljött s eltűnt, hogy azután épen száz év mulva újra megbámulják a népek s rettegjék. Mintha csak megsokalta volna e nemzet a harczi dicsőség mámorát, hüvelybe dugta véres szablyáját, — hadd marja ott a rozsda! — s elheveredve a tétlenség párnáján: még ajkát sem nyitotta másra fel, mint csupán e fennhéjázó szózatra: «Én magyar nemes vagyok!» Haza és nemzetiség, nyelv és alkotmány, minden, de minden e szózatba volt befoglalva; de épen azért, mert ily nagy ideák oly szűk keretbe szorúltak: vagy egyiket, vagy másikat, vagy épen mindeniket — néha talán a kedvezőknek látszó jelenségek mellett is — okvetetlenül sérülésnek kellett érnie, mint a hogy sérülés éri a leghatalmasabb vízművet is, ha a romboló elem szűk ármederbe szoríttatik. És vajjon miben is állott hát az az oly híres magyar nemesség? Nem másban, mint csupán a nemesi előjogoknak, a kiváltságoknak megőrzésében, az azokhoz való makacs ragaszkodásban; a mely szűkkeblűség, midőn egyrészről kizárta a hon gyermekeinek millióit a testvériség, szabadság, egyenlőség és jog áldásaiból: épen ezen kizárólagossága által azt mutatta meg, hogy «Magyarország nem nemzeti, hanem közjogi egység, s a nemzetiség nagyobb ideájának még csak árnyékával sem bír» (Grünwald B.). De a tétlenség eme napjaiban nem is emelkedhetett fel ily magaslatra, mert épen azon kedvezőnek látszó körülmény, hogy a megmentett uralkodónő, részint országanyai szivének hálájából, részint

uralkodó házának hagyományos politikájából, oly intézkedéseket tett, melyek látszólag felvirágoztatására szolgáltak a hazának, felette balvégzetű volt: mert mindazon intézkedések a magyar nemzetiség fájának épen gyökerét támadták meg. Ugyanis a jótékonyság színében feltűnő királynő iránt határtalan loyalitással viseltető nemeseink, talán észre sem véve a titkos czélzatokat, örömmel fogadták a csókra kinyújtott kezet, s az ő édesgetéseire hazát feledten rohantak a császár-városba, hol a legléhább mulatságtól kezdve a legmagasabb szellemi élvezetekig mindent fel lehete találni s *ott* élvezték úgy ezeket, mint a magas királyi kegy minden mézes maszlagját. Igy történt aztán, hogy az udvar részéről való dédelgetéshez addig nem szokott nemeseink ott ragadtak a mézes lépen, s alkalmazkodva a régi közmondáshoz: «Si fueris Romae, romano vivito more:» elhagyták nemzeti öltözetöket, elfeledték nyelvöket, kivetkőztek nemzeti jellemökből, s ezekkel együtt erkölcsi erejöket is elvesztegették.

Történelmünk e szomorú korszakának valóságos Tacitusa, Grünwald Béla, «A régi Magyarország 1711—1825-ig» cz. művében Rembrandti fényben festett komor képét nyújtja a nemzet ezen elaljasodásának; s mintha egész nagyszerű művének tónusát Bevezetésében akarná jelezni, a honfiúi fájdalom kétségbeesett szózatán kesereg el Gyulai Pállal, megszólaltatván őt ekképen: «A Berzsenyi rettentő ódája utolsó betűig illik e korra. A szerencsétlenségek legnagyobbika sulyosodott reánk: szellemünk haldoklott, önérzetünket vesztettük el, méltóságunkról feledkeztünk meg, elaljasodtunk. E kimerült és tehetetlen korban a kedély elvesztette minden emelkedettségét, a lélek minden tetterejét, a jellem minden rugalmasságát, a hazafiság kötelességének nemcsak érzetét, hanem fogalmát is. A közélet egy nagy temetővé vált, hol mindennap egy-egy jogot, egy-egy reményt, egy-egy jövendőt zártunk sírba. A nemzeti erő, a közszellem, az alkotó eszmék mind megbénúlva, mind kiveszve.

S miután a felbomlás az alkotmány és társadalom körében egész erejét kifejtette: megtámadta a nemzetiséget is. Az a nyelv, mely másfél századig erőben és szépségben emelkedett volt, a hizelgés és együgyűség nyelvévé törpült, s mintha szégyenlené magát e nemzedék ajkain . . . kivetkőzött bájaiból.»

Óh! minő kép ez! Óh, bár ki tudnók szakítani e sötét lapot nemzetünk történetéből! Óh, bár el tudnánk hinni, hogy furfang, csábítás, vad erőszak sodrottak bennünket e mélységbe, s nem önnönmaga, a nemzet volt sülyedésének okozója! Nem, óh fájdalom, nem lehet! A történelem muzsája mondja, hogy a nemzet géniusza valóban tetszhalott volt s egy új megváltóra vala szükség, ki szent ihlettel s látnoki erővel felfegyverkezve, ki merje mondani a nagy szót: «A leányzó nem halt meg, csak aluszik!»

És — hála neked, óh nemzetem istene! — a megváltó az idők teljességben megérkezett. Szent ihlettel eltelve, a lángész hatalmával megáldva, világító tüzoszlopként megjelent e sötét időben Kazinczy Ferencz, s megrendíthetetlen hittel harsogá: «Ég föld szakadjon össze, szórja lángjait a Phlegethon»; neked, óh nemzet géniusza! fel kell ébredned s nagygyá, diçsővé tenned újra a magyart!

Igen is, t. gyülekezet! Ő volt az, ki a végmegsemmisülésnek indúlt nemzet fennebb vázolt állapotában a nagy haldokló szivére tevén kezét, megérezte, hogy a szív verése még nem szünt meg egészen; s megérezve ezt, meggyőződött a felől, hogy van még orvosság, mely a nagy beteget magához téríti, organismusát rendes működésbe hozza, s elébbi hatalmas erejéhez juttatja. Ő volt az az orvos, ki nemzete nagy betegségének gyógyítására nemcsak megtalálta a hathatós szert, hanem maga el is készítette azt, kimondván: hogy csak nyelvében élhet a nemzet; hogy csak a kimüvelt nyelven létrehozott irodalom lehet az a tárház, melyből

szellemi táplálékát nyerheti; az lehet egyedül az a forrás, melyből erőt meríthet ősi jelleme fentartására. Mert hogy a nemzeti eszme hanyatlásának, s általában a nemzet hátramaradásának legfőbb oka az anyanyelv elhanyagolása volt, már ő előtte is eléggé rámutatott Bessenyei «Jámbor Szándékában,» Báróczy «Védelmezett Magyar Nyelvében,» Decsy «Pannonia Phénixében» s Gáti és Vedres «Hazafiúi Elmélkedésében.» De a művelt nemzetek példájából is tudván, hogy «a nyelv, mint a nemzet géniuszának alkotása, annál fejlettebb, minél fejlettebb a nemzet egyénisége»: azt is belátta, hogy megfordítva áll a dolog, t. i. hogy a nyelvnek kipallérozása a nemzeti egyéniség kidomborítására is üdvös visszahatással van. Mélyreható pillantásával belátta azt, hogy e nagy művelethez meg van az alkalmas eszköz: csak rendbe kell azt hozni. Tudta, hogy az a nyelv, melyen a Reformátorok és Balassa, Zrínyi és Mikes írtak, elég erős és bájos, elég hajlékony és képes kifejezni a gondolatokat és érzelmeket; s «egyformán alkalmatos a szélvészekkel ordítani, a fergeteggel dörögni-csattogni, a sassal fellengzeni, a geliczével nyögni, a fülemilével zengedezni» (Kisfaludy S.). Tudta ezt annyira, hogy már 1790-iki Orpheusában így kiáltott fel: «Kedves anyanyelvem! Mikor fogják a mi szépeink érezni, hogy véghetetlenül felülhaladod a francia persiflaget, s a német mormolást!» Ez erős meggyőződésének tudatában a nyelv reformálását tűzte ki tehát élete nagy céljául; mert neki is, mint minden lángésznek, meg volt azon isteni kiváltsága, hogy minden későbbi következményeivel *együtt, egyszerre* tárult fel lelki szemei előtt azon haszon, mely ez által a nemzetiség megizmosodására hárúland. És valóban, mintegy ösztönszerűleg is, tizenhat éves korától kezdve, midőn első műve a sárospataki examen alkalmával kiosztatott, utolsó műveig, a «Pannonhalmi Útig,» e czél érdekében munkálkodott, küzdött, szenvedett és áldozott mindvégig, egészen «szent öregsége» végső alkonyáig.

Elmondjam-e, hogy miként fogott az óriási feladat teljesítéséhez? Elbeszéljem-e, hogy mihez kezdett legelőször, mikor saját ítélete szerint is, «készületlen vala minden; lexikonunk szűk, szegény; grammatikánk habozó, hiányos; stilistikánk feszes, ügyetlen?» . . . Nem! Tisztelt gyülekezet! nem szólok én; nekem elég feladat az ő lángeszének járását nyomozni s rámutatni az útra, melyen ő a halhatatlanságra eljutott; nem szólok én, megfelel ő maga e kérdésre, mondván: «Mint Cicero bána nyelvével, midőn erejét fordítások által gyakorlá, s praeturájáig görögül dolgozgatá beszédeit; úgy kezdém én is fordítani, a mit megszereték vala; és ha mit versben vagy prózában magamtól dolgozám, azon nép nyelvére öntém által, melynek ízléséhez dolgozásom neme tartozni látszott. S ámbár tudám, mennyivel áll fentebb, a ki teremt, mint a ki másol: inkább vágyék nem rosz másolónak találtatni, mint nem jó alkotónak. Elkezdém tehát fordítani az újakat, a régieket, s nem néztem elégnek csak a munkát hozni által: azon voltam, hogy íróm is általjöjjön minden szeretett sajátságaival; azon, hogy ne én láttassam szólni az író helyett, hanem, hogy ő általam!» Ily vezérelveket választván kalauzúl, sikerült neki nemcsak az eszméket plántálni át, hanem a kifejezések ereje és ragyogása, az ízlés tisztasága és nemzeti zamatja által feleslegessé tenni az eredetit. Ám, hogy ezt elérhesse, most új szókat alkalmazott, majd az elavúlt, használatból kiment régieket elevenítette fel; most a közönségest, a darabost simította; majd új, vagy legalább szokatlan szókötési formákat használt. Rendkivül finom ízlése s a szép iránt veleszületett érzékénél fogva, nem bocsátott ki kezei közül semmit, a min fel ne tünt volna úgy a külalak tisztasága, mint a gondolat és szerkesztés összhangzó bevégzettsége. Ez nem ment ugyan gyorsan, mert pl. Sallustiust harmincz évig tartogatá szekrényében, s csaknem minden évben talált rajta simítani valót; de azt tartotta, hogy «nem elég csak egyszerűségre, francia simaságra, könnyűségre és jóságra törekednünk;

a beszédben ez a főtörvény: apte dicere.» Széles körű munkásságában mindenkor ezen elv vezérelvén, nem tett semmit rendszer nélkül, a pillanat szükségétől kényszerítve, hanem mindent teljes és tiszta öntudattal. És, tisztelt gyülekezet! ezen öntudatossága emeli őt azon magas polczra, melyen előzői és kortársai felett kimagaslik; ez eszközlé, hogy nagy czéljának kivitelére mindig a legjobb eszközöket tudván megválasztani: ezek, czélra futó eredményökben oly áldásosakká lettek, mint senki máséi; miért is ő egyedül áll a befolyásra nézve, melyet művei korának egész irodalmára gyakoroltak.

Méltánytalanság volna ugyan tagadni, hogy ő előtte vagy az ő korában egyáltalában senki sem gondolt volna az ő nagy czéljára, hogy az irodalomnak, különösen költészeti ágában, egy Bessenyei és Ányos Pál, egy Révai és Rajnis, egy Dugonics és Gvadányi, az úgynevezett franczia-, ó-classicai és népies iskola bajnokai nem törekedtek volna a nemzeti szellem felébresztésén. Csakhogy, míg pl. a francia iskola hívei a könnyed francia irodalmat utánozván, örömmel engedtek minden külhatásnak, de kebelökben nem hordtak olyan költői világot, melyben a styl az alkotó, az összhang rendező tényezőként szerepelt volna: addig az ó-classicusoknál, kik az ó-irodalom befolyása alatt, tehát szintén idegen idomok szerint készítették műveiket, a «nemzeti versidom (mely a legrégibb időtől fogva a gondolatok sajátszerű csoportozása, s a szóknak és szótagoknak a hangsúly uralma alatt álló ütemekbe való foglalásából állott» Arany J.), teljesen háttérbe szorult, így hatásuk nem volt általános, s termékeik csakis a válogatottaknak szolgáltak kedvencz eledelül. A népies iskola férfiai pedig? Bár tárgyilag az ősmagyar élet felelevenítése által írásban és gondolatban, szavakban és kifejezésekben némi eredetiséget hoztak is ugyan divatba, de minthogy külalkotásban makacsúl ragaszkodtak a régihez s az ízlésre nem sokat adtak: cseppet sem emelték a csín fejlését, a költői nyelv szabatosságát, a forma iránt való szép érzéket.

Gyönyörűen jellemezte ez iskolák költészetének nyelvét Szász Károly, midőn a népies iskola egyik kiváló tagja iránt méltó kegyelettel viseltető Szegeden, a Dugonics-szobor leleplezése alkalmával ekképen szólott:

Míg nagyjaink fényes udvarában
Szóban, ruhában, német a divat:
Koldús leányként állt az út sarkában
Nyelvünk, pirúlva rongyai miatt.
Ti voltatok bátor, nemes leventék,
Kik szégyenéből s rongyaiból kivették,
S ráaggatták Nyugat legszebb díszét,
Hogy lássa minden: mily kecses, mi szép.
De idegen volt az új ruha rajta,
Nem bírt mozogni benne könnyedén;
Tanúlt s feszes volt minden mozdúlatja,
Érzelme hő bár, szóban oly szegény.
A hangja selyp; arczán a rózsa festve;
Nem a tűzről-pattant menyecske,
Nem a piros-pozsgás alföldi lány,
Mely «rózsafán nyilt pünkösd hajnalán.»

És így tovább, tovább, mindig szépen, mindvégig találóan. De épen e találó jellemzésből látszik, hogy nyelvünk talán egy téren sem volt annyira fejletlen, mint épen legkedvesebb gyermekének, a költészetnek nyelvében; mint a szív gyöngédebb érzéseinek rajzolásában, s azon zenei szépség visszaadásában, mely a különböző költői műfajok természete szerint most enyeleg, mint lenge szellő; majd harsog, mint csatára hívó kürt szava; most zokog, mint vész-sirály; majd méltósággal hömpölyög, mint óriás folyam. E fejletlenségen is Kazinczy segített, mert mikor a nyelv maga-maga által, már odaemeltetett, hol méltó eszközéül tekinthette költői alkotásainak, akkor zendítette rá «Keresztes Bálint dalát Tornai Margithoz,» s azzal oly hatást keltett széles e hazában, hogy aztán minden völgy és halom visszhangzott ezen kedves «Bordalától»:

Fogy az élet, s nem sokára
Szép napom majd elrepül;
Érzem, messze nincs határa,
S majd komor telére dül.
De borral sebes szárnyának
Lépvesszőket hányhatok,
Bort hamar, bort! múlásának.
Ha iszom, kacaghatok.

Még most — hála istenimnek!
Kelyhem bátran forgatom;
Még most — hála istenimnek!
Lollimat csókolhatom.
Még nincs, a ki elfogdossa
Gyanúba vett levelem;
Nincs, a ki tudakozhassa:
Ki sziszeg titkon velem.

Lányka! jer, jer, mártsd rózsádat
Kelyhem édes nedvibe,
Fonjad azt s melypántlikádat
Hajam barna fürtibe.
Oltogasd szám szomjúságát,
S pajkoskodj addig velem,
Míg az élet boldogságát
Nyilt karod között lelem.

*
* *

Ime, tisztelt gyülekezet! E hangok zendítették meg a Dayka édes, bús lantját; e hangok csendültek meg Kisfaludy Sándornak varázserejű lyrájában, a «Himfy szerelmeiben»; ezeknek hatása alatt születtek azon bájos dalok s fenséges szárnyalású ódák, melyeknek Berzsenyi, Kölcsey, Bajza, Kisfaludy Károly és a többi jelesek köszönik hallhatatlanságukat; sőt ezeknek virágai nyitottak ki Vörösmarty örökszépségű hőskölteményeiben is. És azóta? . . . És most? . . .

«Most zeng apáink drága nyelve!
Ingó szellő, zúgó vihar,
Mi szép: gyöngéd érzést lehelve,
S midőn a harczterén rivall!
Élet-halál, bú- s kedvre megnyer,
Igéiben bűbáj lakik . . .
Behat, mint a kétélű fegyver,
Mind a velők oszlásaig!» *(Tompa)*

*
* *

Meg lévén ekként teremtve az új nyelv, új élet indult meg az irodalom minden szakában, s ez lett az első ág, mely a hosszú tél után levelet hajtott a nemzeti élet száraz fáján. És pedig hajtása oly hatalmas volt, hogy míg megelőzőleg 1711-től egész 1766-ig évenkint alig jelent meg 2—3 nyomtatvány: addig most Horváth István már 1805-ben 191 magyar írónak jegyzi fel nevét, kik mindnyájan oly tevékenységgel munkálkodnak vala, melyhez hasonlót a reformáció óta egész ekkoráig nem mutathat fel a magyar irodalom. Óh pedig! ha tekintetbe veszszük azon társadalmi viszonyokat, melyekben a közélet vagy csak idegen műveltségnek hódolt, vagy pedig a szellemi világtól teljesen elzárkózva, meddő elparlagosodásban tanúsította a nemzetiség iránt való ragaszkodását: mikor az írók nem a nagy közönségnek, hanem csak egymásnak írtak; mikor a nemzet napszámosait egyesítő, lelkesítő és munkára serkentő irodalmi központ nem létezett: nem nyomhatjuk el mély csodálkozásunkat, s valóban ámúlva kérdezzük önmagunktól: hogyan is vala ez lehetséges? . . . avagy miféle láthatatlan erő volt az, melynek hatására úgy megélénkült egyszerre az irodalom mezeje, mint mikor a tavasz rózsás kebelét kitárva, az egész természet új életre kél és megelevenül? . . .

Ismét csak dicsőültünk munkás erejére utalhatunk feleletünkkel. Az írók imént említettem nagy száma között talán egyetlenegy sem volt, kivel ő összeköttetésben nem állott volna. Semmi fáradságot és áldozatot sem kímélve, felkutatá a serdülő tehetségeket, a bátortalant biztatá, a gyengét gyámolítá, az erőset buzdítá, fényes jövővel kecsegteté, megkoszorúzá. «És e részvétele által adott ő sok, múlólag kipattanni látszó szikrának maradandóságot; e részvétele által pótolá ki sok kezdőnek azt, a mit a boldogabb fekvésű népeknél az olvasó közönség első tapsai visznek véghez. Hány nem némúlt volna el, mint a fogházba zárt fülemile, ha ő, a síriglan buzgó, nem nyújtott volna vígasztaló szót? . . .

Mert ő mondhatá még nagyobb igazzal, mint az Anchises fia: «Ifjú! rényt és való munkát tőlem tanúlj, szerencsét másoktól!» — mondja Kölcseynk.

A kiket személyesen fel nem kereshetett, azokhoz eljutott *leveleivel*, melyekből egész fényességével tükrözödik vissza nemes lelkének minden magasztos vonása. A leggyöngédebb érzések húrjainak zengésétől föl, egész a szenvedély orgonájáig minden, de minden hang kellemes harmonia szerint váltakozik ezekben és e tekintetben oly egyedül állók, hogy — mivel Madame Sévigne könnyűségével Diderot tartalmasságát egyesítik — irodalmunkban senki sem közelítette meg azokat, s mint felette becses kortörténeti adalékok, az épen napjainkban oly nagy feltűnést keltett «Régi Magyarországnak» is igen becses anyagot szolgáltattak. Igen találóan jegyzi meg róluk Toldy, hogy «ha Kazinczy semmit sem dolgozék vala is a közönségnek: a szellemnyilatkozás e formájára úgy vala praedestinálva, hogy ha ő előtte senki sem írt volna levelet: ő feltalálta volna azt.»

Hogy ezen, szinte hihetetlen mennyiségű levelein kivűl mennyire hatott ő más, *eredeti prózai művei* által is a sajtóban? Hogy a tudomány és szellem minden fegyverével miként hódított írót, közönséget egyiránt: az alkalomhoz mért idő rövidségénél fogva nem mondhatom el; még csak nehány vonással sem ecsetelhetem, hogy mily művészi életrajzokat adott Bárócziról, Daykáról, Zrínyiről, Mária Teréziáról stb. Mellőznöm kell fenséges útleirásait, melyek között az «Erdélyi Levelek» még tán ma is páratlanúl állanak. Le kell mondanom arról is, hogy «Pályám emlékezete» czímű önéletrajzát, csak kicsinyétig is kinyitva, legalább pillanatra feltárhatnám szívének és lángeszének ebbe lerakott gyöngyeit. Sőt, minthogy csak elszámlálni is sok volna minden irányú munkáinak rengetegét: csupán annyit mondok Gyulaival, hogy «érdekkel viseltetett minden iránt, érkezett mindenre; egyszerre volt költő, szónok, nyelvész, kritikus, műfordító, journalista, történetiró, epistolograph, hittudós,

philosoph, régiségbúvár, szerkesztő, kiadó, pártfogó, s mindenekfelett *író* szenvedélyből a rajongásig, a szép kultusából a legfényesebb dicsvágyig, szükségből a feláldozásig, hazafiságból a martyrságig.»

És tán azt gondoljátok, tisztelt gyülekezet! hogy e rendkivüli, az egész világirodalomban páratlan önfeláldozásáért megnyerte jutalmát? Méltó elismerés? hála? koszorú hullott fejére? . . .

Hiú feltevés! Szégyenitő csalódás! Avagy van-e, volt-e az emberiségnek apostola, kit meg nem kövezett? A történelem komoly múzsája *nem*-mel felel e sötét kérdésre, s még sötétebb példákkal bizonyítja állitását: Sokrates méregpoharat iszik; az emberiség Megváltója keresztfán vérzik el; Kolumbus csörgő bilincseivel száll sirjába; Rákóczynkat rabszolga föld hantjai takarják; a hontalanság könyáztatta kenyerén sinlődő Kossuth idegenből küldözgeti haza fájó lelkének sóhaját, . . . s Kazinczy? . . . Óh! . . . hogy ő

Mit szenvedett nehéz küzdelmiben,
Óh, hol van arra kép, hol arra szó?
Lázas tenger, a mely soh'sem pihen,
S hulláma van csak, vészszel birkozó.
Haraggal néze rá a zord idő,
Üzött hajós volt rémes éjszakán,
S vivott a messze parton feltűnő
Phároszi fény: honszerelme után.
S elzengjük-e, hogy forró sóhaját
A gúny hideg viharja kapta el?
Hogy tornyosúlni látta búbaját,
S jég volt körűlte a rokonkebel;
Hogy homlokára szent küzdelmiért,
— Míg a dicsők útján csodát mivel —
A megvetés kötött martyr-füzért.»?! . . *(Lévay).*

Nem. Fátyolt reá! Ne emlegessük most a «Mondolat» íróit, s hagyjuk el a *debreczeni társakat,* hogy ne lássuk a töviseket, melyek nagy szívét szúrdosták! . . .

Tekintsünk inkább e házba be, melyből oly örömmel írá: «E világ minden szugolyái közt kis Széphalom! nekem te nevetsz leginkább!» Hátha ott mosolygóbb lesz a kép, mely elébünk tárúl? Hátha ott legalább a földi jólét karjait pillantjuk meg felé kiterjesztve? Hiú ábránd! Csalfa képzelet!

«Az életgond, e halvány arczú rém,
E ,paizsos férfi' ott áll küszöbén.» *(Szász K).*

Ime! tekintsetek oda! Néma tanúbizonyságúl merednek fel e romok, csendes hajlékának, egykor a magyar Weimárnak romjai. Óh, ha ezek kövei szólani tudnának: szívrázó hangokon beszélnék el nélkülözéseit és azt, hogy midőn 1831. augusztus 22-én csak azért halt meg, hogy örökké éljen, bánatos neje és síró gyermekei mily sivár jövő felé tekintenek!

Még ha ez is így?!... Óh, mondjátok meg hát, hogy mi élesztő akkor keble szent tüzét? Mi lobogtatá akkor lánglelke fáklyáját akképen, hogy míg másoknak világított, önmagát hamvasztá el?!

Határtalan honszerelme s *halhatatlanságának égő hite* lehet csupán a méltó felelet. «Nekem — így ír Kiss János barátjához — nekem az a halhatatlanság egyetlen bálványom, a mi elől te futsz. Csak az legyen az enyém, örömest lemondok az élet minden örömeiről és örömest türöm az élet minden visszás eseteit. Ah, azt képzelni, hogy a szépnek, igaznak, jónak késő tisztelői, midőn már régen hamvadni fogunk, visszakívánnak magukhoz; hogy dicsőségünk el fogja verni álmaikat; hogy sírni fognak olyakká lehetni, mint mi valánk; hogy képeink látása leveri őket, mint a mennyei világosság; hogy neveink zengése az erény szeretetére s a legszebb feláldozásokra fogja őket buzdítani, mint minket buzdítanak azoké, a kikben az emberi nagyságot imádjuk; azt látni, hogy a mostan élők legjobbjai rokonlélek gyanánt néznek bennünket, s gyönyörködnek egy kevéssé létün-

kön: mi hát, óh, mi hát, kérlek! az élet minden örömei között, a mi érdemes lehessen egy eszes embernek a kívánságára, ha a *hit* nem az?!... Nincs az erény nélkül, s ragyogására törekedvén, tudom, mely bér vár?»

És, tisztelt gyülekezet! e rendíthetlen hite valósággá teljesült: a bért ő megnyeré, mert: mi oly jól esett lelkének: a Magyar Tudományos Akadémia, mely e kegyeletes ünnepélyünknek is létrehozója, az elsők között választotta halhatatlanjai közé; de nemcsak ott, hanem, mint a költő dalolja:

«A jók szíve alatt fenmaradand neve;
A némúlt ravatal zárait feltöri,
S a villámvezető sashoz emelkedik.
Nem hal meg, ki úgy élt, mint te, Kazinczy, nem!»
(Berzsenyi).

Nem hal meg, de sőt, mint a hitrege Csaba királyfia, a ragyogó menny csillag-országútján jelenik meg szorongatott vérei segedelmére: úgy Kazinczy szelleme is, születése után épen száz év mulva újra megjelen imádott nemzete gyászos éjjelén, s az újraébredés, a jobb jövő bibor hajnalaként ragyogja be a hont.

Midőn ugyanis «a nemzet azon nagyszerű ünnepe, minőhöz hasonlót a szabadság istenének nemzet aligha áldozott valaha, a hatalom által gyásztorrá tétetek; midőn az 1848-iki alkotás nagyszerű ívei egymásután szakadoztak le, s az építők a leomlott palota romjai felett csak sírtak és temetkeztek;» mikor «száraz ágon hallgató ajakkal ültek némán a csüggedt madarak»: 1875-ben a bölcsész-költő, sárospataki tanárnak, Erdélyi Jánosnak tollából kipattan egy szikra, mely felgyújtja az aranytollú költő, Lévay József lelkét, hogy a Szelestey László által szerkesztett «Szépirodalmi Közlönyben» felhívja a nemzetet Kazinczy születésének századik évfordúlóját megünnepelni. A lelkes felhívó szózat visszhangra talál, s mint villanyszikra érintésitől, egy érzelemre gyúladnak a szívek a hon határain, s örömzajjal hozzák áldozatukat a

nemzetiség oltárára; egy lélek, egy gondolat nyilvánúl közel és távol, fent és alant és mindenütt! Megtartatik a nagy nemzeti ünnep Kárpátoktól Adriáig, sőt átcsap a lelkesedés lángja a hon határain túl is. Napok, hetek, sőt hónapok múlva sem akar csillapodni az egyszer fellobbant tűz. Kazinczy Ferenc neve ragyog a zászlókon, s mosolygó arccal szemléli az áldozókat a nemzet fátyolos géniusa. «Kazinczy emlékezetének ez örömünnepe egy *lángoló közérzelemnek* adott akkor hangot, mely, mint isten mennydörgése szólamlott meg; riadva futva be a hazát, hol bércek és völgyek visszhangzottak tőle» (Szabó Richard).

Ide is, e megszentelt sírhoz, ezrivel tódúl a nép. A szomszéd Abauj-Torna-, Sáros-, Ung-, Szabolcs és Szepesmegyék nemzeti díszruhába öltözött urai és hölgyei impozáns tömegben jelennek meg. Zászlók alatt vonúlnak, mintha csak egy nagyszerű feltámadás ünnepére gyülnének. Midőn elözönlik e szent helyet, fellép a szószékre Sennyey Pál báró, s lelkes szavaira négyezer ajk dörgi fel az éljent. Majd dicső elődöm, Erdélyi János, hazafias, mély érzelmű szónoklata után, még akkor egy tüzes szemű, barna fürtű, ma már a munka terhe közt megőszült, de azért ma is rugékony lelkű férfiú, nagy vármegyénknek köztiszteletben álló s jelenleg is sorainkban áldozó alispánunk, Matolay Etele szavalja el Szemere Miklósnak ez alkalomra írt remek költeményét. A megindító szavalatra kitört a lelkesedés, s a sárospataki főiskolai chorus vezetése mellett az egész ünneplő közönség ajkán megzendűl a nemzet imádsága, Vörösmarty «Szózata,» s ennek égreható hangjainál egy tündér jelenik meg ragyogó magyar öltözetben, dicsfénytől sugárzó arczczal, szemeiben nemes szívének gyöngyeivel, magasztos lelkesedésének drága könnyeivel. Mély kegyelettel közeledik ama szent sírhoz, s az előtt térdre borúlva, myrthus-koszorút helyez arra le.

A tündér Károlyi-Korniss Klarissa grófné volt. Egész kisérete is, a környék bájos szüzei, mint hajdan Siráz

leányai Hafiz dalnok sirját, virággal hintik be a megszentelt hantot. Végre ama, most már lágyan suttogó cserfákat elültetve, eloszlik a búcsútjáró nép, vivén magával a jobb jövő reményének zászlaját, s megerösödvén imádott hazájának égő szerelmében.

Ime, mélyen t. gyülekezet! Az a nagy szellem, ki még haló porában is ilyen hatással bírt; ki míg élt, nemzetének ezredéves gondolkozását és érzését megmásíthatlanúl tükrözte vissza müveiben; ki hazája szent fájdalmától áthatva, eszével, szívével, egész valójával imádott honának vérző sebeit ápolgatta, hegesztgette: az a nagy szellem, habár későn is, de megtalálta méltó jutalmát; megtalálta, a mi után oly forrón vágyakozott: a honfiúi elismerést, s ennek zálogául a legnagyobbat, mit a haza fiainak adhat, ezen, a nemzet filléreiből épült dics-csarnokot és ebben és ezen kivűl nagy nevének halhatatlanságát.

* * *

Óh, dicsőült szellem! mi is elzarándokoltunk szentelt sírhalmodhoz; elhoztuk aranyunkat, tömjénünket, myrhánkat: fenndobogó szívünket, fennszárnyaló lelkünket; elhoztuk újúló hazánk virágát: múzsáink lelkes seregét. Elhoztuk nemcsak azért, hogy a hála és kegyelet oltárán meggyújtsuk áldozati lángunkat, hanem főleg azért, hogy magasztos példádon lelkesülve, midőn lábaink e szent földet érintik, attól Anteusként megerősödjünk a hitben önmagunk iránt; megszilárdúljunk ama szent meggyőződésünkben, hogy ha a magyar annyi vész és vihar között egy ezredéven át azért maradt meg, mert törhetlenül ragaszkodott nemzetiségéhez, s mert az emberiség előhaladásában missiót töltött be: úgy a jövő ezredévben is csak akkor fog lengeni Kárpát ormain háromszínü lobogónk, ha még jobban szívünkhöz nő nemzetiségünk, s ha, mint évszázadokon keresztül a keresztyénségnek voltunk védbástyái a pogányság áldáz dühe ellen, úgy ma is a nyugat civilisatiójának leszünk védgátjai a szláv-

tenger elborító árjai ellen. Óh, erősits bennünket e meggyőződésünkben! Óh, aczélozz meg bennünket a küzdelemre, hogy bátran szemébe nézzünk a vésznek! S ha egykor csakugyan fenyegetne bennünket «észak rémes árnya»: ha csakugyan megrendűlnek egykor «Ujhely és a Hegyalják tornyai»: álljunk ki Leonidásként a harczi síkokra, s égve szivünk a honszerelem tüzében, zengedezze ajkunk:

«Itt élnünk, halnunk kell!»

Mielőtt azonban a lelkesedés e lángjától áthatva, itt hagynók dicsőültünk megszentelt hantjait; de csak azért, hogy ezután évről-évre újra felkeresvén, újra behintsük a hála és kegyelet virágaival, s újra megerősödjünk szent elhatározásunkban: élni a honért, halni szabadságáért: jertek, mélyen t. ünneplő gyülekezet! imádkozzuk el a koszorús költővel: Óh, Kazinczynk!

«Áldás és fény nagy neveden!
S a mely nyelvén s lelkében hordoz,
Áldás és fény a nemzeten!» *(Tompa).*

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Budapest, 1888 június 16

Elismerjük ezennel, hogy mai napon intézetünk pénztárába

Méltóságos Fraknói Vilmos úr ——— által

25 o. é. frt — kr., azaz: Huszonöt forint, mint Dr.

Kovács Pál pápai praelatus és kanonok hagyományos

címén ——— befizettetett és

a Magyar tudományos akadémia folyó ——

számadása javára iratott.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Nyomtatványminta 84.

Franklin-Társulat nyomdája

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. junius 16.

556.

Kovács Pál.

255 ügyszám.
1888

HITELES KIADVÁNY.

Közjegyzői okirat.

Én Görgei István budapesti királyi közjegyző az alul megirt helyen és napon megkeresletvén megjelentem személyesen a Magyar Tudományos Akademia helybeli palotájában, és itt a következő személyek, mindnyájan általam személyesen ismert budapesti lakosok, ugymint: egyfelöl a Magyar Tudományos Akademia jogosult képviselöi, névszerint alelnöke Stoczek József ur müegyetemi tanár és Fraknói Vilmos kanonok ur akademiai főtitkár, – továbbá mint az alább megirt tudományos munkának az Akademia részéről megbizott szerkesztöi, Szarvas Gábor ur akademiai rendes tag és Simonyi Zsigmond ur akademiai levelező tag, – másikfelöl a kereskedelmi egyéni czégek jegyzéke I. kötete 438. lapján 50421/1882. végrési szám alatt bejegyzett „Hornyánszky Viktor" budapesti czégnek nevében ennek előttem igazolt bejegyzett czégvezetője özvegy Hornyánszky

Schmidl és Aigner Budapest, IV. magyar-utcza 6.

Viktorné született Skita Franciska asszony, mint
lenvén, előttem a következő szerződést kötötték és
kérték közjegyzői okirat alakjában felvételeni.—

„Szerződés.

—„1., Tárgya jelen szerződésnek: a Magyar Tudomá-
nyos Akademia által közrebocsátandó, annak meg-
bízásából Szarvas Gábor rendes tag és Simonyi Zsig-
mond levelező tag által szerkesztett, illetőleg végig szer-
kesztendő" a helybeli „Hornyánszky Viktor" bejegyzett
czég könyvnyomdája és könyvkiadó hivatala által
kinyomtatandó és kiadandó „Nyelvtörténelmi
szótár" czimü munka.

—„2., A Magyar Tudományos Akademia aján-
latának elfogadásául a „Hornyánszky Viktor" czég
ezennel vállalkozik a fentirt munka nyomtatásá-
ra és kiadására; még pedig, a mennyiben e mun-
ka három esztendő" alatt kinyomtatandó 300-350
(Háromszáz – Háromszázhatvan) nyomtatott ivre
terjesztetik, – hasz csakugyan ennél nagyobb terjedel-
mü nem lesz, az esetre minden tiszteletdij vagy bár-
mi néven nevezendő nyomtatási és kiadási költ-
ség megtérítése nélkül köteleri magát ezen „Nyelv-
történeti szótár" kiadására.

—„3., Ellenben ha a munka terjedelme a fentirt
nyomtatott ivszámot meghaladná: a többletnek
nyomtatási költségét a Magyar Tudományos A-

kademia megtéríti a kiadó czégnek, még pedig nyomtatott ivenkint - az első Ezer példány egy-egy íve után 40 f azaz Negyven forintban, - minden további Száz példánynak egy-egy ilyen többlet íve után 1 f 50 kr azaz Egy forint ötven krajczárban ezennel megállapított egységár szerint.

——4., A Magyar Tudományos Akademia a mü 100 (Száz) példányának teljes árban megvételére és megfizetésére kötelezi magát a kiadó czég irányában.

——5., A 300-360 ivnyi terjedelmet (az egész műre nézve) alapul vévén, egy füzet tiz-tizenkét ivet, és egy kötet 100-120 (Száz-Százhusz) ivet, illetőleg a három kötetes egész munka, füzetenkinti tiz-tizenkét ivével számitva, 300-360 (Háromszáz-Háromszázhatvan) ivet fog tartalmazni és ára füzetenkint 1 f (Egy forintban), kötetenkint 10 f (Tiz forintban) állapittatik meg.

——6., A Magyar Tudományos Akademia kötelezi magát, az általa megveendő és ily árban megfizetendő száz teljes példányt nem bocsátani áruba senkinek; azokat csak tiszteletpéldányok gyanánt utalványozni ki a kiadó czégnél s ez által küldetni meg ingyen az illetőknek, a szállitási költségét pedig a szétküldő czégnek megtéríteni.

——7., Az ezen száz példány után egy-egy évre eső pénzösszegnek felét az illető évnek elején másik fe-

MTA Könyvtár Dokumentációs Osztály 1093. Könyvtárközi kölcsönzésre nem adja (MTA Könyvtár)
Tekintsük, hogy az egészségünk ideibe vágni tanulságokat hazánal való és eladatlan hugá: et sorore virgine quae non est

let az év végén fizeti ki az Akadémia a kiadó czégnek. Ezen fizetési részletek és határidők meg nem tartása a szerződés felbontását vonhatja maga után.

—8, A Magyar Tudományos Akadémia prospectust szerkeszt és bocsát ki a maga neve alatt sebben erkölcsi támogatást nyujt a kiadó czégnek a vállalat sikerének előmozditására. Azonkivül jól kéri a cultus-és közoktatási minister urat, hogy ezen prospectus elegendő példányainak önállóan való hivatalos rétkiildése mellett külön is utasitsa az ország összes tanintézeteit a vállalat pártolására s a munka megrendelésére.

—9, Hogy hetenkint két (nyomtatott, nem kézirat) iv szedése elkésülhessen: a nyomda, vagyis „Hornyánszky Viktor" czég tartozik minden héten ujabb két ivet szedetni és —hogy a szerkesztők a magok részéről sorában a második correcturát, illetve a revisiót fennakadás nélkül elvégezhessék és az imprimaturt megadhassák— a nyomdában hánlag végzett első correctura utáni kefelevonatokat, illetve a második correctura utániakat revisio és imprimatur végett késlekedés nélkül küldözni Szarvas Gábor, illetőleg Simonyi Zsigmond uraknak. Kikötteték világosan, hogy a nyomda Egy hasáb-revisiónál és Egy törödett revisiónál többet dijtalanul nem szállit. Vi-

Gyóni Gyula
pap-költő

szont a szerkesztők a második revisiót imprimálni tartoznak; ha pedig ezt nem tennék: a harmadik revisióért ivenkint öt forintot fizetnek a kiadó czégnek; melyen túl a nyomda több, illetőleg negyedik revisiót szállitani nem köteles. Hogy a nyomtató czég, kötelezettsége teljesitésében jóltartortatva ne legyen: a szerkesztők kötelesek mind a kéziratot, mind a második correcturákat, mind az imprimaturral ellátott revisiókat folytonosan ugy adogatni a nyomdába, hogy a nyomtató czég minden héten két nyomtatott ivnyit kinyomathasson és másik két nyomtatott ivnyit szedethessen. Julius és augusztus hónapokban azonban hetenkint csak egy-egy nyomtatott ivnyi szedésre köteleri magát a kiadó czég. A szerkesztők és kiadó czég közti küldözésekre mind a kéziratra, mind a képfelevonatokra és imprimaturra nézve nyitvántartása s a netaláni késleltető mulasztások kimutathatása végett a küldemények napját két egyenlő átküldési és átvételi könyvbe mindig pontosan be kell irni, melyek egyike a szerkesztőnél, másika a kiadó czégnél áriratik.

10., A fönt körülirt folytonosságot megbantó késedelem okozója mindannyi esetben

lauben]. Aggion tőnektőe tugolmat lehnetőe:: det
rejtiem (Bécsi C. 2). Kit tennie tiztesege nem
apaczkirkhoz (DomC. 103). Könyörgésemnec helt ada (MA:BB
V.30). Semmi helyt nem kel adni tanitásinak (Pázm:Kal 140).
lekedhünk, hogy az gonoszságnac ideibe valami tanulságokat
hozzunk elől. Pécsi: Szfiz. 142b).
hazanal valo es eladatlan huga: et sorore virgine quae non est
nupta viro (Helt: Bibl. HHh4).

100 K (Száz) forint birságot köteles fizetni, melyl
lyel, ha kimutathatólag a szerkesztők követtek
el, a Magyar Tudományos Akademia tartozik
a kiadó czégnek, visszkeresete lévén neki az ál
tala megbizott szerkesztők ellen és egyszersmind
joga, magát a kiadó czégnek fizetett birságösz
szeg erejéig, a szerkesztőknek járó tiszteletdíj
ból kártalanitani és kielégiteni. Ha ellenben
a késedelemnek a kiadó czég az okozója: ak
kor a Magyar Tudományos Akademiának
joga támad, a fönt kikötött birságot, a ki
adó czégnek a 4. 6. és 7. pontokban emlitett szám
példány árából visszatartani. — Minden egyes
esetben, midőn a szerkesztők mulasztása von
maga után birságot ezek által fizetendőt: a
kiadó czég köteles ez eset bekövetkeztével 8 nap alatt az Akademia főtitkári hivatalá
nak jelentést tenni; különben elveszti a bir
ságra való igényét. ——————————

——11., A kiadó czég köteles a munkát mind
a papirra, mind a festék feketeségére, mind a
betük nemére és élességére nézve az ide fűzött
és pecsételt mintának megfelelőn állitni ki ——————————

——12., A 2. és 4. pontokban tervezett ivszámot
(értvén nyomtatott ivet) netalán meghaladó vé-

gét a munkának a kiadó czég a negyedik évben készitheti el; de ekkor köteles megszakitás nélkül az első" hetekben, hetenkint két nyomtatott ivet készitteni el végkép, a vállalat teljes befejezéséig.

13. A fönt megnevezett, a Magyar Tudományos Akademia által megbizott szerkesztők a magok részéről a jelen szerződésbeli kötelezettségekből ő"rájok háruló kötelezettségeket ezennel elvállalják az Akademia irányában.

14. Magától értetik, hogy ha ezen szerkesztők közül valamelyik halál vagy hosszas betegség által akadályoztatnék elvállalt teendőik pontos elvégzésében: a Magyar Tudományos Akademia a kiadó czég irányában köteles lesz, uj erő" helyettesitése által segiteni a bajon, nehogy a folytonos nyomtatás hátráltatást szenvedjen.

15. A mennyiben jelen szerződésből támadható vitás kérdések kölcsönös megegyezés utján nem lennének eligazithatók: per esetén a szerződő" felek alávetik magokat a sommás birói eljárásnak s a felperes által szabadon választható valamely fővárosi királyi járásbiróság illetékességének, esetleg az 1874. évi 35. t.-cz. 111. és 112. §§-aiban megirt végrehajtásnak.

16. A jelen szerződéstől járó bélyeg- és közjegyzői költséget és dijakat a felek egyenlő" részesek sze-

Erlauben] Agion tőnektéc ingolmat lélnetéc: det
requiem (Bécsi C. 2). Kit tennie tiztessége nem
rgC. 70). Yllny az en iogomrol nem en athatom
ajanchakhoz (DomC. 103). K
V.30). Semmi helyt nem kel
Meg gondolván Sándor, hely
helyt nem ada tanácslóinak (Pázm:
lekednünk, hogy az gonoszságnac ideibe valami tanulságokat
hozzunk elől. Pécsi: Szűz. 142b).
(Közmondások) hü az Istan ... hazanal valo es elad
unpta viro (Holt: Bibl. HHh4).
s eladatlan huga: et sorore virgine quae non est

rint viselik.'

Miról ezen közjegyzői okiratot felvétetett, általam a felekneк felolvastatott, általok akaratjokkal mindenben egyezőnek elösrával kijelentetett s elöttem sajátkezüleg aláiratott. Budapesten 1888. ezernyolczszárnyolczvannyolczadik évi junius hó 1. első napján. - Hornyánszky Victor s.k. Szavas Gábor mint szerkesztő s.k. Simonyi Zsigmond mint szerkesztő s.k. Stoczek József m. elnök s.k. Szaknói Vilmos főtitkár s.k. Görgei István kir. közjegyző s.k.

/.P.H./

a Magyar Tudományos Akademia részére kiállított ezen kiteles kiadvány és a hozzáfüzött nyomtatvány az irataim közt 255/1888. ügyszám alatt őrzött budapesti m. kir. központi díj- és illeték kiszabási hivatalnak f. évi junius hó 10-ér bemutatott, zöld ivre tett do s ivenkint 50 kros bélyeggel ellátott eredeti közjegyzői okirattal és a hozzáfüzött nyomtatványnyal egyezőnek, - ezennel tanusitom. - Budapesten ezernyolczszárnyolczvannyolczadik évi junius hó 1-én.

Dijczpár:
Közjegyzői dij . 60
Illeték . . 1.90
Bélyeg . . 1.
4.50

Görgei István
Kir. közjegyző

GÖRGEI ISTVÁN · KIR. KÖZJEGYZŐ · BUDAPESTEN

OK-ATÓ—ADÓZ
SZÁM-ADATLAN—KAPUSZÁM-ADÓ
16
15

szám-adatlan [vö. szám-adó]: non redditis rationibus Kr. [ohne rechenschaft]. Cyak bucho wytlen zeokeoth el mynekyunk zam adatlan zolgank, sok kartjs teoth mynekyunk (RMNy. III. 82). Úgy vesztegettyük az Istentül reánk-bizott jókat, mint-ha számadatlanok vólnánk (Pázm: Préd. 856).

számadatlanság: Meggondolhatja Felséged, menyi akadékim légyenek az ő számadatlanságáért (MonOkm. XIX.313).

Adatódik: [datur; gegeben werden]. Kezekbe is adatódván az reájok szóló instructio (MonIrók. XVIII.27). Tudja nagyságod, mi adatódott hadaim tartására (XXIII.255).

Addogál [dato; öfter geben]. Mind többet többet áddogál Isten a'hoz az ajándékhoz, mellyet jó léleckel gyakorolnac (Megy: 6Jaj. III.36). El-addogal: vendito C. [nach und nach verkaufen].

Adhatás: [dandi potestas; das geben können]. Élet adhatás (Zvon: Post. I.129). Tanach adhatás (HollPréd. 12).

Adható: 1) datarius PPBl. [wer geben kann]. Wrac vagyunc, nem szegenyec mindenhatoc es minden adhatoc (BornPréd. 35). Minden adható (FrankHasznK. 13. 113). **2)** [quod dari v. vendi potest; was man geben kann]. Férjnek adható: nubilis C. MA. Máttyás Király vgy tetzic hogy adhatót adta, mert öné vólt a 'dézma. Ha adhatot nem adta: miért maradnac hellyekben az ő egyeb donacioi mellyeket á Nemeseknec adot? (Helt: Krón. 84).

Adó: 1) *dator, praebitor, largitor* C. [geber, verleiher.] Iwy el lelky aayandeekoknak adoya (ÉrsC. 147). Az adok és az vendők: vendentes et ementes (Fél: Bibl. 72). **2)** tributum, census, indictio, capitatio, vectigal C. [steuer, contribution, abgabe]. Szent Péter adója: *denarius S. Petri PPBl. Asnerus kiral menden földet teue ado ala: fecit tributarias (BécsiC. 72). Penzt igerenec neki adoiul: pecuniam se daturos (MünchC. 100). Adot zedyk vala: didrachma accipiebant (JordC. 408). Az arani az adoban adatik vala (DebrC. 119). Chrhoz szeretettel lejőnc az ő adoiát meg adgioe (KulcsEvang. 10). Az ő hadakozásának nyeresége az emberek lelke, adaja a hivek imádsági (Pázm: Préd. 478). Rideg legények és jövevényemberek adaja (MonTME. I.273). Az adótul szabadosoc (Com: Jan. 123).

adó-adó: [tributarius; steuerpflichtig]. Valait meghaytotta tersh vitelre es ado addo szolgana lött (Helt:Bibl. I.49:15). Az orzag, ky annak elewtte soha ado ado nem woth senkynek (MonIrók. III.125).

ëb-adó. [Szólások.] Radivoi gyors volt szaladóban, egy erdőben meg is ment vólna valóban. De bezzeg Juranits vólt az e b - a d ó b a n, mert be-esett szegény a nyomorgatóban [a törökök kezébe esett] (Kónyi:HRom. 115). Roszsz életü, s él tsak obadóba (Gvad: RP. 38).

hála-adó *háládó* DEmbGE. Elöb. 15. *háládóság* Misk: VKert. 53. 180. 335. *hálaadók* BeytheEpist. 99. *hálaadó* Illy: Préd.): [gratus; dankbar]. Neki hala adok magunk (TihC. 17. BornPréd. 285). Hála adobbac (Zvon:Post. I.508). Nagy hálaadó az elvett jótéteményekért (Illy:Préd. Turt. J. 2).

hálaadóság: [gratitudo; dankbarkeit]. Keresen találtatnac, kic vmi hálaadósággal lönnenec (Helt:Krón. Elöb. 2b. Tel:Evang. I.168. Fél:Tan. 555. MA:Scult. 10). Ez immár nem alamisna és irgalmasság, hanem gratitudo, hálá-adóság (Pázm:Préd. 445). Kedvesen vészi a hál-adóságot (964).

hitelbe-adó: creditor C. [gläubiger]. Marháját az hitelben adóknak el-pazarolni (Com: Jan. 191).

inni-adó: [pincerna; mundschenk]. Ötet pohárnokjává, innya adójává tötte (SzathmCent. 200). Az fejedelem engemet ïö innyaadóvá teve (Kem: Élet. 77).

iz-adó: conditor C.

kapuszám-adó [census portae; hausteuer] MonOkm. VI.121.

ok-adó: [reddens rationem; verantwortlich]. Ők mynden-koron wygyaznak mykeppen ok adook ty lelketekerth (ÉrsC. 232).

ostor-adó: multa Ver. MA. [geldstrafe]. Yobbagyt nagy ostor adoval gyettry (ÉrdyC. 79b). Ostoradót vete Magyarorszagra (Helt:Krón. 66). Augustus ideiében, midőn Sido orszag ostoradó alatt volna (Born: Préd. 34. Mel: Kir. 464. 465. RMK. II.453).

rideg-adó: [tributum caelibum; junggesellensteuer]. Kővágó János adott ridegadót (MonTME. I.273).

szállás-adó: stabularius MA. wirt PPB.

szám-adó: rationans, reddendis rationibus obnoxius Sl. [rechnungsleger, verantwortlich]. Az utolsó számadó kemény napon (Zvon:Post. I.329). Vigyaznak ők a' ti lelkeitekért, ugy mint szám-adók (MegyDial. 63). Mind ezeknek ki vólna oka? ki róla a szám-adó? (Fal:NU. 287).

tanács-adó: svasor, consvasor, consiliator C. [ratgeber]. Az bizonsag wőt vennek, aytatoson nektek tanacz adonak, hygyetek (VirgC. 143). Menyel en tűlem gonoz tanač ado (SándorC. 33). Tanácsadó ember: vir consilii (Kár: Bibl. I.672).

törvény-adó: legifer, sanctor C. [gesetzgeber]. Tőrvény adó: princeps populi (Kár:Bibl. I.191). El-jőt Kristus mint mi tőrvényadónk avagy tanítónk (Mad: Evang. 39).

vámos-adó: [vectigal; zoll]. Ezeket az ő országoknak vámos adójokat féltik az fukar arendával biró pápista papok (Tolm: Vigaszt. 207).

Adós: 1) debitor, obaeratus C. schuldner PPB. [verschuldet]. Eg némemő vsorasnac valanac ket adosi: debitores (MünchC. 124). Penzel ados vala (VirgC. 108). Wagyok adoss Poztho metew Lerynczneck harmynczharmadfel magyar foryntal (RMNy. II. 227). Mi is meg boczátunk minden adosinknac: et ipsi dimittimus omni debenti nobis (Helt:UT. 81). Eg adossa: unus qui debebat (Fél:Bibl. 30). A nagy igéreteknek nintsenek adósi, mert senki sem bőldogul melletek (Fal:UE. 155). **2)** [creditor; gläubiger]. Adosinak megh fizete (KazC. 56). Harom adosnak estem kezében, az ketteynek meg fyzetem az adosagot, az harmadyk engeemet meg tart (ErsC. 376). Fizettem az gazdának egyéb adosimnak (ErdTörtAd. IV.7).

[Szólások.] Meg az lelkéuel [is] adós: animam debet (Decsi Adag. 72).

[Közmondások.] Boőog ember á ki másnak nem adós (Decsi: Adag. 146).

[**Adósit**]

mëg-adósit: [aere alieno obruo; mit schulden belasten]: Meg is kellett adósitaunk magunkat (LevT. II.85. 45). Az soc beteg miát meg adósitota vala magát (Poenit. 51. RumyMon. I.30).

Adósság: 1) debitum, debitio, obligatio C. aes alienum PPl. [schuld]. Adósságát leteuni: *liberare se aere alieno PPBl. A tömlöcbe ereztё ötet mignem megadna az adosságot (MünchC. 48b). Ez velag adossaganac meg fizetese (GuaryC. 35). Adóságot vezen bynes es meg nem fyzety (KulcsC. 88). A zalagnac gyűmölczes időedelmét fel tudnác a deréc adoságra (Helt:Krón. 166). Az jutalom nem ingyen adatic, hanem adósságból (MA: Bibl. IV.139). **2)** [pecunia credita; vorgestrecktes geld]. Bátorságos helyen helyheztettod adósságod [kölcsönre adott pénzedet] (Lászlo: Petr. 53). Adósság: debitum quod reddere debet vir uxori (Illy: Préd. III.173).

[Szólások.] Sok a d ó s s á g b a v e r n i magát: *aes alienum cogere PPl. A d ó s s á g b a e j t i k urokat, hogy ők frissen öl tőzzenek (Pázm: Préd. 250).

Adóz: 1) [tributum solvo, tributarius sum; steuer zahlen]. Vitattyác vala igen mélto dolognac azt, hogy az Sidoc az Romai Cziszárnac adozzanac (Zvon:Post. I.590). **2)** [voveo; widmen]. Tartozunk Istenünknec adoznunk az mi egész életünket is. Igy ha Istenünknek adozzuc [aldozzuc?] magunkat, öröcké boldogok lészünk (Zvon: Post. II.617). **3)** [poenam luo; büssen].

A Á.

ÁÁGAT: [balbutio, lingva haesito; stammeln]. Á, Á, Á megnémulván áágat Jeremiás (Bíró: Angy. 61. Et dixi A, a, a, Domine Deus: ecce nescio loqui, quia puer ego sum. Jer. 1: 6).

ABA: [pannus vilis; grobes tuch, loden]. Aba-posztó: genus panni vilis PP. Aba swba (LevT. I. 223). Egy bál aba, mellyben száz vég van (VectTrans. 8). **Vásárlás: egy vég fejér aba, egy darab veres aba (MonTME. I. 279). Ha a szüle egyik gyermekének selyemből, a másiknak szőrből vagy ababul csináltat dolmányt, köntöst...** (Csúzi: Tromb. 324). (Az köntösöknek) fejir ababúl légyen az hajtókája (RákF: Lev. III. 77). Ezenkivül vég abákat, patyolatokat reájok vet (TörtT. VI. 121). Abán kivül más posztóból való köpönyeget talán Apaffi Mihály fejedelem sem viselt, de most ugyan alávaló ember, a kinek fejér-aba köpönyege vagyon (Haz. I. 295).

[Szólások.] Azon leczke alá fogják a bársonyt az abával (Fal: NU. 302).

ABAJDOC: 1) promiscuum MA. vermischt, durcheinander, Adámi. Abajdocz káposzta: crambe C. Abajdocz buza: triticum mixtum MA. Mychael, dictus Abaydoch (1349. Czin.). Michael filius Galli dicti Abayduch, Abaydouch (1351. 1352. CD. IX. 2: 153. IX. 3: 648). Illy abajdotz és elegyes, illy változó és állhatatlan a' világi dűtsőség (Pázm: Préd. 469). De rosszúl vonjabé ez a borona az ő abajdocz magvokat (GKat: Vált. I. 277). Abajdotz tudomány (GKat: Titk. 7). Abajdotz, elegy belegy s szokatlan uj szollások (23). Gyakorta az opust meritumnak szokták vala mondani az atyak, noha nem igyenes es tulaydon jegyzésben, hanem vissza éléskeppen és abaydotzul (Pécsv: Fol. 831). — **2)** farrago MA. [mischkorn, halbfrucht]. A zavar, gyülevész, abajdocz, avagy alakor (farrago) a barom kedvéjért vettetik (Com: Jan. 27).

Abajdocos *(abaynaczos* Zvon: PázmP.): [promiscuus, mixtus; gemischt]. Az ő abaynaczos imatsagos könyueben háromszor Allat kiálta (Zvon: PázmP. 331). Abajdoczos és polyvás buzái az ur Istennek (Nagyari: Orth. 150). Kibenn-kibenn vagyon valami kivetni való, abajdoczos (SzD: MVir. 34).

[**Abajdocosod-ik**]

mëg-abajdocosodik: [degenero; absarten]. A mi dicsőséges királyaink és meg nem abajdoczosodott eleink ezzel a szent kenyérrel erősétették magokat (Csúzi: Tromb. 418).

ABAJGAT *(abalygat* Gvad: NótVégr. 157): [agito, inquieto; beunruhigen, hetzen]. És azután is minduntalan való leveleiben abajgatja, dorgálja, oktatja vala (Szal: Krón. 138).

mëg-abajgat: ∞ Kevésbe múlt, hogy a borbélyt meg nem abalygatták (Gvad: NótVégr. 157).

ABÁROL *(abál* Radv: Csal. III. 43): rudicula agito MA. quirlen, sprudeln PP.

mëg-abárol: 1) elixo MA. [abkochen]. Először abáld meg a tikfiat (Radv: Csal. III. 43). Spékkel való bárány avagy ludhus. Abárold meg a husát, tégy bele szalonnát (Szakácsmest. 1). A tehén lábait abárold meg s szépen borotváld meg (38). **2)** [concido; zusammenhauen, durchprügeln?] Minden fizetett hadak reá mennek, rútul megabárolják őket (MonTME. III. 219). **Véletlen kiütvén nagyon megabárlanák őket,** sokakat levágván közülök (Szal: Krón. 107).

Abárlás: 1) agitatio, commixtio, contusio, concussio, juris in olla rudicula agitatio, condensatio, elixae carnis abluvio MA. [das abkochen, abbrühen]. Az abárlás után vágd meg (Radv: Csal. III. 47 b). Étkeinb a' tüntzban, vagy kotzkajádzásban a' leány úja, bogysem az étek abárlásban (Pázm: Préd. 1127) **2)** [eluvies; spülicht]. Egy tál abárlást, és egy eleven nyulat tétete: egyik agár mindjárt a nyul után indula, másik a moslékba kapa (Pázm: Préd. 1125).

ÁBÉCE: alphabetum Kr. Abécét és írni tanuló: abecedarius Major: Szót. Az gyermek elezer a. b. c. tanod, es veegre doctorraa leezen (Érdy C. 394). Ezen idevben kezdo zent margit tanolni abeczet (MargL. 1). Egy gyermek az oskolaba el lopa az tarsa tablayat kyre abeczet zoktak wala irny (Pesti: Fab. 67b). Még az abécén sem mentél te által (Decsi: Adag. 129. 242). A. B, C-ét tanuló gyermek (Matkó: BCsák. 210).

Ábécés: alphabetarius Kr. [abc-, abc-schütz]. Abécés Iskola (Bal: CsIsk. 368). Rút és nevetséges dolog ez ABCés vén ember (Prág: Serk. 817.) Abcés gyermek (Csúzi: Tromb. 298).

Ábécésködés: [das abc lernen]. Az grammatika mellett való ábécéskedések (Bal: CsIsk. 147).

ABLAK: fenestra C. fenster PP. Deszkás ablak: fenestra tabulata, rostélyos ablak: fenestra craterata Nom². 395. Ablak fiókjai: fenestrae foriculi; ablak keresztі, kövei: fenestrales scapi; ablak levelei: valvulae fenestrales; ablak rostélyi: cancelli PP. Ablakot nyit, csinál vmin: fenestrat MA. Kezebe vewue az penzt es vete egy ablakba (EhrC. 92). Ki kewnuek semmire iok nem leznek, es ablakokba, es reytek helyre vettetnek (109). Az ablakoc meg fituan imadkozicvala (BécsiC. 145, WinklC. 114). Az testy erzekönseognek ablakyt bel keel rekesztony (ÉrdyC. 619). Reseken ablakokon ferfykat nezny (PéldK. 45).

ágyulövő-ablak: [schiessscharte]. Futék ott a legközelebbi ágyulövő nagy ablakra (Bethl: Élet. II. 43).

üveg-ablak: speculare C. fenestra vitrea Nom². 395. ÉrsC. 330b. Eoweg ablak giarto (RMNy. II. 175).

vak-ablak: riscus, cavum muri; hohlfenster PP. [nische]. Vete be wtet egi vak ablakba (VirgC. 25. Dial. 146).

Ablacska: ablakocska (Pereszl: Gramm. 36).

Ablakocska: fenestella, fenestrinella, foriculae C. [fensterchen]. Az ablakoczkan altal vont soporlah (VirgC. 137).

Ablaki: fenestralis MA. [fenster-].

Ablakos: fenestratus C. [mit fenstern versehen].

ABRAK: 1) pabulum C. [futter] Mindennapi abrak: diarium C. Nem ad abrakot ewneky (ErdyC. 562). Fire akarnak bochatany, mert ninchen penzek, miuel abrakoth vegenek (LevT. I. 316). Abrakért s egyéb eleségért fizettünk (MonTME. I 121). Nincsen abrak, széna, rút, hitvány az én lovam (Thaly: VE. I. 219). **2)** demensum MA. [alimentum; portion, nahrung]. Meghágyák Aesopusnak, hogy myndenyk zolgának megadna abrakat az kenyerbowl (Pesti: Fab. 3 b). Vallyon kicsoda az hiv szolga; kit az ő ura házbeli szolgáin fiié tött, hogy abrakat (cibum) adjon ő nékik (Sylv: UT. Mát. 24: 25). Mikoron abrakunk (alimentum) és ruházatunk meg vagyon, ezekvel megelégedünk (Sylv: UT. I. Tim. 6. 8). Kiczoda az, hogy annac abrac elleséget (tritici mensuram) adjon (Helt: UT. 87). Magam, louam abrakat beuön meg agyac (Tin. 315). Az Frater György tartya fiával abrakon (12). A németekbe Attila idejébe, ha hihető dolog, hetet adtak egy abrak zabon, mint most a törököknél egy icze mézser dijok (Szék: Krón. 143). Ezek ugyan abrakot szabtak önmagoknak, mit és mennyit egyenek (Born: Préd. 147). Nagy imatkozasokat mieltec, es azt soc abrakra osztottak az szenteknec (853 b).

kevert-abrak: farrago, farraginaria MA.

Abraki: pabularis, pabulatorius; abraki keveret: farrago, farraginaria MA.

Abrakol: pabulor PP. [füttern].

Abraklás: [pabulatio; fütterung]. A ki futamásoc abraklásért (eleségért) avagy abraklásnac és praedánac okáért lészsec (Com: Orb. 706).

Abrakos: 1) pabulatorius C. pabularis, pabulatus MA. [futter-]. Csak az abrakos jászolra nyerétett világi áldomásiban (Csúzi: Tromb. 43). **2)** [cui victus praebetur; der verköstigte]. Ez [bibbris] kűs mártik vala, melluel egy napra valo abrakot adnak vala az abrakosoknak (Sylv: UT. told.). En urunk szolgája vagyok, nem ő kegyelme abrakossa (ErdTört. II. 9).

Abrakoz: pabulor MA. [füttern].

Abrakozás: pabulatio C. fütterung PP.

Abrakozó: pabulator MA. [fouragier].

Abrakoztat: [pabulor; füttern]. Vagyon louatoc allyát ki meg vesse, az ő állásában ki megtörlegesse, ki abrakoztassa, serémyét el eczetellye (Csákt: Assz. MF.).

1. **ÁBRÁZ:** [forma, figura, imago, species; form, gestalt, gesicht, antlitz]. Yelenek angyal izanyw abrazban (ElrC. 125). Nem igeközhetyk uala megh irnya my abrazw xpus volna (WinkC. 283). Zolganac abrazat fel veven (DebrC. 316). O Jesus felseges atyanak abraza (GyöngyC. 20). Vala zent Adoryan genge ifyu es igőu zep abrazu (NádC. 563). Meg ielenek mas abrazaba nekik Christus (Pesti: Evang. 110). Tűznec abraza vala a' sátoron: super tentorium erat quasi species ignis (Helt: Bibl. I. Sss3). Asztalodon niagouó ábrazok, tellyesek volnának kőnörséggel (Mel: Jób. 87).

elő-ábráz: [specimen; vorbild]. David az Christusnak elő abraza (MNyil: Zsolt. 39).

2. ábráz: [fingo, formo; formen, bilden]. Ábráztatott: efformatus MA. Neg rendbely allatoknak zemelyekben abraztatnak (JordC. 355). Kiket ur isten emnen hasonlatossagara ábrazot (ErdyC. 84). Ezeketh zerelmes atyamfyay abrazottam [ábrázoltam?] hasonlottam en magamra es Apollora (Komj: SzPál. 135). Egy szóval kimondható nem lévén, különböző bulekedetek nevezésével ábrázza azt a sz. iras (Pázm: Préd. A.

A' gyermekek, mint a majmotskák, a mit látnak, hallanak, azt ábrázzák, követik (198).

be-ábráz: [incido; einprägen]. Ez tudomány mélyen volt szivekbe bémetszve és beábrázva (MA: Tan. 38).

föl-ábráz: [reformo, transfiguro; umbilden]. Ky fel abrazza el valtostattya ammy testőnkőth ugy hogy hasonlo abrazoia tegye az w dicyősseges testehez (Komj: SzPál. 318).

ki-ábráz: effigio, effingo MA. [darstellen, ausdrücken]. Az ennen zemelyecnek hasonlatussagara abrazaa ki az embery termeczetőt (ErdyC. 595b). Ez a' pelda elegge ki abrazza az mi termeszetőnknek allapattiat (Lép: PTük. 47). Hogy festékkel kiábrázzuk az isten természetit (Barna: Isk. 211). A Tükőrnek akarmelly aprótőredéke, éppen az egész embert kiábrázza (Pós: Igazs. 197). E' keserves tsapásnak kárát inkább érzed, keserged, mint sem én azt ki ábrázhatnám (Megy: 3Jaj. II 42). Ha emberek Christus urunknak nyomdokják egy két actusit, miért nem ábrázzák ki minden cselekedetit (Czegl: MM. 102).

lë-ábráz: [effingo, delineo; darstellen]. A' jó erkőlcs . . . szépségét, mint-egy eleven festékkel le-ábrázza (Csűzi: Tromb. 239).

mëg-ábráz: [effingo, adumbro; darstellen, ausdrücken]. Zerelmel meg abraztatoth: caritate informata (NémGlossz. 112). E meg abraztatot yegőckel auagy abrazatockal ő magát meg yelenče (TelC. 32). Ió akarattyat azochoz, kic ötet félic, ebbe abraszta meg (Helt: Bibl. I. d3). Bizonyos ez, hogy az ket szaruo bestian tellyességgel azon orszag peldaztatic, az mely meg abraztatot az Babyloniai paraznan (Eszt: IgÁny. 440).

Ábrázás: effigiatio Kr. [das bilden, abbilden]. Mynden gonoz keeptwl, abrazastol keepmutatastol, magatokat megtartostassatok (Komj: SzPál. I. Thess 5:22). A' kép-irók és faragók ezek gonoszságának ábrázásában mutogattyák mesterségeket (Pázm: Préd. 91). Az Isten szolgainak-is sok és tsudálatos tselekedetinek tekélletességét ábrázás-képen megismértetik (321).

Ábrázat: forma, figura, effigies, imago, simulacrum, icon tipus C. [form, gestalt, gesicht, antlitz, bild]. Két ábrázatú: biformis MA. Ábrázatból jövendőlő: physiognomon PP. Latal engőmet Tamas az en elebi abrazatomba (DebrC. 33). Az ördőgők vadaknak abrazattiaba ielőnuen (118). Abrazath zerenth walo baran (ThewrC. 163, ErdyC. 536, KrizaC. 53). Az ő Testamentomba az ő akarattyat peldackal es abrazatockal ielentette meg (Helt: Bibl. I. d2). Hogy a sátort az abrázat szerént czinálna, mellyet látott: secundum formam, quam viderat (Helt: UT. h4). Az felhő burittya azt be, de tűznec ábrazattyában: quasi species ignis (Kár: Bibl. I.127.) Mi mondgyuk ábrázatnak azt a mit ő formának mond (Tel: Evang. II. 359). Nem illik az szép ábrázathoz az rút czelekődet (Decsi: Adag. 49). Szolgai ábrázatot vőtt fől (Zvon: Post. I.113). Laurétumban láttam bódog asszonynak ezüstből öntött nagy öreg ábrázattyát (Pázm: Kal. 793). Az ördőg az mi első szüleinket az kigyónac abrazattyában megcsalván (MA: Bibl. I.3). Az égnec ábrázattya: facies caeli (IV.17.) Nagy iele ez es abrazáttya az igaz és bűnős embernek (Lép: PTük. I.313). Kedvetlen ábrázattal mégyen eleibe (Hall: HHist. III.61). A kőzőnséges értelem a' látott, hallott, kőstőlt dolgeknak ábrázattyát (simulacrum) meg-fogja (Com: Jan. 64). Hogy borju abrázatot önczőn és azt imadgya (Vás: Can. Cat. 504). Leszálla a sz. lélek testi abrázatban mint egy galamb ő reá (Illy: Préd. 470).

Ábrázati: [figuratus, formatus; figürlich]. Elő ábrázati: iconicus C. Kép ábrázati példa (MesésK. 15).

Ábrázatos: imaginosus, effigiatus MA. [geformt].

Ábrázatlan: ineffigiatus, informis MA. [formlos].

Ábrázít: [fingo; bilden]. Myert chynaltal, abrahazeytottal engemeth ilyen modra? quid me fecisti sic? (Komj: SzPál. 78).

Ábrázol: formo, configuro C. figuro, fingo, imagino, imaginor, effigio, effingo MA. [bilden, abbilden, darstellen]. A' kivűl

mywel tharthozyk meg agya es meg fyzesse (ErsC. 271). Myndenek meg adando az ew erdeme zerent (VirgC. 114). A mit rá költesz, megadom (Czegl: MM. 217). **3)** [trado; übergeben]. Magát az ellenségnek megadni: *dedere se hostibus PPBl. Mégaggac a varosokat: tradent civitatem (BécsiC. 24. Tin. 215). Viadal nekűl megaggac magokat (GuaryC. 55. Com: Jan 155). Várát hitre meg adván (Zrinyi I.36). **4)** [do, reddo; geben]. Ki azoknak fogadast tend es meg nem adanga: si quis votum voverit et non reddiderit (BécsiC. 113). Teryőnc be, netalantal ur isten meg agga hog igazan meg gonic (GuaryC. 47). Zikségtwkrwl valo eletet meg aga (VirgC. 52. 57). A' my ur istent yllety vala meg aggyaak vala ur istennek (ErdyC. 547).

[Szólások.] Megadni valakinek: [einem übel mitspielen]. Megadta nékem eléggé Toksilus: Toxilus me *perfabricavit PPBl. — Megadni lelkét: Lelket bodogsagussul istennek megh ada (KazC. 46). Az w bogog lelket meg ada az vr istennek (VirgC. 106). Az 5 lőlket megada: emisit spiritum (DebrC. 6).

mëgadás: 1) redditio C. [das zurückgeben]. **2)** [donatio; verleihung]. Masod az meennyey bodog orzagnak megadasa emberi nemnek (ErdyC. 537). **3)** [deditio; ergebung; übergabe]. Ellenség kezébe megadas: deditio C. Ne szégyenld megadásodath (Zrinyi I.61). Jol esméri Halul, hogy nekik unalmas az illyen követség és az vár-meg-adás (I.103).

mëgadat: [solutio; das bezahlen]. Cazar adoia megadaftat megtiltatta (MünchC. 164).

mëgadomány: [restitutio; zurückgabe]. Im megadta ő felsége minden jószágát melly megadományuak levelét és instructiőját Nagyságod kezébe küldeti velem ő felsége (Erd. TörtT. I.123).

oda-ad: porrigo Kr. [trado; hingeben, übergeben]. Mind [az ajándokot] kez wolnak oda annom (LevT. I.3.Káldi: Bibl. 287).

öszve-ad: conjungo SI. [zusammengeben].

öszveadás: collatus C.

rëá-ad: indo MA. [anlegen, aufsetzen]. Fölyül rea adom: superdo, supperaddo C. (Harmad kibe lwn zent ferenc cristushoz hasonlatos az zent sebeknek rea adasaban VirgC. 33).

[Szólások.] *Magát valaware reá-adni:* Az lapta jáczásra fölötte igen reá atta volt magát: pilae nimium inde a puero studiosus fuit (PrágSerk. 645). A városhoz közel nem is jó rá adnunk erre mi fejünket, prédára fokadnunk (Gyöngy: Char. 203).

vissza-ad: restituo, renumero C. reddo MA. wiedergeben, zurückgeben PP. Vissza adni a' szidalmat: remaledicere C. Ugyan azont add visszá: idem restitue (Com: Jan. 190. Zrinyi I.63).

Adakoz-ik: elargior MA sqlenken PP. Bodog ferencznek gyczeretet es halat adakozny (ElrC. 162). Hogy vala mit zegheenyeknek beewebben adakozhatneek (ErdyC. 500). Vyg ember, ki yrgalmas es kwchőn adakozyk: qui miseretur et commodat (KesztC. 311). Masnak adakozni, massal iot chelekedni (Pécsi: SzűzK. 128).

Adakozás: largitas C. liberalitas MA. freigebigkeit PP.

Adakozó: liberalis, dapsilis, largitor C. freigebig PP. A penzben adakozoc valanac: pecuniae liberales erant (Decsi: SalC. 6). Nem gátaltuk meg adakozó szándékit (Fal: SzE. 563).

Adakozóság: liberalitas, largitas MA. [freigebigkeit]. Ez legyen az adakozóságra és jótévőségre által utunk minékűnc. (MA: Tan. 725. MA: Scult. 736. Horv: MulF. 20).

Adalék: 1) traditio GKat: Titk. 1119. **2)** [additamentum; zusatz]. Corollarium: azaz: Megszerzés avagy adalék (Kász: Kit. 269).

Adalom: [venditio; verkauf]. Mennyi sokadalom, vétel és adalom, ez kis országban esik (Szentm: Kalm. 6).

Adás: datus, tributio C [donatio; das geben, schenken]. Ez vala Isrlben az adasnak tanosaga: testimonium cessionis (BécsiC.

9). Ur istennek malazttya adasa (ErdyC. 537). Ha eggyic adas nem indit, többet ad innya és erősbet (Mel: Herb. 84). Erő adásával őrizzen bennűnket hűt által az idősségre (Zvon: Post. I.710). Máshoz adás: additio (MTolv: Aritm. 10).

adó-adás: [contributio; steuerzahlung]. Adó adásra kénszeritéc (Helt: Krón. 25. 8).

alamizsna-adás: [eleemosynae erogatio; almosenverteilung]. Feesvenyek alamyssa adasra (DomC. 138. Matkó: BCsák. 293.)

bérbe-adás: locatio [vermietung, verpachtung]. Kőlczőnre, bérbe adásra (MA: Scult. 215).

búcsú-adás: relegatio, dimissio MA repulsa; entlassung PP. [abschied]. A jó lakot vagy szállot bucsuadással el nem űzzűk (Megy: 6Jaj. III. 27).

hála-adás (*hálálás* Pázm: KT. 149. *hálaadás* 154. Pázm: Préd. 36. 117): grates, eucharistia C. [danksagung]. Zaiabol sohha ki ne zacagggon az zent halaadas (GuaryC. 62). Hala adasokat tezen (MargL. 13). Hala adasokat istenek meg nem attam (VirgC. 3). Hala adassal tartozunk rola (TihC. 7).

hírré-adás: renuntiatio C. [ankündigung].

íz-adás: conditura, conditio C. A ki az étkeknek külömbözó izadásárúl könyvet irt vala, könyvét meg-égetteté Severus Tsászár (Pázm: Préd. 437).

jel-adás: tessera, symbolum PP. [zeichen].

jószág-adás: donatio Ver: Verb. 10.

ok-adás: assignatio causae Kr. [motivirung, rechenschaft]. Engedni a jó ok-adásnak: *dare locum rationi PPBl. Paranchol wala Nagod hogj Christophot bizonyos zanto fődeknek elfoglalasaért Nagod wdnaraba inteneok ok adasra (RMNy. II. 304). Nem elég okadás ez az elszakadásra (Vás: CanCat. 604).

példa-adás: [exemplum; beispiel]. Az Cecilia myndenestewl mennyey vala, ew malaztossanganak yo pelda adasanak erdemes eeleteenek myatta (ÉrdyC. 649b. 419. CornC. 68).

szám-adás (*számodás* Thewr: Nyelvk. 26): redditio rationum, ratiocinium MA. [rechnungslegung, rechenschaft]. Az aiandokokrol walo zamadasok (TihC. 121). Hogi ha valami zam adassal tartozot uona aztis megi engetem (LevT. I.83). Isten előt kőnyeb szám adasoc leszen az pogamőknac az eretnekekneł (Mon: Apol. 251). Midőn többittetnek az ajándekok, számadási is nevekednek az ajándékoknak (Illy: Préd. II.484).

tanács-adás: svasio, svadela C. [rat]. Predical vala malaztosson, es vala meg ekesevlt nagy tanalc adasnak ayandokyual (DomC. 238. Matkó: BCsák. 30).

válasz-adás: [responsio; antwort]. (Matkó: BCsák. Előb. 3). Minden vólna hallgatásban, várván kiki tőle a' válasz adásban (Gyöngy: Char. 80).

Adat: datum Kr. [das geben] A fedelm ker es a biro adatban vagon: in reddendo est (BécsiC. 255). Vdűsseg tanosaganac adattara: ad dandam scientiam salutis (MünchC. 110).

Adaték. Adalék, traditio, vagy adaték (GKat: Titk. 1119). [Adatlan]

háladatlan, háladatlan (*hálá-adatlan* Sámb: 3Fel. 267): ingratus; háladatlanúl: ingrate C. [undankbar]. Atyamnac ilen haala adatlan voltam (NagyszC. 83). Feddi à népnec halaadatlan voltat (Helt: Bibl. I. g4). Meg uonsza tűllőc ugymint halaadatlanoktul az ű malasztyanac vilagossagat (Tel: Evang. I.333). Ha Urunk-mellől el-futunk ha ő néki háladatlanok találtatunk (Pázm: Préd. 1093). De ők emyi időkért háladatlanok (Zrinyi: I.12).

háladatlanság: ingratitudo; undankbarkeit PP. Az gonozoknak karhozathyok az ő halaadatlanssagokeerth (CzechC. 15. GyöngyC. 13. Kár: Bibl. I.188. Könyi: VártaM. 49).

háladatos: gratus Kr. [dankbar]. Joachim istenec haladatos lőn (TelC. 32).

elő-ad *(eleibe ad)*: **1)** promo, profero MA. [hergeben]. Egeez feyer kynyert elev adek (DomC. 307). Az irha csinalo irhakat ad elő: alutas praebet (Com:Jan. 90). **2)** [profero loquendo, propono; vortragen, vorbringen, darlegen]. Vdvőseges dolgokat eleykben aduán ő kőzetec ki mulék (Helt:Krón. 32). Mellyeket akarom hogy eleikbe adgy: haec propones eis (MA:Bibl. I.67). Addsza elé azokat az ágozatokat (Szentiv:Verseng. 345). Még a derék bőltseség-is ha nem tudgya magát kellemetesen előadni, és mutatni, nem tartatik annak (Fal:UE. 432).

előbb-ad, elébb-ad: [relinquo, renuncio; sich jemandes oder einer sache entledigen]. De már az én marháimon elébb adtanak (LevT. II.457). A rossz gazdán előbb-adjon hamarjában (Thaly: VÉ. II.259).

föl-ad: 1) appono; auftragen, aufsetzen PP. Az etket feladuan (VirgC. 74). Igen feladgyák a' lével a bűdős hús, mindazáltal más felől arczúl verik mondásokat (Pós:Igazs. I.726). Feladta levét 's elfeledte koncát (Kisv:Adag. 23). Hol tisztán adgya-fel őrőmét, hol pedigles őrőmmel ereszti meg [a szerencse]. (Fal:UE. 386). **2)** [profero; vorbringen, vortragen]. Amaz fel ada [a kérdést]. (DebrC. 7). A theatrumokban a mit feladnak, mind azon hímmunka és gyönyörködtető szépség (Fal:NU. 263). Mikor az emberszálást játékosan adják fel, jobban is szaporodik, többet is árt hogysem akármely fene mérges rágalmazás (Fal:UE. 410). **3)** [trado; übergeben]. Feladni az elhagyatott várost: pandere *depositam urbem. Magamat meg-adom, fel-adom: dedo. PPBl. [sich ergeben]. Feladác az várast (Helt:Krón. 44). [Mely várost] sok vivások után már fel akarának adni (Csúzi: Sip. 27). Feladá lelkét az ő Alkotójának (Szeg:Aqu. 35). A' te egygyűgyűséged mindgyárt fel-adta az erősséget (Fal:NE. 5). Feladta magát a város (Mik: TLev. 350). **4)** [dissolvo; auflösen, kündigen]. A másiknak feladom à frigyet [felbontom], és ellene inditom népemet (Helt:Krón. 16). **5)** [mutuo; leihen]. Kérem méltóztassék obligatiómra kétszáz fehér pénz forintot főladni igérem Kdnek nagy hálaadással megtéritenem (LevT. II.394). **6)** [condono; gewähren, bewilligen]. Mikoron thi kegtek kewzze een be adam magamat, az varas eggiességet kegtek nekem fel ada (RMNy. II. 125). Noha utollyára fel agyák a grátiát is, de elévé igen megkeserítik (Fal: UE. 402).

[Szólások.] *Vkin v. vmin föl-ad:* [repudio, rejicio, renuncio; sich entledigen, von sich weisen]. A' tisztviselésen fel-adni, le mondani róla: *ejurare magistratum PPBl. Feladott rajtad [kedvesed]. (Hall:Paizs. 420). Mi Ferdinándot contemnáltuk, rajta feladtunk, s tőle nem is félünk (MonIrók. VIII.103). Feladok én e vén meggggott fatuskón! (Thaly: VÉ. II.260).

haza-ad: [in matrimonium do; verheiraten]. A kiralinak meniekezőie vala mert leaniat aggia vala haza (DebrC. 38). Egy asszony leanyat igy inte mikor haza atta: iambor legy, hogy az te urad mosolyogiek, midőn megtéruén hazat lattya (Born: Evang. IV.888).

hazaadás: [collocatio; verheiratung]. Leanyát neki igérte, napot rendelt kézfogásra, két esztendő terminust haza adásra (LevT. II.285). Az leanyok kihazasitasok, es haza adasok (Ver: Verb. 99).

hozzá-ad: coaddo C. addo, adjicio MA. [hinzufügen]. Nem akaroc touab semmit hozza adnom noha eleget szolhatnec (EsztT: IgAny. 204). Azert mingyart hozzá adta az Apostol: (Illy: Préd. Előb. a3).

hozzáadás: [additio a számvetésben] (BiróOsk. 12). (Máshoz adás MTolv: Aritm. 10).

ki-ad: 1) edo C. [trado; herausgeben, übergeben]. Nekewnk ky attaak azok, kyk lattaak: tradiderunt nobis (JordC. 515). Homan kywe adathtanak vala ystennek malaztyara: unde fuerant commendati gratiae dei (JordC. 758). Bulla kyt kywe adot (ÉrdyC. 649). Addig forgattyák, addig vijnak meg erszényével, a mig szájtátva ki adgya lelkét (Fal:NU. 262). **2)** elargior C. [ausgeben]. A lapos guta csapott már ahoz az erszényhez, melly csak mind négy ezereket ad ki s nem vészen be többet kettőnél (Fal:NE. 24). **3)** [emitto; ausspielen (im kartenspiel)]. Adjatok nékünk kártyát. Lássuk kinek kell ki-adni. Lássuk ki vét ki: lasset uns sehen, wer geben muss, wer auswirft (KirBesz. 90). **4)** [indico, ostendo; anzeigen, angeben]. Nemzetek qualitásait igen kiadó nevezetes nagy dolgok vagy csudák (MonIrók. VIII.26). Hogy az aranyas fejű szeg jobban kiadja magát, az koporsót feketével vonták be (XI.404). A természeti gonosz a testnek bujaságában szokta ki-adni ő-magát (BodLex. 93). A leánynak volt kedve, a mint nekem egy confidens asszonyember, a kinek magát a leány kiadta, beszélette (Hazánk I.213).

[Szólások.] *Vmin kiad:* de possessione dejicioMA. Valahonnan kiadni raita: de possessione dejicere (DecsiAdag. 182). Az kepek ha tartatnakis semmit nem haznalnac, es mind az altal ha ki adatic rajtok, nagy ertelem nelkül valo hiusagot ielentnec (ZvonOsiand. 203). Kiadtac a jesuitácon (CzegLJaph. 186). Azokon a' kártyákon szaporán ki szoktunk adni, a' mellyek vagy haszontalanok vagy ártalmasok (Fal:UE. 381). Kiadtak rajta [Bogáti Pálon], mint a patai szűrőn (1760. Hazánk I.367, 369). — *Vmit kiad:* [enuncio; veröffentlichen, ergehen lassen]. Ki-adta **akaratját:** *perspicua sua consilia fecit PPBl. Ky adwan az sententiat (ÉrdyC. 520). Parancholatot ada ki (547). Az istentől kiadot törnen (TihC. 78). Istennek kiadott fogadása és igérete (PázmPréd. 56). A' fejedelem a parolyát kiadván (Thaly: RT. I.64). Igen történ, azután megszűntek az lövéstől; nem tudjuk mire vélnie, vagy hogy **szózatot adtak ki**, avagy megvették (TörtT. 1880. 598). Lőn nagy rettenése szegin Vas Mihálnak, hamar szót kiada, fogadá basának, várat ő megadná (Tin. 91).

kiadás: 1) editio C. das herausgeben, auskündigung PP. Az eredet bin zal az lelőkre az isteni törnen kiadasabol (TihC. 72). Az o testamentomnac vége leszen az vy testamentomnac ki adasa utan (Helt:Bibl. I. g2). Az leveleknek hamis volta esmertetik meg főkeppen az kiadasrol (Ver:Verb. 278). Az jambornac igyekezete is, az en kiczindet munkam és, ez könynec kiadasában legyen hasznos (Mel: Herb. Előb.). **2)** [ostentatio; das offenbaren]. Igen vigyázva viseld magadat tehetséged kiadásával (MonIrók. VIII.438).

kiadatlan: ineditus C. [ungedruckt].

[**kiadó**]

törvény-kiadó: legum *lator PPBl. [gesetzgeber]. Az népnec feiedelmi az törvény ki adóual egybe: in datore legis (Kár: Bibl. I.140).

kölcsön-ad: mutuo MA. mutuo do; leihen (Com:Vest. 137). Agy kelczőn ő neki: dabis mutuum (JordC. 68). Fel pénzt nem vehetsz arra, a mit czac kőlczőn adtal (Born:Préd. 398). Hat forintot adott nekünk kölcsön (Gvad: RP. 59).

kölcsönadás: mutuatio MA. [das leihen]. Kár:Bibl. I.670.

kölcsönadó: commodator C. [gläubiger]. Kwchon ado: foenerator (KesztC. 303), foenerans (Kár:Bibl. I.616). Kölcsönadó ember (Magy: Nád. 43).

mëg-ad: 1) reddo, restituo C. [zurückgeben]. Ha megh adod ee Izraelnek orzagat (JordC. 707). Meg adateek zeme vylaga (ÉrdyC. 638). Az János uramné arany láncának egyikét kérésére megadtam (LevT. II.85). Admeg ezokaert annac az embernek az ő feleségét: redde viro suo uxorem (Helt:Bibl. I.J). Fiát feltámasztá és az ő Annyának meg adá (KulcsEvang. 497). A' ki el vészi a' másét, mind addig tolvaj, valamig ezt meg nem adgya (PázmKal. 361). És a zálogot visszaadgya, és a prédát megadgya (Illy:Préd. II.48). **2)** [persolvo, retribuo; zurückzahlen, vergelten]. Viszontag megadom: rependo C. Kynek

valo az belsőnek typussa ábrázolója (Apafi. Vend. 2). Vitattyuk ugyan azonok ellen hogy az Istent semmi módon nem szabad ki-képezni, ábrázolni (PósIgazs. I.117). Typussa, azaz abrazoloja vólt Joseph Christus Urunknac (Tyuk: Józs. 47). A' hyena ábrázoló képe a rágalmazó embereknek (Misk: VKert. 182).

el-ábrázol: 1) [reformo, transfiguro; umbilden]. Hasonlatassatok abrahazoltassatok el (reformamini) a ty elmyteknek meguywlasara (Komj: SzPál. 89). **2)** [imaginor; vorstellen]. Ábrázollyuk el mi is és lelki szemeinkkel szemléllyük ezt a magos és fölemeltetett isteni fölséget (Bíró: Angy. 96).

ki-ábrázol: effingo, effigio C. [darstellen, ausdrücken]. A halalnak zolgaltatasa a betőben ky vagattatoth, ky faragtatot, kyabrahazoltatoth a kwueken (Komj: SzPál. 207). Az vac Bartimeus az ő nyavalas voltában az mi lelki nyavalásságunkat ki ábrázollya, ki példázza (MA: Scult. 245). Ittegyen mint egy kiábrázolt ki iratott tűkőrét peldaját láttyuc az mi sziveinc gondolatinac (776). A pápistáknál az atya istent öregember képében szokták kiábrázolni (Pós: Igazs. I.117). A más személyét követő avagy egyébnec maga viselését ki-ábrázoló: mimus (Com: Jan. 211).

lë-ábrázol: [effingo, delineo; abbilden]. De nem tilalmas a teremtet állatokat le-ábrázolni (PósIgazs. II.661). Mert ha a magunk népe a mint most vagyon, s mint le-abrázoltam, megromlott (Zrinyi II.179).

lëábrázolás: [descriptio; darstellung]. A jámbor életnek rövid le-ábrázolása (Kónyi: VM. Cím.).

mëg-ábrázol: configuro MA. [darstellen]. Megábrázolás, példázat (MA. Scult. 1060).

Abrázolás: formatura, figuratio C. imaginatio MA. [vorstellung, abbildung, darstellung]. Kristus jelnek ábrázolás szerént neveztetik (Mad:Préd. 78). Az abrazolas (imaginatio) ha vigyazo allate képzésnek (phantasia) ha aluoi almadasnak (insomnium) mondatik (ACsere: Enc. 158). Gondolkodásból származó soc féle ábrázolásoc: imaginationes (Com: Jan. 65).

Ábráztat: [plasmo, figuro; bilden, formen]. Meg wyyoytya a mi alazatussagunknak testeet abraztatwan az ew zent testeenek dychewsegehőz (ÉrdyC. 34). Christushoz igyenlőué kei magokat abraztatnyok (Beythe: Epist. 31. Mon: Kép. 198).

ki-ábráztat: [effingo; abbilden]. Az istent semmi modon nem kel ki abraztatni es nem-is lehet (Szár: Cat. M3).

Ábráztatás: [figuratio; bildliche darstellung]. A mi lőtt az Izrael fiainal az példában es abrasztatásban lőtt (Dáv: Keresztség. M5).

ABRONCS *(abrincs* Gyöngy: KJ. 31. LáppPKert. III.135.): circulus, circulus vietorum, doliaris MA. [reif, fassreif]. E' világot két részre osztó abronts: *zona caeli PPBl. Abroncson ugró, általbúvó, tánczoló: petauristes, cubisticus saltator PP. Az hordorol, kyt nagh abro(n)chokkal kethőznek egbe (WinklC. 127). Wegy peldath az hordorol, kyt nagy abronczokal kőthőztek egbe (ÉrsC. 259). El-készűl abronts-is karikák pántyának (Gyöngy: KJ. 53). A mint kis abrincsa hajlik a gyűrűnek, domboczkája körűl, kin a kövek ülnek (31). Abroncsra kerétvén, sátor formára czirkalmozzák felső ruhájokat (Csúzi: Tromb. 14).

Abroncsos: 1) habens circulos, circulis munitus Kr. [bereift]. **2)** Egy abroncsos halat [habarnicát?] vőttünk 45 d. (MonTME. I.15).

Abroncsoz: vieo, circulum adhibeo, circulo, dolium munio, stringo MA. [bereifen]. Derekának mértéket szab az anyja, és a szerint abroncsoztatja, akár vehessen lélegzetet s akár nem (Fal: NA. 156).

mëg-abroncsoz: *circulis cingo PPBl. [bereifen]. Kötőző veszszővel megabrontsozom: vieo PPBl.

Abroncsozás: [das reifen, binden]. Zeng sáros városunk ostor pattogástól, iszonyú a zörgés az abroncsozástól (Orczy: KöltH. 71).

Abroncstalan: [non habens circulos; unbereift, ohne reife]. Vannak ollyanok, mint az abroncstalan hordók, mellyeket ha meg-tőltesz, minden felől folynak: annak-okáért ki ki magában taresa titkát (Land: UjSegits. I.33).

ABROSZ: mappa, mensale MA. tischtuch Com: Vest. 135. Feyer abrozokott (tobalia) tewnek az aztalokra (EhrC. 83. DomC. 85). Tizta ruha, abroz aztalodon (Vás: CanCat. 542). Láttyák az oltárt bé fedvén lenni fejér abroszokkal (MesésK. 18). Eg zeep wyragos abroz (Radv: Csal. II.5). Tizenöt abrosz, hata gyolcs, az tebbi sáhos (7). Gallos abroz, ritka rosain vazon abroz (80). Oltárra való öreg, sávos fejér abrosz (MonIrók. XXIV. 643). Abroszokkal megterittetett asztal (Com: Jan. 109). Egy kis asztalkára frissen abroszt vetett (Gvad: RP. 69).

gyolcs-abrosz: [mappa linea; leinenes tischtuch]. Harom gallos giolcz abroz. Harom Trupai [troppani] giolcz abroz (RMNy. II. 149. Gér: KárCs. 228).

ABRUTA: artemisia abrotanum; stabwurz PP. 1801. Isop, sallnia, obruta (RMNy. II. 4).

ACÉL: chalybs MA. cos chalybea; stahl PP. Acellaa legyen az egh: aeneum (JordC. 258). Ő feiében teszik atzél coronát, néki adiác Moruát és a Slesiát (Görcs: Máty MF.). A jó lelkiismeret olyan, mint az acélbástya (PázmPréd. 595). Acél fal (Pázm: Kal. 601). Acél pörüly (767). A cethal az érczes acélbol cziúált feguert is mint eg reues fát czak ollianak tartia (Mel: Jób. 41: 17). Hármas kés van oldalánn, bécsi atzél pántlikára szépen függ a potrohánn [a szakácsnak]. (Fal: Vers. 877).

Acéll: [stählen]: Egy öreg fejszét acéljanak d. 12 [12 denárért] (Erd.Orszgy. II.383).

Acéllás: [das stählen]. A szép látás hallás olly mint az acéllás a' tompa kés vasának (Felv: Dics. 14).

Acélos *(acélos* Zrinyi I.145, 83. *atzéllyos* Fal: UE. 378): **1)** chalybeus MA. stählern, gehärtet PP. Acélos vas (GKat: Titk. 416). Látok már hegyeken atzélos nyársakat, hogy mennykő ne érjen bádogos tornyokat (Orczy: KöltSz. 208). **2)** [durus, obstinatus; hart, hartnäckig]. Atzelos az ő sziuec ennec fogadasara (Born: Préd. 552). Kezében vagyon kultsa az emberi akaratnak tsinnyához, ha szintén atzéllyos vólna-is (Fal:UE. 378). Aczelos fejekre akadunk hol mikor, kikkel semmire sem lehet menünk, minden felé öklelődnek (459). **3)** [?] Az doctor valamely port itatott meg velem, aczilos tejjel éltetett minden reggel (MonIrók. XV.107. 109. Vö. uo. 106: Három izben is itatott édes tejet az doctor).

Acéloz: [chalybe firmo; stählen]. Gazdagnak ékesség, szegénynek segítség mint jó aczélozott nyárs (Kisv. Adag. 50).

mëg-acéloz: chalybe admisto ferrum induro PP. Ha ki kést, szablyát csinál: mikor meg-aczélozza, ollyan keménnyé válik, hogy még az leg-keményebb vasat-is meg-fogja (Lápp: PKert. II.157. 50).

ÁCS *(ac* MünchC. *alch*: faber lignarius Pesti: Nom. 41. *álch* Tel:Evang.): **1)** faber, fabricator, structor; C. [handwerker] Iegenye farago áts: abietarius; fő áts: architectus C. Kőmives, kőfal rakó ács avagy kő tarago: faber murarius sive caementarius Com: Jan. 102. **2)** alch: abietarius; zimmermann Ver. Fa-mives ács, bodnár: faber lignarius (Com:Jan. 103). Nemde ez az alč (fabri) fia ő (MünchC. 40). Egy nemeu nemeu munkas ember hogy ki pintér es alc (MargL. 139). Acznak fia: fabri filius (Sylv:UT. 22). Az álts bárdollya á fat (Helt: Bibl. IV. 74). Álchokat és egyébféle mestereket is szerze hozzá (Tel:Evang. II.1001). Nevezi négy átsoknak, kik épitik az igazságot (PázmPréd. 134). A szülék a gyermekek ácsinak hivattatnak (Illy: Préd. II.100).

faragó-ács: [lignarius faber; zimmermann] (Prág:Serk. 840).

Ácsol: fabricor, fabrefacio, (Pl:) MA. [zimmern] Faragczálnac és ácczolnac (MA:Tan. 4). Fábtókra igy ácsoltattátok (Czegl:Tromf. 124). A szillék sellik gyakrabban nem ácsolnak, és bé nem vésnek a gyermekek lelkeiben mint a haragnak indulattyát (Illy:Préd. II.100).

Ácsolás: fabricatio MA. [das zimmern].

Ácsság: [ars fabri; zimmermannshandwerk] Ácsság, tudatosság, szakátsság (CorpGram. 296).

ÁCSORÍT: [ringern, fetschen] Bikafal lovát szoritja, kardját s fogát ácsorítja, s ősi szabadságát védi vérével hazáját (Thaly:Adal. II.192). V. ácsorog.

ÁCSOROG: [asáro, ásáro, ásáscsol, etwas zu erlangen winschen] Itt láttunk mi magunkra elébben olyan asszonyemberi öltözetet, hogy mellyek [mellei] mértéken, kinyitva legyenek, mellyekre ittas is, és ogyéb részeg is, gyakorta ácsorog (Kem:Élet. 75). Másért ácsorog (Lőszi:Petr. 120).

AD (*add* JordC. 160. BodC. 1. Decsi:Préd. 21. Ver:Verb. 96. *aggya*: **dat** ÉrdyC. 107b. *oád*: *da* JordC. 398. TihC. 244. 245. 279. **Pesti: NTest.** 154. *ádd* ZvonPost. I.492. aagy zamot safarsagodrol **Pesti: NTest.** 157. *aadok* KulcsC. 285. *ádunk* Czegl: MM. 172. *adatik* WeszpC. 22. *addom* **MA: Scult.** 5. *odutta*, oggun, odut **HB.** *odoth* NádC. 77): **1)** do, tribuo, attribuo, pertribuo, offero, largior C. geben PP. [schenken]. Jutalmat adok: praemior; nevet adok: denomino; szint adok neki: coloro C. Odutta vola neki paradisumut hazoa. Kinek odut hotolm ovdonia es kotnie (HB.) Isten ky nekem ada mit hathatnek adnya: qui mihi dedit quod offerre valerem (EhrC. 48). Agg ellenseg akaruan zomorusagot zomorusagra adnya: volens sibi tristitiam super tristitiam addere (50). Aggya teenoked az yo földet erokseeghee: ut possideas terram (JordC. 218). Malaztot aad az vristen (DebrC. 183). En magamat attam iesusnak yegyesevl (544). Innya ada: dabat ei bibere (Helt:UT. H6). Ha Imszon négy pénz nyomoult adz méhserben, vizkorsagot meg gyogyit (Mel:Herb. 29). A papságnac tiztit adtam tinéktec aiándekon (Kár:Bibl. I.137). Azt fogada Vrunk, hogy igazságnak lelkét ád nékünk (Pázm:Kal. 521). Da magistrum: adhadsza a mestert (Pázm:Préd. 882). Aggyad szájába ez beszédeket: pone verba ista in ore ejus (MA:Bibl. I.52). A' posztót a' festő megszinesiti, szint ád neki (Com:Jan. 98). Ugy szerete Isten ez világot, hogy az ő egyetlen egy szülőtt fiat adnaya erette (Szár:Cat. D4). A játékos hely [színház] leczkét ád (Fal: NU. 263). Némelly ember hasonló egy ollyan edényhez, mellyben elég vagyon, de kevéset ád és nehezen (Fal:UE. III.39). **2)** trado C. [übergeben:] Netalantal aggyon teghedet az byronak: ne forte tradat te judici (JordC. 367. Fél:Bibl. 6). Mit akartok nekem adnotok es en ötet nektek adom: eum vobis tradam (DebrC. 432). Paizsát el hajtván rabbá adta magát (Orezy:KöltH. 23). **3)** [vendo; verkaufen; vö. Szólások: vmit vmin ad]. En vagyoc á tü attyatok fia Ioseph, kit tü árron Egyptusba adátoc. Ne velyetec aszt, hogy én azon meg haraguttam volna, hogy engemet ide adtatoc: vendidistis me in his regionibus (Helt:Bibl. I.Y4). **4)** [cedo, concedo; gewähren, lassen, erlauben] Agégon tőnektec tugolmat lélnetéc: det vobis invenire requiem (BécsiC. 2). Kit temie tiztesege nem agya vala (VirgC. 70). Ylloy az en iogomrol nem en athatom tynektek: sodere ad dexteram non est meum dare vobis (JordC. 417). Aggya meg látnunk (ÉrdyC. 59). De ki adgya ezt a ritka Phoenix madarat látnunk? (Fal:UE. 380).

[Szólások.] Add parolkodyek meg a laxa (XVI. száz. Nyr. VIII.169). Add légyen tútorunk csillagozó szent Pál (Csúzi: Sip. 44). Adze s no: simul da et accipe (Decsi:Adag. 47). Amyira megöregedtek — nyolczvan esztendőt csak adhátni a négynek (Mik:TLev. 2. lev.). Adjon Isten jó napot, jó estvét: ave. Adjon Isten jó utat: *bene ambula PPBl. Az ülesiai menyecskének kivánesikja nem megvető dolog; ha maga szép: bizony kivánsága is szép is, kellő is, — csakhogy nehezen adja módja! (RákF:Lev. IV.516). *Vkit férjnek ad*: marito C. eloco, nuptum do MA. Lakozyk egh hwgawal kyth ymar férnek adoth (PeerC. 46). A leanyokat tartoznak férnek adni es ki hazasitani (Ver:Verb. 172). A leányok csak meg sem kóstolhatták az bort, valamig férnek nem adattanak (Pázm:Kal. 729). (Férhez adni Mik:TLev. 300). Adnak tegéd hazasol nagy hatalmasnak Káldi:Bibl. 27. Adnaak hazassagra ÉrdyC. 550. Testvér hugát adá egy herczegnek Szathm:Dom. 97. L. haza-ad). *Magát vkihez adni*: Először is azokhoz aggia magat, a kic ütet befogagciac (MonzApol. 445). Bötsületes igaz emberekhez add magadat (Fal:UE. 424. A' Rómaiac indic vala, hogy magat adna á Romaiac mellé Helt: Krón. 15). — *Vkit vmire ad*: Incab kerestem keduet az en testemnek hog nem ment az isteni zolgalatra attam voina (VitkC. 24). Testy keuansagra adattakat altalverneye (DomC. 177). Adgyad az te elmédet az bőlcsességre, és az te füleidet az bőlts beszédekre (Kár:Bibl. I.616). *Magát vmire adja*: Halalra attaak magokath (SándorC. 6). Imatsagra ada wmagat (VirgC. 106). Futásra adtác magokat (Helt: Krón. 11b). Ha gonosz és feslet életre fogja magát adni (Prág:Serk. 612). Arra adta vólna magát, hogy czac gonosságot czelekedgyéc (MA:Bibl. I.330). *Magát vmiuek adja*: Az alomnak ne adgiad maghadat migh megh nem uisgalod lőlky ismeretedet (TihC. 170). Sirásnac adtác vala magokat (MA:Bibl. I.79). Fölötte igen az taunságnac adgyác magokat: studiis sunt dediti (Prág:Serk. 612). Az italnak adta magát: *immersit se in ganeam PPBl. *Magát vmi alá adni*: Hatalma alá adom: trado, dedo; valaki hatalma alá adatott: deditítius C. Ezt kedig monda mi tanusagonkert hogi akaratonkat istennek akarattia ala adnoiok (WeszpC. 53). De nemellyéc vgyan ő magoc adiac vala magokat á hit alla (Helt: Krón. 31). — *Vmit ad*: Eleget adna a szemnek [a Cheapside Londonban], ha más marha után nem járúnak az urfiak Fal:NU. 267). Adot adnyr: censum dare (JordC. 424). A sidoc tizen ntolcz esztendeig szolgalanac es adot adanac (Szék:Krón. 21). Esseth aad (pluit) ygazakra es hamyssakra (JordC. 368). Mikor a fellegec meg telnec ossőt adnak az földre (Kár:Bibl. I.630). Örök háboruban vontattya élétét az, a kinek a nem gond is gondot ád (Fal:UE. 464). Viragat es gymölczet zoben ioban es beveben agya (VirgC. 65). Adya ew gyemwlchet: fructum suum dabit (Kulcs:Evang. 1). Hálát adok teneked (VirgC. 113). Halakat acy [adsz] (KazC. 112). Halaat ad raytta (ÉrdyC. 357). Halakat ada az istentvl vőt gyandekokrol (TelC. 39). Aggyunk halat istennec rulla (Tel. Evang. I.120b). Az ellenség eleibe mene, harczot ada neki és egészen megveretők (Mik:MulN. 299). Mikoron megláttác a sereg kenes vóltát, meg is kezdéc kisérteni, tánoly viadalt aduán (Helt:Krón. 95). Hátat adni, visszafutni mind keszerítessenek (Born:Ének. 228). Hátat adott az Izrael az ő ellensegi előtt: Israel hostibus suis terga vertens (Kár:Bibl. I.199). Tegnap a bölcheség hamar adot hátat (Zrinyi I.144). Helyt adok: cedo MA. Helt ada az vezedelemnek ffyaynak (ÉrdyC. 561). Helt advan az haragnak nemy jdeo utan oda mene az apacchákhoz (DomC. 103). Könyörgésemnec helt ada (MA:Bibl. V.30). Semmi helyt nem kel adni tanításának (Pázm:Kal. 140). Meg gondolván Sándor, helyt nem ada tanácslóinak (Pázm: Préd. 1101). Hitet adni: fidem *obstringere PPBl. Az többi semmit nem gyanakoduan hiteket adac (Decsi:SalC. 31). Jelt adni: Ha sajnossan viseled [a gonosz nyelvek fullánkját], jelét adod, hogy fáj (Fal:UE. III.19). Lábat adni: Hogyha igazságát látja vala is az keresztyénnek, nem igenad vala lábat [nem segíti vala], kiváltképen nekünk (MonIrók. VIII.358). Okát adom: causificor C (Azt adja okúl: causam *interserit PPBl.) Okot adnak rola; rationem reddent de eo (JordC. 391). A te folnagsagodrol ag okot; a veet alamisnarol zukseg lezen okot adnod (VitkC. 45). Az vrak, okait nem adgyák parancsolattyoknak (Pázm:Kal. 453). Aagy zamot safarsagodrol (Pesti:NTest. 157). Szamot adnak; reddent rationem (Fél:Bibl. 20. Tebet be nem atak az mynt kjegyelmednek] zamba atam. LevT. I.38). Szót adni: Várból királynac hamar szót adánac, de a király szavokat meg sem hallá (Görcs:Máty. MF.) Szót adának, kérik az Mikolát, hogy megkegyelmezzen mert megadják az várat (Tin. 216). Egybegyülénec hogy választanánac; az ersekek László hertzegre szót adának (Krón. 42). Oggun munhi uruzagbele vtot (HB.) Neki vtaat adnak vala (VirgC. 51). A nándorfeiervariaknac megkfildec a frigyet [föllbontják], miért hogy ők utat adtanac vala a bolgároknac (Helt:Krón. 39b). Le fülvén tágos mezőt ada gondolatinak (Fal:TÉ. 707). Választ adni: [respondere; antworten]. Erre enis igyenesen választ adok (Pázm:Kal. 797). Ki vagy? hogy választ adgyunk azoknak, kik minket küldöttek (Pázm:Préd. 18). A' ki a' beszédet tsak felében érti, tellyes felelettol mássát nem adhattya (Fal:UE. 377). *Vmit vmihe ad*: Bérbe adok: eloco, locito; szakmanban adok: ablooco C. *Vmit vmihez ad*: [addo; hinzufügen]. Ha még ezt adnoiok hozzája (Lép:PTük. II.96). Ne adgy vétket a' vétekhez (Illy: Préd. 9). Szőrzsezhez senki ne aggyon, senki el se vegien bemne (Mel:SzJán. 345). *Vmit vmin ad*: Adatnac eg fel penzen: asse venerunt (MünchC. 32. JordC. 384). Awág yngyen, awagy aaron mynden zykseeghre valoth agy ewneky: da aut vende ei (JordC. 68). Penzen aggyad á papsagot (Mel:SzJán. 345). Bezzek szep fenes allatot talaltam, de metzek vele; nem adnek egy arpa szőmet rayta (Helt:Mes. 1). Egy darab kenyeret nem adnék raita (Decsi:Adag. 23). Semmit nem adni vmin Kéri, irion az nagy wraknac; Balás leuelén kic semmit adánac (Tin. 146). A németen semmit nem adnak vala, sőt bőcstelenül hantak vala véllek (ErdTörtAd. I.61). Azt akarják, hogy az Iras magyarázattyában, egy babot ne adgyunk a sz. atyákon, mert emberek vóltak (Pázm:Kal. 668). *Vmit vkire ad*: Tyzta scapulart ada eu rea (MargL:MF.). A kereztfat ő gőnőröseges vallara adaac (VitkC. 9). En sebeymet te reád adam (VirgC. 61). Rea aduán az bű selyem ruhat, az Ephodotis reáia adá (Kár:Bibl. I.94). *Vmit vmire ad*: Kezére adni vkinek vmit: [Az ember magának se adgyon mindent kezére, némelly kivágyásban önnön kedvét szegdegellye (Fal:UE. 282). Közre adni: Aiandekit az istennek közre adnak az emberek (Frank:HaszmK. a). Tudományomat közre adtam (8). Tudtára adom: notifico C. Hirré adom: nuncio, renuncio, indico C. anzeigen, zu wissen tun, melden PP. Tuttokra adom: notum vobis facio (Fél:Bibl. II.68). Hirre adnam (LevT. I.79). Az halálnak elközelgetését hírünké adja (Vajda: Kriszt. I.598b. Kr. Add megtudnom: nuncia mihi DObrC. 180. Az ő malasztya nélkül nem lehet ertenetek adgyam, miképpen lehessen az Istennek látása Vajda:Kriszt. 198. Hirét is adom: miben miként fárasztják eszeket a külső nemzetségek Fal:UE. 468). Usorára adom: foenero C. *Vmit vmiul ad*: Tanácsúl adom: svadeo, consvadeo C. En azt adom tanácca tiztőlyeed ystenőkeeth (SándorC. 23). Azt-is adom tanátsúl, hogy ki-hadgyák a' Deák mondásokat (Pázm:Préd. b. Az okossagh ees azt aggya ÉrdyC. 160. — GuaryC. 46. Szükség adgya chelekedniink, hogy az gonoszsagnac ideibe valami tanulságokat hozzunk elől. Pécsi: Szűz. 142b).

[Közmondások.] Jó az Isten, jót ád (Thaly: Adal. I.83).

adton-ad: [identidem cum zelo do; fortwährend eifrig geben] Hatalmas császárink csak adton adták a grátiát (MonIrók.VIII.70).

által-ad: transdo C. trado MA. übergeben PP. Antalnak a pénzt által adta, az ötven forintját tőle ki is kapta (Gvad: RP. 58).

be-ad: **1)** intrado C. [hineingeben, hineinreichen]. **2)** defero MA. valakit valakinek béadni: criminare alterum alteri PPBl.

[angeben, denuncie
nollet eam trad
vtet beadhatna
(DébrC. 4
kikre got
(M
(L

gen PP. Nem akarna ötet beadni: C. 15). Keres vala okos vget hog ortunitatem ut eum traderet J arul (Mel:SzJán. 312). Az vádollyák 's beadgyác ,mmynt neked be attak 15 ezer arany adót .64). Addbé ajándé-

kezemet,
't ketek,
ad kezeSzzé a' zászló
mbát basa szót
ajándá (Tin. 82).

beac
adása n.
aságábe]. A pörös félnek beskodás (Fél:Tan. 25. 4).

kéz-bea
Apostoloknak
kéz bé adással
(Megy:6Jaj. II.f4).
g; handschlag]. A' Prophéták és k, mellyekben mint egy ugyan zik képében magokat tenéked

ögybe-ad: [conjungo; vereinigen] A hitvesek eegybe aggyaak magokat (ÉrdyC. 641). Házasságrúl egyben adatának (Tarn: Szents. 16). Egibe aduan magokat a magyarokkal (VásCan.Cat. El5b. 53).

ögybeadás: [conjunctio, additio; das vereinigen, zusammengeben] Ket szemelynec lathatandó egybeadása és egybe kötelezése [a házasság]. (Tel:Evang. I.236). Az egybeadás (additio) oly első számlálás, mellyel a számhoz adatik, es meg lesz az egész szám (ACsere: Enc. IV.28).

el-ad: **1)** venundo, vendo, divendo, mancipo C. verkaufen PP. Jól eladni, nyereséggel eladni: vendere luculente PPBl. Ad el meund mid vagon (MünchC. 49). Iozagaba valamit el nem adhate (VirgC. 33). Oczon eladád (MA:Bibl. V.22). Kicsiny ostyát nagy pénzen adnak el (Czegl:MM. 149). **2)** [in matrimonium do; verheiraten, ansheiraten]. Kyral el akarya evtet adnya hazassagra (MargL. 32). Vki fiat meghazasitia uagi leaniat el agia (DebrC. 140). El adot leanyzo, valakinek jegyese: sponsa (Ver:Verb. sz. 29). Leányit az tanácsi rendből való férfiaknac adta el és házasította: collocavit (Prág:Serk. 1945). **3)** [prodo; verraten]. En es en nepem eladatattonk: traditi sumus (BécsiC. 63). Hog az Janos el adattatot volna: quod traditus esset (Fél:Bibl. 5). **4)** [repudio, repello; abweisen]. Ne engemet hanem azokat az editokat korpázza, én el-adtam rollam, tsak ki-irtam vólt én az szókat (Megy: SzAÖrőme 273).

eladás: **1)** venditio, mancipatio C. das verkaufen, weggeben PP. De equi sui eladas [nyomtatva hibásan: eladas] qui cum negaret se esse venditorem (1210. VReg. 168). A penzis ő eladasunak esztendeinec szama szerent szambaltassec: pecunia qua venditus fuerat, iuxta annorum numerum supputata (Helt: Bibl. I. LL13). **2)** [collocatio in matrimonium; verheiratung]. Zőlley ötet zandekozac hazassagra adnya, mikoron kedeg ezőn igeket az ő eladasarol tenneyec (TelC. 2).

eladatlan: **1)** inventitus C. [unverkauft]. Eladatlan maradanak boray (LevT. 160). **2)** [unnupta; unverheiratet]. Es haiadon hazanal valo es eladatlan huga: et sorore virgine quae non est nupta viro (Helt: Bibl. HHb4).

eladó: **1)** venditor C. verkäufer PP. El ado, aros: venditor (Ver:Verb. Szót. 33). **2)** [proditor; verräter] Essen meg szivetek, lelketek sorsomon: hogy az magam hada volt nékem eladón (Thaly:VÉ. 172). **3)** venalis C. [verkäuflich] Eladó vagyok: prosto PPBl. Eladó marha (Tolm:Vigaszt. 233). Kéz pénzel kell le tenni, es nem valami el ado marhaval: non rerum venalium satisfactio erit (Ver:Verb. 160). **4)** [nubilis; mannbar]. Elado korában vagyon szep leanya (Huszti: Aen. 19).

Országos Magyar Iskolaegyesület.

1252. szám.
1888. évi.

A

Magyar Tudományos Akadémia

nagyfontosságú Igazgatóságának

kiváló tisztelettel

Budapesten.

Van szerencsém 10 (tíz) példányban megküldeni Egyesületünknek a közművelődési egyesületeknek Budapesten, az 1887. évi október hó 9-én és folytatólag 10-én, az uj városháza közgyülési termében Tisza Lajos gróf elnöklete alatt megtartott congressusáról szóló naplót.

Az Országos Magyar Iskolaegyesület-nek a többször elhalasztott congressus érdekében tetemes kiadásai valának. — A postadíjak, a levelezések, a különböző felhivások, nyomtatványok, meghivók, programmok, jelvények, sütik kiállítása és szétküldése sok költséget emésztett föl, mint azt az ide / alatt csatolt számadás bizonyítja jóllehet a Pesti könyvnyomda részvény-társaság szivességéből igen mérsékelt, rendkivül leszállitott áron, — kedvezményes árjegyzék szerint, teljesité a nyomtatványokat. — A mellékelt számadás legjelentékenyebb tételeit azon körülmény eredményezé, hogy a congressus elhatározá, miszerint kérvényalásai naplót / alakjában tétessenek közzé. —

/

„C. Napló" kiállítása folytán a költségek-
nek csak igen csekély részét fedezhettük az egyes egye-
sületek részéről a congressus előkészítésének fedezésére
beküldött 5 forintokból begyült öszegből" és azért egye-
sületünk felügyelőbizottsága a congressuson részt vett
vagy a congressusra jelentkezett számra nézve 45 egyesü-
letet, a congressus jelzett elhatározásából kifolyólag fel-
kéri, hogy minden egyesület jelzett költségeink fedezésé-
hez 18 frt 87 krral utólag hozzájáruljon. - Bátor va-
gyok tehát felkérni nagyrabecsült egyesületüket, hogy
a congressusi költségek fedezésére 18 frt 87 krt egyesü-
letünk pénztárnokához Sigray Pál ügyvéd úrhoz
(Budapest, IV. Sebestyén utcza 2. sz.) elküldeni szíves-
kedjenek. -

Ha valamely egyesületnek volt megbízottaik
közt leendő szétosztás végett - esetleg 10-nél több pél-
dányra volna szüksége: kérjük azt mielőbb bejelentse
egyesületünknek, mely a szükséges példányokat darab-
ját 3 krba - a póstai költségekkel együtt 50 krba - a meny-
nyibe nekünk is kerül - számítva - azonnal megkül-
dendi. -

Megjegyezzük végül, hogy a t. előadóknak s a
congressuson részvételt vieltieknek, a congressuson meg-
jelent vendégeknek, a napilapok szerkesztőinek, a me-
gyéknek, a szabad királyi önálló törvényhatósági
joggal felruházott városoknak, a közművelődési in-
tézményeknek, az egyletnek, a tankerületi főigaz-
gatóknak, a tanfelügyelőknek, a miniszteriumoknak,
püspököknek, a törvényhozás tagjainak, a magy. kir.

/.

czuvia és ideiglenes elnökeinek tisztelet-példányokat küldöttünk. —

Kiválló tisztelettel és hazafias üdvözlettel!

Budapesten, 1888. évi május hó 28. —

Ferenczy Károly

az Országos Magyar Tanáregyesület elnöke. —

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkari hivatal.

Érk. 1888. jún. 18.

560.

1882 évben
188

Számadás

a magyarországi közművelődési egyesületeknek Budapesten az 1887-ik évi október hó 9-én és 10-én megtartott congressusa alkalmával felmerült költségekről.

Bevétel

1		Congressusi költségjárulék 115 egyesülettől egyenkint 5 forjával	225 —	
2	1887 okt. 12	A congressusi jelvények eladásából befolyt	41 20	266 20
		Tiszavirhez kiadás		849 37
				1115 57

Kiadás

1885 aug. 21	I.	300 db meghívó levelez. nyilatkozat a közművelődési egyesületek congressusának összehívásáról megküldése az 1885 évi szeptember hó 14-én megtartott 1886-ik közgyűlésre. A. Pesti hangnyomda részvénytársasa nyomtatási költségének számlája		18 —
	II.	C. 300 db meghívó szétküldése. Borsték postadíj		6 —
1885 nov. 18	II.	100 db felhívás az 1886 évben megtartandó congressus ügyében a szakosztályi egyesületekhez. Kisfaludy-Irodalmi Társaság szétküldése		3 —
1886 jan. 16.	II.	300 db Kemény a közművelődési egyesületeknek a congressus ügyében adott nyilatkozatából. Pápai Károly a pesti hangnyomdai kiadványa számla szerint		9 50
	I.	Szétküldése. Borsték postadíj		5 —
1886 nov. 11	II.	200 db meghívó az 1887-ik április hó 10 napjára összehívott congressusra és 300 db tanügyi egyenes nyilatkozatokhoz. A. Pesti hangnyomda részére nyomtatási költségének számlája szerint		12 —
	III.	Szétküldése. Borsték postadíj		5 —
1887 márc. 10	II.	A szakosztályok titkárságához, hogy a congressusi tárgyak jegyzéke azokhoz felterjesztessék. Kisfaludy-Irodalmi Társaság Borsték postadíj		2 —
1887 ápr. 27.	II.	Az egyesületek a congressus megnyitásának napjáról értesítésének költségei. Kisfaludy-Irodalmi Társaság Borsték postadíj		2 —
1887 okt. 13	I.	Nyomtatvány. Tárgyjegyzék Specht Károly könyvkereskedőnek 300 db congressusi példányért		12 —
1887 "	II.	A gyűlésterem kitakarítási díja		5 —
1887 "	II.	1000 példány programm a tárgyalandó tárgyak kinyomatásáról papirral együtt A. Pesti hangnyomda által adott költségvetés szerint		48 —
1887 okt. hó	III.	1800 db borsték, írásos díjak, posta költségek		16 88
1887 "	II.	600 db meghívó (belépti jegy a congressusra szóló) szerződés szerint cartonpapirból. A. Pesti hangnyomda által adott költségvetés szerint		60 —
1887 "	II.	Szétküldése. Borsték postadíj		13 —
1887 "	III.	A jegyzői kirendeltnek kiadásai posta tarifa költségei borsték utalvány		21 19
1887 " 20	III.	A gyorsírónak két napi munkabére		10 —
	III.	A congressusra vonatkozó részbeli számlák megírási és másolási költségei (1886-1887)		30 —
1888 máj hó	II.	1500 példány „Napló" a közművelődési egyesületek congressusáról. Beadó, nyomtatási, papirosi számos borsték, franco, díjai a részszámlákból A. Pesti hangnyomda által adott költségvetés szerint. Szerkesztői és correctori díjak		702 —
	II.	1500 példány „Napló" szétküldése. Postadíj		60 —
			összesen	1115 57

Budapest, 1888 évi május hó 31-ikén.

Országos Magyar Iskolaegyesület

Tárgyaltatik

közpénzi pénztárnok

Nováky Emil

számvevő

Dr. Beöthy Zsolt

ügyvezető

Tiszavirhez [illegible] egyesülettől [illegible]

Budapest 1888 Junius 17.

Méltóságos Elnök ur!

Lehetőleg őkajtván annak nagybecsű felhívásnak eleget tenni, melyet Méltóságod f. é. majushó 28-án 522 sz. a. az általam a Lugossy féle könyvtárból megvett munkák egy részének átengedése iránt hozzám intézni méltóztatott, – bátor vagyok a tulsó lapon felsorolt végi magyar nyomtatványokat a M. Tud. Academia könyvtárának felajánlani.

Ha e könyvtár nekem állalmilag viszonzásul egyik vagy másik másodpéldányával kedveskedni fogna, azt köszönettel el fogom fogadni, a nélkül azonban, hogy erre igényt tartanék.

Jelen válaszom körüli késedelmet az a körülmény okozta, hogy az illető könyvtárt jegyzéket csak közelebb kaptam.

Megjegyzem meg, hogy több különösen ritka munkát, melyet a Nemzeti Museum könyvtára is megszerezni óhajtott, ennek bocsátottam rendelkezésére.

Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem kijelentését, mellyel állandóan maradtam.

Méltóságodnak

alázatos szolgája

Rózsa György

1, Melius Magyar predikaczziók (: Hh – B, 6, 66, 4) Debrecen 1563
2, Csere Vallástétel Oppenheim 1616 (: teljes :)
3, Szikszai Hellopaeus Három jó articulus. Gy. fehérvár 1632
4, Lorántfi, Mózes s a próféták Gy. fehérvár 1641
5, Hajnal Rideg crégér (: teljes :) Pozsony 1640
6, Keresztúri Lelki legeltetés, Várad 1645
7, Halotti pompa (: B 32 – L. 4. :) Kolozsvár 1674.
8, Matkó Első Kenyér, Kolozsvár 1691
9, Tolvay Arithmetica (teljes) Kolozsvár 1698.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. junius 18.

562.

Magy. nemz. Múzeum könyvtára.

kt. 130. dr.
1888

Nagyságos Főtitkár Úr

Van szerencsém azon régi magyar könyvekre, melyeket Dobrowsky könyvkereskedőtől, mint a néhai Lugosiy József könyvtárából eredőket, a tud. Akadémia és a Muzeum könyvtára részére egyenlően megszerezteté, de a melyek árát a tud. Akadémia a Múzeum könyvtára részére 170 frt. 14 Krban előlegezte és kifizette, van szerencsém Nagyságodat hivatalos tisztelettel értesíteni: hogy a most említett, a múzeumi könyveket terhelő" 170 frt. 14 Kr. a tudományos Akadémia pénztárának f. é. Októberben kivonattel vissza térítési jog

Mindön is maradtam

Budapesten 1888-ik évi Június 11-én.

Nagyságos Főtitkár Úrnak

Kész szolgája

[illegible]

Könyvtárnok

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkari hivatal.

Érk. 1888. jun. 18.

.561.

Méltóságos Tanácselnök úr!

Siettek Méltóságodnak —,
nemes elhivatásszerűen, mely
szerint a néhai Lugossy József
könyvtárából megmaradt kilenc
darab régi magyar nyomtat-
ványt a M. T. Akadémia
könyvtárának ajándékul fel-
ajánlani méltóztassék, az Aka-
démia hálájáról tudósítani.

Szerencsés lesz azon egyébként
abonnáltja a könyvtári
hogy az Akadémia legközelebbi ülésén
ülésén tegyen jelentést fenn-
ről a könyvtári bizottmány ülésén
pedig elfogadásáról fogjon
arról, hogy az akadémiai
könyvtár másodpéldányait
Méltóságodnak
ajándékul kívánja
megküldi
kielégítő találjanak, előter-
jesztést (tenni fogok.)

† az Akadémia
Könyvtári bizottmá-
nak, május 28.-iki ülésé-
ből, Ráfejérdy óhaj-
tásai tudomásvételé-
re,

† Méltóságodnak
Ludátis özvegy

Másodpéldányait ő
ígya alá

Fogadja Méltóságod kiváló
tiszteletem nyilvánítását.

Pest, 18/VI. 88.

Ráth Gy

563
888.

9513.

Magyar Tudományos Akadémia

helyben

Budapest 1888 Jun. 18

Van szerencsénk értesíteni hogy Weisz farkas kisdobronyi lakos részéről, birtok vételári összeg fejében ma o. é. f 1000.– Ezer forint azon megkeresessel folyt be, hogy immár neki a törlési engedély megküldessék.

Tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITEL INTÉZET.

[illegible]

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. junius 19.

564.

Wien F.

Vas-u. 15. h. II. em. 27. a.

1249

A magyar tudós Társaságnak

Budapesten

Nagyhelyi Igazgatóság!

Az országos tűzoltó egyesület Kelemen László-nak, az első magyar szénigazgatónak, mint alkotónak a családi palotai sírkertben nyugvó hamvai fölé folyó évi szeptember 8-án emlékoszlopot állítand, mely alkalomra a tekintetes magyar tudós Társaságot azon tiszteletteljes kéréssel hívja meg, hogy ez ünnepélyen annak emelése végett megjelenéséről szíveskedjék.

Budapest 1888 junius 16-án

az országos tűzoltó-egyesület nevében

Bényei István
irodai igazgató

Zelenka Miklós mk
elnök

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkari hivatal.

Érk. 1888. jun. 19.

566.

A Magyar Tudományos Akadémia III. osztályához

Budapesten.

Mélyen tisztelt Ügyosztály!

Az 1887. év julius havában több tanítványommal meglátogattam az Udvarhely megyében fekvő „homoród-almási" barlangokat, melyek egyikében Kiseb bmérvű ásatásokat rendekve, a diluviális állatok (illetve csontmaradványaik) egész sorozatát ástam fel. Nevezetesen: a barlangi medve (Ursus spelaeus), a bölény (Bos bison), a barlangi hiéna (Hyaena spelaea) és sok más apróbb állat csontjait nagy mennyiségben találtam.

A „nagy barlang" s a Varegyas patak túlsó oldalán fekvő „Ugron üreg" régtől fogva ismeretes, miolanellett rendszeresen föltéve, feltárva s leírva még nincsen. Ezen két barlangon kívül ezenkan a Kis-Mál nyugati oldalán még több (tudomásom szerint: hat) kisebb barlang van, melyekben ujabb időben ember alig járt és nagyon valószinü, hogy diluviális állatmaradványokat ezek is tartalmaznak. Sőt a néphiedelem szerint sirokat is magukban foglalnak, mert a tatárjárás idejében s később is, gyakran mene-

Kült ide a székely nép s itt is temetkezett.

Mindezen körülmények arra indítottak, hogy a m. k. Természettudományi Társulathoz folyamodjam, tenné lehetővé e barlangok részletes feltárását. Nevezett társulat azonban arra való hivatkozással, hogy ily célokra semmiféle alapja tincs, kérelmemmel a Tekintetes Akadémia III. osztályához utasított.

Bátorkodom emiélfogva a Tekintetes Akadémiához azon kéréssel fordulni, miszerint engem „az udvarhely-megyei homoród-almási barlangok felvételével, feltárásával s rendszeres leirásával megbízni" s a szükséges kiadások fedezésére 200-300 forinyi segélyt nyujtani szíveskedjék. (Az el nem használt pénzösszeget visszaszolgáltatnám.)

Némi tájékoztatóul bátor vagyok tavalyi itteirásomat ide mellékelni, mely természetesen nem követ tudományos célokat.

Azon esetben, ha a Tekintetes Akadémia engem a fentebbiekkel megbízni méltóztatnék f. évi julius 16-ától augusztus végéig a hely színén eszközölném kutatásaimat.

Ha pedig ezen kérelmem meghallgatásban nem volna, ajánlkozom Brassó-megye rovar, pók, puhatestü, szárlábu vagy Crustacea-phaunájának összegyüjtésére s rendszeres összeállitása- és leirására. Kivánatra Csik, vagy Háromszék megyére is kiterjedhetnének

kutatásaim. Az ezen kutatásokra megkivánható segélyösszeg megállapitását a Tekintetes Akadémia bölcs belátására bizvám.

Megemlitendőnek vélem, hogy öt egészen deig voltam a kir. József-müegyetem állattani assistense s három év óta a brassói m. kir. állami főreáliskola természetrajztanára vagyok.

Azon reményben, hogy a Tekintetes Akadémia kérelmeim valamelyikét meghallgatandónak találandja

maradtam mély tisztelettel

A Tekintetes Akadémia
Brassó 1888. junius 18.

alázatos szolgája

Méhely Lajos

1889 $\frac{18}{5}$ III oszt. 1888 3. Érkl

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkari hivatal.

Érk. 1888. jun. 20.

567.
1888

III. Osztályhoz
Asztetik a Mathematikai
és Természettudományi
Bizottságból.

Budapest 1888 jún. 20.

Szabó József
főtitkár.

1888. jun. 20.

Tek. Dr. Fejérpataky Kálmán akad.
ügyén úrnak

Tekintetes Ügyész Úr!

Van szerencsém értesíteni, hogy Weisz Farkas kisdobronyi lakos a Román-haggatékból vásárolt földbirtokért járó utóléó részletet, 1000 forintot befizette; minélfogva fölkérem, hogy részére a törlési engedélyt kiállitani és aláirás végett beküldeni méltóztassék.

Fogadja stb.

Budapest, 1888. jun. 20.

568
888.

Nagytekintetü Magyar Tudomány-Akadémia!

Egy évtized óta majdnem kizárolag az erdélyi czigányok családi és erkölcsi szokásainak, nyelvöknek és népköltészetöknek kutatásával és gyüjtésével foglalkozván, eddigelé idevágó tanulmányaim köréből számtalan czikket és önálló müvet közöltem, melyek a tudós világban — szenvedéseim és nélkülözéseim némi kárpotlásáúl — figyelmet keltettek, ugy annyira hogy Ő cs. kir. Fensége József főherczeg müvéhez csatolt czigány encyklopaediában talán ép csekély személyem neve foglalja el a legtöbb helyet.

Midőn talán nagyreményü pályámat, ifjuságomat, jólétemet — mindez köztudomású dolog — czigány tanulmányaimnak feláldoztam, czigányokkal több izben hónapokig együtt vándoroltam, sátoroztam, az az egyedüli gondolat vigasztolt, hogy hazai tudományunknak legalább én is szerény munkása

levén, – az évek folyamában a czigány
néplsmét egészen új ösvényekre vezettem;
jelenleg az összes magyarországi czigányok
nyelvjárásaival foglalkozok és „a
magyarországi czigányok nyelvjárásai-
nak összehasonlító nyelvtana" czimü
munkát mielöbb kidolgozni szándékom.
Többrendbeli, huzamosabb időt igénylö
sátorozásom alkalmával ez irányban
oly anyag jutott birtokomban, melyet
pár volna ki ne egészíteni; de jelenleg
mostoha anyagi helyzetem nem engedi,
hogy Magyarország – föleg déli vidékeit
– bejárjam, mivel ily czél eléréséné1
több és különböző irányban vándorló
czigánycsapatoknak minél gyorsabb
felkeresése, a födolog.

Szándékom fennt jelzett müvem
végleges kiegészitése czéljából több hóna-
pokon át a délmagyarországi, föleg
a bánáti czigányokat tanulmányoz-
ni és müvemet még a tél folyamában
a Tekintetes Magyar Tudomány-Aka-
démiának további kegyes rendelkezés
végett előterjeszteni.

Tanulmányaim egész folyamá-
ban egy tudományos intézethez sem
folyamodtam anyagi vagy erkölcsi
pártfogásért, de jelenleg ugy szólván
erkölcsileg kötelezve vagyok – nehogy
külföldi intézethez folyamodva, haza-
fiasságom kétségbe vonassék! – a
Tekintetes Magyar Tudomány-Aka-
démiának nagybecsü pártolásáért
alázatteljesen esedezni:

Méltóztassék – tekintve
anyagi helyzetemet – kegyesen
egy ajánló levelet a tekintetes
m. kir. állami vasutak
főigazgatóságához intézve

számomra megküldeni, melyben nevezett Igazgatóság a tudományos kutatás érdekében a Tekintetes Magyar Tudomány-Akadémiától felkéretik: számomra a Tövis-Arad-Szeged-Szabadka-Ujvidék-Temesvár; továbbá a Tövis-Brassói állami vasúti vonalokra egy 5 hónapra érvényes szabadjegyet adományozni; vagy pedig méltóztassék a Tekintetes Magyar Tudomány-Akadémia ily jegy kiadását számomra kegyesen kieszközölni.

Ez által tanulmányaim haladása rendkivüli nagy lendületet nyerne és nem jutnék azon kényszerhelyzetbe megkezdett művemet talán sohasem bevégezni, — eltekintve attól, hogy Ő Fensége Rezső koronaherceg által szerkesztett mü is munkálkodásomnak illető fejezeteiben esetleg hasznát veheti.

Alázatos kérésemnek mielőbbi kegyes elintézéséért esedezem, miután szándékom — ha csak lehet — már jövő hónap első napjaiban útra kelni vagy esetleg egy külföldi intézethez pénzbeli segélyért folyamodni, ha netalán a Tekintetes Magyar Tudomány-Akadémia alázatos kérésemet — legnagyobb fájdalmamra — megtagadná.

Nemzeti tudományosságunknak érdekében alázatos kérésem méltányolásáért esedezve

Vagyok a Tekintetes Magyar Tudomány-Akadémiának legalázatosabb szolgája

Dr Wlislocki Henrik.

Szász-Sebes, 1888. junius hó 18án

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. junius 21.

569.

Tekintetes Magyar
Tudomány-Akadémiához

Budapesten.

Dr. Wlislocki Henrik, Szász-Lebeni
lakósnak

alázatos kérése

czigány tanulmányainak
folytathatása végett egy
állami vasúti szabadjegy-
nek való kegyes kieszkö-
lése ügyében.

23355 szám

Ő Cs. és Apostoli Kir. Felsége f. évi junius hó 8-án Lajta m. Bruckban kelt legf. elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a tud. Akadémia alapszabályainak 16. §-a oly formán módosittassék, hogy ezen szavak: „Számuk általában nincs meghatározva" — helyett tétessék: „A levelező tagok számának maximuma 156-ban állapittatik meg ugy, hogy abból ~~az~~ az I. osztályra 36, a II. osztályra 60, a III. osztályra szintén 60. esik."

Van szerencsém erről a tek. Akadémiát f. évi 464. sz. a. kelt előterjesztésre kapcsán tudomás és alkalmaztartás végett értesiteni.

Budapest, 1888 évi Junius hó 18-án.

Trefort

A magyar tudományos Akadémiának.

4

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Erk. 1888. junius 22.

570.

A Honvédségi - könyvtárosküldemének

Vonatkozva tegnapi napon kelt
tes leiratomra, pótlékom
ra a 2298 ft 57 kr. összeg a
illeket utalvány mellett a
folyóstelnökségnek kifizetni
ltozzanak.

Pest 1888 21/IV.

Tisztelettel

A M. pótlék.

Szerencsém van pótlékom, hogy
f. Kérelmemet 2298 ft 57 kr.
miét a M. T. Akadémia
e átvenni és a „Könyvek
Jutalékból" címü rovat javára
számba venni méltt.

Kelt . . . .

Tisz.

A Honvédelmi - Könyvtárosokéhoz

Vonatkozva tegnapi napon kelt-
ezen Országos Választmányi, folyóirat
hogy a 2298 ft 51 kr. összeg a
mellékelt utalvány mellett a
M. földhitelintézetnek befizetni
méltóztassék.

Pest 1888 21/VI.

Tisztelettel

A M. földh.

Szerencsés van folyóirat; hogy
a H. Közönségtől 2298 ft 51 kr.
~~átvenni~~ és a M. T. Akadémia
részére átvenni és a „Könyvek
eladásából" czímű rovat javára
elszámolni méltt.

Pest....

Tart.

573/888.

Tekintetes Kovács Sándor úrnak.

A Történelmi Bizottság elha-
tározta, hogy Tekintetes Urat ajánlatai
elfogadva, Kiadványai Lollenél-
vainak másolatokkal és rajzokkal
készítésével fogja megbízni.
~~el nincs a munkálatok díja-~~
~~sát illetőleg~~

Ez ügyben alkalommal megbízza,
hogy Nagy Imre b.r. tag által
kijelölendő ~~tkl~~ egyéneknek
ollevelekről másolatainak
a Történelmi Tár irodalmával
ellenőrzésével, a Szilágyi Sándor
b. tag által megállapítandó
terv szerint, eszközölje.

Az egyéneknek ollevelek
másolása ~~tt~~ ív ~~x~~ hetvenkét darab
másolatáért 65 forintot fizet.

Volg módon fogja
díjazni

Ők Tudós kötelessége gyakori
betekintéssel nyomatékos ~~része~~ egy ívés
30 forintban állapítható meg.
Ezen kötelessége a Bizottság ben
előlegesen utalványozni, amennyiben
egy ~~két~~ vagy több Közlendő
bemutatásának, és a munkálat
felülvizsgálva Kielégítőnek
találtatik.

574
888.

Nagyméltóságú Igazgató Tanács!

A legmélyebb tisztelettel alólirott azon alázatos Kérelemmel járulok a Nagyméltóságú Igazgató Tanács Kegyes színe elé, méltóztassék részemre némi segélyt engedélyezni.

Alázatos Kérelmemet legyen szabad azzal indokolnom, hogy legidősebb fiam Sándor a múlt tél egész folyamán súlyos beteg volt s betegsége f. évi május hó 26-án sirba vitte őt 19 éves korában. Megboldogult fiam gyógykezeltetése, majd eltemetése nagy költségeket vont maga után, melyeket helyzetem megerőltetése nélkül nem birtam elviselni.

Maradok örökölt hódolattal

Budapesten 1888 junius 22.

A Nagyméltóságú Igazgató Tanácsnak

legkészebb szolgája.

Mella Istvánné

Ajánlom a kérelmet,

Hunfalvy Pál Könyvtárnok.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. június 23.

A M. T. Akadémia
Nagyméltóságú Igazgató-
Tanácsához

576.

folyamodik
Mollah Izsák
Könyvtári szolga
némi segélyért.

20 f.

Kivonat
a M. T. Akadémia I. osztálya 1888. junius 9-iki értekezletének jegyzökönyvéből.

39. Az I-sö osztálynak 1887 junius 11-én tartott értekezleti ülésén kelt határozata, - midön a Kóczán-alapitvány föltételei végleg megállapittattak s az akadémiának elfogadásra ajánltattak, - figyelmeztette az akadémiát, hogy a Kóczán-alapitvány következtében a Péczely pályadij, melyre csak tisztán a magyar történelemből vett pályamüvek pályázhatnak, jövötlegessé vált s az alapitvány értelmében más nemzeti tárgyakra is forditható, mire nézve az akadémiai szünet után az osztály részéröl inditvány fog tétetni. Ugyanazon év október 8-án tartott ülésén az osztályelnök inditványozta, hogy a Péczely-alapitvány ügyére nézve bizottság választtassék, hogy annak idején az osztály eleget tehessen azon igéretének, melyet a Kóczán-alapitvány ügyében tett felterjesztésében kijelezett. Ugyanazon ülésen a bizottság tagjaivá választattak: Gyulai Pál, Beöthy Zsolt r. és Csiky Gergely l. t. A bizottság javaslatát a következöben terjeszti az osztály elébe:

A Péczely drámai pályázat módositását egyaránt követeli az alapitó akarata s a czélszerüségi szempont. Ugyanis, a midön Péczely József 1841-ben alapitványát tette, határozottan kifejezte akaratát e szavakkal: „ha eljö az idö, a melyben a magyar játékszin teljes kifejlésével, a nemzeti színköltö elégséges ösztönt és jutalmat

/.

talál a nemzet, a művelt nagy közönség részvétében: meghatározni ez időpontot s azontúl a drámai jutalmat más a kor szükségeinek inkább megfelelő szellemileg rokon czélra fordítani, az akadémiától függjön." Az alapítványi tőke 1880-ban annyira felszaporodván, hogy a kamatokat immár jutalmazásokra lehetett fordítani, az akadémia a következő indokolással rendelte el a pályázatot: „Az akadémia abból indulva ki, hogy bár eljött már az idő, melyben a magyar játékszín nagy mértékben kifejlődött és a színköltő elégséges jutalmat és ösztönt talál a nemzet és a közönség részvétében, de mivel a történelmi drámát a költők még ez idő szerint is kevéssé művelik és kevéssé pártolja a közönség s így az akadémia ösztönzésére szorul: kívánatosnak látja megkísérteni annak, vajon egy nagyobb jutalom kitűzése lendíthet-e ügyén vagy másnak rejlik e műfaj hanyatlásának oka? Ennélfogva az akadémia egyelőre történelmi drámák jutalmazására fogja fordítani az egyik Péczely díjat, fentartván azonban magának, hogy később a nyert tapasztalatok és körülmények szerint máskép rendelkezzék."

E szerint a drámai pályázatot csak egyelőre s mintegy kísérletképen rendelte el az akadémia s fentartotta magának a körülmények szerint való intézkedést. A tavalyi Kóczánalapítvány, melyből mint a Péczely-alapítványból, ezután csak a magyar történelemből vett színművek jutalmaztatnak, ha egyebet nem tekintünk is, már magában oly körülmény, mely a Péczely-pályázat módosítását kívánja az alapító akarata szerint. Ugyanis a színköltő nemcsak a művelt nagy közönség részvétében talál elégséges ösztönt és jutalmat, hanem az akadémia újabb drámai pályadíjában is, mely minden évben kiadatik

1/

a viszonylag legjobb magyar történeti színműnek, e mellett a Teleki és Karácsonyi pályázatokon is versenyezhetnek a magyar történelemből vett színművek: mindezeknél fogva tehát eljön az az idő, melyben a Péczely drámai pályadíj a kor szükségeinek inkább megfelelő és szellemileg rokon célra fordíttathatik. Az alapító akarata mellett a célszerűségi szempont is javasolja a Péczely pályázat módosítását. Az akadémiában majd minden költői műfajra tűzetnek ki jutalmak, csak egy műfaj nem részesül semmi nemű támogatásban és oly műfaj, mely müvészeti és ethikai fontosságra nézve versenyzik a drámával. Ez a regény, a modern költészet annyira kedvelt műfaja, mely akár a multból, akár a jelenből vegye tárgyát, részletező természeténél fogva a korrajzra kiválóan alkalmas.

A Péczely drámai díj e szerint, a pályázat eddigi főtételeinek megtartásával, magyar tárgyú történelmi regényre volna kitüzendő, vagy ha ezek közül jutalomra érdemes nem találtatnék, a magyar társadalmi életből irt regényre. Igy mind az alapító akarata teljesittetik, a ki a drámai jutalmat, bizonyos időn túl, a kor szükségeinek inkább megfelelő és szellemileg rokon célra kivánja fordíttatni, a mind pedig a célszerüségi szempontnak elég tétetnék, mert oly költői műfajra tüzetnék ki jutalom, melyet eddig az akadémia semmi nemü támogatásban nem részesitett.

Az indítvány elfogadása esetében az Ügyrendbe a következő pontok volnának beigtatandók:

127 §.

2. Az Akadémia abból indulva ki, hogy ma már a nemzeti szinköltő elégséges ösztönt és jutalmat találhat a nemzet, a müvelt nagy közönség részvétében, különösen más költői ágak müvelőinek sokkal kedvezetlenebb helyzetét tekintve; továbbá, hogy az Akadémiánál kizárólag a magyar történelmi drámára

új pályadíj tüzetett ki (Kőcziánalapítvány) és a Karátsonyi és Teleki pályázaton is versenyezhetnek a magyar történelemből írt szinművek: elérkezettnek látja az időt, hogy a Péczely-alapítvány kamatainak történelmi drámák jutalmazására szánt felé része más, a kor szükségeinek inkább megfelelő, szellemileg rokon célra fordittassék. Emelkedjen e jutalommal oly műág művelését és emelését kivánja előmozditani, mely hatásra s igy művészeti és ethikai pontosságra nézve versenyzik a drámával s a melynek gyámolitására és helyes irányzására nézve eddig Akadémiánknál jutalom nincsen. Ez a regény, közelebbről a magyar történelmi regény, melynek müvelése a történelmi tanulmányokat s a történelmi ismeretek terjesztését is elősegitvén: jutalmakkal való támogatása az alapító czélzatainak megfelel.

3. A regény-pályázat föltételei a következők:

a) A Péczely-pályadíjra első sorban magyar történelmi tárgyu vagy hátterü regények pályázhatnak. Ha ezek közt jutalomra érdemes munka nem találkozik, második sorban pályázhatnak a magyar társadalmi életből irt regények, még pedig akár komolyak, akár humorosak vagy szatirikusak.

b) Pályamünek tekintetik minden, a kijelölendő évkörben nyomtatva akár önállóan, akár folyóiratban vagy hirlapban megjelent eredeti magyar történelmi vagy magyar társadalmi életből irt regény.

c) Minden munka azon évben tekintetik megjelentnek, mely első kiadásának (külön nyomtatvány, folyóirat vagy hirlap) czimlapján van. Kelet nélkül megjelent müvek ki vannak zárva a pályázatból.

d) Ha a jutalom elhunyt iró munkájának itéltetnék oda, az csak özvegyének és gyermekeinek

/.

adatik ki. ~~Hogyan lesz a pályadíj kiadva?~~

e) A jutalom nem osztható meg.

f) A pályadíj csak úgy adatik ki, ha a bíráló bizottság a pályaművek közöt jutalomra méltót talál. Még pedig első sorban a magyar történelmi regények vételének tekintetbe s csak ha ezek közöt a bíráló bizottság jutalomra érdemes munkát nem találna, következik a sor a magyar társadalmi életből írt regényekre. A pályadíj, ha egyáltalában nem lenne kiosztható, az Akadémia pénzalapjához csatoltatik.

g) A pályaművek megbírálását az I. osztály által választandó három akadémiai tag teljesíti, kik közös értekezleten szótöbbséggel határozzák el, melyik mű nyerje el a jutalmat, melyik dicséretét meg. Ezután választanak magok közül oly előadót, a ki a többség nézetét pártolja, a ki saját jelelősége alatt értekezik az egész pályázatról, és ennek, a közmegállapodás szerint, alaposan indokolva adja elő eredményét. A jutalom mindig a kijelölt két évet követő évben, ősszel adatik ki, az akadémiai ünnepet követő első összes ülésen.

A bizottság véleménye minden pontjában elfogadtatván, összes ülés elébe terjesztetik azon megjegyzéssel, hogy az f) pont rendelkezése, a mely szerint a pályadíj a ki nem adás esetében, az akadémia alaptőkéjéhez csatoltatik, nem új indítvány, hanem az akadémia régibb határozata, a mely már az Ügyrendben is e szavakkal jegyzetett ki: „Ha idővel az alapított összeget az akadémia a kor szükségeinek inkább megfelelő, szellemileg rokon célra fordítaná, ez esetben a ki nem adott pályadíj az akadémia alaptőkéjéhez csatoltatik." Ugyanis az akadémia abból indúl ki, hogy csak a drámai pályadíj van

/.

kötve azon föltételhez, a mely szerint a ki nem adott pályadíj a nemzeti színház pénzalapjához csatoltatik, de ha nem drámára tüzetik a jutalom, a végrendelet azon pontja alkalmazandó, mely a történettudományi pályázatra nézve határozottan kifejezi, hogy a pályadíj ki nem adás esetében az akadémia alaptőkéjéhez csatolta-

tik.

Gyulai Pál
osztálytitkár

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. jun. 24.

578.

Fenséges Cs. és Kir. Főherceg úr!

Kegyelmes Uram!

Fenséged múlt évi ja-
nuári 14-ikén kelt ~~szerencsés~~
leveléhez az Akadémiai ~~adott~~
~~megbízásból~~ felhatalmazási megbízásból,
~~tárgyban~~ ~~tárgyban~~, hogy J. Cs. F. Fenséged
jány elfogadni ~~a~~ ámúl
munkáját ~~a~~ közre Kiadási
expensáját, ~~és~~ oly módon hogy
a kiadási költségek fedezését
Fenséged magának tartotta
fenn.

Szerencsém van a Franklin-
Társulat nyomdai szerződését,
és az I Osztálynak erre vonat-
kozó határozata Kíséretében,
Fenségednek bemutatni. Második

Egyszersmind ~~(nyolcad)~~ az Akadémia
nevében ~~Kötelességemnek~~ mondok
Fenségednek azon megtisztelő
elhatározásáért, melyben ~~a~~ L. ~~kegyébe~~ tette, hogy

tudományos irodalmunknak
díszére váló munkával az
Akademia kiadványai közé
~~való megjelenését tekintve~~
tessék jelenteni meg.

Fogadja ls. és k. Tisztelet
mely tiszteletes nyilvánítással

Pozsony 1888 jun' 22.

579

888.

A Magyar Polit. L.

Szemerey Tanús úr házbéri
tartozásának [törlesztésére
ügyészi kiszolgáltatja Bák° január-
apróbiri illetményét vagyis
166 forint 60 kr forintnyi
s illetőleg lépni szükséglet-ül
~~A fennmaradó~~
~~ügyész~~ 1868-ik évi ügyészi számadásának kiegészítése alkalmával fog ~~be~~ törlesztetni.

Tisztelettel
Bpest VI/25

[(564 ft 50 kr.)

Ü Egyúttal értesítem az ügyészi főszéki-Könyvet.

Nagyságos Úr!

Képezvén óhajtásom értelmében,
házbéri tartozásának [törlesztésére
fordítatik ügyészi kiszolgáltatásának
január-apróbiri illetménye
vagyis 166 ft 60 kr; ~~A~~ valamint

[(564 ft 50 kr.)

~~Fennmaradó~~ ~~adós~~
Nagyajódnak 1888-ik évi
végleges számlájának ~~kiegészí~~ Közvetlen 193 ft 85 kr.
~~közre abbahagyásával fog történni;~~ Somlyó.
~~amely a (végzésből) a többi~~
~~Nagyajódnak kiszolgáltatott~~

Nagyajó . . . .
Bpest 25/VII 88.

580/888.

Igazgató,
Tekintetes Úr!

A M. T. A. Ig. T. részéről
kiküldetésem alkalmával bizalmas
teljesítésével fordultak Tek.
Urunkhoz, hogy a Hornyánszky
Viktor akad. könyvkereskedőnek
az 1877/8-ki évi folyamán elha-
nyagolt akad. kiadványainál
előforduló számadásait átvizsgálni
méltóztassék.

A számadásokba oly alapos
megtekintésre, mint az Akadémia
nak a könyvkereskedésével kötött
szerződése,

~~Egyébként~~ Az Akadémia részé-
ről nekem ~~semmi~~ ~~közlés~~
megkívánt adatokkal és
kimutatásokkal Szendy Károly
akadémiai titkár úr, ki
az akad. könyvkereskedési felügye-
letet viszi, fogja Tekintetes
Urunkat szolgálattal.

Fogadja egyébként Tek.
úr ~~ő~~ Kiváló tisz. kép.
Budapest 24/VI. 88.

Másodpéldányt
nyújtva.

888.

581/189

Jelentés

a Holzer féle ösztöndíjra kihirdetett pályázatról.

A Holzer féle ösztöndíjra Május 31-ig mint határ-
időig egy pályázó jelentkezett, u. m Hanauer
Ignáz másod évet végzett hallgató a kir. József-
Műegyetem gépészmérnöki palyosztályában.
Folyamodványához mellékelve van érettségi
bizonyítványa és műegyetemi indexe,
melyből jeles magaviselete és előmenetele
kivilágllik, a mennyiben 10 tantárgy körül
3 kitünő, 3 jeles, 4 jó eredményt mutat ki.
Ennélfogva a pályázat megbirálására kiküldött
bizottság Hanauer Ignácot a Holzer féle ösz-
töndíj elnyerésére érdemesnek itéli.

Budapesten 1888. Junius 25-én

Kruspér István
Dr. Nendtvich Károly
Schulcz Gábor

bizottsági tagok.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. jun. 26.

584.

Tekintetes úr!

Vonatkozva jún. 15-iki nagybecsű
iratára, örömmel van részem,
hogy a M. T. A. Rtár bizottsága 9
Tekintetes urasága által kijelölt
sorozatból 18 oly munkát, melyek
sorsát ~~élelemben~~ Kapcsolatban
állanak az ethnografiai tanulmá-
nyokkal, megajánlotta.

A mi Tek. urasága ezen pártolása
elismerését illetőleg, a az itk. kör
~~nagyszí-~~
lésről Tek. Urasága ~~a~~ nemes ~~elhatározásáról~~ Lelétegyenesen jelentésében
~~kiértesítés~~ alkalmából, melyhez
folyóiratai az itkad. kültső tagjainak
pótlására, említést nem tettünk;
~~tett~~ kis figyelmét arra hívom föl,
hogy az ~~nagyszí-~~ nagyszínlési jelentésében valamint
mint úgy más alkalmakkor is 92
ily természetü ajándéktárgyra és ajánl.
tárgyra Tnem tehetünk ki.

Tegyáltalán ~~nem~~

fogadja....

Bp 26 V/VI.

Hermann tanár
úrnak

589

888.

F. cz. Hanauer Jenő müegyetemi
hallgatónak

Pápa

Tisztelt Uram!

A M. T. Akadémia f. hó 25-én tartott összes üléséken a 300 frtos Holczerösztön„ díjas Uraságodnak adományozta.

Az ösztöndíj két egyenlő részletben fog évenként folyóvá tétetni; egyik fele Zürichbe menetele előtt, másik fele pedig a következő iskolai félév kezdetén utalvá„ nyoztatik, az oltani tanintézetben nyert bizonyítvány (: könyvecske:) alapján.

Ennélfogva fölhívom, hogy elutazása előtt az ösztöndíjrészlet fölvétele végett a M. T. Akadémia főtitkári hivatalában megjelenni szíveskedjék.

Folyamodásához csatolva volt mellék„ letei (: érettségi bizonyítvány és leckekönyv:) ide vannak zárva.

Fogadja egyébiránt szíves tiszteletem kifejezését.

Budapest, 1888. jun. 27.

591/888.

A MAGYAR BORTERMELŐK ORSZÁGOS SZÖVETKEZETE

ÉS A MAGYAR KIRÁLYI ORSZÁGOS KÖZPONTI MINTAPINCZE.

3033/88 szám.

Budapest, 1888 június hó 26.

A magyar tudományos akadémia
nagytekintetü elnökségének

Helyben.

Folyó évi december hó 7-én a bélyeg-illetékek megállapitása czéljából a m. kir. közp. dij- és illetékkiszabási hivatalnál leendő bemutatás végett elkért, eredeti bérleti szerződést azon kéréssel van szerencsém ide mellékelve megküldeni, hogy annak átvételét postafordultával előmenni méltóztassék.

Kiváló tisztelettel:

Magyar bortermelők országos szövetkezete.
Landesgenossenschaft ungarischer Weinproducenten.

Kapuváry

1 drb. melléklet.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári nivatal.

Érk. 1888. június 27.

592.

Nagyságos Igazgatóság!

Alólírott a M. Tud. Akadémia subventiójával Szörényországi tanulmányútra indulok. Tisztelettel fordulok a Nagyság. Igazgatósághoz, hogy szíveskedjék a Budapest-Temes-Orsovai vasúti vonalra egy szabad jegy kiutalványozásával, Konstantinápolyba való utazásomat megkönnyíteni. Kérésemet tisztelettel helyesen ismételve vagyok a

Nagyság. Igazgatóság

kódoló tisztelője

Budapest 1888 Junius hó 22-ik napján

Dr. Kúnos Ignácz

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. jun. 22.

593.

A cs. és kir.

Osztrák-Magyar

állam-vasuti Társaság

Nagyszeb. Igazgatóságához

intézett körirata

Dr. Kunos Ignáchnak

melyben Szörök országgyűlési tanulmány utjába vehető Budapest-Temesvár-Orsovai vonalra szóló jegyért folyamodik.

Méltóságos Hieronymi Károly úrnak

az osztrák-magyar államvasutfőtársaság igazgatójának

Méltóságos Igazgató Úr!

Van szerencsém Méltóságodat fölkérni, hogy dr Kúnos Ignácz részére, ki a török nyelv tanulmányozása czéljából Konstantinápolyba szándékozik utazni, egy Budapesttől-Temesvár-Orsováig szóló szabadjeggyel kiesközölni méltóztassék.

A nevezett nyelvtudós a M. T. Akadémia megbízásából folytatja tanulmányait s eddig megjelent munkáival, melyek úgy szólván ismeretlen területet, a török népmese-irodalmat ölelik fel, nagy szolgálatokat tett az európai tudományosságnak.

Fogadja stb.

Budapest, 1888. június 27.

elnök.

594
888.

Naggméltóságú Kőrmunka- és Közlekedésügyi M. Kir. Miniszter Úr!

a nemzeti múzeumi Könyvtárnok titk.
Dr. Váczy János úr a M. T.
Akadémia megbízásából Kazinczy Ferenc
irodalmi hagyatékának összegyűjtésével
foglalkozván, e célból az idén Kassa
vidékét fogja fölkeresni.

Van szerencsém Naggméltóságodat
fölkérni, hogy részére egy Budapesttől
Kassáig és viszsza szóló (: lehetőleg gyors.
vonatra is érvényes :) ~~díj~~ kedvezményjegyeknek
~~önkezelési igazolványok~~ kiállítását
elrendelni méltóztassék.

Fogadja stb.

Budapest, 1888. jun. 28.

598

888.

A M. F. p. ü. ostályának

Van szerencsém ide csatolva áttenni a Kohn-Testvérek könyvkereskedő czégnek (: Károlyi-utcza 28 :) háromezerkétszáz negyvenöt forintról, 32/45 frtról kiállított öt darab váltóját (: 4 db à 800 frt és 1 db à 45 frt :) oly megjegyzéssel, hogy az illető czég czen vállalt kötelezettsé-gének egy év lefolyása alatt, de meg nem határozott időpontokban fog eleget tenni. Ezen egész összeg a Könyvkiadó

Budapest, 1888. jul. 3.

Bizottság rovatának javára iratik.

603

888.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. jul. 5.

605.

Nagyságos Uram!

Lejárt vasúti jegyem megújítását tisztelettel kérve vagyok

Halaron 1888 jul 3.

alázatos kolgája

Szilády Áron

1153 eln. sz.

A f. évi február 21-én 67 j. eln. sz. a. kelt leirattal megküldött, Monumenta civil de los Provincias cimü munka átvételét igazoló elismervény s a szállitási költségek fejében járó 50 korona összeg mai napig ide be nem érkezett, - a Felség személyes körüli miniszter ur szivességából folytán felkérem az Akademiát, szüveskedjék az elismervényt a szállitási Dijjal együtt, ide mielőbb felterjeszteni. -

Budapest, 1888 évi junius hó 21-én

A miniszter meghagyásából:

Lüry Károly
osztály tanácsos
s. k. titkár

A m. tudományos akademiának

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. jul. 4.

606.

A bent említett könyvküldeményt nem kaptuk meg.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. jul. 5.

608.

18 éves koráig kapja a segélyét.

Budapest Julius 3. 888

Mélyen tisztelt Nagyságos uram!

Néhai Deim Ferencz bátyám, halála után, voltam oly bátor elhalt bátyám gyermekei részére némi nevelési pótlékért folyamodni A magy tud. akadémia mélyen tisztelt tanácsa volt oly kegyes 50-50 forintot évente a gyermekekre-szére, hajoltudom a 16-dik élet korig engedélyezni, amiért is leg forróbb köszönettel első sorban Nagyságodnak tartozom.

Mintsán Deim Jozefa (a leány) 1871. December 4-kén született s a tizenhatodik évet tul haladta. minek utánna Kenyérkeresete biztositva van kötelességemnek tartom a magy tud: akadémiát erről tudatni, s az eddig élvezett segélyt Deim Jozefa részéről megkérni.

Nagyságod leg alázatosabb szolgája Deim Józs

Kiírt czikk

a Magy. Tud. Akadémia 1898. október 24-dikén tartott összes ülése jegyzőkönyvéből.

200. - Az I. osztály indítványt tesz az "Ügy-rend 24.§-ának b, pontja értelmezését illetőleg. E pont a következő":

„Nem akadémikusok, kik valamely értekezést az Akadémia elől fel kívánnak olvastatni, azt csak a zárt osztályülés helybenhagyásával s valamelyik osztálybeli tag útján tehetik. Ha pedig személyesen akarnak előadást tartani, erre minden egyes esetben az Akadémia engedélyét kell kikérniök, melyet az illető" osztály előterjesztése alapján az összes ülés ád meg."

Az osztály oly értelmezést óhajt, hogy ha valamely nem akadémiai tag első alkalommal megnyerte a személyes felolvasás engedélyét a második vagy harmadik felolvasásra ne kelljen az osztálynak újabb engedélyt kérnie, ha különben értekezését felolvasásra elfogadta. Így egyszerűbbé válik az eljárás s a dolog lényege nem szenved változást, mert a kinek az Akadémia egyszer megadta az engedélyt, attól bizonyára másodízben sem lehet okta megtagadni.

Kiadatik, hozzászólás végett a II. és III. osztálynak.

Szily,
főtitkár

A M. Tud. Akadémia
III. osztályának.

8681

Z0809

MAGYAR ORNITHOLOGIAI KÖZPONT.

Hungarian Central Bureau for Ornithology.

586 – 1898.

Tisztelt Akadémia!

Ez év május hó 3.án vettem át a III. osztály jegyzőjétől, Dr König Gyulától, azt a jegyzőkönyvi kivonatot, a melynek értelmében a tisztelt Akadémia Petényi János Salamon hátrahagyott ornithologiai kéziratainak feldolgozására csupán 1000 forintot szavazott meg s ennek kapcsán vettem a folyó 1898. évre, mint első részletet, egy 500 frt.-os utalványt is, a melynek értékét felvettem és az Első Pesti Hazai Takarékpénztárnál a 43513 n N XLIV számú könyvecskére betettem.

Miután azonban kitünt, hogy a M. O. Központot nem vezethetem, ha annak assistensét állandóan a Petényi féle hagyaték feldolgozására alkalmazom, kénytelen voltam úgy rendelkezni, hogy a feldolgozót Csörgey-Uhlig Titusz bölcs. tan hallgatót az Akadémia pénzéből fixetve a feldolgozásnál meghagytam, az assistensi dotatiót pedig az új assistensnek juttattam.

Ilyen módon az utalványozott 500 frt. ból 155 frt.-ot fizettem ki; a maradék addig kamatozik, míg a feldolgozó katonai kötelezettségének eleget tett, a mi 1899. októberben következik be.

Legyen most már megengedve, hogy a tisztelt Akadémiának a feldolgozandó és már feldol-

gozott anyagról a következő jelentést tehessem.

Az egész hagyaték az eddig feldolgozott ré-
szek méreteiből kiszámítva mintegy 700 irott oldalt
fog kitenni s nyomtatásban 45-50 ívet fogadni,
kétnyelvü szöveget értve, a nyomtatási költség ek-
ként 1500 frt.-ra fog rugni.

Fel van dolgozva a hagyaték fele, mi-
hez 2½ év volt szükséges; kell tehát még ugyanany-
nyi idő, vagyis 30 hónap à 40 frt = 1200 frt. tisz-
teletdij, a melyért én a M.O.K. dotatiójából helyt
nem állhatok.

A költség ezek szerint igy alakulna:

Nyomtatás	1500 frt.
Feldolgozás még	1200 frt.
Együtt:	2700 frt.

Rendelkezésre áll:

Az 1898. évi maradék	345 frt.
" 1899. évi részlet	500 frt.
Együtt:	845 frt.

Ezt levonva a szükséglet 2700 frt.-ból
Hiány 1855 frt.

Megjegyzem, hogy ez a költségvetés csak
akkor áll fenn, ha a hagyatéknak külön kötetben, 300
példányban való kiadása a czél, s ha képek nem vé-
tetnek föl a tervbe.

A kéziratai hagyatéknak külön ter-

mészetére való tekintetből, mely a feldolgozást rendkivül nehézzé teszi, nagyon kérem a tisztelt Akadémiát, méltóztassék kebeléből nehánytagot kiküldeni, hogy ezek az egész hagyatékot, a feldolgozás menetét és eddigi eredményét számbavegyék s ezen az alapon jelentést, esetleg propositiot tegyenek. Megjegyzem, hogy ha a tisztelt Akadémia kebeléből valaki az ügy további lebonyolítására vállalkozik, én az egészet készségesen átadom.

E jelentés teljessége érdekében álljon itt, hogy a hagyatékból eddig 3 dolgozat látott napvilágot u. m.

I. Pastor roseus „Aquila" III. kötet.
II. Falco sacer « IV «
III. Ampelis garrula « V « sajtó alatt.

Budapesten, 1898. október 30. án.

Mély tisztelettel

Herman Ottó
a M. O. K. főnöke

A tekintetes
Magyar Tudományos Akadémiának
Budapesten.-

Ért. 1898. ~~október~~ november 1.

609. Sz.

1898.

Kiadatik a K. T. Akadémia
III. osztályának.

Budapest, 1898. nov. 1.

Steier
főtitkár.

VIII
1888 ügyészi 02.

Nagytekintetü M. T. Akadémia!

Van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy a néh. Nánásy Lajos által a M. T. Akadémiának rendelt 400 fr alapitványi összeg Dr. Mihályi János m. szigeti ügyvéd és ottani helyettesem utján kezeimhez befolyt és hogy én ezen összeget mai napon a M. Földhitelintézethez beszolgáltattam.

Egyuttal nevezett ügyvédnek ennek az ezen ügy körül felmerült s méltányosan felszámitott 11 fr költségeit és dijait megtéritettem.

Megjegyzem hogy néh. Nánásy Lajos ezen 400 fr összeget alapitványnak rendelte, oly meghagyással, hogy az az ő nevét viselje, azonban a czélt közelebbről meg nem jelölte.

Ezek után ezen kérelemmel járulok a Nagytekintetü M. T. Akadémiához, hogy ezen jelentésemet tudomásul venni méltóztassék.

Budapesten 1888 junius 30-án

Mély tisztelettel

a Nagytekintetü M. T. Akadémiának

alázatos szolgája

Dr. Fejérpataky László

ügyész

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. jul. 5.

609. A

Nagytekintetű M. T. Akadémiához

jelentése

Dr. Fejérpataky Kálmán
akadémiai ügyésznek

néh. Nóvosy
Lajos alapítványi
ügyében.

VIII or.
nyilvánosi

Tisztelt M. T. Akadémia!

Van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy Szirmay Pál 400 f alapítványa és járulékai a magyar Földhitelintézetnél teljesen befizetvén a következőleg darabolattatott:

1 ör magyar jelzálog hitelbank által f. é. június 13 illetőleg 25 én teljesíttek 553 f 90 kr tőkéből fordíttatott: a) az alapítványi tőkére 400 f b) a 1882 dec. 1sö 1888 június 13 ig folyó (percentage ideig lekerülő) 6% kamatokra 132 f 80 kr és c) a felmerült perköltségekre 23 f 10 kr.

2) a Szirmayi János által f. hó 25 én teljesített 398 f 34 kr tőkés a mondott alapítvány után 1863 ik január 1sö 1882 ik dec. 1ig lejárt 5% kamatokra fordíttatott. —

Miről mély tisztelettel, hogy az alapítványi összeg törlesztésére vonatkozó engedély kiállításáról már gondoskodtam s azt az alapító okirattal együtt a fizető magyar Jelzálog Hitelbanktól mely a mai napon folyamán el fogom küldeni, tisztelettel bírom a T. Akadémiát, hogy erről jelentésemet tudomásul venni méltóztassék. —

Mély tisztelettel

Budapesten 1888 június 25én.

A M. T. Akadémiának

alázatos szolgája

Dr Fejérpataky László

nyilvánosi.

Sillamäggi Estland 15 Janv 1888.

Monsieur le Président!

Avant mon départ de St Pétersbourg j'ai reçu
Votre lettre bienaimable, qui m'annonce que l'Aca-
démie Nongroise m'a fait l'honneur d'inscrire
mon nom dans le nombre de ses membres extérieurs.
Bien touché de cette honneur, je vous prie, Monsieur
le Président d'exprimer à vos Illustres collègues
mes plus profonds remerciments pour cette re-
connaissance de mes faibles mérites. Je me tâche-
rai de me montrer digne de l'honneur d'appar-
tenir à la célèbre corporation savante de Votre
Académie.

Agréez, Monsieur le Président l'assurance
de mes sentiments les plus distingués

W. Radloff

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. jul. 6.

610.

Internationale Transporte

SCHENKER & Co. BUDAPEST,

WIEN, FIUME, PRAG, MÜNCHEN, BUCAREST, LONDON,

TETSCHEN a/E., BREGENZ, NÜRNBERG, LINDAU, PASSAU.

Agentur
der
Französischen Ostbahn.

Great Eastern Eisenbahn.

General-Agentur
für die
königl. bayer. Staatseisenbahnen.

General-Agentur
für
OESTERREICH-UNGARN
der
Compagnie Générale Transatlantique.
Compagnie des Messageries Maritimes
Französische Postdampfer-Gesellschaften.

Telegramm-Adresse: **Schenker Budapest.**

Carlsring 9.

Budapest 188. junius 28-án 188

A Magyar Tudományos Akadémia
Könyvtárának
Budapesten

Mellékelve van szerencsénk egy számlát Párisból Veress számunkra érkezett

HW 202/04 3 láda Könyvküldeményről, azon kérelemmel átnyújtani, miszerint annak összegét 54 frt 41 kr. pénztárunknál lefizetni szíveskedjék. –

További megbízásai várakozása közben maradunk kiváló tisztelettel

Schenker & Co., Budapest

Számla

Sk.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. jul. 6.

611.

A hunyadmegyei történelmi és régészeti társulat f. évi julius hó 14-én Déván, az állami tanitóképezde helyiségeiben délelőtt 9 órakor tartandó közgyülésére van szerencsénk az igazgató választmány megbizásából

a Magyar Tudományos Akadémiás

tisztelettel meghivni.

Déva, 1888. évi junius hó 13-án.

Gróf Kuun Géza,
társulati elnök.

Kun Róbert,
társulati titkár.

Ny. Hirsch Adolfnál Déván.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Erk. 1888. jul. 6.

612.

A

Magyar Tud. Akadémia

főtitkári Hivatalának

Budapest

Akademia palotájában

A Főtörvényszéki Bíróság 1888.
május 26-iki ülésének 4-ik és
junius 8-iki ülésének 4-ik
pontjai.

Exped. 1888. jul. 6.

888.

613

A l'Académie des Sciences Hongroise

La distinction d'avoir été nommé membre correspondant de l'illustre Académie des Sciences Hongroise oblige le soussigné aux plus vifs remerciments d'un honneur qu'il croit avoir si peu mérité. Acceptant avec reconnaissance ce nouveau titre honorable, je prie l'Académie de vouloir bien disposer de mes services pourvu qu'une occasion s'y offrît.

Nicolas Ilminsky
membre correspondant de l'Académie
des Sciences Hongroise.

Le 20 Juin
1888.
Casan.

(616.)

888.

Tudomásul vétetvén,
irattárba tétetik.

Budapest. 1888 julius hó 10én

Fötetkár

(616.)

888. érk. július hó 10én

Tekintetes

M. tud. Akadémiai Kiadó hivatalának.

~~cégnek~~

Budapest

Akadémia u. 2. 3.

Az ókori népek mythosainak összeállítását tüzvén ki célomul, azt egy 4 kötetre terjedő munkában kívánom összegyüjteni. E mü első kötete teljesen önálló részét képezvén, azt - az többitől függetlenül - cca 15-18 ivnyi tartalommal szerkesztém.-

Az említett 4 kötet tartalma különben a következő:

Az egymástól elválaszthatlan görög és latin mythologia az I. kötetben van ismertetve, - a műveltebbeket a szintoly terjedelmes és önálló nemet, - a barmadikat az déli (egyptomi) és keleti mythosok foglalják el; az utolsó kötet az előbbieknek táblázatos összefoglalását, egymáshoz való viszonyait s egymásból fejlődésével foglalkozandik.

Az első kötetet tehát, mely a görög- és latin költőknek kiadományos és komoly alapokon nyugvó előadását tartalmazza - önmagában becsátom azáltal, ezzel akarván egy szerénynek kísérletet tenni arra nézve, hogy mily fogadtatásban részesül a közön-

tég részéről az ily irányú munkra, megjegyezném, - hogy az archaeologiát illetőleg az adatokat közvetlen az ásatások anyagaiból vettem be s így a mi helyesen az „eredeti" jellegnek bír.-

Sőrény nézetem ada terjed, hogy a hagyai irodalmunk nemcsak eredeti, - de forditott munkáiban is igen ajánlatos a műrégészet ezen ágában, erre támaszkodva szép jövőt tételezek fel könyvemről annál is inkább, minthogy az terjedelmének és tartalmának közérdekü voltánál fogva olvasóközönségre is igen alkalmasnak jelentkezik s mert a magyar könyvpiacon ily alakban teljesen egyedül áll.-

A szöveg conceptusa - a tárgy terminusaitól kifolyólag anyagra el van telve e pillanatban kiegészitésekkel, törlések és kiegészitések által, - hogy azt sorról sorra bevégezni tudni előleges letisztázás nélkül, alig lehetne annak fáradtság és nehézségeit és félreértését szülne; - miután a tisztázás alól kikerül, azonnal rendelkezésre állhat.-

Tisztelettel kérem fel, - miszerint az iránt nyilatkozni szíveskedjék, hogy abban forgó munka kiadását elvileg elfogadni hajlandó - e s igenlő esetben azon általános feltételeknek szíves közlését is kérem, melyet t. Cégnek minden jog utánnyomásának kikötésével megadnak.

Szíves válaszat kérve maradtam

tisztelettel

Dr. Szendrey Károly

Szendrey út 56. szám

(617.

858. július hó 10-én

1 f.

Tekintetes úr!

Vonatkozva julius hó 10-iki
értesen nagybecsű iratára, be-
vallom van részem, hogy
az Akadémia csak a kéziratok
bebírálása és megbírálása
után nyilatkozhatik arrúl,
vajon a Tek. úr által
beküldött nyelvtanos munka
kiadásán vállalkozhatok-e
vagy sem.

Pest aug. 28.

Tisztelettel

24777 szám.

A császári és kir. közös külügyminister úr. pét-
pétervári követségünktől vett értesítés nyomán tudomásom
ra hozza, hogy a tud. Akadémia f. évi 214. sz.a. kelt előterjesz
tésével kölcsönkért munka a szt-pétervári cs.kir. könyvtárban
nincs meg, minélfogva ez utóbbi szíveskedjék, hogy azt a tek.
Akadémiának rendelkezésére nem bocsáthatja.

Van szerencsém a t. Akadémiát erről értesíteni.

Budapest, 1888. évi június hó 23.án

A miniszter meghagyásából:

Láng Lajos

osztálytanácsos.

A magyar tudományos Akadémiának.

(618.

888. érk. július hó 12én

1/

2288/2. szám.

Egyszersmind, hogy az ország képtára részére és részemre egy-egy példány felállítható és a közönség által használható állapotban helyezhető legyen, folyó évi augusztus hó 1-től kezdve 900 forint évi házbér mellett, melyben a házbérkivetési adók, s minden egyéb mellékjáradékok is benfoglaltatnak, a festészeti női tanfolyam felett levő II-ik emeleti lakást bérbe veszem, s felkérem a Tekintetes Kir. Hivatalt, hogy a képtár igazgatósága által kijelölendő, czélszerűségi és kényelmi szempontból szükséges átalakításokat a tud. Akadémia mint háztulajdonos költségére eszközölni szíveskedjék.

A szóban levő lakásért, f. évi augusztus és november hónapok 1-én esedékes házbérnegyedeket közvetlenül a képtár igazgatósága fizetendi, azontúl pedig, a mostani házbérrel együttesen fog a 900 frtnyi összeg folyóvá tétetni.

Budapest, 1888. évi június hó 25-én

Tisztelettel

A magyar tudományos Akadémia t. főtitkári hivatalának.

619.

888 évk. július hó 12-én

31/887.

gondn/z.

Tekintetes Főtitkári hivatal!

Steinbach István budapesti Kir. közjegyző az Akadémia által 1887 március hó 3án egy Velencéből érkezett láda-kép szállításáért előlegezett 63 ft 42 kr-t fizetett mú nálam.

Midőn ez összeget kaladék nélkül bemutatni szerencsém van, megjegyzem, hogy nyugta-bélyeg fejében 32 kr-t fizettem, mely összeget gondnoki elszámolásomban fogom kiadásba venni. Maradvan

Budapesten, 1888 július hó 13án

Kiváló tisztelettel

Ónódy Károly

m. k. akad. gondnok.

620/k. 888.

A M. Földhitelintézet
a pénzügyi Osztályához
Budapesten.

620.

888. évk. július hó 14-én

1 f.
63 ft 42 kr

A M. T. Akadémia
által m. évi március hó
3án egy láda-kép faleitás
iránt elöleges 63 ft 42 kr
Steinbach József ~~Kis-Kőrös~~
mint a Mircse fele hagyja
dékai úgy letárgyalásával
megbizott budapesti Kir. Közjegyző
lefizetvén, szerencsém ma-
gamat felkérni, hogy fenti
összeget a vegyes Kiadások
rovatának javára jóvá-
hagyni szives legyen elszámolni.

Budapest. 1888 jul. hó 14én

főtitkár.

622.

888. érk. július hó 16.

Budapest, 1888 jul. 15

A m. tud. akademia főtitkári hivatalának.

Mélyen szomorodott szivvel kénytelen vagyok értesiteni a tek. főtitkári hivatalt azon veszteségről, amely engem, s a m. tud. akademiát érte, hogy atyám, Balogh Kálmán ny. r. tanár, akademiai rendes tag f. hó 15-dikén hosszas szenvedés után elhunyt.

Tisztelettel

Balogh Oszkár

A BUDAPESTI KIR. MAGYAR TUDOMÁNY-EGYETEM ORVOSKARI

TANÁRTESTÜLETE

mély fájdalommal jelenti, hogy felejthetetlen kartársa

NAGYSÁGOS

Dr BALOGH KÁLMÁN ÚR,

EGYETEMI NY. R. TANÁR, AZ ORVOSI KAR E. I. DÉKÁNJA,

A VASKORONA REND III. O. LOVAGJA, A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA RENDES-,

A BUDAPESTI ORVOSEGYESÜLET TISZTELETI-,

AZ ORSZ. KÖZEGÉSZSÉGI TANÁCS RENDES-, AZ ORSZ. GYÓGYSZERÉSZ-EGYESÜL. TISZTELETI-,

AZ ORSZ. KÖZEGÉSZSÉGI EGYESÜLET VÁLASZTMÁNYI TAGJA,

A KIR. MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT ALELNÖKE STB. STB.

folyó hó 15-kén d. e. 10 órakor élete 53-ik és tanárságának 25-ik évében elhúnyt.

A boldogult hült teteme f. hó 17-én, d. u. $^1/_2$ 5 órakor vitetik Kecskeméti-utcza 13. sz. a. lakásáról a kerepesi-úti temetőbe.

Az engesztelő sz. miseáldozat f. hó 18-án, d. e. 10 órakor, a belvárosi plebánia-templomban tartatik.

Budapest, 1888 julius 16-án.

EMLÉKE ÁLDOTT MARAD.

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Budapest, 1888 július 17

Elismerjük ezennel, hogy mai napon intézetünk pénztárába
a Magy tudom. akadémia fővárosi hivatala által
63 o. é. frt 42 kr., azaz: Hatvanhárom f. 42 k —
Mircse felé hagyatéki ügyben
befizettetett és
a Magyar Tudom. Akadémia folyó
számadása javára iratott.

Tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Nyomtatványminta 84.

Franklin-Társulat nyomdája

623 sz.

888. évk július hó 17 én

1 p.

A Magyar tudományos Academia
Tekintetes Igazgatóságának

Budapesten

Fiumeggyhára 8/7 1888.

A leg mélyebb tisztelettel Kérem a Tekintetes igazgatóságot méltóztassék a lentebbiekre nékem alapos választ - s felvilágositást nyújtani! -

Előre is bocsánatot kérek alkalmatlanságomért de feltette nagy disputa tárgyát képezte ez és amaz állitmány - mig végre - döntő igazság a fenti tiszt erintől lett függővé téve! - t.i.

Édes anyjámnak volt egy nőtestvére, annak ugy mint az én édesanyjámnak fia volt valjon mely kifejezés helyes - mi két tönkre (t.i. a két fiúra) testvér gyermek é? vagy pedig unoka testvér? - és ha az unoka testvért elsőrendü helyes - hogy fejeztessék ki a mi gyermekeink meg neveréle - ha p.o. ilyenek mind két fiunak volnának? -

Szives válaszukat várva

alázatos folgája maradtam

Kovács Pál

vas kereskedő

(624 iz.

888. évk. július hó 17-én

1/.

624.
1888

+ továbbá

A folyó évi július havában kelt
levelére szerencsém van a követ-
kezőt válaszul adni:

Ha az ön apjának van egy
testvére, és e testvérének a gyerme-
kével unokatestvér vagyok, vagy,
ha szűkebbre szólván, unokatestvérek
vagyunk. Ha valaki Péternek bátya-
ja, unokabátyjának pedig János-
nak, a Péter gyermeke, és a János
gyermeke egymással másod unoka-
testvérek.

Divatban van az unokatestvé-
rek helyett a testvér gyermekek el-
nevezés is, de az unokatestvérek
sokkal szabatosabb.

Budapest, Aug. 9. 1888.

P. Kovács P. Pál vagyonkezelő szerzetes
Nyitraegyházán

625. sz.

888. érk. július bó 19ᵉ

Aradon 1888 Julius 18ᵃⁿ

A

magyar tudományos akademia

Tekintetes titkári hivatala

Budapesten

Egyvitás kérdésben vagyok bátor a Tek. titkári hivatalhoz fordulni ugyanis kérem szives felvilágositását arra nézve hogymiként van ezen szó „Tiszttartó" helyesen irva egy vagy két „t"vel. –

Szives felvilágositását előre is megköszönve vagyok.

kitünő tisztelettel

Mihályi Ágoston

Czim

Mihályi Ágoston az első magyar ált. bizt. társaság felügyelője

Aradon

Ak 30/VII 88

625
1888.

Folyó évi július 18. kelt levelében
tett kérdésre szerencsém van az
alábbiakban válaszolni.

Van a nyelvben több olyan szó,
melynél az Akadémia helyesírása
a szószármazást veszi figyelembe,
mint adjon (nem adgyon), karaszik
(nem karakszik); vannak viszont
olyak, melyekben a helyesírás a
kiejtést követi, mint annak (nem
agnak), borral (nem borval) stb.
A kérdéses tizedtört szó az
ehhez kategoriába tartozik, mert
a tized és tört szókból van
összetéve; a kiejtés alkalmával
az sz nem teremhetsen ejtve egy
t hangzik.

Budapest, 1888, júl. 28.

Tek. Mihályi Ágoston
úrnak, az ehhő m. akadémiai
kiküldött tagnak, felügyelő
tőjének.

Arad.

626. sz.
888. érk. júl. hó 25-én
1 p.

Tekintetes Főtitkári Hivatalnak

Budapest.

Van szerencsém a Tekintetes Főtitkári Hivatalnak ezennel mély tiszteletem kapcsán becses tudomására adni, hogy az Ő Eminenciája, a bibornok hgprimás részére általam történt lemásolás céljából kegyesen kiköl-csönzött „Ordinarius alme ecclesie Agriensis" czimű, az Ossolenskyféle Könyvtár tulajdonát kéjező munkát folyó hó 20-án rendeltetése helyére, Lembergbe, visszaszármaztattam.

Mély tisztelettel maradok egyébként

Esztergomban, 1888. július 23. a

Tekintetes Főtitkári Hivatal

alár. szolgája

Dr Walter Gyula

elöszt. 557/18

17708 sz.
1897

A Tekintetes m. kir. tudományos Akadémiának

Budapesten.

Van szerencsém a tekintetes Czímet megkeresni, miszerint szíveskedjék mel-lékelt határozmányt a csatolt kimutatások-kal együtt ide küldendő nyelvemeremény mellett Dr. Ortvay Tivadar urnak kéz-besíteni.-

B. Gyarmaton 1897 julius 30.

Tóth Ilka
ki. adóvégrehajtó-helyettes

MAGYAR KIR. NÖVADÉKGYÜJTŐ PÉLDÁNY

629. 1z.

888. érk. augusst. hó 2án

1p. 5m.

a

A magyar tudományos Akadémia

Lebujtzky Elnökségének

Budapesten.

A t. Cím tulajdonát képező, az V ker. Bélavista és Arany János utcza sarkán levő házon felvő alagút által elfoglalt udvarterület bérlet jogán fennálló használatát, az arra nézve megkapandó használati szabadalmak a kelő bélyeg- jegyével ellátása után – Kér tanú előtti – aláírása s ennek megtörténtével tiszteletteljel alulírottnak rövid úton visszaküldé- se czéljából bátorkodom f. a. czímet hivatalos tiszteletteljel átpánczolni.

Budapesten 1888ik évi augustus hó 2án

A tan. V kerületi
Fő-Gymnasiumhoz III czim:

Bárányfeleczky
tan. tanár.

632 k.

888. évk. aug. hó 6án
fp. 1m

A szerződés visszaküldetett
1888. aug. 10-én.

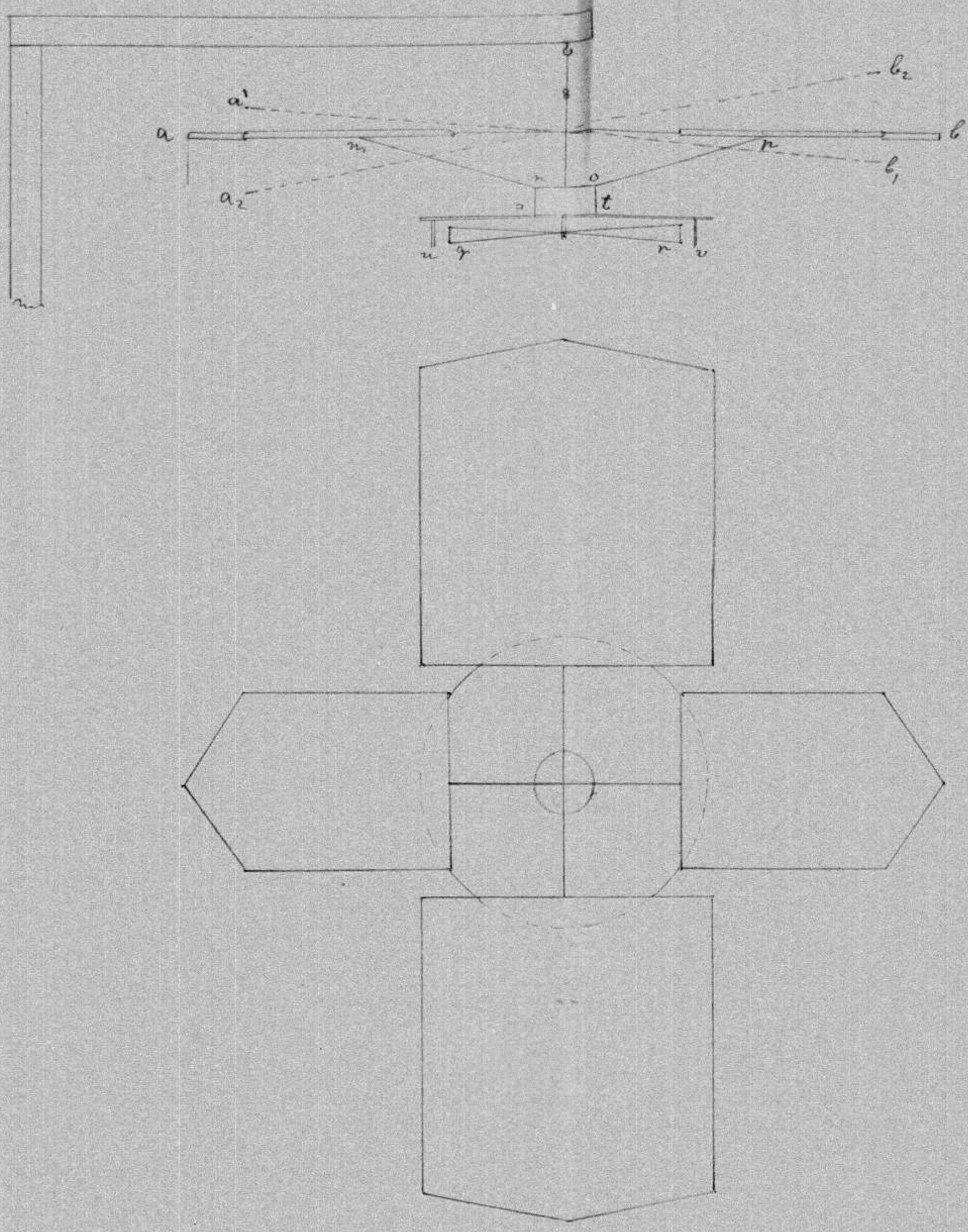

Entwurf

eines Flugapparates zur Demonstration des "Willensfluges"

(Der Flug durch das Arbeitsvermögen des Apparatgewichtes)

die auf Grd wirkende Parallelogrammkraft gr braucht nur untersucht werden in Bezug auf die Größe und ob der Parallelogramm die resultirende Umdrehung nach- und ab.. wärts erfolgt.

e und e sind Kräfte, welche beim Senken die Verbindung der Pferde verhindern sollen.

Der Grundwinkel des Kräftenparallelogramms ist so zu wählen, daß auf jede Viertelumdrehung der Achsenbolzen nie halber Grundwinkel Parallelogramm entfällt.

Der Apparat wird um ihn zum Steigen zu bringen verschoben, die Parallelogramm in der Richtung a'b' eingestellt und sodann, nachdem der Motor in Gang gebracht worden, stellen gelassen.

Die Maschine ist so eingerichtet, daß die resultirende Umdrehung der Parallelogramm nach der Richtung a'b' in gerade $a_2 b_2$ wie circa zu einer Viertelumdrehung erfolgt.

Die Parallelogrammkräfte soll so groß als möglich sein und deren Steigel sollen mit 10 - 15° ansteigen.

Die Arbeit der Pferde soll der Zweck einer ansteigenden Steig zu vermeiden.

Der Apparat wird, nachdem er zieren so lange gestellen ist bis der Luftdruck von innen dem Apparatgewicht gleich geworden ist, in ver.. steigenden Wellenlinien steigen. —

Die selben und ähnliche Vorrichtungen kann man benutzen die Belastung zu finden, daß die Aufsteigung vor gehen. Den öffentlichen Verkehr künftiger Luftschiffen, welche Personen und Güter mit der Schnelligkeit des Windes durch die Lüfte tragen, in die Hände der Menschen gegeben ist.

Mainz am 8ten August 1888.

August Platte

Volksschullehrer N= 32.

III. oszt. 1888 okt 15. 8° Értek

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. aug. 10.

634.

Áttétetik a III. osztályhoz.
Budapest, 1888. aug. 10.

Gyulai Pál
k. főtitkár

Minute level

Vogel in die Höhe.

Dabei geht die Geschwindigkeit über die lebendige Kraft verloren; bevor aber dieser Moment eingetreten ist vermindert der Vogel durch seine der seitlichen entgegengesetzte Bewegung seines Leibes oder seiner Flügel abermals seine Geschwindigkeit und zwingt damit, daß sein Vogelfleisch nun wieder schwer nach abwärts sinkt.

Hiedurch kann die Horizontalkraft des Vogels nur unfruchtig schnell nach abwärts seinen und bald darauf das seitliche Manöver zu wiederholen nötig, der Vogel abermals aufwärts steigt.

Es ist nun klar, daß, wenn die beim schnellen Abfall gewonnene lebendige Kraft groß genug ist den Vogel höher zu heben als er gefallen war, daß nur Folgendes heraus:

Man stelle sich einen kugelförmigen Flugkörper vor, welcher eine Dichte seiner Oberfläche gegen verwandter Körper nur mit der selben in einer gegebenen Menschen Flügel zu bilden.

Nun lasse man diesen Vogel zunächst mit gestreckten Flügeln frei aus Ruhelage fallen.

Die Flügel wird dabei der Weg ab zurücklegen und in b das Luftwider-

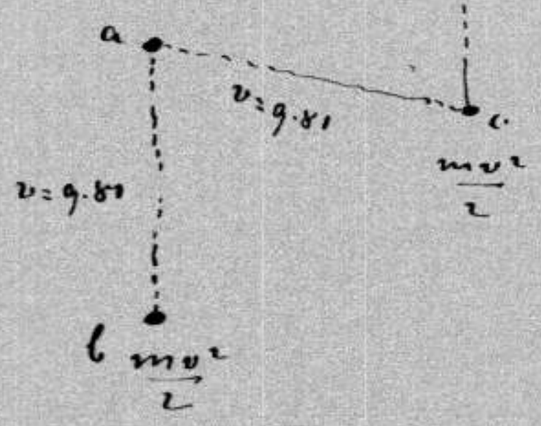

stand selben nun beiläufig mit der Endgeschwindigkeit $v = 9.81^m$ erlangen.

Diese Resultat wird immer existieren mag nun die Flügel schwer oder leicht, groß oder klein sein.

Diese Geschwindigkeit ist nun dem absoluten Gewichte des

Flugbürgers völlig umwälzungig.

Die lebendige Kraft, welche sich beim Fallen in b gebildet hat ist = $\frac{mv^2}{2}$ wobei m die Masse des Körpers $\frac{G}{g}$ bedeutet.

Nun denken man sich denselben Körper, aber diesmal mit entgegen-
setzter Spitze nach unten genügend Flügeln gleich einem Segelflugzeug von
a nach c fallen.

Der Fall wird nun nicht mehr senkrecht verlaufen können sondern
entsprechend Gesetzen in schräger Linie stattfinden müssen, da die neue
Form des Flugzeuges dies bedingt.

Der Fall wird aber auch mit der wirklichen Geschwindigkeit v wie früher
verlaufen können, wenn Gewicht und Flügelfläche zu einander wie die
richtige Relation gebracht werden.

Im ersten Falle konnte die Größe des Gewichtes unbestimmt ge-
lassen werden, die Fallgeschwindigkeit blieb sich immer gleich; wie zweitens
Falle aber muß das Gewicht genau zur Größe bestimmt werden, wenn die
Geschwindigkeit die verlangt werden soll, begehrt.

Die Einhaltung dieser Bedingung wird die mit Flügeln versehenen
Körper von a nach c mit der wirklichen Geschwindigkeit $ab = v$ fallen
und es muß auf diesem Grunde auch in c die lebendige Kraft = $\frac{mv^2}{2}$
gleich groß mit jener in b verschwunden sein.

Nach dem Gesetze von der Erhaltung der Kraft muß die in b
verschwundene lebendige Kraft auf dem von der Weg ab fortwährend entstehenden
Körper nach a zurückgeführt, verwandelt, das nun hinzu kommliche
Hemmung verschwunden ist.

Da wieder die in c beim plötzlichen Abfall verschwundene lebendige Kraft
genau so groß ist wie jene in b so kann auch diese, bei zweckentsprechender
Anwendung wie sie der Vogel durch Verstellung seiner Flügel so schön und
vielseitig ausführt, die Hebung von c nach e, wenn $ce = ab$ gemacht wird,
bewirken.

Wo mit dieser Hebung wieder Punkt e liegt aber wie der Körper sich bewegt,

höher als der Punkt a von welchem aus der Fall begonnen wurde.

Es ist also bewiesen, daß die beim fliegen Fallen wachsende lebendige Kraft wiederum fast genau um den gefallenen Weg höher als der senkrechte Abstand ist um den er gefallen war zu heben und zwar ist der Maß dieser möglichen Hebung stets die Größe ab gegeben.

Wenn aber auch die lebendige Kraft nicht wiederum wurde um den Flugweg höher als er gefallen war zu heben, wie es in der That bei den Pendelschwingen, zu welchen auch die Taube zählt, stets der Fall ist, so ist nicht die günstige Form der Tragflügel bestritten, so vermindert die Hebung doch immer einen Punkt, welcher höher gelegen ist als der tiefste Punkt der Wellenthäler und stets hinreicht, daß die Muskelkraft in der lebendigen Kraft eine stets vorhandene Unterstützung findet.

Z. B. würde die Taube um einen Weg von 30 Meter horizontal zu durchfliegen nach den früheren Auseinandersetzungen $\frac{30 \times 0{,}768}{14{,}5 \cdot 9} = 1{,}6$ Meterkilogr. Muskelkraft aufzuwenden nöthig.

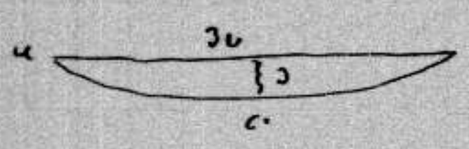

Fliegt die Taube in einer Welle von a nach b und nehmen wir an sie würde dabei bis c um 3 Meter gefallen sein (was aber in der Natur nicht so ist da die Taube auf 15 m nur um 1 Meter fällt.) so braucht sie um diesen Fallraum zu ersetzen nur $0{,}3 \times 3 = 0{,}9$ Meterkilogramm, während sie sonst zum direkten Flug 1.6 Meterkilogramm brauchte.

Sie ersetzt also 0.7 Meterkilogramm Muskelkraft wenn sie statt direkt in Wellen fliegt und so ist der Arbeitsaufwand der lebendigen Kraft welche in c. des wesentlichen ist, gar nicht in Berücksichtigung gegeben.

Auch die Muskelkraft kann der Hebung dienlich sein; sie bleibt aber fern wirken der Luftwiderstand, weil die Luftschichten auf die Mitwirkung einer gefälligen Kraft nicht rechnen können. (Siehe übrigens hierüber die vortreffliche Abhandlung Mannsprigl von A. Platte „Die Mechanik der Luft mit Beziehung auf das aëronautische Problem).

Diese theoretischen Ansätze kann man nun praktisch berücksichtigt erfahren wenn man den Flug der Vogelflügel beobachtet.

Die meisten dieser Thiere beginnen ihren Flug immer von einem hochgelegenen Punkte um sodann Luft unter die Flügel zu erhalten und bei vollen Vogelflügeln berücksichtigt es die Beobachtung dass sie Anfangs schwierigkeiten eben mit den Flügeln zu schlagen.

Der Versuch der lebendigen Kraft, welches die Vögel in den Augenblicken besitzen wenn sie irgend einen Ast einer höheren Baumgruppe erlangt haben reicht schon allen Zukünftst des Fluges aus. Die Einmal angenommene lebendige Kraft wird durch Fallen vermehrt, durch Ruhen vermehrt und durch Fallen wiedergewonnen.

Nun die sinnigemässe Darstellung des Vogelfluges welcher diese Ausnützung der lebendigen Kraft und wird Letzteres Hindurch wie schon der Vogel künstlichen Kunstmuskel.

Nun ist der Zweck möglichen Verwendung der lebendigen Kraft liegt die Lösung des Flugproblems und Falsch war es zu glauben, dass die zum Fluge nothwendige Intelligenz ausschliesslich nur immer der Mittheilung entnommen werden müsse.

Die gewonnene Erkenntniss, dass zum Fluge nur die Mitwirkung äusseren Kräften dienlich ist macht es nun leicht künstliche Flugkörper, welche so rasch wie die Vogel fliegen, zu konstruiren; man hat nichts anderes zu thun als den künstlichen Flugkörper Form und Gewicht des Vogels zu geben und seine Maschine so einzurichten, dass sie 1tens seinen Flug durch Fallen von einer Höhe beginnen könne und 2tens in der Lage ist die Segelfläche wie die Vogelflügel zu verstellen.

Der in der Beilage vorgestellte Apparat, welcher äußerlich ähnlich einer Fledermaus ist zur Ausführung vorgeschlagen.

ab ist die aus 4 Flügeln bestehende Vogelfläche. die Form der Flügel ist aus Draht hergestellt und die Flügel sind mit Goldschlägerhaut überzogen.

st ist eine starke Federmesser mit langen Federn, welcher einerseits

Über die Quellen der Kraft für den Flug.

Die theoretische Lösung des Flugproblems ist nach der Meinung des Verfassers dadurch ganz bestimmt gegeben, daß man die Luftwiderstände, welche der Vorstoß einer Vogel, einer Luftschiffes oder einer Lokomotive mit einer gewissen Geschwindigkeit erfährt, nach den auf den Luftwiderstandsgesetzen beruhenden Formeln berechnet und den Motor des Luftschiffes so stark baut, daß diesen eine Maschine ist diese theoretisch berechnete Leistung auch zu vollführen.

Nennt man A die Arbeit in Meterkilogrammen zu Verwende, v die Geschwindigkeit mit welcher das Schiff oder der Vogel fliegen soll in Metern zu Verwende, F die Projektion des Vogels oder die Querschnitte des Schiffes in Quadratmetern, α denjenigen Winkel, welchen diese Projektion mit dem Horizont macht einschließt, G das Gewicht des Flugkörpers in Kilogrammen, g das Gewicht oder die Schwere der Luft, g die Erdbeschleunigung, so bestehen nach Lorenz die Grundgleichungen:

1) $A = v^3 F \sin^2\alpha \frac{g}{g}$; 2) $G = v^2 F \sin\alpha \cos\alpha \frac{g}{g}$

und aus diesen ergeben sich durch Division:

3) $A = \sqrt{\frac{G^3 \cdot \sin\alpha \cdot g}{F \cdot \cos^3\alpha \cdot g}}$; 4) $v = \frac{A \cdot \operatorname{ctg}\alpha}{G}$

Für den Luftdruck 660 m.m und die Luftdruckzahlen 10° Celsius ist $\frac{g}{g} = 1/9$.

Erfahrungsmäßig beträgt die Größe einer Projektionsfläche $F = 0.075$ □.m und deren Gewicht 0.3 Kilogramm beträgt, um ihr Eigengewicht schwebend zu erhalten, bei dem Neigungswinkel ihrer Bewegungsrichtung $\alpha = 10$ Grad zur Folge Gleichung 3 einen Luftwiderstand $A = \sqrt{\frac{0.3^3 \times \sin 10° \times 9}{0.075 \times \cos^3 10°}} = 0.768$ Meterkilogramm gegeben zu Verwende, wozu die erforderliche Geschwindigkeit zu Folge Gleichung 4 $v = \frac{0.768 \times \operatorname{ctg} 10°}{0.3} = 14.509$ Meter zu Verwende beträgt, welche auch tatsächlich die Flugvorrichtungsgeschwindigkeit der Taube ist.

Man sieht, wenn man diesen Berechnungsvorgang beibehält, auf dem rechten Gleis, daß man die Luftwiderstände von 0.768 Meterkilogrammen zu Verwende durch die Muskelkraft der Taube bequemst hervorgebracht werden

soll, die Dynamitpatronen dieser Größe nun explodieren sein müßte, denn nun Ma-
schinen mit mechanischen Mitteln gebaut, welche eine Kraft von 0.768 Meterkilogr.
zur Verfügung dauernd besitzt, stellen wir Kraftmaschinengewicht von mindestens 2
Kilogrammen, während die Taube nur 0.3 Kilogrammen wiegt. Unsere Maschinen
wiegen circa 7 mal so schwer wie die Taube.

Man kann mit aller Sicherheit behaupten, daß, wenn die Lösung des
Flugproblems nun davon abhängig ist, daß wir mit Maschinen konstruieren
können, welche bei einem Gewicht von 0.3 Kilogrammen eine Leistung von
0.768 Meterkilogrammen zur Verfügung dauernd vollbringt, das Flugproblem
niemals zur vollständigen Lösung kommen könnte.

Wenn aber die Möglichkeit der Lösung des Flugproblems nun nicht zu bezweifeln
ist, weil der Vogel tatsächlich unsere Mittelkraft als den Beweis dafür
Genüge leisten kann, so bleibt hier nur eine Aufgabe übrig, als zu
glauben, daß die Lösung der Flugfrage: es sei die ganze für
den Flug erforderliche Betriebskraft nur durch Muskelarbeit aufzu-
bringen, nie Tatsache ist.

Die für den Flug notwendige Antriebskraft wird mit den angeführten
aërodynamischen Formeln genau richtig berechnet, aber die Annahme, daß
diese Antriebskraft durch die Muskeln allein aufzubringen ist, wird durch
die Beobachtung der Flugvorgänge nicht bestätigt, denn es würden beim
Flug sichtlich auf andere Kräfte mit, so der Vogelkörper, der Luftwiderstand
und der Wind.

Wir müssen deutlich unterscheiden die Mitwirkung der benannten
äußeren Muskelkräfte auf den Flug ist, denn nun mit aller Sicherheit
behaupten können, daß es nun Flugart gibt, bei denen Ausschließung der
Vogel seine Muskelkraft gänzlich ruhen läßt.

Es ist dies Flugart der Kreisen und der Segeln der Vögel.
Obwohl gewisse Vogelvögel z. B. der Albatros, die großen Strecken ohne
Flügelschlag in der Luft durchmessen ohne mit den Flügeln zu fliegen, beginnen
sie doch großen Vogel zunächst, sich Flugart dabei zu ungemessenen Höhen und zwar

ihre Aufgabe war Mittelmeerbecken, über durch die Wirkung riesigen Flächen-
bruches.

Von der Flugtechnikern wird zwar höheren Geschwindigkeit ein Zweifel gegeben
und eingewendet, es sei nicht wahr, daß die Propellerzahl mehrere als Flügel nicht
mit den Flügeln schlagen sondern nur Luftstrom Verdichtung gibt, daß die
Flügel fortwährend wiederum und daher gewiß mechanische Arbeit leisten.

Aber diese Geschwindigkeit ist schon lange damit widerlegt, daß man ge-
nommen kann, daß die Reibungswiderstände der Propeller nicht nur solche sind,
daß auf ihre zu schlendern wären. die beim Flugzeug geleistete Arbeit kann
überhaupt von den Widerstand vollbracht werden, denn es müßte gar, wenn
lediglich der Fall sein sollte, den Reibungswiderstand dieser Flächen Quantitäten
verschaffen, welche sie in der gegebenen Zeit gar nicht wiederum beweisen.

Die Taube z. B., welche mein Freund benutzt wurde zu ihrem Flugzeug
mit Luftwiderstand von 0.768 Meterkilogramm gr. Arbeit benötigt,
leistet in einer Minute 27,18 Meterkilogramm.

Ihre Vergleichung mit einer Pferdekraft leistet in einer Minute
2710001 Meterkilogramm und berechnet dabei 10 Kilogramm englische Pfund.
27,18 Meterkilogramm Leistung der Taube multiplizieren somit einem Pferdekraft-
teil von 1/10 Kilogramm.

Die Taube müßte daher wirklich mindestens 0.2 Kilogramm Körper wie-
gen, wenn wir die ihr zugemutete Möglichkeit auch leisten zu können.

Ihre Brieftaube die von Wien nach Köln in 8 Minuten fliegt würde
während ihrer Reise 1.6 Kilogramm Nahrung d.i. mehr als der Durchschnitt
ihres Körpergewichtes verzehren müssen.

Die Taube könnte diese Aufgabe gewiß nicht bewältigen, selbst wenn sie
die ganze Flugzeit von 8 Minuten zum Aufsuchen der Körner verwenden
könnte und nicht auch fliegen müßte.

Nun ist aber mit sehr großer Wahrscheinlichkeit anzunehmen, daß
die Taube während ihres Fluges von Wien nach Köln weder Lust noch
Neigung zu sich nimmt und daher verliert sie, wenn unter ihr

Antwortsatz mit dem Gewicht zur Zahl der Abweise vergleicht, auf dem ganzen Weg eine wenige Grenzen an Kürzegewichte.

Als wenn diese Tatsache zu erklären wenn nun nicht annehmen könnte, daß die Flugarbeit nicht von den Muskeln allein sondern auch durch die Mitwirkung irgendeiner Kräfte geleistet werde.[2]

Ohne Rechnung erkennen ist aber eine solche Muskelleistung unbestreitbar. Zwei Tauben, welche, während die andern Tauben ihren Flug von Wien nach Köln vollführte, in einem Käfig eingesperrt bleibt und dabei ohne Luft und Nahrung gelassen wurde, waren während der Flugzeit von 8 Tagen nicht weniger und nicht wenigen an Gewicht als die fliegenden Tauben.

Ist das nicht ein schlagender Beweis dafür, daß die Flugkraft nicht mit ihrem geringsten Teile der Muskeln, mit ihrem größten Teile aber der übrigen beim Flug mitwirkenden Kräften verbunden?[2]

Es bleibt sich aber noch besonders nachzuweisen, daß die beim Flug mit, mitwirkenden irgendeinen Kräften genügend groß sind um die Flugarbeit zu voll, führen.

Verfolgt man den Flug der fliegenden und beobachtenden Vögel (bei ruhiger Luft) mit dem Auge, so sieht man, daß sie dabei nie Wellenlinien beschreiben.

Der Vogel fällt anfänglich in Folge seiner Schwere und der Schwere ab, macht geneigten Flügeln ein mehr schwebender Flugbewegung.

Der schwere Fall vermindert nun die Gewichtswirkung auf eine Schwingschwebende und fortfallende Bewegung. Ein fortwährender Fall ist unmöglich.

Bei dieser schwingenden Bewegung gewinnt der Vogel eine gewisse Geschwindigkeit. Ist diese Geschwindigkeit ein Maximum geworden, so verstellt der fallende Vogel dadurch, daß er entweder seine Flügel nach vorne zieht oder aber den Kopf zurückwirft, seinen Schwerpunkt und zugleich damit, daß sich sein Unterstützungsschwung verschwindet stellt.

Die lebendige Kraft der Bewegungsmomente bringt diese auf, stehende Bewegung mit allen ihrer Gewalt gegen die widerstehende Luft und den dadurch entstehenden Druck auf die Vogelfläche stellt der früheren gestellenen

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. aug. 10.

635.

Mélyen tisztelt Főtitkár Ur!

Nagyságos Uram!

Még mult évben benyújtott
Ugyvi Alk. czimü munkám 30. f-ára
nézve, annak kedése körben, nevezetes
változások állottak be az angol por-
lament legutóbbi elhatározásai által.

Ugyanis a kormány ez évi márczius
19-én benyújtott javaslata a megyei
igazgatás tárgyában — erről kól a 30. f-om
— mint a mai tóviratakból látom
a lördok házában is elfogadtatott.
Nekem erről munkám ban tudomást kell
vennem, mert e javaslatok a legbehatóbb

reformot létesítik. Tehetsem ezt a
már teljesen kiredett munkához
kapcsolt függelékben, de jobbnak
s lehetségesnek tartom, ha a refor-
mot a 30. § folytatásaként dolgozom
fel.

Ugyanis munkám ból 25 ív annyira
revideálva van, hogy abból a még nem
imprimált néhány ivet is, imprima
turval ellátva, a nyomdába küldhe
tem és mindössze is a 26 – 31 ivek
morodnának függőben egy hónapig
legfeljebb, mi a nyomdának hiszem
nem okozna nagyobb alkalmatlansá-
got, valamint az sem hogy a pagina-
cziot a 401. laptól meg kellene vál-
tartatni, mire nézve az ügyet a
nyomdával magam eligazítom.

Egyszerűt tudomására hozom
Nagyságodnak, hogy mulhatlanul
szükséges lesz a munkához tetüren-
des tárgymutatót készíteni, s erizánt
megtettem az intézkedést.

Kérem, ha Nagyságodnak valami
észrevétele volna, kegyes kedjék
velem közölni, ki még hiszteletlet
maradok

Nagyságod

alázatos szolgája

Kolozsvár 1888 aug. 8.

Conchagyárú

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. aug. 10.

637.

SZEMENYEI JÁNOS
köz- és váltó-ügyvéd
BUDAPEST,
V. ker. Arany János utcza 1. sz. (Akadémia bérház).

1888 Julius 27

A m. t. akademia főtitkári
hivatalának Budapest

van szerencsém tisztelettel megkérni
miszerint a nch. Zsivora György hagya
téki ügyében a Tarkos László féle perk-
ben horott itéletek után megszabott
és általam kifizetett itéleti illetékeket
összesen az /- és 2/- alattiakra vezetett
nyugták szerint 57 ft 49 kait nekem
lakbértartozásom további törlesztésére
utalványoztatni méltóztassék.

alázatos szolgája

Szemenyei János

fsz. 11926

A magyar királyi természettudományos akadémia
tekintetes Elnökségének
Budapesten

Budapest, 1895 augusztus 4.-én

Van szerencsém értesíteni, hogy Tisztelt Kázsly úr
nékai Soltész Nagy Tamás hagyományozó czímén a külföldi
másolatban kiállított levél kivételében elhunyt ügyfelünk
ellen

a.é. április-hó alatt a pénztárunknak a magyar tud-
akadémia javára.

Tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITEL INTÉZET

Másolat

Tek. igazgatóság!

Néb. Soltész Nagy János urnak a magyar tudom. akadémia javára tett hagyományából szóló 50 o. é. ben azon kérvével küldök, miszerint a szabályos bélyeggel ellátott nyugtát postafordultával megküldeni szíveskedjék. — Miskolcz, 1888 aug. 3.

Soltész Nagy Albert
mint néb. Soltész Nagy János
ü. végrehajtója

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. aug. 10.

638.

2000 ft kay

Károlyi Árpádnak
Marczibányi-mellékjutalommal
a
M. T. Akadémia
1888.

—

Dr. Radics Ferencznek
Lévay-jutalommal
a
M. T. Akadémia
1888.

—

Dedek Crescentius Lajosnak
Oltványi-jutalommal
a
M. T. Akadémia
1888.

Gerő Károlynak
Gróf Teleki-jutalommal
a
M. T. Akadémia
1888.

—

Alexics Györgynek
Sámuel-díjjal
a
M. T. Akadémia
1888.

—

Salamon Ferenczнek
nagyjutalommal
a
M. T. Akadémia
1888.

—

Frakнói Vilmosnak
nagyjutalommal
a
M. T. Akadémia
1888.

639

888.

A debreczeni ref. főiskola könyvtárának

Van szerencsém ide csatolva megkül-
deni Karinczy Ferencznek lemásolás végett
átengedett, következő jelzésü leveleit:

1) R. 611.
2) R. 607, 49.
3) R. 607, 48. d-i.
4) R. 744, 2.

továbbá

5) 46. lapra terjedő másolatok 1810.
jun. 27 — 1812. jan. 12.
6) Fazekas Istvántól levele 1853. máj. 18.
7) Lugossy jegyzetei 1853. decz.

Kedves kötelességemnek ~~tartom~~ ismer-
ni, hogy a főiskola igazgatósága által
készséggel ~~azt~~ átküldött ezen leveleket
a M. T. Akadémia köszönetét nyilvánít-
ani.

lemásolás végett

~~Kiváló tisztelettel~~

Midőn a ✦. könyvtárnoksághoz azon
kérelmet intézem, hogy az Akadémiának téritvényét
mielőbb visszaküldeni méltóztassék, kiváló
tisztelettel vagyok

Budapest, 1888. augusztus 12.

h. főtitkár.

640

888.

General-Verwaltung der Königl. Museen

Königl. Museum für Völkerkunde

Berlin S.W., Königgrätzer Straße 120

im Juli 1888.

Für die Begründung einer selbständigen Bibliothek des Königlichen Museums für Völkerkunde, welche jetzt in Angriff genommen werden soll, ist es von besonderer Wichtigkeit, die Zeitschriften der deutschen Geschichts- und Alterthums-Vereine in möglichster Vollständigkeit zu besitzen. Da die Beschaffung derselben auf buchhändlerischem Wege sehr umständlich und zeitraubend, in vielen Fällen sogar nicht mehr möglich ist, so erlaubt sich der Unterzeichnete ganz ergebenst anzufragen, ob der Vorstand Ihrer Gesellschaft geneigt sein würde, im Austausch gegen die von A. Bastian und A. Voß im Auftrage der General-Verwaltung der Königlichen Museen herausgegebene Publikation über die „Bronzeschwerter des Königlichen Museums zu Berlin", 1878, Weidmannsche Buchhandlung, 10 Seiten Vorrede, 83 Seiten Text und 16 Tafeln in Lichtdruck, Ladenpreis 20 M. (jetzt 10 M.), eine Anzahl, wenn möglich, der ältesten Jahrgänge Ihrer Zeitschrift zu überlassen. Ich darf wohl die Bitte hinzufügen, mir gütigst mittheilen zu wollen, wie viele und welche Bände etwa als Gegengabe gewährt würden, falls der Vorstand Ihrer Gesellschaft geneigt sein sollte, auf dieses Anerbieten einzugehen.

Der Direktor der prähistorischen Sammlung

A. Voß.

Otto v. Holten, Berlin C.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. augusztus 15.

641.

K 0

Ő cs. és kir. Fensége József, főherczeg, főudvarmesteri hivatalától.

209
1888.

Nagymélt. ságú elnök úr!

A magyar tudományos akadémia az iránt fordulván Ő cs. és kir. Fenségéhez, miszerint Ő cs. és kir. Fensége múlóztatniók boldog emlékezetü Atyjának József főherczegnek és Gróf Széchenyi Istvánnak megkövő közérdekü levelezését a m. tudományos akadémiának eredetiben avagy másolatban kiadni, van szerencsém teljes tisztelettel tudatni, hogy mindazon iratok, melyek boldogult István főherczeg halála után fennmaradtak, átvizsgáltattak s azok közt csakis „Széchenyi István gróf levele a Teleki-hez Szerkesztőjéhez" (Pest 1842 December 10én) találtatott, mely nyomtatásban jelenvén meg számos példányban lehet elterjedve sigy, valószinü, hogy a m. tudományos akadémia is lessz egynek birtokában; ellenkező esetben az említett példány, szives rendelkezésre áll.

Fogadja kitünő tiszteletem
észinte nyilvánitását

Budapest 1888 Augusztus 3án

Dümmler
altitkár

Nagymélt. ságu
Trefort Ágoston
vallás és közoktatás ügyi magy. kir. miniszter úrnak, v. b. t. tanácsos, az 1ső vaskoronarend vilére, stb. mint a magy. tudományos akadémia elnökének
Budapest.

Magyar Tudományos
AKADEMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. aug. 16.

643.

Borító alatt Kárpáti
Jókai-ügy.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. augustus 19.

644.

A M. Tud. Akademia fő-
titkári hivatalának

Budapest

A Kazinczy bizottság igen tiszteltt
elnöke Zichy Antal ur ő méltósága
által harzám, Jun ho 27éről inté-
zett föl follitás folytán, von peren-
csém a levéltarombon levő 74 darab
eredeti Kazinczy ferencz féle levelet,
lemásolás végett, és vissza várás
mellett, a T. Akademiai fő titká-
ri hivatalnak, ezennel ide mellé-
kelten megküldhetni.
Megkülönböztetett tisztelettel

Görcsön Aug 15 1888.

B. Westelényi Mária

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA

Elismervény

Az ide mellékelt jegyzékben foglalt Kazinczy-féle levelekről, a melyeket alulirott, a Kazinczy-bizottság nevében a M. N. Múzeum Könyvtárában való 2 hónapi használatra a m. kir. Akadémia irattárából kölcsönvett.

Budapest, 1888. aug. 22.

Dr. Váczy János

74 db. levél.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

mély megilletődéssel jelenti nagyérdemű elnökének, igazgató és tiszteleti tagjának

TREFORT ÁGOSTONNAK

augusztus hó 22-ikén délután 1¾ órakor történt gyászos elhunytát, és a gyászünnepélyre, mely augusztus hó 24-ikén, pénteken délután 5 órakor a Magyar Tudományos Akadémia palotájának oszlopcsarnokában tartatik meg, az Akadémia minden rendű tagjait meghívja.

Az 1888. augusztus 23-án tartott rendkivüli összes ülésből.

HORNYÁNSZKY VICTOR.

646
888.

Nagyméltóságú Elnök Úr!

Az aszódi ág. hitv. evang. algymnasium f. é. június hó 27-én ünnepli száz éves fennállásának emlékét. Midőn a szegény iskola küzdelmes, de nem eredménytelen multjának egy szerény ünnep alakjában emléket akar emelni, nem feledkezi el a nemes pártfogót, a Magy. Tud. Akademiát, a mely 1875 óta, mikor iskolánk Petőfi emlékére márvány táblával díszített fel, évenként elküldi kiadványait s a segélyforrások hiányában oly szegény könyvtárunkat nemesleléűen gyarapitja. Azért az iskola csak kedves kötelességet teljesit, midőn a Nagyméltóságú Elnök Urat és a Magy. Tud. Akadémiát a szerény ünnepre meghivni bátorkodik.

Mély tisztelettel maradtunk

Aszódon, 1888. június 18-án

az ünnepélyt rendező bizottság nevében

Majthényi István
orvos képviselő

Benkő Lajos
ügyvéd

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. aug. 22.

648.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

mély megilletődéssel jelenti nagyérdemű elnökének, igazgató és tiszteleti tagjának

TREFORT ÁGOSTONNAK

augusztus hó 22-ikén délután 1¾ órakor történt gyászos elhunytát, és a gyászünnepélyre, mely augusztus hó 24-ikén, pénteken délután 5 órakor a Magyar Tudományos Akadémia palotájának oszlopcsarnokában tartatik meg, az Akadémia minden rendű tagjait meghívja.

Az 1888. augusztus 23-án tartott rendkivüli összes ülésből.

HORNYÁNSZKY VIKTOR

1479 ch/2.

Az 1869-ére szerkesztendő "Hof
und Staatshandbuch"-ide csatolt részei oly ké-
réssel küldetnek meg az Akadémiának, hogy azo-
kat jelenlegi állapotnak megfelelőleg kiigazítva
ide mielőbb visszajuttatni szíveskedjék. —
zdb !

Budapest, 1868-ki augustus 10-én.

A miniszter meghagyásából:

Hradeczky Ármin
miniszteri titkár

A magyar tudományos akadé-
miának.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. aug. 22.

650.

Nagyságos úr!

A M. T. Akadémia minden rendes" tagjai, tisztelve elevenen
Elnökünk ~~választásakor~~ halálának megrendítő" esete
alkalmából, az mai napon rend-
kívüli ülésbe gyűltek ö'sze, hogy
~~a pótolhatatlan~~ hogy fájdal-
munknak kifejezést adjanak,
és' — bár a pótolhatatlan
veszteség nagyságával szemben
az érzelmek nyilvánításának
minden kísérlet" módja eltörpül —
emlékezete iránt ~~be~~ Kegyeletes" ~~kel~~ kal
Lábas Kezeletes"hez" tanúságát
tegyenek.

A Akadémia mindenekelőtt
arra az óhajtásra fejezte ki, hogy
nagyérdemű" elnökének ~~pót~~ hűlt
helyére a Akadémia palo-
tájában helyeztessék ravatalra,
és' a nemzeti tudományosság
fő'adhatalan Lbajnokás a Lvezér
tudományok csarnokából kísér-
kesse ~~végső~~ az örök nyugalom
helyére; intézkedett továbbá,
emlékezetének a legközelebbi
ünnepélyes Köz"lésén emlék
beszéddel megünnepelése, és

nalamint a művéa esete
és vészője által megerősítése
vala.

Az Akadémia végett, Fajár
~~Lesny~~ fájdalmával keserjső
érzései Közepett, megemlí-
Keszt azokról, ~~Kik~~ /as O"
nyéhez a családi és köteléhek /Kik kik által
szorosan ~~kapcsoltak, és kik~~
csatolva, ~~nekünk~~ nemcsak /
~~nekünkegyüt~~ a nemes /as egész a nemzetek
~~nagy fiai~~ ~~a hazában~~ egyszer
~~Lesz~~ a nagy nellem ~~Lesűnés~~
Lesűnés gyászolgak, hanem /és értekében gondag
emlékül a szerető és hű államférfiai
nevelés atyái is siratják.
Első ~~megbízott, hogy dicsőült~~
~~Elnökünk családjának részint~~
~~mélyen érzett részvétnyilvá-~~
~~nulvánításait~~ alulirott meg-
bizatott, hogy a dicsőült
Elnök családja nak tagjai előtt
az Akadémia mélyen érzett
részvétének tolmácsa legyen.
~~Mikó~~ Bár a Kegyelet-ily
nyilvánulásai múló enyhülést
sem nyújthatnak a gyógyíthatatlan
sebekre: az Akadémia bálája,
s Kegyelete és részvétre,

melyet
pros
a
vigan
hogy
annak

osztoz
fényé

melyhez az elhúnyt nemes
porlenak áltözik, ~~hogy~~ L L szolgályos
a Tisztelt Családnak némi
vigasztalásul, azon tudat, által
hogy fájdalmában ~~az egész~~
~~annak atyjában~~ mindazok
osztoznak, kikre L ~~fenek~~ nehezedik L az O
fénye és ~~vesz~~ szivének melege sugárzik.

Fogadja egyebkint . .

ersek

nday

652

888.

L.ℓliche Direction!

Dr Prof. Dr Arminius
Vámbery Mitglied ~~und Dr~~
der Ungarischen Be Akademie
beabsichtigt zum Behufe histo-
rischer Forschungen die Reise
nach Constantinopel zu unter-
nehmen.

Die Akademie beehrt sich dem
die Bitte an die Löbl. Direction
zu richten, Dieselbe wolle dem
genannten Gelehrten die freie
Fahrt auf der Linie Varna-
Constantinopel gefälligst gewähren

Hochachtungsvoll

Budapest den 25 August 1888.

Méltóságos Főcsoport Kir. Főcsoportnök úr!

Dr. Vambery Ármin akad.
rendes tag tudományos ~~Kutatott~~
tanulmányok czéljából Konstan-
tinápolyba ~~Kéri~~ küldetését
utasítni, szerencsém van azon

kedelemmel fordulni Méltó-
ságodhoz, hogy a nevezett tudó-
sítása a Kir. romániai Konsúly
urjáu Verciorovától Gurgevéig
való vasutjegy engedélyezése
kiterjesztése iránt méltóztassék

fogadj . . . . .
Bpest 25 Jan 888

653
/
888.

Tekintetes Akadémia!

A belgrádi magyar kolonia tagjai a legmélyebb részvéttel értesültek hazánk nagy fia, a m. tud. Akadémia érdemekben gazdag elnökének, Trefort miniszternek gyászos elhunyta felől.

Édes hazánk legtekintélyesebb tudományos intézete, melyet a „legnagyobb magyar" szelleme teremtett meg s a nemzet minden kább fokozódó pártolása gyámolít magasztos feladatának megoldásában, igen sokat veszített a kiváló harcsi, az élénk szellem elköltözése által.

Mi is osztozni óhajtván a nagy veszteség élénk érzetében, sietünk mély részvétünket kifejezni a Tekintetes Akadémia előtt, megjegyezvén, hogy az elhunyt nagy férfiú szelleme iránt mai napon ünnepélyes gyász ünneplési tiszteletével adtunk kifejezést kegyeletünknek és örökös tiszteletünknek.

Kelt Belgrádban, 1888-ik év, augusztus hó 24-én

A Tekintetes Akadémiának

alázatos szolgái

Vándory Lajos
kir. tanácsjegyző.

Ifj. Stielly Gyula
a magy. kir. államvasutak
szerbiai képviselője

Kovách Károly

Schmiermund Ernő

Nagy Ferenc

Jovánovits Béla

Horváth Szmaragd

Engel Sándor
bankhivatalnok

Goldner Dezső
szerb. magyar irodafőnök

Müller Ede
kereskedő

Stanislaus Tisch

Schwarzbeck

Stefan Kolár
Lehrer

Kótay János

Müller

Herzog Kl.
Fögymn. VIII cl.

Max Roth
pom. Lehrer d. kl. isr. Gemeinde.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. aug. 28.

655.

Kivát czikk
a M. T. Akadémia 1888. junius 25-iki összes
ülésének jegyzökönyvéből.

128. Tötitkár bejelenti Deák Farkas rendes tagnak junius hó 4-ikén bekövetkezett halálát.

Az Akadémia fájdalmas részvéttel veszi tudomásúl a magyar történettudomány ezen buzgó munkásának elhunytát, és fölhivja a II. osztályt, hogy az emlékbeszéd megtartásáról gondoskodjék.

Szabó István
főorvos.

II. O.

699.

Rust

Löbliche Direction!

Auf Ansuchen des Prälaten
Dr. Danko beehre ich mich mit
die Bitte zu stellen, dass die
~~des Textes~~ Dauer Benützung
~~Leihfrist~~ der Bücher
~~Sendung~~ des „Ordinarius Status
~~niensis~~" da dieses Buch auf
Veranlassung des Fürst-Primas
in extenso copirt werden soll —
bis Ende Juli verlängert werden
möge.

Hochachtungsvoll:

Budapest den 16 Juni.

An die Löbliche Direction der
fürstlich Ossolenskischen Bibliothek

Lemberg

Gefertigte
Die ~~Ungarische~~ Akademie beehrt
sich hiemit den „Ordinarius Status
welchen die Löbliche Direction
zum Behufe wissenschaftlicher
Benützung und zur Verfügung
zu stellen die Gewogenheit hatte,
hiemit zurückzusenden, und
zugleich den Dank der Akademie
hiemit zu verleihen.

557.

Ecclesiae Agriensis

558.

Kivonat
a M. T. Akadémia 1888. junius 25-iki összes
üléseinek jegyzökönyvéből.

134. Tötörkár előterjeszti, hogy az Edl-alapítványból kitüzött 300 forintos orvosi ösztöndijra mikéns a múlt évben ugy ez alkalommal sem jelentkezett pályázó; a 300 forintos müegyetemi ösztöndijért pedig egy pályázó, „Hanauer Jenő" müegyetemi hallgató folyamodott, kinek részére a kikülött bizottság az ösztöndij adományozását javasolja. Ezzel kapcsolatban azon véleményét fejezi ki, hogy mivel az orvosi pályázat eredménytelenségének oka talán a pályázat szabályaiban keresendő, a III. osztály ezen szabályok átvizsgálására volna fölkérendő.

Az összes ülés a müegyetemi ösztöndijat „Hanauer Jenő" müegyetemi hallgatónak adományozza egyszersmint a III. osztályt a pályázati szabályok átvizsgálására és esetleges módositásuk iránt javaslatai előterjesztésére hivja föl.

(Jakabovitsnak
tudomás végett.)

III. O.

III ofsn 1888 vol 15 8 Eidekerbs
3 pons.

659.

Kivát czikk
a M. T. Akadémia 1888. junius 25-iki összes
ülésének jegyzökönyvéből.

137. Olvastatik Ghyczy Kornél l. t. jelentése a széphalmi Kazinczy-mauzoleumban junius 10-én a sárospataki collegium és a sátoraljа-ujhelyi gymnasium által rendezett Kazinczy emlékünnepről, melyen az Akadémiát képviselte és az Akadémia által a nevezett intézetek tanulói részére kitüzött jutalomdíjak kiosztattak. Egyszersmind indítványozza, hogy az Akadémia jövőre a sárospataki állami tanitóképzőben is tüzzön ki 6 db. arany jutalomdíjat. Végre fölhivja az Akadémia figyelmét arra, hogy Széphalom tótajkú lakosságának kívánatos magyarositását a kormány által felállitandó állami iskola legbiztosabban eszközölhetné.

A jelentés, az abban foglalt indítványok tárgyalása végett az I. osztályhoz tétetik át.

Szabó Károly
főtitkár

660.

Átadatik a Marcinczy-birtokügyben vélelményadási ügyek az I-ső osztály okl. bíró 1888 karlott ügyeiből.

Gyulai Pál
akkori könyvtárnok

Tiszty Árpád t. tagnak, mint a Marcinczy birtokügy előadójának.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. aug. 28.

661.

Tekintetes Urunk!

Széchenyi István gróf által magasabb intézetekben, egyletekben és társulatokban tett tanulmányok, a magy. tud. akadémia által kiadandó Emlékiratai nemzeti és alább közlendő tanulmányi javaslatot van szerencsém tanulmányozás végett a tekintetes Urnák bemutatni.

Minden előtt kijelentem, hogy a tekintetes Urnák szóló emlékirat anyagáról, mely az idő viszontagságainak ellenállott, a levelek száma 393; ebből eredeti levél 919, a Széchenyi István által vezetett másolati könyvekben van 474 intézve azoknak a következő 24 egyénhez, intézetekhez, egyletekhez és társulatokhoz az 1814-ik évtől kezdve 1860-ik évi Januar 7-ig.

23

Auersperg Maxim hr	—	1
Alexa Stub fejedelem	—	1
Albach	— —	1
Andrássy György gr	—	2
D'Alton	— — —	1
Abaffy Vendel	— —	1
Apponyi György gr	— —	2
Andersen	— —	1
Acrél Sándor	— —	1
Appanyi Antal	— —	2
Alsó Fehérmegye	— —	1
Akadémia	— —	2
Andrews	— — —	1
Aichenburg Jos. gr	—	1
Allnich vagy Lábonn.	—	1
augustin Lábonok	—	1

Bechlen Domokos gr	—	1
Bellenden Ker esquir	—	2

23

Bruckenthal Mich. br	— —	1
Breidenbach A. gr	— —	1
Bölthy László	— —	1
Bánffy Pál br	— — —	1
Braunschweig Teresia gr	— —	4
Bezan György	— —	3
Budaváry	— — —	2
Buvet Jenre	— — —	1
Brunet esqu	— — —	2
Bessenyi Dániel	— —	2
Batthyányi Lipót gr	— —	1
Batthyányi Fülöp br	— — —	3
Bereghmegye	— — —	1
Bercsényi János	— —	1
Beregszászy István	— — —	1
Bajza József	— —	1
Bemmerti	— — — —	4
Bajor Király	— — —	1
Batthyányi Kármér	— —	1
Benesh György	— —	1

56

Bernáth Ferencz — — — — — — 1
Bihar vármegye — — — — — — 1
Brougham — — — — — — — 1
Bihari Casino — — — — — — 1
Bánhidi Antal — — — — — — 1
Belovnay Károly gr — — — — 1

Claridge R. — — — — — — — 1
Coats — — — — — — — — 1
Chárry József gr — — — — — 1
Clark Tierney esqu. — — — 26
Canádi Kapitalen — — — — 1
Collin — — — — — — — — 1
Constantinapolyi internuncius. — 1
Chernel Lajos — — — — — — 1
Charalambe — — — — — — 1
Csollich — — — — — — — — 1

Debreczeni polg. casino — — — 1
Defauer grófné — — — — — 1
Deáky Károly — — — — — — 1
Dóbrentey Gábor — — — — 52
Dejacsóffy József — — — — 1
Dubraviczky Simon — — — 2
Dear Ferencz — — — — — 3.

Erdödy grófné — — — — — 1
Eberegényi — — — — — — 1
Erdödy Sándor gr — — — — 1
Egyedi Casino — — — — — 1
Esterházy Károly gr — — — 1
Kövér Pál — — — — — — 1
Esterházy Pál br — — — — 1

Farkas Mózes — — — — — 1
Festetich Imre gr — — — — 2
Farkas Sándor bálóni — — — 2

170

Fáy András — — — — — — — 10
Forgách Andr. gróf — — — — 1
Fáy Zoltán gr — — — — — — 1
Fabian Gábor — — — — — — 1
Fletscher — — — — — — — 1
Fries gróf — — — — — — — 1
Fehérmegye — — — — — — 1
Frich Sámuel — — — — — 1

Gaal Sámuel — — — — — — 1
Gyulay Ignácz gróf — — — — 1
Gyürky Antal — — — — — — 4
Gaymüller — — — — — — 2
Ghika Sándor br — — — — 4
Gyürky Pál gr — — — — — 1
Grömüber — — — — — — 1
Havi casinó ebéd — — — — 1
Hardeck gróf — — — — — 1
Harri államtan — — — — — 1
Horváth Ferencz — — — — — 1
Havlik György zágr. püsp — — 1
Hedelenyi Ignácz — — — — 2
Helmeczy — — — — — — 1
Horváth János szlabéri — — — 1
Hommayr br — — — — — — 1
Heinrich János — — — — — 1
Huszár ezred 5ik — — — — 1
Haffmann — — — — — — 1

Iwanich Antal — — — — — 1
Jankovich Obrenovich — — — 1
Jankovics ezredes — — — — 1
József nádor — — — — 74
József nádorné — — — — 2
Istvánffy Sándor — — — — 1
Ismeretlenektől — — — — 8
Ivánfalvy — — — — — — 1
Jablanczy Imre — — — — 1
Jankovics Miklós — — — — 1

305

170	Kis József	1
10	Kálnai parancsn. Temesvár	1
1	Kolowrat gr	2
1	Keglevich László gr	1
1	Keglevich Gábor	1
1	Könnöcházy nővér	1
1	Kappel	1
1	Kanóczay Antal	1
1	Kalb János	1
1	Karinery	1
	Kopecky Ferenc	1
120	Komjáthy Károly	1
1	Kvarisalrovich Ignác	1
1	Kendeleyi Károly	1
4	Károlyi István	7
2	Kaprelle Lajos	5
4	5 Kiss Sámuel	3
1	Kilselev gróf	1
1	Komáromi nővér	1
1	Kilián	2
1	Kis Gálmenszki	1
1	100 Klein	3
1	Kalocsa Antal	1
1	Kalocsmány Miklós	1
1	Lónyay János	1
2	Liebenberg János	107
1	5 Lenkárzi (Liebenberg) János	8
1	Laroussi kapitány	8
1	Lechner József	1
1	Lissovánzi László	1
1		
	Majláth Antal gr	1
1	140 Moldvai báró Antal	2
1	Masini	1
4	Mikáczy László	1
2	Miley Arab József	11
1	Mineova Ignácz	2
8	5 Mailländer László	1
1	Mack Karoly	1
1	Metternich Henrik	3
1	Medvetzky Sámuel	1
5	Mayer abbé	1
	150 Mesko grafiő	1
		497

Nagy Gál	1
Nagy Benedek	1
nemzeti casino	1
Novák Ferencz	1
5 Nyikos megye	1
orsovai kat. par	1
orsovai pasa	1
allatepeli Omár	6
Butrer	1
160 Bystrer László éns	1
Pulkan báró	3
Bigai	1
Péterfy József	2
Bornay Sándor bár	1
5 Bregyed	4
Bauer Iván	1
Pest megye	2
Pest város	2
Brlonky Ferenc	1
170 Pirè Omár	1
Bornay Albert br	2
Bellko Béla	1
Radosevich br	1
Revitzky Ádám gr	11
5 Rohan	3
Rádey Gedeon gr	3
Rajner Vilmos	1
Rohonczy Ignácz	1
Reyer ed Schlick	1
180 Revay Károly	1
Remete John	3
Szalmásy Károly	1
Schuller br	3
Stellner	2
5 Stürmer br	2
	566

Schmierchen György — — — — 1
Schneller br — — — — 5
Sajady Sámuel — — — 1
Schedius Lajos — — — 4
Schöppeni László — — — — 1
Schelling — — — — — 1
Sopron város — — — 2
Stankovich pünspök — — — 1
Stallopecz gr — — — 1
Sándor Mórics gr — — 7
Szeged város tanácsa — — 1
Szathmár németi város — 1
Szepes megye — — — 1
Simonyi Terézia bnő — 2
Szapáry Istvány Róza — 1
Sina Simon br — — — 96
Simor János ld. pr. — — 3
Sallander — — — — 1
Schneider — — — — 1
Schwarzenberg ld — — 1
Szegedy Károly — — — 1
Szombathelyi gerd. egyl. — — 1
Szentkirályi Mórics — — 1
Szlavicza tábornok — — 1
Szeniczei Nep. János — — 1

Tallerstal br — — — 5
Teleki grófnő — — — — 1
Tó By — — — — — 1
Teleky Sándor gr — — — 1
Teleky József gr — — — 4
Teleky László gr — — 1
Temes megye — — — 1
Tanner Antal — — 589
Tennent James — — 2
Tüköry — — — — 1
Török Gábor — — — 1
Temesvár városát — — 1
Tiringi agent — — — 2
Trattner Tetzela — — 1

Udvardy János — — 1
Ujhelyi Sándor — — 1

1316

Waldsteinben br — — — — 1
Wásárhelyi mérnök — — — 18
Vecsey gróf — — — — — 1
Waldstein János gróf — — 2
Wesselényi Miklós br — — 39
Wesselényi Miklós anyja — — 1
Wall James — — — — 4
Wurkheim László — — — — 1
Widdini vezér pasa — — — 1
Wurkheim Béla — — — 1
Vidos József — — — — 1

Zala megye — — — — — 1
Zichy Ede gr — — — — 1
Zichy Edmund — — — 1
Zedelyi Ede — — — 1
Zily — — — — — — 1
Zemplén vármegye — — 1
Zábrany megye — — — 1

összesen — — 1393

Tartalmukra nézve erem tekintve eltekintve attól hogy minden egyes levél egy egy teljesen nézetes történeti felvétetési munkálatának szép reményének belsejét tárja fel előttünk, politikai agitatiónak szövevényes labyrinthjába vezet, gondolkodási mederszínével megismertet; erek nem csak egyenként; de tömegesen összefoglalva is vagyonosítva oly általános érdekűek, hogy azok még akkor is mikor a Széchenyi ünnepe fényt Erdélyben elkomorulni látjuk, s benne az emberi kiválóságok egyénét teljes nyugalomban szépében ~~tárgyalt~~ szemléljük, annál érdekesebbé teszik ezen levelek szemlélését mert egyszersmind a saját magunk jellemvonásait

Késése ora rotett valáry szó, oly oldalról emlékei át fel állítsuk
milyről csak arok is mosketták. Ez legközelebb állottak hozzá, s élő..
nek az élő iránti imádatlan tiszteletet kiválóbb nem engedé
át ellenerő vonásaikban festeni; de a nagy Erőnség olyannak mint
a minő a valóságban volt, át nem is mesélhette soron emlék
nélkül is mesni sohe nem fogja. Legyen szabad ezt ime valáry
példával illustrálni.

A mit sóla képzeményeink ez arra kor vely 1814
– 1819-ig terjedő minden mint tanár tiszt ifjúsága működését él..
veré. A diákvilágban egyéni vonzalmaiker kívül jóvig ügye.
lájához vidérett 10 f darab levél az, mely megismertet bennün.
két arra nézve hallomásival mások által szerkezi anyagi élete há..
rpalatott módon sorsfogait szigorúbb, arra ámulyfélé sovodalla ma
gát, melyből Előlábolnia csak ön megtagadás árán lehetett. Az ábrand
mit állásának nyomdott Egyedmének hoz, az önmaka tisztulás mélyből
ez iránt Dickenberg előtt lemaradhatlan nyilatkozik, s amaz szigorú kezen..
tül nikele látatja már mélyek arra gondolhatnia ebek és iránt, melyek
Később ősbe finanszírozó bánydedésiről szerettek.

Sokkal ismeretlebb arca viszony mely Szécheyt Ostpolgárjaikor
fűzte mint sem hogy a nála vállalt tanulók/39 emlékpohárkéjai
és társalkodási fordulatjára utalnunk kellene.

Tekintélyes épületeket a vasfogyasztó a bem szabályozás főnül a városhoz
illetett 74 lenül, valamint a tanár kúdjítése ügyében sikra ki,
mon bánakor iratt 96 lenül is, melyek Szécheyi megnyerett modorú
hoz képest, a nagy kiadásra mindenkéra kiterjedtek, és
egy adnaly tanra élednek mindegy calendashappját állítják elő.

Mindez emlékben a mi Szécheyi nem egyéni, megadni nem
tudó érdekességének legfőbb jellemzésére valgálhat, mint egy
mindhelyet képzete Előtt állának, ezmiének, politikájának és..
zután nikelében, ezek a Tanuv Autalhoz 1833 – 59-ig iratt
589 lenülben tükröződnek vissza. Ezne lenülben találjuk fel ré
szeri ellenjének kulcsát, mikenti működésének célja megvál
a politika, a társadalom, az ipar, a gazdaság, a vélemény-a tőkeerély
a gőzhajózás, a vasutak, a tanár kiadásról. Itt találjuk meg azon
fogásokat mellyekkel élnie kellett, hogy műveinek intézményeinek

a miltóra, ílet gyakorlati bázis ismerni szerkeszteni. Tanúvadek
magyarázó anyagát ismerjük ill meg ismerni munkálkodásának, hogy
és milyen készültek bálapi orvosi, munkái; nemes hírnevének
diszmagyának képei tüntessenek fel arabban; a mivel honának tanul
mi fejlődésében legrövidebb ene bukebben betöltött nyomra, mint
Tasner irányában Széchenyi nemét gondolkozását talla legyen nincsen,
mind mégis gyönyörködtető.

Át meg át tanulmányozva Széchenyi leveleit, a tekintetes birák
vej bajtorásául, a kiadás fontosságának indokolására a következőket
kívánom talán igen is röviden előadni.

A mi magát Széchenyi levelnek kiadását illeti, arra alatban
lenne kérve lenni, mint a mikyenben naplói és ország gyűlési
beszédei lettek kiadva, legfeljebb 40 ives kötetben. Mind hogy pedig
ez államon eddig lemásolt levelek ív száma 420 ív, ez is ennek
számába egy nyomtatott ívre, kiadás 42 nyomtatott ívet, amíg
lemásolandó 269 levél sorok a legkisebbek valószínűnek tartom
hogy a most-ani rendelkezésre álló levelek nyomtatott ív száma
legalább is 60 lenne; indokolnak tartom hogy ezen levelek két
kötetben jelenjenek meg egy a könyvnek könnyebb kezelhetősége
miatt csinosabb külső akarja miatt.

Tekintetes birálóság! Kívánatosnak látnik előttem a most-emlí.
tett levelek alapján hogy a 35–40 ívre kötetek terjedő fejedelmünk Széchenyi.
nek minden levelei nyilvánosságra kerülnek, ez okból a
Könyvség a birálóságból a tapasztalásból, hogy ezzel kiterjedt le.
velek által felvilágosítandó lenne, a birodalomban levő levelek
rész ezélból felszólítandó lenne, a birodalomban levő levelek
átengedni, sorolat meg a tudom. Akademia főtitkári levelekhez
hogy pedig a

A Kisdy család alakjai illúziótlan, általános tanulságot rejtő sorsukkal a Kölcsey által ábrázolás során. Ez követhető egy, egyfelől jó írói tapasztalatra támaszkodó, másfelől a korabeli saját közéleti illúzióit foglalni magában foglalva arcokat idézve, amelyek tanulságait bizonyos irányt arra, arcokban a fővárosok felismerhetők. Így például 1814–20-ig terében, gazdálkodási, financiális viszonyai, az ifjú korán lett fájdalmai, az élet gyötrődő kevés mozzanatot nemek elbírálásában. 1820–30-ig nőtt a Wesselényiek, amely halála megállapodásán, ismeretlenek rendje hanyatlási nincs látásai, az alkalmak kerdezgetései, 1830–40, milyen társadalmi politikai működésének határmagyarázatán a vidéken, az irodalom, a tanácsok kiét, a tőkésnek, cáfolnak, gőzhajózás stb. körül, és így tovább.

Kölcsey tanulói miatt ábrázolt, a történés rabolgatásával ígyvégül nem tördelnek, megtalálásra, mozdítva, sőt tanításának hiba-ügyén tanúi, sorsbanabaghelenyegének tárgyak fordulnak elő, a mi miatt arról a belső kimenetelénél nincs tárgy nem tanácsok szemlélet nincs napolaszlásai nem lehet, s így arról sőt történelmi tanácsból nem történhetnek egymásután; míg pedig így hogy minden egyes tanácsból pedig az ismert nemes, amelyen a Kelet kelő és hó és nap kitaposó, áll azonban kel Kölcsey a dolmányt a tanúl végére kerül ott az utolsó megkapandó.

ortographiájára nézve, arról magyar tanulóinkban a jelen helyes írás szerint körülbelül Kisfaludy Károlyával, Kisfaludynál a kél, kűl kel, kűl alakjaival kel kél, kel kél lehetett, mikor Kölcsey eufónia tekintetéből kelésnélkül napszakadott, valamint az ily igéit is így körülbelül mint azokat Kölcsey használta, mint hogy arról ismeretlen jellemző nemzeti valónak, sőt grandiózusan sokat más igéin nem használta, nem elhanyagolta.

Valamelyikével Kelet nélküli tanulóinak, a mennyiben a Kelleti igéje napjaiból megállapítható-bár ha arról szánna csekély - szintén kitanító, az csak valamelyik megjegyzéssel, ott azonban kel azt kelleténi megállapítani nem lehet arra is nézve irodalmi a mulatlan az igéjét nál fogva minden valószínűség egy kelleti szerint inkább.

Látható megállapítandó az ismeretlenekhez tól tanulók nézve is napjainak adataiból, sőt a tanúl minden pontot mellett kitanító

Végül a szövegben mindaram helyek nyelvek vonatkozási
utalás homályosak, vagy félre értelmezésnek x) alkal mas
sóvó vagy felvilágosító jegyzetekkel találandók el; az ezekhez pl.
dig nyelvünk történetére, korra jellemző ezredek valgálhat ezekről
a mindkét ügyekkel a dr. Királyság rendelkezik x) akik ezt kipótol
hassák ezekkel minden körülmények. Csak hogy egyet említsek a sok közül
ez alatt ezredes vitéz a fejedelmi nevet ügyében Szikszai is kapcsolt
közé tartott - oly komoly ügyeskedést mutatott ellenére ügyében, a mint
ebből megítélhetőségét semmiképpen ajánlatos nem erőszakolni, a
csak a rendkívül érdekes ezredes szövege kiírásának mutatása ez
okozata.

Szikszai ezredesnek alán nagyobb részt minálul nem ismeretlen vagy
részt magyarul, és sőtben pedig franciául és angolul. Az idegen
nyelven írt levelekből fordításban adni nem tartom szükségesnek. Első
sül fogva 1ső 1 mint nem Királyság ok is a művelt körök ügyét tárgyalhatja
2ső mint a levelekben úgy is számos olyat találunk, amelyek
mellett levelének szövege. —

Tekintetes Királyság! midőn ezekben határoztam tenni
tájékozásomat elárulni, egyen szabad még kijelentenem azt
hogy ennek óta folytatott tanulmányaim, tömkelegeim
tanúgyám Szikszai ezredesnek vonatkozásban, ha elő gyanúnál
valgálhat azon hogy levelének épen állítása, tárgyánál ismeretével
is jegyzetekkel való ellátása nem hiányok, ez esetben a sajtó kész
munkát f. é. október havában a ker. Királyság rendelkezésére ha-
tárhatom.

Midőn is maradtam mély tisztelettel

Budapesten 1888 január 11ső

a tekintetes Királyságnak

alázatos szolgája

Ignácz. Tanár

Csopreczoche tanárjelölt mp.

Beszterce. Szász
Segesvár közelében

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

662. szám.

KÖRLEVÉL.

A Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti, rendes és levelező tagjait ezennel tiszteletteljesen fölkérem, hogy az 1888-ik évi irói munkásságuk eredményeinek, illetőleg közrebocsátott vagy sajtókész dolgozataiknak jegyzékét, az 1889-ik évi akadémiai Almanach számára, **folyó évi szeptember 20-ig,** az Akadémia főtitkári hivatalához beküldeni méltóztassanak.

Az utolsó nagygyülésen megválasztott tagok, valamint azok is, kik eddig munkálataik jegyzékét be nem küldötték, fölkéretnek, hogy összes irodalmi munkásságukra terjeszkedjenek ki.

Minthogy az elmult években a tagoknak csak egy része felelt meg ezen fölhivásnak, tekintettel az Almanach e részének irodalomtörténeti jelentőségére, bátor vagyok kérésemet a tagok különös figyelmébe ajánlani.

Végre az 1888-ik évi Almanachban levő s azóta netán megváltozott czímek kiigazítását, esetleg kiegészítését kérem.

Egyszersmind szerencsém van figyelmeztetni a t. cz. tagokat az Ügyrend 7-ik pontjára, mely önéletirási adatoknak pecsét alatt beküldését kivánja.

Budapest, 1888. szeptember 1.

Fraknói Vilmos,
főtitkár.

HORNYÁNSZKY V. SAJTÓJA.

662/888.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

662. sz.

urnak,

a M. T. Akadémia tagjának

Hivatalból.

Portomentes.

INGENIEUR
CARL POLÓNY
technisch. Chemiker
Specialist für Gährungs-Chemie.

Prämiirt: Pariser Weltausstellung 1878.

Wien, den 24. Août 1888.

§. 1 et.

l'Académie des Sciences hongroise
à Budapest.

Sur la base des expériences faites par moi-même je recommande contre la philoxera resp. phillóxera dans les racines de vigne la suivante opération:

Si, après la vendange le cep de vigne vient d'être préparé pour l'hiver, il faut creuser une fossé assez profonde autour de la racine, celle-ci étant mis a jour doit être emballée par une couche de terre à laquelle il faudrait ajouter une quantité d'à peu près 25 pour cent d'acétate de chaux /. Calcium aceticum /.

Il va sans dire que la racine doit être emballée du tronc jusqu'au bout de la racine et pour faciliter le travail il serait peut-être bon d'envelopper d'abord toute la racine en forme d'un sac pleine de terre si préparé sur quoi on commence à remplir toute l'espace entre ce sac et les bouts de la fossé avec la terre de remplage également préparé avec d'acétate de chaux.

Maintenant on commence au bas de la fossé a mettre une couche de terre d'a peu près 10 centimetres contenant 5 pour cent d'acétate de chaux puis une seconde couche de terre contenant 5 pour cent de chlorure de chaux /. Calcium chlorat. cum /. et on continue ainsi jusqu'à ce que la fossé est rempli.

Le même jour ou le jour suivant on dresse la terre autant avec de

l'eau chaud [28-30° R] jusque elle est rass asicé.
Voilá le procédé terminé et la pluie et la neige font d'avantage.
Cette manipulation est simple, le succés sûr, seulement le vin de l'an
suivant ne serait pas soutenable pour longtemps, a cause du contenu
de chaux.

Toujours prêt á des informations plus précis, agréer ma
considération la plus distinguée

Ingénieur Charles Tolény

Quant aux essais avec l'huile de fermentation je vous écrirai
plus tard.

Tolény

INGENIEUR
CARL POLÓNY
technisch. Chemiker
Specialist für Gährungs-Chemie.
Prämiirt: Pariser Weltausstellung 1878.

Wien, den 24 Août 1888.

§. II

L'Académie des Sciences hongroise
à Budapest.

J'ai observé à plusieurs reprises que le génièvre – après une extraction soigneuse du Camphor et du Thérébentine et la précédente fermentation du même produit un fluid si excellement antiseptic et d'un tel parfum, que je voudrais bien essayer les effets de celui-ci en combinaison avec Hydrogen superoxyd / Wasserstoff. superoxyd /. d'abord contre des maladies cancéreuses.

Contre la cholera et chez des poitrinaires j'ai prouvé plusieurs fois la force puissante de ce remède et quant à la morve, j'ai recommandé ce moyen – il y a déja longtemps – au Ministère de la Guerre de la Républigne Française, mon offre ayant été repoussé ici par les autorités compétants. —

N'étant pas un médecin diplomé et ne pouvant faire des cures moi-même je voudrais faire des essais practique pour l'interêt public et ensuite publier ce nouveau remède.

Comme je voudrais observer aussi les effets du Hydrogensuperoxyd contre les maladies du bargue, j'espére que – dans l'interêt de la science et de l'humanité – vous aurez la bonté de m'aider dans cet oeuvre.

Étant a votre disposition avec tout caplication désirée, j'ai l'honneur de vous exprimer ma considération la plus distinguée

Charles Polóny ingénieur

Vienne VI Kahlgasse. 11

III oszt. 1888 okt 15. 8 Értekezlet.

8.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. aug. 28.

663.

Átvételek a III. Osztályhoz.

Budapest 1888. okt. 1.

Szarvas Gábor
főtitkár

664

888.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA

Van szerencsém Nagyságodat fölkérni, méltóztassék e lapon röviden értesíteni, hogy Ganz Janka bérházi lakó 93 frt 93 kr házbér-hátraléka, továbbá Pollák Rudolf hátraléka 155 frt befizettetett-e?

Kitünő tisztelettel

Budapest, 1888. aug. 28.

Dr Borovszky

Pollak Rudolf [illegible] aug 8 155 fr [illegible]

Ganz Jank [illegible] nem fizetett

28/8

Mély Tudományu s Nélyon Tisztelt Igazgató-
tóság, Kegyelmes Uraim!

Házzattal alulírottnak életelvem volt mindég: „dolgozz és
olvass." Emonlas elsőrészét igazolja az: hogy
két részről iskoláimat – mint ifjabb gyermekök –
utolsó óráimig munkáim után sóvárogtam, ha
talukután őket illően elhalmozhattam; három
gyermekeimet podig hajlamaik szerint nevel-
tem s tanítottam; az utolsó részt pedig csak
igazolhatja azon törülmény: hogy az ekc mellől
választattam meg Dunaszerda város hites itno-
kává – s hogy magán utom tanulgatva: 1881. ik
évben Pozsony tekintetes hatósága előtt jegyző-
vizsgát téven, jegyzői oklevelet nyertem, s azóta:
mint segédjegyző: 300 frt. fizetésmellett irodában
dolgozok.

Életkorom 54 év nagyon, hajfürteim is ősze-
rek. – testi erőm munkához biro; elmém ifjú élet-
kem szenvedve – még a további munka között is –
minden szellemi előhaladásért epedt és könyvek
közé, oly helyre vonz: hol tapasztalásból, a kön-
nyezőkről, vagy pedig több alkalom levén, fiúm
óráimban tanulhatnék.

Lelkem vágyja a Magyar Tudományos
Akadémia: – hol is a könyvtár körül okajanék
valamely szolgálatot. Kedves magyar nyelvünkön ki-
vül: a németet és olasz nyelveket is mint tehetősen bi-
rom; a latin, franczia és török nyelvekben; a sé-
mi nyelvek közül: a héber, Chaldaei és Syr nyelvek
ben is jártassággal birok.

/.

Oda terjedtekhoát a Mély Tudományu és Mélyen Tisztelt Igazgatósághoz alázatos esedezésem: miszerint, ha a Magyar Tudományos Akadémiánál, a Könyvtár körül ályesolgálat üresedésben volna: emberszerető nemes szivünk és nemes lelkületünk szerint pártfogolva - azzal engemet felvenni - kegyesen méltóztassék!

Ha alkalom hiányában, a tudományok pártolásával, hirdető és terjesztő papjai; a tudományok veszik tüzének ápolója nem lehettem: hadd lennék szolgája e fényes lelkü papoknak, s hadd üdülne, melegülne szellemi elhalaodásom pernye lelkem - legalább közvetlen, e szent tüznek sugaraiban!

Telen igényeken sorainkban tett alázatos esedezésemben kegyes beesánatot kérve - vagyok

a Mély Tudományu és Mélyen Tisztelt Igazgatóság kegyelmes tudtának

Budapesten 1888. Aug: 25. én

Mélytisztelő alázatos szolgájuk:

Bókus József

Oda terjesztethoók a Mély Tudományu és Mélyen Tisztelt Igazgatósághoz alázatos esedezésem: miszerint! ha a Magyar Tudományos Akadémiánál, a Könyvtár körül ily szolgálatos üresedésben volna: ember szerető nemes szivük és nemes lelkületük szerint pártfogolva - tovvet engemet felvenni - kegyesen mélóztassék!

Ha alkalom hiányában, a tudományok avatott, hivatott és terjesztő papjai; a tudományok vesztő tüzének ápolója nem lehettem: hadd lennék szolgája e fényes lelkü papoknak, s hadd ügybuzgalmi melegülne szellemi elhalavadásom pennyo lelkem - legalább közvetlen, e szent tüznek sugarainál!

Telen igényeken sorainkban tett alázatos esedezésemben kegyes bocsánatot kérve - vagyok

a Mély Tudományu és Mélyen Tisztelt Igazgatóság kegyelmes tudtának

Dunapatajon 1888. Aug: 25. én

mélytisztelő alázatos szolgájuk:

Bókus József

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. aug. 29.

667.

A
Magyar Tudós Társaság

Mély Tudományu és Mél-
tyen Tisztelt Igazgatósá-
gához - az Akadémia épü-
letében - Budapesten: —

alázatos folyamodása:

Bókus József dunapa-
taji lakosnak.

melyben, a Magyar Tudomá-
nyos Akadémia Könyvtárá-
ból történő kölcsönzés iránt
esedezik.

2888 szám.
eln.

Ő Császári és Apostoli Királyi Felsége, e hó 22-én kelt legf. elhatározásával, a legm. születése ünnepe alkalmából, a magyar tudományos academia részéről nyilvánított hódolattelyes üdv. és szerencse kivánatokat, legf. köszönetének kifejezése mellett legk. tudomásul venni méltóztatott.

Erről a t. elnöki hivatalt, további szives eljárás végett, ezennel értesitem.

Budapesten 1888-ki augusztus 29-én.

a miniszter helyett

[signature]

államtitkár.

A magyar tudományos Academia
t. elnöki hivatalának

Budapesten.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. aug. 31.

669.

sz. 12964

A magyar tudományos akadémia
tekintetes Elnökségének
Budapesten

Budapest, 1888 aug. 30.án

Van szerencsém értesíteni, hogy Soltész Nagy
Albert urtól, mint Soltész N. János v. végrehajtójától
Kiskoleszról f. hó 25.én
a. é. 5 darab részvényt vettünk a m. tud. akadémia javá-
ra. —

Tökéletes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITEL INTÉZET

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. szept. 1.

670.

Szeged 1888 évi Augusztus 28.

Tekintetes
Hornyánszky Viktor Könyvárus úrnak
Budapest

Körülbelül egy éve lehet, hogy bizalomteljesen megkerestem Tekintedet a végből, kegyeskednél az Akademiai Elnökségénél, oly tudakozódnál Ricsz közölni, mikepest nekem a t Akademia az akkor kijelölt Kiadványait irodalmi s különösen a magyar Könyvkereskedelem történetének megirhatására vonatkozó tanulmányaim folytathatása céljából adományozni kegyeskedjen. — Fájdalom e megkeresésem ügy Tekintedet, mint az akademia részéről pártolásra nem találtak akkor, oly annyira nem, hogy engemet még feleletre sem méltatni méltóztattak. — Tedig, hivatkozással az eridei Közgyülés jegyzőkönyvére, melyebbeli szerény törekvéseimet s munkálkodásomat — ide nem felül is méltatja és jutalmazza, őszinte és nem is eredménytelen igyekezetem valóban megis csak egy kis pártolást érdemelne oly helyen, melynek hivatása az ily komoly törekvéseket gyámolitani és elősegiteni, kivált ha észszerük, mikepest épen a t Akademia más Körökben s széles méltatlanokra is — oly bőkezüséggel pazarolja Kiadványainak ingyenes osztogatásával hivatásos jótékonyságait.

Szemben az érintett sikertelen elő megkeresésemmel, bátor vagyok ezennel újból fordulni Tekintedhez és pedig egy oly alapra támaszkodó megkeresésével, melynek üzleti hátsó van, amennyiben lemondván a szükségelt Kiadványoknak dijmentes megnyerhetésének ~~elősegitő~~ reményéről, arokat pénzen óhajtanám megszerezni,

he ugyan Tkltsséged arra az áldozatra bírná magát eltökélni, hogy nekem a Lillapon felgyűjtött Kiadványokat a következő feltételi módozatok mellett átengedni kegyes volna, és pedig:

1.) 50% árelengedés a bélti árból.

2.), a 14 f 60 krnak 3 forintos havi részletekbeni törleszthetésének előnye mellett (havi könyvbudgetem Különben 8 ftra rúg.) és

3.) ha art kövedeli – Réwai testvér urak Rezsége mellett, Kiket egyideiglég megkeresem, hogy art tőle elvállalni próbálnának, mint e hogy ezen tiszttelt cég – ajánlatom elfogadása esetére a rendes havi részletekről Tkltségedet nyugtái alapján helyettem minden hó elsején fizetnének.

Én az ilyen módozatok mellett T. Kilián Fr. cégtől teljes beszerzési lettem már és art rendesen le is bonyolitottam, mire nézve Kilián úr – ha egyébből tudakozódni méltóztatik néla – megerősitést nyújthat.

Kérem ennél fogva Tekintetségedet, nekem Kedves kidsorsosoknak, Kiknek irodalmi munkálkodását a protestáns egyházi irodalom terén régen tisztelem s müveit magam is tanulmányozám, kegyeskedjék ez irományaimhoz méltó pereny, de becsületes ajánlatomat elfogadni, s nekem a kijelölt müveket az első 3/tos részletnek utánvétele mellett annyiszor Réwai testvér urak által most mindjárt megküldeni. Ha csak perit fogyon lehetni, hálás leszek Tkltségedtek érte.

Kiválló tisztelettel
alázatos szolgája
Semsowitz Adolf
Endrényi testvér urakénál

Jegyzéke

azon Akadémiai Kiadványoknak, melyeket beperes-
ni óhajt mai levele értelmében

Semsovits Adolf.

1	Abel Adalékok a human Lex Hist. orsz.	1. 80.
1	Alapvonal- humanistik	— 80.
1	Bánóczi, Révai Miklós	1 80.
1	Bartalus, Jelentés a felsőasztr. Kolost Kiadatok	— 20.
1	Bogisich, Cantionale ch	— 30.
1	Deák Nagyvárad elocpdise	— 20.
1	Fabricius, Tempflinger Mária	1. —
1	Földes adalékok a papirpénz tört.	— 20.
1	Franknói Révai nádor fiának ifkori	— 30.
1	Goldziher Jelentés kozuhh könyvekről tört	— 20
1	Haan, Bél Mátyás	— 30
1	Hajnóczi elvei és pub.	— 15.
1	Hradszky Számolási segéd	— 20.
1	Imre, Zeleji Katona Istvan	— 30.
1	Jakab Kazinczy Ferenc ch	— 30.
1	Keresztelőszegnek fundamentomáról ch	1. —
1	Kis, Kállai György regéje	— 50
1	Magyar Levelestár I^ső kötet	1 20.
1	Molnár Közokt. Lévt I	3 —
1	Név- és Lársyjegyzék az Akad Értesitőhez 1. 2.	1. —
1	Pályamunkák történettudom I II.	1 40.
1	Römer, a régi Pest	— 80
1	Szilágyi és Wesselényi életei	— 50
1	Szinnyei, repertorium I^ső ofpl I II.	10. —
1	Vass Károi és kulf iskolairis	— 50
1	Wenzel a Fuggerek jelentősége magy kard.	1 20
1	Wenzel Nyelvtan megye - városhelyei	— 10
	Sa ft.	29 20
	50%	14 60
	fizetendő Tiszta ar ft	14 60.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. szept. 3.

671.

Verwaltungsrath
der
Dampfschiffahrt-Gesellschaft
des
Oesterreich.-Ungarischen Lloyd.

Triest, am 29. August 1888.

No. 1299.

Mit der gefälligen Zuschrift d.d 25.ten l. Mts. Z. 653, ersuchen der Verwaltungsrath gü mitzutheilen, ob es der Lage gü sein, Semikarten zu Reisen mittelst der Lloyddampfer zu bewilligen, dagegen ist er gerne bereit, für den Professor Herrn Dr Arminius Vámbéry die günstigste Ueberfahrtsgelegenheit von Constantinopel und Varna in die Heimat zu besorgen, dass derselbe bei Benützung des 1ten Platzes den Preis des 3ten und die Verköstigung des 1ten Platzes zu bezahlen haben wird.

Die hiemit begehrten Auskünfte zur Lösung der Legitimationen wurden angeschlossen übersendet

Mit Hochachtung

Zu den löblichen Direction der ung. Akademie
in
Budapest.

N. 198/5.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. szept. 3.

672.

A jegyek Vámbéry Á. r. t. úrnak IX/3

Méltóságos Gyulai Pál osztálytitkar úr
Nagyságos Pesty Frigyes "
Nagyságos Szabó József "

!

Van szerencsém fölkérni, hogy az alább felsorolt akad. tagokról szóló necrologot (:-gokat:) ~~elkészítsen~~ az 1889. Almanach számára elkészíteni s a főtitkári hivatalhoz ~~hó~~ f.évi október 15-ig beküldeni méltóztassék:

a) Szabó Imre l.t.

b) Zsoldos Ignácz r.t.
Fanárky Gedeon l.t.
Danielik János l.t.
Somogyi Károly l.t.
Trefort Ágoston t.t.

c) Arányi Lajos l.t.
Balogh Kálmán r.t.
Halász Géza l.t.

Budapest, 1888. aug. 30.

673

888.

33644. szám.

A cs. és kir. külügyi minisztérium közvetítésével meghívó érkezett ide, a f. évi október hó 2-5-ig Berlinben tartandó hetedik nemzetközi Amerikanisták-congressus-ra, melynek célja földrajzi, - régiségtani - és anthropologiai tekintetből felderíteni Amerikának a felfedezés előtti múltját.

Ezen meghívónak, s a congressus programmjának, egy példányát van szerencsém a tudományos akademiának hivatalos használatra megküldeni.

Budapest, 1888. szeptember hó 1-én.

A minister helyett:

(Verseinovics)

államtitkár.

A magyar tudományos akademiának.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkari hivatal.

Érk. 1888. szept. 4.

675.

INTERNATIONALER AMERIKANISTEN-KONGRESS
BERLIN 1888.

VII. Zusammenkunft,
vom 2. bis 5. Oktober.

Alle Briefe und Mittheilungen sind zu richten an Herrn Dr. HELLMANN
General-Sekretär des Organisations-Komitees
Berlin SW., Königgrätzer-Strasse 120
im Königlichen Museum für Völkerkunde.

BERLIN, im Juni 1888.

Geehrter Herr!

Wir erlauben uns, Ihnen beiliegend das Programm des Organisations-Komitees des internationalen Amerikanisten-Kongresses für das Jahr 1888 zu übersenden, und geben der Hoffnung Ausdruck, dass Sie dem Kongress als Mitglied beitreten und denselben mit Ihrer Gegenwart beehren werden.

Der diesjährige Kongress wird auf den festlichen Charakter, welcher manche der früheren Zusammenkünfte in hervorragender Weise auszeichnete, Verzicht zu leisten und sich im Wesentlichen auf die wissenschaftliche Behandlung der gestellten Aufgaben zu beschränken haben. Alle aber, welche in diesem Sinne mitzuwirken gedenken, können sich herzlichen Empfanges und bereitwilliger Unterstützung ihrer Bestrebungen versichert halten.

Der Vorsitzende des Organisations-Komitees

REISS.

Der General-Sekretär des Organisations-Komitees

HELLMANN.

INTERNAT

Alle Briefe

Be

10 Pfg.

An

den General-Sekretär des Organisations-Komitees

des VII. internationalen Amerikanisten-Kongresses,

Herrn Dr. HELLMANN

BERLIN SW.

Königgrätzer-Strasse 120.

BEITRITTS-ERKLÄRUNG.

VII. INTERNATIONALER AMERIKANISTEN-KONGRESS,

BERLIN 1888.

Der Kongress wird am 2. Oktober 1888 eröffnet werden.

Herr

wohnhaft zu

erklärt, dem Kongress beitreten zu wollen.

Es wird gebeten, dieses Blatt als frankirten Brief zurück zu senden.

Bitte, recht deutlich zu schreiben.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkari hivatal.

Érk. 1888. aug. 16.

642.

PROGRAMM.

Durch Beschluss des im September 1886 zu Turin abgehaltenen internationalen Amerikanisten-Kongresses wurde Berlin zum Sitz der VII. Zusammenkunft bestimmt; dieselbe soll in den Tagen vom 2. bis 5. Oktober 1888 stattfinden.

Der internationale Amerikanisten-Kongress will die auf Amerika bezüglichen Studien fördern, besonders diejenigen, welche sich auf die Zeit vor der Entdeckung der Neuen Welt durch Columbus beziehen; er verfolgt namentlich den Zweck, die persönliche Bekanntschaft der mit diesen Studien beschäftigten Gelehrten zu vermitteln.

Mitglied des Kongresses kann ein Jeder werden, der an dem Fortschritte dieser Studien Antheil nimmt und den auf 10 Mark (12 Francs) festgesetzten Beitrag zahlt.

Die Quittung des Schatzmeisters gilt als Mitgliedskarte; sie berechtigt zum Empfang aller Publikationen des Kongresses.

Die Herren, welche am Kongress Theil zu nehmen wünschen, werden gebeten, so bald als möglich ihren Beitrag dem Schatzmeister, Herrn Generalkonsul W. Schönlank, Berlin SO., Köpnickerstrasse 71, einsenden zu wollen.

Kein Vortrag soll länger als 20 Minuten dauern. Abhandlungen, deren Verlesung mehr als 20 Minuten beanspruchen würde, können in den „Verhandlungen“ zum Abdruck gelangen; daher wird gebeten, in den Sitzungen sich auf einen kurzen, Inhalt und Zweck angebenden Auszug zu beschränken.

Abhandlungen von nicht anwesenden Mitgliedern, auf welche die vorstehenden Bestimmungen Anwendung finden würden, ist eine kurze, zur Verlesung geeignete Inhaltsangabe beizufügen.

Die dem Kongress vorzulegenden Abhandlungen derjenigen Herren, welche nicht in Berlin anwesend sein können, sollten spätestens bis zum 15. September eingesandt werden. Ebenso werden die Herren, welche Vorträge zu halten gedenken, gebeten, bis zum 15. September den Generalsekretär davon zu benachrichtigen, damit das ausführliche Programm der Sitzungen bis zur Eröffnung des Kongresses fertiggestellt werden kann.

Die Herren Vortragenden werden dringend gebeten, ihre Arbeiten nicht abzulesen, sondern in freier Rede den Inhalt kurz mitzutheilen.

Bücher, Manuskripte und andere dem Kongress gewidmete Gegenstände werden Eigenthum der wissenschaftlichen Institute Berlins; über die endgültige Zuweisung solcher Geschenke an einzelne Anstalten entscheidet das Organisations-Komitee nach Schluss der Versammlung.

In Uebereinstimmung mit dem Vorstand der Turiner Versammlung schlägt das Organisations-Komitee die folgenden Gegenstände dem Kongress zur Diskussion vor:

Geographie, Geschichte und Geologie.

1. Ueber den Namen „Amerika“ (Berichterstatter: Herr Cora).

2. Neueste Forschungen über Christoph Columbus, sein Leben und seine Reisen (Berichterstatter: Herr Gelcich).

3. Veröffentlichungen der auf Christoph Columbus und seine Zeit bezüglichen Schriften und Zeichnungen bei Gelegenheit der 400 jährigen Feier der Entdeckung Amerika's (Berichterstatter: Herr Cora).

4. Fahrten nach der Neuen Welt im Anfang des XVI. Jahrhunderts, insbesondere die Reisen der Franzosen (Berichterstatter: Herr Gaffarel).

5. Welche Völkerschaften bewohnten Central-Amerika vor der Einwanderung der Azteken und der anderen nordischen Stämme, und wie enstand das mexikanische Reich?

6. Die Stellung der Huazteken und ihre Beziehung zur Geschichte Mexiko's (Berichterstatter: Herr Seler).

7. Zeitfolge der Barbaren-Einfälle in das alte mexikanische Reich.

8. Vorgeschichte und Wanderungen der Chibchas (Berichterstatter: Herr Uhle).

Archaeologie.

9. Liefern die Architektur und die Artefakte des präcolumbischen Amerika, insbesondere die Stein (Jadeït)- und Thongeräthe, irgend welchen Beweis für eine direkte Verbindung der Alten und Neuen Welt in jener Zeit?

10. Alterthümer aus dem Staate Verakruz (Mexiko) (Berichterstatter: Herr Strebel).

11. Berechtigen die in neuester Zeit in Costa Rica gefundenen Alterthümer zu der Annahme, dass diese von einem Kulturvolke stammen, welches zur Zeit der Eroberung bereits ausgestorben war? (Berichterstatter: Herr Polakowsky und Herr Peralta).

12. Religiöse oder symbolische Bedeutung der verschiedenen Idole, Statuetten und Figuren, welche in den peruanischen Gräbern gefunden werden. Klassifikation der Canopas nach den verschiedenen Typen.

13. Ueber den Gebrauch von Formen bei Herstellung der Thongeräthe in Mexiko und Perú (Berichterstatter: Herr Reiss).

14. Herstellungsart und Ornamentation der gewebten Stoffe im präcolumbischen Amerika (Berichterstatter: Herr Stübel).

15. Altersfolge der peruanischen Baudenkmale.

16. Die Küchenabfälle (Sambaquis) in Brasilien (Berichterstatter: Herr G. H. Müller).

Anthropologie und Ethnographie.

17. Die Lehre von den geographischen Provinzen in ihrer Bedeutung für die Ethnologie des amerikanischen Kontinentes (Berichterstatter: Herr Bastian).

18. Verzeichniss der Völker und Stämme Amerika's vor der Entdeckung und Eroberung. Ethnographische Karte von Nord- und Süd-Amerika.

19. Anthropologische Klassifikation der wilden Stämme des präcolumbischen und des heutigen Amerika. Kraniologischer Atlas. (Berichterstatter: Herr Virchow).

20. Die Frage nach der Einheit oder Vielheit der amerikanischen Eingeborenenrasse geprüft an der Untersuchung ihres Haarwuchses (Berichterstatter: Herr Fritsch).

21. Kann man nach dem heutigen Standpunkt der Kraniologie behaupten, dass die amerikanische Rasse Amerika seit der Quartärzeit (Diluvium) bewohnte und dass die Schädelbildung der alten Bewohner mit derjenigen der heutigen Indianer übereinstimmte? (Berichterstatter: Herr Cora.)

22. Sind wir berechtigt, zu behaupten, dass alle Varietäten der amerikanischen Rasse ihren Ursprung in Amerika genommen haben, und dass sie keine wesentlichen Veränderungen in Folge fremder Einflüsse erfahren haben? (Berichterstatter: Herr Cora).

23. Ueber die künstliche Deformation des Schädels bei den alten Indianerstämmen, im Vergleich mit den bei den Völkern Europa's, Asiens und der Südsee gebräuchlichen Deformationen (Berichterstatter: Herr Virchow).

24. Finden sich bei den Indianerstämmen der Nordwestküste Amerika's Eigenthümlichkeiten, welche auf nähere Beziehungen zu asiatischen Völkerschaften hinweisen? (Berichterstatter: Herr Aurel Krause.)

25. Anthropologie der Bewohner Alt-Mexiko's zur Zeit des Córtez (Berichterstatter: Herr Hartmann).

26. Recht und Sitte im alten Mexiko (Berichterstatter: Herr Grossi).

27. Anthropophagie und Menschenopfer im präcolumbischen Amerika (Berichterstatter Herr Grossi).

28. Leichenverbrennung in Amerika vor und nach der Entdeckung durch Columbus (Berichterstatter: Herr Grossi).

29. Die Hausthier-Rassen im alten Perú (Berichterstatter: Herr Nehring).

30. Die Nutzpflanzen der alten Peruaner (Berichterstatter: Herr Wittmack).

Linguistik und Palaeographie.

31. Die Haupt-Sprachfamilien in den Gebieten des Amazonas und des Orinoko (Berichterstatter: Herr Adam).

32. Linguistik der Stämme des centralen Theiles von Süd-Amerika (Berichterstatter: Herr von den Steinen).

33. Unterschiede, im Wesen und in der Form, zwischen den Sprachen, welche an der Küste und denjenigen, welche im Hochgebirge Perú's gesprochen werden; nahe Beziehungen der ersteren zu den Sprachen Central-Amerika's.

34. Gehören Quichua und Aymará zu ein und derselben Sprachfamilie? (Berichterstatter: Herr Steinthal).

35. Lassen die Idiome der Westküste Amerika's eine grammatikalische Verwandtschaft mit den Sprachen Polynesiens erkennen? (Berichterstatter: Herr Steinthal).

36. Ist die Satzbildung mit Einschaltung und die Incorporation des persönlichen Fürwortes oder des regierten Wortes eine Eigenthümlichkeit der meisten amerikanischen Sprachen?

37. Besteht eine Aehnlichkeit zwischen den chinesischen und den toltekischen Schriftzeichen? (Berichterstatter: Herr Charnay).

Der erste Tag wird der Geschichte der Entdeckung der Neuen Welt, der Geschichte des präcolumbischen Amerika und der Geologie Amerika's, der zweite Tag der Archaeologie, der dritte Tag der Anthropologie und Ethnographie, der vierte Tag der Linguistik und Palaeographie gewidmet sein.

Die Königlichen Museen werden während der Dauer des Kongresses für die Herren Mitglieder geöffnet sein.

Der Herr Generalsekretär wird gern bereit sein, jede gewünschte Auskunft in Bezug auf Hôtels und deren Preise zu geben, sofern die darauf bezüglichen Anfragen vor dem 15. September an ihn gerichtet werden.

Die Herren Mitglieder werden um genaue Angabe ihres Namens, Vornamens und Standes, sowie auch ihrer Adresse, gebeten.

Vom 29. September ab wird das Bureau des Kongresses im Museum für Völkerkunde zu Berlin (SW. Königgrätzerstrasse 120) geöffnet sein.

Alle den Kongress betreffenden Briefe und Zusendungen sind zu richten an Herrn Dr. Hellmann, Generalsekretär des Organisations-Komitees des VII. internationalen Amerikanisten-Kongresses, Berlin SW., Königgrätzerstrasse 120.

DRUCK VON H. S. HERMANN, BERLIN, SILUTH-STR. 8.

ВУК СТЕФАНОВИЋ КАРАЏИЋ

РОЂЕН 23 ОКТОБРА 1787 У ТРШИЋУ

† 26 ЈАНУАРА 1864 У БЕЧУ

Прошле године навршило се сто година од срећнога дана, *26. Октобра 1787. год.*, када је у маленом селу *Тршићу*, у Јадру, угледао света **Вук Стефановић Караџић**.

Живот је **Вуков** добра срећа српска, прави дар Божји српскому народу.

Рођен у време зло и мучно, у дане кад се чињаше да је скоро угашен живот српскога народа, **Вук** је стао на снагу у време јуначко, у дане кад српски народ необичним напорима и прегорењем себе сама показиваше свету да хоће живети, да је снажан и вољан и самом смрћу најбољих синова својих одринути смрт која прећаше народном животу његову.

Ово необично време, пуно славе и великих догађаја, надахнуло је кренку душу **Вукову**, и дало правац дубоком уму његову. **Вук** предузе, да на пољу духовнога рада, тихим али неодољивим оружјем науке, настави, утврди и усаврши добитке стечене за народни живот на бојном пољу.

Кроз пуних педесет година **Вук** је истраживао и објављивао истине о српском језику и српском народу.

Вукова је заслуга, што се бесцено благо српских народних умотворина изнесе на светлост у најчистијем и најлепшем облику. У том послу он је и предњачио и највише урадио, и његов је рад био и остао углед свима другим радницима и у нас и у осталих Словена.

Вукова је заслуга, што се српска књижевност ослободила од несрпске одеће, и што су српска књига, школа и наука у чистом и лепом народном језику добиле најјачу помоћ за свој развитак и напредак.

Вук је највише помогао, да се осећању народне једнине размакну тесне међе племенске и земљишне, и да се дух народни уздигне у свест о целини народној.

Српско је родољубље, хвала Богу, увек загревало српске груди; али се кроз дуго време свијало само на поједине делове српскога народа: тек од великих резултата **Вукова** рада добило је оно своју праву, једру садржину. Што је била само узвишена, скоро необична, мисао славнога Ивана Гундулића, што се огледало у песмама и причама Андрије Качића, *што* се показивало као добри савет ученога Доситија, то **Вуковим** радом поста дело живо и животворно!

Обдарен од Бога умом дубоким и јасним, надахнут духом народним, **Вук Стефановић Караџић** проведе сав свој век у раду, коме су једини покретачи: истина и корист народна.

Тим радом прослави **Вук** и свој народ и себе сама.

Слављениче, који си народ свој прославио, тебе благодарни народ слави и сада и вазда!

Краљевина Србија, поштујући себе, хоће да на свечан начин oда поштовање своме славном сину. Српска Краљевска Влада одлучила је:

Стогодишњица Вука Стефановића Караџића прославиће се о државном трошку нарочитом књижевном светковином у Београду.

Одбор, који је од Владе одликован задатком да се стара о овој светковини, радио је најпре да се светковини **Вукове** стогодишњице придружи и свечан пренос **Вукових** костију из Беча у Београд; али, на жалост, овај Одборов рад није имао успеха, јер је тај пренос био везан за погодбе које се нису могле примити, и још је преговарање о том задржало Одбор, те се светковина морала одложити до сада.

Остављајући да доцније изнесе свој рад, Одбор има част објавити да је, с одобрењем Српске Краљевске Владе, одлучио:

Стогодишњица Вука Стефановића Караџића светковаће се у Београду $^{8}/_{20}$ $^{9}/_{21}$ и $^{10}/_{22}$ Септембра 1888 године.

Главни ред светковине ближи ред ће се објавити пред саму светковину; јесте овај:

Септембра 8. У народном позоришту представљаће се „Апотеоза Вуку Караџићу".

Септембра 9. Пре подне служба Божја и помен **Вуку**, после службе свечан ход к гробници пред Великом Школом, где ће бити прослава. После подне свечан говор о **Вуку** у сали Велике Школе и народна игра и весеље код Споменика Кнеза Михаила. У вече представа у позоришту за позване госте.

Септембра 10. Пре подне свечан скуп у општинској кући. У вече подушје **Вуку**.

У Београду 15 Августа 1888 год.

Повереник,
Анд. Николић

Председник одбора,
М. Ђ. Миличевић

Чланови:

Јован Бошковић, М. Бан, М. Валтровић, Свет. Вуловић, Љуб. Ковачевић, М. П. Шапчанин, Стев. Тодоровић, Кузман Т. Кузмановић, Пера Ђорђевић, Свет. Карапешић, Рад. Миленковић, Милош Цветић, Стеван Курчић.

VOUK STÉPHANOVITCH KARADJITCH

NÉ LE 26 OCTOBRE 1787 A TRCHITCH

† LE 26 JANVIER 1864 A VIENNE

Dans le cours de l'année dernière un siècle s'est écoulé depuis le jour heureux où **Vouk Stéphanovitch Karadjitch** est venu au monde, le 26 octobre 1787, dans le petit village Trchitch.

La vie de Vouk est un bonheur pour les Serbes, un véritable don de Dieu pour la nation.

Né à l'époque sombre et difficile où il semblait que la vie de la nation était sur le point de s'éteindre. Vouk, quand il eut atteint l'âge d'homme, a eu la consolation d'être le témoin de cette époque héroique, alors que le peuple serbe, aux prix d'efforts et de sacrifices surhumaines, a su montrer au monde qu'il voulait vivre, et qu'il était prêt à verser le plus pur de son sang pour lutter victorieusement contre la mort qui menaçait l'existence de la nation.

Cette époque, vraiment extraordinaire, pleine de gloire et des grands événements, a trempé l'âme virile de Vouk et a donné la direction à son esprit profond. Vouk entreprit de fortifier par la plume ce qui était conquis pour la vie nationale au champ de bataille, et de couronner ainsi l'oeuvre des armes par l'oeuvre pacifique, mais invincible, de la science.

Pendant cinquante ans, Vouk, épris des recherches ardues et incessantes, s'est fait l'apôtre de la vérité sur la langue et le peuple serbes.

Le mérite de Vouk est d' avoir mis en lumière le génie de la nation serbe sous ses plus purs et ses plus beaux aspects. Sous ce rapport, son oeuvre est restée et reste encore un chef-d'oeuvre et en même temps un modèle non seulement pour les Serbes, mais encore pour tous les Slaves.

Le mérite de Vouk est d' avoir affranchi et purifié la littérature serbe d' éléments étrangers: grâce à lui, la littérature, l'école et la science ont obtenu dans une langue pure et belle le plus puissant aide pour leur développement et leur progrès.

Vouk avait le plus aidé, en luttant contre les préjugés de frontières et de races, à développer le sentiment de l' unité nationale.

Le patriotisme, Dieu merci, a toujours rechauffé le coeur serbe, mais pendant de longues années le patriotisme était, pour ainsi dire, confiné dans certaines contrées: il n'a trouvé son essor que grâce aux grands résultats de l' oeuvre de Vouk. Ce qui n'était qu'une noble et généreuse pensée chez le glorieux Ivan Goundoulitch, ce qui se reflétait dans les récits d' Andria Katchitch, ce qui se montrait comme un bon conseil de Dosithée — tout cela a pris corps et vie avec Vouk.

Doué de Dieu d'une intelligence profonde et claire, inspiré de l'esprit nationale, Vouk a consacré toute son existence au travail pour la vérité et le bien du peuple.

C'est par ce travail que Vouk a rendu glorieux son peuple et soi même.

Célèbre Vouk, toi qui fus la gloire de ton peuple, le peuple reconnaissant te glorifie à jamais!

Il appartenait au Royaume de Serbie de célébrer solennellement le centenaire de son fils illustre. Le Gouvernement Royal n'a pas manqué à ce devoir de reconnaissance et il a décidé de célébrer le centenaire de Vouk, aux frais de l' Etat, et par une fête litteraire.

Le Comité, chargé d'organiser et de regler le programme de cette solennité, a eu d'abord l'idée de faire coincider les fêtes du centenaire avec la translation à Belgrade des cendres de Vouk; mais malheureusement, ce projet a du être abandonné, son exécution étant subordonnée à certains conditions inacceptables, et les pourparlers engagés à cet égard ont mis le Comité dans la regrettable necessité d'ajourner les fêtes du centenaire.

Le Comité a l'honneur d'annoncer, qu'en vertu d' une autorisation du Gouvernement Royal, *le Centenaire de Vouk sera célébré à Belgrade les* $^{8}/_{20}$, $^{9}/_{21}$ *et* $^{10}/_{22}$ *Septembre 1888.*

Programme des fêtes:

8 Septembre. «Apothéose de Vouk» au théâtre nationale.

9 Septembre. Avant midi: Service à l'Eglise Cathédrale, Requiem Solennel. Après le service, on se rendra en corps devant l'Université, où aura lieu la cerémonie du centenaire. Dans l'après midi: Eloge de Vouk dans la grande Salle de l'Université, danses populaires devant la Statue du Prince Michel. Le soir: Représentation de gala au théâtre.

10 Septembre. Avant midi: Réunion à l'hôtel de ville. Le soir, le banquet.

Belgrade, le 15 Août 1888.

Le secrétaire
And. Nikolitch

Le president du Comité
M. Dj. Militchévitch

Les membres:

Yovane Bochkovitch, M Ban, M.Valtrovitch, Svet.Voulovitch, Lyoub. Kovatchévitch, M. P. Chaptchanine, St. Todorovitch, Kouzmane T. Kouzmanovitch, P. Djordjévitch, Svet. Karapétchitch, Rad. Milenkovitch, M.Zvetitch, Stev. Tchourtchitch

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

1

Érk. 1888. szeptember 5.

676.

La présidence du Comité a l'honneur d'inviter

l'Academie des sciences à Buda-Pest

à la célébration du centenaire de *Vouk Stéphanovitch Karadjitch* qui aura lieu à Belgrade les $^{8}/_{20}$, $^{9}/_{21}$ et $^{10}/_{22}$ septembre 1888.

Belgrade le 15 août 1888

Le secrétaire,

And. Nikolitch

Le président du Comité,

M. Dj. Militchévitch

On est prié de vouloir bien faire part de l'arrivée jusqu'à 3 septembre 1888.

15

Председништво Одбора има част позвати

на свешковину стогодишњице *Вука Стефановића Караџића* која ће бити у Београду $^{8}/_{20}$, $^{9}/_{21}$ и $^{10}/_{22}$ септембра 1888.

У Београду 15 августа 1888

Словођ,

Анд. Николић

Председник одбора,

М. Ђ. Милићевић

За одговор о доласку моли се до 3. септембра 1888.

ОДБОРУ

ЗА СВЕТКОВИНУ ВУКОВЕ СТОГОДИШЊИЦЕ

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА.

БЕОГРАД

Serbie

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Fótitkári hivatal.

Érk. 1888. szept. 5.

677.

BUDAPEST VÁROSA

MEGHIVÓ.

KELEMEN LÁSZLÓ ELSŐ MAGYAR SZINIGAZGATÓ

EMLÉKÉRE

CSANÁD-PALOTÁN ÉS MAKÓN

f. évi szeptember hó 8-án

MÉLTÓSÁGOS KRIVINAI LONOVICS JÓZSEFNÉ HOLLÓSY KORNÉLIA URNŐ VÉDNÖKSÉGE ALATT

RENDEZENDŐ

ÜNNEPÉLYEKRE

T. CZIMET ÉS CSALÁDJÁT TISZTELETTEL MEGHIVJA

A KELEMEN-ÜNNEPÉLYT RENDEZŐ CSANÁDMEGYEI BIZOTTSÁG.

PROGRAMM.

CSANÁD-PALOTÁN.

...kor **Kelemen László** *síremlékének megkoszoruzása.*
...kor ünnepélyes szentmise a róm. kath. egyházban.
... az emlékszobor felavatása: Hymnusz. — Emlékbeszéd. Tartja **Bercsényi** *... színház tagja. — A szobor átadása. — Szózat.*
... órakor indulás Makóra.

MAKÓN.

DÍSZ-ELŐADÁS.

ELSŐ SZAKASZ.

1. *Hymnusz. Kölcsey és Erkeltől.*
2. *Kelemen László életrajza, dr. Váty Bélától. Felolv.* **Bercsényi Béla**, *a nemz. szính. tagja.*
3. *Opera-áriák. Énekli* **Rotter Gizella** *k. a., a m. kir. opera tagja.*

MÁSODIK SZAKASZ.

4. *„Egy kis vihar", jelenet a házaséletből. Irta Dreyfuss. Előadják* **P. Márkus Emília** *urnő és* **Náday Ferencz** *ur, a nemzeti színház tagjai.*
5. *Románce és népdalok. Énekli* **Pálmay Ilka** *urnő, a budapesti népszínház tagja.*
6. *„Két év multán." Vígjáték egy felvonásban. Előadják* **Náday Ferencz** *ur és* **P. Márkus Emília** *urnő, a nemzeti színház tagjai.*

HARMADIK SZAKASZ.

7. *Dics-költemény, dr. Várady Antaltól. Szavalja* **Feleky Miklós** *ur, a színész-egyesület alelnöke.*
8. *Táncok. Lejtik* **Szrkadi Mariska** *és* **Stephánia** *k. a., balletttáncosnők.*
9. *Szózat. Vörösmarty és Egressytől.*

HELYÁRAK:

Páholy 8 frt. Körszék 2 frt. Támlásszék 1 frt 50 kr. Földszint 1 frt. Karzat 50 kr.

Előadás után díszlakoma a kaszinó termében. Egy teríték ára 2 frt.

A résztvevők kéretnek ebbeli szándékukat f. évi szeptember hó 4-ig a rendező-bizottságnál Makón, megyeház, bejelenteni.

Neumann J. Makó.

1893. L

Miltzer Lipót Doctor Urnak!

Vallom becses értesítését mely szerint a Tekintetes-ségtek Miltzer a M. Ludovica Akadémiát Bozsik József ur képviselné s Tekintetes Hegyi és Vilhelm Sigfrid Ernest ur is felvétetett.

Ezennel mindkét Tisztelendő, Hegy Tanárok tudtára adom hogy ünnepélyünk programmját.

Bozsik József ur orvosi Doctorrá avattatik Szeptember hó 17-én jövő 1893-ik évben; Hegyi Ernest ur pedig Szeptember hó 18-án.

Minthogy pedig ünnepélyünk fényét nagyon emelné, ha arra a Magyar Akadémia képviselője lenne ezennel Tisztelőtöket már most is felkérjük hogy Tekintetes Tanárok (az orvosi és természettudományi Karról) ha nem jönne személyesen is minden kétségen felül: méltóztassék az Akadémiát képviseltetni mindkét ünnepélyünkön; hogy Budapesten Szeptember hó 17-én reggel 8-órakor lenni a m. Kir. Államvasutak Központi indóházából.

Ezenkívül megjelölve vagyok Nagyságodnak kegyes tudomására mellett igen tisztelője

Budapesten 1893 évi Szept. hó 6-án

Bársony István
az orv. tudk. egyetem
Központi igazgatója.

Nagyságos Zsolnai Vilmos urnak,
a Magyar Ludovica Akadémia főtitkárának,
Budapesten.

36786/V 1888 szám.

Magy. kir. akadémia
Kamy Sámor u. 1
ház számu lakos

Végzés.

Az 188 8 évi május hó
14 n beadott laküresedési jelentése és
a megtartott helyi szemle folytán a
Lipót városi 764 számu
háza után 1888 -ki II évnegyedre, illetőleg az 188 8 -ki május
hó 1 -től egész 188 8 július
hó 31 -ig járólag, 44 frt 18 kr. ház-
béradót 12,35 old. fov. pótadóval
~~számu lakhelyiség~~
~~után~~ — laküresedés czimén — törültettem.

Ezen törlés a fővárosi ker.
adóhivatal adófőkönyvében lapon
tétel alatt feljegyeztetett.

Midőn ezen határozatról folyamodót értesiteném, egyszersmind figyelmeztetem arra, miszerint a használatlanul és üresen állott házosztálynak ujbóli bérbeadása a kibérléstől számitva 14 nap alatt a bérlőnek és bérösszegnek megjelölése mellett alólirott kir. adófelügyelőnél irásban bejelentendő, minthogy a bejelentésnek elmulasztását az 1868. XXII. t. cz. 27. §-a jövedéki kihágásnak minősiti, mely cselekvény fölött az 1883. XLIV. t. cz. 100. §-a értelmében a kir. törvényszék van hivatva itélni.

Budapesten, 1888 aug. hó 25 n.

Budapest főv. m. kir. adófelügyelőség.

Jancsy

folyamodványa

laküresedés alkalmából kért adó-lejegyzés tárgyában.

A minta.

888 Budapest, Schlesinger Ignácz nyomdája.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. szept. 7.

679.

A főv. kir. adófelügyelőtől.

35786 sz. BUDAPEST SEP. 6 KÉZBESÍTŐ

T. cz.

Magyy. Tudományos Akadémiának urnak

Helyben

Arany János u. 1

Portóköteles.

An die hohe Königliche ungarische
Academie
in Budapest

Obwohl ich den Inhalt, und Sinn Ihrer Zuschrift vom
selben vom 6ten hiesigen Monats, den
Theilung, worüber, Ihnen bloßen, endlichen Willen,
endlichen Entscheidung, in die Kongruenz
Ihrem selben, Schwierigkeiten, Zweifel,
über zu ergehen, Recht nicht fähig bin, und ist
wir ihnen negativ verbleibend, wir sehr wir
Ihnen Gnädigen [redacted] Ihnen
Ihnen, in Ihnen, Ihnen,
endlich wir sehr vom Einschreiben, vorschreiben sind, wir

Haupt- Inschreibungsgesetz, sind: 252, verschrieben durch 7,
I^te = Ihnen, sind Knoten: 2'5990, " " 7,
II^te = " " " 4338400, " " 12,
III^te = Ihnen, sind " 4386672, " " 12
IV^te = Inschreibungsgesetz sind 184,000, " " 5.
Vte = Ihnen Ihnen sind 4. 368,000, Ihnen Theilen =

für zwei nach Ihnen Ihnen, Ihnen Länge- und Ergänzung
zwei sub 7/7; so wir sind Ihnen Hosenbein 4 " 7/7 X zwei
Zwei 7, 49 und 3/7: 52 4/7 sub, Ihnen multiplizirt, so =
sind = — — 368,000, wir ohne; ohne so Ihnen
zwei, 184,000, sub 26/7, verschrieben durch 5, 368,000, zusam-

Aus jedem Kreise, Quadrat, Sechseck, Achteck, Zwölfeck, Vierundzwanzigeck, Zweiundvierzigeck, Achtundvierzigeck, Sechsundneunzigeck, Hundertzweiundneunzigeck, Vierundachtzigeck, Hundertsechsundsechzigeck, Dreihundertzweiundreißigeck, Sechshundertvierundsechzigeck, Tausendzweihundertachtundzwanzigeck, Zweitausendfünfhundertsechsundfünfzigeck, Fünftausendeinhundertzwölfeck, Zehntausendzweihundertvierundzwanzigeck, Zwanzigtausendvierhundertachtundvierzigeck, Neunundvierzigtausendsechshundertsechsundneunzigeck, Achtundneunzigtausendeinhundertzweiundneunzigeck, Hundertsechsundneunzigtausendvierhundertvierundachtzigeck, Dreihundertzweiundreißigtausendsechshundertsechsundsechzigeck, Sechshundertvierundsechzigtausendzweihundertachtundzwanzigeck, Tausendzweihundertachtundzwanzigtausendfünfhundertsechsundfünfzigeck, Zweitausendfünfhundertsechsundfünfzigtausendeinhundertzwölfeck, Fünftausendeinhundertzwölftausendzweihundertvierundzwanzigeck, Zehntausendzweihundertvierundzwanzigtausendvierhundertachtundvierzigeck, Zwanzigtausendvierhundertachtundvierzigtausendsechshundertsechsundneunzigeck, Neunundvierzigtausendsechshundertsechsundneunzigtausendeinhundertzweiundneunzigeck, Achtundneunzigtausendeinhundertzweiundneunzigtausendvierhundertvierundachtzigeck, Hundertsechsundneunzigtausendvierhundertvierundachtzigtausendsechshundertsechsundsechzigeck, Dreihundertzweiundreißigtausendsechshundertsechsundsechzigtausendsechshundertvier

Wo kein ungerechter Verein verabredet,
auch Niemand dazu gezwungen, da wird wenig
Unordnung, da wird jeder seinen Posten
gut besorgen, jeder seine Pflicht erfüllen.
Ich habe mich also, da ich meinen Dienst
als Lehrer in dem Orte, Temes-
Szent András resignirte, um zu einem
ungarischen Orte der Heimath mich zu
vervollkommnen, sowie mir jederzeit
freistand, wieder in meine Dienste als
Lehrer zu treten. — Im Jahre 834 die Aufgaben
eines der Kirchväter der Synode mich
und eine auf 54 [redacted] den Lehrer
demselben anzuvertrauen. —

Im Kurzbrief meiner Resignation
ist folgender Abschnitt der Ursachen be-
stehen, die schon damals in dem
Königreiche Ungarn, wenn die k. k. Majestät
selbe voll verbessert ist, so will Ordnung
nothwendig, wegweisen wo Lehrer dem
Vaterlande bleiben, können sie ihren Dienst als
Lehrer resigniren, um in einem ungari-
schen Orte der Königreiche, wie die mei-
nige, Sorge zu tragen, damit die
gänzlich, sobald sie ungarisch vollkommen
vollkommen, wieder in meine.

Im Auszug
Abschr.

Christoph Kemboger

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. szept. 7.

680.

Schlüssel-Plan-Spiegel

	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
2		11	22	33	44	55	66	77	88	99
4	1	12	23	34	45	56	67	78	89	98
6	2	13	24	35	46	57	68	79	87	97
8	3	14	25	36	47	58	69	76	86	96
10	4	15	26	37	48	59	65	75	85	95
12	5	16	27	38	49	54	64	74	84	94
14	6	17	28	39	43	53	63	73	83	93
16	7	18	29	32	42	52	62	72	82	92
18	8	19	21	31	41	51	61	71	81	91
20	9	10	20	30	40	50	60	70	80	90

magisches Quadrat

Zeichen-System

von

Christoph Nimbsgern

NB: Eine Parthie (Auszug) samt Schlüssel habe wiederholt an die hohe königl. Gesellschaft in London gesendet: Ich bin am Ziel.

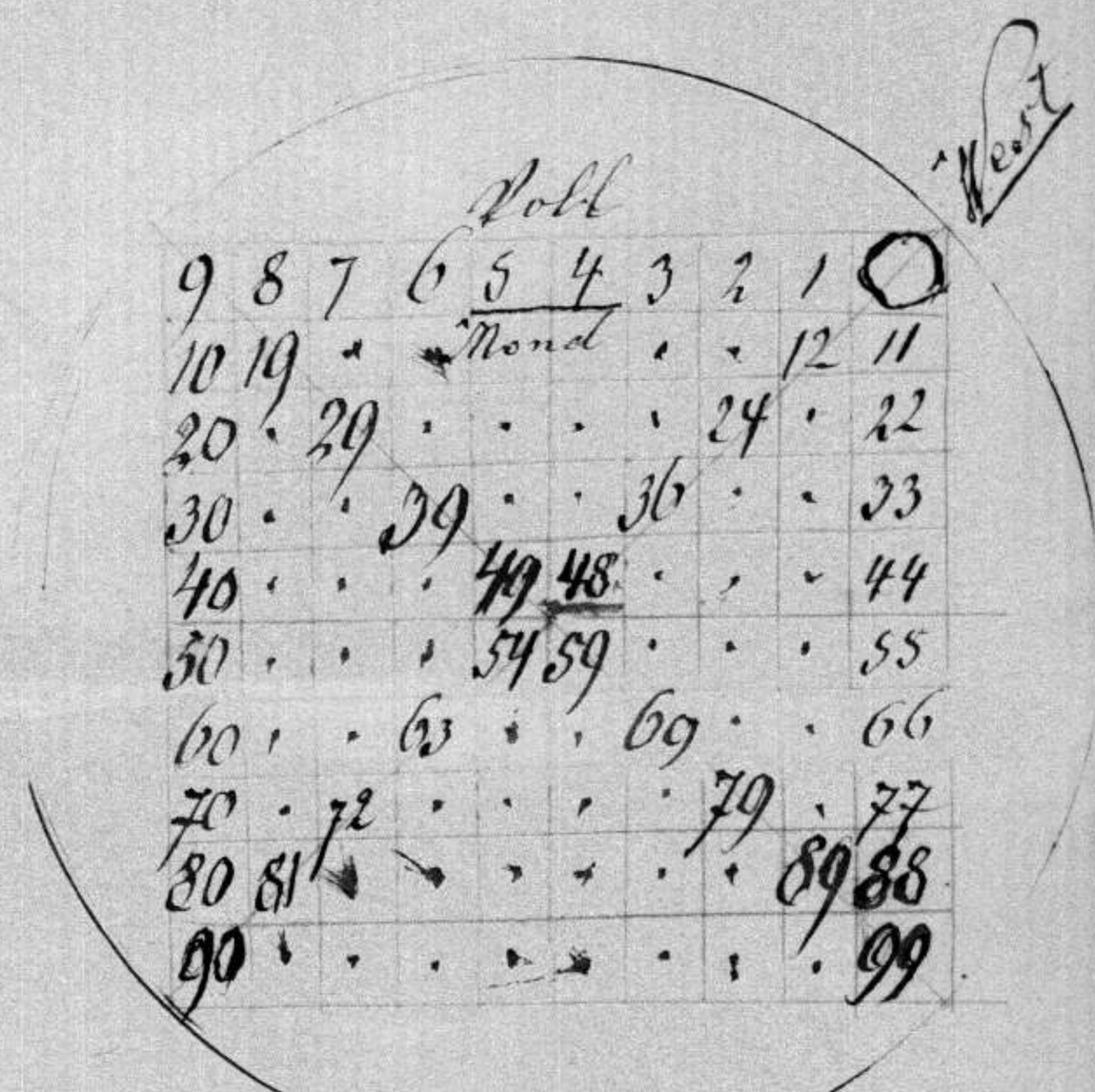

Perpetum mobile

1ste Ebbe und Fluth
1ste Anfang der Ringung der Fluth
Neigung und Senkung

1 = 1, ist 1. folglich 2 mal 1, 2. Aber wo ist das 1/2. Es sind 1, 2 auch 2 ist. Dann ist drin
1 mal 1, ist 1. folglich 2 mal 1, 2. Aber wo ist das 1/2. Es sind 1, 2 auch 2 ist. Dann ist drin
jeneseits die 10 seine abstrahirte Grösse zu 1/2, und umgekehrt die Zehen ein ganzes, wenn objective
folglich in Decimo 2/10 sprenglichen 18, dieser gr Theil Zahl ein 18/36 = 36 auf 10/10 rund
18. = und gilt Dienstag für Tag = Bäsin für Tag = Genugen 360.
= Verneinung 2 in 2. Ding
Sey 2 und 2, 4 ist, so wenig 2 = 2 auch 4 sey, sondern war

99	98	97	96	95	94	93	92	91	90	
88	89	.	.	.	.	.	.	81	80	
77	.	79	.	.	.	.	72	.	70	
66	.	.	69	.	.	.	63	.	60	
55	.	.	.	59	54	.	.	.	50	
44	.	.	.	48	49	.	.	.	40	
33	.	.	36	.	.	39	.	.	30	
22	.	24	.	.	.	.	29	.	20	
11	12	.	.	Neu	.	.	.	19	10	
⊙	1	2	3	4	5	6	7	8	9	

Mond

Dann sind 3 a 10/10 30, und 8 a 8/10 x 64 zusammen 364: um der 4 ein Quadrat, 16, Cubik 64, 00,
und geben 6 a 20, und 5 a 24, per Tag in 365. von den 400, als 40. verblieben 356 nämlich: welche sind die 52 Tage, 56 mehr

Sinn Donnerstag d. 21sten Dec. 1871

d. Mittag.

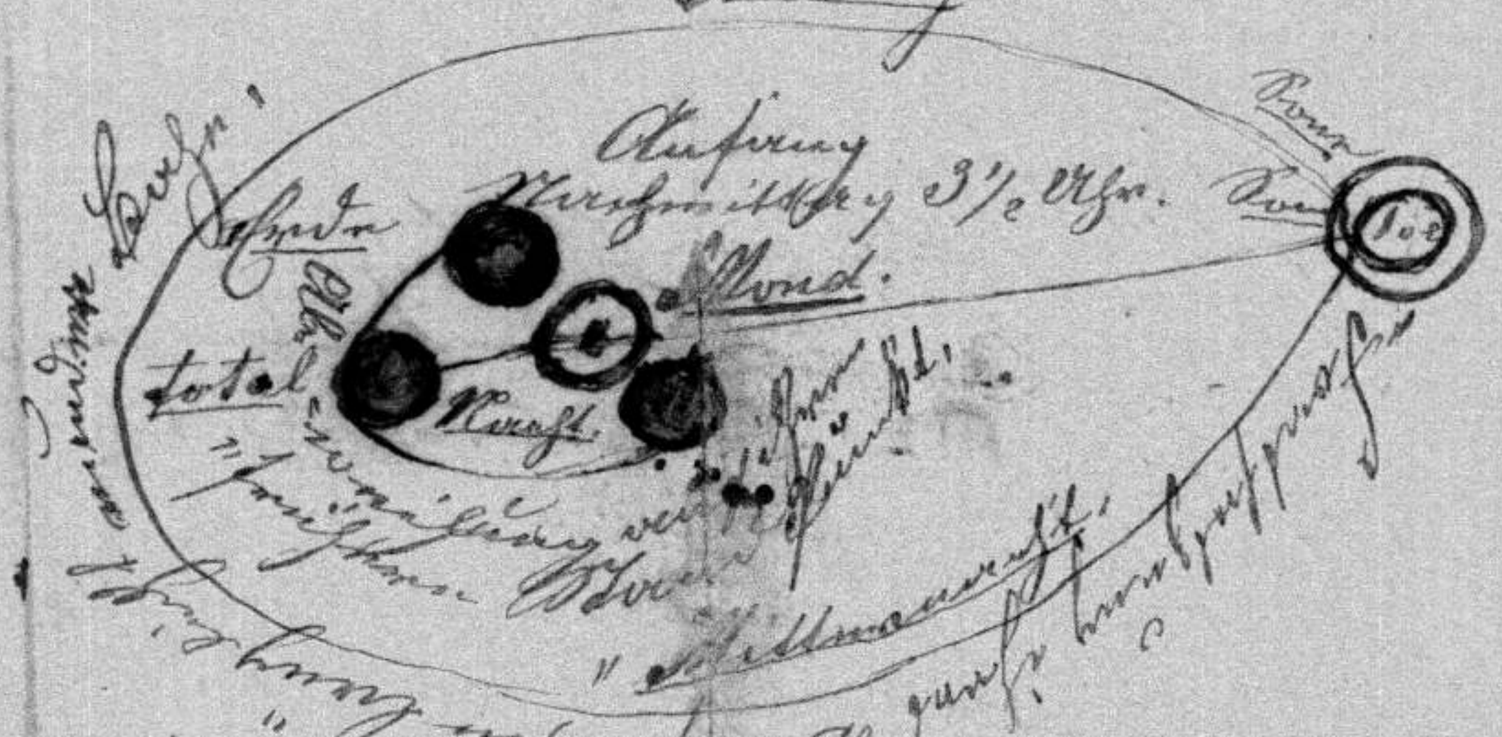

Die Sonne erleuchtet die ganze Erde, und
der Mond erhellt das Feld, Haus und Mond-
schein bildet, so bildet Licht folglich die Endursache
der Entstehung natürlich Sonn und Mond, nach dem Alt Testa-
mentischen Grundsatz des Volkes, wie dasselbe nicht anders
zu erwarten ist, noch erwarten konnten, sondern gehen,
und ihren Lauf fortsetzen müssen. — — —

Freitag d. 22.

Wie wenn das Endziel Mensch so unmöglich wäre;
Wenn Jahr und Tag, uns so nie nicht wäre;
Es fällt da nichts zu Grunde, in der Vergangenheit;
Es folgt Fortschritt Entwicklung, in dem Leben fort,

Auch soll der Tod Endziel nicht so nennen Recht:
Derselbe der Vergangenheit zum Theile gehöret;
Recht verwendet in dem Lebenslauf gegebenen Zeit,
Wenn Jahr und Tag Vergangenheit zum Theile gehöret;
Es folgt der Tod nicht Endziel, sondern Übergang
Wenn Mond durch die Vergangenheit, vollendet Lauf,
Der Tod in ihrem Leben, vollendet Lauf,
Der Mond durch die Vergangenheit, vollendet Lauf,
Wie somit der Tod nicht Endziel, sondern
Zurückkehr zum Anfang, den Endzweck so endlich:

Von wo sie im rauschen, Und Mond weiß:
Leis lauten im Abendwind so zum Teil, wo seinigen sich;
Und zuverlässig so zum Selbsthelfen geneigt:
Allmählich verwundbaren Tagmessers und Durst.

Freiligrath Martin,

Brust zu wogend ein Lenzen Geschwätzen:
Brust die-sanften Herzens;
Und wogend ungestüm von Leuten:
Sind diesen ihnen seinen Ufer,
Von zu-stürzt den Lag-reutzungen;
Denne Hungrigen antylischen sein Lust;
Und wüstem Mongnen-wütet:
Dünnstes Kreuzes Leuchten bringt.

Und so Leib deines rollen Gesängen;
Brust die-sanften Herzens Selber-Tigen;
Brust die selbst-sanften Leben;
Mord-sinn Lag grey Lieder Flein:
Dzumdend wilder Wesen und Blumen;
Selben von zu sein gewälzt;
Und sinn Schoß Dem Leben-Baum:
Dzumdend selbst Lebendig wälzt. —

Dzumdend selbst Lebendig-Tiere =
Dzumdend Lag-Tiere =
Und so wie nicht Sanftmuth =
Selbst-sinnen, göttlichen Geschöpfe;
Die Leiden geschmückt mit Himmlischen Gewalten,
Die zu Leben gewandten Geschöpfe. —
Dzumdend Wesen zu Himmlischen Höhen,
Also auch Die göttlichen Seele!
Gewaltig Leib zu Die auf Erden Schmerz. —
Allen Fremden für Gewaltsch

Rousseau verkündet gerade Frankreich, ein
christliches Volk, für das Sein oder Nichtsein
nicht fähig, ohne falls wenigstens ein Dogma,
dessen Verneinung der Sprengstoff der
von Orleans, Mgr. du Panloup, folgende,
„messen: — Ist es die, wenn ihr sagen wollt,
„sonnen ihr die gewöhnliche Ordnung der ge-
„sellschaftlichen Entwicklung stellt, wenn
„sie gewaltsam das Dogma zwingen die
Unbeweglichkeit will? — Wenn ihr sagen
wollt, ob gibt einen revolutionären Geist
der Papst, welcher einen will, in jedem
Sinn, und immer, alle Zeit, und ob gibt
eine Unbeweglichkeit der Ansichten, der
Sitten und Gesetze: Wir wollen darauf von
Herzen: Nein, es gibt der Unbeweglichkeit der Ansichten, der
Sitten und Gesetze, die ich durch und durch verdamme, die
Schlacht, in dem selben Moment, sondern nur eine
Weise, die ich den christlichen Völkern, nicht gerne
wünschen, wissen oder wollen nie Schaden —
ruft Ob: Ist so was nicht Till Eulenspiegel
Das Mittelgericht dem Fuchs bey Simund: —

Ein

Ein Baum ist gut, wenn er gute Früchte trägt;
ein Lehrer, wenn seine Lehren, seine Worte
gute Werke; Christus mit seinem Kreuze
ein Wunder und Rätsel. Und hat eine Stadt
Ernst, ein Freudenfest: und der weissagende
Held, der Erwählte Gottes. Catholicismus. —

Zweifel.

Von Bischoff von Orleans, und dem Sabel.

Es sprechen die Zweifler, und schmähen mein Lied:
Wie können wir singen, was nimmer geschah?
Was Engländer schlugen, wenn nicht sie die Franzosen?
Ihr wenigen, sprechet, was sagen die Bücher?
Wenn gerechten Kampf und Sieg verheißt uns Gott:
Da stehen die Zahlen des Feindes und unsere Zahl:
Da stehen die Kämpfer, wohlgerüstet und geübt,
Und stehen die Feinde des Rechts, und unsere Sinnen:
Wer fechten will, vollbringen Großes, wir andern Nichts:
Und gewinnen die Schlachten, wir andern Memmen;
Fallende gleich den Saat vergoldnen Ähren:
Wenn dann Engel sich niederlassen auf Schlachtfeldern,
Sammeln Ruhmeskränze vor Gott für Todte und Sieger:
Ihr Retter! sondern Opferlämmer dann Gottes
Sprengt sie Zerstörung, wie Spreu sie vom Winde,
Bleibt, wenn Sturm vorüber, ein Baum, ein Stein.

Pucelle.

5.

Lehnsrecht vom verbesserten Lehen, dem Bischof, dem Bischoff Lehn:

Vom Lehnrecht, dem Eigenthum, und Eigenthum: Recht zum Eigenthum, dem Lehen, vom Lehen recht zum Lehen:

Der Lehnsherr dem Lehnsmann ist Lehn Eigenthum.

Lehnsherr, Lehnsmann, Lehngut, Eigenthumsgut, Lehnsrecht, Eigenthumsrecht, Lehnsmann, Eigenthumsmann.

Der Lehnsherr dem Lehnsmann zu Lehngut.

Der Lehnsherr dem Lehnsmann zu Eigenthum.

Lehnsherr, Lehngut, Lehnsmann,

Eine Erklärung des

Glaubens

Wir unterschriebene

Bischöffe

und Abgeordnete

Bonnoux

Pontil,

Im

Namen Gottes.

Quadratur zu Tonning

1. 1,785 × 900 × 115.
2. 2,3180 × 3330 × 150.
3. 3,7805 × 2290 × 225
4. 12,560 × 12,780 × 266.
5. 19,623 × 19,800 × 175
6. 28,26 × 2835 × 009.
7. 38,4665 × 37,800 × 665
8. 50,240 × 49,200 × 104
9. 63,585 × 62,100 × 1485
10. 78,50 × 76,50 × 200
20. 314,00 × 303,00 1,100
100. 785,000 × 757,500 × 33500

" Tonning

" Tondern.

Vom Hörlbuch 314 Pfennig
100
Für 1, und Diameters 314
mit 46
100 Zirkonig,

4	2	"	38	"	3	
6	3	"	30	3	4	
20	4	1	22	4	4	
"	5	1	14	"	4	
1	6	"	6	"	3	
"	7	1	38	3	Juspiel	
1	8	1	52	"	3	
"	9	"	66	"	3	
1	10	1	80	4		
1	20	1	220	3	4	
1	100	4	1340			

Dieses Fundstück Hörbuch

Evidenz-Prüfung.

„Es ist eine Kugelfläche gegeben,
„die vermöge zweier gegebenen
„Umstände und Bedingungen
„nur einen Kreis
„enthalten soll, dessen Ebene
„von fünf Punkten,
„deren jeder Punkt 5 Minuten
„oder $\frac{1}{12}$ Schuh, in seinem Orte
„für sich bestimmt oder gegeben
„ist, gleichweit entfernt ist.
„Es sollen also gegebene Punkte
„gegeben seyn, welche die
„Diagonalen, und die Radien,
„eines Kugelabschnittes, von 4 bis 6, von 7 bis
„in allen Orten Punkte und Diameters
evident; d. i. der Diameter, 1mal mehr 21, und 60. 2160.

Es sollen angegeben, daß gegebene Punkte

Kürzeste Form einer Ziffernreihe mit gleichem
Durchschnitt 7 25'5900 365'700 etc.

25 276144
3999 3055556. Schluß

Schlüssel

Flur-Figur, Gestaltfigur,
magisches Quadrat,
Lösung,
Ein Lösungsbuch, neuen Triumph
für Offizierschulen und Akademien,
sowie
Kriegsschule Nürnbergern

Ein neues Maß- und Gewichts-System, und Metter-Münzfuß.

Ich finde ab für gut, das Maß, so wie es ist, hier nachgrund, beizubehalten, wo neuen Einheit nach die metrische Metersystem zu gründen; wenn=zum Wohlstand, die Leichtigkeit dabei Einrichtungen, ebenso leicht dem, der Fremdsprache und Verkehrsbücher Diameter. Teilung: Abgüsse oder wenn mehrere Hand.

Vorwort

Es ist mir nicht leicht, mich über den Inhalt
dieses Buches mit einigen Worten zu verbreiten,
da ich das Einleitungswort nicht gerne schreibe.
Es ist mir schwer, die Absicht und
Meinung meiner Arbeit, die Grundsätze
die ich befolgte, die Quellen, die ich benutzte, und
die Ergebnisse, zu denen ich gelangte, kurz
und bündig darzulegen. Es ist mir
peinlich, mich über meine Arbeit, die
mir lieb geworden ist, auszusprechen,
weil ich fürchte, dass mir dabei
leicht der Vorwurf, dass ich
mich selbst lobe, gemacht werden könnte.
Ich will daher nur einige Worte
sagen, die mir nöthig erscheinen,
um den Leser in den Stand zu setzen,
sich ein Urtheil über meine Arbeit
zu bilden, in dem er entscheidet, ob
sie mehr oder weniger Werth hat,
und ob sie
es der Mühe werth war, sie zu lesen.
Ich habe mich bemüht, eine
Sammlung von Beispielen
zu geben, die mir
geeignet scheint, den Anfänger
in den Stand zu setzen, sich
selbst zu helfen, wenn er
auf Schwierigkeiten stösst, die
für mich nicht mehr existiren, die
aber für ihn sehr
unangenehm sind, und
welche
Zeit und Geduld
rauben.

Im Januar 1884.

Der Verfasser.

Englisches Lexikon.

Wenn eine Lehrstellenanzeige eine Abkürzung,
eine Zahl oder eine Maßeinheit enthält,
die nicht jeder kennt, sollte man
sie nicht verwenden. Bei Bewerbungen
auf Stellenanzeigen, die Abkürzungen,
Quadrate, und Hochzahlen enthalten,
wie z. B. m², cm², km², m³, cm³, km³,
sollte man wissen, was diese bedeuten.
Wenn man sich z. B. auf eine Stelle
bewirbt, in der man Rechnungen
schreiben muß, so wird man sicher
auch wissen müssen, was 1 bis 69,
von 1 bis 99, von 1 bis 100 Stück
sind, und wie viele von 1 bis 100
Stück in einem Karton sind, und
wie viele Kartons auf eine Palette
passen. Wenn man sich auf eine
Stelle bewirbt, in der man Rechnungen
schreiben muß, so wird man sicher
auch wissen müssen, was 1 bis 69,
von 1 bis 99, von 1 bis 100 Stück
sind, und wie viele von 1 bis 100
Stück in einem Karton sind, und
wie viele Kartons auf eine Palette
passen. Wenn man sich auf eine
Stelle bewirbt, in der man Rechnungen
schreiben muß, so wird man sicher
auch wissen müssen, was 1 bis 69,
von 1 bis 99, von 1 bis 100 Stück
sind, und wie viele von 1 bis 100
Stück in einem Karton sind, und
wie viele Kartons auf eine Palette
passen. Wenn man sich auf eine
Stelle bewirbt, in der man Rechnungen
schreiben muß, so wird man sicher
auch wissen müssen, was 1 bis 69,
von 1 bis 99, von 1 bis 100 Stück
sind, und wie viele von 1 bis 100
Stück in einem Karton sind, und
wie viele Kartons auf eine Palette
passen.

Diagonale,

Ich habe jetzt die Berechnungszahl 252,
die sich jeder Grundzahl von 1, bis 9,
so oft setzen muß, als meine Benennung
Einheiten übrig behält, und dann
alle Zahlen nimmt, systematisch
Verbindung der Zahlen mit
Grundzahlen, und den Zahlen,
Addition der Zahlen, zu
Subtraction des Zahlen,
Vervielfältigung der Zahlen,
Theilung der Zahlen, und
Ausziehung der Wurzel, und die
Verwandlung gemeiner Brüche, und die
Verwandlung gemeiner Brüche in Decimal-
brüche, und die Verwandlung der Decimal-
brüche in gemeine Brüche, und
Regel de Tri, und die Regel
de Tri verkehrt, und
Regel de Tri zusammengesetzt, und die
Regel de Tri gesellschaftlich.

plus = 45

Einer = Grundzahl 1, $\frac{252}{700}$, Durchmesser die 1, mal 1, mal 1, Summe mal
0, und 4, mal 5, und 5 und 2, zusammen 252. 5
Diesen Umfang durch 7, in 35, 7 in 42, und
0, = 360; welches den Inhalt des Cirkels
gibt 7/252/360. Setzen wir Einen Grad
weniger $\frac{42}{}$ zusammen zu selben mit sich, dergleichen Summe
so vielfachen Modulstab einen nimmt, und zwar
die 7 mal Diameters 3/7 das ist Summe und Länge
Breite und Höhe je 7/7, 7: L. 7 mal 7, = 49. und 3/7
mal 52, dann 3/7 nehmen eine dimension von
jeden einen Ausdehnung von 4/70 so Polyeck —
52-7 mal und 4/70 1 368. das ist, 36 a 16/10 oder 160. und
8 a 8/10 oder 80/100: für die Einschreibung des Kegelstabs.

Ignatius Burgstal.

Zweites Capitel.

Von der Eintheilung des Dreyecks,

I. Einen Winkel betreffend.

a, In Zehn- und Katheten, deren je 10 gleichen Zehn, enthalten.

b, In Zehn der Diagonallinie, deren ebenfalls 10 gleichen Zehn, gegenüber jenen der Katheten kommen, so fort.

Demnach sind 10 Zehn der Diagonallinie so viele Zehn als 7 der Katheten, welche jenen der Katheten gleich sind. Demnach sind 10 Zehn der Diagonallinie, so viele als 7 der Katheten, und 7 der Katheten, so viele als $\frac{10}{7}$ der Diagonallinie, so viele als $\frac{7}{10}$ gleich sind.

Demnach sind 25, und Diagonalgrößen, 360 der Katheten gleich, folglich 10, oder und $14\frac{2}{7}$ gleich 10 der Diagonallinie, die jenen Abtheilungen, von 10, auf $14\frac{2}{7}$ gleich sind.

Demnach ist die Vermehrung der Verminderung der Katheten, und seine Abtheilungen jenen der Diagonallinie, und ihren Abtheilungen gleich.

Demnach ist die Verminderung der Vermehrung der Katheten, und seine Abtheilungen jenen der Diagonallinie, und ihren Abtheilungen gleich.

Demnach ist die Vermehrung der Katheten, und seine Abtheilungen jenen der Diagonallinie, und ihren Abtheilungen gleich.

Demnach ist die Verminder

c, in Worten: eine Minute, d, in Worten: eine Zeit-
minute, a und b, und c, d, und c, e,
und so die übrigen Minuten, welche den 360 Grade
theilen, und so bleibt denn der Umfang
a, b, und a, f, mit den Linien Bögen c, f, und
dem, der Zahl der Eintheilungen nach Personen von
365, 5, 56, $\frac{0}{11}$ und 368 unbilden sind. –

Und sind für die Eintheilung, und
die Größe des Umfanges in 252 und 10 den
Linien Bögen, den 14 ungleichen mit denen, und
denen Radien, denen die Sonnen in
$1\frac{2}{7}$, folglich 10 und 14 und $1\frac{2}{7}$: 252 X und dem selb-
ungefähr in 5 Minuten, und 5, 25 und $1\frac{2}{7}$ macht
$26\frac{2}{7}$, dieser, zu 7. und 184, gestellt dann 5, 368.
Hinzugethan, 360 und 8: 360! und 8 dann 8, 64.!

Diese sie nach den Eintheilungen und Stunden und Minu-
ten zu 26 zu Tag, 1280, und 64 folglich, 5 Tag, 5 Stund
und 5 Minuten, a 24 Stund zu Tag, der Stund a 60
Minuten, 1 Stett, 50, und nehmlich der Minute a $\frac{60}{60}$
Sind sich die Tag in folgender Eintheilung theilen:

Ein Tag a	36	Stund,	1	Stund		45	Minut
" "	32	"	1	"		50	"
" "	28	"	1	"		60	"
" "	24	"	1	"		72	"
" "	20	"	1	"		84	"
" "	16	"	1	"		120	"
" "	12	"	1	"		180	"
" "	08	"	1	"		360	"
" "	04	"	1	"			

Denen Radien 90 unter gleichen Stunden ist.

$\frac{0}{10}$ Die Quint; $\frac{2}{10}$ die Quart, $\frac{4}{10}$ die Terz;
$\frac{6}{10}$ die Secund; $\frac{8}{10}$; $\frac{10}{10}$ und $\frac{22}{10}$ zu 1 Tag
zu $\frac{1}{10}$ zu 2 Stund und 36 Tag 5, 25 Min.

Unsers Bezirks,

Dritter Versuch.

Von dem Verhältniß des Peripherie eines Cirkels zum Diameter, und Berechnung der Quadratur des Zirkels.

Der Umfang eines Cirkels so nahe, als möglich mit der mathematischen Genauigkeit zu finden, ist ein Problem, welches schon viele Jahrhunderte, selbst durch Archimedes, vergeblich versucht worden, ohne eine Auflösung, oder Berechnung der Quadratur des Zirkels, zu finden. Der Umfang eines Cirkels so nahe, als möglich mit dem Diameter, so wie 7 zu 22, oder wie 113 zu 355, oder wie 1 zu 3, 1416, oder wie 1 zu 3, 14159265358979323846264338327950288419716939937510 zu finden, ist eine Aufgabe, welche ich durch folgende Berechnung gefunden habe.

Der Umfang eines Cirkels, dessen Diameter = 1000 ist, ist = 3060 : 1000, und so ist der Umfang eines Cirkels, dessen Diameter = 1 ist, = 3060 : 1000. Der Umfang eines Cirkels, dessen Diameter = 2 ist, = 6120 : 1000, und so fort durch alle ganze Diameters, und ihre Vervielfachungen und Brüche, die Größe des Umfangs eines Cirkels, durch Multiplication, die Größe des Diameters, mit 3060 : 1000, oder mit 3, 060 gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit 326 : 1000, oder mit 0, 326 gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{45^{\circ}}{2052 : 700}$ oder mit $\frac{45^{\circ}}{2, 052}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{1908}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{1, 908}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{1, 91}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{1, 9}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 1111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111111}$ gefunden. Die Größe des Diameters, durch Multiplication, die Größe des Umfangs, mit $\frac{60}{2, 11111

Die Centrum Linien stehen mit den angrenzenden Winkeln in dem Verhältniß, wie selbe, und die der Eintheilung seiner Grade.

Einem $3 \circ \frac{12}{10} \times \frac{36}{10}$: Grad $\circ \frac{10}{10} \times \frac{360}{100}$: Secunden $8 \circ \frac{80}{100} \times$ $\frac{6400}{1000}$: X Theilen eines Grades, wie folgt die Berechnung, wenn 10, die Linien Basis, 19, die Radien $1\frac{2}{7}$ die 0, oder den Centrum sind, 10, und 14 und $1\frac{2}{7} \times 252$: dieses gibt 7 und $0 = 360$: dem Winkel 0056, der gegeben: Spitzen: von $\frac{a}{5}$ und $\frac{b}{6}$. gegeben 7. gleichen der $\frac{8}{10}$ ist 360 und 8: 368: dieses ein Quadrat, als 8 mal 8: $64 =$ 3664: Nun haben wir gefunden $3 \circ 12 = \frac{36}{10}$ od. $\frac{360}{100}$ so sind 100 = bis 24 Minuten: die Zeit: der Zeigen $\frac{6}{100}$ oder $\frac{60}{1000}$. so 20 Stund à Zeitzeiger messen, Solglich der 6 Zeit a 20 Stund, sind 5 Zeit a 24 und Dieses $\frac{400}{1000}$, haben wir Abzug des Quadrats 44 356 Minuten, die 5 Stund 56 Minuten Secund und: Es ist 3656 der Grad gefunden, und dieses sind 6 Uhr haben wir $\frac{600}{44}$ das Quadrat abzuziehen $\frac{44}{556}$. so bleibt uns der selbe nach dem Tage, haben nach den Umständen des Kreises, und Minuten und Minuten in 365, 5, 56; als Tage, Stund-en, und Minuten, in einem Jahr, dem Secund, als Resultat der Abdrehung einer Linie, wie wir a und b - durch die 0, wo durch den

Kreis
Umfang.

Division

I, Linien sind 960 Fuß a $\frac{12}{10}$ × a, 24 Punkt per Fuß

II, Fuß a $\frac{10}{10}$ × 120 Punkten = 67 Fuß, welches =

sodann 24 Punkt per Fuß, 5 Fuß ergeben

III, 1681 Punkte a 50 Punkten, macht 400, Punkten

Linien 16 Fuß 4 Punkte, Quadrat Linien Basis

und dann 4 Punkte Höhe, die Quadrates =

40 positionen, jedwedes, mit Ergänzung $\frac{0}{10}$ $\frac{2/10}{10+}$

2/10 : ebenso die Winkel, je neu selben mit „1"

folglich 2 Fuß neun Linien 6, und 2 Fuß drei

Punkte selbe, folglich Fuß, 40 in 40,

sind 4 in 2 neun Punkten, gesetzt: 44,

den Rest übrig behalten, nächst neun 44,

sondern neun 64 gesetzt, und zwei: 40 gesetzt

Katheten, und, 2 Fuß Diagonallinie, Linie

Basis, durch den Kreis, und 14 7/7 Punkte,

selben, 12 Fuß Grundes, folglich, 24 Fuß Quadrats =

tung die Ränder zieht. — Nun sind 40, drei

Katheten, sind 24 Fuß Linie Basis, 64, und

drei Diagonalen, Grundlinien. — und

so viel drei Kreis, durch drei Kubis in 4

mündig 4 mal 4, 16 × mit 4 mal 16, 64, Punkte

sind in einer Umbeugung, nämlich Quadrat

und Kubus, 128, darunter der 2 Fuß, 5 Punkte,

mit 56, Minuten, der Fußschelb Linie für Grad

Umbeugung nach Linie, Ursprung mit Tafel zeigt

den Punkt nicht mit dem Grad, also auf die Secund.

in der Linie des Grads, Ursprung drei für die Minderung

der Winkel, sonst Linie Basis, 2/7, Abbeugung 4/70.

Fünftes Capitel.

Von dem Schlüssel im allgemeinen, und von dem Violinschlüssel,

Der Schlüssel, die Noten ihrer eigentlichen Richtigkeit, d. i. auf eben die Art zu benennen, wie sie in der vorgeschriebenen Tonordnung, perpetuum mobile, ihre Tonstufe, Fig: I, II, III, IV, V, VI, VII, selbsten, d. i. durch sich selbst, oder ohne Hülfe eines andern Zeichen, d. i. 45, die Noten, 10 St. Ruh, die Pausen, welche sich auf eben benannten Noten, oder St. Ruh, die Pausen, Sk, Sud, West, und Nord, wie sie selbsten sonst benennet, und ist wie Pythagoras, mit Recht sagte, daß wenige Leute, somit ohne dieselben kein Lied, so gar kein Tonstück, so gar kein Tonstückchen ohne Noten, noch Pausen, — ohne Noten nicht denkbar, noch möglich, weil sich die Noten, oder so gar die Tonstücke, ohne Pausen, nicht absingen, abspielen, und ausführen lassen, so wenig als ein Leib, und Mensch, wie nicht so gleich = = Leben, oder Leib und Seele benennete Leute = = sonst ohne einen Leib, und ohne so wenig = = ohne ihren Leib, weil sie sich auf solche Weise,

also

Reflexion

Von einigen Erscheinungen, welche den Lauf der Lichtstrahlen betreffen.

Wenn ein concentrirter Lichtstrahl, der durch eine Oeffnung in das Innere eines Zimmers fällt, auf einen Körper trifft, so wird er von diesem zurückgeworfen, und zwar nach einer Richtung, welche mit der Richtung, in welcher er auffiel, einen Winkel macht, der dem Einfallswinkel gleich ist. Diese Zurückwerfung des Lichtes heißt Reflexion, und der Strahl, welcher zurückgeworfen wird, heißt der reflectirte Strahl. Die Ebene, welche durch den einfallenden und reflectirten Strahl gelegt wird, heißt die Reflexionsebene, und der Winkel, welchen der einfallende Strahl mit der Reflexionsebene macht, heißt der Einfallswinkel, der Winkel aber, welchen der reflectirte Strahl mit der Reflexionsebene macht, heißt der Reflexionswinkel. Diese Winkel sind einander gleich, wie man sich durch Versuche mit einem magischen Spiegel überzeugen kann. Ein solcher magischer Spiegel ist nämlich ein Aggregat von vielen kleinen magischen Spiegeln, deren jeder einzelne die Eigenschaft hat, daß das Bild, welches durch die Reflexion eines Lichtstrahles auf ihn entsteht, durch keine andere Reflexion mehr gesehen werden kann, als durch diejenige, welche in dem Winkel, der dem Einfallswinkel gleich ist, zurückgeworfen wird. Da nun jeder einzelne Spiegel eine Fläche von mehreren Quadratzollen hat, und da diese einzelnen Spiegel nicht parallel mit sich selbst angebracht sind, so wird durch die Reflexion eines concentrirten Lichtstrahles ein Bild gebildet, welches aus vielen nebeneinander stehenden Bildern, die dem Bilde, welches durch die Reflexion eines Lichtstrahles in dem Winkel, der dem Einfallswinkel gleich ist, zurückgeworfen wird, gleich sind, besteht. Diese Bilder sind aber nicht mehr scharf begrenzt, sondern verschwimmen in einander, und geben eine undeutliche Darstellung des Gegenstandes, von welchem der concentrirte Lichtstrahl ausgeht. Wenn nun viele solche Bilder, welche nicht mehr scharf begrenzt sind, sich übereinander lagern, so wird dadurch eine Verdunklung hervorgebracht, welche um so größer ist, je größer die Anzahl der Bilder ist, welche sich übereinander lagern. Diese Verdunklung ist es, welche uns die Gegenstände, von welchen die Lichtstrahlen ausgehen, undeutlich erscheinen läßt.

Wenn ein Lichtstrahl auf einen Körper trifft, so wird er von diesem zurückgeworfen, und zwar nach einer Richtung, welche mit der Richtung, in welcher er auffiel, einen Winkel macht, der dem Einfallswinkel gleich ist. Diese Zurückwerfung des Lichtes heißt Reflexion, und der Strahl, welcher zurückgeworfen wird, heißt der reflectirte Strahl. Die Ebene, welche durch den einfallenden und reflectirten Strahl gelegt wird, heißt die Reflexionsebene, und der Winkel, welchen der einfallende Strahl mit der Reflexionsebene macht, heißt der Einfallswinkel, der Winkel aber, welchen der reflectirte Strahl mit der Reflexionsebene macht, heißt der Reflexionswinkel. Diese Winkel sind einander gleich, wie man sich durch Versuche mit einem magischen Spiegel überzeugen kann. Ein solcher magischer Spiegel ist nämlich ein Aggregat von vielen kleinen magischen Spiegeln, deren jeder einzelne die Eigenschaft hat, daß das Bild, welches durch die Reflexion eines Lichtstrahles auf ihn entsteht, durch keine andere Reflexion mehr gesehen werden kann, als durch diejenige, welche in dem Winkel, der dem Einfallswinkel gleich ist, zurückgeworfen wird. Da nun jeder einzelne Spiegel eine Fläche von mehreren Quadratzollen hat, und da diese einzelnen Spiegel nicht parallel mit sich selbst angebracht sind, so wird durch die Reflexion eines concentrirten Lichtstrahles ein Bild gebildet, welches aus vielen nebeneinander stehenden Bildern, die dem Bilde, welches durch die Reflexion eines Lichtstrahles in dem Winkel, der dem Einfallswinkel gleich ist, zurückgeworfen wird, gleich sind, besteht. Diese Bilder sind aber nicht mehr scharf begrenzt, sondern verschwimmen in einander, und geben eine undeutliche Darstellung des Gegenstandes, von welchem der concentrirte Lichtstrahl ausgeht. Wenn nun viele solche Bilder, welche nicht mehr scharf begrenzt sind, sich übereinander lagern, so wird dadurch eine Verdunklung hervorgebracht, welche um so größer ist, je größer die Anzahl der Bilder ist, welche sich übereinander lagern. Diese Verdunklung ist es, welche uns die Gegenstände, von welchen die Lichtstrahlen ausgehen, undeutlich erscheinen läßt.

O Herr nächst dem Berufe frei, die Art
der Bewegung, und das Verhältniß der Power
zu bestimmen, ist Verfügen nun dies Bestimmen
mit Ausnahme des 21ten Capitel kommt.
Der zehnte Lehrsatz Bewegung, Ruhe, der Power
sich dennoch mechanisch muß Bewegung
müsse, Körper sind Augenblicke sind, der
zu messen Entfernung Anfangspunkt, und
sich dennoch soll; also:

Nun in einem Block seiner Power,
in Warren nicht:
Denn in denen kommt, das Gnädige=
Licht!

Ist vollbracht das Werk der Hexen!
Das Heilige in seinem Geheimnis,
Die Quintessenz, das Gnädige finden:
Im Himmel selbst wie auf Erden.
Nicht Lumpen Saphir, Goldsmaragde;
Marmor, Granit, und Edelsteinen,
Entbehrlichkeit, Unsicht und Reine.
Nicht ein Unglück, drei zwei Bau Blocke,
Das Blockheit Heiligen Gnädigen;
Auferstehung, und Lebenslicht, Stärke.
Das Gnädige Reichsheil, Anbetungswürden
Verkündigung Weisheit der Gnaden,
Die ist Gott, der allgewaltsamen,
Der sich gnädig, in seinem Worten;
Und will, daß wir, alle der Allmächtigen!
Erbarmt, und segnend werde. —

Zweifel
über Verjährung,
der Berufung nach Civilsachen betreffend.

Civilsenat VI. B.
Aufgefunden und Beschlossen, wie folgt:

Sache
Zu Recht:

Dass die Berufung des Beklagten, gegen das Urtheil des Bezirksgerichts Wien vom 16. Juni 1870, Z. 36, wegen Verjährung, verworfen

Begründung:

Die Berufung, und Klage, dem Grunde nach

Anspruch

Fünf Jahre, und 8 Monate, der ohne Schuld,
der Beklagten, und 6 Monaten Schuld,
der richtigen Berufung, dennoch nicht

Urtheil.

Die Berufung, und Klage, und 8 Monaten

Entscheidungsgründe:

Beklagte Pfunde sollen ein Pfund sein,
Einen Morgen von neun Pfund.

Zweifel.

Ich wollte ihr Pfund gegeben:
Und das nicht der Engländer Gurken:
Der mir die Verfassung gegen Pfandung:
Und wird gehen, nämlich, und nun

Denn ich lasse mich durch nicht abhalten:
Und Männer mit Gabel, Spitzen und Barten:

Zu

Du musst ihn zum höchsten Ziel
erheben für dein Wohl nicht zu
viel.

Du sollst nicht Mord begehen;

Nur wie wenigen Leuten mit dem Messer,
dem Gerichte Rede, Lüge und Diebstahl:
Und gegen niemand, dem du sollst günstig sein.

Du sollst nicht Ehebruch, sinnlos zu Genüge.
Denn wir können nur nach den Sinnen.
Der Gott gnädig war genommen Fleischwerdung:
Geschlechten Lust, nicht gegen niemand Leid.

Du sollst nicht stehlen, in gewissen Fällen,
Sind wir der Natur dem Recht,
Vom Entsagung durch Unrecht dem
Leid.

Ein Kilo in gewissen Fällen, Waren
und Werke.

Du sollst falsch Zeugnis reden, noch Wort
Zeugnis und Gewicht, denn gewissen Sinnen
= gen ist Allgemeingut bei der Wahrheit Salomon, II, 22,

Auch ist sein Leben mein Grund, dass du
seinem Ehebruch, und sittlichen Anmerkung
nicht Sünden zu Lasten gelegt ist, wenn
die Ehebrecher Grund Glück genommen ist,

und

und seinem Lebensbeschreiber mehrere
Jahre, welche Freunde ihn gezwungen, wider seine
meinung seinen Namen, seine Feinde, seine Feindschaft
seine Lehre und seine Anhänger, und seine Freunde,
und seine Jünger mit seinem Leben zu schützen, als
diejenigen sind, welche Christum und Gottes Feinde.

Ich bringe dasselbe in Erinnerung
mit meinem Schlüssel, Zeichnung, Tinte und
Lineal so wie seine Zeichnung und Tinte und
Feder, zur Erinnerung seiner Kleidung und
Gestalt seine Reise bis zu seiner Abschiedung und Geburt.
Ferner seine Erhebung der Frau Gemahl,
und Herr Bruder, und
seinem Gallolz a 20 Pfund, die dreimonat-
lichen, zum 1 Lib 5, zu 10 Gallolz, 24/100 Gram
einmal, dann zum 5 Lib 12, zu neunzehnmal
Gallolz 14/10, Folglich 9 8/10 Linie, und 10 2/10 Dort,
zusammen 20 Gramen, und zum dritten zu 2 Gram
zusammen gesetzt, das Gallolz Centum. Nun
wiegt ein neuntes Pfund 30 Gallolz, Folglich 20 mal
30, 600 Gran, oder ein Gallon Kilo, mit gerungen
1200, gesetzt in 1000, Gran Kellgewicht Linie, darein
600, Gran 500 Gran oder ein neuntes Pfund.
Nach dem Münzfuß sind diese Schillinge, und
der Münze des Pfund des Goldes ausgeschlagen, aus
demselben Gewichte, zu 6/10, 12/10 600/500 1206/1000 u. s. w.
verstanden, in dem Pfunde des Gewichtes selber zugesetzt,
oder, der Münze Fuß des Gewichtes mild zugenommen werden,

Die Frage ist, wie viel, wenn 5 Pfd. Gewicht
verloren haben, ein ganzes, neues, vollständiges Pfund ist? und gewogen in neuem
neuem Pfund à 500 ist dann 5 Pfd. Gewicht, oder auf
100 Pfund von 500 verjüngt, macht bei 400:
will nun wissen,
wie viel Pfund sind, so 5 Pfd. sind, sind 400 in
der 100: 400 / 100 / 25, dann ist Percent
10 / 20
nämlich finden wir Pfund, so
die, 10, 100 und 1000, in 10 ist der 5 Pfd. 2
in 100 20/100: in 1000 200/100: und so in jedem gemeinen
nunmehr Aufsatz: der Weg Gewichtes Verjüngung
sein Lösung zum Gewichtsrechnen kommt: Der Weg
muß Klingen, für das jedem Goldwerth
mit neuem 5 Pfd. und anstatt dessen
Vollständig mit in 2/10 der 5 Pfd. Gewichts weg-
nun in ungerechneten Verhältnis 2/10 der
Gewichts der Waage Gleichen, sein soll in
Verbindung mit dem Gewichte, Lasse ab
nicht so wir durch der Waage zum Wiegen
als Gelds mitnehmen, Sein Empfindet der
selbe den Werth des Gelds: wissen die
Waage oder den Werth: oder zweifelt des
Gewichts ab zeigt, so dessen sich zu bedienen.
Klug und Augenscheinlich misshandelt, wofern dem
Gewissen Bürger, und Polizey Comm, y

und so bedingt, oder unbedingt nicht jede
Arbeit, wie Bewegung der Finger oder Handgelenke
Handreichung, doch oftmals Hauptfall so der Kopf,
oder Gesichtes oder ungestörten Aufmerksamkeit, so
in welcher Kategorie der Arbeit zugehörig. —
Anstrengung der Aufmerksamkeit, Denken zum Beispiel, Rechnen,
Lesen der Gedanken gehören, Verhältnis Arbeit, Ort
und Arbeitsgenossenschaft, Gehalt, Kategorie,
Bedingt oder unbedingt, Selbst, der Schreiben
Zeichnen, und Buchführung Wissenschaft, zeigt
also wie Rechnen, oder wie nicht Bedingung der
Vorstellung Gottes, Geben, und Nehmen derselben,
Arbeitung und Bedingung; Unabhängigkeit —
von körperlich, Willens und Handlung, Mensch
der Gottheit, für Allmacht, Vollkommenheit.
ein Verhältnis Fügung, wer sein, $\frac{12}{10}$ Zoll Volk 20 gram
geprüft in $\frac{10}{10}$ und $16\frac{2}{3}$ gram, plus $3\frac{1}{3}$, zusammen 20 "

2) Der Mensch soweit der Kinder verstehen,
Der sie sich selbständig Arbeit gehen;
Damit vorwärts, und zu Gott.

Das Kind 12, der sein zum Brot:
Zum Gehorsam, der Kind geschieht,
Durch seine Lehrer Fügung Brot.

3) Der Knabe bleibt, nicht Bedingung
Ob der Ablösung, und Verbindung;
Gebunden an den zu den nächsten Gott.

Wird einem metter-Münz-fuß be-
stellt, so theilt sich demselben in folgenden
Münzen das Gewichts- und Gehalt;
in Thalern, Groschen und Denaren:

ein Thaler a 100 Groschen, ein Gewicht, 1/20 gram
1/2 " " 50 " " " = 060 "
1/4 " " 25 " " " = 030 "
1/8 " " 12 1/2 " " " = 015 "
ein Groschen a 10 Denaren " " = 12/10 "
ein Denar " 12/100 Groschen " " = 120/100 "
1/10 eines " 1/100 " " " = 1200/1000 "
ein Thaler a 1000, " " " "

Hier ist das Verhältniß des Gewichts
so wie der Münze und dem Münzfuße,
wie einem Kilogram, nun, 1200 =
= 200 gram, in der Münze, und zwar: in ei-
nem Thaler a 100 groschen, 20 gram; in ei-
nem Groschen a 10 Denar 2/10 gram, und
in einem Thaler a 1000 groschen, 200 gram,
so wie nachgehends verlassen wird. Das Gewicht
Gewichtes, wird der Redaktion, nun
1200 gran, auf 1000, heißen, wiederum
Gulden, eine Thaler, nicht 1000, sondern
1200 bleiben müßen, wie solche der Münz-
fuß setzen nachgehends sind, und hier-

Bz

5te Theil nimb Lothbild, als Gewinn ab-
gehen, und verbleiben 20/20 Loth 70 Gran
Speisesalz: 1 Lth. = 10 Loth 700 Gran
Speisesalz 8500 gr: Eine Probe der Reinigung
ergab 5 Theile 95 Gran
Verlust 5 Theile 95 Gran
119 Gran oder 1 Theil 19 Gran sind 1 Loth
Verlust, mit Abzug 95: 4,76 Gran gegen
1 Theil, so 476/1 1025 Gran, —
Reinigung nicht so
12 Loth, 2 Quintchen 2380
10 Loth 2380
12 Loth enthalten 10 Unzen
8 Pfund in 200/025.
Gewinn, gleichen als Verbrechen gegen
Gesetz und Recht; Denn wir wünschen nur Mittel
der Theil die Gerechtigkeit dieser Liebe durch unsere
der Anderen dieser Absicht, der Verbrechen
Theil verbrechen, von denen dieser Liebe
Freiheit, und der Verbrechen denselben, gänzl
Freiheit, so wir dem Gemeinschaft
Leben und der gegenseitigen, also auch
Gewinn
wir es also

Eisenbrecher, Locomotiv-Heizer,
Hull, wird seine Heizerstelle
[illegible] verlassen,
[illegible] verlassen
sein Locomotiv, Heizerstelle
und Entschädigung zum Reisen für Beide,
den Zeugniß zu ertheilen, wenn
ihnen Keiner, oder den Heizer
verlangt, und den Heizer zum
Locomotiv-Führer befördern, wenn
sie, und Lust, sich zu Lopez
allein zu stehen, Dog bald schwed
der Heizer; der neben wird zu ersetzen
zwei neue Passagier nöthig, und
sich zu verpflichten: Der Heizer
verlassen, und der Zug ginng in der
Compagnie gerecht, vollend abreisen, der
Lokomotiv-Führer Lokomotiv-Führer
Lokomotiv-Führer.

Liebe Braut,

Christoph Lindberg

Dein Herz gewinnen will, mit Freiheit

Und merke hier, was ihm gefällt,

Der Tugend Preis, die Lasterwelt,

Und Deine Pflicht vor Gott.

Was rühmt der Geist, die Vernunft,

Was ist vor Gott, vor Menschen recht,

Was ist vor Gott, vor Menschen schlecht,

Was Gottes Wort gebeut,

Was Gottes Wort verbeut,

Was Gottes Wort verheißt,

Was Gottes Wort bedräut,

Was Gottes Wort verflucht,

Was Gottes Wort segnet,

Was Gottes Wort verdammt,

Was Gottes Wort erhält,

Was Gottes Wort zerstört,

Was Gottes Wort erbaut,

Was Gottes Wort verwirft,

Was Gottes Wort erwählt

Erfreuliches, neues Gutes, [illegible]
Gesundheit, Freude, Wohlergehen, ein
freundliches Leben
Wünschen der Kinder, eine Glückliche
Verkündigung,
Liebes, Sonniges, Innerliches,
Glückliches Kinder.

Kinder, Unglück, Unbesonnenheit, Not, Plage,
Freude, Gleichgültigkeit, Tränen
Leiden.

Leiden des Verstandes über eine Sache,
die Gesundheit, Leben.

Es bezeichnen die Tiere, wenn sie
[illegible] für nicht.
Das sind keine Lügen!
[illegible]

Ein Zeichen, Ankündigung
Mitteilungen, Briefe
Sollen Gelata.

Wendet sie dem Spiegel zu, und sehe
[illegible] das Glück [illegible] weiß [illegible]
welche [illegible] die Briefe, Zeitungen.

Eisenbahn
Gedicht
Schiff-Schall
Physik und
Moral

Auch ich möchte reisen,
„Aber" — „Noth und Dürftigkeit"

Wo immer ich hin schau'
und geh',
Ist nichts als Jamer nur
und Weh;
denn alles paßt und stimmt
mir nicht,
Weil überall am Geld
gebricht! —
Und so ist alles in der Welt:
denn wird's nicht besser, ist's
gefehlt;
der Eifer nichts als Hader
weckt.
Die Zeit allein, alles bedeckt.
Und so sind wir auch an der Zeit:
Wo man sich halten muß bereit;
Nun für die Zukunft schätzen sich
Ich wegen den Nachkommen, nützlich.
und zwecks.

1568 évi. ir.

288. / Hajdu megye alispánjának néhai Trefort Ágoston minister úrhoz mint a kúd. akadémia elnökéhez intézett s a bol. dogultnak iratai közt található levelés az 1830 évi orsz. gyül. rövid jegyzőkönyvével együtt van szerencsém Nagyságodnak f. alatt tisztelettel megküldeni.

Budapesten 1888 évi szeptember hó 8-án

Minister megyéjéből

Kiss Pál
főtáblabirósági
elnöki titkár

Nagyságos és főtisztelendő Fraknói Vilmos
úrnak, a m. kir. akadémia főtitkárának

Budapesten.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. szept. 11.

681.

Budapesta, le 9 septembre 1888

CONSULATUL GENERAL

al Romaniei

Nr 570.

Monsieur le Vice-Président,

Me référant à Votre très honorée adresse, № 653, en date du 25 Août a.c., j'ai l'honneur de Vous envoyer, ci-joint, un billet de libre parcours sur les chemins de fer roumains, de Vêrciorova à Giurgiu et vice-versa, valable seulement pour les trains accélérés, en faveur de Monsieur le Dr Ármin Vámbéry, membre de l'Académie.

Veuillez agréer, je Vous prie, Monsieur le Vice-Président, les assurances de ma haute considération.

p. le Consul Général:
Le Secrétaire-Interprète:
Jean Porutiu

Monsieur
Monsieur Joseph de Stoczek
Vice Président de l'Académie Hongroise
des Sciences, Conseiller Royal, etc. etc. etc.
Budapest

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. szept. 11.

682.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Erk. 1888. sept. 12.

684.

The Treasury
Calcutta
9th June 1888.

Your Excellency -

I have the honour to acknowledge the receipt of your Excellency's letter 474 of the 10th May, written as President of the Royal Hungarian Academy of Sciences, and announcing that the Council of the Academy have been pleased to elect me as foreign corresponding Member. Please accept for your Excellency and convey on my behalf to the Council of the Academy my deep and grateful acknowledgments for the honour that they have done me & through me the ancient Asiatic Society of Calcutta. I trust that occasion may arise when I shall be able by any poor service of mine to show that I

deeply appreciate the distinction conferred.
In the meantime I subscribe myself
your Excellency's devoted & humble
servant.

E. J. Atkinson

To
His Excellency the Minister Trefort
President Royal Hungarian Academy of Sciences
Buda-Pesth.

I have sent through Dr.
Horvath pr presentation
to the Library of the
Academy my
1 addresses as President
Asiatic Society 1887: 1888.
2. Notes on the History of
Religion in the Himálaya
of the N. W: Provinces
3 Notes on the History
of the Himálayan Pro-
vinces of the N.W. Provinces
& now
4 Indian Homoptera
5 Homopterous Fossil Coccidæ
E. D. C. 9/6/88

Nagyméltóságú Elnök Úr!

Kegyelmes Uram!

Nagyméltóságod fönkelt szellemü hazafiasságához bátorkodom folyamodni, midőn a jelen alkalommal a következő ügy előterjesztésével Nagyméltóságod elé járulok.

A magyar tudományos Akadémia a magyar Kormány engedélyével a hajdani Sz. István-féle bazilika területén Székesfehérvárott több évben, u. m. 1862–1874 és 1882-ik évben a régiektől olyannyira dicsőitőleg fölemlített templom alaprajzának megállapítása czéljából ásatásokat végeztetett, a mely ásatások alkalmával néhai Dr. Henszlmann Imre, a templomnak úgy a főhajója, mind pedig a két (északi és déli) mellékhajója területén, a szentélyhez közelebb fekvő helyek sírjaiból több csontvázat emelt ki, a melyeket hat ládába csomagolva őrzés végett a székesfehérvári polgármesternek adott át. Emez ládák utóbb a mostani székesfehérvári székesegyház Kryptájába tétettek át, mint a melynek egyik tornácza zugában teljesen elhanyagolt állapotban mindaddig hevertek, mig azokat 1893-ik év őszén onnét át nem vettem. Legyen megengedve, hogy csak röviden érinthessem azon nem elégge sajnálandó tényt, midőn emez átvétel alkalmával mindenek előtt e drága ereklyéknek mereng ő kezektől való felbolygatottságát, valamint megcsonkítását kellett a kiküldött bizottság előtt jegyzőkönyvileg hitelesíttetnem.

Minthogy a régi krónikáink határozott adatai szerint a régi Sz. István-féle bazilika

falai között csakis a Királyok, családbeliek és csak külö-
nös követelés esetében egyes főméltóságú személyek
számára volt a temetkezés megengedve, kétségtelen, mi-
szerint a Dr. Henszlmanntól kiásott csontvázak csakis
ily kiváló személyiségektől eredhetnek; minek következ-
tében ezek ereklyéikkel szemben a nemzethez méltó ke-
gyelet adóját kell lerónunk. - Székesfehérvár városának
sem polgári, sem egyházi hatósága ezen ereklyék dí-
szes helyen és méltó síremlékben való eltemettetésé-
ről mind ez ideig nem gondoskodván, hazánk jelen-
legi vallás- és közoktatásügyi miniszteréhez, Dr. Wlassics
Gyula úr Ő Nagyméltóságához fordultam azon haza-
fias kérelemmel, miszerint ezen - hazánk régi dicső
korából fennmaradt - testereklyéknek a budai Koronás
templom kryptájában való eltemettetését eszközölné
ki.

Az ügy egészében véve ilyetén módon kedvező irány-
ba terelvén, ezzel kapcsolatban egy másik részletes
feladatnak is a kedvező megoldásáról kell gondosko-
dnunk. - Fajunk mostani előrehaladott tudományos
művelődésének szakában azon egyszerűen nem szabad
azt a lehetőséget még csak gondolni is, hogy ezen,
a régi magyarság testi vonásait feltüntető csontverek-
lyék megőrzése nélkül eltemettessenek. Ezen, hazai
tudományosságunknak ezen fontos ügye tette köte-
lességemmé, hogy a jelen alkalommal Nagyméltóságod-
hoz, mint tudományos nemzeti kulturánk egyik őrző-
férfiához azon alázatos kéréssel forduljak, miszerint
ezen testereklyéknek technikailag, valamint tudo-
mányos szakszerűséggel egyaránt szabatosan vég-
bevendő megőrzéséhez a Magyar tudományos
Akadémia részéről 1000 ftnyi segélyt kieszközöl-
ni kegyeskedjék.

A j. alatt ide mellékelt okmány szerint mint-
egy 1456 db. csontvázrész és ezeknek töredékei marad-
tak fent a már említett ásatásokból. Ezek közt két
teljesen ép koponya fordul elő, a melyeknek mind
a hat oldalról való művészi kivitelű aquarell fest-
ménye egyenként 300 ftnyi összeget igényel. Ugyan-
ily bár mellett sikerült III. Béla király és hitvese Sopo-

nyaj'ának művészi kivitelü lefestését eszközölni. A fennmaradt 700 ftnyi összeg a többi csontvaz részeknek fél természetes nagyságban való lefényképeztetésére szükségeltetik.

A mellékelt költségvetésben minimális árakat vétettem fel, és bizonyos, hogy e testrészeknek a fényképekben való megörökítésére nagyobb összeget fog igénybelni.

Szabadjon remélnem, hogy a Magyar Tudományos Akadémia nem fogja megtagadni a segélyt egy oly országos jelentőségü ügytől, melynek sikeres végrehajtása Kése utódainkkal is hirdetni fogja, hogy kötelességünket dicső őseink emléke iránt hüen teljesítettük.

Midőn jelen alázatos kérelmemet Nagyméltóságodat kegyes pártfogásába ajánlani bátorkodom, maradok

Nagyméltóságodnak

Budapesten, 1898. november 29-én.
(Embertani Múzeum)

Kitüno" tisztelettel
Török Aurél
az embertan ny. r. tanára

I.

Ért. 1898. december 1.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökének

Dr. Vásáros-Naményi

Báró Eötvös Loránd

Úrnak,

a Ferencz József rend, valamint a szerb Szent Száva rend nagykeresztesének, a francziai becsületrend lovagjának, a magyar főrendek háza tagjának s. t.

Helyben.

684. öz.

1898.

1 melléklettel

Miltényi Forster Gyula

titkár.

Kiadatik a M. Tud. Akadémia III. osztályának.

Budapest, 1898. dec. 1.

Fraknói

főtitkár.

300 frt.

A növények talajtáló irányának okairól. Irta dr Diétz S.
c. akadémiai levelező jelentése.

Tekintetes Akadémia!

A mogyoróban tehetősen terjedelmes dolgozat, egy a növénytani irodalomban több ízben tárgyalt problémával foglalkozik és így természetesen sokat tartalmaz, mivel más mával nyújtak. Diétz néha talán nagyon is bőkezűen ismétli az előbbi vizsgálók észleleteit, de mintán egyes kísérletek jó részét tényleg ismételte és több alkalommal nevezetesen Errera és Sachs adataitól eltérő részleteket nyert, azonkívül a vizsgálatok olykor próbált kitűnő experimentator mint Pfeffer tanár vezetése alatt egyetemi értekezés arnak elfogadását ajánlom. A dolgozat az értekezések sorában jelenhetne meg lejegyzésével a 67 §. b. pontja alkalmazása mellett a következő észrevételek közlendők:

1) A táblázatok jó lesz egyszerűen egymás alá írni és esetleg a correctura alkalmával a forrásokkal még egyszer collationalni.

2) 19 l. felső[1] azt állítja hogy a gelatine „nem bizonyult be alkalmasnak egyébként mert mint talaj nem volt elégge nyálkás(?). Itt megfontolandó hogy a gelatin a növényt sátolja és apát a növési formák vegetációjára nézve.

3) 23 l. utolsó bekezdés. „A most leírt kísérletekből kitűnik, hogy a tormagyökér növekedésének irányát az érintés befolyásolni képes

és pedig úgy hogy egy esetben az eredő felé mápír alatt
attól elfelé (+) nő a törmőág" Ellenben
16.l. első Előkp. szakát mondja: — „bizonyosnak vehetem, hogy a
növények talajtálló irányának létrejötténél az érintő nem ne-
hezítő tényezőként"
Így lehet ezt az ellenmondást elenyészteti.
*) talán lehetne e helyett egy más alkalmas szót találni.

Kelt Kolozsvárt 1887. november 5

A tekintetes Akademia

alázatos szolgája

Kanitz Fl.t.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal

Érk. 1887. nov. 10.

III ősz. 1887 nov 14 8 Ívtek.
4 pont.

III ősz. 1888 jan 16. 1 Ívtek

685.

T. Dr Riedl Sámuel.

Kérem nőnevem átnézni a bírálati pontokat és aztán hozzám áttenni hogy a nyomdába küldhessem.

1888. Május Szabó

Nyomdába május 28.

S. a. Ujhely 10/IX. 88

Nagyságos Főispán Ur!

Jelen sorainak czélja csupán magát tekintetni.

Midőn első Kézen szives-kedjék mellékelt hiv. jelen-létemet lehetőleg gyorsan el-nézni. Különben mai Gyors vagy Kapok első vállalkozót.

Az ezért adódó új vételte-lelekjük, mely az esetleges költ-ség czéljában ügyemben lesz-ünk

nincs s az a Kormány által helyben nem hagyatik. Az ügyészi képviseletével Gf. Andrássy Gyula minek rendeli: evégett Gőzt bizalmi egyet, ki a közgyűlési ülésekre e napokban jelenik be az egész ország, ki abból ad tanácskozást fog képviselni az ügyben, mely ne-kem akt ellen "Bedő" ügyi. Tovább ügyek, melyek az en személyes körülményeimet Budapesten ügyészei fogják,

a Tanagó csillagmérnökök által
készített vízvezeték – a Per
Lucia műtermek által készített
gyárkémény – a Koch által leve-
zetett pavillon és Kert Lap-
ügyének előadása, melyre nézve
legszívesebb volna ha én azt az
igazgatósági ülésben annak ide-
jén személyesen tehetném s ha
ez nem volna lehetséges, hogy
e lángban legalább Nagyasz-
dat Körülményes élő szóval
informálhassam.
De nekem ez idén Budapesten
maradni nincs módomban, hogy
ezt akadálytalan mulaszthassam;

Kérdés lehát, nem fogyék e me-
lékmérgeihez, ha én az említett
tervek elkészítése után Dunapest.
re távoznék arok ügyében s
legalább a vasúti költségek
az Akademiának felszámításával,
illetve a Stéphaneum kiadásában
betegnék?
Legyen Kegyes erről jám szóval
felvilágosítani.
Még egy dolgot kívánok ez al-
kalommal tudomására hozni.
Midőn utolsó alkalommal
Koch urral Széphalomról ele-
kezten, véletlenül értesülem
tőle, hogy már régebben kapott

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. szept. 12.

686.

felhatalmazait 3 munkálatra,
u. m. a sírkőre – a mausolen-
mi vasrácsos ajtóra (mely két
dolog szép is szükséges is) és
a sírt környező tövises so-
droxyból álló kerítésre.
Ez utóbbira nézve, melyre sem-
mi szükség s mely az egé-
szet eláktelenítené, megkértem
Koch urat hogy azt felelőssé-
gemre hagyja el. Szerencsére
még nem volt megrendelve.
Koch ur is helyeselte nézetemet
s megígérte hogy nem fogja
munkába vétetni.

Ha ez úgy az Egyesgató tanán
előtt szóba kerülne, legyen ke-
gyes intézkedésem szószólója
lenni.
Az erre megszavazott összegből
óhajtottam volna a kertre,
mely az országutra nyitva áll
kaput csináltatni s kock ne
csinált is tervet, de ez sokkal
többre rug a ~~ma~~ kerítésre
utalványozott összegnél.
Erre vonatkozó előterjesztésemet
később a többi tervekkel egy-
szerre fogom majd bemutatni.
Fogadja Nagyságod legmé-
lyebb tiszteletem kifejezését
melylyel maradok

Nagyságodnak

alázatos szolgája

Chyzer Kornél

O Kincses Akadémia!

A Szép halmi Mausoleum körül és a gazdasági épületeken végrehajtandó nagyobb javítási munkálatok keljesítésére a felhatalmazást a folyó évi június 24-iki igazgató tanácsi ülés jegyzőkönyvének 62-ik pontja értelmében megkapván, azokat a nyári folyamán el készíttettem.

A keljesített munkálatokról szóló számlát ide / mellékelve mutatom be a helybenhagyott költségelőirányzat keretében.

Megjegyzem, hogy a mint az épületek javíttatásával a felhatalmazást megkaptam, a munkának átadása által-mával sikerült még 5% is leal-

Kuldnom, mely összeget arondan a szám-
lában kitüntetett, elkerülhetlenekre
utalkozó egyéb igazításokra fordíttatni.

A leljesített munkák átvétele előtt
szükségesnek tartottam arokat szakértővel
megvizsgáltatni, ki ars díj nélkül
leljesítési szives volt.

Ezek után, leleiletlel arra, hogy a
ali vidéki mestereink szegény emberek
kik a pénzre sokáig nem varhatnak,
Kérem a Számlában kitüntetett 817 ft
96 krnyi összegnek lehetőleg sürgős
Kiutalványgozását.

S. a. Ujhely 1888 sept. 10

Chyzer Kornél
a Szépkalmi birtok
Jelügyelője.

1. 3 darab mellékletel

Alulirott Zsigmondy Gusztáv főmérnök úrhoz, azzal Kérelemmel, hogy a jelen Költségvetés egységi árairánt vélemenyét, határozólag Kifejezni méltóztassék.

Budapest 1888 május 28

Zsigmondy Gusztáv
főmérnök

Alulirott átvizsgálta a költségvetést, s azt találta, miszerint az előforgó-áso egységi árak a helyszinekkel összehasonlitva 12% olcsóbbak; miért is a 829 ft 50 kraj czárral előirányzott ács munka engedélye Zészre méltóztatott találtatott.

A munka tartozságáért vállalkozó kötelezendő lenne — 5% munkakeresmény ével két éven által jótállani. —

Kelt. Budapest 1888-ik évi Május hó 30-án

Zsigmondy Gusztáv
főmérnök

Számla.

A Magyar tudományos Akadémia Széphalmi birtokán tett épületi igazítási munkálatokról.

1.)	A Mauzoleum nyugoti és keleti végén a lesüppedt járda kövezet egészbeni felszedése s a járda kövek szárazoni visszahelyezése, a hézagok víz álló mész-lenyel leendő bétöltése, a kész helyen	44'0. □ mf.	a 60. kr.	26 fl 40.
2.)	Ugyan azon munka az éjszaki és déli oldalon, csak hogy itt a kő lapok csupán a lesüppedt részeken rakatnak át, a kész helyen	60'0. □ mf.	a 30.	18 fl —
	Összesen			44 fl 40.

Ezen tételek alatti munka árakból semmi árengedmény nem lett adva.

3.)	A kerités kapu ujonani bevsindelyezése	215'0. □ mf.	a 95.	204 fl 25.
4.)	Ugyan ott egy ármyékszék ólazsindelyezése			1 fl 50.
5.)	Egy sertés ól egész ujonani elkészitése	10'0. □ mf.	a 4/-	40 fl —
6.)	Kerités fal beszegélyezése, bevsindelyezése és bevakolása			28 fl 50.
7.)	Ugyan ott egy ármyékszék ólazsindelyezése			1 fl 50.
8.)	Középső mellék épület ujonani bevsindelyezése, minden anyaggal	247'50. □ mf	a 1 fl 05.	259 fl 87.
9.)	Végső mellék épület ujonani bevsindelyezése	237'60. □ mf.	a 1 fl 05.	249 fl 48.
	Összesen			785 fl 10.

Ezen munkák közül a 8.) és 9.) tételek alatti fedeleknél az előirányzott lécz mennyiség nem lévén egészben szükséges, a felnem használt lécz értékére levonatik . . . . . 8 fl 72.

Igy marad ma	776 fl 38.

Ezen - a 3.) tol a 9.) tételek alatti munka árakból 5% li árengedmény lévén egyezség szerint meg állapitva, az levonatik 38 fl 82.

Marad összesen	737 fl 56.

Ezen árengedmény értékre helyett helyesitésekre a kövezetkező elkerülhetlenek mulasztásra munkálatok:

1.) A vágó melléképület fedél szerkezetén a szénahányó ajtó alatt kihorhadt gerenda és deszkázat kicserélésért " " " " " 8 ft —

2.) A kél melléképület széna hányó ajtóinak felvonalásáért 2 ft —

3.) Az üveg házba teljesen elkorhadt ólványok, kiülő" oszlopok, polcz sat. helyébe ujak készítése alkú szerint 26 ft —

Összesen = 36 ft —

Összegezés.

I.	Mauzoleum körülötti járda igazitás	44 ft 40.
II.	Melléképületek körüli munka	737 ft 56.
III	Alólagos pól munkák	36 ft —
	Összesen =	817 ft 96.

azaz Nyolczszáz tizenhét forint 96 kr o.é.

S. a. Ujhely, 1888. Septemberhó 8-án

Dánghnándor
épitő mester.

A fenti számlában kitüntetett helyreállitások fölülvizsgáltatván - azok úgy a behasznált anyag mint munka tekintetében kifogástalanok - ó igy átvehetőknek találtatnak. A vég. Summa összeg 817 ft 96 kr - az Nyolczszáztizenhét ft 96 krban állapittatott meg. -

Felhivatott az alkalom, -mal Dánghn Nándor épitő mester, a meg nállapithatlan fölülvizsgálatok és még kisebb helyreállitásokra ajánlatát beterjeszteni. - Sallyhely 1888. szeptember 9-én

Szendrey Károly
S. a. Ujhely városi
mérnök.

Költség kiszámítás

A magyar tudományos Akademia Széphalmi birtokain leendő épületi igazitási munkálatokra.

I. A Mauzoleum nyugoti és keleti végén a le süppedt járda kövezet egészbeni felszedése, a talajnak kitöltése és tedöngetése, a járda kövek szárazoni visza helyezése és a hézagok közé irható menténynyel leendő betöntése.
a kél helyen 22'0. mf. hosszu, 2'0. mf. széles = □ m. 44'0. mf. á 60 kr. 26 f 40.

II Ugyan ez munkának az éjszaki és déli oldalon, csak hogy itt a járda kő lapok csupán a le süppedt részeken szedetnek fel és rakadnak vissza.
a kél helyen 30'0. mf. hosszu 2'0. mf. széles = □ m. 60'0. mf. a 30 kr. 18 f —

III A Kerlése kő épület fedeléről a régi Zsindelyzet levetése, a hiányzó 10% nyi uj lécz adásával ujonnani Zsindelyzés kellő közökben minden anyag adásával és helybe szállitásával.
a fedél 21'5. mf. hosszu, fedélsik 10'0. mf. = □ m. 215'0. mf. á 95 kr. 204 f 25.
— — — 1 f 50.

IV Ugyan ott az árnyékszéki ólaszindelyzete csak Zsindelyzel
V " egy részről megépitése egészen fából kél oldalyu fejhelyiségre, a szerkezi állás felett baromfi ólakalmazásával, a régi használható fa anyag felhasználásával, ujonni Zsindelyzésével, minden nemü anyag adásával és helybe szállitásával az egész 5'0. mf. hosszu 2'0. mf. széles = □ m. 10'0 mf. a 4 f — 40 f —

VI Kerités fal beszegelyzése, beszindelyzése és megvakolása a megkért Zsindely felhasználásával 109'0. +40. g. mf. a 1 f 50. 28 f 50.
— — — 1 f 50

VII Ugyan ott az árnyékszéki ólaszindelyzete csak Zsindelyzel
VIII Mellék épület fedeléről a régi Zsindelyzet levetése egész uj léczadásával, ujonnani Zsindelyzete kellő közökben minden anyag adásával és helybe szállitásával.
a fedél 22'5 mf. hosszu, fedélsik 11'0. mf. = □ m. 247'50. mf. a 1 f 05. 259 f 87.

IX Ugyan arra munka a végső ni mellék épületnél.
a fedél 27'0. mf. hosszu, fedélsik 8'80. mf. = □ m. 237'60. mf. a 1 f 05. 249 f 48.

Összesen = 829 f 50.

azaz Nyolczszáz huszonkilencz forint és 50 Kr. cz

S. a. Újlakyt 1858 ari Májusho 18 ai

A fenebbi költségvetés átvizsgáltatott. Nyolcz száz huszonkilencz forint ötven krajczárral helyesen számitottnak találtatott. — Kelt. Budapest 1858 ari Májusho 20kán. — Lángh János épitőmester

Lángh Gusztus
főmérnök.

A magyar tudom: Akademia
Nagyságos Titkárságához
Budapesten

Folyó hó 7-iken hozzám intézni kegyeskedett igen becses értesitő soraira vonatkozva, - hogy kérvényemnek minnél nagyobb súlyt szerezzem s a Könyvtár Bizottság nagyratisztelt tagjait, valamint Nagyságos, tudós Fraknói Vilmos titkár Urat ügyemnek jobban megnyerjem, - bátor vagyok kérvényem mellékeletéül s támasztékául ide csatolva a magyar Könyvkereskedők egylete Közlönyének, a „Corvinái“nak ez. idei 24-dik számát bekuldeni, mely szerény személyemnel több helyütt (xxxx jegy alatt) foglalkozni érdemesnek találtja. -

Ismétli megtisztelő Kitüntetésemből s jutalmazásomból meggyőződni méltóztatnak, miszerint szerény iparkodásom a magyar irodalomnak folytálni époly konvly, mint némi sikerrel járó is, s hogy jóravaló zásaim, a magyar Könyvkereskedelem birtokának megirása körül megérdemelnének a magyar tudom: Akadémia hathatós támogatását az által, hogy engemet Kiadványai egy némelyikének ingyenes átengedésével szerencsáltetni kegyeskedjen.

Minthogy azonban ón azóta, hogy alázatos Kérvényemet, T. Hornyánszky Viktor úr útján beterjesz-

teni voltam bátor, a célgaimra kipemelt akad. Rid. ványok közül (hogy munkálataimban fontartóztatva ne legyek) vétel útján már beszereztem, Desiderá. láim jegyzéke némi változásra szorúlna s ezekin. tetben aláiratosan megkérnném a Nagyságos Tiskár. ságot, miszerint erre vonatkozólag kérvényem el. intézésénél figyelemmel lenni méltóztassék. A közben beszerzett munkáik a következők:

Szabó Károly régi m. Ktárának 2 kötete.
Fraknói Vilmos harai és külföldi iskolázottsága.
Vass. ſ ſ ſ (Árpádkori)
Abel, adalékok a humanizm. Luthernek.
ſ m. országi humanistáik.
ſ a bécsi fst. Egyed egyházi Ktára stb.
ſ egyetemeink a középkorban
Deák Nagyvárad elocsatása (Szeviri Kerlép Ábrahám nyomdájára nézve; de nincs abban egyetlen sincs sem róla Keresztessi Jos. nek a nagyváradi ev. pléb. levéltárban feltalált kéziratairól a biharmegyei régészeti egylet közlönye s alsóra az Egyetértéből ova ladomisom)—
Jakab. a kalendáriomokról.
ſ. Erdélyi hírlapiroda.
Thaly Első hazai hírlap.
Szilády. Temesvári Telbárt

Midőn tehát a kérvényemhez mellékelt Desiderata jegyzékemet mellőzni kérnem, bátor vagyok rectificált jegyzéket ide mellékelve küldeni, alázatosan esedezven, hogy kérvényem kedvező elintézhetése esetében a most feljegyzett akadémiai kiadványokat részemre adományozni kegyeskedjenek.

//:

Magamat s Kérvényemet a Nagyságos Főkáptalan
valamint a Könyvtári Bizottság Kegyes jóakaratába
ajánlva, maradok

Legalázatosabb szolgájuk

Lemnovitz Adolf

T. Endrényi testvér urak hívében

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. szept. 13.

689.

K. T. 4r

K. A.

Korkonyzsírsav

50%

pur

MEGHIVÓ

A BUDAPESTI KIRÁLYI MAGYAR TUDOMÁNY-EGYETEM

1888/9 TANÉVI

RECTORA ÉS TANACSÁNAK BEIKTATÁSA S EGYUTTAL A TANÉV MEGNYITÁSA ALKALMÁBÓL

1888. évi szeptember hó 16-án d. e. 10 órakor

A LIPÓT-UTCZAI VÁROSHÁZ DÍSZTERMÉBEN

TARTANDÓ

ÜNNEPÉLYES KÖZÜLÉSRE,

MELYET

AZ EGYETEMI TEMPLOMBAN 9 ÓRAKOR ÜNNEPÉLYES „VENI SANCTE“ ELŐZ MEG.

TÁRGYAK:

I. Az 1887/88. egyetemi tanév története. Mondja: Dr. HUNFALVY JÁNOS, lelépő rector.

II. Székfoglaló beszéd. Mondja: Dr. KLINGER ISTVÁN, a tud. egyetem e. i. rectora.

III. Tanévet megnyitó beszéd. Mondja: Dr. ASCHENBRIER ANTAL, a hittudományi kar e. i. dekánja.

Budapesten, 1888. Nyomatott a m. kir. egyetemi könyvnyomdában.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. szept. 13.

690.

MEGHIVÓ

A BUDAPESTI KIRÁLYI MAGYAR TUDOMÁNY-EGYETEM

1888/9 TANÉVI

RECTORA ÉS TANACSÁNAK BEIKTATÁSA S EGYUTTAL A TANÉV MEGNYITÁSA ALKALMÁBÓL

1888. évi szeptember hó 16-án d. e. 10 órakor

A LIPÓT-UTCZAI VÁROSHÁZ DÍSZTERMÉBEN

TARTANDÓ

ÜNNEPÉLYES KÖZÜLÉSRE,

MELYET

AZ EGYETEMI TEMPLOMBAN 9 ÓRAKOR ÜNNEPÉLYES „VENI SANCTE“ ELŐZ MEG.

❖❖❖

TÁRGYAK:

I. Az 1887/88. egyetemi tanév története. Mondja: Dr. HUNFALVY JÁNOS, lelépő rector.

II. Székfoglaló beszéd. Mondja: Dr. KLINGER ISTVÁN, a tud. egyetem e. i. rectora.

III. Tanévet megnyitó beszéd. Mondja: Dr. ASCHENBRIER ANTAL, a hittudományi kar e. i. dekánja.

Budapesten, 1888. Nyomatott a m. kir. egyetemi könyvnyomdában.

A m. tudományos

Akadémiának.

Tekintetes Főtitkári Hivatal!

A folyó hó 30-án lejáróvadó akadémia pályázatok egyik szakbájának értelmében „a jutalmat nem nyert pályairatok kéziratai az akadémia levéltárában maradnak, s csak engedély mellett másolhatók le." Ebből kifolyólag egyik tagtársunk kérelemmel bátorkodom a tek. főtitkári hivatalhoz fordulni, és arra bennet felelését kérni.

A Pécsely történelmi pályázat kiírásával magyar művészettörténelmet kívánt. Ezt valószínűleg van szerencsém megjegyezni, hogy létezik egy ilyen tárgyjelzésben írt mű mintegy 30-40 ívnyi terjedelmű kézirata, ily címmel: „A művészetek története Magyarországon Sz. István királytól napjainkig". E mű nyilvánvalóan nem directe a fentebbi pályázat céljából készült, a mennyiben az egy hosszú, körül (B. éves szakadatlan tanulmányozás, búvárkodás és költség kutatás és összehasonlító utazás eredménye. Célja pedig eredetileg az volt, hogy mivel a magyar irodalomban még nem létezik egy egységes egészet képező, s rendszeres összefüggő magyar művészetet, mely országunk Magyarország művészetével és pedig részletesen foglalkozzék; mert hiszen pl. Henszlmann, Ipolyi, Myskovszky, Rosner et mások különben nagyszerű, szakavatott e nemű művei inkább csak monographiák, vagy feldolgozásra szánt értekezések, s mint ilyenek inkább csak a szakférfiak számára nagyszerű és terjedelmes kutforrásul, mintsem a nemzet tudós és tudományszerető művelt részének, hazai művészetének

eggyéges és rendszeres megismerésére szükségünk szolgálnak. Ezek-
hez folyvást tehát az emlékezetem mű és utóbbi cél elérése végett
iratott. Ő irját nem kritikának nem pályázat, nem szavazó, sem
semmiféle dicsvágy, hanem hűséggel, fáradsággal és költséggel egyedül
magáért a tudományért, és hogy hazánk egyéni módjában lehessen
lelkesedő törekvéseinek talaja szerény gyümölcseit a művelt közönség-
nek is közkincsévé tegye, egyedül a tudományért.-

Ehez képest az irói tevékenységem előtt tartotta mindenek
a tudományok, mint olyanoknak szükségletét, nemcsak a tudós,
szakavatott férfiakat, hanem a mire kell mindenkor
és illik minden nevén-nevezendő irodalmi működésében töreked-
ni, ha nemzetünk általános művelődését előmozdítani akarjuk
és hitem hivatva vagyunk, - szemelőtt tartotta főképpen a tudomány-
kedvelő, különösen a művészetekért mindenkor lelkesülő közönséget
is. Épezért a hazai műtörténeti irodalomnak kétfelé, és műemléke-
ink könnyebb és világosabb megismertetése végett, költségesen má-
solt rajz-illusztrációk is szükségesek pl. az épitészet, szobrászat,
festészet stb. körében a szövegekhez.

Ezek előre bocsátása után abban kétségeim tehát tiszteletteljes kérdésem, hogy

1ör. egy ilyen természetű műtörténeti pályaművet elfogad-e
a tek. akademia a Pásztély-féle pályázatra?

2or Ha - a miben mindig a bíráló egyéni nézete a kényszerü-
ség, mondom, esetleg jutalomra nem méltattatnék és így hi nem adat-
nék a nem csekély költségbe kerülő illusztrációkkal ellátott szöve-
get, elvetlen az akademia levéltárának feledésfátyola alatt hall-
gat, avagy örök időkre maradna? Mert kitetik lehet, hogy a mi
egy-kettőnek nem tetszik, tetszhetik a nagy közönségnek, s akadhat
kiadó, ki ez utóbbiakat tartva szemelőtt, kiadná a művet, de

miről adja ki, ha a dvaja illusztrációs kéziratot elvesztve van? Amin még az is bajosan segíthet, hogy engedély mellett lemásolható a kézirat, mert az illusztrációk másolása nemcsak hogy kellemetlenséggel és nagyobb kiadási időt igénylő fáradsággal jár, hanem azon kiütközéssel is, ha nem többel, a mibe már egyszer került. Akkor még az is kérdés, megegyezhető-e az a lemásolhatóság engedély. – Mindezek oly akadályok, hogy az említetten művészeti kéziratot szerzője sajátja nem pályázik, mintsem ilyen esetlegességeknek néz-ven elébe. ! ! !

Megegyezve a tárgyalásra kérem tehát a tek. főtitkári hivatalt, hogy pályadíjat ezúttal fentebbi két kérdésemre adandó becses válaszainál szíveskedjék részemre előlegezni. Vagyok

Sárospatakon, 1888. sept. 14.

A tek. főtitkári hivatalnak

alázatos szolgája.

Tarnóczy Tivadar,

főiskolai tanár.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. szept. 17.

691.

Nagyon fáradt vagyok!

Szabadságom végét a fővárosban
akarom tölteni Sztalomon megbeszé-
lésekért, melyben a Akadémia képvi-
selete a Kelemen – ügyekben részem van.
Hajtatik.

Mint a gyűjtőbár látom, a pol.:

/.

hiúsi szeretetben gyülekezett s onnan, mivel
feldarabolható nem voltam [redacted], világ-
kegett Bonyeztre.

Ebből a tömlöcből meg fogok
kaptajot érdemi, mielőtt nem felelteem
meg én, Ti a Patóban bűnét az Isteck
Ujnyett felszólítás meg nem Engedtem,
e bevett, Megtiszteltetés megbízásnak,
Mint mindég feltreértő kikerülése

(211)

vejett mentségemre vagy szerencsém
ejtemel és fölvételi kérvetel te-
hozzám lejni.

Fogadja kegyének kiválló tisz-
teletem nyilvánítását

Budapest 1886 dept. 15.

Berzik Árpád
c. nyp. tud. akadémiai
tag.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. szept. 17.

692.

Felsőtestes tudományos Akadémia!

Boldogult apósom Frefort Ágos-
ton gyászoló családja nevében szabadjon
a Felsőtestes tudományos Akadémiának mé-
lyen érzett köszönetet mondanom
azon megható részvételéért, mellyel ré-
vétének külsőttségileg volt kegyes lé-
jezést adni s elhunyt elnökének teste-
mét palotájában helyezteté ravatal-
ra.

Hogy Ő élete munkásságának leg-
nagyobb jutalmát első tudományos in-
tézetünk elnöki állásában lelte, úgy vi-
szont a gyászoló család azon kegyelet
tényben találván mély fájdalmának
egyik fő vigaszát, hogy az elhunytnak

A Felsőtestes magyar tudományos
Akadémiának
Helyben.

/.

por-hüvelyét azon épület czarnokából készíthet,
de örök nyugalomra, melyben Ő az elnökséget
oly méltó büszkeséggel viselte.

Elköltözött szellemre kegyeletes emlé-
ket hagyjon a tudományok szent czarnoká-
ban, övéinek hálája pedig, legyen ez emlék
hűséges kísérője!

Kérem a tekintetes tudományos Aka-
démiát, engedje hogy ezuttal is mély tisz-
teletemnek adhassak kifejezést, mely-
lyel maradok

a tekintetes magyar tudományos
Akadémiának
Budapesten 1888 évi septemberhó 16án

alázatos szolgája
Szalay Károly
osztálytanácsos.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. szept. 18.

693.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. szept. 21.

694.

Tisztelt Főtitkári Hivatal!

Tisztán a m. t. akadémia tisztelt irattárnokának mai napon kézhez vett értesítése szerint a Sztrokay-pályázat csak 1889. szept. 30-án jár le: teljes tisztelettel kérem, hogy az általam, mint megbízott által beküldött pályaművet erinemre visszaküldeni méltóztassék.

Ar.-Maróth, 1888. Sept. 18

teljes tisztelettel

Óvay Alajos

3000
888.

Végzés

Hadjáró f. Tolna megyében f. 1883 évi Junii 15-én ... halál hirá-
hagyásával elhalt Nékai Berecky Istvánné sz. k.: Berecky
Stella hagyatéka iránydében a tpesti kir. j. 27436/88. sz.a. hlla
megkeresésével keresetéből a dfölde-i kir. jbirósághoz küld-
dött innen pedig ide áth. végr. halálesz. felvétel-
kiszabásról végrendelet és pótvégrendelet keresmásait vi-
szont, - oren hagyatéki ügyben közlésével arra, hogy a végr.
rendeleti végrehajtó az hagyatéki eljárás folyamatába kéte-
lést a tpesti kir. bírósággal annak kézhezvétele a perr. 562 illetve
Of. §a. alapján csak kir. jbiróság illetősége megállapításáig a
hagyatéki eljárás a perr. 560 §. 2. pontja alapján folyamatba
vételét, s örökhagyó hagyatékához tartozó kiskún határbeli
ingó és ingatlan vagyonnak a végrendeleti végrehajtó - vagy
megbízója közbejöttével leendő leltározásával Hagymássy
Károly pakzi kir. bírósági megbízását. -

A mennyiben az örökhagyónak tpesten és pesti király
lakása volt, - az ottani ingóságok és ingatlanok leltározása
végett a tpesti kir. bírót. -

A Medinán található ingóságok és ingatlanok leltá-
rozása végett pedig a szentesi kir. jbiróság, a vedresi ing-
atlanok és ingóságok leltározása végett pedig a szegedi
kir. jbiróság megkeresését. -

Miről a megkeresö tpesti kir. ker. polg. osztálya, - tpesti
fővárosi ügyvédje, - Dr. Baranyi Ignácz ügyvédet tpesten, - a
szentesi és szegedi kir. jbiróság. - Hagymássi Károly kir. bírósági
tb. hölgyben az iratok kapcsában úgy az összes érdekeltek értesí-
tessenek. -

Kelt Pakson 1883 szept. 2.

A kiadmány hiteléül
Kovács
Jegyzőkönyvvezető

Kovács
kir. jbiró.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Történeti Bizottsága

Érk. 1888. szept. 21.

695.

J. k. 2011/888

Kérvénye a magyar jelzáloghitelbanknak, Szirmay Pál, a kis kőrösi építővállalkozó, a Siskelő-i takarékpénztár, a nagyvárad-tenkei takarékpénztár és a magyar országos központi takarékpénztár ellen zálogjogok törlése iránt.

Végzés:

A közalapítványi kir. ügyészségnek által Budapesten 1888 évi április hó 30-án 2015/888 sz. alatt, s nagyvárad 1888 évi június hó 4-én 2563/888 sz. alatt kiállított törlési engedélyek, továbbá nagyváradon ügyészség által 1888 évi június hó 4-én 2563/888 szám alatt kiállított elsőbbségi engedély, — a Siskelő-i takarékpénztár által 1888 évi június hó 11-én, Trefort Ágoston, mint a magyar tudományos akadémia elnöke által Budapesten 1888 évi június hó 28-án, a kassai takarékpénztár által kassán 1888 évi június hó 12-én kiállított nyugta és törlési engedélyokalapján, végre a magyar országos központi takarékpénztár által Budapesten 1888 évi május hó 17-én kiállított nyilatkozat alapján.

— az ardvai 1-ső számú tjkvben Szirmay Pál tulajdonát képező ingatlanra mint főjelzálogra az országos közalapítványok javára 1846 évi márcz 20-ki előbbséggel bekebelezett 6057/22 frtnyi tőkével 5000 pftnak mondott 6% kamata erejéig bekebelezett zálogjognak, ugyan erre vonatkozólag a 213/870 lk. sz. végzésével 52500 frt tőke, s ennek 1861 évi novemberi hó-tól járó 6% kamata, 15 fl. per. és 38 fl. 82 kr. végrehajtási költségek erejéig bekebelezett végrehajtási záradékot s beadónak a kitörlésre bekebelezni, s a gyanánt bekebelezésbeni vonatkozólag a 3127/874 tkvi számú végzésével feljegyzett részleges törlés és átvitelre engedélyt adni, s az 1904/887 tkvi számú végzésével feljegyzett átvitelek kitörölhetni, egyszersmind törlés az ardvai 60, 103, 104, 105, 106, 107, és a volyopolya 28 sz. az időközben ujonnan nyitott vetyepolyai 61 sz. tjkvekben foglalt mellékjelzálogoknál is foganatosíttatni;

6. Az ardvai 1-ső számú tjkvben ugyancsak Szirmay Pál tulajdonát képező ingatlanra mint főjelzálogra a 3095/880 tkvi számú végzésével a Siskelő-i takarékpénztár javára 3000 frt tőke, s annak 1880 évi április 15-től, 3000 frt után 1881 évi április 22-től járó 6% kamata 8 frt 90 kr. váltódíj, 7% váltódíj, 38 frt 12 kr. per. és 23 frt 25 kr. végrehajtási költségek erejéig bekebelezett végrehajtási záradékoknak a kitörlésre bekebelezett, s azon kedvezés az ardvai 103, 104, 105, 106, 107, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150,

a veszpotyai 28 és 62, a kokanóvári 18 és a láczfalvai 39 fr tőkében is foganatosíttatni, ezen végrehajtási zálogjognak a Vákóvári 10, 11, 20, 27, 28, 30, 31, 32, 41 és 69 számú tőkében fogl. alt. mellett jelzálogolnál leendő kitörlése végett pedig a nagy mihályi Kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság megkeresendő. —

C. Meghagyatik az udvari 100 fr tőkében Szirmay Pál tulajdonául felvett ingatlanra mint főjelzálogra C 10 sorsz. alatt a $\frac{950}{888}$ tkp. számú végrésszel a magyar tudományos akadémia javára 400 fr tőke s ennek 5% kamata erejéig telekkönyvi zálogjognak a kötelezőre bekebelezése, és a törlésnek a vakóvári 10 számú tőkében foglalt mellékjelzálognál leendő foganatosítására végett a nagy mihályi kir. járásbíróság megkeresendő. —

D. A bartfai 35 fr tőkében megállapított Szirmay Pál tulajdonául felvett ingatlanra mint főjelzálogra C 19 sorsz. alatt az $\frac{1142}{887}$ tkp. végrésszel a kassai takarékpénztár javára 3000 fr tőke, s ennek 1887 évi március hó 6-tól járó 6% kamata 4 fr 15 kr évári 3% váltódíj és a kamatnak évenkint illetékben felül 39 fr 52 kr perköltség erejéig előjegyzett C 22 sorsz. alatt $\frac{1963}{887}$ tkp. végrésszel telekkönyvi zálogjog kitörlése bekebelezésének, s ezen kitörlés a homonnai 116, 228, 284 386, 454 216 és 78, az udvari 1, 102 104, 105, 106 107, 111, 112, 115, a bartfai 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 75, a veszpotyai 28, a kokanóvári 18 és a láczfalvai 39 fr tőkéjű jelzálogoknál is foganatosítására, végre —

E. az udvari 100, a veszpotyai 28 fr tőkében azon törzskönyv sorsz. $\frac{848}{888}$ tkp. számú végrésszel a magyar jelzálog hitelbank javára 4000 fr tőke s járulékai erejéig bekebelezett zálogjog az $\frac{5478}{860}$ tkp. számú végrészszel a kir. kincstár javára 100000 fr tőke s járulékai erejéig bekebelezett zálogjogból a $\frac{6108}{879}$ tkp. számú végrésszel 50000 fr, s ennek 6% kamatai illetőleg $\frac{879}{888}$ részét 25000 fr tőke s 6% kamatai erejéig eszközölt részleges törlés utáni még 52000 fr tőke, s 6% kamata erejéig fennállóként elrendeltetett, azonban a jelen kérvényhez csatolt nyugta és törlési engedély, illetőleg elsőbbségi engedély szerint már csak 7789 fr 38 kr s járulékai erejéig fennállónak állított zálogjogot, továbbá a magyar országos központi takarékpénztár javára a $\frac{262}{888}$ tkp. számú végrésszel 4500 fr tőke s ennek 6% kamata erejéig, — a $\frac{925}{188}$ tkp. számú végrészszel 1500 fr tőke, s ennek 6% kamata erejéig, — és a $\frac{357}{88}$ tkp. számú végrészszel 1500 fr tőke s 6% kamatai erejéig elő jegyzett zálogjogokat azonnalra elrendelte kitörlendőnek rendelteték.

Ellenben folyamodó azon kérelmével, hogy az országos közalapítványok javára $\frac{5478}{860}$ tkp. számú végrészszel 100000 fr tőke s járulékai erejéig bekebelezett zálogjogból a $\frac{6108}{879}$ tkp. alatt eszközölt törlés folytán még 52000 fr tőke s 6% kamata erejéig fennálló zálogjognak 44210 fr 61½ kr s ennek 6% kamatai erejéig való részben törlése bekebelezendő, mint azonnalra,

o. Audor

Ezen elutasítás az ügyvéd 1 és 2 folyamodók 28 napon belül jogorvoslati rendeletük, mert a kitörlési kérelem alapjául bemutatott engedély szerint a jelzett 52000 f a tőke erejéig fennálló záloglevélből 44710 ft 61½ összegnek kitörlésére adatván engedély ezen kitörlés után a tőke törlesből csupán 7289 ft 38½ összegnél állhat fenn, amiért is ennek erejéig csak oly feltétel alatt engedélyezhetik a törlés, hogy régibb kamat 7289 ft 38½ kr. továbbá egyéb járulékos kamat, és a felmerülhető per és végrehajtási költségek biztosítására 7289 ft 38½ kr, és a 7289 ft 38½ kr után folyó 6% kamat erejéig a záloglevél érvénytelenítésnél hagyassék, mi ellen mondást foglalván magában, a kérelemnek helyt adható nem volt.

Miről a magyar jelzálog hitelbank azzal, hogy az eredeti iratok csak akkor fognak kiadatni, ha a kitörlésre vonatkozó eredeti iratok a nagyszombati kir. járásbíróságtól vissza érkeznek, Budapesten (V ker. Erzsébet ter 9 sz.) Ekirmay Pál által, a kir. alperes nagyi. ügyigazgatóság Budapesten, (Stilich utcza) a stempelyek takarék pénztár helyiségében, Trefort ágoston, mint a m. tud. akadémia elnöke Budapesten (Ferenczy József) a kassai takarék pénztár részén, a magyar orszagos központi takarék pénztár Budapesten, a nagyszombati kir. járásbíróság mint tkvi hatóság részére várólag csatolt kirovány D és E alatti eredeti nyugtáik és az ottani iratok részére a másolatoknak átadása mellett nagyszombatban és a kir. törvényszéki Nyitrahelyben kiszolgáltatni rendeltetnek. –

Kelt Komáromban a kir. járási bíróság mint tkvi hatóságnál 1888 évi Szeptember hó 21-én

Marek
kir. albiró

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. szept. 21.
696.

O. Audorfer

Akadémi palota

Budapest. 1888 július 18-án.

A 2011 tt.

Tekintetes Kir. járásbíróságnak mint
telekkönyvi hatósághoz
Honnan.

Keresve

A magyar jelzálog hitelbank végrehajtási, zálogigazgatósága részéről. Budapest, V. ker. Sas utca 7 sz. a. lakós, albudapesti V. ker. kir. járásbíróság előtt

Ezennel különféle földbirtokos adósai lakóhelye kir. közvetlen hivatalos ügyigazgatósága részéről Budapest Statió utca, lakós VIII-X kp. kir. járásbíróság előtt

végrehajtás-kielégítés végett az 1881. LX. tc. 120. §-a értelmében a végrehajtási törvény 107. §-ának 1. pontja alapján

a magyar kulturmérnöki akademia képes

végrehajtást szenvedő adósok által vétkes Budapest, Lipótvárosi Sétatér 3 sz. a. lakós, a V. ker. kir. járásbíróság előtt

végrehajtási árverés elrendelése végett az 1881. LX. tc. 107. §-ának 1. pontja alapján a magyar országos központi takarékpénztár részvény ellen képviselő, ügyvéd Budapest, Sétatér 3 sz. a. lakós, a IV. ker. kir. járásbíróság előtt

végrehajtási árverés elrendelése végett az 1881. LX. tc. 107. §-ának 1. pontja alapján

Mellékletek: 1 meghatalmazás eredetiben és másolatban.

MEGHIVÓ

A KIRÁLYI JÓZSEF-MŰEGYETEM

1888/9-IK TANÉVÉNEK MEGNYITÁSA ALKALMÁBÓL

1888. SZEPTEMBER HÓ 23-ÁN D. E. 10 ÓRAKOR

A MŰEGYETEM KÖNYVTÁRI OLVASÓ TERMÉBEN

TARTANDÓ

ÜNNEPÉLYES KÖZGYŰLÉSRE.

TÁRGY:

K. LIPTHAY SÁNDOR è. i. rektor beszámoló beszéde a kir. József-műegyetem 1887/8. tanévéről.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. szept. 21.

697.

MEGHIVÓ

A KIRÁLYI JÓZSEF-MŰEGYETEM

1888/9-IK TANÉVÉNEK MEGNYITÁSA ALKALMÁBÓL

1888. SZEPTEMBER HÓ 23-ÁN D. E. 10 ÓRAKOR

A MŰEGYETEM KÖNYVTÁRI OLVASÓ TERMÉBEN

TARTANDÓ

ÜNNEPÉLYES KÖZGYŰLÉSRE.

TÁRGY:

K. LIPTHAY SÁNDOR e. i. rektor beszámoló beszéde a kir. József-műegyetem 1887/8. tanévéről.

A Pesti Lloyd-társulat könyvnyomdája.

CS. és K. OSZTR. MAGY. SZABADALOM.

K. u. K. ÖSTERR. UNG. PRIVILEGIUM.

SULCZER és WEINBERGER

CSERÉPKÁLYHA-GYÁR

II. kerület, KAPÁS-UTCZA 47.

Iroda: IV. kerület, KÁROLY-KÖRUT 26.

KACHELÖFEN-FABRIK

II. Bezirk, KAPÁSGASSE 47.

Bureau: IV. Bezirk, KARLSRING 26.

Budapest, September hó 1888

Nagyméltóságos úr!

Mély tisztelettel alólirottak - Sulczer és Weinberger cserépkályhagyárosok, a nagyméltóságu földm.-ipar és kereskl. Minisztériumtól cserépkályháknak légfütésre való berendezésre s illetve légfütésre szolgáló cserépkályhák felállitására 1351/87. sz. a. szabadalmat nyertünk. —

Ezen kályharendszer a régi kályhákhoz képest a következő lényeges előnyökkel bir:

1.) A tüzelési anyagszükséglet 50%-kal kevesebb,

2.) a szobában összegyült és romlásnak indult levegőt eltávolitja és ennek helyére friss meleg levegőt vezet. —

3.) Mig a most ismert kályhaneműek hosszas időig fütttetnek, hogy csak valamelegről szó lehessen, elég az uj rendszernél egy 15 perczny. fütés és a szobában egyenlő kellemes melegséget érzünk. —

4.) E kályhából a melegség minden irányba vezethető, úgy, hogy 1 kályha 2, sőt 3 szobát képes fütteni. —

Ezen előnyök kegyes tekintetbe vétele mellett, azon alázatos kérelemmel járulunk Nagyméltóságodhoz, kegyeskedjék nekünk megengedni,

hogy eme találmányunkat bemutathassuk. —

Annak fennt elősorolt előnyeit a nagyméltóságú magy. kir. Belügyministerium igazolhatja, hol az elmult tél folyama alatt egy minta kályhát felállitattunk és igy, miután a fenntiekben kitüntetett előnyök gyakorlatilag is beigazoltattak, az idén több kályha, rendszerünk szerinti átalakitására utasitást nyertünk. —

Nagyméltóságod részéről leendő megmizsgálása után esedezünk, a hivatalos helyiségekben lévő összes, vagy több kályha rendszerünk szerinti átalakitását általunk foganatosittatni. —

Kisebb kályhák átalakitását 25 fttél

Közép " " 35 "

nagy " " 50 "

foganatositjuk. —

Az átalakitási költséget bőven fedezi a tüzelési anyag megtakaritása.

Az átalakitásra, használhatatlan kályhák is alkalmasak. —

Azon reményben, hogy Nagyméltóságod találmányunk megvizsgálását, már a hazai ipar támogatása céljából is elrendelni kegyes lesz, maradtunk

Kegyes pártfogásába magunkat ajánlva,

Nagyméltóságodnak

alázatos szolgája.

P. f.

SULCZER és WEINBERGER
cserépkályha gyár
BUDAPEST

Weinberger

Képviselve Mentzel B. Adolf által, lakik: V. Jézsa utcza 5

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Történelmi Bizottsága

Érk. 1888. szept. 21.

698.

Fiume város polgárai boldogult Deák Ferencz nagyhazánkfia iránt érzett kegyeletük jeléül s annak tiszteletére közadakozás útján egy ezüst koszorút készittettek. Ezen nemes érzelmből készült koszorú f. évi szeptemberhó 29-én mint néhai Deák Ferencz emlékszobra leleplezésének évfordulója napján – délutáni ½1 órakor fog a kerepesi ut melletti köztemetőben lévő, a nagyhazafi drága tetemeit magában foglaló mauzoleumban ünnepélyesen elhelyeztetni. Ez alkalomból, illetve ezen ünnepélyt megelőzőleg ugyanazon napon vagyis szeptemberhó 29-én délelőtti 10 órakor Deák Ferencz emlékére a II. ker. belvárosi plébánia templomban ünnepélyes gyászisteni tiszteletet fog tartatni, melyre 5. darab belépő jegynek és programmnak csatolása mellett van szerencsénk a Magy. Tudományos Akadémia elnökségét tisztelettel meghivni.

Budapesten, 1888 évi szeptemberhó 20-án

Budapest fővárosi törvényhatósága.

A tekintetes magyar tudományos Akadémia elnökségének.

Budapesten.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. szept. 26.

703.

A FIUMEI POLGÁRSÁG

által

néhai **Deák Ferencz** iránti kegyeletből készittetett ezüst koszorú ünnepélyes elhelyezésének

PROGRAMMJA.

Szeptember hó 28-án, pénteken:

A fiumei küldöttség tagjai a m. kir. államvasutak központi pályaudvarában déli $^{3}/_{4}12$ órakor főpolgármester úr által üdvözlő beszéddel fogadtatnak.

Szeptember hó 29-én, szombaton:

1. **Délelőtt 10 órakor** a IV. ker. belvárosi plébánia-templomban néhai Deák Ferencz nagy hazánkfia emlékére ünnepélyes gyász isteni-tisztelet tartatik.

2. **Déli 12 órakor** találkozás a régi városház tanácstermében és innen indulás a kerepesi-úti köztemetőbe.

3. **Délutáni $^{1}/_{2}1$ órakor** a fiumei polgárság által Deák Ferencz emlékére készittetett ezüst koszorú a kerepesi-út melletti köztemetőben lévő Deák-mauzoleumnál ünnepélyesen átadatik, illetőleg átvétetik, és a mauzoleumban elhelyeztetik.

Budapest, 1888. évi szeptember hóban.

Pesti könyvnyomda-részvény társaság

Balra I-ső padcsoport.

Belépő-jegy

Boldogult **Deák Ferencz** nagy hazánkfia
emlékére 1888. szeptember 29-én délelőtt 10 órakor
a IV. ker. belvárosi plébánia-templomban tartandó
ünnepélyes gyász isteni-tiszteletre.

PESTI KÖNYVNYOMDA-RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

Kazzszágos Polgármester úr!

A M. T. Akademia palotá-
jának fölemelésére elöz —
Kedvelt ne a közelebbi napokban
egy kitüntetési oszlop állításával
fölt, mely az Akademia palo-
tával — a fővárós monumen-
talis épületeinek egyik legki-
válóbbjával — a legszembetünőbb
módon élénkítené, és a
Kedvelő" összhangzását, melyet
a homlokzat nemes arányai
által tehetnek, megrontja.

Ezek kövánkezésében azon
Reclemmel fordúlnak Nagy-
vagyodhoz, méltóztassék kes
a Ki elrendelni, Hogy Kiesz Kozálni, hogy az emlés-oszlop haladék nélkül elkészüljön. — még a többi kitüntetési oszlopok felülvizsgálatát megelő-
zőleg — eltávolítassék.

Fogadja . . . .

Pest 1888 27/IX

Minthogy teljesen
meggyőzve, hogy a Fővárós
Tekintetes Tanácsa —
mely az Akademia
iránt jóakaratát
és figyelmeseit min-
den alkalommal
bebizonyítja — a fele-
zett tempomot épp
oly szélesebbnek
fogja tekinteni
mint mi.

704

888.

Dicsőült emlékű Ipolyi
Arnold püspök hagyatékának
a Kollonich-convento értelmében
szabad rendelkezésére álló hár-
madrészében a M. T. Akadá-
miát és a magyar Képzőm.
T. szentelte 2 általános ösz-
Rosául.

Ezen ajándék tekintetes részét
azonban igényt tartanak a
nagyméltó. vallás és Közokt. M-
nisterium, a besztercebányai
püspökség érdekeiben a b. Püs-
pök végrehajtás kárpótlása czímén.
Ezen igények jogosultságát és alaposságát
sem a másik két harmadrész
örökösei: a kir. Kincstár
és a városi püspökség,
sem az Akad. és az Képzőm.
Társaság nem ismerhetvén el.
a helyszíni szemle elrendelését
kérték és engedélyét ki.
Ezen helyszíni szemle alkal-
mával az örökösök (két
makéző" van hivatva képvi-
selni:
A M. Tud. Akadémia,
egyesítve a Képző művészek.

Tisztasággal, e végből Belalmm
Annus mas Bélammezzel
ede Felügyelőjét oltalmába
megnyerni; Ki is a megbízás
elvállalásában kalandónak
nyilatkozva, amennyiben
részére Excellentiádnál a
főhatalmazás kieszközlését.

Ezen kérelemmel fordulok
ehhezen Excellentiádhoz,
méltóztassék a nevezett
Erd. Felügyelőnek megengedni,
hogy a 8-10 napra terjedő
és a hazajárók költségén ex-
kirendő helyettesi szemlében
részt vehessen.

Fogadja egyébiránt ....
Brassó, 27/IX 88.

705
888.

1241/1885

Kr. László Folyóirat, erdélyi szent-Jeremiás-rendi tartományfőnöknek, az orsz. statisztikai hivatal főnöke által ide áttett jelentését, mellékletével együtt, van szerencsém a m. tudományos akadémiának f. alatt eset-leges használat czéljából megküldeni.—

Budapest, 1888 évi Szeptember hó 24-én

A minister meghagyásából:

Szalay Imre

osztály-tanácsos.

A m. tudományos akadémiának.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. okt. 1.

711.

Méltóságos Miniszteri Tanácsos Úr!

A bibliothekáimról egybegyüjtött statistikai adatokat kilenc íven a tegnap küldöttem be az erdélyi püspök úr ő Excellentiájához Méltóságodhoz leendő felküldés végett.-

Jóllehet csatolva pedig küldöm ezen kis nyomtatott könyv- és nyomtatvány jegyzéket öt példányban, melyet sajátomból, de már elavult nyomdámban állittattam ki, azon czélból, hogy nyomdám termékeinek egy részét esetleg, ha kiállittattak volna a Budapesten rendezett országos kiállításon - lenne egy kis nyomtatott catalogus is hozzácsatolva.- A kiállitástól elkéstünk, azonban helyesen hiszem e nyomtatott catalogust használhatni, ha olyanokra juttatom kezökbe, kiket a könyvtárak s azok ügyei érdekelnek, első sorban Méltóságodnak.

Könyvtáraimról azt kell megjegyeznem, miszerint azokat rendezgetni magam mint lector kezdettem meg; némely házak (: convent:) könyvtárait rendbe szedtem volt, ilyenek a kolozsvári, szebeni, fogarasi, esztelneki; a sorokat is megkezdettem volt, de bevégeznem nem lehetett innen történt elrendeltetésem miatt.-

Mint kartománygyőnök már egy év előtt elrendeltem a könyvtára rendezését, ez hála Isten - már eddig is kielégitő eredményre vezetett.- Könyvtáraim között legneveretesebb a miklósi zárdáé, mert az kezdettől fogva (1667) gyüjtött könyveit megőrizhette (: a kimutatás nem kimerítő, mert 120 évtől v. év alatt nem rendezték, csak zavarták, rendezés alá most jön:), azonban igen érdekes és értékes még a csík-som-

lyói Convente is, habár ezen zárdánkat 1440-től igen sokszor égette föl tatárok, törökök és más ellenségek.-

Vannak ebben szép incunabulumok, Psalteriumok, ezekből is közül van öt drb. szép kézi mü pergamenre irva, goth betükkel, az akkor szokásos rövidítésekkel 1460-1516.

Vannak értékes müvek és nagyobbszerü munkák.- Pedig e könyvtár értékessége csak akkor volna megbecsülhető, ha a teljes catalogust nyomtatásban szakértők tanulmányozhatnák, ezt pedig a zárda szegénysége kinyomatni nem engedi.- Pedig ez nem is járna igen sokba, ha már egyébre nem használható - nyomdákban állíttatnék elő; azonban erre is pénz kellene, mert papirosat, festéket kellene venni, egy pár betüszedőt szerződtetni, egy jó rendezőt, ki egyúttal corrector is legyen, beállítani. Ez csak úgy lenne mind létesíthető, ha a Nagyméltóságu m. k. vallás és közoktatás ügyi minister úr ez ügyet felkarolni kegyeskednék és fedezné a költségeket.- Ez esetben nyomdánk épen ódonszerüsége miatt is igen alkalmas volna régi, ritka müveknek utánnyomtatására, hogy mint mükincseket megmentessenek az utódok számára.

Ez azonban ez ügyben a Nagyméltóságu m. k. vallás ügyi minister urhoz folyamodni nem is merek, ale ha Méltóságod a tervet esetleg helyeselné és ebből kifolyólag a szükséges lépéseket megtenni kegyeskednék, azt hiszem igen nagy hálára kötelezné a jövőkort önmaga iránt.

Méltányos feltételek mellett a csik-somlyói zárda nyomdáját - az emlitett célból - a nagyméltóságu m. k. vallás és közoktatás ügyi minister urnak szivesen rendelkezésére bocsátaná.

Mély tisztelettel maradok

Méltóságodnak

Csik Somlyón, 1885. márczius 17-én

alázatos polgára
P. László Polykárp
rendtarton. főnök

NB. E kis könyvjegyzékben feltüntetett betükön kivül vannak még más betüink is, hisz nyomdánk valamikor egy teljesen felszerelt nyomda volt, csak 50. ben lett megrongálva, amennyiben az absolutismus által megsemmisitésre lett vala itélve. a betük mind össze egy rakásba kitöltve hevertek addig, mig Herczeg Schwarzenberg később megtegyelmezett, akkor pedig a gyermekekkel válogattatták ki a betüket ügy ahogy. —

1885. 334.

1885-ből
2716

— P. László Polgtary Gimnáziumból
irja, hogy a könyvkiviteli kimutatásokból
8 eltiltott az erdélyi gyöknek. A gimnáziumi nyomdából kikerült művek vételjegyzése
5 példányban küldve, óhajtaná, hogy a tanulók
M= a nyomdát foglalkoztatná, tehát
ennek jelen sorsáról állapotát.

Lásd

Felterjesztés a vallás- közok
M. K. M. [illegible]
Vallási tanulók erdélyi közk
tanszékeinek kimutatása tárgyában

12414. 85

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

Tisztelt Osztály!

A M. T. A. f. évi augusztus
25-iki tartott rendkivüli ülésében elhatározta, hogy
diesőrült elnöke, Trefort ő Exczellentiája
ig. évi tiszt. tag emlékezetének
megünneplésére ~~az emlékbeszédet~~ kitüzött
~~volgából előlás~~ emlékbeszéd a jövő évi
~~folyóiratban~~ ünnepélyes közülésén fog megtartatni, és fölhivta a II. Osztályt, hogy annak
~~neve Rize~~ Rize kitüzött tárgyra szóló
megfelelő feladatot tüzni,
melyhez ~~több~~ pályázat megállapodni
méltóztassék.

Tisztelettel

Budapest 1883 okt 1.

715

888.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

715. 11

Tisztelt Osztály!

A M. T. Akadémia f. évi augusztus 25 ikén tartott rendkivüli összes ülésében elhatározta, hogy dicsöült elnöke, Trefort Ágoston igazgató és tiszteleti tag emlékezetének megünneplésére hivatott emlékbeszéd a jövö évi ünnepélyes közülésen jog megtartatni, és fölhivta a II. osztályt, hogy az iránt, kire kivánja ezen megtiszteltetö feladatot bízni, mielöbb megállapodni méltóztassék.

Tisztelettel

Budapest, 1888. október 1.

Fraknói Vilmos
főtitkár

Tekintetes úr!

Szerencsém van értesíteni, hogy
151 lapból álló és 24 táblával
ellátott „Dunapöldvár rézkori
emlékei" című nagyobb dolgo-
zatát (melyet, mellesleg meg-
jegyzve, ~~nagy~~ érdekes" élvezettel
lapozgattam át) óhajtása szerint
átteszem az Archaeologiai Bizott-
sághoz, és nem kétlem, hogy a
szakférfiak körében tekintélyes
tanulmánnyal fogják fogadni.

Kitűnő tiszteletével

Pest 1/X 88.

Tek. Stella Zsigmond
kir. gazdasági unokát
Dunapöldvár

888

216

Földmivelés-,
ipar- és kereskedelemügyi
magyar királyi
MINISZTER.

51031/III. sz.

A magyar tudományos akadémia
dékánsága igazgatóságának
Budapesten.

Folyóiratcsere tárgyában f. évi 705 szám alatt hozzám intézett átiratra értesítem a dékánságot, hogy egyidejűleg intézkedtem az iránt, miszerint Oxford, Cambridge, Dublin nagybritanniai városok főiskoláinak igazgatóságai közvetlenül megkeressék a budapesti egyetem könyvtárának igazgatóságát, hogy a kiadványok folytonosságának fenntartása végett a magyar tudományos akadémia dékánságával közvetlen levelezésbe lépjen.

Ehhez képest a dékánságot felkérem, hogy Oxford, Cambridge, Dublin egyetemeinek magyarországi megbízottjával értesítse, s őt a kellő utasítások megadása mellett, a

2.

magyar Tudományos Academia örök
Kelnek megfelelő képviseletére
felhívni szükségesnek
Budapesten 1888 október hó 1.
A. minisztery helyett.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. okt. 4.

719.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének!

tetjes tisztelettel

Budapesten

Elhunyt egri kanonok, Szenben boldogult Kovacsóczy József Végrendeletileg a Magyar Tudományos Akadémia pénz alapjának növelésére 200 frt hagyományozott. Az egri Kir. Törvényszéknek a végrendelet érvénybe végrehajtásával lett közlése után, mint végrendeleti végrehajtónak kötelességemnek ismerem, hogy ezen alkalommal e hagyomány postai utalvány mellett az Akademiai pénztár javára hagyó sajátkezüleg kezéhez kivánatom.

Postafordultával: nyugtázását kérve maradtam Egerben 2án 1888.

tetjes tisztelettel.

Gerjéssy Károly a. kanonok,
végrendeleti végrehajtó

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Erk. 1888. dl. 4.

720.

Magyar Tudományos AKADÉMIA Főtitkári hivatal

Érk. 1888. szept. 22.

6100. szám.
Polg. 1888.

700.

Operjesy Ferencz egri kanonok, ~~nimtnéhai~~ Kovacsóczy István volt egri kanonok végrendeleti végrehajtója a végrendeleti hagyományosok lakhelyét bejelenti.

Végzés:

Ezen bejelentés tudomásúl vételén, a vonatkozó iratokhoz csatolandó. —

Az 1882. évi június hó 27-én kihirdetett végrendelet szerinti hagyományosok:

1.) Kovacsóczy Antal (lakik Gyöngyösön) kinek a végrendelet XIV. pontja szerint 12000 frt. esedékes kamatai, takarékpénztári összes részvények s található sorsjegyek az 5000 frt. névértékü m. kir. 4% es aranyjáradék kötvények kivételével, melyeknek csak kamatai illetik; —

2.) Kovacsóczy Gyulának, Kovacsóczy Matildnéhai Danko Jánostól maradt árváknak, Dankó Adorjánnak, Dankó Margitnak és Dankó Jánosnak, Kovacsóczy Béla árváinak, végre Kovacsóczy Petronella Jaczó Imrenénak egyenként öt-öt szer mind a négy résznek 20000 frt., — Kovacsóczy Gyulának ezen felül az 1873 évi bécsi kiállításon vett 12 személyre való ezüst asztali készlet, továbbá családi címerrel ellátott strucztojás alakú cukortartó s az abrjáról reá maradt ezüst lobák szelencze, — Kovacsóczy Petronellának az örökhagyó által közönségesen használt 12 személyre való ezüst és pedig 12 kés, 12 villa, ugyanannyi levéses, kávés- továbbá egy nagy leves szedő és vastag ételhez használt kanál, és végre 12 késtartó, a többi ezüst készlet (: gyertyatartók, eczet és olajtartó, saláthoz használt ezüst nyelü elefántcsont kanál és villa, két ága hüszredő ezüst nyelü villa :) az Dankó árvák és Kovacsóczy Béla árvái közötti szét osztandólag, — azon kézi kis gyertyatartó, mely

1/.

László bátyjaé volt Dankó Istvánnak; — azon kés és villa pedig melyöröklhagyó által rendesen használtatott Kovacsóczy Béla árvája Istvánnak a reá eső részen kivül; —

Puchlin Kázmér felsőnémethi plebánosnak a Müchenben készült fa feszület, ezüst kávéző készlet, melyet öröklhagyó rendesen használt ugymint: egy kis ezüst tálczát, tejes és kávés ibriket és egy kis ezüst czukor tartót, ezen felül szabad választása szerint pinczéjéből egy hordó vörös bor, —

Dankó Mihály főesperes és vezsleti plebánosnak térdeplőn álló ezüst keresztet, a térdeplővel együtt, —

Kovacsóczy Kornélnak, kit Lyott Gyula felügyelete alatt nevelhetett, egy ezer frt. névértékü értékpapiros és arany zsebórája, —

Lyott Gyulának Pákozmány féle arany lancza és a rajta függő mozaik mellkeresztet; —

Kovacsóczy Antalnak fiai avagy unokáinak fehér s egyéb ruhái, Lyott Vincze budapesti ügyvédnek szabadonválasztandó két hordó bor, — a pesti vakok és a váczi siketnémák intézetének 50-50 frt., Szent István társulatnak népies munkák iróidijazására alapitványképen 200 frt., a Szent László társulatnak Moldva-Oláh országi magyar hitfeleink vallás erkölcsi és iskolai czélból való segélyezésére ugyanannyi az az 200 frt., a magyar tudományos akademia pénzalapjának nevelésére 200 frt., az egri irgalmas nénék s egri irgalmas rendiek (: Miseréi :) kórházaresére 100-100 összesen 200 frt.; a hatvani templomnak 100 frt. hagyományozhatott — most nevezett hagyományosok jogaikra kiadó felügyelés végett értesittetnek. —

Megjegyeztetik, hogy a végrendelet hivatalos másolatban az egri egyházmegyei hatósággal már közöltetett.

Miről Apponyi Ferencz végrendeleti végrehajtó végzésileg értesittetik. —

Kelt az egri kir. törvényszéknek 1886. évi augusztus hó 21-én tartott polgári ülésében.

A magyar Tudományos Akademia Elnökségének

Budapesten

6106. 1886.

Feloláhi
jegyző.

A Magyar Tudományos Akadémia hadtudományi bizottsága.

75
hadt. biz. 88.

A Magyar Tudományos Akadémia tekintetes
Főtitkári hivatalának
Budapesten

Az Ügyrend 42. §. 6. pontja alapján van szerencsém a fűtőkári hivatalacz tiszteletteljes felkérni, miszerint pámnyra bizottságilag megállapított előadói tiszteletdijkép 400 frtot, azaz négyszáz forintot, a hadtudományi bizottság költségvetése terhére kintalmányosan utalványozni méltóztassék.

Budapesten 1888 október hó 1én

Konrád Károly

Hollán Ernő

bizottsági előadó

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. okt. 5.

723.

204. sz.
1888

A m. kir. tudományos akadémia
tek. főtitkárságának
Budapesten.

Somorre az akadémia azon nemes tény-
kedését, melyhyel a hazai tanintézete-
ket kiadványai ingyenes átengerése
által támogatni törekszik, alulirt
azon alázatos kérelemmel bátorkodik
a tek. főtitkársághoz fordulni, mi sze-
rint a vezetése alatt álló tanintéz-
etet is e jótéteményben részesitni
kegyeskedjék.

Mély tisztelettel

M. Kanizsán 1888. szept. 23án

a tek. főtitkárság

alázatos szolgája

Sám Samu
a n.-kanizsai izr.
keresked. iskola
igazgatója.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkari hivatal.

Érk. 1888. okt. 5.

724.

Tekintetes Igazgató Ur!

Szerencsém van értesíteni, hogy

[redacted] évi szeptember 23-án 204. sz. a. kelt kérelmét, az akad. kiadványok megküldése tárgyában, a M. T. Akadémia könyvtári bizottsága, minthogy ezen kedvezményben csak a [redacted]i középiskolák és felsőbb tanintézetek részesülnek, nem találta teljesíthetőnek.

Fogadja stb.

Budapest, 1888. nov. 10.

177. ügyszám.

Nagytekintetü M. T. Akadémia!

A Jósikai Urnak f. é. october 1én kelt 710. számu megkeresése folytán szivesen van néhai Siskovics Lajosné özv. Majzik Charitas végrendeletü egyszerü másolatban /. alatt ide mellékelve tiszteletteljesen bemutatni. –

Kitünő tisztelettel maradván

Budapesten 1888 october 3án

a Nagytekintetü M. T. Akadémiának

alázatos szolgája

Dr. Fejérpataky László

akadémiai ügyész

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkari hivatal.

Érk. 1888. okt. 5.

Nagyságos
M. T. Akadémiához

725.

Dr. Fejérpataky Kálmán
akadémiai nyelvész

Ezennel néh. Sós-Kovács Lajosné szül. Majsik Charitas végrendeletének egyszerű másolatát.

Csat: végrendelet másolata.

Másolat 1 frt bélyegű ívtestvéről 33130/56 szhoz.

Végrendelet. Ő jó Istenem kegyelméből józan értelmének ismeretében a bizonytalan időben bekövetkezendő véggyeremeim, hogy kimúlásomnál ne találjanak következő végintézkedéseimet. 1^ör mindenekelőtt elhalálozásomat illetőleg felkérem kedves jegyesemet, hogy 600 frtnál többet ne költekezzen, és ha Budapesten halnék meg, úgy a Kerepesi temetőbe helyeztessen el nyugalomra, a síremlék felállításáról az ő tetszésére bízván. 2^or minden néven nevezendő ingóságaimat, beleértve az arany és ezüstneműimet is, úgy követelésem s maradandó készpénzt halálomután kizárólag kedves egyetlenegy fiúnkra Siskovits Lajosnak hagyományozom örök tulajdoni joggal, valamint ingatlan vagyonaimból bevehető évi jövedelmeket használmélvezeti jogon élete fogytáglan. 3^or ingatlan vagyonomat, mely a Tarna Méhari 168 n. tjkv. saját nevemen elkülönítve van, a p. Sülyi határban lévő pedig vételi szerződések szerint birtokomban van s ezen felül ha még életemben netalán örökösödés vagy vétel útján ingatlan birtokos szereznék, örökulajdoni joggal hagyományozom most kitolva ifj. Majsik Viktor unoka öcsémnek a kinek 4 éves korától gyám s nevelő anyja voltam, s valamint most úgy jövőre intem és felkérem, hogy takarékos legyen, becsülje az embereket és békeszerető kitartó és szorgalmas ossá-gos fejtsen ki minden dolgaiban, s vagyonát gyarapítani igyekezzék. 4er az esetre, ha ifj. Majsik Viktor unoka öcsém akár törvényes örökösök, akár pedig hamarább elhalna, mint én úgy a 3^ik pontban hagyományozok ingatlan vagyonaimnak örökösje a budapesti magyar királyi tudományos akadémia

(v.

ezzel némi csekély részben Széchényi István
nagy hazánkfia örökemlékü alapitványához az ország
müvelődése elmozditására kötelességből
járulni óhajtván. 5-ör azon esetre, ha mint jeresk
fiúgyermek, mint az én kedves unoka öcsémnek a gond-
viselés különös akaratja szerint én túlélnem, akkor
halálom után található minden ingó és ingatlan
vagyontárgyaimat kitárólagos öröklési joggal a
budapesti magyar kiváltyi tudományos Akadémia
örökölje. Mely végintézkedésem után szeretett egyetlen
fiúgyermekemet és kedves unoka öcsémnek a jó Istennek kegyel-
mébe ajánlva kérem elfogadni irányokban tett
intézkedéseimnek és tartsanak meg emlékökben.
Ezen saját kezüleg két példányban irt végrendeletemet
általam jelenlét két tanu jelenlétében aláirásom-
mal a mai napon helyben és évben megerősitettem.
Kelt T. Mérán 1882 october hó Siskovits Lajosné
gyűt. Majsik Charitas sk. (L. P. H.) Hogy ezen
végintézkedés alólirott mint jelenlét s egyöntetesen jelen
volt tanuk előtt általunk személyesen is ösmert
végrendelkező magyar nyelven kinyilvánitotta, hogy
végintézkedése és fajúl kezüleg előttünk aláirta
bizonyitjuk. Kelt Tarna-Mérán 1882 october hó
Pöthl Pál sk. mint tanu. Ezen
végrendelet a mai napon a budapesti ker. törk
előtt érvényességi kihirdettetett. - Budapesten
1886 évi november hó 2-án Reviczky Ambró sk.
ker. törk. biró. Kiszelyi László sk. jegyző. Az illeté-
bélyegző erejéről vele jelen másolat hitelére,
hivatalos használatra. Budapesten 1886 évi
December hó 1-én Bánszky V. László sk. (P. H.)

Nagyméltóságú Magyar Királyi Vallás- és Közoktatási Miniszter Úr!

A Magyar Tudományos Akadémia ezelőtt tizenöt esztendővel megbízta legilletékesebb szakférfiait, hogy a történeti magyar nyelvnek hiteles adatokkal támogatott szókincsét gyűjtsék össze. Az Akadémia e nagyfontosságú vállalattal szemben nem kímélve áldozatot, mindent elkövetett, hogy a régi magyar irodalom összes szókincsének e gyűjteménye / hova hamarabb a közönség rendelkezésére bocsáttassék.

/ teljessége ~~teljességében~~ felölelő-va,

/ És a nagy mű első füzete

~~I. kötet 1. füzet~~

„Magyar Nyelvtörténeti Szótár" a legrégibb nyelvemlékektől a nyelvújításig" cím alatt az imént hagyta el a sajtót. ~~Ezen szótár~~ pontosan a szóknak alakjait, jelentéseit, mondatbeli szerkezeteit, azonfelül a velök alkotott állandó szólásokat és körmondásokat. Számos régi szavunk e szótárban van először kiemelve a feledés homályából, sok más itt jelenik meg először valódi alakjában s jelentésében. Sok szép és velős szólás és körmondás nyer magyarázatot e korsiakos munkában; számos alig ismert kifejezés van benne a mai költői nyelvnek s a mai

müvelnek rendelkezésére bocsátva,
minélfogva e szótár a tanúlságnak
dúsgazdag forrása mind a szófejtés,
mind a mondattan, s mind a nyelvérez,
mind az irodalom számára.

~~Minthogy pedig a magyar nyelv grammatikai és fejlesztésének egyik leghatásosabb tényezője Magyarország tanári testülete,~~

arra kérelemmel fordúlok Nagyméltóságodhoz, méltóztassék ~~elrendelni~~ külön kibocsátani, hogy a M. T. Akadémia megbízásából s Hornyánszky Victor akad. könyvárus kiadásában megjelenő „Magyar Nyelvtörténeti Szótár" az kötelező könyvek jegyzékébe is felvétessék.

~~Fogadja stb.~~

Szerencsém van egyúttal értesíteni Nagyméltóságodat, hogy a munka első füzetének és prospectusának ⊥ elegendő számban leendő beszolgáltatásáról a neveretett könyvkiadó czég ~~egyidejűleg~~ fog gondoskodni.

Fogadja stb.

Budapest, 1888. okt. 4.

Ekképen a szótár mellőzhetetlen segédeszköz minden magyar tanárra, kit a magyar nyelv ~~tör~~ fő törvényeit, fejlődéseit és szellemét alaposan megismerni kívánjuk, nevezetesen a hazai Középiskolában, a magyar nyelv és irodalom középiskolai tanárai számára.

Ennek következtében a M. T. Akadémia

⊥ a vm. vallás- és közoktatási m. kir. minisztérium ~~tu~~ részére

(a Nyelvtörténeti Szótár (és prospectusának hivatalos megküldésével)
első füzetének)

külön kibocsátandó rendeletben az országra összes
tanintézeteit utasítani a ~~vállalat~~ pártolására
s a munka megrendelésére, egyszersmind pedig
~~el~~ egyidejűleg elrendelni, hogy ezen munka

726/888.

Budapest Andrássy-út 88. 1885. XI/1.

Nagyméltóságú Trefort Ágoston úr
Ő Excellenciájának Budapesten.

Néhai Báró Hofmann.. az imént szíves halálának-
és Gróf Beust.. épen jelenlegi itt-tartózkodásának
alkalmából bátorkodom Excellenciádnak - mint
Lónyay Menyhért gróf nyilatkozatkor a szen-
álló „Osztrák-magyar Dualismus" létrejövetele
ismertetőjének becses tudomására hozni a kö-
vetkező történeti adatot, mely még eddig sehol
nyilvánosságra nem hozatott, holott: a
Dualismus eszméje megszülemlésének első
Kezdeményezési momentumát képviseli.
—: Valamint sok más világrahozó
találmánnyal.. az igenyiden ifjúi buzgalom törte
meg új utakon az utját, melyre a fontolva
haladó tekintélyek nem merték volna az „első
lépés-t" kockáztatni, - épígy történt az „Osztrák-
magyar Dualismus" eszmejének felfedezésével is-
melyet az akkormeg Báró Beust-nak.. és Deák
Ferenc-nek hatáskörébe.. az alulirottnak,
nairo politikai vállalkozó-szelleme pendített és
lendített meg legisleglőször, mielőtt erre bárkinas
is e világon gondolt volna.

a

A "Soha" történése a következő:

"Bel- és Külföldi egyetemeken a legkitünőbb Diplomákkal nyertem, miután Herceg Esterházy-nak és Szönyös-Pata városának szolgálatában nagyszerü tagosítási munkákat sikerült végeznem, - 1861-ben a "Panslavis" mus és Reactio nagyhatalmát gyakorló "Mojses" püspöknek befolyását folyammegyében csupán bá" tor ifjui fellépésem által bírtuk az alkotmányosság ikletébel megsemmisíteni - minek elismeréséül egy" hangúlag első-aljegyzőül és 2. főjegyzőül választ" tattam illetőleg neveztettem. -

"Férfiui pályámnak első nagy sikerei Ly lelkesí" tőmnyomást gyakoroltak minémüségemre, hogy: a "Sroi" somnak beállásával "Budapestre telepedve a 60-as" évek során a nemzetgazdászati és hozzáfias iniciati" vának nagyszerü eredményeit bírtam az én szerény" személyiségem létre hozni. Többet nem említve, ez" időszakban én Részesültem: a "Magyar mérnök egy" letnek" - a "Magyar Duna-gőzhajótársulat"-nak - a "Hazai" magyar "Jelzálogbank"-nak - a bécsi "Kon" tinental-viszontbiztositóbank"-nak - a "Bécsi polgári takarék-pénztárnak" - a "Budapesti épitő-társulat"-nak a "Budapest-Fiumei Vasut"-nak - a "Magyar Közgaz" dasági-egylet"-nek - a "Magyar Lótenyésztési Társu" lat-nak és "Sattersal"-nak részben nagy sikerü vállalatait.

Ezen sokoldalú működésem közben szoros barátságba lé-
"gődtem Gróf Széchenyi Ödönnel, kivel (mint az ak-
"kori nemzeti közszeretet egyik csemetéjével) nehány
"ideig egészen együtt laktam és együtt éltem, mely
"korszakban volt szerencsém Excellenciád által is
megismertetnem.— Ugyanekkor volt alkalmam:
Gróf Széchenyi Béla ajánlata nyomán: Báró
Orczy Béla által Báró Hoffmannal és Báró
Beust-tal megismerkednem.—

E közben történt hogy: Gróf Széchenyi Ödön-nek laká-
"sán (a Sicinius-hoz címzett nemes hegyi-házban)
egy terjedelmes emlékiratot dolgoztam ki azon tekintet-
"ből, melyszerint Ausztriában épúgy mint Magyaror-
"szágban az alkotmányosság helyreállítható lenne oly
"mód, hogy minden belügyeire nézve ezen két államnak
"mindegyike teljesen független szabad parlamentáris
"rendszert élvezne,— minden "közös érdekekre" nézve
azonban a két parlament "küldöttjeiből felváltva Bécs
ben és Pesten "összeülendő "Közös-Képviselet" fogna
"alkotmányosan intézkedni és határozni!"—

Ezen tervezetemet német nyelven kidolgozva, Gróf Széchenyi
Ödön-nel Bécsbe "utaztam, s azt akkori Minis-
"ter: Báró Beust Ő Excellenciájának személyesen
átnyújtottam, ki azt mosolygó arczczal fogadta.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

Érk. 1885. november 3.

727.

Pestre visszatérve: Ősz Széchenyi Ödön tanácsára – elmen-
tem Deák Ferenc-hez, Kit az „Angol Királynénál"
volt lakásán: Gorove István-, Széchenyi Eduárd- és
Szitányi Bernát társaságában találtam, jelen
tett tettem ezen 4 úr előtt Báró Beust-nál viselt
dolgaimról's nékie benyujtott „Kiegyeztetési-tervemről".-
Előadásomat tudomásúl véve: Deák Ferenc hatalmasan
összeszedett, avval végezve sorgatoriumát miszerint
„ne kotnyeleskedjünk oly ügyekbe-, mikhez még
teljesen értetlenek vagyunk!!!"
– Ilyképp lefőzetve, politikai infiliacion-ról többé szó a senkinek
egy szót sem szóltam...
Azonban.. hónapok multak
el – és Báró Beust felé tráktmagyar kiegyeztetés mozgalmához még pedig
jesen az általam legelőször lelleszett és elébe meg-
penditett tervének alapján.. Létrejött az 1867-ki
Dualismus, melynek kidolgozásánál nagyon nagy
érdeme volt Lónyay-nak és sok másoknak – melynek
első feltalálója azonban én voltam – és első valósí-
tója: maga jelenleg már Gróf Beust volt ki az én
tervezésem nyomán Keresztelte meg annak létrehozását!
Ez volt a „Dualismus-nak valóságos születési-Genealogiája.

Excellenciádnak

kitünő tisztelettel:

Tényi Otto.

A) I. osztálynak
B) II. "

Tisztelt osztály!

A M. T. Akadémia f. hó 1-én tartott ülésének határozatából szerencsém van a hozzám beérkezett pályamunkáknak szabályszerű megbírálás végett a t. Osztályhoz átenni:

A) 1. Gr. Teleki pályaművek (nemzetiségekről) 22 drb.
2. Kőczán pályaművek (szinművek a kun vagy magyar hősmondakörből) 14 darab.
3. Farkas-Raski pályaművek (hazafias költemények) 42 drb.
4. Bulyovszky pályaművek (hazafias óda) 20 drb.

B) 1. Fáy-pályaművek (mezőgazdasági kézikönyv) 1 drb.
2. Lévay pályaművek (Nemzetőrség valamely politikája) 3 drb.
3. Ullmann pályaművek (Magyarország közegészségi állapota) 3 drb

Egyuttal van szerencsém a t. Osztály értesítési, hogy a Pécsely jutalomra (Magyar művészetelem), a Lukács jutalomra (Életerkölcsi elmélkedés) és végre a Bittenbinder Tivadar jutalmára (Erdélyi mezőgazdaság) a kitűzött 1888. nov. 30-ki határnapig pályamunkák nem érkeztek.

Budapest 1888. dec. 5.

1227/1228.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

727.

Tisztelt Osztály!

A M. T. Akadémia f. hó 1-én tartott összes üléseinek határozatából szerencsém van a következő pályamunkákat szabályszerű megbirálás végett a 1. Osztálykor átlenni:

1. Gróf Teleki - pályamüvek (szomorújátékok) 22 drb.

2. Kóczán - pályamüvek (színmüvek a hun vagy magyar hösmondakörből) 14 darab.

3. Tarkas-Raskó-pályamüvek (hazafias költemények) 20 darab.

4. Bulyovszky-pályamüvek (hazafias óda) 20 darab.

Budapest, 1888. október 5.

Gyakorlatilag
főhtla

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

727.

Tisztelt Osztály!

A M. T. Akadémia f. hó 1-én tartott összes ülésének határozatából szerencsém van a következő pályamunkákat szabályszerű megbirálás végett a 1. Osztályhoz áttenni: Győrgy Endre ~~László~~, Jekelfalussy ~~László~~ ~~Kautz Gyula~~ ~~Török~~

1. Táy-pályamüvek (mezögazdasági kézikönyv) 1 db.

2. Lévay-pályamüvek (Németország valuta politikája) 3 darab. Heller, Kautz ~~Kautz Gyula~~ — ~~Heller Ágost~~

3. Ullmann-pályamüvek (Magyarország közegészségi állapota) 3 darab. Fodor, Török

Egyúttal van szerencsém a t. osztályt értesíteni, hogy a Péczely-jutalomra (Magyar mütörténelem), a Lukács-jutalomra (lélektani elmélezek) és végre a Biztosító Társaság jutalmára (Erdély mezögazdasága) a kitüzött 1888. szept. 30-iki határnapig pályamunka nem érkezett.

Budapest 1888. október 5.

Frakknói Vilmos
főtitkár

Tisztelt Ország!

A Ügyrend 122 § 6 p. értelmébe.

a ~~Rozsán az 1889-iki évi Rozsán~~ fele

~~pályadíjra~~ a Rozsán-alapítványtól

1889-ben ~~kitűzött~~ esedékes pályadíjés

versenyre"

~~dijnyerő~~ pályamunkák ~~bet~~

beküldésének határideje május

31-ike.

Hogy ezen időre a pályamunkák

elkészülhessenek, a pályázatot

mielőbb ki kell hirdetni.

Ennélfogva szerencsém van

felkérni, hogy az 122 § i pontja

értelmében a pályázó személyével

tárgyalásba ~~ereszkedni~~ kijelölni

méltóztassék.

Tisztelettel

Bpest 87/x 88.

728/888.

38. sz. 1881.

A lőcsei m. kir. áll. felsőbb leányiskola igazgatóságától.

LŐCSEI M. KIR. ÁLL. FELSŐBB LEÁNYISKOLA 1931

Magy. kir. akadémiai
Ték. igazgatóság!

Alulírt a fennebbi intézet igazgatója minőségében a Ték. akad. igazgatósághoz alázatos tisztelettel folyamodik, hogy intézete könyvtárát gyarapítva és tiszteletét a következőkkel támogatja:

1, A csak a napokban felállított és szervezés stadiumában levő intézetnek alig van egy pár kötet könyve;

2, mint nyomós, nemzeti missiót teljesítő intézetnek el kell látva lennie mindazon eszközökkel, melyek a tanárok készültségét fokozzák;

3, a törekvő fiatal erőkből álló tanári testület a nyújtott tény folytán nyert ismereteit az intézet nevelése és tanítása terén hálásan fogja alkalmazni... Legyen az ügyünk leghatalmasabb pártolónk alázatos kérésünk tárgyában.

A fennebbiek alapján bátorkodom a tanári testület nevében az akad. ték. igaz-

/

gatóságot kérni, hogy az akademia
eddigi kiadványai felett legegyé-
dányaiból egyet-egyet, a jövendőbe-
ből szintén méltóztassék intézetünknek küldeni.
A felhozott kérelem teljesülését kívánva
vagyok maradva a

Tek. igazgatóságnak

Lőcsén, 1881. okt. 21-én alázatos szolgája

Dr. Szántó Károly.

972. Érk. nov. 1. 1881.

A

Magy. kir. Akademia

Tek. Igazgatóság

gának

Budapesten.

A lőcsei m. kir.

áll. felsőbb leány

iskola folyamodványa

Lőcséről,

melyben az igaz-

gatóság felhozott

okainak alapján

a most nevezendő

intézet részére az

akademiai kiadóvalat

alárathan kéri.

A kérvény ügyében későbbi

határozat fog határozat hozatni.

Pest, 1881, nov. 2.

Falumbusy

főtitkár.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

728.

Tisztelt Osztály!

Az Ügyrend 122. §. 6. p. értelmében a Kóczán-alapítványból 1889-ben esedékes pályadíjért versenyző pályamunkák beküldésének határideje május 31-ike.

Hogy ezen időre a pályamunkák elkészülhessenek, a pályázatot mielőbb ki kell hirdetni.

Ennélfogva szerencsém van fölkérni, hogy a 122. §. 1. pontja értelmében a pályázó színművek tárgykörei kijelölni méltóztassék.

Tisztelettel

Budapest, 1888. október 5.

Szarvas Gábor
főtitkár

Nagyságos Ur!

Boldogult néném özvegy Bexerédy Ivánné nézve ül: Bexerédy Etelka végrendeletében mostoha rokonai másolatát a budapesti törvényszéknek a m: tudós társaságnak is megküldte, - ezen áldása minden kor kiváló tiszteletben tartott nemzeti intézetünknek 2000 ötv: aranyat hagyományozott. -

Minthogy végrendelete végrehajtásával engem bízott meg, - egész tisztelettel azon kéréssel fordulok Nagyságodhoz: kegyeskedjék engem arról értesíteni, vajon a hagyományozott összeget mikor fizethetném le? - Be kell e várnom e végre az akademia igazgató tanácsának határozatát s ez s mikorra várhatom? - Az iránt is kérnék tájékoztatást, elfogadja e az akademia a 2000 ötv aranyat bankjegyekben, vagy annak árfolyam szerinti értékét készpénzben kívánja átvenni? - végül szükséges lesz e külön alapító okleveles kiállítani s ennek szövegezése kinek feladata lesz, - vagy pedig az oklevelet pótolni fogja az igazgató választmánynak az alapítványt elfogadó határozata?

Szabadjon egyúttal becses figyelmét azon körülményre felhívnom, hogy ezen hagyományhoz az elhunyt első végrendeletében azon kikötését fűzte, miszerint azon összeget az akade-

-:

mia alapitványai közé boldogult férje néhai Berzeródy István neve alatt iktassa be. – Ezen kikötés pótvégrendeletében, melyben első végrendeletének hagyományokra vonatkozó részét visszavonva — ezeket nyiból szabályozta, kívánt nagyon, – azonban az örökösök ismerve a tiszteletet, mellyel férje emlékét utolsó óráiig megőrizte, – azon meggyőződésben vannak, hogy ez csak tévedésből történhetett, – s azért az ő nevükben, kik e nagy nevű hazánkfia emléke iránt hasonló kegyelettel viseltetnek, azon kérelmet bátorkodom előterjeszteni: hogy az elhunytnak első végrendeletében nyilvánuló ezen óhaját — ha bár attól később eltérni látszott is — az akademia kegyeskedjék figyelembe venni s a hagyományt csakugyan „Berzeródy István féle alapitvány" címén elfogadni.

A midőn Nagyságodat ezen kérelem szives támogatására külön is felkérném, – becses válaszát várva kiváló tiszteletem maradtam

Nagyságodnak

Szombathely, 1888. október 6án

kész szolgája:

Berzsenyi György

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. okt. 9.

729.

Nagyságos úr!

Vonatkozva f. évi okt. 6-i kelt nagybecsű" óvására, szerencsém van értesíteni, hogy a h. é. dv. Berendi Istvánné által az Akadémia részére hagyomá-nyozott 2000 darab arany má-rost is beszerzteto, és jelzé Nagyságod tetszése szerinti aka-rameszben, ahái árfolyam szerinti értékben.

Az Igazgató Tanács határo-zatái tervánni teljesen feles-leges.

A nevezett összeg a Magyar Földhitelintézetnél, (Budapest V. Bálvány-utca 7) mely az Akadémia pénztárát kezeli, fizetendő" be, mely a szabályszerű nyugtát is ki fogja állítani. ~~A pénz be-küldéséről mellőzhető a mellékelt levélminta hasz-nálata.~~

Az Igazgató Tanács ~~Kétség-kívülien~~, az első" végrendeleten kifejezett kegyelet-clátásnak eleget tevendő", az alapító ~~hagyó~~ szándéka szerint

730

888.

vélemény en bemis ily ünnep
fogja elfogadni: „Üvegy
Beszedi Istvannénak, fége
Beszedi István nevére tett
alapítványa." Ha ezen vonat-
kozó határozatot maga
idején Kozsülni fogom Nagy-
vagyoddal.

fogadja egyebkent
Bpest. 1888 okt. 9. Nagyv. Bertha Gyorgy
vonás
Szombathely.

A Magyar Földhitelintézetnek.

Budapesten ~~1888~~ V. Balvanyosutca 7.

A M. T. Akademia főtitkárának ~~kiadványai~~ folyó ügyében alázatosan ide csatolva .....

.....

Kiváló ér, azon kérelemmel, hogy az összeget mint t. c. Üvegy Beszédi Istvánnénak végrendeleti hagyományát illetőleg ~~mint~~ fenje Beszédi István nevére tett alapítványát a M. T. Akademia alapszabályainak vonatkozó intézkedéseinek megfelelőleg.

Nagyméltóságu Minister Ur!

Kegyelmes Uram!

Alulirott, mint a Ri a Nagym. Vallás és Közoktatásügyi Minister urnak 1887 év. Okt. 3 án 26003. sz. alatt Kelt rendelete folytán szerencsés valtam a M. Tud. Akademia ajanlata folytán a bécsi „Institut für oesterreichische Geschichtsforschung" ba Ki évre 1200 = ezer Kétszáz forinttal Ri-Küldetni: bátorkodom Nagyméltóságod elé azon alázatos Kéréssel járulni, hogy ámbár a fentirt összegből oly módon akarmányoztatnom, hogy az félévi utólagos részletekben fizettessék Ki az illetéres előljáróság véleményes jelentéseinek beterjesztése után, - az alant elősorolt okoknál fogva az összegnek egy negyed részét, tehát háromszáz = 300 o. é. forintot már most utalványozni Kegyesedjék oly módon, hogy ez november hó első napjaiban már felvehető legyen. -

Indokaim, melyekkel kérelmemet támogathatom, a Következők. -

/. alatt mellékelt bizonyitványom szerint a mult tanévet tett összes eredményekkel valóban a bécsi nevezett intézetben töltöttem, mi egyúttal bizonyitékul szolgálhat arra nézve, hogy a most következő iskolai év első felében is

/.

erőmtől telhetőleg fogok iggekezni kötelezettségeimnek eleget tenni, - s e tekintetben az ösztöndíj előlegezése nem teljesen kozsákztalott eljárás lenne. -

Szegénységi bizonyítvánnyal jelenleg nem rendelkezem arra nézve, hogy vagyoni körülményeimet kimutassam, - de legyen szabad az egyetemen (a budapestin) 1883/4 - 1886/7 ig töltött négy évem két utolsójára hivatkoznom, a melyekben 250 forinji Beisain - féle ösztöndíjat élveztem a Magyar. Ministerium Rezzesége folytain, - nemkülönben állandó tandijmentességet az egyetem tekintetes tanári Kara jóvoltából. — E körülményekre támaszkodva állithatom, hogy szüleim teljesen vagyontalanok, édesatyám csupán szerény tekintetü fizetéséből tartja fenn számos tagu családját, s ép már ennek okánál fogva nagyobb utakra önfenntartás tekintetében. - Szüleim részéről tehát nem remélhetek számbavehető támogatást abban, hogy a tanév első három hónapját Beisben tölthessem hiszem kivánom Ki. - Más utam pedig sincsen sőrcby kilátásaim vannak; mindössze is arra. hogy vagyok képes magam a szükségesekkel ellátni. - Ennyiből Beisben tartózkodásom csakis az ösztöndíj korábban megkapbatása utján volna lehetséges. -

Mult évben nyert ösztöndíjamból nem takaritkathattam meg - mivel rajtam magán körülményeim szükségben ingóságaimba való befektetések folytán - annyit, hogy ez rajtam most a legkevésbé is képes volna segiteni. —

Ezek alapján fentirt alázatos Kérésemet
a Nagyméltóságod nagybecsü figyelmébe isme-
retlen ajánlva vagyok

Budapest, 1888. okt. 7.

alázatos szolgája
Dolleschall Árpád
tanárjelölt.

Nagyméltóságodnak

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. okt. 9.

A 731.

Nagyméltóságú Vallás és Közoktatásügyi
Minister úrhoz intézett alázatos kérelme

tolleiz Árpád tanárjelöltnek

Hitfölvi ösztöndíjának november hóra való
kiutalvánnyozása iránt. —

1. mellékletel.

41276/88

Méltóságos Elnök Úr!

Alulirott azon aláiratos kéréssel já-
rulok Méltóságod kegyes
szine elé, miszerint kegyes-
kedjék engem magas kegye-
ben részesiteni azáltal, hogy
számomra 50 forint előleget
engedélyezni méltóztassék.
Aláiratos kérésem tá-
mogatásául bátorkodom
felhozni, hogy most itt a
negyedév és én nagyon
megvagyok szorulva, mivel
semmi más jövedelmem
nincs, mint a mit én a M.
T. Akadémiától kapok, mi-
ért is én a Méltóságos Elnök
Úr kegyességéért aláiratosan
esedezem.

Aláratos kérésem megujitása mellett
maradok a Méltóságos Elnök Úrnak

Budapest 1888 Novemb. 2.

legkisebb szolgája

Reiss Ferencz

A M. T. Akadémia

Méltóságos Elnökéhez.

alázatos kérelme:

Reim Ferenczrek,

melyben 50 frt. elő-
leg kegyes engedélye-
zését kéri a Méltósá-
gos Elnök Úrtól.

Nagyméltóságodnak dicsőemlékezetű elődje, az Akademia ajánlatára, ~~állami erőt~~ ~~adomán át~~ rendszeres állami ösztöndíjat adományozott oly tanárjelöltnek, ki a történettudomány önálló művelését hivatottságot tanusítva a bécsi egyetem mellett fennálló Institutum für österr. Geschichtsforschung czimü intézetben óhajtaná magokat Rikóperni, és kik közül többen a hazai történeti irodalom kitünő munkásainál képezték ki. magokat

A legutolsó ki. nek erem ~~ad~~ ösztöndíjokat az ~~1888~~ 1887 okt. 3-án 26003 sz. alatt kelt leiratával adományozta, ~~elnyerte~~, Solten Árpád az ifj. alatt ide csatolt bizonyítvány tanúsága ~~alapján~~ szerint az első évfolyamot sorozatosan és ki. Kitün végezte.

Szerencsém van ennek következtében Excellenciádhoz azon kérelemmel fordulni, hogy részére ki. mint a második évfolyamot végezni, az 1889-ik esztendőre is az ösztöndíjat ~~engedélyezni~~ folyósítani és Kéjven folyamodásában kifejezett kérelmét teljesíteni ~~kegyeskedjék~~

Jelentésbe venni méltóztassék.

fogadja . . .

Bpest 10. X. 88.

732
888.

MAGYAR FÖLDRAJZI TÁRSASÁG.
Titkári hivatal.

28/88-89 sz.

Budapest, 188 8 október 8.

Tekintetes Főtitkári Hivatal!

Az ülés-szak újra beköszöntvén, azon kérelemmel fordulok a Tekintetes Főtitkári Hivatalhoz, hogy a Magyar Földrajzi Társaság felolvasó üléseire ezentúl is – mikként eddig már több éven át – a heti ülésternet minden hó második és negyedik csütörtö kére fenntartani méltóztassék.

Azon esetre, ha erirányt semmi nehézség nem forog fenn, első ülésünket október 25-ikére tesszük.

Becses válaszát várva

maradok Kiváló tisztelettel

Dr Thirring Gusztáv
másodtitkár

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

1
Erk. 1888. okt. 10.

734.

Kimutatás

a budapesti bölcsészethallgatóknak 60% engedménnyel átengedett akadémiai Kiadványokról:

(140. sz.)

Hely Bárcsak:		Könyv	füzet	Ezredékek: Rendes árak fr.	Ezredékek: Rendes árak kr.	60% engedménnyel fr.	60% engedménnyel kr.	
	Victorisz József:							
	Jussel de Coulange. Ókori község	1	–	1	90			
	Thierry. A római birodalom bukása	–	1	1	50			
I/III.	Lewes. A philosophia története	1	–	5	27			
	Müller ujabb felolvasásai	1	–	1	90			
I/II	Szász. A világirodalom nagy époszai	–	1	3	–			
	Vámbéry. A magyarok eredete	1	–	1	90			
				15	90			
	60%			9	54	6	36	
	Unger Emil:							
	Ifj. Szinnyei. Finn-magyar szótár	–	1	3	–			
	Vámbéry. A magyarok eredete	–	1	1	30			
	Müller ujabb felolvasásai	1	–	1	90			
				6	40			
	60%			3	84	2	56	
	Kerekes Ernő:							
I/III.	Lewes. A philosophia története	1	–	5	70			
	Nyelvtudományi Értekezések. IX. 12. sz.	–	1	–	20			
I/II	Szabó. Régi magyar Könyvtár	–	1	8	40			
	Szarvas. Magyar igeidők	–	1	1	–			
	Vámbéry. A magyarok eredete	1	–	1	90			
	Nyelvtud. Értekez. XIV. 7.	–	1	–	30			
	Simonyi. Határozók	–	1	1	60			
II/III	Simonyi. Közlözők	–	1	2	70			
				21	80			
	60%			13	8	8	72	
	Schmidt Frigyes:							
I/III	Lewes. A philosophia története.	1	–	5	70			
I/II.	Beöthy L. A társadalmi fejlődés kezdetei	–	1	3	–			
	Concha. Újkori alkotmányok	–	1	2	40			
	Laveleye. Kormányformák	–	1	1	50			
I/III	Todd. Az angol parlamenti Kormányrendszer	–	1	4	50			
				17	10			
	60%			10	26	6	84	
	Átvitel					24	48	

Mely körben?		Példány	Füzet	Esedék Rendes árak fl.	kr.	60% engedménnyel fl.	kr.	Mely körben?
	Székely György. Átvétel			–	–	24	48	
	Nyelvtud. Értekez. I.8. IX.11.12.	–	1	1	30			
	Történelmi irodalmazott feleletek	–	1	–	10			I/III. Cu
	Komm. Hung. Histor. II.oszt. 11.köt.	–	1	2	–			IV/VI. —
V.	Régi magyar Költők tára.	–	1	2	–			
	Károlyi. A magyar igeidők	–	1	1	–			
II.	Beöthy. A szép prózai elbeszélés	1	–	1	90			Sü
	60%			8 4	30 98	3	32	II. "
	Weiss Rezső.							
I/V.	Taine. Angol irodalom története	–	1	7	50			
	Fraknói. Iskolázás	–	1	1	–			
	Fustel de Coulange. Ókori község	1	–	1	90			
	60%			10 6	40 24	4	16	
	Hittrich Ödön.							
I/V.	Taine. Angol irodalom története	–	1	7	50			
	Thierry. A római birodalom bukása	–	1	1	50			
	Erdy. De tabulis ceratis. 8°	–	1	–	50			
I/III.	Symonds. A renaissance Olaszországban	–	1	4	50			
I/II.	Szász. A világirodalom nagy époszai.	–	1	3	–			
I/III	Lewes. A philosophia története	1	–	5	70			
	Goldziher. Az islam	1	–	1	90			
	60%			24 14	60 76	9	84	
	Bölcsészethallgatók Segitő-egyesülete.							
I/V.	Régi magyar Költők tára	–	1	10	–			
	Vámbéry. A magyarok eredete	1	–	1	90			
I/III	Lewes A philosophia története	1	–	5	70			
I/V	Taine. Angol irodalom története	–	1	7	50			
I/II	Szabó. Régi magyar Könyvtár	–	1	8	40			
	Károlyi. Igeidők	–	1	1	–			
II.	Szász. A világirodalom nagy époszai	–	1	1	50			
II.III.IV.	Nisard. A franczia irodalom története	1	–	5	70			
II/III.	Simonyi. A kötőszók	–	1	2	70			
	60%			44 26	40 64	17	76	
	Átvitel					59	56	

Mely kötelek?		Rövid	Hosszú	Esedékek: Rendes árak ft	Rendes árak kr	60% engedménnyel ft	60% engedménnyel kr
	Áttétel					59	56
	Aldássy Antal.						
I/II.	Curtius Görögök történetére	–	1	3	–		
III/III.	— " — " " " "	1	–	5	70		
				8	70		
	60%			5	22	3	48
	Székely György.						
	Simonyi. A határozók	–	1	1	60		
II.	" " A Kötőszók	–	1	1	20		
				2	80		
	60%			1	68	1	12
	Összesen				ft.	64	16

12

12

12

736

888.

Kivonat

a Magy. Tud. Akadémia 1898. december 19-diki tartott összes ülése jegyzőkönyvéből.

251. A II. osztály körüli azon határozat, mely szerint a bírálatokra nézve tagjainak utasításául adott.

Tudomásul-vétel végett közöltetik az I. és III. osztályokkal.

Szily
főtitkár.

736 NZ.

1898

Kimutatás

A M. T. Akadémia Könyvkiadó vállatából 1887 november 25-én kiállított áron közrebocsátott példányaira (1888 március 10-étől június 7-éig) – II. csoport – beérkezett megrendelésekről:

(139 fr.)

Folyó szám	A munka czíme és a megrendelő neve:	Pauthenier Chinai történ.	Carlyle Francia forrad. történ.		Curtius Görögök története				Seeley politikai történelme	Macaulay Anglia története	Kirard francia irod. története			Symonds Renaissance Olaszországban		Taine Angol irodalom története				Gr. Teleki A Hunyadiak kora								Eredeti összeg	
		II.	II.	III.	III.	IV.	V.	VI.	III.	II.	II.	III.	IV.	III.		II.	III.	IV.	V.	II	III	IV	V	VI	X	XI	XII	frt.	kr.	
		Kötve	füzve	füzve	füzve	füzve	füzve	füzve	füzve	füzve	Kötve	Kötve	Kötve	Kötve	füzve	füzve	füzve	füzve	füzve	füzve	füzve	füzve	füzve	füzve	füzve	füzve	füzve			
1.	Révai testvérek. Budapest.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	3	–	Beöthy. Szeg. proczai elbeszélés II. kör. Kötve; 2 példány.
2.	Haymann J. Kassa	–	–	1	1	1	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	50	
3.	Kozányi és Vilcz. Kassa	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	1	50	
4.	Ugágul Miklós Temesvár	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	2	06	
5.	† Varga Dezső. Érsekujvár	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	86	
6.	Kimpfner Béla. Jámbereny	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	3	26	
7.	Pró Kiske K. Bodajk	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	–	1	1	1	3	06	
8.	Barabás Tomolos Nagykálló	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
9.	Paulovits Károly Czegléd	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	56	
10.	Padványi Imre Budapest	1	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	30	
11.	Baranyi Péter. H.M. Vásárhely	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	50	
12.	Tompa Árpád. Besztercebánya	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	
13.	Franko Pál. Budapest	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	40	
14.	Dömötör László Arad	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	–	1	1	1	3	06	
15	Garda Samu. Nagy-Enyed	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	2	06	
16.	Gergely Samu. Kolozsvár	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	86	
17.	Ev. ref. főgymnasium. Mezőtúr	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1	1	4	06	
	összesen	1	–	1	1	1	1	1	3	1	2	2	2	3	1	2	3	3	3	1	3	3	3	1	3	3	3	32	04	

(130)

Kimutatás

Dankó József l. tag. 50% és 60% engedmény mellett
Rudolf akadémiai Kiadványokról.

1. Monumenta Hung. Histor. I. oszt. 1.2.3.4.5. kötet.		10. fr. —
1. Anjoukori Okmánytár. I. Kötet.		3 fr. 60
10. Dankó. A francia Könyvdísz.		13 fr. —
		26 fr 60
	% engedmények	14 fr 80
	Szállító levél	11 fr 80 b
	Összesen	11 fr 86 kr

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. okt. 11.

737.

A Szépkalmi
vízvezeték terve
és költségvetése

Sz.	A tárgy megnevezése	Mértékek — Maasse			Pénz-összeg — Geldbetrag		
Nr.	Benennung des Gegenstandes	Folyam Current M. Ctr. Mm.	Négyszög Quadrat M. Ctr. Mm.	Köb Kubik M. Ctr. Mm.	Osztr. é. österr. W. fl. kr.	Egyes Einzeln fl. kr.	Összesen Zusammen fl. kr.

Költségvetés

egy „Szépkalmon" épitendő" rácsoskapuhoz

1.	3.7 $\frac{3}{m}$	Földkiemelés az alapzatok számára elszuvarozással			– 80.		2 96
2.	3.7 $\frac{3}{m}$	alapfalazat, tiszta tégla- vagy terméskőből kőánsé- ges fehermész vakolatba rakva			8 –		29 60
3.	3.65 $\frac{3}{m}$	pillér, vidéki kőből, 2 db lábazat, rádolgozott kerékvető- vel, 2 db párkány, és 2 db tagozatt fejérel, finoman szemlézve			75 –		273 75
4.	3.65 $\frac{3}{m}$	pillér elhelyezése			20 –		63 –
5.	2 db	esztergályozott gombdisz a fe- jérel fölé sóskúti kőből			15 –		30 –
6.	"	ezeknek elhelyezése			– 50		1 –
7	3.4 $\frac{1}{m}$	0.20 m vastag kőlemez a kerékmyom alapjául			6 –		20 40
8	1 db	kétszárnyú kovácsoltvasajtó 3.00/2.10, csukó és tolózárral a mellékelt Költségvetés szerint					240 –
9	3 db	0.30, 0.30, 0.25 m kemenykő vagy a kapu sarok csapjai és tolózára számára			2 50		7 50
					Áttétel.		668.21

SEEFEHLNER J. L., cs. kir. udvari papir- és rajzszerek-kereskedéséből, Budapesten, IV. váczi-utcza 9. sz.

Sz.	A tárgy megnevezése	Mértékek — *Maasse*			Pénz-összeg — *Geldbetrag*			Sz.
Nr.	*Benennung des Gegenstandes*	Folyam *Current* M. Ctr. Mm.	Négyszög *Quadrat* M. Ctr. Mm.	Köb *Kubik* M. Ctr. Mm.	Osztr. é. *österr. W.* fl. kr.	Egyes *Einzeln* fl. kr.	Összesen *Zusammen* fl. kr.	*Nr.*
			Áthozat:				668 21	
10	Szállítási költség Pestről Szephalomra						25 –	
11	Utazási költség és napszám megtérítés						60 –	
12	Tervek, munkavezetés és felügyelet						100 –	
			Összesen:				853. 21	

"Megjegyzendő" hogy a Budapestről a helyszinére küldött munkásoknak élelmezéséről és lakásukról ezen költségvetés keretén kivül kellend gondoskodni. —

Budapest 1888 Szeptember hó 27én

KOCH HENRIK
épitész
Budapest, Thonetudvar.

Sz.	A tárgy megnevezése	Mértékek — *Maasse*			Pénz-összeg — *Geldbetrag*		
Nr.	*Benennung des Gegenstandes*	Folyam *Current* M. Ctr. Mm.	Négyszög *Quadrat* M. Ctr. Mm.	Kob *Kubik* M. Ctr. Mm.	Osztr. é. *österr. W.* fl. kr.	Egyes *Einzeln* fl. kr.	Összesen *Zusammen* fl. kr.

2/.

Költségvetés

a vasrácsos

Kapuhoz

{ Akadémiai
Kamrazó

Ajánl?

Lapszám

Budapest, 1888 279

Szabadalmazott zajtalan
ACZÉL-LEMEZ-REDÖNYÖK
fent vagy lent zárhatók.

Rugany- és gép-
NAP-PONYVÁK,
KIRAKAT-GERENDÁK,
a hozzá tartozó karokkal,

VASAJTÓK és ABLAK-RÁCSOZATOK,
függő-lámpák, virág-asztalkák,
GYERTYATARTÓK
valamint minden ornamentikus munka kovácsolt vasból rajz szerint mindig gyorsan és legolcsóbban eszközöltetnek.

KÖLTSÉGVETÉS

KRISHABER GYŐZŐ

mü- és épület-lakatos

BUDAPESTEN,

~~V., Gizella-tér 8.~~

Váczi-körút 15. Váczi-körút 15. Váczi-körút 15.

Geräuschlose Patent
STAHL-BLECH-ROLLLÄDEN
mit Hoch- u. Tiefverschluss.

Federn- u. Maschin-
SONNEN - PLACHEN,
AUSLAGSCHIENEN
sammt dazu gehörigem Träger.
EISERNE THÜHREN u. FENSTER-GITTER
LUSTER, BLUMENTISCHE,
LEUCHTER
u. alle Ornament-Arbeiten aus Schmiedeisen laut Zeichnung werden stets prompt und billigst effectuirt.

Tekintetes Koch Henrik müépitész urnak

Szám	Darab	A tárgy megnevezése	Mértékek Mtr	cm.	Mtr	cm.	Pénzösszeg Egyes frt	kr.	Összes frt	kr.
		Egy kétszárnyu kovácsolt vasból Rácskapu díszes felső részel ütközö vasakkal erös zárral hozzá való kovácsolt kilincsekel futo vidgányok és kerekekel ellátva felállitásával. Ui. költségek szallitási dij és csomagolás külön lesznek fizetve és sajat költség árabon szamitadnak								

mély tisztelettel

Krishaber

Összeg 240-

KRISHABER GYÖZÖ
cs. k. szabadalmarott
mü- és épület-lakatos
BUDAPEST
váczi-körut 19. sz

Lapszám

Budapest, 1888 276

Szabadalmazott zajtalan
ACZÉL-LEMEZ-REDŐNYÖK
fent vagy lent zárhatók.

Rugany- és gép-
NAP-PONYVÁK,
KIRAKAT-GERENDÁK,
a hozzá tartozó karokkal,

VASAJTÓK és ABLAK-RÁCSOZATOK,
függő-lámpák, virág-asztalkák,
GYERTYATARTÓK
valamint minden ornamentikus munka kovácsolt vasból rajz szerint mindig gyorsan és legolcsóbban eszközöltetnek.

KÖLTSÉGVETÉS

KRISHABER GYŐZŐ

mű- és épület-lakatos

BUDAPESTEN,

~~V., Gizella-tér 3.~~

Váczi-körút 19. sz.

Geräuschlose Patent
STAHL-BLECH-ROLLLÄDEN
mit Hoch- u. Tiefverschluss.

Federn- u. Maschin-
SONNEN - PLACHEN,
AUSLAGSCHIENEN
sammt dazu gehörigem Träger.

EISERNE THÜHREN u. FENSTER-GITTER
LUSTER, BLUMENTISCHE,
LEUCHTER
u. alle Ornament-Arbeiten aus Schmiedeisen laut Zeichnung werden stets prompt und billigst effectuirt.

Tekintetes Koch Henrik műépítész urnak

Szám	Darab	A tárgy megnevezése	Mértékek Mtr	cm.	Mtr	cm.	Pénzösszeg Egyes frt	kr.	Összes frt	kr.
		Egy kétszárnyu kovácsolt vasbol Rácskapu diszes felső részel ütközö vasakkal erös zárral hozzá valo kovácsolt kilincsekel futo vidgányok és kerekekel ellátva készitésével. Munkaköltségek szallitási dij és csomagolás külön lesznek számitva és sajat kiltség árabon szá- mitandnak							240	—
									összesen	240 —

mély tisztelettel
Krishaber

KRISHABER GYÖZÖ
cs. k. szabadalmarott
mü- és épület-lakatos
BUDAPEST
váczi-körut 19. sz.

Szám	Darab	A tárgy megnevezése	Mértékek				Pénzösszeg			
							Egyes		Összes	
			Mtr	cm.	Mtr	cm.	frt	kr.	frt	kr.

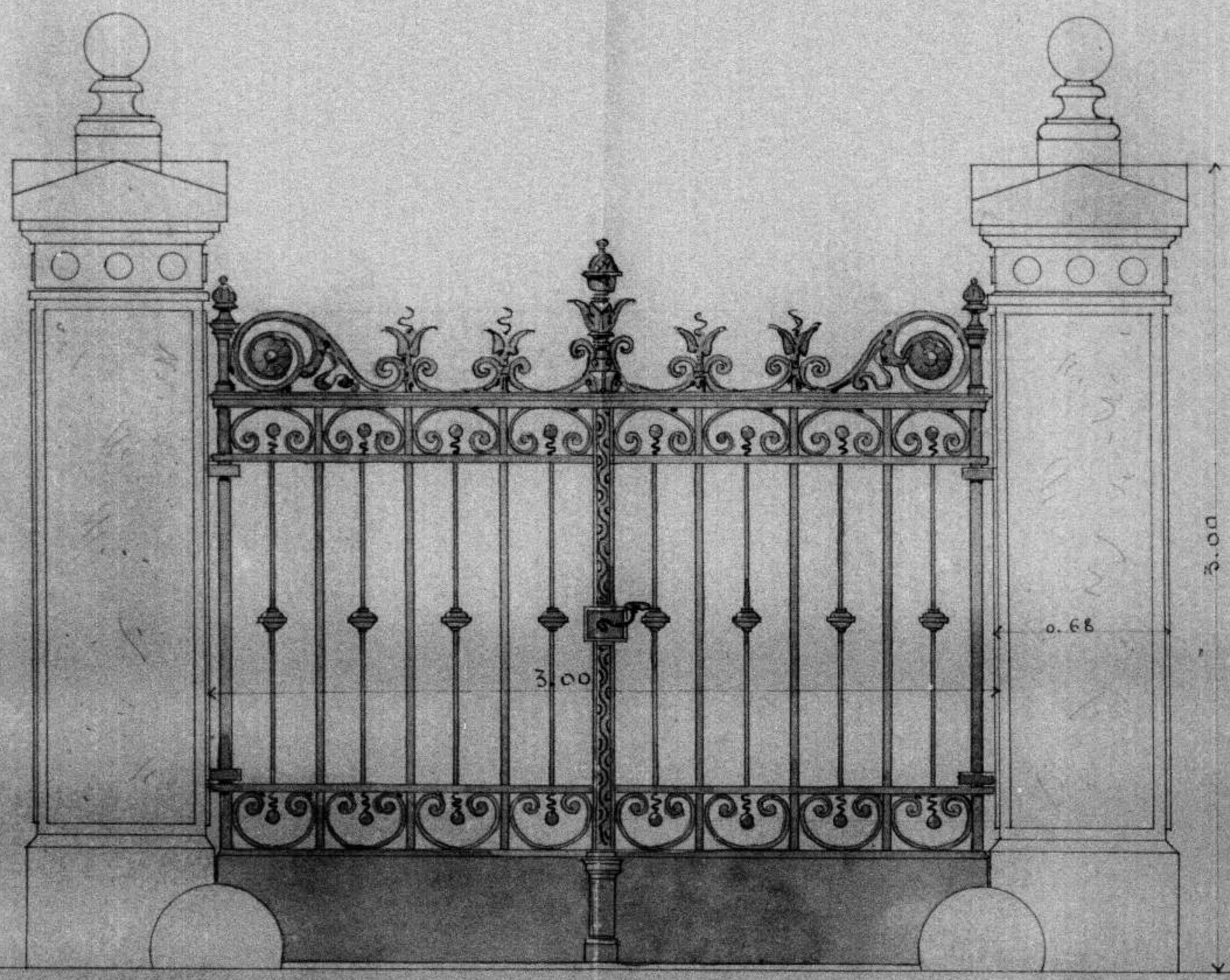

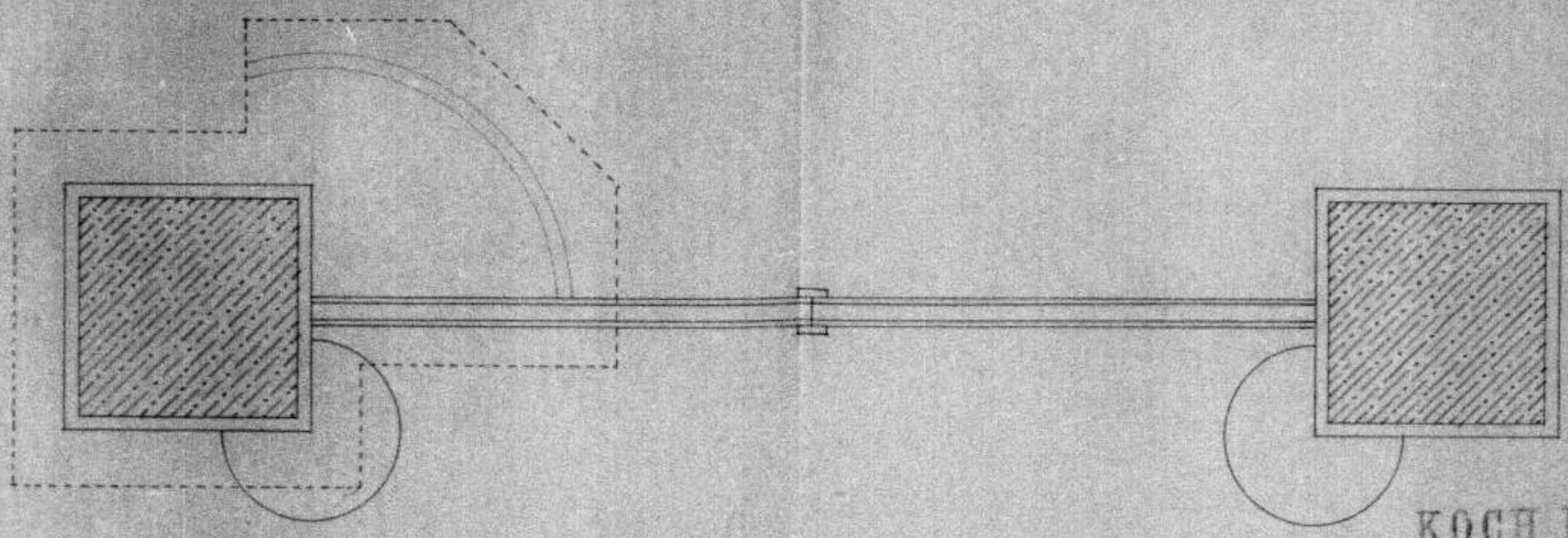

KOCH HENRIK
építész

Sz.	A tárgy megnevezése	Mértékek — *Maasse*			Pénz-összeg — *Geldbetrag*		
Nr.	*Benennung des Gegenstandes*	Folyam *Current* M. Ctr. Mm.	Négyszög *Quadrat* M. Ctr. Mm.	Köb *Kubik* M. Ctr. Mm.	Osztr. é. *österr. W.* fl. kr.	Egyes *Einzeln* fl. kr.	Összesen *Zusammen* fl. kr.

Kömives munka

1.	15.5 $\frac{3}{m}$	Földkiemelés az alapzatok számára		60	9.30
2.	65.0 $\frac{3}{m}$	Földfeltöltés az épület belsejében		20	13 –
3.	32.0 $\frac{3}{m}$	" " az épületen kivül		20	6 40
4	75.0 $\frac{2}{m}$	Murva feltöltés		20	15 –
5	33.5 $\frac{3}{m}$	téglafalazat az alapzat és felfalazás számára		8.30	281 05
6.	33.0 $\frac{1}{m}$	nyerstéglasor cementbe rakva		50.	16 50
7.	90.0 $\frac{2}{m}$	favázas téglafalazat belül simára vakolva, kivül fecskendezve, a fa részek nádolásával és tiszta meszeléssel		2 –	180 –
8.	80.0 $\frac{2}{m}$	Stukatur vakolás a 16/m. nádolás és tiszta meszeléssel.		65	52 –
9.	16.5 $\frac{1}{m}$	sima kőlépcsőfok elhelyezése		1 –	16 50
10	2.2 $\frac{1}{m}$	lépcsőfedlemez elhelyezése		4 –	8 80.
		Kömives munkák összege:			598. 55.
		Átlétel			598. 55.

SEEFEHLNER J. L. cs. kir. udvari papir- és rajzszerek-kereskedéséből, Budapesten, IV. váczi-utcza 9 sz.

12

12

Sz. Nr.	A tárgy megnevezése — Benennung des Gegenstandes	Mértékek — Maasse: Folyam Current M. Ctr. Mm.	Négyszög Quadrat M. Ctr. Mm.	Köb Kubik M. Ctr. Mm.	Pénz-összeg — Geldbetrag: Osztr. é. österr. W. fl. kr.	Egyes Einzeln fl. kr.	Összesen Zusammen fl. kr.	Sz. Nr.
					Áthozat		598 55	

Bádogos munka

1.	31.0 ½m	Ereszborítás csatornával 18-as horganyzott vasbádogból	3.60.	111.60		1.
2.	15.6 ½m	vízlevezető cső a szükséges falbeli megerősítéssel	1.60	24.96.		2
3.	2 db.	Oromgomb horganybádogból	8.–	16.–		3.
4.		2 munkás utazási költsége és napidija	25.–	50.–		4
5.		Anyagszállítás költsége Budapestről az épitkezés helyszinére		20.–		
		Bádogos munka összege:			222 56.	1.

Kőfaragó munka

1.	16.5 ½m	Kemenyko lépcsőjök finoman szeveselt	6.–	99.–		2
2	2.2 ½m	lépcsőszegély fedlemez " "	15.–	33.–		3.
3		30 méter mázsa kő szállitási költsége Budapestről Szépkalomra		50.–		4.
		Kőfaragó munka összege:			182.	
		Áttétel:			1003 11	5.

Sz. Nr.	A tárgy megnevezése *Benennung des Gegenstandes*	Mértékek — *Maasse* Folyam *Current* M. Ctr. Mm.	Négyszög *Quadrat* M. Ctr. Mm.	Köb *Kubik* M. Ctr. Mm.	Pénz-összeg — *Geldbetrag* Osztr. é. *österr. W.* fl. kr.	Egyes *Einzeln* fl. kr.	Összesen *Zusammen* fl. kr.
55.			*Áthozat*				*1003 ii*
	Mázoló munka.						
1.	160.0 $\frac{2}{m}$ Olajfestékmázolás az épületek összes látható fa alkatrészein		— 50		80 —		
2	150.0 $\frac{2}{m}$ tetőszünedely mázolása Carbolineumal		— 20		30 —		
3.	2 munkás utazási költsége és napidija		25 —		50 —		
4	2 méter mázsa anyagszállitási költsége				8. —		
	Mázoló munka összege:				*168* —		*168* —
	Ács munka:						
56.							
1.	166.0 $\frac{2}{m}$ fenyő az épületek szárnyára kétszer gyaluva		1. 60.		265. 60		
2	107.0 $\frac{2}{m}$ födélszék gyalult és párkányzott szarúvégekkel és 15 $\frac{m}{m}$ vastag gyalult deszkaborítással		2 30.		246 10		
3.	88.0 $\frac{2}{m}$ nyers 20 $\frac{m}{m}$ vastag deszkaborítás a födémjen mádolás szárnyára		— 70.		61. 80		
4.	160.0 $\frac{2}{m}$ kettős zsindelyezés a behajlatok borításával		1. 30		208 —		
5.	20.0 $\frac{1}{m}$ lécz rácsozat a korompúfa alatt		1. 40		20 80		
3 ii	*Áttétel:*				802 30		*1171. ii.*

SEEFEHLNER J. L., cs. kir. udvari papir- és rajzszerek-kereskedéséből. Budapesten, IV. váczi-utcza 9. sz.

4./ Pavillon

Sz. / Nr.	A tárgy megnevezése / Benennung des Gegenstandes	Mértékek — Maasse: Folyam Current M. Ctr. Mm.	Négyszög Quadrat M. Ctr. Mm.	Köb Kubik M. Ctr. Mm.	Pénz-összeg — Geldbetrag: Osztr. é. österr. W. fl. kr.	Egyes Einzeln fl. kr.	Összesen Zusammen fl. kr.
			Áthozat			802 30	1171 11
6	3 Orom borítása, rajz szerinti ívdarabok, sarokbeletek, consolok, és oszlopokkal				10 –	30 –	
7.	4 munkás utazási költsége napszámmal				25 –	100 –	
8.	Anyagszállítás költsége Sátor-állás helytől az épités helyszinéig 5 fuvar				3 –	15 –	
	Ács munkák összege:						947 30
	Összesen						2118.41
	Tervek és részletrajzok készitéséért valamint a felügyeletért 5%.						105 91
	Egyszeri oda és visszautazás költségei						50 –
	Főösszeg:						2274. 33.

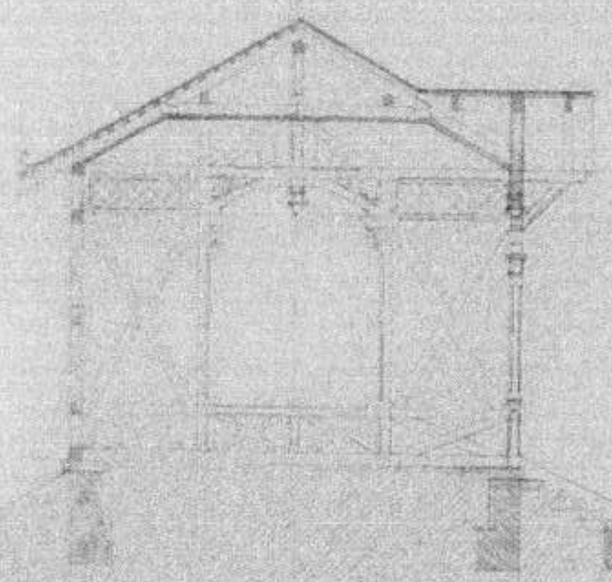

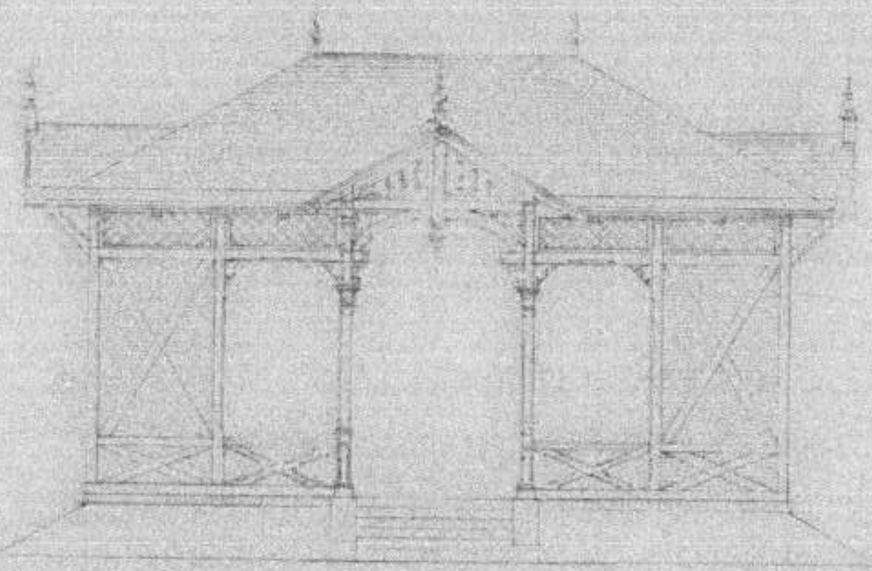

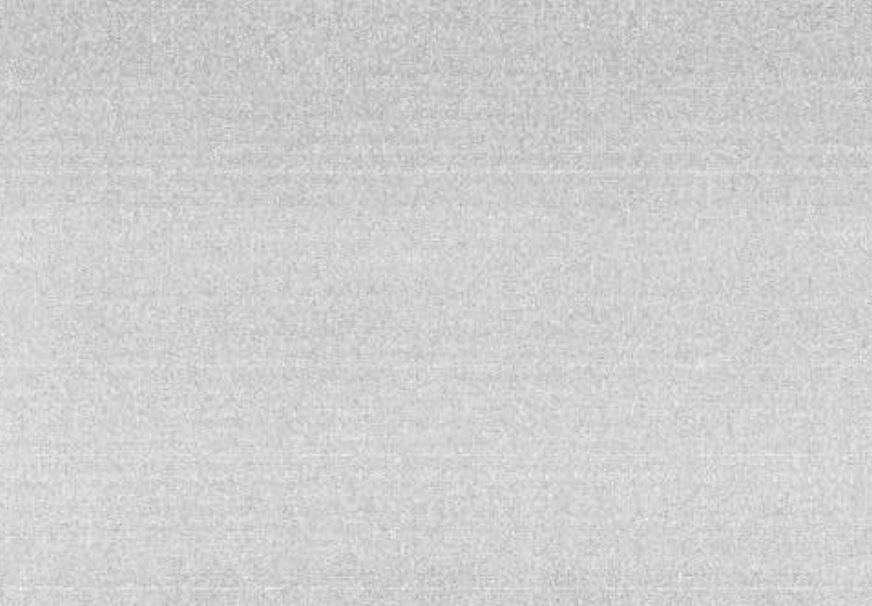

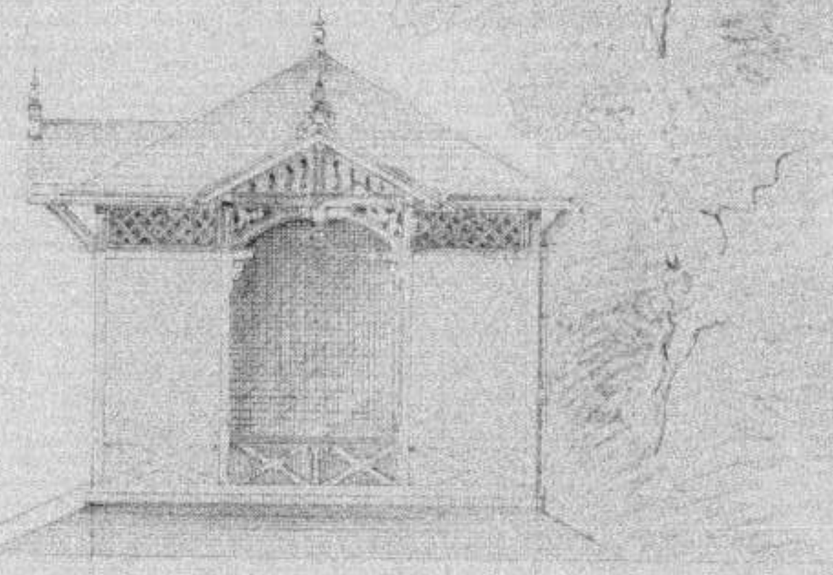

4./.

Pavillon terve

Költségvetés.

a Szophalmi „Kazinczy emlék" körül létesítendő kert tervéhez.

I. Földmunka:

7173	□ méter	Facsoportokhoz 70 cm mélységre való forditása	a	-02	143	46
21.408	□ m.	gyöpter felásása és fümagval való bevetése		-02	428	16
4.698	□ m.	ütak és terek igazitása		-04	187	92
6.429	drb.	bokor, fa, fenyö és rózsa ültetése, forditott talajba		-02	128	58
402	" "	díszbokor, egyesen a gyöpterben álló, ültetése, 70 cm mély és 70 cm széles gödörbe		-10	40	20
163	" "	díszfa, fenyö és gyümölcsfa ültetése, egyesen a gyöpterben álló, 1 m mély és 1 m széles gödörbe		-20	32.	60
						960 92

II. Anyag:

5441	drb.	díszbokor, a csoportok alakitásá-hoz	a	-12	652	92
441	"	díszfa " " " "		-35	154	35
402	"	díszbokor, egyesen a gyöpterben álló, különösen szép és nemesitett		-30	120	60
82	"	díszfa " " " " "		-80	65	60
26	"	fenyöféle " " "		2.—	52	.
95	"	magas törzsü rózsa		-60	57	.
208	"	gyökérbe nemesitett bokor-rózsa		-30	62	40
		Átvitel:			1.164	87 960 92

		Áthozat:		1.164 87	960 92
100 drb		Sónapos rózsa	a - 20	20.	
84 "		idomított gúlxalakú törpe,			
		gyümölcsfa	- 50	27.	1211. 87
		Művezetés:			
		A kert kicövekelése, üti.			
		költséggel együtt		70.	
		A fanemück beosztása, az			
		ültetésnél		70	140.
		Összesen Frt.			2.312. 79

Budapesten, 1888 évi September hó 23án

Pecknann

műkertész és faiskolatulajdonos.

3.

Lecz Armin
Költségvetése
a Szephalmi parr
álalakítására

Sz Ujhely 8 Október 3án 1888

Tekintetes Dr Chirer Chornél városi

Helyben

Van szerencsém ezennel tudomására hozni hogy a Sréj
halmon lévő "Skazinerij" tenevr pélé Bort fő "bejárati
Kapuit mely Skork Henrikné Kiadgyosoki épületén
által szerveletet hajlandó vagyok 1889 ős. ar ar
egy Száröttvenforintért eldésnikben. a mi ar elkésni-
lési határidőt illeti. ar a megrendelés napjától
2. hó alatt megtörténhet.

Ha szerencsém ezennel tudomására hozni hogy a Sréj
halmon lévő "Skazinerij" tenevr pélé Bort fő "bejárati
Kapuit mely Skork Henrikné Kiadgyosoki épületén
által szerveletet hajlandó vagyok 1889 ős. ar ar
egy Száröttvenforintért eldésnikben. a mi ar elkésni-
lési határidőt illeti. ar a megrendelés napjától
2. hó alatt megtörténhet.

Kérem a megrendelésem tudomásul vételével

Szolgája Mladoniczky Pál
mp. lakatos.

Méltóságos Kormánybiztos úr!

A M. T. Akadémia által évenkint ~~kitüzött~~ gróf Teleki József alapítványából évenkint Kisfaludy drámai jutalmazást versenyző pályamunkák megbirálására kiküldött bizottságban az Nemzeti Színház két tagja is helyet foglal.

Szerencsém van Méltóságodat tisztelettel felkérni, hogy a jelen évben versenyző bohózatokat megbirálására a Nemzeti Színház két tagját kijelölni méltó és nevüket az Akadémia főtitkári hivatalával tudatni méltóztassék.

Alapító végintézkedése értelmében,

Fogadja . . .

Pest 10/X 88.

738/888.

A M. kir.
Fővárosi Polgári Bíróság Hivatal A beli C 3304./79 sz. a.
kivetett 25 frt ítélési illetéket és járulékait
követeli egy Baráth Ernőtől és társai ellen a
M. T. t. és érdektársai által folytatott perben,
melyben Végh Endre (: Zöldfa-u. 31. sz.:) volt az
1. állítólagos képviselője.

٩٩٩
٦٣٩

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

739.

Tekintetes Ügyész Úr!

A m. kir. illetékkiszabási hivatal A betü 6304/79. sz. a. ki„
vetett 25 forint itéleti illetéket és járulékait követelvén egy Barátb
Erzsébet és társai ellen a M. T. Akadémia és érdektársai által
folytatott perben, melyben Végh Endre ügyvéd (: Zöldfa-utcza 31. sz. :)
volt az Akadémia két állitólagos képviselője, van szerencsém fölkérni,
hogy e követelés felöl jelentései korrám kéri három nap alatt beküldeni
méltóztassék.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1888. okt. 11.

Akadémiai
főnöki

7 39

1888

Jul 49

1888 X. 29.11

740.

88

Nagyságos Pulszky Károly úrhoz,

az Orsz. Képtár igazgatójához,

Budapesten.

Hivatkozással a nagyméltóságos Kir. vallás- s közoktatásügyi miniszter úrnak f. évi június hó 25-én 22882 ſz. a. kelt rendeletére, felkérem Nagyságodat, hogy szíveskedjék véglegesen kijelölni azon munkálatokat, melyek Kel az Orsz. Képtár kézrajz gyűjteménye számára beszerzendők, s egyszersmind közölni velem, hogy mikor lesz alkalmam a kijelölt munkálatokat megtekinteni.

Teljes tisztelettel

Budapest, 1888. évi okt. hó 11-én

a M. T. Akadémia

főtitkára

740

888.

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Budapest, 1888 Oktober 11

Elismerjük ezennel, hogy mai napon intézetünk pénztárába

Mélt.ságos Grafkövi Viktor úr ——— által

108 o.é. frt 06 kr., azaz: Száznyolcforint 06 kr. —

———— befizettetett is

a Magyar tudom. akadémia folyó ———

számadása javára iratott.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Franz Treb

Nyomtatványminta 84.

Franklin-Társulat nyomdája

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. okt. 12.

741.

BUDAPEST FŐVÁROS
POLGÁRMESTERE.

13522
1888 eln

A magyar tudományos Akadémia
tekintetes igazgatóságának

Budapesten.

A budai Krisztina városi temetőben eltemetett néhai Döbrentey Gábor írónak síremléke az idők folyamán oly düledező állapotba jutott, hogy sürgősen kellett helyreállítása iránt intézkedni, mi végből a főváros tanácsa hozzátartozók hiányában mai napon elrendelte, hogy néhai Döbrentey Gábor síremléke a főváros költségén megfelelően helyre-állittassék.

Tartozó kötelességének ismeri ugyan a főváros hatósága elhunyt jeleseink emlékét fenntartani és kegyelettel ápolni, de ép ezen kötelességét teljesitendő oly annyira igénybe van véve, hogy azt gyakorolni csak oly esetben tekinti feladatának, ha egyletek vagy testületek, kik ezen kegyeleti tényt első sorban gyakorolni hivatvák, nincsenek, tudtunkkal azonban néhai Döbrentey Gábor a magyar tudományos akadémiának tagja és titkára volt, és igy nem kétkedünk abban, hogy a tisztelt Akadémia

amennyiben tudomással bírt volna a dolgokról érdemdús tagjának és egykori titkárának síremlékét kellő gondozásban részesítette volna, mind ezen körülményről midőn a t. igazgatóságot tisztelettel értesítjük, van szerencsénk az iránt megkeresni, hogy néhai Döbrentey Gábornak helyreállított síremlékét állandó gondozásba venni szíveskedjék.

Budapesten 1888évi október hó 5napján tartott tanácsülésből

Thirmeisz Károly
polgármester.

8.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Egk. 1888. okt. 15.

746.

110. szám
1888.

Skéltóvagy másodelnök úr.

Folyó évi október hó 11-dikén 740 sz. a. kelt nagybecsű átiratára válaszolólag van szerencsém a következő átalakítási s biztossági intézkedések foganatosítását, mint olyant létre, a minek keresztülvitele annyival inkább szükséges, mert ellenkező esetben oly értelmű jótérjesztést kéndek kérnyelen a nagyméltóságú Miniszteriumhoz intézni, a mely nemcsak a bérleti viszony tüzetes szabályozására, hanem a felelősségnek magamtól való elhárítására is alkalmas leend:

1. Az összes ablakok kijavítandók úgy, hogy azok teljes biztossággal zárhatók legyenek;

2. Három kályha áthelyezendő s tölteére alakítandó;

3. A zárak átalakítandók Wertheimra úgy, hogy az összes ajtók egy kulcsal legyenek nyithatók;

4. A főbejáratnál az üvegajtó előtt egy vas-rácsajtó csinálandó a betörés megakadályozása végett. Ezen ajtó villamos készülékkel oly lép kozandó összeköttetésbe, hogy kinyitás esetén jelt adjon a) az igazgatónál, b) a gondnoknál, c) a kapusnál, d) a léptári szolgánál.

5. Ezen vas ajtó készítendő tűzbiztossági szempontból. E két ajtó az előbbivel egy tekintet alá esik.

6. A mostani rossz csöngő helyett villamos vezeték alkalmazandó oly lép, hogy a termekből lopás esetén jelezni lehessen a) az igazgatónál, b) az irodában, c) a szolgáknál, d) a kapunnál, hogy az ajtók lezárhatók legyenek.

7. Az új helyiségekben a megjelölendő falak lebontandók, az új közfalak felállítandók, a tabaréttűzhely jó karba helyezendő, az összes helyiségek kifestendők, a padlózat kijavítandó, a vízvezeték a megjelölendő helyen alkalmazandó, a kályhák jó karba kozandók, az 7 sz. teremből átjáró törendő.

8. A felső világítás évről évre megvizsgálandó s kijavítandó.

9. A léptári helyiséget felette padláson lévő s felette tűzveszélyes könyvek lehordandók s a padlás a léptári rendeltetésére bocsátandó.

10. A központi fűtőkályha évről évre karbantartandó.

ii. A telöáásáráás folytán szükséges javitások az akadémia
által kalodéktalamul foganatositandók.
Kivaló tiszteletel
Pest 1888. okt. 12

Pulszky Károly
igazgató.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Könyvtári hivatal.

Erk. 1888. okt. 15.

747.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. okt. 16.

748.

VII Hollán-utcza 4, Budapest
1888. október hó 13-án

Nagyságos főtitkár úr!

Bátorkodom Nagyságodat felkérni, szíveskednék 12 ámenra a leideni egyetemi Könyvtár Két Kézirati munkáját 4 heti használatra Kölcsön kérni. Ide igtatom a munkák címét és könyvtári jelzését:

a)

Ibn Kutejba: Muchtalif al-ḥadîth
(Cod. 882. Warner. Catalog. IV p. 54)

b)

Jûnis b. Hallâǧ: Asânîd al-muḥaddithîn (2 kötet)
(Cobbett. Amîn = Catal. Landberg nr. 39)

Minthogy a nevezett könyvekre folyamatban levő munkálataim szempontjából sürgős szükségem van, ismételve kérem megkeresésem teljesítését.

Kitünő tisztelettel

Nagyságod

Kész szolgája

Goldziher Ignácz

az akadémia l. tagja.

An die löbliche Direction
der Universitäts-Bibliothek
Leiden

Die Ungarische Akademie der Wissenschaften benöthiget aus den orientalischen Handschriften der Universitäts-Bibliothek die folgenden Werke:

a) Ibn Kutejba: Muchtalif al-hadîth (: Cod. 882. Warner. Catalog. IV. p. 54 :)

b) Jûnis b. Hallâg: Asânîd al-mu„ hadditsîn (: 2 Bände :)
(: Collect. Amin = Catal. Landberg Nr. 39 :)

Ich stelle daher die Bitte die be„ zeichneten L ~~Werke~~ Handschriften auf die Dauer von vier Wochen für die Ungarische Akademie überlassen zu wollen.

Budapest, den 16. October 1888.

749

888.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

An die löbliche Direction
der Universitäts-Bibliothek
Leiden.

Her Dr Ignaz Goldziher Mitglied der
Ungarischen Akademie der Wissenschaften
wünscht ~~für seine Behufe wissenschaftliche Benützung~~
~~bezüglich aus den orientalischen Handschriften der~~
die folgenden Orientalischen Handschriften
~~Universitäts-Bibliothek die folgenden Werke~~:

a) Ibn Kutejbe: Muchtalif al-hadîth. (Cod. 882.
Warner. Catalog. IV. p. 54.)

b) Jûnis b. Hallôj: Asâmid al-muhadditîn (2 Bände)
(Collect. Amin. Catal. Landberg № 39.) in seinem

Ich stelle daher höflichst die Bitte die bezeichneten Hand-
schriften auf die Dauer von vier Wochen ~~für die~~ der Un-
garischen Akademie ~~überlassen~~ übersenden zu wollen.

Budapest, den 16. October 1888.

1 wissenschaftlichen Arbeiten zu benützen.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

An die löbliche Direction
der Universitäts-Bibliothek
Leiden.

Her Dr Ignaz Goldziher Mitglied der
Die Ungarischen Akademie der Wissenschaften
wünscht für ~~zum Behufe wissenschaftlicher Benützung~~
~~bezüglich aus den orientalischen Handschriften der~~
~~Universitäts-~~ die folgenden Orientalischen Handschriften
Bibliothek die folgenden Werke:

a) Ibn Kutejbe: Muchtalif al-hadîth. (Cod. 882.
Warner. Catalog. IV. p. 54.)

b) Tûnis b. Hallâj: Asânid al-muhaddithîn (2 Bände)
(Collect. Amin. Catal. Landberg N° 39.) in seinen

Ich stelle daher die höfliche Bitte die bezeichneten Hand-
schriften auf die Dauer von vier Wochen für die Un-
garische Akademie übersenden zu wollen.

Budapest, den 16. October 1888.

wissenschaftlichen Arbeiten zu benützen.

Mag... ...ndományos
A... ...DÉMIA
...ri hivatal.

Érk. 1888. okt. 17.

753.

Munkács 888 Oct. 15.

Nagyságos főtitkár
ur!

Kárinczy Ferencz egy
sajátkezű levelén
van Ferenczém rendel-
kezésére bocsátva!
A levél szép, apám-
nak szollott!

Kiváló tisztelettel

alázatos polgár
Dobos Kálmán
honvéd gyámdy

97 85 83 84 80 79 73 66 63 58 57 55 54 49 47

Szerződés á fivárosnak

az alagut használata tárgyában

1888

7 5 2

bejegyezve 1899 VII 7

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS TANÁCSA.

3/2233.
1899. VII.

Sz. 5446.
1899.

Ex.

Ezen közgyűlési határozat a tanács részéről tudomásul vételével, utasíttatik az üzletvitelok kiadásával megbízott tan. II. ügyosztály, hogy a vonatkozó bérleti szerződésnek a meghosszabbítási záradékhoz vezetése véd iránt bérlővel aláíttatván, jóváhagyás végett mutassa be.

Utasíttatik egyúttal a közgyűlési határozat, hogy a Magyar tudományos Academia elnökségét a Rudolfsakpanda-ra épített kőlépcső használatára, ugyan 1899 évi decemberhó 1-től számított három egymásutáni következő évre vagyis 1902 évi novemberhó végéig terjedő időre évi 50 frt azaz Ötven forint bérösszegben minden további 1-ső napokban és a befizetések a „Közlekedési Alap"-nál szabályszerűen számolja el.

Ellenőrizze a közgyűlési határozat másolatának kiadásával a tan. II. ügyosztály, a Magyar Tudományos Academia elnökségét azon végből, hogy a V. ker. előljáróság ugyanezt tudomásul vehesse.

Budapesten 1899 június hó 16-án.
a székes főváros tanácsa.

Tudom. academia

Vidor
h. alpolgármester

Másolat. 8445/99 kgyax.

Közgyűlési határozat.

A közgyűlés a pénzügyi és gazdasági bizottságnak valamint a Lanács egyhangú javaslatának képest elhatározza, hogy a „Magyar Tudományos Akadémiával" az V. ker. Béla és Duna utczáik közt fekvő házhól a Duna-parthoz kiépítendő alagúthoz kérelmezett irányt közöli s folyó évi november hó végéig megharmadbiztosító szerződés az eddigi feltételek és kérmellett további három évre azonnal 1902 évi novemb. hó végéig terjedő időpontra meghosszabbittassék, ellenben a Lanács az összes irodák kiadására mellett további intézkedés végett értesítendő. Mell Budapestem a székesfővárosi törvényhatósági bizottsági bizottságnak 1899 évi június hó 7én tartott közgyűléséből, ellenkes s.k. főjegyzőnek, elnök.

Másolat.

BUDAPEST FŐVÁROS TANÁCSA.

23/29
1883-VII

VII.

A VII-ik ügyosztály jelentése, mely szerint a magy. tudományos academiával az alapját képezett szerződés megkötéséről, az jóváhagyás végett bemutattatik s az academiai követi iv levele, melylyel az aláirt szerződést megküldi.

H.

A bemutatott szerződés a főváros nevében a fővárosi tanács 1883-ki márczius hó 2-án 1063/52 sz. a. kelt végzése folytán jóváhagyatik és aláiratik, eredetiben a vadzeRiényben megjövő végett Riedatik a Lucsitáni Kivatalnak, másolatban a VII. ügyosztálylyal a magy. tudományos academiával, az ügyészséggel, V. Kerületi elöljáróságggal, és bárómüvészségel közöltetni, egy hiteles másolatban pedig tárgyirathoz csatoltatni rendeltetik; egyszersmind utasittatik a házipénztár, hogy a m. t. academiai feluradori Béla utca elejét képező tervhez 1. 2 sz. a. jelzett házából fővárosi utca terület alatt a Dunaparthoz épitett kőt alagút használatáért, mely ezen 1883-ki december 1-től 1888-ki november 30-ig évenkinti 50 ftot azaz ötven ftot minden tehát 250 ftot azaz kettőszáz ötven forintot ügyön elő, s

Ex. máj. 30. 883.

293

ezt évenként 50 forinttal egyszerre s elő-
re kezdje be a törlesztésre.

Miről a m. t. academia, a III
ügyosztály, ügyészség, V. kerületi elöljá-
róság, számvevőség, s házipénztár jobbe
tenn értesülletin.

Budapest, 1883 május 16án
A főtitoki tanács

2329
1883-VII

Nagy Lajos
titkár
[illegible]

Kivét czikk

az Igazgató Tanács 1883. június 25. tartott ülése jkönyvéből.

60. Bemutattatik az alapzúzatok használatára

tárgyában az Akadémia és a Sövárosi között öt esz-

tendőre évi 50 forint fizetése mellett megkötött

szerződés példánya.

A földhitelintézethez tétetik át.

Fraknói Vilmos
főnöki

A földhitelintézet pénzügyi Osztályának.

166/64

Másolat. Eredetin 94 Kros bélyeg

Szerződés.

Mely egyrészről Budapest fővároS Közönsége, másrészről a magyar tudományos akadémia Között, a fővárosi törvényhatósága bizottságának Közgyülésének 1883 évi február hó 21-és 22-én 120 vk. a. és a fővárosi tanácsának 1883 évi március hó 2-án 10652 vk. a. Kelt határozata folytán KövetKező feltételek mellett megKötteteti:

1.) Budapest fővároS Közönsége ezennel megengedi, hogy a magy. tudományos Academia által,- ennek a feldunasori Béla utcza és Kő út Közt levo 1.2. vk. a. fekvő házából városi utcza területi alatt- a DunaraKpartra KiépitendŐ Kétszintes alagut 1883 évi december hó 1-től 1888 évi nooember hó 30-ig terjedő öt éven át továbbra is fennállhasson, mely idő alatt az Academia a Kétszintes alagut használatában nem háborgattathatik, de melynek lejártával minden használati joga megszünik, ha csak az iránt a fővárosi Közönségével ujabbi szerződési viszonyba nem lép.

2.) Az öt évi haszonbéri idő alatt

Köteles az Academia az általa elfoglalt városi területet és azon épült alagút használatáért használatáért bérben s egyszersmind a fővárost tulajdonjogának elismeréséül mindkét alagutért együttvéve évenként előlegesen s egyszerre 50 ft azaz: Ötven ftot 5 évre összesen 250 frt azaz: Kettőszáz ötven ftot o. ért. a fő. házipénztárába befizetni, ha azonban az 5 év lefolyta előtt az alagutak használatával felhagyni kívánna, köteles ezt az Academia fél évvel előre a fő. tanácsnak bejelenteni s ezen félévi időre a használatot megfizetni; ezen bejelentési félév letelével az alagutak minden további használati joga ép úgy, mintha az öt év már lejárd volna, végképp megszünik; azt tehát csak uj engedély alapján nyithatja meg ismét és vehetni ujból használatba.-

3.) Megengedtetett az Academiának vagy jogképviselőjének, hogy az alagutakon a rakpartra ki és bejáratot nyithasson és azokon át árukat ki- és berakhasson, úgy azonban, hogy ez által sem a rakparti közlekedést, sem pedig a rakpart bérlőjét annak folytonos és korlátlan használatában sohase akadályozza; minthogy ellenkező akadályoztatás esetén a nelán eredő károk és költségek megtérítésére szorittatni, a közlekedés akadályozására nézve pedig rendőrileg is megfenyittetni fogna.

4.) A használati idő alatt Köteles

az Academia jó karban tartani az alagutakat, és minden előforduló javításokat és helyreállításokat nem csak magukon az alagutakon, hanem az azok felett levő részeken és után is saját költségén eszközölni.

5.) Vízveszély esetén, valamint egyátalán magasabb vízállásnál tartozik az Academia az alagutakat kellőleg elzárni, valamint a fővárosi mérnöki hivatal utasításához képest minden elővigyázati intézkedéseket megtenni, melyekkel a hatóság vízárveszély elhárítása tekintetéből szükségeseknek tartand.-

6.) A szerződési idő lejártával,- ha az alagutat használata és a fizetendő bérösszeg iránt újabb egyezség nem jő létre,- vagy az esetre is, ha az Academia az alagutak használatával a szerződésileg megállapitott idő lejárta előtt felhagyna,- a hatóság kívánságához képest köteles az Academia a korábbi szerződésbeli megállapodásokhoz képest vagy a szükséges külfalakat saját költségén helyreállitani, s előbbi eredeti állapotába visszahelyezendni, az alagutak belső ürcsét tökéletesen kitölteni, az alagutakat az academiai palota határainál elfalazandani, s igy a zárfal nyilásának befalazására által az alagutakat végképp elzárni;- vagy ha a hatóság úgy kívánná, az alagutakat az Academia-palota falánál elzárandni s az azon kivül

maradt részéről minden kárpótlási igény nélkül a hatóság korlátlan rendelkezése alá bocsájtani.-

7.) A mennyiben az Academia ezen felvállalt kötelezettségeknek nem tenne eleget, jogában áll and Budapest fővárosnak az Academiát bírói közbenjárás nélkül közigazgatási utón is ezek teljesítésére szorítani és szükség esetében a kivánt intézkedésekkel az Academia rovására megtéríttetni, a hátralékos hozzájárul vagy felmerült költségekkel is kártérítési összegekkel pedig közigazgatási végrehajtás útján behajtható.- Per esetére azonban illetékes bíróságul a budapesti IV. ker. kir. járásbíróság köttetik ki.

8.) Jelen szerződés, úgyszinte a hozzájárulásról szóló nyugták után járó bélyegeket a magyar tudományos Academia viselendi.-

9.) Ezen szerződés, mely egy eredeti példány ban állíttatott ki, és a fővárosi birtokában marad, hiteles másolatban pedig a magy. tudományos Academiának kiadatik, az Academiára nézve az aláírás napjától, ellenben a fővárosi közönségére nézve csak a tanácsi jóváhagyás napjától kötelező.-

Budapesten 1883 évi május hó 5én

Gr. Zichy Nándor s.k. elnök. Előttünk: Tarnóczy István s.k. Bocsárszky Samu s.k.- 2329/1883. Jelen szerződést a fővárosi tanács 1883 évi március 2án 10652 sz. a. kelt végzése folytán a főváros nevében aláírattuk és jóváhagyjuk.- Budapesten, 1883 május hó 18án. Rada Mihály s.k. alpolgármester.

Bruck.

BUDAPEST FŐVÁROS

TANÁCSA.

26341/1888-VI. szám.

A magyar tudományos

Akadémia

Tekintetes Titkári Hivatalának

Budapesten.

Az V. ker. Rudolfrakpartra kiépített két alagút bérlete iránt fenálló s 1893. évi November hó végéig meghosszabbított szerződés egy másolati példányát /. alatt csatolva van szerencsénk hivatalos tisztelettel megküldeni.

Budapesten, 1888 október 5én

A főv. tanács

[illegible]

tanácsnok,

alpolgármester helyett

[illegible]

Nyomtatv. minta sz. 224.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. okt. 27.

752.

Átvételül a Magyar Földhitelintézetnek.

Budapest 1888 okt. 23.

Igazgatóság
főnöke

Kelt
1888
Okt 24

Másolat 9H kmyi bélyegü eredetiről.

Szerződés

Mely egyrészről Budapest fővárosi közönsége, másrészről a M. T. Akadémia között, a fővárosi törvényhatósága bizottsága közgyülésének 1883. évi február hó 21-és 22-ei 120. p. a. és a fővárosi tanácsának 1883. évi márczius hó 2-án 10652. p. a. kelt határozata folytán következő feltételek mellett megkötteték:

1.) Budapest fővárosi közönsége ezennel megengedi, hogy a M. T. Akadémia által, ennek földmivesi Béla utcai és Jövő-út közt levő 1.2. p. a. jelzett házából városi utcza területalatt a Dunaparthra kiépitett két alagút 1883. évi decz. hó 1-től 1888. évi november hó 30-ig terjedő öt éven át továbbra is jemnálló hasznon, mely idő alatt az Akadémia a két alagút használatában nem háborgattathatik, de melynek lejártával minden használati joga megszünik, ha ezek azirányu a fővárosi közönségével újabb szerződési viszonyba nem lép.

2.) Az öt évi használati idő alatt köteles az Akadémia az általa elfoglalt városi területért és azon épült alagút használatáért használati képen s egyszersmind a főváros talajdonjogának elismeréséül minden két alagútért együttvéve

/.

-/-

évenkint, előlegesen egyszerre 50 pftot azaz ötven forintot, öt évre összesen 250 pft. azaz kettőszáz ötven forintot, osztr. értékben a föv. házipénztárba befizetni; ha azonban az öt év lefolyta előtt az alagutak használatával felhagyni kívánna; köteles ezt az akadémiának félévvel előre a fővárosi tanácsnak bejelenteni, s ezen fél évi időre a haszonbért megfizetni; ezen bejelentési félév letelтével az alagutak minden további használati joga ép úgy, mintha azt év már lejárt volna, végkép megszünik; ott tehát csak új engedély alapján nyithatja meg ismét és vehet újból használatba.

3.) Megengedtetik az akadémiának vagy jogképviselőjének, hogy az alagutakon a rakpartra ki- és bejárást nyithasson, és azokon át árúkat ki- és berakhasson, úgy azonban, hogy ezáltal sem a rakparti közlekedést, sem pedig a rakpart bérlőjét annak folytonos és korlátlan használatában semmi akadályozza, - minthogy ellenkező esetben akadályok gördítése esetén a netán eredő károk és költségek megtérítésére fognak perittatni, a közlekedés akadályozása miatt pedig a rendőrileg is megfenyittetni fognak.

4.) Az "haszonbéri idő" alatt köteles akadémia jókarban tartani az alagútakat és minden előforduló javításokat és helyreállításokat nemcsak magokon az alagutakon, hanem az azok fölötti kövezeten és úton is a saját költségéből eszközöltetni.

-/-

1.

5.) Vízvezeték-csőben, valamint egyátalán magasabb vízállásnál tartozik az akadémiai az alagutakat kellőleg elzárni, valamint a fővárosi mérnöki hivatal utasításához képest mindenkor elővigyázati intézkedéseket megtenni, melyeket a hatóság vízáradvány elhárítása tekintetéből fontosaknak tartand.

6.) A pezsgődési idő" lejártával, hogy az alagút használatára és a fizetendő bérösszeg iránt újabb egyezség nem jő" létre, - vagy az esetre is, ha az akadémia az alagútat használatával a pezsgődési" megállapított idő" lejárta előtt felhagyná, - a hatóság kívánságához képest köteles az akadémia a kábi pezsgődésbeli megállapodáshoz képest vagy a rakpart külfalát saját költségén helyreállítani, előbbi eredeti állapotába visszahelyeztetni, az alagutak belső üregét tökéletesen kitölteni, az alagutaknak az akadémiai palota határain túl elfalazását, így a zárlat megtörténtének bebizonyítása által az alagutakat végképi elzárni, - vagy ha a hatóság úgy kívánná, az alagutakat az Akadémia-palota falánál elzárni, az azon kívül maradt részt minden kárpótlási igény nélkül a hatóság korlátlan rendelkezésére bocsátani.

7.) Amennyiben az Akadémia egyes felvállalt kötelezettségeknek nem tenne elegendő jogában állandó Budapest fővárosnak az Akadémiát bírói körbenjárás nélkül közigazga-

/

tási úton is ezek teljesítésére szorítatni és pihenő ezetében a kívánt intézkedéseket az Akadémia rovására megtétetni, a hátralékos hasznokért, vagy felmerült költségekért és kártérítési összegeket pedig közigazgatási végrehajtás útján behajthatni. Tevezetére azonban illetékes bíróságul a budapesti II. ker. kir. járásbíróság köttetik ki.

8.) Telep szerződés, ingyszintén a haszonbér fizetéséről szóló nyugták után járó bélyeget a M. T. Akadémia viselendi.

9.) Ezen szerződési, melynek egy eredeti példánya állíttatott ki és a fővárosi birtokában marad, hiteles másolatban pedig a M. T. Akadémiának kiadatik, az Akadémia pedig a főváros közönségére nézve az aláírás napjától, ellenben a főváros közönségére nézve csak a tanácsi jóváhagyás napjától kötelező.

Budapesten, 1883. évi május 8-án. Gróf Károlyi Manyhért s.k. elnök, Előttünk: Takács István s.k. Borovszky Samu s.k. 23929/1883. Telep szerződés a fővárosi tanács 1883 évi március 2-án 10652 p. a. kelt végzése folytán a főváros nevében aláíratik és jóváhagyatik. Budapesten, 1883 május hó 18-án Kada Mihály s.k. alpolgármester. (L. p. h.)

94. krajcár bélyeg helye.

Meghosszabbítási záradék.

Mely egyrészről Budapest főváros közönsége, mint bérbeadó, másfelől a magyar tudományos Akadémia, mint bérlő között, az V. ker. Rudolfsalpartí Béla utca és Főrét között 1-ső 2-ik torony alatt

1/

./.

alatt fekvő", az akadémia tulajdonát képező hárból-utca terület alatt- a dunaaranyparton kiépített két alagút bérlete iránt 1883. évi május hó 8. án létrejött az 1883 évi május 18. án 10652./83. p. a. kelt határozattal jóváhagyott az 1888. évi november hó végén lejáró fenti szerződés, a szerződő felek közötti egyezség-gel s Budapest fővárosi törvényhatósági bizottságának 1888. évi június 6. án 502. hgy. p. a. valamint Budapest fővárostanácsának 1888. június hó 15. én 21306. tf. p. a. kelt határozatai folytán az összes abban foglalt feltételek és kikötések változatlan fenntartása mellett 1888. évi December hó 1-től 1893 évi november hó végéig terjedő 5 egymásutáni következő évre ezennel meghosszabbittatik.

Ezen meghosszabbított szerződés megkötésével felmerülő mindennemű bélyeg és illeték költséget ideértve a körgyuti pénztári fizetési nyugták bélyegeit is, - bérlő egyedül saját jából tartozik viselni.

Ezen szerződési bérlő akadémiára annak aláírása, Budapest fővárosa közönségére azonban csak annak tanácsi jóváhagyása kötelező."-

Budapesten, 1888. július 31. én

Stoczek József s. k. m. elnök, Előttünk: Jónás Károly s. k. Tahács István s. k. 26341./88. Ezen meghosszabbított szerződést Budapest fővárosa közönsége nevében jóváhagyjuk és aláírjuk. Budapesten, 1888 október hó 3. án. A fővárosi tanács Horváth János s. k. tanácsnok. alpolgármester helyett.

Dr. Ekker.

Dr. Ekker

1

Teleu hivatalos másolat a két ívre, összesen 1 frt 88 kr. azaz egy forint nyolcvannyolcz kraj. bélyegü eredeti fejzö idéjel megegyez. —

Budapesz, 1888. évi október hó 15.

Városi Törvényszék
Kiad. irnok

III 70.

Meiszig.

XI 5.

Egyed Szerződés
adásvételi elővételi
ha nem tartalmaz ar
elővételt

32 x

ORSZÁGOS MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT.

Műcsarnok, Andrássy-út 69. sz.

1662/888

Budapest 1888 október hó 14-n

Igen tisztelt Tanár úr!

Az Arany-szobor-bizottság nevében írt f. hó 5-ről kelt becses átiratát, társulatunk részéről a Szabó Alajos és Zala György szobrászok közti szebbé pályázat eldöntése végett határozott javaslat közlésére hivatott bizottságba két tagunk kiküldése iránt, választmányunknak tegnapi tartott ülése elé terjesztetett.

Választmányunk csatlakozva a tisztelt szobor-bizottság által kifejezett óhajtáshoz, első sorban Keleti Gusztáv és Lotz Károly urakra kívánta ruházni e kiküldetést. Minthogy azonban az ülésen jelenvolt Keleti Gusztáv úr, úgy a maga, mint a Lotz Károly úr nevében is a leghatározottabban kijelentette, hogy bármennyire megtisztelve érzi magát a tisztelt szobor bizottság-nak kiszalon-kiállítása által, korábbi lemondásukhoz, az akkor kifejtett okoknál fogva, ragaszkodni kénytelenek, a választmány újabb választás alapján Ebner Lajos festő-tanár (lakozik: I. ker. Várbazár, női festő" iskola) és Hauszmann Alajos műegyetemi tanár (lakása: zöldfaudvar 32 sz.) urakat kérte meg, hogy társaikat az említett javaslattevő bizottságban képviseljék.

Kiváló tisztelettel

Szemrecsány Ignácz
titkár

Nagyságos
Beöthy Zsolt egyet. tanár úrnak
az Arany-szobor bizottság titkárának
Budapesten

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. okt. 18.

755.

Kivonat
a M. T. Akadémia 1888. október 1-én tartott
összes ülésének jegyzőkönyvéből.

148. Történik bejelenti Balogh Kálmán r. tagnak julius 16-án, Halász Géza l. tagnak augusztus 23-ikán és Clausius Rudolf külső tagnak aug. 24-ikén bekövetkezett elhunytát.

Az Akadémia fájdalmas részvéttel veszi tudomásul az orvosi és természettudományok ezen kiváló munkásainak halálát, és jóllikja a III. osztályt, hogy az emlékbeszédek megtartásáról gondoskodjék.

Szalay Károly
főtitkár

III oszt. 1888 nov 12 Gy. Eötvk.

4 pr.

757.

A III. osztálynak

Fejérvármegye árvaszékétől.

12525.
árv 888. fé.

Nagyságos
A magyar tudományos Akadémia
Méltóságos Elnökének.

Budapesten.

Néhai Jankovich Gyula rácz-alsósági volt lakos által tett alapitványi ügyben benyujtott Kérvényre van szerencsénk értesitni, miszerint az árvaszék Jankovich Gyula örököseit u: m: Boztóczky Károlyné Jankovich Olgát, Farkas Gyuláné Jankovich Margitot, Báró Bothmer Bélláné Jankovich Máriát, ugyszólv: Jankovich Gyuláné Huszár Ilkát az elhunyt nejét a 200 frt alapitványi összeg befizetése tárgyában meghallgatván, kijelentették, hogy hajlandók egyenként 40 frttal az alapitványi összeg kifizetéséhez járulni oly módon, hogy az árvaszék a Kiskorut terhelő 40 frt kifizetését annak vagyonából engedélyezni fogja, miután az árvaszék a m. tudományos Akadémia iránti tekintetből a 40 frt kifizetéséhez hozzá járul, ily képpen a 200 frt alapitványi összeg az Akadémia

7.

részére befizethető lesznek.—

Azonban a fent elősorolt örökösök egy részről Jankovich Gyulával határozottan kijelentették miszerint a kamatokat meg nem térítik, mert ha Jankovich Gyula életében a kamatokat tőle követelték volna, az különösen midőn 20.30000. frt évi jövedelmet élvezett kifizette volna; sőt az árvaszéknél levő jegyzőkönyvben kijelentették azt is, hogy az esetre, ha a kamatok befizetése követeltetik tőlük a tőke megfizetése iránt tett ajánlatukat is semmisnek tekintik.—

Midőn az örökösök és az özvegy ajánlatát a tudományos Akadémia tudomására hoznak egyuttal kérjük, hogy ezen árvaszéket azon elhatározásáról legyen szíves értesíteni, vajjon az ajánlatot egy a mint az téve lett-elfogadja e? mely esetben az árvaszék azonnal intézkedni fog az ajánlati összegek behajtása iránt.—

Megjegyezzük, miszerint Jankovich Gyula gondnokság alá helyezve teljesen vagyontalanul halt el s így örökösire mi vagyont sem hagyva, az általa tett alapítvány összege behajtható sem lenne.— Szfehérvárott Fejérmegye árvaszékének 1888 évi september 29én tartott üléséből.—

Kattyánfy

árvaszéki h. elnök.

Fábián

árvaszéki jegyző

119. ügyszám.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. okt. 18.

Érk. 4/23.

758.

Véleményes.

Tekintettel arra, hogy Jankovics Gyula vagyon hátrahagyása nélkül halt el s igy gyermekei az alapitványi összeg s hátrálékos kamatainak behajtására a törvény utján nem szoritathatók, — tekintettel továbbá arra, hogy az Akadémia ezt már elismerte akkor, midőn a Fejérvármegyei árvaszékhez az ügyben intézett átiratában Jankovics Gyula gyermekeit ezen <u>becsületbeli</u> tartozásuk lerovására külön buzditani, — s tekintettel végül hatóságos kijelentésükre, hogy a hátrálékos kamatok tőkésitésének esetében a tőke megfixirozása iránt tett ajánlatokat is szivesen fogják tekintetbe venni — az átiratban foglalt fixirozási ajánlat elfogadását véleményezem.

Tisztelettel

Fejérpataky László
akadémiai ügyész.

Átteszek az Akadémia ügyészéhez, azon kérelemmel, hogy azirányu engem a benfoglalt ajánlat elfogadható-e, ezen iratra felvetett véleményét előterjeszteni méltóztassék.

Budapest 1888 okt. 22.

Szalay
főtitkár

I. Minister Úrhoz Akademia

A T. Akademia szives volt Sept: 7dikén megemlékezni arról,
hogy ötven évvel ezelőtt engemet levelező tagjai-ul meg-
választani méltóztatott. Kegyeletes érzelemmel emlékezem
én is arra időkről, midőn az Akademia a Trattner-Károlyi-ház szerény termeiben tartotta üléseit,
szük körben mozogva, a censura által korlátolva,
főleg fordításokkal és szépirodalmi művekkel
gazdagítva irodalmunkat, arra fáradozva hogy a
magyar nyelv és helyesírás törvényeit megala-
pítsa és szélesebb az akkor még literatorlen
~~kitig~~ franczia, német és latin kifejezésektől meg
tisztítsa és helyébe magyar szavakkal bővítse.

Azóta, tiz 1838ban megváltoztak mind sokban
nyugszanak már, sőt arra levelező tagok közül is,
kiknek akkor társa lettem, csak Udvardy él még
Egerben, kacskovics Dalma Gyarmaton, Barabás
Miklós és Tóth Lőrincz Budapesten. — Akkor még
ifjonti álmaimban sem remélhettem, hogy élő
egyszer az idő midőn sajátt, művészileg díszített

Pakstában tarthatjuk üléseinket s az általános művelt
annyira elterjed a nemzetben, a magyar írók száma
annyira szaporodik, hogy a szükség beáll a levelező
tagok választásának korlátolat szabni s a számot
meg állapitani, melyet túlhaladni nem szabad.
Akkor még jó reménység fejében is szivesen meg
választotak mindenkit, ki magyar (habár csekély)
szellemet és tehetséget mutatott. Magyar irónak
lenni még érdem volt és áldozat, mert az Aka-
démián kivül nem találkozott kiadó, ki az
iró munkáját, a versek kivételével, díjazta volna.
Még kinyomtatását is kétes üzletnek tekintették,
mert a művelt nő csak németet könyvet ol-
vasott, a férfiak pedig sem németet sem
magyart. Ki is gondolhatta volna hogy oly na-
gyot érhet, melyben a külföld kulturnépes
is megfogja kezdi becsülni (nemcsak) a magyar szépirodalmat
hanem a magyar Tudományosságot is.

A t. Akademia büszkén elmondhatja
hogy mindennek ő is egyik nagy tényezője, hogy
általa csinosodott nyelvünk, fejlödött ki irodalmunk

s nevemben nemzetünk szintéje üdvözlöm. Bizalmat ébren

tehat magamat, hogy ily nagy hatású testületnek sikeres

teljes működésében teljes felmentvén kevesebbé nem-

vészt vehettem, s a mint hálával emlékezem arról,

hik első perczitokomban barsodtól megválaszthatok, úgy

tudósaiul új nemzedéknek érezem fejezem ki hálámat,

mely nem feledkezett meg öreg társairól.

Eötvös Ferencz

volttan.

tett,

t.

t.

at

47.

ner

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. okt. 19.

759.

A Magyar Tud.
Akadémiának

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

M. TUD. AKADÉMIA.
KÖNYVTÁRI ÉS STATISZTIKAI
BIZOTTSÁG 1860.

1655.

Tekintetes főlirkári hivatal!

Tekintettel arra körülményre, hogy birodalmunk költségvetése a II. Osztályban megszorítást szenvedett, nem vagyunk tisztában azt iránt, milyen összeg áll jelenleg még a Közgazdasági Tőke díjazására rendelkezésünkre, miért is, a bizottság határozata értelmében, azon kéréssel fordulok a tekint. főlirkári hivatalhoz, kegyeskedjék bennünket ez iránt felvilágosítani.

Kiváló tisztelettel

Budapest. 1858 évi Október hó 22-én

Kövesfalvi
bizottsági előadó.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Erk. 1888. okt. 23.

761.

Főmagasságú és főtisztelendő Bubics úr!

Kegyelmes uram!

A „Történelmi Életrajzok"
gyűjteményében közelebb meg
fog jelenni Balóg Tamás
bíboros-primás életrajza, mely
hivatva lesz a szó' szorosabb
értelmében nevezetesebb műemlékek reproductióit
is közölni.

Ezen műemlékek egyik leg-
kiválóbbja a fényes hátya-
műcsónyv, mely Főmagyarságod
e célból a zágrábi főszékesegyház
tulajdonát képezi, és mely
Főmagyarságod kegyességéből
1876-ban a budapesti mű-
kiállításon közszemlére kitevé
méltó feltűnést képezett.

Ezen Arról, hogy ez műcsónyv
több lapját fényképezteni óhaj-
tanék, azon kételemmel fordu-
lunk Főmagyarságodhoz, hogy
a műcsónyvet egy heti ha-
nálatra a M. T. Akademiának
megküldeni; vagy amennyiben
ez nem lehetséges, a napfá-
radás kövétő" dísz-műmlapot,
melyen Balóg Tamás érmére

762.

762. 763
888.

Ez iránt alá-
Mihalovics folis.

Méltóságos Gróf úr!

Több is előn vonatkozó okok
Méltóságtok levéltárában a
Balás Tamás könyvekre
vonatkozó anyag Rendezése fel-
dolgozásra használni.
Ezek alapján kidolgozom
elsőrendi közelebb fog megjelenni;
egyszersmind / mindazon nevezetesebb
műemlékek reproductiójával.
Ezek sorozatába felvenni
óhajtanám azon két címernek
rajzát, melyek a Mátyás király
által adományozott címer-
levelében találhatók.
Bátor vagyok ennek kövesse-
tében Méltóságodat tisztelettel
felkérni, hogy a nevezett Ré
címerek, melyek egyike 1457-ik
vagy ha 1486-ik évben
készíttetett, lefényképezésére
szíves legyen.
Egyuttal nagyrabecsülése vagyok

763.

+ a nagynevű főúrnak
Méltóságos
Tudomásul szolgál Balás
Tamásra vonatkozó
kisebb családi anyagom
egy példányát.
Fogadja egyben
kiválo tisz. nyilvánítását.
Pécs 20/X
Kelemen István;

Méltóságos gróf Erdődy Imre
urnak
Zalaegerszegen.

Monsieur!

Dans une des Biographies
illustrées, publiées sous les
auspices de l'Académie
Hongroise, nous voudrions
donner la reproduction
chromolithographique du
Calvaire (Croix) de Marbre
Corrin, conservé au Trésor
de la Cathédrale de
Gran. (XV. Siècle.)

J'ai l'honneur de
Vous prier, de bien
vouloir nous faire part,
si Vous auriez la complaisance
de commander à nos frais
1700 exemplaires, et quel
serait le prix pour eux?

Agréez d'ailleurs Monsieur
l'assurance de ma considération
très distinguée.

Budapest, Palais de l'Académie,
le 20 Octobre 1888.

L'appartenant

P. Espérandieu, que les
pierres ne sont
encore détruites, si

Monsieur A. Levy
Libraire éditeur
Paris

764

888.

446 sz.

1888

Nagyságos Főtitkár Úr!

Nagybecsű átiratát elintézve, van szerencsém Főtitkár urat értesíteni, hogy a Gróf Teleki-féle pályázatra bírálókul a nemzeti színház tagjai közül Nagy Imre és Ujházy Ede urakat kérem fel.

Nagy Imre lakik a nemzeti színház bérházában /Kerepesi út 5. sz. II. em./

Ujházy Ede lakik Stahli utcza 1. sz. II. em.

Fogadja Főtitkár úr kiváló tiszteletem kifejezését.

Budapesten, 1888. október hó 20-án

Szemere

kormánybiztos.

Nagyságos Iraknoi Vilmos Úrnak
a magy. tud. akademia Főtitkárának

Budapesten.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Fotitkári hivatal.

1
Érk. 1888. okt. 24.

765.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL.

„DEBRECZENI ELLENŐR“

REDACTION UND ADMINISTRATION

Debreczen, 1888 október 25.

A magyar tudományos Academia
tekintetes titkári hivatalának

Budapesten

„Véres napok“ cim — „A rendes mértékfölé emelkedés“ stb jelige alatt 1886 sept. 30-án a Teleki pályázatra küldtem be egy szomoru játékot. Azon kétségemmel bátorkodom a tekintetes titkári hivatalhoz fordulni, hogy méltóztassék engem arról értesiteni, miképp szerezhetném azt vissza, avagy nem lehetne-e azt ott egy irnok által lemásoltatni — természetesen az én továsom ra. Az elismeretes a darabról még mindég keremben van, s ha szükséges azt is felküldhetem.

Maradtam kiváló tisztelettel

Szabó Imre
a „Debreczeni Ellenőr“ belmunkatársa

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. október 27.

768.

A M. Földhit.

Ide csatolva szerencsém van
átvenni két darab erre forditos
4%-os pótlólut. zálogleveleket (me-
lyekre mint b. e. Röck Szilárdnak
a M. T. A. javára tett ha-
gyományát a M. T. A. leirés
jeket csatolni méltt.

Pozsony 26/X 88.

(1889 május 1-ikétől való szelvényekkel,

888.

769

A magyar Tudományos Akadémiának

R. Szilárd

Sz. 16331

A magyar tudományos akadémia
tekintetes Elnökségének

Budapesten,

Budapest, 1889 okt 29. én

Van szerencsém tisztelni, hogy mn. néhai
Rácz Szilárd hagyománya fejében 1889 május 1-én
lejáró szelvényekkel ellátott
tizenöt darab tízezer forint névértékű 4%-os intézeti zálog-
levél árlabott át fogyasztásunkban a m. tud. akadémia
tőkéjéhez lecsatolandó szelvényeket. — Tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITEL INTÉZET

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Erk. 1888. okt. 29.

770.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. okt. 29.

Nagyságos

Dr Fraknói V. ur

főtitkárnak

771.

Tekintetes Úr!

Van szerencsém értesíteni, hogy a M. T. Akadémiához „A kender természetrajza stb" cz. munkája mümelléklleteinek segélyzése tárgyában benyújtott folyamodása véleményadás végett körölsetett a III. osztálylyal, mely arron határozatot hozta, hogy az Akadémia sajat bírálata nélkül munkák segélyzéséhez nem járulhatván, a kérelmet nem teljesíthetí.

Fogadja

Budapest, 1888. nov. 6.

Kiírt czikk

a M. T. Akadémia III. osztályának a szünidő után tartott első értekezletén 1888. október 15-én fölvett jegyzőkönyvből.

7. Bakay Sándor Szegedről folyamodik az Akadémiához, hogy az általa kiadandó könyv „A kender természetrajza, termelése és kikészítése“ mümellékleteinek költsége, melyhez hozzájárulni kegyeskedjék.

Az Akadémia saját bírálata nélkül munkák segélyezéséhez nem járulhatván, a kérést nem teljesítheti.

Szabó

Az országos képtár és az Akadémia.

Mikor az Akadémia palotájának épitéséről a tanácskozások folytak, Henszlmann Imre akadémiai tag megpendítette az eszmét, hogy ezen alkalommal kisérletet kellene tenni a herczeg Esterházy-család Bécsben őrzött nagyértékű képtárának az ország fővárosába áthelyezése kieszközlésére; és az általa benyujtott palota-tervbe a képtár helyiségeit is fölvette.

Az eszme visszhangra talált. Az Akadémia halhatatlan emlékű elnöke, gróf Dessewffy Emil a herczegi család fejéhez fordult. Herczeg Esterházy Pál hazafias készséggel kinyilatkoztatta, hogy képtárát, aczél- és rézmetszetgyüjteményét az épitendő palotába fogja szállíttatni, és ajánlatot tett, hogy a képtár őre és szolgája fizetéséről jövőre is a család fog gondoskodni.

Erre az Igazgató Tanács által kiküldött teljhatalmú épitési bizottság (gróf Dessewffy Emil, báró Eötvös József és gróf Károlyi György) az elfogadott Stüler-féle egy emeletes palotaterv megfelelő átalakitását határozta el. 1865. január 27-ikén az Igazgató Tanácshoz benyujtott jelentésében, eljárása indokolásául, utalt azon nagy culturai hatásra, melyet a „képtár dús műkincseinek hazánkban létezése, szemlélése, tanulmányozása, művelődésünkre, az izlés nemesitésére s az ébresztő példányok hiányában szunnyadó művészeti képességek kifejtésére gyakorolni fog.

És a culturai érdek szempontjából, valamint a tetemes pénzbeli áldozattól, melyet az az Akadémiától követelt, nem riadott vissza, úgy szintén habozás nélkül elfogadta mindazon föltételeket, melyekhez a herczegi család és az időközben fölállított zárgondnokság a képtár átengedését kötötte. Ugyanis gróf Dessewffy Emil 1865. augusztus 18-án, Salzburgban kiállított térítvényében kijelentette, hogy a herczegi család „tulajdon- és szabad rendelkezési, illetőleg bármikor is visszavehetési joga örökké fenmarad.“

A képtár 1865 tavaszán Budapestre szállíttatott. Azóta 1870 végéig az Akadémia az összes helyiségeket, valamint a képtár-őr és szolga lakását díj nélkül engedte át, sőt a képtár fentartásával és őrzésével járó egyéb költségeket is viselte. Mert csak ezen áldozatok árán biztosithatta a nemzetnek a nagybecsü gyüjtemény birását.

A helyzet változott, mikor 1870-ben a képtár az ország tulajdonába ment át. Az Akadémia ekkor kötelességének ismerte gondoskodni, hogy a képtár helyiségei épitésére fölhasznált alapitványok jövedelmei eredeti rendeltetésöknek, az alapitók által kijelölt irodalmi czéloknak visszaadassanak.

Az 1871. január 23-ikán tartott összes ülésben Csengery Antal indítványozta, hogy az Akadémia „kérjen a királyi kormánytól megfelelő kárpótlást, a képtár által elfoglalt helyiségekért.“ Az indítvány elfogadtatván, az elnök fölkéretett, hogy „méltányos kárpótlási összeg megállapitása iránt“ a kormánynál lépéseket tegyen.

Az Igazgató Tanács február 15-iki ülésében, gróf Lónyay Menyhért előadta, hogy mikor az ő pénzügyminisztersége idejében, a képtár eladásáról szó volt „a tulajdonos herczeg elismerte, illetőleg elvállalta azt a kötelezettséget, hogy az Akadémiának, eladás esetében . . . a képtári helyiségekbe befektetett tőkékért legalább is 150,000 forint kárpótlás adassék. Ez igéret, illetőleg kötelezettség beváltásának sürgetését is kötelességének tekinti.“

Mire az Igazgató Tanács fölkérte, hogy „tegyen meg továbbra is minden szükséges lépést, hogy az Akadémia méltányos követelései megadassanak.“

Ugyanazon év nyarán a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr, az országos képtár elhelyezése tárgyában enquetet hivott össze, mely egy külön képtári épület fölállitását kivánatosnak, de nem sürgősnek nyilvánitotta. Ekkor a miniszter úr az 1872-ik évi költségvetésbe „10,000 forint lakbért vett föl. a képtár által elfoglalt helyiségekért.“

Az Igazgató Tanács „mivel a 10,000 forint lakbér előleges számítás és becsű nélkül van megállapítva“, az elnökséget megbizta számítás útján annak kiderítésére „mennyi kamatnak megfelelő tőke van beépítve a képtár s annak öre által elfoglalt helyiségekbe.“ A mivel azt az elvet mondotta ki, hogy a lakbért a befektetett tőke kamatjainak megtérítése gyanánt tekinti.

A november 27-iki ülésen Csengery Antal másodelnök bejelentette, hogy a 10,000 forint a beépített tőke kamatját eléggé fedezi. A miben az Igazgató Tanács megnyugodott.

E szerint a 10,000 forint bér, mely 1872-től 1874-ig fizettetett, a befektetett építési tőke kamatainak recompensatiója volt.

Időközben fölmerült annak szükségessége, hogy a képtár tűzmentességének biztosítása végett az akad. palota tetőzete újra építtessék. Az Akadémia készséggel hozta meg ezt az áldozatot és elhatározta, hogy e czélra az Akadémia tőkepénzeiből 100,000 forintot fog fordítani. Viszont a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr, 1874. április 15-én kelt leiratában, értesítette az Akadémiát, „hogy az 1875. évi költségvetésbe, a kérdéses vasszerkezet létesítésére fordítandó költségektőke összegének megfelelő 5000 forintnyi kamatot, az Esterházy-képtár által eddig elfoglalt helyiségekért fizetett lakbér pótlásául fölvesz.“

Hasonlag késznek nyilatkozott a vizfűtési készülék költségeire igényelt 20,000 forintnyi tőkének megfelelő 1000 forintnyi kamatot, szintén a lakbér pótlásául, a költségvetésbe fölvenni.

Mikor az Igazgató Tanács meggyőződött, hogy a tető építésének költségei az előirányzott összeget 20,000 frttal meghaladják — a fűtési szerkezet nélkül 121,748 frt 15 krra emelkedtek — a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz azon kérelemmel fordult, hogy a 140,000 frtot meghaladó befektetett tőke 5%-os kamatjának megfelelő összeggel, tehát 7000 forinttal pótolja a lakbért; kiemelvén azt, hogy így is „mivel azon tőke jelenleg közel 7%-ot jövedelmező papirokban van elhelyezve, az építés világos jövedelemveszteséggel fog járni“ és azon reményét fejezvén ki, hogy „később az országos költségvetés viszonyainak javultával ezen jövedelmi különbözet a kormány részéről meg fog térittetni.“

Mindazáltal az 1875. és 1876-iki költségvetésbe csak 6000 forintnyi összeg volt fölvéve. A miben az Akadémia megnyugodott.

Mikor 1876-ban a képzőművészeti társulat az Akadémia palotájából kivonult, az általa elfoglalva tartott nagykiterjedésű helyiségeket az Igazgató Tanács 1000 forintnyi mérsékelt bérért fölajánlotta az országos képtár czéljaira. A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr november 7-iki leiratában az ajánlatot elfogadta. Igy 1877-től kezdve, az országos képtár lakbére czimén, 17,000 forint fordúl elő a költségvetésben.

Budapest, 1884. Nyomatta Hornyánszky Viktor.

Cultusminiszterhez.

Nagyméltóságodnak dicső emlé-
kezeti előde f. évi jun. 25-kén
22882 sz. alatt kelt iratában
értesítette az Akadémiát, hogy
az Ak. palotyának második
emeletén levő magánlakásán
az országos képtári czélgyűjtés bé-
vevi, és egyszersmind fölhívta
az Akadémiát, hogy a Képtári
igazgatóját által kijelölendő
szakszerűségi és biztonsági szála-
kításokat a maga költségén
eszközölhesse.

Az Akad. Ig. Tanácsa örömmel
vette tudomásul az ~~neveze~~ em-
lített helyiségeknek az országos
Képtári részére bébe vételét, és tel-
jes készséggel határozta meg a
~~költségekhez, melyek azon helyi-~~
~~ségekben~~ a Képtári igazgatóság
által kijelölt ~~módon~~ átalakí-
~~tási igények~~ tabol költségeit.
Ennek folytán a Képtári Igazgató-
sága f. évi október 12-ikén kelt
iratában nem szóvá hozott az
imént bébe vett helyiségekben
szükségessé átalakításokat kijelö-
lését; de ezen alkalommal a
Képtári összes helyiségeiben

/ (350 forintnyi.)

Pjélentsékeny ~~Lélt~~ költ-
ségeket igénylő

772/888.

P[ótlás] átalakításokat is
biztonsági ~~és csélszerű~~ ~~eg~~
~~csatornázásának~~ tegyenek
elő, azon megjegyzéssel, hogy
amennyiben az Akadémia azok
keresztülvitelére nem volna haj-
landó, oly célszerű javításokat
ten Rendelet a nagym. Minisz-
terumhoz intézni, mely nemcsak
a beteki uradalmi tűzeset rabá-
lyozására, hanem a felelősségnek
elhárítására is alkalmas lesz. "

A Igazgató Tanács a maga
részéről is ~~az~~ minden nehéz-
ség és esetleg ösmeretlenek elha-
rítására, kiadásokkal tartja
a fennálló beteki uradalmi tűzeset
szabályozását, és mindenek ki-
terjesztendő beteki szerződés léte-
sítését. Ezért azon kérelemmel
fordul Excellentiádhoz, hogy a
tárgyalások megindítására a
megfelelő intézkedéseket meg-
tenni méltóztassék.

Egyszersmind szerencsés van,
az előzmények ~~kelő~~ teljesen
megvilágító emlékiratának
egy példányát ide csatolva
átküldeni.

/.

Fogadja . . . .

Pozsony 28/X 88.

Nagyságos Polgármester úr!

Nagyságodnak f. évi október
5-ikéi 13522 eln. számalatt
kelt nagybecsű átiratára ve-
renczén volt a M. T. A.
I. T.-nak mai napon tar-
tott ülésében bemutatni.

Az I. T. hálás érzéssel
vette tudomásul a Főváros
Tanácsának azon Reggelexelejes
intézkedését, hogy néhai Dobrentei
Gábor. akad. tagnak a
Kerepesi temetőben
levő sírhelyén síremlékét
a főváros Költségén megte-
lelően helyreállíttassa. ékelő módon
nyilatkozni ezen tényben is
a Főváros Tanácsának nemes
pietását azoknak emléke
iránt, kik a hellenismus
a szellemi haladás érdekeinek
működtek közre a hazában, és
különösen a fővárost fontosság-
ában.

Készséggel
Az I. T. helyes Kívánsággal
ajánlana fel közreműködését

773/888.

tanaszó

javaslat hozzá esen föladat megoldásához, és vennéd bírálat gondozás alá az ~~neves~~ érintett bizottság ülésére is, ha erre ~~meg~~ pénzalappal és megfelelő Körzetekkel rendelkeznék.

Ezeknek hiányában, arra szeretnélek kérni, hogy a Városi Tanácsa, vagy határkörében, módot fog találni, ~~magát~~ ~~dott~~ föveze is gondoskodás ár esetről is Rétegezetni az irodalom egyik munkás ~~ebben~~ napszámosának emlékéről.

Fogadja egyébiránt . . . .

Pozsony 28/X 88.

Nagytekintetü Igazgató Tanács!

Kénai Bukovinszky József 2000 frtot hagyományozott a M. T. Akadémiának oly czélból, hogy annak kamatai az akadémiai tisztviselők fizetésének javítására fordittassanak.

Mély tisztelettel alólirottak azon alázatos kérelmet intézzük a Nagytekintetü Igazgató Tanács elé; méltóztassék ez alapitvány kamatait — évenként — Karácsony vagy újév előtt — egyenlő részletekben az akadémiai tisztviselők javára folyóvá tenni.

Maradunk mély tisztelettel

Budapest, 1888. október 27-én

a M. T. Akadémia tisztviselői:

Takács István k.

Dr Borovszky Samu

Hensel Károly

Pereiz Károly

Mészáros Péter

Hellebrandt Árpád

Lindauer Ernő

Tomás P

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Titkári hivatal.

Érk. 1888. október 31.

774.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. október 31.

775.

Budapesten 1888 Oct 24

Méltóságos uram!

Válaszolag legnapi kirdésére van szerencsém tudomására hozni, hogy a November 1 in esedékes önnegyed körübelül 20000 frt tesznek. Az Akadémiának jelenlegi követelése körübelül 14000 fr ugy hogy

34000 fr frg rendel

kerésre állni. Így
tehát azt vélem, hogy
25000 fr értékpapírt le-
hetne beszerezni.–

Ugyanlomb biztetett tisz
telettel

Tebinsch Ignácz

Méltóságos Főtitkár Úr!

Kegyelmes Uram!

Mély tisztelettel alulirt a végszükségtől kényszeritve járulok Méltóságodnak mint Kegyelmes Urammak magas szine elé azon alázatos könyörgéssel, miszerint legalázatosabb szolgáját némi segélyre méltatni kegyeskedjenek.

Alázatos kérelmemet a következőkkel bátorkodom indokolni: Jobb karom béna, munkára képtelen vagyok s ha képes valnék is öregségem miatt mindenütt elutasitanak. Havi 18 forinyi kegydijamból kell magamat és nömet ellátnom, sőt az élelmen és szükségen kivül ebből kell lakbéremet is fedeznem. Közbejött betegség folytán azonban lakbéremet nem tudtam lefizetni s ovval már két negyede hátralékban vagyok s házuram sürgősen követeli annak kiegyenlitését, mert különben kitétet az utczára.

Reményteljes bizalommal fordulok Méltóságos Uramhoz, mint az elhagyottak általánosan magasztalt nagylelkü gyámolához s ismételve esedezem, hogy legalázatosabb szolgáját némi segélyre méltatni kegyeskednek. Melyek után maradtam a

Méltóságos Főtitkár Urnak, mint Legkegyelmesebb Uramnak

Pesten 1888 szept. 10

legalázatosabb szolgája
Reim Terézia
volt M. T. A. házicselédje

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal

Érk. 1888. okt. 31.

776.

Méltóságos

Traknói Vilmos

M. Tud. Akadémiai

Főtitkár úrhoz.

Alázatos könyörgése

Reim Ferenez volt M. T.

A háziszolgának

melyben lakbére-

nek kifizethetése

végett némi se-

gélyért esedezik.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári könyvtár

Érk. 1888. okt. 31.

776.

Méltóságos

Traknai Vilmos

M. Tud. Akademiai

Főtitkár úrhoz.

Alázatos könyörgése

Reim Ferenez volt M. T.

A háziszolgának

melyben lakbérének kifizethetése végett némi segélyért esedezik.

Nagytekintetü Igazgató Tanács!

A legalázatosabb tisztelettel alulirott azon hódolatteljes kérelemmel járulok a Nagytekintetü Igazgató Tanács hegyes szine elé, méltóztassék engem magas kegyeiben az által részesiteni, hogy VIII. gymn. osztályba járó fiam tandiját (: mely 30 frt. tesz ki :) és tankönyv költségeit (: melyekről a számlát csatolni bátorkodom :) részemre segély gyanánt engedélyezni kegyeskedjék.

Legalázatosabb kérelmem támogatásául legyen szabad hivatkoznom kötelességeim lelkiismeretes és pontos teljesitésére, melyek minden időmet igénybe veszik, igy hogy mellékes keresetre nem tehetek szert; másfelől pedig fiamnak ez évén utólsó éve a gymnasiumi pályán, teljesen megakadna iskoláztatása, ha a Nagytekintetü Igazgató Tanács engem magas kegyeiben nem részesitene.

Maradok örökkött hódolattal és legmélyebb tisztelettel

A Nagytekintetü Igazgató Tanácsnak

legkisebb szolgája

Budapest 1888 Szeptember 22. *Pulay Károly.*

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári elvalet.

Érk. 1888. évi. 31.

A M. T. Akadémia

Nagytekintetü Igazgató Tanácsához.

777. Budapest

tegotázatosabb kérelme

Pulay Károly akadémiai szolgának,

melyben fia iskoláztatásának költségeire segélyért esedezik.

Tekintetes Akadémia!

A „Magyar Philosophiai Szemle" a folyó évvel élete hetedik esztendejét tölti be s így alkalmas lehet a tekintetes Akadémia előtt. Egyéb körök előtt ugyis osztoztak az általa képviselt tudomány sorsában. Trahor ezúl, inopsque ... mondhatja magáról, mint mondta száz évvel ezelőtt Ovid szavaival Német-országon róla a nagy Königsbergi philosoph. —

Én, ki e szerény folyóirat sorsa fölött, ha egyébbel nem, tiszta, erős akaratoddal immár négy év óta őrködöm, a helyzet belátásával mondhatom, hogy a Philosophiai Szemle a tek. Akadémia pártfogása és segélye nélkül meg nem él. Kidőlt tehát erről jelentésemet tisztelettel megteszem, egyuttal pedig azon kérelemmel fordulok a tekintetes Akadémiához, hogy a Szemlét az eddiginél hathatósabb pártfogásában részesíteni kegyeskedjék. —

Különösen arra körülményre vagyok bátor felhívni a tekintetes Akadémia figyelmét, hogy a Szemle 1887-ben, mikor előzőleg a költségvetésbe a Akadémia II. osztálya által tollett vétve, s ugyan csak a II. osztály 1887 máj. 17 én kelt nagybecsü, hozzám intézett értesité-

sében elismerésével lett kitüntetve, később az Akadémia pénzviszonyai miatt a szómára kilátásba helyezett 400 frtnyi segélytől elesett. A folyóírre ismét föllett vigyan véve a Philosophiai Szemle az Akadémia által segélyezett folyóiratok sorába, de ezzel az elveszett egy évi segély hiánya fedezve nem lett. E hiány fokozatos födözése s a Szemle további föntartása érdekében arra kérem tehát a tekintetes Akadémiát, hogy az 1889-ik évre a Magyar Philosophiai Szemlét 600 frt. évi segélylyel legyen kegyes föl venni költségvetésébe.

Budapest 1888 okt. 28.

A tekintetes Akadémiának

alázatos szolgája

Dr Rokor József

ord. egyetemi m. tanár

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Erk. 1888. 24. 31.

778.

A

Magyar Tudományos Akadémia
II. osztályához benyujtott

pályázatos kérvénye dr. Bokor
Józsefnek, melyben a Ma-
gyar Philosophiai Szemle
cimü folyóirat számára az
1889 évre 600 frtnyi segélyt
kér.

400/

/Lakás: Budapest IV ker
Kecskeméti utcza 6 szám./

Költség-jegyzék.

Expens-Note.

A magyar tudományos Akademia ügyében 1861ki Januar 1-től Április hó végéig teljesített leiratási és kész kiadási orvé

18 61 Hó Monat	Nap Tag	Tárgy. — Gegenstand.	Bevétel Einnahme frt	kr.	Munkadij Mühe-Waltung frt	kr.	Kiadás Auslagen frt	kr.
Jan.	1.	Román I. hagyatéki ügyében Szerdy Antal ügyvédnek Munkácsra küldött levél leiratási díja					1.	—
"	"	postadija					—	15.
"	"	Bosska Imre hagyatéki ügyében Bosska Jánosnénak Pápára küldött levél leiratása					1.	—
"	"	postadija					—	15.
"	13.	Ugyanezen ügyben ügyfelének küldött levél leiratása					1.	—
"	"	postadija					—	15.
"	17.	Tallay Antal hagy. ügyében 20 pcs pár kijövetése iránt a fővárosi kamarához beadott kérvény leiratása					1.	—
"	"	megbatalmazás hitelesítési díja					—	30.
"	"	Ub. id. Almássy József csőd ügyében 14 pft 10 kr. kiutalványozása iránt a pestvidéki törvényszékhez beadott kérvény leiratása					1.	—
"	"	megbatalmazás hitelesítési díja					—	30.
"	19.	Román Ferenczi hagy. ügyében Szerdy Antal munkácsi ügyvédnek levél leiratása					1.	—
"	"	postadija					—	15.
"	"	U. e. ügyben D. Neuser Gy. orosvári Mendl Kalmán úrhoz levél leiratása					1.	—
"	"	postadija					—	15.
"	27.	Solyom Teréz Ferenczi törvényszéki elnöknek Debrára 9 pft 25 kr. iránt küldött felszóló levél leiratása					1.	
"	"	postadija					—	15.
					Oldal:		9.	50

18 88. Hó Monat	Nap Tag	Tárgy. — Gegenstand.	Bevétel Einnahme frt	kr.	Munkadij Mühe-Waltung frt	kr.	Kiadás Auslagen frt	kr.
		Áthozat:					9.	50.
Jan.	28.	Halicsky József 50 frtos hagyományával. gyában beadott jelentési leirálása					1.	—
"	"	Kiszely Imre hagyatéka tárgyában bea. dott jelentési leirálása					1.	—
"	29.	Zsivora György hagy. ügyében a Markus Ignácz elleni árverés tárgyában a Ki. Tiélő Táblától elnökéhez beadott sürgető kérvény leirálása					1.	—
"	30.	Román Ferencz hagy. ügyében az Andrej. Rovits mérnök által indított keresetre adott ellenirat leirálása két példányban					3.	—
"	"	postadija					—	20.
"	"	Román Ferencz hagy. ügyben Munkács városa tanácsához az adó leirásra sz ügyében beadott kérvény leirálása					1.	—
"	"	postadija					—	20.
Febr.	4.	U. e. ügyben 117 frt 41½ kr. adóhátraléki tárgyában adóhátraléki Kimutatás iránt a bereyszászi Ki. adófelügyelőségéhez intézett kérvény leirálási dija					1.	—
"	"	postadija					—	15.
"	"	U. e. ügyben 172 frt illeték tárgyában a munkácsi adóhivatalhoz beadott kérvény leirálási dija					1.	—
"	"	postadija					—	15.
"	"	U. e. ügyben a Tomos-Szernye mocsári 168 frt 5 j. könyvi kivonat iránt a munkácsi járásbirósághoz beadott kérvény leirási dija					1.	—
"	"	postadija					—	20.
"	"	Zmeskal János hagy. ügyében Orolicsányi Sós pár által indított törlési						
		átvitel:					20.	40.

1888.

Hó Monat	N
Febr.	

s kr.	1888. Hó Monat	Nap Tag	Tárgy — Gegenstand	Bevétel Einnahme frt	kr.	Munkadij Mühe-Waltung frt	kr.	Kiadás Auslagen frt	kr.
50.			Áthozat:					20.	40.
	Febr.	4.	ügyben ellenirat leirásra Kelp pél.						
			dányban					4.	—
	"	"	meghatalmazás hitelesitési dija						30.
	"	"	ehher Medveczky Sándor ügyvédnek						
			P. Szombatra küldött Rigerő levél					1.	
	"	"	poštadij					—	20.
	"	5.	Román S. hagy. ügyben Purzsák Pak.						
			vármat. irás levél leirásra					1.	—
	"	"	poštadija					—	15.
	"	"	U. e. ügyben Medecrey Jonas ügyvédnek Bud.						
			Kaisra irás levél leirási dija					1.	—
	"	"	poštadija					—	15.
20.	"	"	Kovács György hagy. ügyben az illinyi						
			birtok új könyvének meg küldése iránt						
			Friedrich törvényszéki elnök küld.						
			dött levél leirására					1.	—
10.	"	"	poštadija					—	15.
	"	"	U. e. ügyben Vamay Ignácz ügyvédnek levél						
			Bolassa Gyarmatra					1.	—
	"	"	poštadija					—	15.
	"	6.	Román Ferencz hagyatéka ügyében a						
15.			vételár tárgyában Friedmann Jakabnak						
			Munkácsra küldött levél leirására					1.	—
	"	"	poštadija					—	15.
	"	7.	U. e. ügyben Kacsó Josefner Munkácsra						
15.			irt levél leirására					1.	—
	"	"	poštadij					—	15.
	"	"	U. e. ügyben Csorsky Antal ügyvédnek Mun.						
			Kaisra küldött levél leirására					1.	—
	"	"	poštadija					—	15.
20.	"	"	U. e. ügyben Stark Lipótnak Munkácsra						
			küldött levél leirására					1.	—
	"	"	poštadija					—	15.
40						oldal:		35.	10

18 84. Hó Monat	Nap Tag	Tárgy — Gegenstand	Bevétel Einnahme frt	kr.	Munkadij Mühe-Waltung frt	kr	Kiadás Auslagen frt	kr.	18 84. Hó Monat
			Áthozás:				35.	10.	
Febr.	7.	Tamásy József hagyatéki ügyében szü. Tamásy Józsefnénak Kunágotára küldött levél leírásáért					1.	–	Febr.
"	"	postadija					–	15.	"
"	8.	Román J. hagy. ügyében Kávai Károlynak Munkácsra küldött levél leírásáért					1.	–	"
"	"	postadija					–	15.	"
"	"	U. e. ügyben Barcha József és Tarczy Béni borítékosoknak Kormósra küldött levél leírásáért					1.	–	"
"	"	postadija					–	15.	"
"	9.	U. e. ügyben Habel László és nejének átiratási engedély leírásáért					1.	–	"
"	"	ugyanezeknek Munkácsra küldött levél leírásáért					1.	–	"
"	"	postadij					–	20.	"
"	"	U. e. ügyben Meisels János ügyvédnek átiratási engedély leírásáért					1.	–	"
"	"	ugyanezeknek küldött levél leírásáért					1.	–	"
"	"	postadij					–	20.	"
"	"	U. e. ügyben Nusser János részére átiratási engedély leírásáért					1.	–	"
"	"	ugyanezeknek küldött levél leírásáért					1.	–	"
"	"	postadij					–	20.	"
"	14.	Szépkeyi János volt akadémiai szol. ga által az Akadémia ellen indított ügyben megkoholmazási kielégítési díja					–	30.	"
"	"	ez ügyben a főtitkári hivatalhoz beadott véleményes jelentés leírásáért					1.	–	"
"	15.	Szvora György hagyatéki ügyében Varga Jánosnak S. Sz. Lőrincre irt levél leírás.					1.	–	"
"	"	postadija					–	15.	"
		Utal:					47.	60	

1888. Hó Monat	Nap Tag	Tárgy — Gegenstand	Bevétel Einnahme frt	kr.	Munkadij Mühe-Waltung frt	kr	Kiadás Auslagen frt	kr.
		Átkozat:					47.	60
Febr.	15.	Tamásy József hagy. ügyében özv. Ta. másy Józsefné sz. Rimajszky Róza ügyvéd. dött levél leirása					1.	—
"	"	poštadija					—	15.
"	"	ezen ügyben nyilatkozat leirása					1.	—
"	16.	Tsuiora György hagy. ügyében az illényi birtok árverése iránti Beröffy leirása					1.	—
"	18.	U. e. ügyben Balázs József balassa gyar. mati ügyvédnek Kiadott levél leira. tása					1.	—
"	"	poštadija					—	15.
"	"	U. e. ügyben Vamay Ignácz ügyvédnek Ba. lassa Gyarmatra Kiadott levél leirása					1.	—
"	"	poštadija					—	15.
"	"	U. e. ügyben Tsizsmanszky István ügyvéd. nek Szécsénybe irt levél leirása					1.	—
"	"	poštadija					—	15.
"	"	U. e. ügyben a csiszári Körjegyzőnek irt levél leirása					1.	—
"	"	poštadija					—	15.
"	25.	B. Rudics József hagy. ügyében az akademiai pawlóban megtartandó árverésre Kiadott jelmivó levél leira. tása 8 példányban					8.	—
"	"	ezeknek poštadija együtt					—	99.
"	27.	Kormuth Lajos hagyományi a bárgyában a hagyatéki bárgyalás állása iránt Schlagetter Gyula főügyészhez Kor. bora irt levél leirása					1.	—
"	"	poštadija					—	15.
"	"	B. Apor Károly hagyatéka ügyében állása iránt Lajbakat ügyvédnek						
		oldal:					65.	49

1888. Hó Monat	Nap Tag	Tárgy — Gegenstand	Bevétel Einnahme frt	kr.	Munkadij Mühe-Waltung frt	kr.	Kiadás Auslagen frt	kr.
		Átvitel.					65.	49.
Jan.	27.	B. Vasárhelyre irt levél leirása					1.	–
		postadija					–	15.
"	"	Dr. Apor Károly bav Kiszely Imre hagya-						
		téka ügyében a Kiszely Sándor elleni						
		végrehajtási ügy állása iránt S. Kol-						"
		linder Gusztáv ügyvédnek Miskolcra						"
		Küldött levél leirasa					1.	–
		postadija					–	15.
"	"	Kanizsay Károly hagy. ügyében Csenyus						
		Kálmánnak Paplonyára irt levél						"
		leirasa					1.	–
		postadija					–	15.
"	"	U. e. ügyben Gugyela János plébánosnak						
		Nagy Iványra levél					1.	–
		postadija					–	15.
"	–	Szivos György hagy. ügyében az illényi						
		birok idadása tárgyában Laszkáry						
		Miklós földbirtokosnak Pribelyre levél					1.	–
		postadija					–	15.
"	–	U. e. ügyben a „Nógrádi Lapok" szerkesz.						
		tőségének Küldött levél leirasa					1.	–
"	–	ehhez a Rózsa Leendő hirdetmény						
		leirasa					1.	–
		postadij					–	15.
"	"	U. e. ügyben Vamay Ignácz ügyvédnek						
		B. Gyarmatra levél					1.	–
"	"	ehhez adás vételi feltételek leirasa					1.	–
		postadij					–	20.
"	"	U. e. ügyben Strzlyanszky István ügy.						
		védnek Szécsénybe levél					1.	–
"	–	ehhez az adás vételi feltételek le-						
		irasa					1.	
		postadij					–	20.
						átvitel:	77.	79

1888
Hó Monat
Jan.
M.

1888. Hó Monat	Nap Tag	Tárgy — Gegenstand	Bevétel Einnahme frt	kr.	Munkadij Mühe-Waltung frt	kr.	Kiadás Auslagen frt	kr.
		Átvitel:					77.	79.
Febr.	28.	Heidrich Antalné szül. Henke Anna hagy. ügyében az SO ftnyi hagyomány befizetése iránt id. Heidrich Antal nak Ppesten irt levél leiratása					1.	–
"	"	postadija					–	08.
"	"	Goldberg Adolf hagy. ügyében az akademia erderdészegének bejelentése tárgyában dr. Mannheimer F. Pügyvédnek Ppesten, levél leiratása					1.	–
"	"	postadija					–	08.
"	"	Opiczky János hagy. ügyében az Egyesült Ppesti fővárosi takarékpénztár Igazgatóságának Ppestre irt levél leirat.					1.	–
"	"	postadija					–	08.
"	29.	Markovits Márton hagy. ügyében az árverés eredménye iránt Mocsáry Béla ügyvédnek Ungvárra küldött tudakozóle. vél leiratása					1.	–
"	"	postadija					–	20.
"	"	Pl. Rudics József hagy. ügyében Szaí Jenő ügyvédnek Ppesten küldött levél leirat.					1.	–
"	"	postadija					–	08.
"	"	Pastor Samuel hagy. ügyében a hagyatéki állása iránt dr. Porta Dávid ügyvédnek Beregszászra küldött levél leiratása					1.	–
"	"	postadija					–	15.
Marc.	2.	özv. elsőrendű Szálay József hagy. ügyében az 1000 ftos hagyomány kifizetése tárgyában Bar. ray Kajetan bánjatmaji donosnak Fehértemplomra küldött levél leiratása					1.	–
"	"	postadija					–	15.
		oldal:					85.	61

1888. Hó Monat	Nap Tag	Tárgy — Gegenstand	Bevétel Einnahme frt	kr.	Munkadij Mühe-Waltung frt	kr.	Kiadás Auslagen frt	kr.	188 Hó Monat
		Átvitel:					85	61.	
Jan.	29.	Szalay József hagy. ügyében D. Bálogh Sándor ügyvédnek Pestre a hagyomány kifizetését sürgető levél leirása					1.	—	Márc
"	"	postadija					—	08.	"
Márc.	2.	Jankovich Gyula hagy. ügyében dr. Bálogh Sándor ügyvédnek Pestre az örökösök iránt tudakozó levél leirása					1.	—	"
"	"	postadij					—	08.	"
"	"	Erastan Mayer hagy. ügyében Plozer István ügyvédnek Veszprembe küldött a III-ik fos hagyomány kifizetését sürgető levél leirása					1.	—	"
"	"	postadija					—	15.	"
"	4.	br. Széchényi Pál alapitvány ügyében Hegedüs János ügyvédnek M. Ovárra küldött levél leirása					1.	—	"
"	"	postadija					—	05.	"
"	5.	Szirmay Ödön elleni 400 fos alapitványi ügyben Vilányi Bertalan ügyvédnek Szerencsre küldött levél leirásáért					1.	—	"
"	"	postadija					—	15.	"
"	6.	Zsivora György hagy. ügyében Sorjey Ist. ván Ki. Rojtegyzőnek Pestre küldött levél leirása					1.	—	"
"	"	postadija					—	05.	"
"	"	U.e. ügyben az illényi birtok eladasát tartalmazó hirdetmény dija fejében a Nográdi Lapok szerkesztőségének küldésem					8.	—	"
"	"	ezen hirdetmény kapcsán ugyancsak a Nográdi Lapok szerkesztőségének küldött levél leirása					1.	—	"
"	7.	postadij						28.	"
		Oldal:					101.	47	

1888. Hó Monat	Nap Tag	Tárgy — Gegenstand	Bevétel Einnahme frt	Bevétel Einnahme kr.	Munkadij Mühe-Waltung frt	Munkadij Mühe-Waltung kr.	Kiadás Auslagen frt	Kiadás Auslagen kr.
		Átvitel:					101.	47.
Márc.	7.	Roman Ferenc hagy. ügyében Weiss Mó. ze. ellen czég javára kiállított átiratási engedély leirására					1.	—
"	—	ehhez Kisérő levél leirására					1.	—
"	"	ennek postadija					—	20.
"	"	Jankovich Gyula alapitványa ügyében az érdekeltek meghallgatása tárgyában a Jeszenmegyei árvaszékhez beadott kérvény leirására					1.	—
"	"	meghatalmazási hitelesitési dija					—	30.
"	"	postadij					—	20.
"	"	Sóssy József és neje hagy. ügyében sörlési engedély leirására					1.	—
"	—	U. e. ügyben Csorba Ede ügyvédnek Kapos. várra czimzett Kisérő levél leirat.					1.	—
"	"	postadij					—	20.
"	"	Roman Ferenc hagy. ügyében az elszámolási tárgyában Cserszky Antal ügyvédnek Küldött levél leirására					1.	—
"	"	postadija					—	15.
"	—	U. e. ügyben Nedeczky I. ügyvédnek Mun. kácsra küldött levél leirására					1.	—
"	"	postadija					—	20.
"	10.	Danieli R János végrendelete másolatának beküldése iránt Kolozsvári ügyvédnek Egerbe küldött levél leirására					1.	—
"	"	postadija					—	15.
"	11.	Kanizsay Károly hagy. ügyében Kolozsvári ügyvédnek Egerbe küldött levél leirására					1.	—
"	"	postadija						15.
		Ordal:					112.	02

10.

1888. Hó Monat	Nap Tag	Tárgy — Gegenstand	Bevétel Einnahme frt	kr.	Munkadij Mühe-Waltung frt	kr.	Kiadás Auslagen frt	kr.
		Átvitel:					112.	02.
Márc.	11.	Jókai Mórnak alapítványa tárgyában Épentre Rudolf levél leirásáa					1.	–
"	–	postadija					–	03.
"	12.	B. Rudics József hagyatéka ügyében Horanszky Nándor képviselőnél ajánlólevél					1.	40.
"	14.	Bogyáthy I. hagyatéka ügyében Moczonyi Géza ügyvédnek Ungvárra küldött levél leirása					1.	–
"	–	ugyanennek költségei fejében küldött					3.	–
"	–	postadij					–	27.
"	"	Danielik János hagy. ügyében Kolossy Gusztáv ügyvédnek Egerbe küldött levél leirása					1.	–
"	"	U. e. ügyben ugyanennek az er ügyben felmerült közjegyzői díjak fedezésére küldött					5.	–
"	–	postadij					–	27.
Márc.	15.	B. Apor Károly alapítványa ügyében az osztálysorsjegyek jóváhagyó végzés tárgyában Fejérvárt János ügyvédnek M. Vásárhelyre levél					1.	–
"	"	postadij					–	15.
"	"	B. Rudics József hagy. ügyében a szabadkai törvényszéknek a tiltókönyv megküldése iránti iratok leirása					1.	–
"	"	postadij					–	15.
"	16.	Gróf Széchenyi Pál alapítványa ügyében Montag Jakab ügyvédnek Sopronba az alapítványi összeg biztosítása iránt küldött levél leirása					1.	–
		postadij						15.
		Oldal:					128.	44

1888. Hó Monat	Nap Tag	Tárgy — Gegenstand	Bevétel Einnahme frt	kr.	Munkadij Mühe-Waltung frt	kr.	Kiadás Auslagen frt	kr.
		Áthozat:					120.	44.
Mart.	16.	Kanizsay Károly hagy. ügyében Csenyus Szilárdnak L. Lyarra a haggomány kijárelesére iránt levél leirásáa					1.	–
"	–	postadija					–	15.
"	20.	Gr. Széchenyi Pál alapitványa ügyében Hamy Kálmánnak Sopronba irt levél leirásáa					1.	–
"	–	postadij					–	15.
"	"	B. Rudics József hagy. ügyében az egyezsé gi szerzet elfogadása tárgyában Saal Jenő ügyvédnek Pestre küldött két ives levél leirásáa					2.	–
"	–	postadija					–	11.
"	–	U. e. ügyben hasonló levél dr. Rollai Lajos ügyvéd reszére					2.	–
"	–	postadij					–	11.
"	–	u. e. Benkő Kálmán pesti ügyvédnek					2.	–
"	–	postadij						11.
"	"	U. e. ügyben a Kőalapok. és alapitványok ügyigazgatósága reszére küldött két ives levél leirásáa					2.	–
"	–	postadija						11.
"	–	U. e. ügyben Kovacsics Ausal járásbiró nak B. Almásra küldött 2 ives levél leirásáa					2.	–
"	"	postadija					–	20.
"	–	U. e. ügyben Kovacsics Károly ügyvédnek B. Almásra küldött hasonló levél					2.	–
"	–	postadija					–	20.
"	–	U. e. ügyben Rudics Károly nyugalm. kapi. tánynak szabadságra küldött 2 ives levél leirásáa					2.	–
4	"	postadija					–	20.
					Oldal:		145.	78

1888 Hó Monat	Nap Tag	Tárgy — Gegenstand	Bevétel Einnahme frt	kr.	Munkadij Mühe-Waltung frt	kr.	Kiadás Auslagen frt	kr.	188 Hó Monat
		Áthozat:					145.	78.	
Marc.	20.	B. Rudics József ügyv. ügyében Jankovich Rázmér ügyvédnek szabadkára küld. több 2 vcs levél beirataso					2.	—	Márc
"	"	poiladija					—	20.	"
"	—	U. o. ügyben Schlageller Gyula ügyvédnek Zomborba küldött hasonló levéli beirat					2.	—	"
"	—	poiladija					—	20.	
"	23.	Zsivora György hagy. ügyében Markus Ig. nási elleni árverési ügyben a Rud. tolvajnyozás iráns beadott kérvény beirataso					1.	—	
"	"	Zsivora György hagy. ügyében S. Király Lajos ügyvéd mint Zsivora Pál meg. bizottja kérelmére adott jelentés beirataso					1.	—	"
"	"	A kiszolgálók II ors. kereseti adójának ügyében a főkikvári úrhoz beadott je. lentés beirataso					1.	—	"
"	"	Rudics József hagy. ügyében Gál Jenő ügyvédnek küldött levél beirataso					1.	—	"
"	"	posladij					—	11.	"
"	24.	U. o. ügyben a Rózsahegyi ügyvédi ügyvitel sajnál eljárás kor Rozsiber					1.	50.	Apr
"	"	A kiszolgálók II ors. kereseti adójának ügyében felebbezés beirataso					2.	—	"
"	—	ekber meghatalmazási kiiletesitési dija					—	30.	"
"	—	Sólyom Károly Ferencz kövesyszéki elnök nek Zsivora küldött levél beirataso					1.	—	"
"	"	poiladij					—	15.	"
"	"	Szirmay Ödön elleni ügyben a végrehaj. tónak küldött sürgető levél beiratasa					1.	—	"
"	"	poiladija						15.	"
		oldal:					160.	39	

1888. Hó Monat	Nap Tag	Tárgy — Gegenstand	Bevétel Einnahme frt	kr.	Munkadij Mühe-Waltung frt	kr.	Kiadás Auslagen frt	kr.
		Áthozat:					160.	39.
Márc.	24.	B. Apor Károly hagy. ügyében Boner Ferenc alapiratvánji ügygyámnak kiküldött levél leiratása					1.	—
"	"	ennek elküldéséért hirdetési dij:					—	40.
"	26.	Román Ferenc hagy. ügyében Csernátony Antal ügyvédnek Mintacsinai Kiküldött levél leiratása					1.	—
"	"	postadij					—	15.
"	"	Sólyom Ferenc Ferenc elleni ügyben a vejére hajlás elhalaszthatása iránt a Dévai Ki. járásbiróság vezetőjéhez kiküldött kérvény leiratása					1.	—
"	"	postadija					—	15.
"	28.	B. Rudics József hagy. ügyében meghivók könyomatásáért fizettem					1.	40.
"	"	ezen meghivó leiratása					1.	—
"	"	ennek 22 filmer elküldéséért postadij 14 per 15 Kr, 8 per 8 Kr.					2.	74.
"	"	hirdetmak postai expediciéért					—	70
"	29.	Illeér egyenértéke bárgyában kérvény a illeté Ki. járási hivatalhoz					1.	—
"	"	postadij					—	11.
Apr.	5.	D. Szelényi (: Stessel :) hagy. ügyében a végrendelet Ki. hirdetésének eszközlése iránt a N. Károlyi Ki. járásbirósághoz kérvény leiratása					2.	—
"	"	megh. alm. hitelesítési dija					—	30.
"	"	postadij					—	20.
"	6.	B. Apor Károly hagyatéka ügyében Bónis Elek ügyvédnek M. Vásárhelyre Kiküldött levél leiratása					1.	—
"	"	postadija					—	15.
		Oldal:					174.	69

1888. Hó Monat	Nap Tag	Tárgy — Gegenstand	Bevétel Einnahme frt	kr.	Munkadij Mühe-Waltung frt	kr.	Kiadás Auslagen frt	kr.
		Átvitel:					174.	69.
apr.	6.	B. Apor Károly hagy. ügyében Tajburkas Jónos ügyvédnek M. Vásárhelyre kül. dött levél leirasa					1.	–
"	"	postadija					–	15.
"	"	Bosska Mihály hagyománya tárgyában Bosska Jenőnek Pápára levél leiras.					1.	–
"	"	postadij					–	05.
"	"	U. e. ügyben Todor József aljárásbiróhoz Budára küldött levél leirasa					1.	
"	"	postadija						03.
"	20.	Opiczky Pongo hagy. ügyében Nyiray Pál ügyvédnek levél leirás.					1.	–
"	"	postadija					–	11.
"	"	U. e. ügyben Kolossy Gusztáv ügyvédnek Egerbe levél leir.					1.	–
"	"	postadija					–	15.
"	23.	Sólyom Tekele Terencz elleni ügyben ugyanennek levél leir.					1.	–
"	"	postadij					–	15.
"	28.	Almásy Pál hagy. ügyben özv. Almásy Pálnénak Pestre küldött levél leirasa					1.	–
"	"	postadija					–	08.
"	26.	B. Rudics József hagyatéka ügyében Kovacsics Károly ügyvédnek Pécs almásra küldött levél leirásáért dija					1.	–
"	"	postadija					–	15.
"	"	Szirmay Odön elleni ügyben Tahy Béla végrehajtónak Nagy Miháy re végrehajtási Kolcsey fejében küldtem					9.	19.
							192.	75

oldal:

1888 Hó Monat	Nap Tag	Tárgy. — Gegenstand.	Bevétel Einnahme frt	kr.	Munkadij Mühe-Waltung frt	kr.	Kiadás Auslagen frt	kr.
		Áthozat					192	75.
apr.	26.	U. e. hóban Kisérö levél leirásáért					1.	—
"	"	ennek postadija utalványal					—	10.
		összesen					193.	85.

Budapesten 1888 június 21én

Kenneny és Fiai

Költség-jegyzék.

Expens-Note.

	18 Hó Monat	Nap Tag	Tárgy. — Gegenstand.	Bevétel Einnahme frt	kr.	Munkadij Mühe-Waltung frt	kr.	Kiadás Auslagen frt	kr.
			1885 57 49 / 9 51 34						

Magyar Tudományos AKADÉMIA Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. dc. 31.

779.

5 11 30

5

Tekintetes Törökszentmiklósi Járásbíróság!

Ügyvédi Alkotmányomhoz csatolt meghatalmazással II. Rendű Terhelt Személyében képviselve, arra tiszteletteljes kéréssel fordulok a Tekintetes Törökszentmiklósi Járásbírósághoz, hogy tiszteletdíjam megállapítása végett eljárását elrendelni méltóztassék.

A Tekintetes Törökszentmiklósi Járásbíróságnak kiváló tisztelettel

Kolozsvár 1938 okt. 27.

aláírás folytán

Csuka Gyula

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Erk. 1888. old. 31.

780.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

A Magyar Tudományos Akadémia könyvtárához átételnek a következő pályamunkák:

v 1884. Tekéshárry-pályaművek: I.—VI. szám.
v 1885. Nagyjutalom: I—VII., IX—XII., XIV. szám.
v 1886. Nagyjutalom: III. V. VI. szám.
v 1886. Pécsely-pályaművek: I.—III. sz.
v 1887. Nagyjutalom: I. II. VII. VIII. szám.
v 1888. Pécsely-pályaművek: I—III. szám.
v 1888. Nagyjutalom: VIII—X., XIII. szám.

Budapest, 1888. október 25.

Átvettem
Kellebrauch

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. okt. 31.

781.

A Szily Kalman r.t. által tett
s' az Akademia által ~~már~~ elfo-
gadott indítvány tárgyalásával
a következő kérdések merülnek
elő:

1. Az alapítványok, adományok
és hagyományok tőkéjéből fedez-
endők-e azon összegek is, melyek az
Akad. palotájának építésére adattak?

Nemem nemmel igen. Mert ezek nem adományozói
épp oly jogosúlmal bírnák az Akad.
hálás kegyeletét mint az alaptőke
gyarapítására szánt összegek; vagy adományozói.
a nemes szándék azonossága ~~nem~~ mint
az eredmény egyenlősége miatt.

A kérdés összegek körül nézve
csak az a különbség, hogy ~~amazok~~ az előbbiek
~~azokból tartanak~~ az Akademia
magyar alapjában, ~~a másokban~~
~~pótlás tartozik~~ készpénzekben az utóbbiak
annak elhelyezve; és amaz ol mintegy
3½ ezer pedig 4½ %-ot jövedel-
mezne.*

Sőt mivel az Akad. alapjának gya-
rapítására szánt összegek egy részét
az Akademia beházába fektetendő
be, ~~kell~~ abnormis helyzet ~~hogy~~ való-
a palotába ~~egy~~ befizetett összegek
~~nem fizetnének~~ mellőzésének
a beházba befizetett ezek megtérítendők.

Végre ha az Akad. palotájára
szánt adományokat nem tekintjük tőke

* Számításba veendő nézet
a palota építése által megtakarított házbérösszeg,
mely még a téli időben is jelentékeny lehet vala.

ejen a legnagyobb adományok
egyike b. Sina Simonné marad-ki.

2. Felszólandók-e a pálya-
dyak kitüntetésére rendelt alapítványok
alaptőkében?

Nézetem szerint igen. Mert
azok közül vannak olyanok is, me-
lyeknek kamatai csak részben
jutalmaknak pályadíjakra. P.o.
Bécsási József 40000 ft alapít
ványából csak 500 / csak 2000 ft és jövedelméből
forint jutalmak pályadíjakra.

3. Felszólandók-e egyes pálya-
feladatokra szánt adományok?

Nézetem szerint igen. Mert kár
volna kitagadni p.o. Czakó Zs
keresetét, ki 1000 forintot ha-
adományozott ily célra.

4. Felszólandók-e ~~valaki~~
e nagylelkem döntésére szánt
ily adományok?

Nézetem szerint igen, mert az
Akad. palotájának építési gyara-
pítására.

5. Felszólandók-e a hatá-
szelő nyugdíjára és
fizetésére tett alapít-
ványok?

6. Megszüntetendő-e a gróf
Teleki J. Hunyadyak Kor-
daméneiből befolyt és Kisfalu
Kincstárban mintegy 12000 forint
összeg?

Nézetem szerint igen.

(A Kisfalu rendelkezésére ad-
ványoknál bizonyos jeggyel
lehetne megszüntetni a rendelkezést)

6. 7 Az értékpapiri adó hagyományoknál a névleges ~~adó~~ vagy az elárusításból befolyt értékhez kell-e feltűzetni?

Es nevezetes különbség p.o. Hamenyik 14 tokaréjpenészszári részvényekkel.

8 Az ingatlan birtokok haszonvételeinél a becsértéket, vagy pedig a bérleti jövedelemnek megfelelő "érték rendü"-e fogul?

9. Kü különböző időben ~~nem~~ abon vagy befolyó összegek commassálandók-e?

~~10. Mily összegtől kezdve sorolgyuk föl az adományokat és~~

10 Az alapítványokat, melyek az alapitók halála után ~~mint~~ behajthatatlanokká' váltak (p.o. az Almásy féle nagy alapítvány) felsorolandók-e?

11. Mily összegtől kezdve sorolgyuk föl az adományokat és hagyományokat?

Barátit határozzuk, a megállapodás bizonyos önkényszerü jellemmel ~~fog bírni~~ és a kegyelet ~~szempontjával~~ fog bírni. Es talán nem fognak kifogásni, hiba a kegyeletesség rovatai emlitik azt, hogy ~~nem~~ mint vagyunk föl. De mint felsorolni teljes tehetetlenség.

Talán pl. arra lehet gondolni az a kiindulási pont, hogy ~~az a~~ ~~az az~~ a szárazaknák mellőzik és csak ~~azokat~~ az ezeket tüntetik fel. (Ezek közül, ha az 1 pontban nem kívánt igennel válaszolunk, azok is helyes foglalnának, bár 500-at a valóság, 500-at pedig azért)

12. Évenként tűnnek-e föl az ebmanójok? vagy - Nekem nem úgy. Az időnemi gyakoriság értékelésére lásd.

13. Ha egy évben nem ebmanójokat az ebmanójok nemi aránya abban az évben, vagy az összes nagyság nemi arányát-e fél?

Budapest 1888 okt. 31.

Fraknói Vilmos

782/888.

A Szily Kálmán r. t. által tett és az Akadémia által elfogadott indítvány tárgyalásánál a következő kérdések várnak eldöntésre.

1. A alapítványok adományok és hagyományok lajstromára felveendők-e azon összegek is, melyek az Akadémia palotájának építésére adattak?

Véleném szerint igen. Mert ezeknek adományozói ép úgy joggal bírnak az Akadémia hálás kegyeletére, mint az alaptőke gyarapítására szánt összegek adományozói; úgy a nemes szándék azonossága, mint az eredmény egyenlősége miatt. — A kétféle összegek között ugyanis csak az a különbség, hogy az előbbiek az Akadémia vagyonának alapjában, az utóbbiak értékpapirokban vannak elhelyezve, és amazok mintegy 3½, ezek pedig 4½ %-ot jövedelmeznek.*) Sőt mivel az Akadémia alapjának gyarapítására szánt összegek egy részét az Akadémia bérházába fektették be, valóban abnormis helyzet volna az, ha a palotába befektetett összegek mellőztetnének, a bérházba befektetettek pedig felsorolnának. — Végre, ha az Akadémia palotájára tett adományokat nem sorolnók föl, épen a legnagyobb adományok egyike, a b. Sina Simoné maradna ki.

2. Felsorolandók-e a pályadíjak kitűzésére rendelt alapítványok a lajstromban?

Véleném szerint igen. Mert azok között vannak olyanok is, melyeknek kamatai csak részben fordíttatnak pályadíjakra. P. o. Révay József 40000 frt alapítványának 2000 frt évi jövedelméből csak 500 frt fordíttatik pályadíjakra.

3. Felsorolandók-e egyes pályafeladatokra szánt adományok?

Véleném szerint igen. Mert kár volna kihagyni p. o. Szarvasi Ferenczet, ki 1000 frtot hagyományozott ily czélra.

4. Felsorolandók-e a nagyterem díszítésére tett adományok?

Véleném szerint igen, mert az Akademia palotájának értékét gyarapították.

5. Felsorolandók-e az ülnökök nyugdíjára és fizetésén tett alapítványok?

6. Megemlítendő-e a gr. Teleki J. Hunyadiak kora elárasztásából befolyt és külön kitüntetett mintegy 12000 frtnyi összeg?

Véleném szerint igen.

7. Az külön rendeltetésű adományoknál kívánatos egyszersmind leltárba venni a rendeltetést?

Az értékpapir-hagyományoknál a névleges vagy az elárasztásból befolyt értéket kell-e előtüntetni?

Ez nevezetes különbség p. o. Hamernyik 14 takarékpénztári részvényénél

8. Az ingatlan birtokok hagyományainál a becsérték, vagy pedig a bérleti jövedelemnek megfelelő érték veendő-e föl?

9. A különböző időben adott vagy befolyt összegek commassálandók-e?

10. Az alapítványokat, melyek az alapítók halála után belajtalatlanolvá váltak (p. o. az Ullmann-féle nagy alapítvány) felsorolandók-e?

11. Mily összegtől kezdve soroljuk föl az adományokat és hagyományokat?

Bármit határozzunk, a megállapodás kívánatos önkényszerű jellemmel

---

*) Számításba veendő ugyanis a palota építése által megtakarított házbérkiadás, mely még a régi időkben is jelentékeny teher vala.

fog bírni. És talán nem fognak hiányozni, kik a kegyetlenség vádját emelik azért, hogy nem mind soroljuk föl. De mind fölsorolni, teljes lehetetlenség.

Talán plausibilis volna az a kiindulási pont, hogy a szárazokat mellőzzük és csak az <u>ereseket</u> tüntetjük ki. (Ereki között, ha az 1. pontban tett kérdésre igennel válaszolunk, azok is helyet foglalnának, kik 500-at a palotáról, 500-at az alaptőkére adtak.).

12. Évrendben tüntessük-e föl az adományokat?

Nézetem szerint igen. Az időszerinti gyarapodást érdekes lesz látni.

13. Az egy évben tett adományokat az adományozók szerint abc-rendben vagy az összegek nagyobbsága szerint soroljuk-e föl?

Budapest, 1888. október 31.

Fraknói Vilmos.

A Szily Kálmán v. t. által lett ío az Akad nia által elfogadott indítvány tárgyalásánál a következő kérdések vétetnek eldöntésre.

1. A alapítványok adományok és hagyományok tárgyában hasonlók-e azon összegek is, melyek az Akadémia palotájának építésére adattak?

Véleném szerint igen. Mert ezeknek adományozói épúgy a jótékonysággal kívánt az Akadémia javára hozzájárulni, mint az alaptőke gyarapítására nézve is, ezen adományozói úgy a nemes szándék azonossága, mint az eredmény egyenlősége miatt. — A kétfajta összegek közötti egyetlen különbség, hogy az előbbiek az Akadémia magukban alapjában, az utóbbiak értékpapírokban vannak elhelyezve, és amazok minden 5'2, ezek pedig 4'1 % ot jövedelmeznek.*) Ből mivel az Akadémia alapjának gyarapítására nézve összegek egy részét az Akadémia bérházába fektették be, valóban abnormis helyzet volna az, ha a palotába tőkésített összegek mellőztetnének, a bérházba tőkésítettek pedig felvétetnének. — Végre, ha az Akadémia palotájára tett adományokat nem sorolnók fel, épen a legnagyobb adományok egyike, a b. Sina Simoné maradna ki.

2. Felsorolandók-e a pályadíjak kitűzésére rendelt alapítványok a fajsúlyban?

Véleném szerint igen. Mert azok között vannak olyanok is, melyeknek kamatai csak részben fordíttathatnak pályadíjakra. P. o. Bérsán József 40000 frt alapítványának 2000 frt évi jövedelméből csak 500 frt fordíttatik pályadíjakra.

3. Felsorolandók-e egyes pályafeladatokra szánt adományok?

Véleném szerint igen. Mert kár volna kihagyni p. o. Szarvasyi Terézét, ki 1000 frtot hagyományozott ily czélra.

4. Felsorolandók-e a nagyterem díszítésére tett adományok?

Véleném szerint igen, mert az Akademia palotájának értékét gyarapítják.

5. Felsorolandók-e a tisztviselők nyugdíjára és fizetésén tett alapítványok?

6. Megemlítendő-e a gr. Teleki J. Hunyadyak kora elárnoitásából befolyt és külön kitüntetett mintegy 12000 frtnyi összeg?

Véleném szerint igen.

a.) A külön rendeltetésű adományoknál hiteles egyezsel lehetne megállapítani a rendeltetést).

7. Az értékpapír-hagyományoknál a névleges vagy az elárnoitásból befolyt értéket kell-e felvenni?

Az névleges különbség, p.o. Hamernyik 14 takarékpénztári részvényénél.

8. Az ingatlan birtokok hagyományainál a becsérték, vagy pedig a bérleti jövedelemnek megfelelő érték veendő-e fel?

9. A különböző időben adott vagy befolyt összegek commassálandók-e?

10. Az alapítványokat, melyek az alapítók halála után bizonytalanokká válnak (p.o. az Ullmáry-féle nagy alapítvány) felsorolandók-e?

11. Mily összegtől kezdve soroljuk fel az adományokat és hagyományokat?

Bármit határozzunk, a megállapodás bizonyos önkényszerű jelleggel

---

*) Számításba veendő ugyanis a palota építése által megtakarított bérkiadás, mely még a régi időkben is jelentékeny teher volt.

fog birni. És talán nem fognak hiányozni, kik a kegyetlenség vádját emelik azért, hogy nem mind soroljuk föl. De mind fölsorolni, teljes lehetetlenség.

Talán plausibilis volna az a kiindulási pont, hogy a százasokat mellőzzük és csak az <u>ezereket</u> tüntetjük ki. (Ezrek között, ha az 1. pontban tett kérdésre igennel válaszolunk, azok is helyet foglalnának, kik 500-at a palotáért, 500-at az alaptőkére adtak.).

12. Évrendben tüntessük-e föl az adományokat?

Nézetem szerint igen. Az időszerinti gyarapodást érdekes lesz látni.

13. Az egy évben tett adományokat az adományozók szerint abc-rendben vagy az összegek nagysága szerint soroljuk-e föl?

Budapest, 1888. október 31.

Fraknói Vilmos.

A Szily Kálmán v. t. által tett ío az Akad nia által kijelölt mélyvám tárgyalásánál a következő kérdések várat nak e lényre.

1. Az alapítványok, adományok és hagyományok tárgyalásánál felvendők e azon összegek is, melyek az Akadémia palotájának épitésére adattak?

Nézetem szerint igen. Mert ezeknek adományozói ép úgy jogczímmel bírnak az Akadémia külső kiépítésére, mint az alapítók gyarapitására nézve adományozói; úgy a nemes vándek arányosságra, s mi az eredmény egyenlősége miatt. — A kétféle összegek közöl ugyanis csak az a különbség, hogy az előbbiek az Akadémia magukra alapjában, az utóbbiak értékpapirokban vannak elhelyezve, és amazok minteg 3'2, ezek pedig 4'5 %-ot jövedelmeznek.[1] Sőt mivel az Akadémia alapjának gyarapitására szánt összegek egy részét az Akadémia bérházába fektették be, valóban abnormis hely volna az, ha a palotába épitett összegek mellőztetnének, a bérházba épitettek pedig felsorolnának. — Végre, ha az Akadémia palotájára tett adományokat nem sorolnók fel, épen a legnagyobb adományok egyike, a b. Sina Simoné maradna ki.

2. Felsorolandók-e a pályadijak kitüzésére rendelt alapitványok a lajstromban?

Nézetem szerint igen. Mert azok közöl vannak olyanok is, melyeknek kamatai csak részben fordittatnak pályadijakra. P.o. Kérdán József 40000 frt alapitványának 2000 frt évi jövedelméből csak 500 frt fordittatik pályadijakra.

3. Felsorolandók-e egyes pályafeladatokra szánt adományok?

Nézetem szerint igen. Mert kár volna kihagyni p.o. Szarvasyki Ferenczet, ki 1000 frtot hagyományozott ily czélra.

4. Felsorolandók-e a nagyterem diszitésére tett adományok?

Nézetem szerint igen, mert az Akademia palotájának értékét gyarapitották.

5. Felsorolandók-e a tiszviselők nyugdijára és fizetésére tett alapitványok?

6. Megemlitendő-e a gr. Teleki J. Hunyadyak kora elárasitásából befolyt és külön kitüntetett mintegy 12000 frtnyi összeg?

Nézetem szerint igen.

7. A külön rendeltetésü adományoknál kivánatos jegyzet lehetne megelőlni a rendeltetést.

8. Az értékpapir-hagyományoknál a névleges vagy az elárasitásból befolyt értéket kell-e felszámitni?

Ez nevezetes különbség. p.o. Hamernyik 14 takarékpénztári részvényénél

9. Az ingatlan birtokok hagyományainál a becsérték, vagy pedig a bérlet jövedelemnek megfelelő érték veendő-e fel?

10. A különböző időben adott vagy befolyt összegek csomagolandók-e?

11. Az alapitványokat, melyek az alapitók halála után beolvadtatnak, váltak (p.o. az Almásy-féle nagy alapitvány) felsorolandók-e?

12. Mily összegtől kezdve soroljuk fel az adományokat és hagyományokat?

Bármit határozzunk, a megállapodás kivánatos önkényszerü jellemmel

---

[1] Számitásba veendő ugyanis a palota épitése által megtakaritott kiadáskamat, mely még a régi időkben is jelentékeny tőke volt.

fog birni. És talán nem fognak hiányozni, kik a kegyetlenség vádját emelik azért, hogy nem mind sorolnak föl. De mind fölsorolni, teljes lehetetlenség.

Talán plausibilis volna az a kiindulási pont, hogy a szárazokat mellőzzük és csak az <u>ereseket</u> tüntetjük ki. (Erek között, ha az 1. pontban tett kérdésre igennel válaszolunk, azok is helyet foglalnának, kik 500-at a palotáról, 500-at az alaptőkére adtak.).

12. Évrendben tüntessük-e föl az adományokat?

Nézetem szerint igen. Az időszerinti gyarapodást érdekes lesz látni.

13. Az egy évben tett adományokat az adományozók szerint abc-rendben vagy az összegek nagysága szerint soroljuk-e föl?

Budapest, 1888. október 31.

Fraknói Vilmos.

1112/1888 sz. a.

Méltóságodnak f. é. Október hó 10-én
732. sz. a. kelt beadványára van szerencsém vála-
szolni, miszerint tekintettel arra, hogy az 1889 évi köl-
ségvetésbe az utazási ösztöndíjak javadalma az eddigi-
nél tetemesen kisebb összeggel lett felvéve, Soltész
Árpád a bécsi „Institut für oesterreichische Ge-
schichtsforschung" czímü intézetben tanulmányozá-
sait folytató bölcsésszel hallgatónak utazási ösztön-
díj czímén az 1888/9 tanévre csak is 800 frtot helyez-
hetek kilátásba melynek első felét akkor fogom kiutal-
ványozni mikor a jövő évi utazási ösztöndíjak javadal-
ma a törvényhozás által megszavazva lesz.

Felkérem Méltóságodat, hogy nevezettet a
f. alatt visszaerkesztett kérvényére ez értelemben érte-
síteni méltóztassék.

Budapest, 1888 évi Október hó 27-én

Gf. Csáky

Méltóságos Sztoczek József úrnak, a magy.
tud. Akademia másod elnökének.

Magyar Tudományos
AKADEMIA
Könyvtár

Érk. 1888. november 1.

783.

KIR. MAGY.
TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT
BUDAPEST

103. sz.
1888.

A Magyar Tudományos Akadémia
Történeti Tőriszéki Hivatalának
Budapesten

A Kir. Magy. Természettudományi Társulat a M. Tud. Akadémiával ez év tavaszán az Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyűléseinek munkálataiból stb. több kötet munkát vett át oly megbízással, hogy azokat az érdekeltekkel ossza ki.

Szerencsém van jelenteni, hogy Társulatunk e könyveket a jelentkező vagyárosok és hazai könyvárak körött pár hét alatt kiosztotta, és hogy a munkákat oly kezekbe és oly helyekre juttatta, hol bizonyára hasznos szolgálatot fognak tenni.

A mintegy 5000 kötetből álló könyvkészlet ugyanis 373 felé oszlott ki, és pedig a következő részekben az ajándék-könyvekben:

Hölgyek	2-en.
Tanárok	102-en,
Tanintézetek, könyvtárak	76 „
Orvosok	36 „
Természetelők	29 „
Gyógyszerészek, chemikusok	27 „
Birtokosok, gazdák,	27 „
Tanítók	22 „
Papok	15 „
Egyetemi hallgatók	14 „
Ügyvédek, bírák	9 „
Mérnökök, építészek	7 „
Több, művészek	7 „

Társulatunk köszönetét jelent-
ve ennek ajándék könyvekért,
Kiválósággal vagyunk

Budapesten, 1888. október 29-ikén.

Szily Kálmán
a K. M. Természettud. Társ.
elnöke.

Lenhossék Béla
a K. M. Természettud. Társ.
c. titkára.

Magyar Tudományos
AKADÉMIA
Főtitkári hivatal.

Érk. 1888. nov. 1.

784.

Kivl czikk

a M. T. Akadémia 1888. október 28-án tartott igazgatósági ülésének jegyzőkönyvéből.

89. Chyzer Kornél l.t. javasolja, hogy

a) a czéphalmi park jókarban tartására szükséges vízvezeték berendezésére 700 frt engedélyeztessék;

b) a park főbejáratánál kőoszlopokon nyugvó díszes vaskapu állittassék föl s e czélra 750 frt engedélyeztessék.

c) A parknak a kertészet mai igényei szerint való díszes átalakitására Pecz Ármin budapesti kertész tervrajza és 2312 frtra számitott költségvetése fogadtassék el.

d) A parkban pavillon állittassék föl és Koch épitésznek tervrajza, valamint 2274 frtra számitott költségvetése fogadtassék el.

Ezen javaslatok tárgyalására az épitési bizottság kéretik föl.

Frakmorítelem
főtitkár

960-6-

786.

Építészeti bizottság ülése

1888 december hó 6-án.

Than Károly ig. tag elnöklete alatt

Jelen voltak:

Fraknói Vilmos, főtitkár,
Dr. Chyzer Kornél, l. tag,
Zsigmondy Gusztáv kir. főmérnök,
Jónás Károly gondnok.

— . —

Gondnok előadja, hogy az ülés egyedüli tárgyát – az igazgató-
sánics határozatának megfe-
lelőleg – Dr. Chyzer Kornél úr-
nak a képhalmi birtokra
vonatkozó javaslatai felett
lemdő tárgyalás képezi.

Dr. Chyzer úr a birtok ez
idő szerinti felügyelője, tekin-
tettel arra, hogy az általa
javaslatba hozott munká-
latok alap hiányában nem
foganatosíthatók – egyelőre csak
a parknak vízvezetékkel le-
endő" ellátását kéri és sürgeti. A bizottság behatő tanácsko-
zás után azon meggyőződésre
jutott, hogy a bemutatott
tervezetben feltüntetett pók
medence létesítése a kérdést
végleges nem oldja meg, a mennyiben
az <u>egész</u> dísztert locsolta-
tásához szükségesnek tartja,
hogy a víz a jelzett medencé-
ből a mausoleum közül az
ásott több részébe is levezethető
legyen. Tekintve pedig az elősze-

terven a park felvényezése és
lejtmérése kiánykik - e nélkül
pedig véleményt alkotni
nem lehet - Dr. Chyzer ezek
e hiány pótlására és arra
kéri fel, hogy a környékbeli
vállalkozóktól egy körülbelül
600 méternyi hosszu csövezés
ékre egyszégáraton alapuló
költségvetést szerezzen be, mely
ből kitünjék, hogy folyóméte
renként mennyibe kerül a
kész munka.

Gondnokot pedig ezúton
felhivja a bizottság, hogy hely
beli vállalkozóktól a vizve
zetéki munkálatokra nézve
ajánlatokat kérjen és ezeket
a S. A. Ujkelyről érkezendők
kel együtt majdan mutassa be.

Látta:

Thaw Károly
mint az ülés elnöke

Jegyzőkönyvet: Bíró Pál
gondnok.

Stephanien

Maria Elisabeth

RÉVAI TESTVÉREK

KÖNYVKERESKEDÉSE ÉS KÖNYVKIADÓHIVATALA BUDAPESTEN

"Az Osztrák-Magyar Monarchia Irásban és Képben"

RUDOLF trónörökös főherczeg ő cs. és kir. fenzége kezdeményezésével és közreműködésével megjelenő mű főbizománya.

A MAGY. TUD. AKADÉMIA KÖNYVKIADÓVÁLLALATÁNAK KIADÓHIVATALA.

A MAGY. KIR. ÁLLAMNYOMDA TÉRKÉPKIADÁSAINAK KIZÁRÓLAGOS BIZOMÁNYA.

Budapest, 1888 November 2
IV., Vászi-utcza 1

A
Magyar Kir. Tudományos Akademia
nagyérdemü Tőtitkári Hivatalának
Helyben

Jelen sorainkkal az iránt vagyunk bátrak a nagyérdemü Tőtitkári Hivatalt tisztelettel megkeresni, sziveskedjek
Berryér „Törvényszéki beszédei"
utánnyomására átiratunk értelmében beleegyezését megadni

Kiváló tisztelettel
kész szolgái
Révai Testvérek

Érk. 1888. november 3.

788.

Legelőnyösebb könyvbevásárlási módozat.

A magyar könyvbarátok a napilapok útján bizonyára értesültek arról a nagyjelentőségű mozgalomról, melyet az irodalom és a sajtó kiválóbb tagjai a nemzeti irodalom érdekében a ***könyvvásárlás előmozdítása*** végett indítottak.

Nem tartjuk szükségesnek ennélfogva jelen alkalommal bővebben kifejteni, hogy a ***magyar irodalom nagyobbmérvű pártolása*** mily fontos tényező irodalmunk továbbfejlődésére, a hazai írók, a nemzet valódi napszámosai helyzetének javítására és egyáltalában culturalis fejlődésünkre nézve.

Annál kevésbbé látszik ez előttünk szükségesnek, minthogy tapasztalásunk szerint a ***müvelt magyar középosztály*** valóban szereti az irodalmat, melynek nagyobbmérvű pártolásától csakis a szük anyagi viszonyok miatt tartózkodik.

Hogy a magunk részéről ***lehetőleg előmozdítsuk a kiválóbb irodalmi termékek elterjedését*** és lehetőleg fokozzuk a könyvvásárlást, különös figyelmébe ajánljuk a tisztelt hazai közönségnek az általunk bevezetett ***kedvező bevásárlási módozatot havi részletfizetésekre,*** mely a legkényelmesebb beszerzési mód azok részére, kiknek kényelmetlen egy nagyobb összeget egyszerre kiadni; különösen ajánlatos a részletfizetési módozat könyvtár berendezésénél, rendes megszabott évi szükséglet fedezésénél, nagyobb terjedelmü és árú munkak vásárlásánál és egyáltalában minden oly esetben, a midőn a könyvek beszerzésénél csak az ***egyszerre fizetendő nagy összeg*** képezi az akadályt.

A részletfizetési módozat főelőnye abban rejlik, hogy a vevő ***egyszerre és azonnal birtokába és élvezeti használatába jön a műnek,*** és hogy továbbá egy nagyobb összeget kitevő egy vagy több munkát 10—12 részletben fizetve, egy ***alig érezhető esetlen havi kiadás*** által legkényelmesebb módon jut idővel egy tekintélyes könyvtár birtokába.

Rendszerint feltételül szoktuk kikötni, hogy minden vételösszeg 10 hónap alatt 10 egyenlő részletben törlesztessék, úgy hogy egy 10 frtos könyvre havonkint pontosan fizetendő 1 frt, 20 frtnál 2 frt és így tovább. ***Egy forintnál*** kisebb havi részletre el nem adunk.

Kívánatra attekintési küldeményeket is eszközlünk és kérjük tisztelt vevőinket, szíveskedjenek velünk közölni, *mely szakbeli irodalmi ujdonságokat* kívánnak rendesen megküldetni.

Czégünk minden megbizást a legnagyobb gonddal és pontossággal intéz el, egyik főtörekvésünk lévén az egyszer létesült összeköttetést állandóvá és kellemessé tenni és pontos, szakavatott és gyors kiszolgálásunk által megbizóink szives bizalmát megtartani.

Révai Testvérek könyvkereskedése.
(Budapest, IV., Váczi-utcza 1.)

FALLAS RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG NYOMDÁJA

RÉVAI TESTVÉREK

KÖNYVKERESKEDÉSE ÉS KÖNYVKIADÓHIVATALA BUDAPESTEN

"Az Osztrák-Magyar Monarchia Irásban és Képben"

RUDOLF trónörökos főherczeg Ő cs. és kir. fensége kezdeményezésével és közreműködésével megjelenő mű főraktára.

A MAGY. TUD. AKADÉMIA KÖNYVKIADÓVÁLLALATÁNAK KIADÓHIVATALA.

A MAGY. KIR. ÁLLAMNYOMDA TÉRKÉP-KIADÁSAINAK KIZÁROLAGOS BIZOMÁNYA

BUDAPEST VÁCZI-UTCZA 1.

Könyvkereskedésünket bármily tudományszakbeli könyvszükséglet beszerzésére felajánljuk. Nagy készletünkön a világirodalom legkiválóbb termékei mindig készleten tartatnak és az irodalmi ujdonságok megjelenéskor azonnal kaphatók. Kiterjedt összeköttetéseink a külföld valamennyi könyvkiadóival lehetővé teszik, hogy bármely és bárhol hirdetett művet az eredeti áron megszerzünk. — Vidéki megrendelések rögtön és kiváló figyelemmel teljesittetnek.

Rendelések. Rendkivül kiterjedt készletünk lehetővé teszi nekünk majdnem minden rendelést azonnal elintézni; ha azonban valamely mű készletünkből elfogyott volna, úgy azt legyorsabb úton szerezzük be, és a postai hozatal költségét fel nem számitjuk. — Különösen karácsony, valamint a tanév küszöbén kérjük a rendeléseket idejekorán eszközölni.

Pakolási díjat nem számítunk fel.

Választék. Irodalmi *ujdonságokat* készséggel küldünk szíves átvételre tisztelt vevőinknek, helyben ép úgy mint vidékre, és kérjük ebbeli kivánságaikat velünk közölni; mi minden ilynemü megbizást a legnagyobb figyelemmel intézünk el. Az átvételre küldött művekből a meg nem felelőket kérjük azonban mielőbb visszaküldeni. *Budapesten* azokat készséggel magunk hozatjuk vissza, két héttel az elküldés után.

Jegyzékek. Szivesen küldünk bárkinek, ki az iránt megkeres, ingyen és bérmentve, legújabb kiadású általános jegyzékeket a magyar, német, franczia, angol, olasz irodalmak termékeiről; továbbá ***szakjegyzékeket*** azon tudományágakról, melyek iránt különösen érdeklődik. Rendes vevőinknek állandóan küldjük következő könyvészeti folyóiratokat bérmentve és díjtalanul: *Irodalmi*

Értesítő a magyar könyvpiacz legújabb termékeiről — *Rundschau für Bücherfreunde.* — *Bulletin Bibliographique* de la littérature française — és kérjük mindazon tisztelt vevőinket, kik e könyvészeti havifolyóiratok egyik-másikát kivánják, szíveskedjenek azt velünk közölni.

Kötések. A jegyzékekben foglalt könyvek mind füzött állapotban vannak, ha csak annak ellenkezője nincs hozzájegyezve; ízléses és tartós bekötések közvetítését szivesen elvállaljuk, főleg vidéki tisztelt vevőink érdekében; az árak a kötés minéműsége és a könyv nagysága szerint eltérők.

Fizetési módozat. Azon tisztelt vevőinkkel szemben, kik velünk állandó összeköttetést tartanak fenn, a fizetési határidőt illetőleg legnagyobb előzékenységet szivesen tanusítunk, és készek vagyunk *állandó szükségletnél a részletfizetési kedvezményt* alkalmazni, melyről bővebb föltételeinket a 4. oldalon közöljük.

Casinók és olvasókörök a lehető leggondosabb kiszolgálásban és legelőnyösebb feltételekben részesülnek. Olvasóköri könyvtárak alapitására és kiegészitésére alkalmas jegyzékeket, valamint a feltételekről bővebb tájékoztatást kivánatra azonnal küldünk.

Nép-ifjuságí-tanodai és önképzőkörí könyvtárak, közintézetek és hivatalok a lehető támogatásban és a legelőnyösebb feltételekben részesülnek. Minthogy a nmélt. vallás- és közokt. Miniszter Úr 1887 márczius hó 10-én kelt *rendelete* értelmében a fenhatósága alá tartozó összes intézetek vezetőit felhivta, hogy *könyvszükségletüket kizárólag hazai könyvkereskedőtől* szerezzék be és a szamvevőséget oda utasította, hogy külföldi könyvkereskedők által kiállított számlákat utasitsa vissza: — mindeme intézetek nálunk *ugyanazokban az előnyökben részesülnek*, melyekben eddig barhol részesültek.

Folyóiratok. Minden magyar vagy külirodalmi folyóirat, szaklap, divatlap, Revue és füzetekben megjelenő vállalat általunk járatható. Miután azonban egynémelyik colporteur tévedésbe ejti a tisztelt közönséget olynemű állitásokkal, hogy általunk küldetik, kijelentjük, miszerint a nálunk alkalmazott ügynökök, kézbesitők és colporteurök mind sajátkezű aláirású meghatalmazásunkkal vannak ellátva; kérjük adott esetekben meghatalmazásunk elömutatását követelni.

Karácsonyi és újévi ajándékok. Ajándékul alkalmas, modern és ízléses ***díszkötésű munkákból igen nagy készletet*** tartunk. Karácsonyi díszművekről szóló magyar, német, franczia, angol és olasz, *dúsan illusztrált jegyzékeket* szivesen küldünk ingyen és bérmentve a választás megejthetése végett. Az annyira közkedveltségű: *Graphic, London News, Illustration, Figaro karácsonyi számai* valamint a «Párisi Salon»-ról szóló összes művészeti publicatiók nálunk nagy mennyiségben találhatók.

RÉVAI TESTVÉREK KÖNYVKERESKEDÉSE

Iskolakönyvek. — Naptárak. Az ország összes iskoláiban használt tankönyvek raktárunkon mindig nagy mennyiségben találhatók; úgyszintén mindennemű magyar, német és franczia naptár valamint irodai fali naptár, zsebnaptár, szaknaptár.

Antiquármüvek. Minden megbizást antiquármüvek beszerzésére elvállalunk, és lehető legelőnyösebben intézünk el. Kivált nagyobb árú, tudományos müveket igen jó árakon szoktunk beszerezni, felette nagy kiterjedésü összeköttetéseinknél fogva a világ összes antiquár-könyvkereskedőivel.

Polytechnikai szakkönyvkereskedésünk felöleli a technika, művészet és müipar összes ágait; és úgy az épitészet, műtan, mérnöki tudomány, valamint a művészet, festészet, szobrászat, rajzolástan és az összes iparágakra vonatkozó irodalmak legjelesebb termékeiről nagy raktárt tart. Ezelőtt hat évvel alapitottuk meg ezen speciális és ***első magyar szakkönyvkereskedést*** és azóta azt folytonosan gyarapitottuk, nagyobbitottuk, a mindinkább növekvő vevőkör érdekében állandóan fejleszteni iparkodtunk; és ma teljes önérzettel állithatjuk, hogy nemcsak az országban nincs oly könyvkereskedés, mely az összes technikai, ipari- és művészeti ágakat felölelő, minden e szakokba vágó művekből oly raktárt tudna felmutatni, hanem bátran mérkőzhetünk a külföld hasonnemü szakkönyvkereskedéseivel. *Jegyzékeket az épitészet, mérnöki tudomány, müipar, művészet köréből ingyen küldünk.* A helybeli müépitész, rajztanár, mérnök és müiparos uraknak készletünket megszemlélés végett szives rendelkezésre bocsatjuk; a vidéki uraknak készséggel küldünk áttekintésre minden szakujdonságot. A drága technikai és főleg a nagyszabásu épitészeti mintaművek általunk *antiquarice* is a legelőnyösebb árakon és kedvező föltételek mellett beszerezhetők.

Rajzminták. Polytechnikai szakkönyvkereskedésünknek egy igen jelentékeny osztályát képezi a rajzoktatási *mintamüvek* és theoretikus kézikönyveknek készlete. Mindama rajzmintakiadványokból, melyek a modern oktatási tanrendszer mellett alkalmazhatók, teljes raktárt tartunk; az elemi rajzoktatásra, szabadkézi rajzolasra, ornamentikára, technikai rajzolásra, müipari rajzra és minden egyéb rajzoktatási szakra vonatkozó müvek *igen nagy választékban* vannak készletünkön, úgy hogy e tekintetben minden igénynek legjobban tudunk megfelelni.

Franczia irodalmi szakosztályunkra különösen figyelmeztetjük a franczia tudományos és szépirodalom számos barátait; a legtöbb fontosabb franczia mü készletünkön azonnal megtalálható; *ujdonságok* a megjelenéskor azonnal készletünkön találtatnak. Rendelések leggyorsabban intéztetnek el. A franczia nagyobb kiadók nagy része *főlizománnyát* Magyarország részére *ránk ruházta.* A kiadásunkban megjelenő franczia irodalmi értesitőt: *Bulletin bibliographique*-et *ingyen* küldjük mindenkinek, ki franczia könyvek iránt érdeklődik.

Manu mea testor, ex Bibliotheca Codicum Manuscriptorum Orientalium Academiae Leidensis mihi a Viro Clarissimo Legati Warneriani Interprete, die XXV mensis Octobri anni MDCCC, in usum meum commodatos esse

Codicum MSS. Orientalium

No. 802 et 1773 a et b.

Quos omni ex parte integros nullaque macula contaminatos intra spatium II mensium certa via me restiturum promitto.

Scripsi Budapestini 4. nov. 1868.

Dr. Ignatius Goldziher

Univ. Bibl. Budap.
Acc. num.

Academiae scientiarum

Hung. sodalis

Érk. 1888. nov. 5.

790.

Kivonat
a M. T. Akadémia 1883. október 29-én tartott összes ülése jkönyvéből.

163. Főtitkár bejelenti Kriesch János lev. tag október 21-én bekövetkezett elhunytát.

Az Akadémia fájdalmas részvétét fejezi ki a magyar természettudományi irodalom e tevékeny munkásának elvesztése fölött, és felhívja a III. osztályt, hogy az emlékbeszéd megtartásáról gondoskodjék.

Szabó József
főtitkár

III opt. 1558 anno 9ta Ext.

792.

105
1888.

Kivonat
a M. T. Akadémia I-ső (nyelv- és széptudományi) osztályának 1888, október hó 22-én tartott üléséről jegyzőkönyvéből.

22. Az osztálytitkár előadja, hogy a Deák-mausoleum országos bizottsága a mult évben felkérte az Akadémiát a mausoleum feliratainak megállapítására. Az ügy az I-ső osztályhoz tétetett át: az több egy hármas, majd hatos bizottságot alakított véleményadás végett, melynek tagjai voltak: Zichy Antal t., Beöthy Zsolt, Szász Károly, Thewrewk Emil r., Arany László és Lehr Albert l. tagok. E bizottság a következőkben terjeszti az osztály elébe véleményét:

Első kérdés volt: vajon a carrarai márványból készült sarcophagnak sima oldalaira alkalmaztassék-e valamely felirat? A bizottság három tagja teljesítendőnek vélte Strobl szobrász azon ohajtását, hogy az üresen álló sima lapokon néhány arany betűs sor foglaljon helyet, az összhatás élénkítése végett, s a következő feliratokat ajánlotta: az egyik oldalra: a haza bölcse, a másikra: a király és nemzet kibé, kítője, a belépővel szemben eső keskeny lapra pedig Deák születésének és halálának évszáma: 1803 – 1876. A bizottság három tagja a sarcophagon minden feliratot mellőzendőnek vélt azon okból, hogy e kegyeletes helyen, mely különben is a közönségnek csak ünnepélyes alkalmakkor nyittatik meg, a szótalan csend és némaság felel meg leginkább az áhitatos érzésnek, melyet bármily jellemző vagy szellemes mondatok kibetűzése inkább zavarni, mint méltóan kifejezni volna alkalmatos.

Ellenben abban a bizottság tagjai mindnyájan megegyeztek, hogy a mausoleum külsőjére feliratok alkalmaztassanak, még pedig a következők:

A bejárati ajtó feletti keskeny kőlapra csupán a következő szavak vésendők

Deák Ferencznek

A mausoleum három üres oldalán kivülről sorban márvány vagy érvtáblák illesztessenek be a falba s azok elsejére balról a Deák érdemeit megörökítő 1876 III. törvénycikkely.- közepén há„ tul Vörösmarty látnoki szellemmel irt „Alkudtál" kezdetü költemé„ nye (12 sor), a harmadikba végül Deák híres feliratai vagy na„ gyobb beszédei egy-két legjellemzőbb s gondosan kiszemelendő" mondata, a sorok megfelelő aránya szerint, vésessenek be vagy erősíttessenek meg domború arany betükkel, a mint a tech„ nikai kivihetőség inkább ajánlani fogná.

Azon esetben, ha az osztály ehhez hozzá járul, a technikai kivitel iránt való intézkedésre a fővárosi hatóság volna felkérendő, a mely azóta a mausoleumot az országos bizottságtól átvette. Deák híres mondásainak kiválasztásával pedig az osztály bizottsá„ ga ujra megbizandó, illetőleg felhatalmazandó volna.

Hosszas vita után az osztályelnök szavazásra bo„ csátván a kérdést, határoztatott:

A sarcophagra feliratok alkalmazandók, még pedig azok, melyeket a bizottság három tagja ajánl.

A mausoleum külsőjére alkalmazandó s egyhan„ gúan ajánlt feliratok szintén elfogadtatnak s mindez mint az osztály véleménye az összes ülés elébe terjesztendő."

Gyulai Pál
osztályelnök

Pesti a halala

Kivonat

a M. T. Akadémia 1883. október 29-én tartott összes ülése jegyzőkönyvéből.

166. Olvastatik az I. osztály jelentése a Deák-mausoleumon és sarkophagon alkalmazandó feliratok tárgyában.

Az osztály javaslata alapján határoztatik, hogy következő feliratok alkalmaztassanak:

a) A sarkophág három oldalára: A haza bölcse — A király és nemzet kibékítője — 1803—1876.

b) A Mausoleum bejárata fölött Deák Ferencznek.

c) A Mausoleum külső oldalfalain Deák emlékezetét megörökítő 1876. III. t. cz. szövege — Vörösmarty Mihály „Akkudtál" kezdetű költeményének tizenkét sora — Deák beszédeiből és feliratiból kiszemelendő jellemző mondatok.

Ezen mondatok kiszemelése, valamint a feliratok alkalmazása módozatainak, egyetértőleg a Mausoleum építészével és a sarkophág rajzával, megállapítása az I. oszt. tárgyra bízatik.

Szarvas Gábor
főtitkár

704.

Bartalus Palotától magyar eredeti ~~Ulv 10. nov 17. 68~~

Ptsőby. Haranty ~~Szerier Lő-Udvarról~~

Király és nemzeti Kibékítője

Deák Ferenc

A haza bölcse.

1803 - 1876.

1876 évi

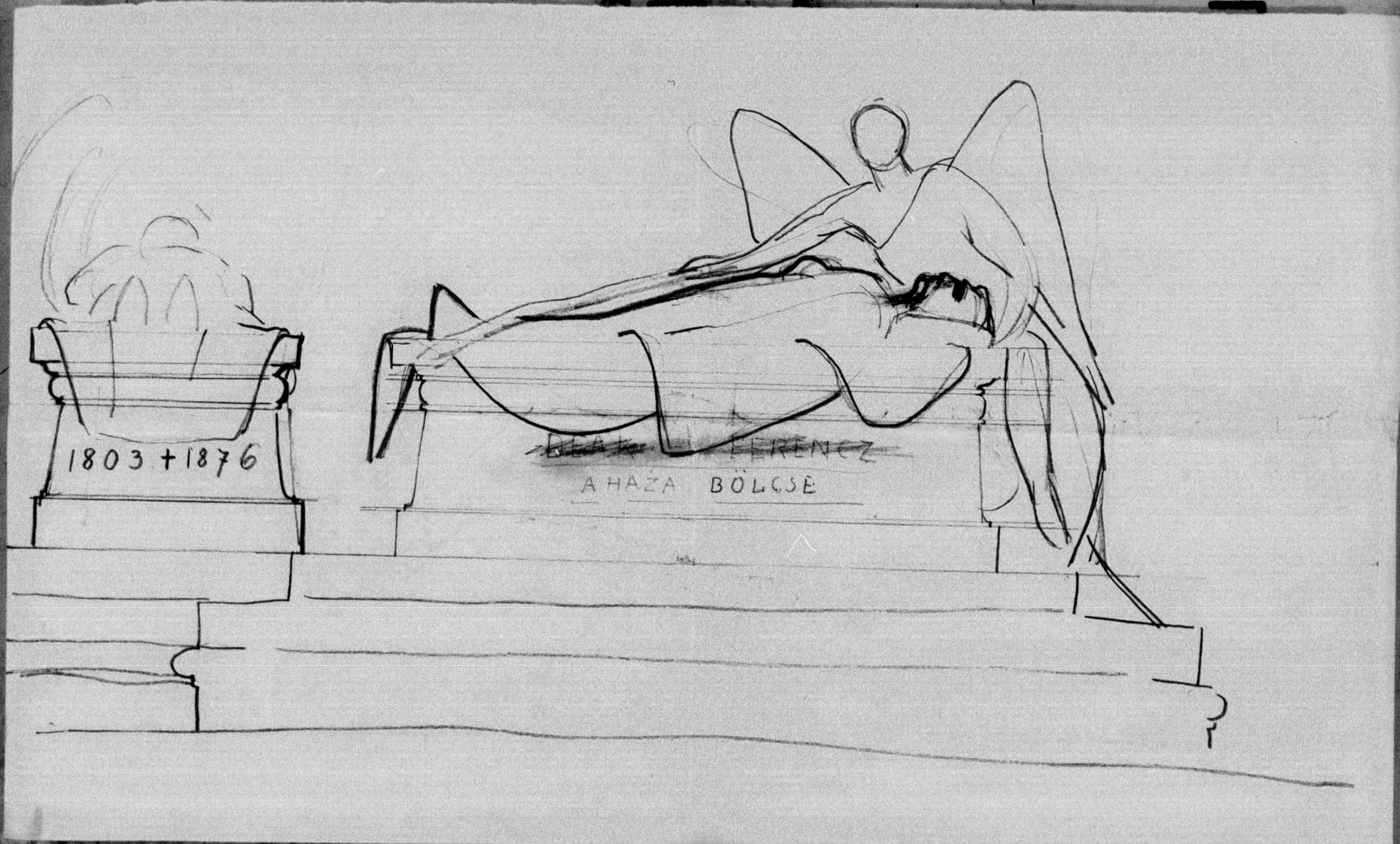
1803 + 1876
~~DEAK FERENCZ~~
A HAZA BÖLCSE

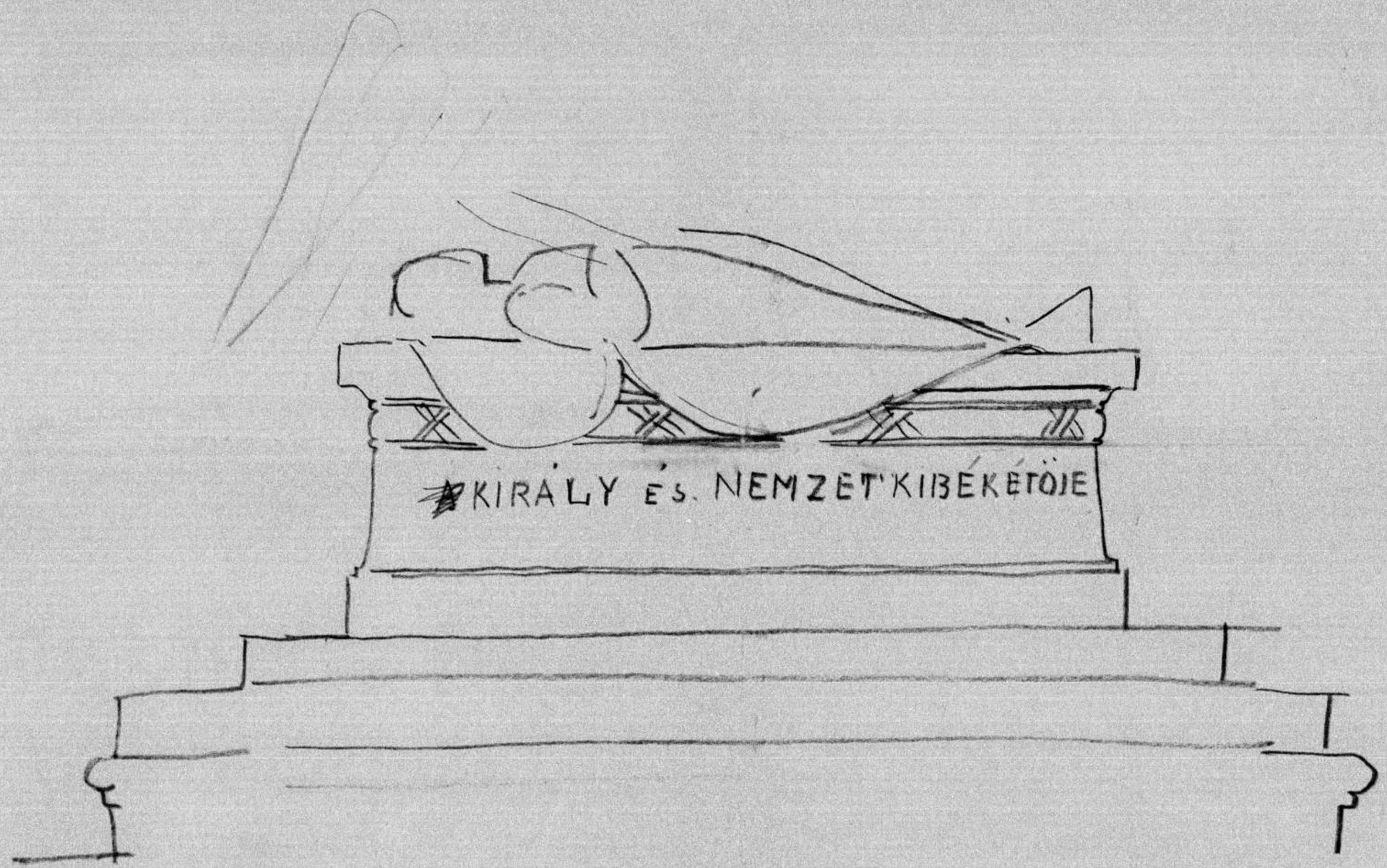
KIRÁLY ÉS NEMZET KIBÉKÉTŐJE

Kivonat

a M. Tud. Akadémia 1883. október 29-én tartott őszutói ülése jegyzőkönyvéből.

104. Főtitkár bejelenti Báró Kemény Gábor tiszt. tag októ„ber 20-án bekövetkezett halálát és az akad. elnökség „intézkedését, mely szerint Szász Károly r. t. és Zilinszky „Mihály l. t. a távolban elhunytnak sírjánál az Akadémiát „képviselték és gyászának tolmácsai voltak.

„Az Akadémia fájdalmas részvéttel veszi tu„domásul a honzai közélet ezen épp oly kiváló mint ne„mes alakjának letünését, és felkéri a II. osztályt, hogy „az emlékbeszéd megtartásáról gondoskodjék.

793.

Nagyságos Polgármester úr!

A M. T. A. Tört. bizottsága elha-
tározta, hogy ~~a maga soron k. t.~~
~~rendel jegyzőkönyvi kijelölés kéri,~~
~~magyarjegyi életének kifejtésében~~
K. oklevéltári kiadványai során kézirásos
Pozsony vr. h. város levéltárából szár-
mazó oklevelek gyűjteményét, melyek a város
jogi életének és fejlődésének történetére
~~különösen~~ feldolgozásra alkalmasak.

Ezen oklevelek ~~egyike~~ összeállításával
Dr. Fejérpataky László az Akadémia
levéltárnokát bízta meg.

A nevezett történetbúvár közelebb
városunkba Pozsonyba utazni, hogy
a város levéltárában a tanulmá-
nyait megkezdje.

Szerencsém van ennek következtében
azon kérelemmel fordulni Nagyságodhoz, hogy néki feladatát megoldását
lehetővé tenni és megkönnyíteni
~~méltóztassék, ugyanakként megad-~~
~~ni~~ méltóztassék.

Mindenben kitűnő hivatalos elfoglaltsága
sokszor ~~tartózkodását~~ távolmaradását
nem engedi meg, az Akadémia nagy
díjért ~~az~~ az általa kiválasztandó
tanárnak / Budapestre ~~utazni~~. / részletesebben
a Nemzeti Múzeum levéltárába való
átküldését ~~el~~ ~~intézni~~ fogja kérelmezni.

Fogadja . . . .

Bpest 2/XI.

Másodszor alá,

Pozsony

888.

962

Tekintetes Ügyész úr!

Jól esnék alulirott részemről van-e annak
b. Rókk Szilárd Dr végrendeleti
végrendelkezési, azon körülménnyel,
hogy vélemenyét ama nézve elő-
terjeszteni méltóztassék:

a) Vajjon a M. T. Akademiának
mint az I. végrendeletben ha-
gyományozott 10000 forint arany-e
avagy ~~bécsi~~ ösmeggel, mely a b.
hagyományozó halála után az
Akademia érmészeti czimeken czimagban
lepecsételve találtatott?

b) Vajjon az 1862-ik évi végrend.-
letnek a 10000 forint hova fordítás-
ról tett intézkedései erényében
elevenek tekintendők-e?

Tisztelettel

B/N.

888

262

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA.

Tekintetes úr!

A m. t. akadémia könyvtári bizottságának határozatából
Tárczai Bude ? felkérem urasságodat, tessék az akadémia könyvtárából
1882. május 7-én tiköbesönzött és többszöri visszakérés
daczára mai napig sem visszatüldött
_____, Tárczai Bude. Roman." (3 köt. egyben)
czímü könyvet minél előbb visszaszolgáltatni, nehogy az
akadémia kénytelen legyen azt törvénykezési uton kö-
vetelni vissza.

Budapest, 1888., okt. 30.

Ugyis elmaradhatlan a dijt is megtéríteni

akadémiai alelnök

Tekintetes Szécsy Károly tanár úrnak

Kolozsvárt.

(tud. egyetem.)

888.

298
867

Cultusministerium

Excellentiad dicsö emlekezetes
Elödjenek Korbenyárására, a cs. és
kir. Kültügyminisztérium Kegyes
volt Kegyelmi, hogy a M. T.
Akademia Történelmi Bizottsága
szamara, ezen Bizottság közlegén,
a spanyol Kir. állami levéltárban
(Simancasban) lemásoltatnak
a ~~a~~ Magyarország történetére illető"
diplomatai irományok 1600-ik az
evtizedig.

A nevezett Akademiai Bizottság
jelenleg a másolatoknak (folytatására) az 1601-től
1648-ig ~~új folyamra~~ (óhajtvan)
szerencsén van azon kérelemmel
fordúlni ~~Excell~~ Excellentiadhoz,
hogy erre nézve a ~~magyar~~ Kültügy.
hivatal közvetítését igenybe
venni méltóztassék, azon meg-
jegyzéssel, hogy a másolási költ-
ségeit az Akademia készpénzzel
fogja esetről is fedezni.

Fogadja egyébiránt . . .

Pest 1880 nov. 3.

803
888.

Érk. 1888. nov. 6.

804.

Az academia könyvtárának

apró költségei

1887 juniustól

1888 Októbr. utolsójáig.

1887-

1.)
2.)
3)

4.)
5.)
6.)
7.)
8.)
9.)
10.)

Tölwetten

1887 május 23-án

100, azaz Száz forintot.

Hunfalvy Pál

ak. főkönyvtárnok.

Kiadtam:

I.

Az olvasó teren mellett nuha-őrző katonának,

1887-ben

1.)	Az októberi nyugta szerint. — —	for. 9	
2.)	A novemberi „ „	9	
3.)	A decemberi „ „	9	
	1888-ban.		
4.)	A januariusi nyugta szerint	9.	
5.)	a februariusi „ „	9.	
6.)	a marciusi „ „	9.	
7.)	92 aprilisi „ „	9	
8.)	a majusi „ „	9	
9.)	a juniusi „ „	9.	
10.)	a szeptemb. és októberi nyugta szerint	13.50	94/50

II.

Stelle brand őrjárat nyugtái szerint

1.)	Szerint. — — — —	2f. 10.
2.)	„ „	2f. 68.
3.)	„ „	4f. 71
		9f 49 kr.

9f. 49kr.

III.

Fényviteli bérben.

c.) Tenesván nyomdából 74 kr.

6.) Balog Kálmántól 42 „

116 kr. — 1f. 16.

105 f 15 kr.

Bevettem 100 for.

Kiadtam 105 f. 15 kr. tehát 5f. 15 krral többet.

Budapest. 1888 Nov. 5-én

Hanfalvy Béla

okl. d. könyvtárnok

Átvizsgáltam, és a kiadást egyszázöt for. 15 krral helyes- nek találtam. Pest, nov. 10. 1888.

Takáts

Nyugta.

90 fr. azaz kilenczforint melyet a M. T. akadémia könyvtári rukatarnal tett szolgálatomér 1887 évi október 1-ső végeig esedékes illeméyenne köszönettel felvettem

Budapest 1887 október 31'én.

Kóka János
rokkant katona

881 Okob. 6 fa.

I

Nyugta

9 ft/ az az kilenczforintról mely összeget
a M. T. akademia könyvtárnál tett
rendes szolgálatomért f. évi Szeptember 1-ső
végéig esedékes illetményemet köszönettel
felvettem.

Budapest 1887. hó 30. én
11.

Kóka János
rokkantkatona

Nyugta.

9 fr 02 kr kilencz forintról melyet a M. T. akadémia könyvtári ruha tárnál tett szolgálatomért f. é. December 1—31-ig illetmé-nyemet köszönettel felvettem.

Budapest 1887 December 31-én

Kóka János
rokkant kadnov

Nyugta,

9 fr. azaz kilenc forintról melyet a M. t. akademia könyvtárában tett szolgálatomért f. évi Januar hó 1–31 ig esedékes illetményemet köszönettel felvettem

Budapesten 1888 Januar hó 31'én

Kóka János
rokkant katona.

16 Jun 1881

Nyugta.

9 fr. az ötös kilencz forintról, melly összeget a Magyar
T. akademiai könyvtárnál tett szolgálatomért
i. hó 1—végéig felljesitett szolgálatomért
Díjazomot felvettem

Budapest hó 1888 28 án

Kókai János
rokkant katona

Nyugta.

97 az az kilenc forint-ról mellyet a
M. T. akadémia könyv tárnál tett
szolgálatomért március hó 1–31-ig
illetékemet köszönettel felvettem

Budapesten 1888 Március 31-én

Kóka János
rokkant katona

Nyugta.

9 forint az kilenczforintot, melyet a M. T. Akadémia könyvtárában tett szolgálatomért f. év Április hó 1 től 30 ig esedékes illetménnyemet köszönettel felvettem.

Budapest 1888 Április 30 án

Kóka János
tőkekant katona

Nyugta

9ft az az kilencz forintról a melly összeget a M. T. akadémia könyvtáránál tett szolgálatomért f. év Május hóra életmeggyemet köszönettel felvettem,

Budapesten 1888 Május 31'én

Kókay János
rokkant katona.

9ft. o. é.

Nyugta

9 frt azaz kilenc forintról mely összeget
a m. t. Akadémia könyvtári ruhatárnál
teljesített szolgálatomért f. év Junius hóra
esedékes illetményemet köszönettel
felvettem

Budapesten 1887 Junius 30 án.

Kóka János
ruhatárkezelő

9 frt

Nyugta

13 f. 50 kr. azaz tizenkarom forint 50 kr. melyet a M. tudomanyos akademia könyvtari ruha tarnal tett szolgálatomért f. évi September 15-ik — oktober 30-ig a akademia pénztáránál köszönettel felvettem,

Budapesten 1888 oktober 30-án

Kóka János
rokkant katonas

13 f. 50 kr. o. é.

MTA KÖNYVTÁRA
KÉZIRATTÁR
AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1888

KÉZIRATOK

FOLYTATÁSA KÖVETKEZIK